Süleymaniye U Kütüphanesi
Kısmı Esat Ef.
Yeni Kayıt No
Esk. Kay. 614

1

١٠٢٧

بسم الله الرحمن الرحيم وبه العون

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على رسولنا محمد واله وصحبه اجمعين
وبعد معلوم اولكه اوقافده واقع اولان اجارات صحيحه نك مقتضاى عقدلرى
اوزره اجرتلرى معجله يا مؤجله ويا منجمه لازم كلوب اكر سكوت عنها اولورسه
نجه اولورايدكمنى ائمه مجتهدين رضوان الله تعالى عليهم اجمعين بيان ايتدكلرى
اوزره عمل اولنوب اما معجله ومؤجله مساكنك ومقاطعات صورلرينك
جوازى وعدم جوازى كتب فقهده تصريح اولنامشيدى وفقكه الله سبحانه وتعالى حضرتلرى
بو بلده مباركه نك فتحنى يسر فلدقدنصكره بعد الفتح اسلام بناسى فضله درجه
جوابه برلدكمنه كوره مرحوم ومغفورله ابو الفتح سلطان محمد خان عليه الرحمة
والغفران حضرتلرينك بنا ايلدكى جامع لطيف ومعبد فريد ونظيرى بمثل وعديم
اولان جامع ايله صوفيه يه وسائر مساجد شريفه يه اوقاف اقتضا ايدوب اول فتح
اولنمغله نفوسك كثرتى اولمامغين عرصه موقوفه يه مباومنه استيجار ايدركمنه
بولنمامغله لاجل الرغبه والاعتبار سائنه برمقدار اجره اوزرينه مقاطعه اعتبار ايله
طالبينه وبريلوب اقتضا ايتدكجه مشايخ اسلام رحمهم الله الملك العلام حضرتلرى
فتوالرى ويرمشلردر بوندن صكره سلاطين ماضيه دن مرحوم ومغفورله سلطان
سليمان خان صبت على مرقده فطرات الغفران حضرتلرينك دولت زمانى كلدكده
اول عصرده بولنان كبار علماء اكرمهم الله فى دار البقاء وابقى الله اثارهم الى دار الفنا
حضرتلرى معجله ومؤجله اعتبارا اولنمقده اوقافك عقارلرى احيا ورغبت اولنمغله
باعث اولوردى بو فتوالرى ويروب اول عصردنصكره كلان فضلاء روم وفخول وفروم
اعنى مشايخ اسلام رحمهم الله الملك العزيز العلام كذلك فتوالرى ويرمكله بعض موادده
اختلافلرى اولمغله اختلافلرينى بلمك كتب فتاوايى تفحصه محتاج اولوب
سلفدن بعضلرى صاحب همت وعزيمت اولمغله جد تام وسعى اقدام ايله مبادين

مطالبه

2

مطالبه انتقال ايدرلرايدى حالا عصرمزده بزم كبى هم قاصرلر بولنمدى اولسه فوكلك
نسخه لرينى تتبع امر عسير اولديغندن ماعدا تتبع جليله يه اشتغالنا خود استعاره
ايتمك امر عظيم اولديغنى برصاحب عزت ذيشانك تفهمى وجمع اولنمسنى تنبهى
مشوق اولمغين بو تقصيرومى على قدر الامكان تتبع واتمام ايدوب جمع ايلديكم
فتوالرى شريفه يه اوج قطعه اعتبار ايدوب اوكلى قطعه ده اجارتين فتوالرينى محتوى
الوب اوتوز بر باب اوزرينه ترتيب ايدوب جامع الاجارتين ديو نام ويردم
ايكنجى قطعه ده مقاطعات فتوالرينى محتوى الوب التى فصل اوزرينه ترتيب ايلدم
اوچنجى قطعه ده اراضى اميريه فتوالرينى جمع ايدوب بكرمى بدى باب اوزرينه ترتيب
ايلدم قطعه اولى اجاره معجله ومؤجله فتوالرى بركه اوتوز بر باب اوزرينه در

- ٥ اوكلى باب اجاره اوقاف بيانينده در اوكنجى فصل اوزرينه در
- ٥ فصل اول توسيع مسجد بيانينده در
- ٦ فصل ثانى ترميم اوقاف بيانينده در
- ٧ ايكنجى باب فراغ بيانينده در اوكنجى اوج نوع اوزرينه در
- ٧ نوع اول فراغ بالوقا بيانينده در
- ٨ نوع ثانى فراغ قطعى بيانينده در اوكنجى اكى قسم اوزرينه در
- ٨ قسم اول فراغ قطعى معتبر بيانينده در اوكنجى درت فصل اوزرينه در
- ٨ فصل اول كمال عقل وصحتده اولمك فراغى بيانينده در
- ٨ فصل ثانى مسوغ شرعى ايله فراغ ولى ووصى بيانينده در
- ٩ فصل ثالث صغيرك قبل البلوغ فوتندن مقدم وآلده سنه
- ١٠ واوغلى وآزايكن اناسى همدم مرض موتنده آخر فراغى بيانينده در
- ١٠ فصل رابع متولى محلول كندى اوغلنه اجر مثليله
- ١٠ ورزوجه سنه اجر مثلندن اكثر ايله ايجارى بيانينده در
- ١٠ قسم ثانى فراغ قطعى غير معتبر بيانينده در اوكنجى بدى فصل اوزرينه در
- ١٠ فصل اول بلا مسوغ شرعى ولينك ووصينك فراغى بيانينده در
- ١٠ فصل ثانى فراغ معتوه بيانينده در
- ١٠ فصل ثالث متولى كندى نفسنه ووالده سنه وفرندآشنه وزوجه سنه
- ١٠ ومتوفانك اولاد صغارى وصيسنه ايجارى بيانينده در

۱۱	فصل رابع مجرد ضرورت نفقه ایجون فراغ بیانندہ در
۱۱	فصل خامس مرض موتندہ اولان فراغ بیانندہ در
۱۲	فصل سادس فراغ بلا اذن المتولی بیانندہ در
۱۲	فصل سابع جبرا و فضولا فراغ بیانندہ در
۱۳	نوع ثالث فراغ بالشرط بیانندہ در
۱۳	اوچنجی باب متولینک اذندن امتناعی بیانندہ در
۱۳	فصل اول فارغ خسته در چوادن و برمدیکی بیانندہ در
۱۴	فصل ثانی مجرد تعجیز ایچون متولینک اذن و برماسی بیانندہ در
۱۴	دردنجی باب موجب رد بیانندہ در اولدخی اکی فصل اوزرینه در
۱۴	فصل اول خیار رؤیت بیانندہ در
۱۴	فصل ثانی تغریر و غبن بیانندہ در
۱۵	بشنجی باب حق مرور و حق شرب بیانندہ در
۱۵	التنجی باب شفعه و اولی بیانندہ در
۱۶	یدنجی باب بین الشرکا توفیق و اصلاح بیانندہ در اولدخی اکی فصل اوزرینه در
۱۶	فصل اول مقاسمه بیانندہ در
۱۷	فصل ثانی مهایاة و مبادله بیانندہ در
۱۷	سکزنجی باب اوقافده یا پیلان ابنیه بیانندہ در اولدخی درت فصل اوزرینه در
۱۷	فصل اول معجله به محسوب اولمق اوزره با اذن متولی بنا بیانندہ در
۱۸	فصل ثانی بنا ملک اولمق اوزره با اذن متولی بنا بیانندہ در
۱۹	فصل ثالث اول ابنیه نک جهت اخراجه وقف اولمسی بیانندہ در
۱۹	فصل رابع بلا اذن المتولی بنا بیانندہ در
۲۰	طقوزنجی باب اجر مثل بیانندہ در اولدخی اکی فصل اوزرینه در
۲۰	فصل اول اجر مثلک تکمیلنی طلب بیانندہ در
۲۲	فصل ثانی اجر مثلدن زیاده طلب بیانندہ در
۲۵	اونجی باب اجرت مؤجله مثلیه ده آخر مستأجرک امتناعی بیانندہ در اولدخی اکی فصل اوزرینه در
۲۵	فصل اول مستأجرک عناد او مماطله سی آخر امتناعی بیانندہ در
۲۵	فصل ثانی اصلنده نقصان اولمزه ایجاراولنمغله اجر مثلی طلب اولنمقده اولمق امتناعی

۲۷	فصل ثالث بنیمک تحت تصرفنده اولان وقف عرصه نک حاصلی اجرت معجله سنه
۰۰	وفا ایتمامکین دفعه برا قمغیچون اجرت مؤجله یه اوآدن امتناعی بیانندہ در
۲۷	اون برنجی باب مرور زمان بیانندہ در
۲۸	اون ایکنجی باب استیفا بیانندہ در اولدخی اوچ فصل اوزرینه در
۲۸	فصل اول سکنا سی مشروطه اولان منازلده واقع استیفا بیانندہ در
۲۱	فصل ثانی غله سی مشروطه اولان اوقافده واقع استیفا بیانندہ در
۲۱	فصل ثالث مشروطه اولمیان اوقافده واقع استیفا بیانندہ در
۲۷	اون اوچنجی باب بعد الاحراق و الخراب بنا بیانندہ در اولدخی اکی فصل اوزرینه در
۲۷	فصل اول معجله سنه محسوب اولمق اوزره مستأجرک بنا سی بیانندہ در
۲۷	فصل ثانی متولی بنا ایتدکده آخر ایجاری بیانندہ در
۲۷	فصل ثالث بنا ملک اولمق اوزره با اذن متولی بنا
۰۰	واخره بیع و ثمنی حواله بیانندہ در
۲۷	فصل رابع معجله سنه محسوب اولمق اوزره بنا ده مستأجرک امتناعی بیانندہ در
۲۸	فصل خامس مستأجرک عرصه ده فراغی بیانندہ در
۲۸	فصل سادس مستأجرک متولی به مال و فضله بنا ایله جبری بیانندہ در
۲۸	فصل سابع حق تعلی و هوا و علو بیانندہ در
۲۹	اون دردنجی باب بلا مقاوله سکنی اجرتنی طلب بیانندہ در اولدخی درت فصل اوزرینه در
۲۹	فصل اول زید صغر نده منزلنده کندیله ساکن اوکی بابا سندن
۰۰	وزوجه روجندن واحد شریکین آخرون اجرت طلبی بیانندہ در
۴۰	فصل ثانی تعلیا ضبط بیانندہ در
۴۰	فصل ثالث فضولا ضبط بیانندہ در
۴۰	فصل رابع غصبا ضبط بیانندہ در
۴۰	اون بشنجی باب معجله و برلمکسزین ضبط بیانندہ در اولدخی اکی فصل اوزرینه در
۴۰	فصل اول بلا تمسک ضبط بیانندہ در
۴۱	فصل ثانی مجانا فراغ بیانندہ در
۴۱	اون التنجی باب صلح و وکالت و قائمقام بیانندہ در
۴۷	اون یدنجی باب شهادت و ترجیح بینات بیانندہ در

٤٣ اون سکزنجی باب دیار آخر کیدن مستأجر بیانده در اوکذ اخراج فصل اوزرینه در
٤٣ فصل اول مستأجرک تصرفنده اولان عرصه‌ی متولیسنک اخر ایجاری بیانده در
٤٣ فصل ثانی مستأجر دیار آخر ده اولمغله ذمتنده مجتمعه اولان
٠٠ اجارات انک مستأجر زدن متولیسنک طلبی بیانده در
٤٤ فصل ثالث متولی متوفانک منزلنی دیا عرصه سنی بعد الایجار
٠٠ دیار آخر کندی دیا اولغلنک ظهوری بیانده در
٤٤ اون طقوزنجی باب بطریق الاستغلال تفویض وجهه دارکنلک بیانده در
٤٤ یکرمنجی باب مطالبه و مخاصمه یه امکان عادی اولیوب دعالی متبین اولیان
٠٠ مستأجرلر بیانده در اولدخی درت فصل اوزرینه در
٤٤ فصل اول سرای سلطانیده خدمتده اولنلر بیانده در
٤٥ فصل ثانی غائب بیانده در
٤٥ فصل ثالث کافر الندہ اسیر بولنان مستأجرک احوالی بیانده در
٤٦ فصل رابع مفقود بیانده در
٤٦ یکرمی برنجی باب قسمه و مدیره تفویض بیانده در
٤٦ یکرمی ایکنجی باب ارض دفنده ظهور ایدن ذی قیمت طاش و مرمر بیانده در
٤٧ یکرمی اوچنجی باب انتقال وقفیه یه اصل قرائغ اثبات و سکوت بیانده در
٤٨ یکرمی دردنجی باب میراث و دیونی ترکه سندن ازید متوفانک بناسی بیانده در
٥٠ مسائل شتی دعوی تصریح اولنان فتاوی بیانده در
٥٣ یکرمی بشنجی باب تنزیل بیانده در
٥٤ یکرمی التنجی باب زیوف وجیده و افلاس بیانده در
٥٤ یکرمی یدنجی باب اعفال بیانده اولدخی ایکی فصل اوزرینه در
٥٤ فصل اول متولی یه اعفال بیانده در
٥٥ فصل ثانی متولیسنک اعفالی بیانده در
٥٥ یکرمی سکزنجی باب ضمان متولی و موجب عزل بیانده در
٥٦ یکرمی طقوزنجی باب فیما یجوز و فیما لا یجوز بیانده در
٦٠ اوتوزنجی باب بستان بیانده در
٦١ اوتوز برنجی باب کار یزی تفریغ و القاده نزاع بیانده در

الاجارات

٦١ الاجارات الطویله
٦٢ قطعه ثانیه مقاطعات بیانده در مقاطعه‌ی اراضی موقوفه الی قسم اوزرینه در
٦٣ اوکنجی قسم مقاطعه‌ی وقف منزل و دکاکین و حجرات ایجاری بیانده در اوکذ اون بابا اوزرینه در
٦٣ اوکنجی باب اجاره‌ی معجله و سنوی مقاطعه‌ی ایله عرصه و بناسی وقف اولان
٠٠ محلک متصرفی فوت اولدقده ورثه سنک بزه انتقال ایدر دیو
٠٠ نزاعلری بیانده در اولدخی ایکی فصل اوزرینه در
٦٣ فصل اول متصرفک قبل الاستیفا فوت اولمسی بیانده در
٦٣ فصل ثانی متصرفک بعد الاستیفا فوتا اولمسی بیانده در
٦٣ ایکنجی باب اجاره‌ی معجله و سنوی مقاطعه‌ی ایله عرصه و بناسی وقف اولان محلک متصرف
٠٠ ایکن بنا محترق و یا منهدم اولدقده محلک سنه محسوبه اولمق اوزره بنا بیانده در
٦٣ اوچنجی باب معجله‌ی ایکنجی سنوی مقاطعه‌ی ایله متصرف اولنان مکانی بیانده در اوکذ اخر ایکی فصل اوزرینه
٦٣ فصل اول عرصه و بناسی مقاطعه‌لی وقف اولان منازل و دکاکین
٠٠ ملک حکمنده در بیع اولنمق جائز در بیعه متصرف ایله متولیسنک نزاعلری بیانده در
٦٤ فصل ثانی معجله سنر بالکز عرصه سی مقاطعه‌لی یز ملک حکمنده
٠٠ اولمغله بزه انتقال ایدر جو نزاع بیانده در
٦٤ دردنجی باب بالکز عرصه سی مقاطعه‌لی محلک بعد الاحراق والانهدام
٠٠ اوزرینه یا پیلان ابنیه بیانده در اولدخی ایکی نوع اوزرینه در
٦٤ نوع اول اثر بنا قلیسان مقاطعه‌لی عرصه اوزرینه یا پیلان ابنیه
٠٠ بیانده در اولدخی التی فصل اوزرینه در
فصل اول عرصه متولیسنه مقاطعه و بر لماکین متولی عرصه‌ی آخر و یرمک
٠٠ اولدخی بفسیجون با اذن متولی بنا اینمسی بیانده در
٦٥ فصل ثانی بعد الاحراق عرصه‌ی متصرف آخر فراغ و باخود متولی آخر ایجار ایله
٠٠ اغر خی متولی اذنیله اول عرصه اوزرینه بنا یا اول حالی اوزره استعان بیانده در
٦٦ فصل ثالث بعد الاحراق بلا اذن المتولی بنا بیانده در
٦٦ فصل رابع بعد الاحراق عرصه اوزرینه اجنبیک بناسی بیانده در
٦٦ فصل خامس بعد الاحراق بنا متولیسی عرصه اوزرینه
٠٠ کندی مالیله اینديکی بنا بیانده در

٦٦	فصل سادس عرصه متولیسی وقف ایله متولیسندن عرصه تک مقاطعه سنی الورکن
..	بنایه مانع اولدیغی وتصرف بنا صدد نده ایکن متولی آخره تفویضه قادر اولدیغی
..	ومشروطه لرینک اراضیسنی آخره تفویض وبناسنی مجانه سنه محسوب
..	اولمق اوزره اذن یاخود ملکیت اوزره بنایه اذن بیانندہ در
٦٨	نوع ثانی اثر بنا مشاهده اولنان مقاطعه لی عرصه اوزرینه بنا بیانندہ در
٦٨	بشنجی باب عرصه سی مقاطعه لی وبناسی ملکی اولان کمسنه تک تصرفی
..	وورثه تک تصرفی ومالک بعد البیع دیار آخر گیتدکده گزشته مقاطعه یه
..	تشریدن مطالبه اولنمسی بیانندہ در
٦٩	التنجی باب مقاطعه لی عرصه اوزرینه بابیلان ابنیه بیانندہ در اوتوزنجی فصل اوزرینه در
٦٩	فصل اول ملکی اولمق اوزره بااذن متولی بنا بیانندہ در
٦٩	فصل ثانی اول بنایه جهت اخرآیه وقف ایتمک بیانندہ در
٦٩	فصل ثالث بنا بلا اذن المتولی وبناسز بعد المنع بنا بیانندہ در
٧٠	یدنجی باب اجر مثل مقاطعه بیانندہ در اوتوزنجی فصل اوزرینه در
٧٠	فصل اول اجر مثلک تکمیلنی طلب بیانندہ در
٧١	فصل ثانی اجر مثلندن زیاده یه طلب بیانندہ در
٧٢	سکزنجی باب استیفا بیانندہ در
٧٢	طقوزنجی باب میراث واقرار وقف بیانندہ در
٧٤	مسائل شتی
٧٨	اوننجی باب مایجوز ومالایجوز فیرنج ودینکی وتخمی بیانندہ در
٧٧	اکبنجی قسم عرصه سی مقاطعه لی بسناری بیانندہ در اوتوزنجی درت باب اوزرینه در
٧٧	اوتوزنجی باب میراث ومعجلهٔ تک حل وحرمنی بیانندہ در
٧٨	اکبنجی باب اجر مثل مقاطعه بیانندہ در
٧٨	اوتوزنجی باب بنادن بعد المنع بنا بیانندہ در
٧٨	درد نجی باب فضولی ضبط ومقاطعه یه سابق متولی یه تسلیم بیانندہ در
٧٩	اوتوزنجی قسم باغ بیانندہ در اوتوزنجی اکبنجی باب اوزرینه در
٧٩	اوتوزنجی باب اجر مثل بیانندہ در
٨٠	اکبنجی باب اصحاب دیون وباغ دیکن فوتندہ تصکره باغ برینی بیع ایدوب

..	انجه لربنی دینلر یکزن قبض ایتمک ومتولی خراب اولدیغی یکزدن طاپویه ویرمک
..	وخراب اولان باغلرین وخی بیع ایتمک وتمسیله وقفه نافع عقار المق
..	وبیع اولنمقده رسم طلب اولمق وباغ متصرفی بلااذن بیع ایتمسی بیانندہ در
٨٠	درد نجی قسم بری مقاطعه لی وقف عرصه اوزرینه اشجار غرس ایدوب
..	باغجه ایتمک بیانندہ در اوتوزنجی درت فصل اوزرینه در
٨٠	فصل اول اشجاری ملک اولمق اوزره بااذن متولی غرس
..	واول اشجاری بیع ایلمک بیانندہ در
٨١	فصل ثانی ذکر اولنان اشجاری جهت اخرآیه وقف ایتمک بیانندہ در
٨١	فصل ثالث مغروس اولان باغجه اشجارندن بعضیسی قوریسنه اولور
..	یاخود مجموعی قوریسنه اولور مغروس اولان قوریسنه بیع اولنوب ثمنی
..	عقاره تبدیل وبلااذن باغجه یرینه بنا وغرس اشجار بیانندہ در
٨١	فصل رابع باغجه اجارتین ایله ایجار وباغجه یه اجر مثل
..	ویرن یدنده ابقا اولنمق بیانندہ در
٨٢	بشنجی قسم بری مقاطعه لی وقف چایر بیانندہ در اوتوزنجی اوچ فصل اوزرینه در
٨٢	فصل اول اجر مثل کرک خام برجه اجلسون کرک اجلسون لازم کلدیکی بیانندہ در
٨٢	فصل ثانی چایر برینی جهت اخرآیه وقف ایتمک
..	وبلااذن المتولی چایر قرآغی ومتوفانک اوغلی حق شرعیسنی دعوی
..	ایتمک ومتولینک ایجاری بیانندہ در
٨٢	فصل ثالث مرور زمان بیانندہ در
٨٢	التنجی قسم طاپولی ومقاطعه لی ومقاطعه سز وقف تارلا بیانندہ در
..	اوتوزنجی اون نوع اوزرینه در
٨٢	نوع اول وقف تارلا اوزرینه بنا وغرس بیانندہ در اوتوزنجی بش فصل اوزرینه در
٨٣	فصل اول بااذن متولی بنا وغرس بیانندہ در
٨٤	فصل ثانی اول ابنیه واشجاری جهت اخرآیه وقف بیانندہ در
٨٤	فصل ثالث بلااذن المتولی اشجار مثمره یه وقف بیانندہ در
٨٤	فصل رابع مشروطه اولان اوقاف بیانندہ در
	فصل خامس وقفا اولان کروم واشجارک قوریسی بیانندہ در

۸۵	نوع ثانی بیع و میراث و انتقال بیانندہ در
۸۵	نوع ثالث فراغ بیانندہ در اولدخی ایکی فصل اوزرینہ در
۸۵	فصل اول فراغ صحیح بیانندہ در
۸۵	فصل ثانی فراغ مریض و فراغ بلا اذن بیانندہ در
۸۶	نوع رابع طاپو بیانندہ در اولدخی درت فصل اوزرینہ در
۸۶	فصل اول طاپو ایلہ اولان بیانندہ در
۸۶	فصل ثانی اذندن رجوع و امتناع بیانندہ در
۸۷	فصل ثالث تعطیل بیانندہ در
۸۷	فصل رابع مرور زمان بیانندہ در
۸۷	نوع خامس اجر مثل بیانندہ در اولدخی ایکی فصل اوزرینہ در
۸۷	فصل اول اجر مثلی طلبی بیانندہ در
۸۷	فصل ثانی اجر مثلی تکمیلی بیانندہ در
۸۸	نوع سادس التزام و تعزل و تلزم جدید معارضہ سی بیانندہ در
۸۸	نوع سابع تغلبا و تفضولا ضبط بیانندہ در
۸۹	نوع ثامن لوازم جفتلک بیانندہ در اولدخی اوچ فصل اوزرینہ در
۸۹	فصل اول اورمان بیانندہ در
۸۹	فصل ثانی قوری بیانندہ در
۸۹	فصل ثالث مرعی و قشلاق بیانندہ در
۸۹	نوع تاسع میاہ و معادن بیانندہ در
۹۰	نوع عاشر مقبرہ بیانندہ در
۹۰	مسائل متفرقہ
۹۲	رسوم و تکالیف
۹۲	قطعہ ثالثہ اراضی امیریہ بیانندہ در اولدخی بکرمی یدی باب و خاتمہ اوزرینہ در
۹۲	اولکی باب اراضی امیریہ یتمک اقربایہ طاپو ایلہ انتقالی بیانندہ در اولدخی الی فصل
۹۲	فصل اول اراضی امیریہ متوفانک اولغلہ یوغیکن قرینہ طاپو ایلہ انتقالی بیانندہ در
۹۵	فصل ثانی قوری یوغیکن ایلہ ارفرندآشنہ طاپو ایلہ انتقالی بیانندہ در
۹۶	فصل ثالث لابہ ارفرندآشی یوغیکن اولی محلدہ ساکنہ فرفرندآشنہ طاپو ایلہ انتقالی

۹۸	فصل رابع اول محلدہ ساکنہ فرفرندآشی یوغیکہ تا یاسنہ انتقالی بیانندہ در
۹۸	فصل خامس تا یاسی یوغیکہ اناسنہ طاپو ایلہ انتقالی بیانندہ در
۹۸	فصل سادس اناون اوغلنہ طاپو ایلہ انتقالی بیانندہ در
۹۹	ایکنجی باب اقربانک غیری اولوب اذنی ملابسہ ایچون طاپو ایلہ
۰۰	انتقال ایدنلر بیانندہ در اولدخی اوچ فصل اوزرینہ در
۹۸	فصل اول پرزہ شریک و خلیط اولانہ طاپو ایلہ انتقال بیانندہ در
۱۰۰	فصل ثانی شریک یوغیکہ اول نارلا ایجندہ واقع اشجار کیمہ انتقال
۰۰۰	ایدرایسہ برک وخی اول کسنہ یہ انتقالی بیانندہ در
۱۰۱	فصل ثالث اشجار انتقال ایدرکسنہ سی یوغیکہ نارلا قربہ سی
۰۰۰	رحایا سنک نارلا یہ ضرورتی اولان کسنہ یہ طاپو ایلہ ویرلور
۱۰۲	اوچنجی باب اقربادن ایکن طاپو ایلہ انتقال ایتمیلر بیانندہ در
۱۰۳	دردنجی باب تعطیل سببیلہ آخرہ تفویض اولنمق بیانندہ در
۱۰۵	بشنجی باب مانع انتقال بیانندہ در
۱۰۶	التنجی باب مفقود و غائب بیانندہ در
۱۰۸	یدنجی باب ترک زراعتہ مانع موجود ایکن اخرہ تفویض اولنانلر بیانندہ در
۰۰۰	اولکیسی سرای سلطانیدہ خدمت ہمایونده بالنفس اولمقدر
۰۰۰	ایکنجیسی صباوندر اوچنجیسی کافرالندہ اسیر اولمقدر
۱۰۸	دردنجیسی جبہ ایچون فراغدر صاحب ارضدن اذن و آخرہ وخی
۱۰۸	سکزنجی باب فراغ بیانندہ در اولدخی اون ایکی فصل اوزرینہ در
۱۰۸	فصل اول فراغ معتبر بیانندہ در
۱۰۹	فصل ثانی فراغ بالشرط بیانندہ در
۱۰۸	فصل ثالث فراغ بالوفا بیانندہ در
۱۰۸	فصل رابع فراغ صبی و فراغ وصی بیانندہ در
۱۱۰	فصل خامس فراغ مکرہ و فراغ مجنون و وصی و فراغ سکران بیانندہ در
۱۱۰	فصل سادس مرض موتدہ اولان فراغ بیانندہ در
۱۱۰	فصل سابع فراغ بلا اذن بیانندہ در
۱۱۱	فصل ثامن تفویضہ مأذون اولانک اذنیلہ یازیلان فراغ بیانندہ در

۱۱۲	فصل تاسع ضرورت دین مثبت وضرورت تفقه ایچون فراغ بیانندہ در
۱۱۳	فصل عاشر سپاهی کندی نفسیچون تفویض وقبول بیانندہ در
۱۱۳	فصل احدی عشر صاحب ارض اوغلنه وزوجه سنه تفویض وفراغ بیانندہ در
۱۱۳	فصل اثنی عشر سپاهینک اولادنه امتناعی بیانندہ در
۱۱۴	طقوزنجی باب بیع ومبرآت بیانندہ در
۱۱۷	فصل خیار رؤیت واستحقاق وتغریر وغبن فاحش بیانندہ در
۱۱۷	اونبنجی باب تملیک وهبه بیانندہ در
۱۱۸	اون برنجی باب رهن وشفعه وصلح بیانندہ در
۱۱۹	اون ایکنجی باب بری ارض میری وبنا وغراس وکرمنه خراب اولسی اوکندوسنکی فصل اوزرینه در
۱۱۹	فصل اول بعد الخراب اثر بنا مشاهده اولنمسی بیانندہ در
۱۱۹	فصل ثانی اثر بنا قالمیوب مقاطعه سی وبرلیسان بیانندہ در
۱۲۰	اون اونجی باب ارض میری اوزرینه پاپیلان ابنیه بیانندہ در اوکندوسنکی فصل اوزرینه در
۱۲۰	فصل اول باذن صاحب ارض بنا بیانندہ در
۱۲۰	فصل ثانی اول بنا یه برجهته وقف ایمک بیانندہ در
۱۲۱	فصل ثالث بلا اذن بنا بیانندہ در
۱۲۱	اون دردنجی باب بری مقاطعه لی ارض میری واطرافی خندق یا باغچه نک متصرفنه توت
۱۲۲	اون بشنجی باب اجر مثل وطاپوی مثل بیانندہ در
۱۲۲	اون التنجی باب اراضی امیریه اوزرینه دیکلن اشجار بیانندہ در اوکندوسنکی فصل
۱۲۳	فصل اول ملکی اولمق اوزره باذن صاحب ارض غرس بیانندہ در
۱۲۴	فصل ثانی اول اشجار وکرمی وقف بیانندہ در فصل ثالث بلا اذن غرس بیانندہ در
۱۲۴	فصل رابع خدآبی ثابت اولان اشجار بیانندہ در
۱۲۵	فصل خامس اشجاری قطع اولندی یاخود کوکلری یقدیجو آخر تفویض بیانندہ در
۱۲۶	اون یدنجی باب ملک جفتلک مع الاراضی بیانندہ در اوکندوسنکی فصل اوزرینه در
۱۲۶	فصل اول قدیمدن جفتلکلره استعمال اولنمیان اراضی بیانندہ در
۱۲۶	فصل ثانی قدیمدن جفتلکلره استعمال اولنان اراضی بیانندہ در
۱۲۸	فصل ثالث نمقه سکنی بیانندہ در
۱۲۸	اون سکزنجی باب صوبه جکلن کول وصوبا من تارلالر وبوزبلاحرفلر بیانندہ در

۱۲۹	اون طقوزنجی باب بین الخصمآ وآلتشکآر توفیق واصلاح بیانندہ در اوکندوسنکی فصل
۱۲۹	فصل اول مقاسمه بیانندہ در
۱۳۰	فصل ثانی مبادله بیانندہ در
۱۳۰	یکرمنجی باب فضولا وتغلبا وغصبا ضبط وفراغ بیانندہ در
۱۳۲	مسائل شتی فی الدعوی
۱۳۴	یکرمی برنجی باب مایجوز ومالایجوز بیانندہ در
۱۳۸	یکرمی ایکنجی باب طاپو نامه وتمسک ضایع اولسی وحالا متولی سلفی اولان
۱۳۹	یکرمی اوچنجی باب لوازم جفتلک بیانندہ در اوکندوسنکی فصل اوزرینه در
۱۳۹	فصل اول مرعی اوزرینه بنا وتغلبا ضبط وقیودن کزورمک
۱۴۰	فصل ثانی بیلاق وقشلاق بیانندہ در
۱۴۱	فصل ثالث قورو وآورمان وطاغ وچالیلق اچوب تارلا اتمک
۱۴۶	فصل رابع چایر وبونجه وسازلق بیانندہ در
۱۴۶	یکرمی دردنجی باب رسوم دونم وتارلاده بولنان مرطاش ومعدن ومقبره یخی مرور
۱۴۹	یکرمی بشنجی باب صاحب ارضدن اذن تمسک آلدوسی وتمسک الده بولنمسنک کزوی
۱۴۹	یکرمی التنجی باب شرکآ دیمارجه برینک اذنی کفایت ایلمسی بیانندہ در
۱۵۰	یکرمی یدنجی باب اعقاب بیانندہ در
۱۵۱	مسائل شتی فیما یتعلق بالتکلیف اوکندوسنکی فصل اوزرینه در
۱۵۱	فصل اول محلول اولان منصبی وزیر سفروه خلیفه حضرتلرینه ایدکلری اوامر مشایخ
۱۵۷	فصل ثانی متصرفنک اوزرینه رفع اولنیوبی وعمل اولنمیان برآت وروزنامجه یه مخالف
۱۵۷	فصل ثالث عوارض طلب اولنیاکسنه لر بیانندہ در
۱۵۴	فصل رابع عوارض لازم کلنلر فصل خامس سالیانه تکالیف عرفیه طلب اولنیانلر
۱۵۴	فصل سادس کیفیت توزیع رسالیانه فصل سابع رسم رعیت وبناک وجفت بوزانه
۱۵۵	فصل ثامن معاف ومسلم فصل تاسع توطن ایدنلرکی قریه لرنه آخر محله نقل ایدنلر
۱۵۶	فصل عاشر اهل برآت فراغی وتزاعی بیانندہ در
۱۵۷	فصل احدی عشر خراج ارض بیانندہ در
۱۵۷	فصل اثنی عشر جزیه بیانندہ در
۱۵۹	صورت فانون نامه بیانندہ در تمت فهرست الکتاب

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله الذی احکم دعائم العلم للعلماء واعلا اعلامه بمزید النعم والعوارف والصلوة والسلام علی من وقف نفسه الزکیة لشفاعة العظمی وعلی آله واصحابه الذین تنوروا بانوار شریعة العلیا وبعد فیقول الفقیر الی الله القدیر محمد عارف بن محمد امین العریف بشاطرزاده عفی عنهما المجموعة الموسومة بجامع الاجارتین حاویة لمنتخب فتاوی بعض افاضل الانام المتعلقة بمسائل الاجارتین والمقاطعة الجاریة فی الاوقاف اذ ان اکثر المتاخرین والمتاخرین حرفوا کثیرا من القیود والاحکام لعدم العثور علی مأخذ الکلام حتی لم تصل الی درجة القبول عند اولوا الافهام فاردت تصحیحها وتنقیحها بتطبیق ما جمعوا بها لما اخذوا من مدونها من الفتاوی المعتبرة التی صرحت بتنقیح اسمایها فی تبویبها واید تهما بالمسائل التی یبتنی ویقاس علیها صور الاجارات لیکون عونا لمن اعتنی بها من القضاة والحکام بعنایة الملک العلام وهو الموفق للمرام

قطع ثلاث منجاور انک اولکی قطعه سنک مشتمل اولدیغی
ابوابدرکه تفصیل سبیل التفصیل ذکراولنور اولکی باب احیاء اوقاف بیانندهدر
اولدخی اکی فصل اوزرینه در فصل اول توسیع مسجد بیانندهدر

برمسجد جم قیم ومؤذن اولان زید مسجد مزبورک فرنکی کلید بنک مفتاحی ضایع
ایتدکده مسجدی اجمق لازم اولیجق کلید مزبوری بوزوب مسجدی آچوب صکره کرو
دوز وردوب مسجده متولی اولان عمرو استماع ایدوب بنم معرفتم ایله بوزوب
دوز ورمدک جه زیدی عزل ایتدرمک اسه بونک ایله شرعا عزل
ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز ابوالسعود مجموعه

برمسجد شریفک مهمانه مشروطه وقف وکاغری متولیسی وقفه انفع اولمغله اجاره
معجله ومؤجله ایله طالب اولدیغنده ایجار ایدوب مؤجله لزندن حاصل اولان اجرت
مهمات وقفیه وفا ایتمکله معجلا تسدن حاصل اولان مبلغی حفظ اوزره ایکن اول
مسجد شریفک جماعتی کثیر اولوب داخل مسجد وفا ایتمیوب ناسک اکثری طشره ده
اقتدی ایدر اولسه حالا متولی امر حاکمله مبلغ مزبور ایله
اول مسجد شریفی توسیعه قادر اولورمی الجواب اولور
به افتی عبدالرحیم افندی

برمحله ده واقع مسجد شریف ضیق اولوب اهالیسنه وفا ایتمیوب وبعض مرتبه
خراب اولمغله اول محله اهالیسی کندی مالندن اول مسجد شریفی تعمیر وتوسیع
ایتمکه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر منقاری زاده
کذا یحیی افندی به افتی عبدالرحیم افندی

برجامع شریف نماز قیلان مسلمانده مضایقه اوزره اولوب کندینی وحرمنی
توسیع مهم اولمغله جامع مزبوره متصل زیدک ملک بری اولوب اندن کفایت
مقدار بری یرالنمق لازم اولیجق طلب اولندقده زید عناد ایدوب ویرمیجک
حکم شرع مطهره نه در الجواب زیدک رضاسنه باقلمز جامعه وحرمنه کفایت
ایده جک مقدار بری برک قیمتی ویریلوب جبرا وکرها الندیرک النوب توسیع اولنور
حضرت عمر وسائر صحابه رضوان الله علیهم اجمعین
بو وجهله توسیع بیورمشلردر
بمثله افتی صاحب البهجه

قد صرح العلماء بانه لا یجوز عزل الناظر
والا عزل صاحب وظیفة ما لم یتخذ ولو
عزل الحاکم لا ینعزل بغیر جنحة والقاضی
ابقاه علی وظیفته والله اعلم
فتاوای خیریه
والله سبحانه هو المستعان وعلیه التکلان
کذا فی الهدایة
ولو کان بجنب المسجد ارض وقف
علی المسجد فارادت القوم ان یزیدوا
فی المسجد شیئا من الارض جاز ذلک
بامر القاضی قاضیخان
اختلف المشایخ فی انه هل یجوز للقیم
ان یشتری بغلة الوقف شیئا للوقف
قال بعضهم یجوز وقال بعضهم لا یجوز
قاما اذا اتصل به قضاء القاضی
فقد ارتفع الخلاف جواهر الفتاوی

ذکر فی الواقعات عن ابی حنیفة لا یدخل
المسجد ان یهدموا المسجد ویجددوا
بناءه وهذا اذا اراد وا من مال انفسهم
واما اذا اراد وا من مال الوقف لیس
لهم ذلک الا بامر القاضی قاضیخان

ولو کان المسجد ضیقا علی الناس
وبجنبه ارض لرجل توقف ارضه بالقیمة
کرها وفی البحر فی قوله وان جعل شیئا
من الطریق جاز ان لم یضر بالمارة
حموی زاده

وکفی بنا فدوة ضاق المسجد علی الناس وبجنبه ارض لرجل یؤخذ ارضه بالقیمة کرها
وقد صح عن عمر وسائر الصحابه رضوان الله عنهم انهم اخذوا ارضین بکره من اصحابها
وزادوا فی المسجد الحرام حین ضاق بهم کذا فی فصل الحادی والعشرین
من وقف التاتارخانیه والمسئلة مذکورة فی وقف البزازیه

زید متولیسی اولدیغی مسجدک حرمندن برمقدار بری افرآز ایدوب اول حرمه متصل
منزلی اولان عمرو ه منزلنه الحاق ایچون اجاره معجله ومؤجله ایله ایجار ایدوب
عمرو دخی بعد الاستیجار منزلنه الحاق ایتمکله متولی اولان بکر اول بری افرآز ایتدیرمکه
کالاول حرم اولمق اوزره ابقایه قادر اولورمی الجواب اولور
یحیی افندی وکذا منقاری زاده وبمثله افتی صاحب البهجه

برمسجدک حرمنده اولان برلره بعض کمسنه لر متولی اولدقلرینی وقف ایتمکله
حالا متولی اولکمسنه لره مبتلرین اخراج ایتدیرمکه قادر اولورمی الجواب اولور
تسویه یه دخی قادر اولور یحیی افندی ومنقاری زاده

بوصورتده اول مسجد شریف صغیر اولوب اهالیسنه کفایت ایتمکله متولی اول بری
رای حاکمله مسجده الحاق ایدوب اول مسجدی توسیعه قادر اولورمی
الجواب اولور بهما افتی عبدالرحیم افندی

برموقف قریه نک اهالیسی پریشان اولوب انده اولان مسجد شریف خرابه مشرف
اولدقده محله سی مسجد مزبورک مهمانه مشروطه وقف اولان نقودک متولیسی زیدک
حاصل اولان غله یی قریه نده اولان آخر مسجدک مهمانه رای حاکمله
صرفه قادر اولورمی الجواب اولور منقاری زاده وعلی افندی

فصل ثانی ترمیم اوقاف بیانندهدر

زید وعمرو وبکر برمسجدی هدم ایدوب تقضی استهلاک ایله لرحالا
متولی وقف مزبور زید وعمرو ه اول مسجدی اعاده ایتدیرمکه قادر اولورمی
الجواب اولور وبمثله افتی علی افندی فی الغصب

برقریده واقع جامع نخله دن بنی اولان برمسجدی زید یعقوب نخله لرینی
آخر محله نقل ایله حالا اهالی قریه رای حاکمله زیده اول مسجدک نخله لرینی کسوب دوب
کالاول یاپدیرمغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر
منقاری زاده وعبدالرحیم افندی

سئلت عن فناء المسجد بنی فیه
وکانا یعلم فیه صبیان اجیب بالمسئلة
ذلک من کراهة تاتارخانیه
مسجد واسع جعل المتولی بعضه
حانوتا لا یجوز فی العالمگیریة من العاشر
قیم المسجد اذا اراد ان یبنی حوانیت
فی فناء المسجد لا یجوز لانه تضییع للمسجد
وله حرمة کالمسجد فیشترط حرمته
وغیره
فیم الجامع القدیم تجوز موضعا من ظلة
الباب بعض الحکام کان لا یضع
من وقف الغیبة
مرت مسئلة التوسیع من قاضیخان
بعلامته

حوض او مسجد خرب وتفرق الناس
فللقاضی ان یصرف اوقافه الی مسجد آخر
او حوض آخر منیه من وقف
مجموعه مؤیدزاده

لو هدم حائط المسجد امر بتسویته
ولا یضمن بخلاف الحائط المحکمة
فان فیها بعض النقصان ولا یؤمر
بتسویته ولا ببناء الحائط فاغتنم
ولو هدم حائط المسجد یؤمر بالعمارة
کذا فی کراهة التاتارخانیة

يعلم مما مر من الخانية وما التقرير فلا تكاد يعلم شيئا منه اذا حصل تغير الوقف في سنة قطع معلوم
المستحقين كله او بعضه فانقطع لا يبقى لهم دين على الوقف اذا حق لهم في الغلة زمن التغير بل زمن الاحتياج
اليه عمر اتاوه وفي الذخيرة ما يفيد ان الناظر اذا صرف اليهم مع الحاجة الى التعمير فانه يضمن انتهى

اشباه في الوقف

زيد بر قريه ده واقع مسجدى احراق بالنار ايله زيده نه لازم اولور

الجواب تعزير شديد اولنوب كالاول بنا ايتدرير

برمسجد شريفك ديوارى خرابه مشرف اولوب عمارت ومرمته محتاج اولدقده
وتفقده غلة موجوده اولما مغله متوليسى اول مسجدك مهمانه مرمته وتسنك وتظيفه سنه
مشروطه اولان مستغلاتدن حاصل اولان غلدن مرمته يه وبرميوب اول ديوارك
عمارت ومرمته صرفه قادر اولورمى الجواب اولور عبد الرحيم

زيدك متوليسى اولديغى جامع شريف محترق اولوب انجق سقفى ايله جدرانى اربعه سى
قالوب مرمته محتاج اولدقده بدنده موجود غلة وقف بولنما مغله راى حاكمه وقف
ايچون استدانه ايدوب جامع مزبورى عمارت ومرمت ايتمك استيوب لكن بلا مراجعه
الجه وبر ركمسنه اولما مغله زيد بكرمى استدانه ايلديكى الجه ايچون معامله شرعيه ايله
اذن حاكمله برمقدارى الجه بيع الترام ايلدكدن صكره حاصل اولان
غلة وقفدن اول بركى ويرمك جائزاولورمى الجواب اولور

بمثله افتى صاحب البهجه وعبد الرحيم

زيد بش باب اوطه لرايله ايكى باب دكانلرينى وقف لازم ايله وقف ايتدكده غلدن
بنا ايتديكى مسجد نده امام اولنلره ويرايله ديو شرط وتعيين ايله حالا اول اوطه لرايله
ودكانلرك متوليسى اولان عمرو غلة لرك مجموعنى اول مسجد ك امام اولانلره بكره
وبرميوب برمقدارينى مسجدك مرمته صرف ايده رمين
ديمكله قادر اولورمى الجواب اولماز

بوصورتده عمرو اول اوطه لرايله ودكانلرك بعض محلول اولنلرينى اجاره معجله ومؤجله ايله
وليده ويردكده بكره ساكه مؤجله كفايت ايدرجو مقبوضى اولان معجله يه وبرميوب
مرمت ايچون معين الجه وار ايكن مسجد مزبورك مرمتيچون اساكه
ايده رمين ديمكله قادر اولورمى الجواب اولماز بهما عبد الرحيم

برمسجد شريفك مصالح ومرمته مشروطه وقف نقودك وعقارك زيد متوليسى ايكن
مسجد مزبور عمارت ومرمته محتاج اولدقده متولى وتفقده موجوم غلة اولما مغله
راى حاكمله اصل مال وقفدن بكرمى بيك الجه يه مسجدك عمارت ومرمته صرف
ايله متوليه ضمان لازم اولورمى الجواب اولماز رقبه ايله اصل مال
تكميل اولنور عبد الرحيم كذا في منقارى زاده

وفي البهجة المصرح ان الوقف لا زمة له وان للمستدينة من القيم لا يثبت الدين في الوقف
اذ لا ذمة له وانما يثبت الدين الا عليه ويرجع به على الوقف وورثته . الوقف
تقوم مقامه في الرجوع خيرية

هل يجوز للمتولي ان يشتري مما عاما باكثر من قيمته وبيعه وبصرفه على العمارة ويكون الربح على الوقف الجواب نعم كما حرره ابن وهبان اشباه في الوقف

قال المصنف هل تصح الاستدانة على ربه القرض بدون الربح وتصح بالربح ايضا وهل يكون التقييم ضامنا الربح اذا استدان بالربح ام لا قال لا جواب عن المشايخ فيها والظاهر انه لا يعدل عن القرض الى ما فيه ربح الا ان لا يجد او ربح فيسير فالقاضي يفعل والا فاذا ادى الى خراب الوقف وهو سيما في زماننا الذي قل فيه من يتقي الله تعالى ويخاف الله تعالى فله ان يستدين بدون معاملة مرتجى الاجابة لابن شحنة

العمارة مقدمة في الوقف الاهلي وغيره الا في الامام والخطيب في المسجد الا بكفاية وكذا في الكنز الا بعذر ربعين خيرية

شرط الواقف يجب اتباعه لقولهم شرط الواقف كنص الشارع اي وجوب العمل به وفي المفهوم والدلالة من كتاب الوقف

ليس للمتولي ان يتجاوز امر الواقف وشرطه وظهيرة

والواجب ان جندي من ارتفاع الوقف بعمارته شرط ذلك الواقف او لم يشرط لان قصد الواقف صرف الغلة مؤبدا ولا تبقى دائمة الا بالعمارة فثبت شرط العمارة اقتضاء وهذا في الوقف والصورة مستفادة من هذه المسئلة تامل ٥

برفوقك عقارات عمارته محتاج اولوب وقفده موجوده غلة اولما مغله متوليسى زيد راى حاكمله عمرودن برمقدار اقچه استدانه ايدوب عقاراتى مبلغ مزبور ايله عمارت ايله حالا زيد مبلغ مزبورى غلة من الوب ودينه ويرمكه قادر اولورمى الجواب اولور منقارى زاده

زيدك اجاره معجله ومؤجله ايله متصرف اولديغى وقف متزلك ديوارى بيقلوب بعده غلة وقفدن بنايه مساعده اولما مغله زيد متولى يه ديوارى غلة وقف ايله بنا ايله ويدكده متول زيده وارسن مالكله مرمت وبنا ايله ويوبناون امتناعه قادر اولورمى الجواب اولماز يحيى افندى

زيدك اجاره معجله ومؤجله ايله الديغى وقف وكان خراب اولوب مرمته محتاج اولدقده متول وقفه تعمير ايتدرمكه قادر اولورمى الجواب اولور
لكن جبره قادر اولماز كذا يحيى افندى

زيدك اجاره معجله ومؤجله ايله متصرف اولديغى دكان تعمير وترميمه محتاج اولدقده معنا اولان مستاجر تعمير ايدرايكن زيد تعمير ايتميوب مال وقفله متولى يه تعمير ايتدرمكه قادر اولورمى الجواب تعمير متولى يه لازم در اما مقابله شرط
تعمير ايله سعص اولنديسه تكميل اجر مثل اولنور

زيدك اجاره معجله ومؤجله ايله متصرف اولديغى وقف براوطه سى خراب اولسه زيد اوطه يه مال وقفدن بنا وتعمير ايتدرمكه قادر اولورمى الجواب معجله يا خود مؤجله سنده اجر مثلندن نقصان بوغيسه متولى يه لازم اولور كتبه الفقير اسعد من مجوعه

زيد صغيرك اجاره معجله ومؤجله ايله تصرفنده اولان وقف دكان حريقده محترق اولوب عرصه صرفه قالدقده زيدك وصيسى اولان عمرو متولى وقف مزبوره اول دكانك درت ديوارينى بنا ايتدرمكه قادر اولورمى الجواب دكان منزل كبى دكلدر اجاره مؤجله لرى غالبا از اوله كلمشدر انتفاع مراد اولنور جبه اجاره معجله سنه محسوبا اولمق اوزره بنا ايتسونلر سنه مزلر ايله قصر يد ايتسونلر متولى مال وقفدن بنا ايتديكى صورنده متصرفى اولان مجددا معجله نامنه وبرمدكچه تصرفه قادر اولماز
به افتى عبد الرحيم افندى

اعلم اولا ان الاستدانة على الوقف لا يجوز الا بثلاثة شروط الاول ان يكون لضرورة كتعمير وشراء بذر والثاني اذن القاضي والثالث ان لا تتيسر اجارة العين والصرف من اجرتها وبدون هذه لا يجوز ويضمن الناظر ويستحق العزل وانوا وجدت الشروط فالاستدانة بعشرة مثلا باثني عشر وعقد في الزيادة عقدا شرعيا بان اشترى من المقرض شيئا بسعر اثنا عشر فتدفع في الثمار خانية والقيمة انه يرجع بالعشرة الاصلية في غلة الوقف وبعض الزيادة من مال نفسه خيرية

والصلح ميا وبيها وما هو من بنائها على رب الدار دون المستاجر لان الصلح الملك على الملك ولا يجبر على ذلك كمن استاجر ان يخرج اذا لم يجد الا بعيدا حصل في المقصود وله ان يجبر على الملك ازالة العيب وللمستاجر ان لا يرضى بذلك زخيرة في فصل السابع من كتاب الاجارة

برفوقي كمسنه لرتحت اجاره لرنده اوه وقفا وطه لركن كاربزلرى للولد قده مزبور لر كاربزى تفريغ ايله جو متوليه جبره قادر اولورمى الجواب اولماز على افندى

رب الدار امتنع من تفريغ بيت الكفار لا يجبر لكن حسان ان يفسخ فتفل في الانتفاع اجارة البزازية وكذا لا يجبر على اصلاح الميزاب وتطيين السطح من المغل المزبور ومسئلة في كتاب

متولى الوقف اذا اجر وآثر الوقف بدون اجر المثل يلزم تمام اجر المثل والواجبة

ولا يجوز للمتولي ان يوجر لقارب الوقف باجرة ولا يجوز ان يوجر باقل من اجر المثل اسعاف وباقي المسئلة يعلم مما مر من الذخيرة ٥

مرت مسئلة ظهر الورق من الخبز
بعلامة ٥

٤ نعيا كان فوت حيا او يصلح لعمل
فاصلح المالك نصفه وترك النصف
حتى نبت السنة فعليه اجر قلع كان فوت
مالم يرد فيه في باب العيب من الاجارة

المتولي اذا انفق من مال نفسه ليرجع
في مال الوقف لزوكان فان شرط الرجوع
يرجع وان فلا في الفصل الثاني
من وقف البزازية فيم الوقف
لو انفق على الوقف من مال نفسه
وشرط الرجوع له الرجوع وان فلا
فصول عمادي

اصله المقرر ان الفراغ ايجار كما مر
والاجارة تفسد بما تفسد به البيع كما مر
في المزارع والبيع يفسد بشرط
لا يقتضيه العقد كما في جامع الرموز
وفيه الشرط من هذا القبيل فتفسد به
الاجارة فلهذا صح رجوعها عن الفراغ
وافاد منزلها عطاء الله افندي

سئل عمن باع داره جاز له ان يستأجر
من مشتريه قبل قبضه وسكن فاجر
الاجر اجاب لا عبرة للفاذ
من جامع الفصولين في الاجارة
وتفصيله في الباب التاسع عشر
من تتمة المجموعة فليرجع ٥

فعلى عدم التسليم والتخلية الاجارة بعد
سئل الامام الاعظم عن الربح بالمعاملة
شرعية فاجاب هو حرام محض ثم سئل
عنه على تجاسب الربح الاصل فاجاب نعم
تامار خانيه

زيد كه اجانين ايله تصرفنده اولان وقف منزلك بعض برلري خراب اولوب
عمارت ومرمتة محتاج اولدقده زيد ايله متوليدن فنفسي عمارت ايدر
الجواب متولي عمارت ايدر منقاري زاده

هند كه اجانين ايله متصرفه اولديغي منزلك ديوارلري بالكلية منهدم اولوب قابل سكنى
اولمامغله هند آخر منزله نقل ومتولي وقفه بنا ايله چوكليف ايدوب متولي وقف بنا
ايتمامسه حالا متولي فسخ اجاره اولمغين ساكنه اولديغي ايلركن اجرتني هندن
المغه قادر اولورمي الجواب اولور منقاري زاده

به افتى عبد الرحيم فيما يتعلق بقصر اليد

زيد متوليسي اولديغي وقف مستغلاتي مرمتة محتاج اولدقده وقفده موجوم غلة
اولمامغله وقفه رجوع شرطيله اذن قاضي ايله مالندن عمارت ايله مصروفني
غلة دن استيفايه قادر اولورمي الجواب اولور

منقاري زاده افتى صاحب الهبة بمثله

البنجي باب فراغ بيانندة در اوكدخي اوچ نوع
اوزرينه در نوع اول فراغ بالوفا بيانندة در

هند اجارهٔ معجله ومؤجله ايله متصرفه اولديغي وقف منزل معرفت متوليسله عمروه
برمقدار اجرة بدل مقابله سنده تفويض ايتدكده هر سنه زمان الديغم بدل تفويضي
ساكه وبررسم سنه منزل بنم اولسون ديوب بوشرطله تفويض عمرو دخي
بوشرطله تفويض ايله حالا هند عمروه الديغي بدل تفويضي
عمروه ويروب عمروك رضاسنه منزل مزبوري
المغه قادر اولورمي الجواب اولماز بجيي افندي

زيد اجارهٔ معجله ومؤجله ايله تصرفنده اولان وقف منزلي عمروه الديغي ايكيوز غروشه
مقابله سنده اذن متوليسله وفا عمروه فراغ ايدوب بعده منزل مزبوري سنه
شو مقدار غروش اجرت ايله استيجار ايدوب لكن تخليه وتسليم
بولنماسه سنه تمامنده عمرو زيدة اجرت مزبوري يه
المغه قادر اولورمي الجواب اولماز

بو صورتده تخليه وتسليم بولنمدين عمروك زيدة الديغي اجرت اصل دينه
محسوب اولورمي الجواب اولور بجيي افندي

فراغ بالوفاده منزلك استردادي خصوصنده مفروغ لهك رضاسي شرط وكلدر بناء عليه كتب فتاواي
مندرجه بوقيدك خلافنه قيد منظور حقيرانه دم اولمشدر تحريرة بجيي افندي الفاظ مرحومك رضاسنه
قولندة مرادي مفروغ لهك وفاي انكار اولمه بوصورتده فارغ استرداد خصوصنده اثباته محتاج اولور
بلا اثبات استرداده قادر اولماز. الله اعلم بالصواب تحرير

مرت مسئلة نفاس ع عطاء الله افندي
بعلامة ٦

الشرط الفاسد اذا لم يلحق بالعقد
يلتحق عند ابي حنيفة لا عندهما
جامع الفصولين الثالث

واذا البيع بشرط او بتقييد العقد وفيه
نفع لاحدهما كشرط البائع ان لا يسلم
الى المشتري الى شهر او نقل او بقرضه ما
او هبه او يتصدق عليه بمال او يؤاجره
او يعيره وكذا شرط المشتري
فهستاني

بناء ان حق الدين يتعلق بالتركة
المالكة والمنزل الموقوف لا يكون
كذلك حتى تتعلق حقه به كما لا يخفى
عطاء الله افندي

الفراغ ايجار لانه تمليك منفعة
عطاء الله افندي

الاجارة بيع المنفعة فيقاس بيع
العين مبسوط شرح سير
واذا حصل الايجاب والقبول لزم البيع
ولا خيار لواحد منهما الا من عيب
او عدم رؤية هدايه في البيع

صح استيجار الدور والحوانيت ليسكنها بنفسه
وبسكن غيره فيها باجارة وغيرها باجر مثل
احترزنا بها عما زاد على مقدار حقه حتى تخلص المسئول
من عدم مطابقة المسئول بسؤال والى
ان قال الفراغ ايجار بمعنى وان كان فراغا
صورة لانه تمليك منفعة الدار فهو تمليك
المنفعة بعوض ايجار كما عرفت في اوائل
كتب الاجارة عطاء الله افندي

زيد اجارهٔ معجله ومؤجله ايله متصرف اولديغي وكان عمروه برمقدار اجرة بدل مقابله سنده
اذن متوليسله فراغ وتفويض ايدر اولدقده الديغي اجرة يه هر سنه زمان ويررسه بنه
وكاني المغ شرطيله فراغ وتفويض عمرو دخي اول شرطيله تفويض وقبول ايله
حالا زيد عمروه الديغي اجرة يه عمروه ويروب وكان عمروه المغه
قادر اولورمي الجواب اولور عبد الرحيم في كتاب الرهن

زيد تصرفنده اولان اجاق معجله ومؤجله لى وقف منزلي بدل مقابله سنده اذن متوليسله
عمروه فراغ ايتدكده نصكره عمرو زيده اجرة كه اولديغي زمانده منزل مزبوري بنه ساكه فراغ
ايدوب يمش اول حالا زيدك قدرنج اولمغله فراغ ايدوب يمش ايدوك
ايله فراغ ايله چوجيه قادر اولورمي الجواب اولماز عبد الرحيم

زيد متوليسي اولديغي نقود موقوفه عمروه شو قدر اجرة قرض ويروكده نصكره عمرو
اجارهٔ معجله ومؤجله ايله متصرف اولديغي وقف قرنج مبلغ مزبور مقابله سنده متوليسي
بكرك اوغلنه زيده وفا فراغ ايدوب لكن تسليم ايتميوب زيدك بدنه ايكن عمرو ديوني
تركه سندن زيد اولديغي حالده فوت اولسه زيد قرنه مداخله ايتميوب مبلغ
مزبور ايله قسمت غرمايه داخل اولمق استدكده سائر غرمادن قرنج
ضبط ايله ديوب منعه قادر اولورمي الجواب اولماز على الله

نوع ثاني فراغ قطعي بيانندة در اول دخي ايكي قسم اوزرينه در
قسم اول فراغ قطعي معتبر بيانندة در اول دخي درت فصل اوزرينه در
فصل اول كمال عقل وصحتده اولدكده فراغ بيانندة در

زيد كوچك فرزندآشنه متصرف اولديغي وقف دكاكك حتى تصرفن معرفت متوليسله
تفويض ايدوب لكن مقابله تفويضنده برا قچه سن الماسه بعد زمان زيد مزبور فقير الحال
اولمغين وكان مرقومي ياخود مقابله تفويضنده برمقدار اجرة سن كوچك فرزندشندن
طلب ايدوب المغه قادر اولورمي الجواب زيدك اجاره سي وار ايسه
فسخ ايتدكده نصكره قادر اولماز كتبه محمد الشهير بجوي زاده

زيد اجاره معجله ومؤجله ايله تصرفنده اولان وقف منزل عمروه اذن متوليسله صحتنده
شو قدر اجرة بدل مقابله سنده فراغ وتفويض ايدوب بعده بدل مزبوري عمروه
المدين زيد فوت اولسه زيدك ورثه سي بدل مزبوري المغه
قادر اولورمي الجواب اولور منقاري زاده عبد الرحيم

مرت مسئلة ظهر الورق من عطاء افندي بعلامة ٥

لو باع الوصي العقار بدون المسوغات الشرعية يكون بيعه نافذا واذا باع وقد ذهب المتأخرين وبه يفتى وقد المتقدمين فللوصي بيع العقار بدون هذه المسوغات اذا كان بعقد خيرا لصبي او لا ولو بما وان استأجر الوصي نفس اليتيم لنفسه او عبد اليتيم لنفسه جاز عند ابي حنيفة وابي يوسف اذا كانت باجرة ليس فيها غبن اما الاب او اذا آجر نفسه الصغير او آجر ماله للصغير او استأجر مال الصغير لنفسه جاز لانه يملك شراء مال الصغير لنفسه وان لم يكن ذلك نفع للصغير قاسمخان في اجارة الوقف

مرتب مرحوم ترجمه نظر انه ابو الزوجة بوقد ثاني فراغ قطعي غير معتبر دن عبارت اولان قسم ثانيدكي فصل اولنده ذكر ايتمك كرك ايدي

لمحررت

تحمود الحال اولان زيد او علي عمرو صغيرك اجارتين ايله تصرفنده اولان وقف منزلي بدل مثلي واذن متوليلرينه آخر فراغه قادر اولور مي الجواب اولور نتيجه وجهله

همند اجارتين ايله تصرفنده اولان وقف منزلي شو قدر رانجه بدل مقابله سنده اذن متوليلرينه زيده فراغ ايلدكدن صكره زيد دخي اذن متوليلرينه بكره فراغ ايدوب حالا همند فراغنده نامه اولوب رجوعه قادر اولور مي

الجواب اولماز همنه افتي صاحب البهجه

فصل ثاني مسوغ شرعيله فراغ ولي ووصي بيانينده در

همند متوفا ندن اولان صغارك انتقال يدنه اجارهٔ معجله ومؤجلهلي وقف منزل حريقده محترق اولوب بعده برقاج سنه مرور ايدوب وقفده بنايه ساعده اوليوب عرصه سي خالييه ومعطل قالوب صغارك دخي مؤجله وريجك مالري اوليوب عرصه مزبورك آخره تفويض اولنمق صغاره انفع اولمغله صغارك وليلري وبابالري اولان زيد اول عرصه يي بدل مثليله آخره بكره اذن متوليلرينه فراغ وتفويضه قادر اولور مي الجواب اولور عبد الرحيم

همند وصيسي اولديغي صغيره قزلري زينب وخديجه نك اجارهٔ معجله ومؤجلهايله بابالري زيدنه منتقل وقف منزلريني اذن متوليلرينه بدل مقابله سنده عمرو فراغ ايدوب حالا زينب وخديجه بالغه اولدقلرنده منزلريني عمرو دن مجانا المغه قادره اولور مي الجواب اولور عبد الرحيم

زيد متوفا دن صغير اوغلي عمرو ايله اولاد كبارينه انتقال يدنه اجارهٔ معجله ومؤجلهلي وقف منزل حريقده محترق اولوب صغيرك مالييله اول عرصه ده حصه سي اوزرينه بنا اولنمق صغيره نافع اوليوب وعرصه ايچون متولي وقفه مال صغيردن اجر مثل ويرلديكي تقديرجه صغيره ضرر اولوب كيدرمه سي هر وجهله صغيره نافع اولمغين وصيسي اذن متوليلرينه صغيرك اول عرصه دن حصه سني بدل تفويضه قادر اولور مي الجواب اولور عبد الرحيم

زيد فوت اولدقده صغيره اوغلي عمرو انتقال يدنه اجارهٔ معجله ومؤجلهلي وقف دكاني حريقده محترق اولوب صغيرك مالي اولمايله اجارهٔ معجله سنه محسوب اولمق اوزره بنا اولنمغه وعرصه سي ايچون وقفه اجوف وبركه امكان اوليوب بدل مثليله آخره اذن متوليلرينه تفويض صغيره نافع اولمغين وصي منصوب اولان اناسي همند اول دكاني يرينه بدل مثليله آخره تفويضه قادر اولور مي الجواب اولور منقاري زاده

زيد وصيسي اولديغي عمرو صغيرك اجارهٔ معجله ومؤجلهايله تصرفنده اولان وقف منزلي بدل مثلي واذن شو قدر رانجه مقابله سنده فراغه قادر اولور مي الجواب اولور

عرصه دن بناسي زيدك وفتي اولوب عمروك اجارتين ايله تصرفنده اولان وقف دكاني وفاتنده نصكره صغير اوغلي بكره انتقال ايلدكدن نصكره حريقده محترق اولوب صغيرك مالييله وقف ايچون بنا اولنمق صغيره نافع اوليوب وعرصه ايچون متولي وقفه مال صغيردن اجر مثل ويرلديكي تقديرجه صغيره ضرر اولوب كيدرمه سي هر وجهله صغيره نافع اولمغين وصيسي اذن متوليلرينه بشر عرصه يي تفويضه قادر اولور مي الجواب اولور محمد بهجتي

زيد صغيرك بابا سندن انتقال ايدن اجارهٔ معجله ومؤجلهلي وقف منزل محترق اولوب عرصه صرفه قالدقده وقفده بنايه ساعده اولمامغله اوتوراني عرصه معطل قالوب زيدك دخي مؤجله يه وريجك مالي اوليوب بو قدر مدت عرصه ايچون برسنه حاصل اولمامغله بعده زيدك وصيسي اذن متوليلرينه اول عرصه يي بكره بدل مثليله تفويض ايدوب بكرنك بعد التفويض اوزرينه اذن متوليلرينه بنا احداث ايلمه صغير بالغ اولدقده اول عرصه يه مداخله قادر اولور مي الجواب اولماز كذا في البهجه

زيد صغيرك اجارهٔ معجله ومؤجلهلي وقف منزلي حريقده محترق اولوب عرصه صرفه قالوب وقفده بنايه ساعده اوليوب صغيرك دخي مؤجله وريجك مالي اوليوب برقاج سنه معطل قالوب وقفه سنه حاصل اولمايله حالا زيدك وصيسي بكر اول عرصه يي بدل مثليله با اذن متولي آخره فراغ وتفويضه قادر اولور مي الجواب اولور منقاري زاده

زيد صغيرك بابا سندن انتقال ايدن اجارهٔ معجله ومؤجلهلي وقف منزل خراب اولمغله زيدك اناسي ووصيسي همند اذن متوليلرينه نقوله به تفويض ايلمه حالا زيد بالغ اولدقده منزل مزبوري نقوله ضرر المغه قادر اولور مي الجواب وجه شرعيله نقوض بولندبه اولماز اسعد افندي

فصل ثالث صغيرك قبل البلوغ فوتندن مقدم والده سنه واوغلي واريكن اناسي همند مرض موتنده آخره فراغي بيانينده در

زيد صغيرك اجارهٔ معجله ومؤجلهلي وقف دكاني والده سي ووصيسي همند متولي وقفه اوزرينه فراغ بازدروب ويدينه متوليلرينه فراغ تمسكي الدقده صغيرك زيد فوت اولمسه حالا متولي اول دكاني زيدك محلولندن اجره ايجاره قادر اولور مي الجواب اولماز يحيى افندي منقاري زاده وعبد الرحيم

اصله ظاهر من ان الفراغ تمليك المنفعة وتمليك المنفعة في الشرع ايجاره والوصي يملك ايجار وآثر الصغيره باجر المثل وان اعترض بان جواز ايجاره مبني على ان لا يخرج الدار من ملك الصغير وانما في هذا الفراغ تخرج الدار من يده فكيف يقاس ما مسئل على ما نقل يقال ان ذلك وان تم لكن يكفي لجواز التمسك فيما نحن فيه ان الصغير يملك رقبتها وخروج الدار من يده بهذا الفراغ لا يمنع جوازه لانه لا يخرج مجانا بل يخرج باستيفاء ما يعادل من الاجرة وان استوفا يؤخذ من يده للوقف شرعا وان لم يرفع الوصي لانه لم يملك رقبتها كما قلنا فتدبر جيب باشه بقاس عليه نظرا الى شقي مبني الايجار وهو انتفاع بالاجرة والجواب عن الضرر بالمنع لان الدار المستأجرة في شرف الخروج من يده كهو وغير مالك برقبتها وان لم تخرج بالفراغ تخرج باستيفاء المعجلة بالتمكن فلا يتضرر وانما انتفى الضرر وثبت النفع يحصل المساغ للايجار والله اعلم

عطاء الله افندي

اصحابه نرجمه دن مرحوم عطاء الله افندينك بناءده اولان تحرير وتدقيقي مرتب مرحومك فصل نامنده بسط وبيان ايلديكي قبوده كي جمله سنه مسئلة اولديغي بالتأمل حلو مدر

اصله ان ايجار المتولي من عمرو صحيح لان الاجارة تنفسخ بالموت ولا انتقال الى الاولاد امر عادي لا يعتبر خصوصا بعد موت ابيهم فلا يبقى في يد همند حتى يوجب التولي بعد موتها عطاء الله افندي

اجارهٔ معجله ومؤجلهايله بروقف قرنه زيد متصرف ايكن فوت اولوب صغيره قرنى همند كي تركه ايلدكده متولي اول قرنى همندك وصيسي عمرو ايجار وتسليم ايلدكدن صكره همند فوت اولدقده متولي قرنى همندك محلولندن نكرار ايجار ايده رم وبيكه قادر اولور مي الجواب اولماز منقاري زاده

شرائط انعقاد الاجارة کثیرة انواع
نوع یرجع الی العاقد وهو ان یکون العاقد
عاقدا بالغا حتی لو انعقد الاجارة من
والصبی الذی لا یعقل کما لا ینعقد البیع
منهما نقل عطاء الله افندی من البدایع
ویقال السؤال عن الفروع والمسائل التی
کیف التطابق والتوافق لانا نقول
قد قدمنا ان الفروع المذکورة اجارة
فروع منعقد السکنی لا فروع رقبة السکنی
مسئلة
مرتبة مسئلة ظهور الورثة بعد عطاء الله
بعد سنة 2

عمر مریض ابطال حق ورثة عن مورث المال
حتی لو باع کل ماله بدراهم یجوز
جامع الفصولین 2 فی احکام المرض

زید متولیسی اولدیغی وقف منزل
اجر مثلیله اوغلی عمرده ایجار ایتمک
جائز اولورمی الجواب اولماز
ترکی عطاء الله افندی بمثله صاحب البهجة
وکذا علی افندی فی کتاب الاجارة

ولو آجر المتولی دار الوقف من ابیه
او ابنه البالغ لم یجز عندهما وبه یفتی حاوی
اکثر من اجر المثل کبیع الوصی لو بقیمته
صح عندهما ولو خیرا لیتیم صح عندهما وبه یفتی
وکذا متولی آجر من نفسه لو خیرا صح
واتواه ومعنی الخیر مرفی بیع الوصی
من نفسه وبه یفتی مزارعة المتولی المزبور نفسه
وتفسیره ان یأخذ بعشر ما یساوی
بعشرة او یبیع منه بعشرة ما یساوی
عشر عشرة وبه یفتی فصول المتولی المزبور
لو باع القیم او آجر من نفسه تقبل شهادته
لم یجز عندهما خلافا لابی حنیفة من الفصولین

بندگی پاشنده اولان زید صغیر یا پاشندهٔ انتقال ایدن دکانی اذن متولیله اناسی هنده
فراغ ایله فراغ مزبور معتبر اولورمی الجواب اولماز کذا فی منقاری زاده
بو صورتده زید وجه محرر اوزره فراغ نصکره قبل البلوغ فوت اولدقده متولی وقف
مزبور صغیرک فراغی معتبر دکلدر دیو باب دکان مزبوری زیدک محلولدن وقفیجون
ضبطه قادر اولورمی الجواب اولماز مقدم اذن
دیرماملک کرک ایدی بهما فی عبد الرحیم
اون پاشنده اولان زید صغیر اجارتین ایله تصرفنده اولان بر وقف دکانک
اذن متولیله والده سی هنده فراغ وتفویض ایدوب بعده قبل البلوغ زید فوت
اولدقده متولی زیدک فراغی صحیح دکلدر دیو اول دکانی هنده
ضبط ایتدرمامکه قادر اولورمی الجواب اولماز یحیی افندی
هنده مرض موتنده اجارهٔ معجله ومؤجله لری وقف منزلنی اذن متولیله زیده فراغ
ایتدکدن صکره هنده فوت اولسه هندک اوغلنک فراغ مزبوری
طوغمازز دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز لری عبد الرحیم
فصل رابع متولی محلولی کندی اوغلنه اجر مثلیله
وزوجه سنه اجر مثلیله اکثر ایله ایجاری بیانده در
زید متولیسی اولدیغی وقف دکانلرندن اولوب محلول اولان بر دکانی اجاره معجله
ومؤجله ایله اوغلی عمرده ویرسه صحیح اولورمی الجواب
اجر مثلیله اولیحی اولور یحیی افندی
بر وقفک متولیسی اولان زید وقف مزبورک محلول اولان عقارلرندن بر وقف منزلی
زوجه سی هنده اجارهٔ معجله واجر مثلی اولان اجرت مؤجله ایله تفویض ایتمش اولسه
حالا زید معزول اولوب یرینه عمرو متولی اولدقده هنده زیدک وجه محرر اوزره
ایجاری صحیح دکلدر دیو اول منزلی هندک یدندن اخذ واخراجه
تفویضه قادر اولورمی الجواب اولور جواب آخر
اجر مثلندن اکثره ایجار ایتدیسه اولماز یحیی افندی جواب اول وبکر
وجه شرعی اوزره ایجار ایتدیسه اولماز اسعد افندی
قسم ثانی فراغ قطعی غیر معتبر بیانده در اولدخی بدی فصل
اون بشنجی در فصل اول بلوغ شرعی وصیدک فراغی بیانده در

اجر الفضولی وانما موقوفة استوفی الاجر خرج المستأجر عن العهدة ان کان ذلک اجر المثل
ثم سئل ان الاجر للعاقد ام للوقف فقال یرده الی الوقف فتبه فی باب اجارة عمر مالک
والمسکنی بتأویل الملک او عقد فی الوقف لا یمنع لزوم اجر المثل بزازیه فی المتفرقات
والمزارعة بالزوم اجر المثل للوقف هوس زاده

زید متوفادن صغیر اولغلی عمرده انتقال ایدن اجارهٔ معجله ومؤجله لری وقف منزل صغیرک
والده سی هنده اذن متولیله بکره فراغ وتفویض ایدوب بعده صغیر بالغ
اولدقده منزلی بکره المغه قادر اولورمی الجواب اولور
بو صورتده صغیر بعد البلوغ اول منزلی بکردن الدقده نصکره بکر عمردک صغرنده
اول منزلی ضبط وتصرف ایتدیکی سنه لرده بکردن اجر مثل المغه قادر اولورمی
الجواب اولماز متولی وقف اول سنه لرک اجر مثلنی وقف ایچون
بکردن الوب اول اجاره جانب وقفه ویرملیدر
اجرت عمردن ساقط اولور بهما افتی عبد الرحیم
زید متوفادن اولاد صغار بنه انتقال ایدن اجارهٔ معجله ومؤجله لو وقف منزل
خرابه مشرف اولسه حالا صغارک وصیلری اذن متولیله یرمقدار اراضیه
مقابله سنده بکره فراغه قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم
هنده وصیسی اولدیغی صغیره قزی زینبک اجارهٔ معجله ومؤجله لو وقف منزلنی
اذن متولیله بدل مقابله سنده زیده فراغ ایدوب بدلنی زیدهٔ الدقده نصکره
زینب بالغه اولوب منزلنی زیدون الدقده زید وخی ویردیکی اجریی
هنده المغه قادر اولورمی الجواب اولور
بو صورتده زینب منزلنی الدقده نصکره منزلنی تصرف ایتدیکی مدتده زیده اجر مثل
نامنه سنه المغه قادر اولورمی الجواب اولماز بمثله افتی عبد الرحیم

فصل ثانی فراغ معتوه بیانده در

معتوه اولان زید اجارهٔ معجله ومؤجله لو وقف منزلنی اذن متولیله زوجه سی
هنده عنهی حالنده فراغ ایله فراغ مزبور معتبر اولورمی
الجواب اولماز بمثله افتی صاحب البهجة
معتوه وسن اولوب تصرفه قادر اولمیان زید تصرفنده اولان
اجارهٔ معجله ومؤجله لو وقف منزلی اذن متولیله زوجه سی هنده یا آخر
اقربا سندن برینه فراغ ایله فراغ مزبور معتبر اولورمی
الجواب اولماز منقاری زاده

فصل ثالث متولی کندی نفسنه وآلده سنه وفرزندلرینه
وزوجه سنه وستوفانک اولاد صغارک وصیسنه ایجاری بیانده در

زید متولیسی اولدیغی وقف عرصه یی اجر مثلیله کندیه ایجار ایتمک جائز اولورمی
الجواب اولماز ترکی عطاء الله افندی وکذا علی افندی

قال ابو القاسم صنف المعتوه قلیل الفهم
مختلط الکلام فاسد التدبیر اراه الله ما یصلحه
ولا یشتم ویفعل کما یفعل المجنون
احکام ناطفی

متولی الوقف اذا تقبل ارض الوقف لنفسه من نفسه لا یجوز کان الواقعه لا یتولی طرفی العقد
اذا اذا تقبلها من القاضی لنفسه فیتم العقد باثنین انفسوی فان قلت هل القاضی ویرث الایجار
مع وجود المتولی قلت نعم من اواخر وقف البحر وکذا متولی الوقف آجر من نفسه لو غیرا
متحی واقاه ۱۲ جامع الفصولین

برد وقفک متولیسی زید وقف مزبورک عقارآتمدن عمروک بالاجارتین منصرف اولدیغی
وکاتک حق تصرفی عمروه تفویض وتسلم ایلیه بعده زید معزول اولوب یرینه بکر متولی اولدقده
متولیسی اولدیغی وقفک عقارآتنی متولی تفویض ایتمک معتبر وکلدر یوخ اول وکاتزیدن
الوب وقفیچون آخره ایجار فاور اولورمی الجواب اولور یحیی افندی
زید متولیسی اولدیغی وقف منزلی اجارهٔ معجله ومؤجله مثلیله وآلده سی هنده ایجار وتسلیم
ایتدکدن صکره زید معزول اولوب یرینه عمرو متولی اولدقده منزل مزبوری هندن
الوب اجر مثلیله هند یکنه ایجاره قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم
برد وقفک متولیسی اول وقفک مستغلاتندن اولان برد وکانک محلول اولدقده اجارهٔ
معجله ومؤجله مثلیله لابیون قرقرنداشی هنده ایجار ایدوب بعده زید فوت اولوب
یرینه عمرو متولی اولدقده اول دکانک هندن الوب اخره ایجاره
قادر اولورمی الجواب اولمازمقاری زاده
بوصورتده عمرو زیدک اول دکانی قرقرنداشنه ایجاری جائزوکلدر ویوب هندن تفویضا
الوب بکره ایجار ایدوب هند مزبوره طلب واخذ اثناسنده فوت اولحاله
هندک اوغلی بشر اول دکانی بکرهن الوب ضبطه قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم
زید متولیسی اولدیغی وقف منزلی زوجه سی هنده اجارهٔ معجله ومؤجله مثلیله ایجار ایمه
ایجار مزبور معتبر اولورمی الجواب اولمازمقاری زاده
صورت مزبوره ده خالد وقف مزبوره متولی اولدقده اول منزلی هندن الوب
وقفیچون ضبطه قادر اولورمی الجواب اولور بهمانی عبد الرحیم
زید متولیسی اولدیغی وقفه عمروی قائمقام نصب وتعیین ایتدکده نصکره عمر وفات اولدقده
اجارتین ایله تصرفنده اولان وقف منزلک نصفنک تصرفنی زوجه سی هنده فراغ ایدوب
اذن متولی بولندین عمرو بلاولد فوت اولحاله متولی وقف اول منزلک
مجموعنی وقفیچون ضبطه قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم
هند صغیره یه اناسی زینبدن انتقال ایدن اجارهٔ معجله ومؤجله لی وقف دکانی بابا سنی
معرفت متولیسی کندی اوزرینه الوب اقچه سیله هند ایچون برجاریه الیوبروب یدینه
متولیدن تمسک الوب بعده هند فوت اولدقده متولی بولنان عمرو
متولی سابقک تمسکنی طوتمیوب دکان مزبوری زید هن الوب
آخره تفویضه قادر اولورمی الجواب اولمازیحیی افندی

بذرک

زیدک اجارهٔ معجله ومؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف فرن وفائده نصکره صغیره فرنی هنده
انتقال ایتدکده متولی وقف بولنان عمرو اول فرنی هندک والده سی زینبه تفویض
ودفتر وقفه قید ایدوب بعده هند فوت اولدقده متولی وقف اولان بکر زینبه هنده
حیاتنده ایکن عمروک مساکه تفویضی معتبر وکلدر ویوب اول فرنی زینبدن الوب
هندک محلولندن اخره تفویضه قادر اولورمی الجواب اولمازیحیی افندی
هند صغیره یه باباسندن انتقال ایدن اجارهٔ معجله ومؤجله لی وقف انجکی فرنی وصیسی بکر
برمقدار اقچه بدل مقابله سنده اذن متولیله فراغ وتفویض ومقابله اونده رسمی متولیه ویرلرک
یدینه تمسک الوب متصرف ایکن برقاچ ایام مرورنده هند صغیره فوت اولحاله متولی
اول فرنی هندک محلولندن اخره ایجاره قادر اولورمی الجواب اولمازعبد الرحیم

فصل رابع مجرد ضرورت نقضه ایچون فراغ بیانندہ در

زید یتیمه باباسندن انتقال ایدن اجارهٔ معجله ومؤجله لی وقف دکانی ضرورت نقضه
ایچون وصیسی عمرو برمقدار اقچه مقابله سنده اذن متولیله بکره فراغ اولسه
فراغ مزبور معتبر اولورمی الجواب اولمازیحیی افندی فی الوصایا
هند صغیره نک اجارهٔ معجله ومؤجله لی وقف منزلنی وصیسی بکر هندک ضرورت نقضه ایچون
بدل مقابله سنده اذن متولیله آخره فراغه قادر اولورمی الجواب اولماز
زید وصیسی اولدیغی هند صغیره نک باباسندن انتقال ایدن اجارهٔ معجله ومؤجله لی وقف دکانی
هندک ضرورت نقضه ایچون اذن متولیله شوقدر اقچه مقابله سنده عمروه فراغ ایتدکده نصکره
هند صغیره بلاولد فوت اولوب بعده اول متولی معزول اولوب یرینه بشر متولی اولدقده
بشر زیده صغیرک اجارهٔ معجله ومؤجله لی وقف دکانندن فراغ جائزوکلدر ویوب
اول دکانی عمرودن الوب وقفیچون ضبطه وایجاره قادر اولورمی
الجواب معقد مافراغه اذن بولندیکنه اولمازعبد الرحیم
زید وصیسی اولدیغی عمرو صغیرک اجارهٔ معجله ومؤجله لی وقف دکانی ضرورت نقضه ایچون
اذن متولیله بدل مقابله سنده آخره فراغه قادر اولورمی الجواب اولماز
بوصورتده زید دکان مزبوری اذن متولیله بدل مقابله سنده بکره فراغ ایدن عمرو بالغ اولدقده
دکانی بکرهن مجانا المغه قادر اولورمی الجواب اولور بهمانی عبد الرحیم
بوصورتده عمرو بالغ اولدین بلاولد فوت اولمتولی صغیرک دکانی ضرورت نقضه ایچون فراغ
جائزوکلدر ویو صغیرک محلولندن وقفیچون ضبطه ایتمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

واذا عزل القاضی المتولی ولی غیره قال القاضی یدیع الذین لیس له ان یفسخ ما اجره الاول معین المفتی فی الاجارات وفی المستقین بعلم مما فی الکتب ان الاجارة تنفسخ بموت المستأجر ولا تنتقل الی الاولاد امر عادی لا یعتبر به خصوصا اذا مات الولد ۵

ولیس له ان یبیع العقار الا فی زیادة فی الثمن بما یتغابن فیه بضعف القیمة او للضرورة الدین الا ویستثنی مرسلة فی الاشرکة لا تنفذ بدون بیعه او ویستثنی بعضه وهو لا ینقسم او للضرورة القسمة او کحاجة الیتیم الی ثمنه او لزیادة مؤنته وخرابه علی فقته وارتفاعه وتعذر الاستئجار فیما اذا کان وارثا او وصیا او مخوف من تسلط جبار فی شوکة علیه او کره فی الکفایة وغیرها حتی لو باعه بدون شیء من هذه المسوغات الشرع یکون بیعه نقضه اذا بلغ قال شمس الائمة الحلوانی هذا هو مذهب المتأخرین من المشایخ وبه یفتی ۱۲ ب قاوی السابع

مرت مسئلة من معین المفتی بعلامته

زيد وصيي اولديغي عمر وصغيركه اجاره معجله ومؤجله لو وقف منزلي ضرورت نفقه شيخون
اذن متوليسله شوقدر اقچه بدل مقابله سنده بكره فراغ ايله
فراغ مزبور معتبر اولورمي الجواب اولماز
بوتصورنده زيد منزل مزبوري وجه مشروح اوزره بكره فراغ ايتدكده نصكره عمرو بلاولد
فوت اولسه متولي صغيركك منزلي فراغ معتبر وكلدرچه عمروكك محلولندن منزل
مزبوري بكرك الوب ضبطله قادر اولورمي الجواب اولماز

فصل خامس مرض موتنده اولان فراغ بيانندهدر

زيد اجارتين ايله تصرفنده اولان بر وقف دكانك مرض موتنده وآلده سي هنده بر مقدار
اقچه بدل مقابله سنده اذن متوليسله فراغ ايدوب بعده براكي كون مرور ندوبلاولد فوت
اولسه حالا متولي وقف اول دكانك هندك الوب زيدك محلولندن آخره
ايجار قادر اولورمي الجواب اولور منقاريزاده وجيه رحيم

زيد صغيركك اجاره معجله ومؤجله لو وقف منزلي زيدك مرض موتنده تيزمي هند بر مقدار
اقچه مقابله سنده اذن متوليسله عمرده فراغ ايدوب ارتسي زيد فوت اولسه متولي
فراغ مزبور معتبر وكلدرچه اول منزلي وقفيچون عمروك الوب ضبطه
قادر اولورمي الجواب اولور عبد الرحيم

زيد مرض موتنده نصرفنده اولان اجاره معجله ومؤجله لو وقف دكانني زوجه سي هنده
اذن متوليسله فراغ ايدوب بعده زيد بلاولد فوت اولدقده متولي فراغ مزبور
مرض موتنده اولمشدرچه اول دكاني وقفيچون ضبطه قادر
اولورمي الجواب اولور منقاريزاده كذا علي افندي

هند مرض موتنده اجارتين ايله تصرفنده اولان وقف منزلي اذن متوليسله بر مقدار
اقچه مقابله سنده زيده فراغ ايدوب بعده هند بلاولد فوت اولحالا متولي فراغ مزبور
معتبر وكلدرديو اول منزل عمروك الوب وقفيچون ضبطه وايجاره
قادر اولورمي الجواب اولور بحيي افندي

مرض مزمنه مبتلا اولان هندك خالي متغير ومرضي مشتد اولدقده نصكره هند اجاره
معجله ومؤجله ايله تصرفنده اولان وقف منزلي اذن متوليسله زينبه فراغ ايدوب بعده
برقاچ كون مرور ندوبهند اول فخيرچه بلاولد فوت اولسه منزلي زينبدن
الوب آخره ايجاره قادر اولورمي الجواب اولور عبد الرحيم

مرت مسئله ظهر الورق من الباب وما بعدها بعلامة ٥

مرت مسئله ظهر الورق من معين المفتي بعلامة ٥

مبناه ان الله تعالى ان اوجاب تقديم حق المستاجر وفراغه لها ايجارتي الحقيقة لان المستاجر ان برجز المستاجر كما قالوا واذا انفسخ الاجارة لا تنفسخ الاجارتين لها لانها مبنية على الاجارة الاولى بكون اذن المتولي بفراغه لها ايجارتين مبتدئة لا تعلق لها باجارة ما قبله واذن بايجارة لها كما لا يخفى ومبناه الفتوى عدم قيام الفراغ الواقع في المرض ولا يضر هذا بالمبنى الشرعي عطاء الله افندي

مرت مسئله ان برومرض مزمنه مبتلا اولان هند اجارتين ايله تصرفنده اولان وقف عقاري اذن متوليسله زيده فراغ ايتدكده نصكره بكرمي ارت كون مرور ندوبهندك خالي متغيره ومرضي مشتد اولدقده بلاولد فوت اولسه هندك بو حال الذي يكن فراغي مرض موت دائرش اولورمي الجواب اولور بنجه

زيد اجارتين ايله تصرفنده اولان بر وقف دكانك مرض موتنده وآلده سي هنده بر مقدار
اقچه بدل مقابله سنده اذن متوليسله فراغ ايدوب بعده براكي كون مرور ندوبلاولد فوت
اولسه حالا متولي وقف اول دكانك هندك الوب زيدك محلولندن آخره
ايجار قادر اولورمي الجواب اولور منقاريزاده وجيه رحيم

زيد صغيركك اجاره معجله ومؤجله لو وقف منزلي زيدك مرض موتنده تيزمي هند بر مقدار
اقچه مقابله سنده اذن متوليسله عمرده فراغ ايدوب ارتسي زيد فوت اولسه متولي
فراغ مزبور معتبر وكلدرچه اول منزلي وقفيچون عمروك الوب ضبطه
قادر اولورمي الجواب اولور عبد الرحيم

زيد مرض موتنده نصرفنده اولان اجاره معجله ومؤجله لو وقف دكانني زوجه سي هنده
اذن متوليسله فراغ ايدوب بعده زيد بلاولد فوت اولدقده متولي فراغ مزبور
مرض موتنده اولمشدرچه اول دكاني وقفيچون ضبطه قادر
اولورمي الجواب اولور منقاريزاده كذا علي افندي

هند مرض موتنده اجارتين ايله تصرفنده اولان وقف منزلي اذن متوليسله بر مقدار
اقچه مقابله سنده زيده فراغ ايدوب بعده هند بلاولد فوت اولحالا متولي فراغ مزبور
معتبر وكلدرديو اول منزل عمروك الوب وقفيچون ضبطه وايجاره
قادر اولورمي الجواب اولور بحيي افندي

مرض مزمنه مبتلا اولان هندك خالي متغير ومرضي مشتد اولدقده نصكره هند اجاره
معجله ومؤجله ايله تصرفنده اولان وقف منزلي اذن متوليسله زينبه فراغ ايدوب بعده
برقاچ كون مرور ندوبهند اول فخيرچه بلاولد فوت اولسه منزلي زينبدن
الوب آخره ايجاره قادر اولورمي الجواب اولور عبد الرحيم

زيد اجاره معجله ومؤجله ايله تصرفنده اولان مخزنلري مرض موتنده اذن متوليسله
اجانبدن عمروه فراغ وتفويض ايتدكده نصكره زيد بلاولد فوت اولسه متولي فراغ
مزبور معتبر وكلديو اول مخزنلري وقفيچون ضبطه قادر
اولورمي الجواب اولور بهائي عبد الرحيم

زيد مرض موتنده اجاره معجله ومؤجله ايله تصرفنده اولان وقف اولطه يي اذن متوليسله
عمروون الوب اخره اجاره معجله ومؤجله ايله ايجاره قادر اولورمي
الجواب اولور منقاريزاده كذا علي افندي

هند مرض موتنده اجاره معجله ومؤجله ايله تصرفنده اولان وقف منزلي بر مقدار اقچه
مقابله سنده اذن متوليسله محله سي امامنه فراغ ايدوب بعده هند
بلاولد فوت اولسه فراغ مزبور معتبر اولورمي الجواب اولماز

اجاره معجله ومؤجله ايله بر وقف دكانه متصرف اولان زيد مرض موتنده اول دكانك اذن متوليسله
زوجه سي هنده فراغ ايدوب برقاچ كون مرور ندن زيد فوت اولسه اولادي عمرو وبكر
فراغ مزبور مرض موتنده اولمغله طوغمازز ديوب اول دكاني هنده
الوب تصرفه قادر اولورمي الجواب اولماز عبد الرحيم

زيدك اجارتين ايله متصرف اولديغي وقف دكانك تصرفني زيدك طرفندن عمرو وكالة زيدك
زوجه سي هنده متوليسي بكر معرفيله تفويض ايدوب هنك بكرك اذن تمسكي الدقدنصكره
زيد بلاولد فوت اولحالا بكر زيد عين توكيل وتفويضنده ضعف مرضندن عقلي باشنده
اولمايغني اثبات ايدبجك اول تفويضي طوغمسيله دكاني سنده ضبط ايدرمسيله
آخره اجاره ايله وبركه قادر اولورمي الجواب اولور بحيي افندي

فصل سادس فراغ بلا اذن المتولي بيانندهدر

زيد اجاره معجله ومؤجله ايله متصرف اولديغي وقف دكاني متولي اذني يوغيكن عمروه
تفويض ايله متولي عمروه دكاني مرقومي ضبط ايدرمسيله منعه قادر
اولورمي الجواب اولور اذن متولي لازمدر بحيي افندي

اجارتين ايله بر دكانك متصرفي اولان زيد دكان مزبوري متولي اذنيله آخره فراغ ايله
حالا رشد فراغ مزبور معرف متوليسله اولمامغله معتبر وكلدرچه دكاني آخره
المغه قادر اولورمي الجواب اولور محمد بهائي

سئل ابو السعود العمادي عمن في تصرفه ارض عشرية وفوضها الى قريبه غير الابن وابن الابن والى اجنبي بغير اذن صاحب الارض فتصرف المفوض اليه فيها زمانا ثم مات المفوض فهل لصاحب الارض ان يأخذها من المتصرف ويفوضها الى من شاء اجاب له ذلك لان التفويض متى وقع بغير اذن صاحب الارض كان عن يد المفوض حقيقة فكانت في يد المفوض اليه عارية منزة الفتاوى في كتاب الدعوى

تعريض ابطال حق وانزع عن مسوده اطال حتى لو باع كل ماله بدراهم يجوز جامع الفصولين

تبع مريض بالمنافع بغير مرتكل ماله من المحل المذكور في احكام المريض ٢٦٩

لا يكون الاراضي الاميرية ملكا لاحد الا بتمليك السلطان له وانما من كان في تصرفه ارض منها فليس له ان يفوض حق تصرفه الى الغير باذن صاحب الارض حتى لو كان تفويضه بغير اذنه لا يعتبر لكونه نائبا من السلطان في ذلك والله اعلم منزة الفتاوى فليس عليها الا وقاف لان المتولي وكيل الواقف والفقراء

زيد اجارتين ايله تصرفنده اولان وقف اوطه يه بدل مقابله سنده عمرو فراغ ايدوب لكن
اذن متولى بولنماسله فراغ مزبور معتبر اولمورمى الجواب اولماز عبد الرحيم

زيد اجارهٔ معجله ومؤجله ايله تصرفنده اولان وقف منزلدن نصف حصه سنى برمقدار اقچه
بدل مقابله سنده عمرو فراغ ايدوب لكن اذن متولى بولنمدين زيد بلا ولد فوت
اولسه متولى زيدك حصه سنى وقفيجون ضبط وايجار

قادر اولورمى الجواب اولور عبد الرحيم

زيد اجرت معجله ومؤجله ايله متصرف اولديغى وقف منزلى برمقدار اقچه بدل مقابله سنده
عمرو فراغ ايدوب مبلغ مزبورى عمرو دخى المش اولسه حالا زيد اذن متولى بولنمدين
رجوع ايدوب اديغى اقچه يى عمرو ويروب منزلى ضبطه قادر

اولورمى الجواب اولور به افتى عبد الرحيم

زيد اجارهٔ معجله ومؤجله ايله تصرفنده اولان وقف دكرمنى عمرو شو قدر اقچه بدل مقابله سنده
فراغ وقبض بدل ايدوب بعده عمرو دكرمنى قبض ايتميوب واذن متولى بولنمدين زيد بلا ولد
فوت اولدقده متولى دكرمنى وقفيجون ضبط ايله عمرو بدل مزبورى زيدك
ترکه واقيه سنى قبض ايدن ورثه سندن المغه

قادر اولورمى الجواب اولور عبد الرحيم

زيد اجارهٔ معجله ومؤجله لو وقف دكانى عمرو تفويض ايدوب اذن متولى بولنمدين الى سنه
عمرو ضبط ايدوب بعده زيد بلا ولد فوت اولمغله متولى اول دكانى عمرو دخى الوب
عمرو دخى زيده بدل ويرو بركى اقچه يى رمدك ورثه سندن المش اولحالده ورثه
عمرو دن الى سنه دكانى تمزده اوتورمك ويرو اجر مثل المغه

قادر اولورلرمى الجواب اولماز عبد الرحيم

زيد اجارهٔ معجله ومؤجله ايله تصرفنده اولان وقف دكانى متولى اوغلنه قاضى جميله عمرو
فراغ ايله فراغ مزبور معتبر اولورمى الجواب اولماز عبد الرحيم وتنبيه

زيد اجارهٔ معجله ومؤجله ايله تصرفنده اولان وقف دكانى عمرو فراغ ايدوب لكن اذن متولى
بولنمدين عمرو اول دكانى برمدت اجر مثليله ايجار ايدوب واجرتنى الماغله فراغ معتبر
بولنماشدر ويرو اول دكانى الوب ضبط ايلدكده عمروك كندى عقد ايلديغى
اجرتى عمرو دن المغه قادر اولورمى الجواب اولماز لكن عمرو الديغى
اجرتى متولى وقفه ويرمك كركدر عبد الرحيم

مرت مسئله انفاظهر الورق من حزانة
الفتاوى بعلامته

مرت مسئلتها انفاظهر الورق
من حزانة الفتاوى فى الدعوى
بعلامته

حاصله ان الفراغ ايجار حقيقة لان فراغ
لرفق السكنى وهو المنفعة وتمليك المنفعة
بعوض ايجار كما مر جوابه فى اول كتاب
الاجارات فى اكثر الشروح فيكون الفراغ
كانه آجره اياه بالاجرة المعجلة والاقد
المعجلة ولم يتبين مسمى اجر ان يكون
فيه الى ان يستوفى ما عجله وانصف
اجارة الموجر المستاجر من المتولى
بموته وبقيت المعجلة فى يده ان قائمة
وفى قدر ان استهلكها استحق مثله
والضمان الى المستاجر فلهذا كان له
ان يأخذها عطاء انه افندى
والسكنى بناء على الملك والعقد كان
لا يمنع لزوم اجر المثل وقيل ذا لليتيم
كالوقف بزازيه والمراد لزوم اجر المثل
على الوقف ه

قاضى البلد اذا نصب رجلا متولى على
الوقف بعد ما قلد الحاكم المحكومة
فليس للحاكم على الوقف سبيل حتى
لو هلك الاجارة ولا غير ها
فى الفتاوى الظهيرية

يستفاد تمام من حزانة الفتاوى
بعلامته

١٣

وقع مالیس بواجب فليستره ان اذا وقع على وجه الهبة واستهلكه المؤجر وبقى المسئلة
يستفاد من الغرة ه

15

زيد اجارتين ايله تصرفنده اولان وقف اوطه لرى متولى اوغلنه عمرو فراغ ايدوب
بدل مقابله سنده عمرو اوطه لرى ملكدر ويو وجوه بنده وقف وبعض كمسنه لره
اول اوطه لرك بعضينى اجارتين ايله تفويض ايلدكده نصكره همشيره سى بلا ولد فوت اولوب
اول اوطه لرك وقفه انتقال ايتمكله متولى وقف مزبور واقف اولوب اول اوطه لرى
ضبط ايلدكده اول كمسنه لرك دخى معجله ثمانمئه ويرديكلرى اقچه لرى عمرو دخى
المغه قادر اولورمى الجواب اولور لر عبد الرحيم

زيد اجارهٔ معجله ومؤجله ايله متصرف اولديغى بر وقف منزلى عمرو به برمقدار اقچه بدل مقابله سنده
فراغ وتفويض عمرو دخى تفويض وبدل تفويضى زيده تسليم ايدوب اذن متولى بولنمدين
برفاج كون ايچنده زيد فوت اولوب ولدى اولمامغله متولى منزل مزبورى وقفيجون
ضبط ايلدكده عمرو دخى زيدك تركه سنى قبض ايدن ورثه سندن مبلغ
مزبورى المغه قادر اولورمى الجواب اولور يحيى افندى

زيد اجارتين ايله تصرفنده اولان وقف دكانى عمرو فراغ ايدوب بعده اذن متولى بولنمدين
زيد بلا ولد فوت اولسه متولى دكانى وقفيجون ضبط مراد ايلدكده عمرو فراغ
مزبور بنا متولى يه منعه قادر اولورمى الجواب اولماز على افندى

فصل سابع جبرا وفضولا فراغ بيانندە در

اشجار مثمره يه مشتمل اولان بر وقف منزلى زيد اون اكى بيك اقچه اجارهٔ معجله وبومى بشر اقچه اجرت مؤجله
ايله متصرف ايكن فوت فاهر صاحبى اولان عمرو اول منزلى زيده جبرا الوب متولى سندن فى اجرت
مؤجله سى براقچه اولمق اوزره تذكره الوب جانب وقفه ضرر ايرديكى بو وجهله اول منزلى
تصرفنى وباغچه سنك اكل ايلديكى ميوه لرى عمرو حلال اولورمى الجواب اولماز متولى
منزلك اجر مثلنى واستهلاك ايلديكى ميوه لرك قيمتنى بالتمام الورير يحيى افندى

عرصه ده بناسى زيدك وقفى اولوب غله سى برمسجدك امامنه مشروطه بريورکى فرنك اجارهٔ معجله
ومؤجله ايله متصرفى عمرو بلا ولد فوت اولوب اول فرن محاول اولدقده اصحاب جاه وجلالدن
اولان بكر بشركه شو قدر اقچه سنى الوب متولى وقفه وآز اول فرنى بشره مجانا تفويض ايدوب
بدرنه تمسك ويرجو جبرا ايتمكله متولى وقفى تفويض ايدوب بدينه تمسك ويرسه بعده فرن
حريقده محترق اولحالده متولى وقف اول فرنك برينى وقفيجون ضبط واخو اجارهٔ معجله
ومؤجله ايله ايجار مراد ايلدكده بشر بنم بدده تمسكم وآز وجوب متولى يه
منعه قادر اولورمى الجواب اولماز عبد الرحيم منقارى زاده

احد الورثة حصه من البيت فباعه بستحق له
وعليه الاجرى انه لو اوصى على البيت
وبين بحضرة احدهم ثبت فى حق الكل
الى اخره من مقبول البعة فى البيع
من الفصولين وبانى المسئلة يفهم
مما سبق ه

واذا بوجره الموقوف عليهم كلا وعام والمدة
واحدة ودخولهم لعدم تصرفهم فى عينه
اما بتولية كذا فى المدد فان كان بعام
كذلك فالاجنبى باطل كذا فى الكتاب
فى كتاب القضاء والشهادة

ايضا منافع الغصب اى فى ظاهر الرواية
وفى بعضها فى الوقف ومال اليتيم
والعدة مفقلة بعنى بجب اجر المثل

فصولين فى الثالث عشر

المتولى لو آجر بدون اجر مثله بغرته تمام
او ليس له ولاية الحط من المعلى المرجح
وفى بالضمان فى غصب عقار الوقف
وغصب منافع الوقف وكذا كل ما هو
تبرع فى ما اختلف العلماء فيه حتى نقض
الاجارة عند از بادة الفاحش نظرا
للوقف وصيانة حق الله تعالى

من معين المفتى

ولو اكره على بيع ونحوه من العقود
كالاجارة والهبة فسخ او امضى
جامع الرموز

وقد مر ان عقد الفضولی بنقص بنقص من لا النقص عطاء الله افندی

واز آنجمله اسیر اولان زید ک زوجه سی هند زیدک اجاره معجله و مؤجله ایله تصرفنده
اولان وقف عرصه غالیه سنی فضولا اذن متولیسله برمقدار اراضی مقابله سنده
عمرده فراغ ایله فراغ مزبور معتبر اولورمی الجواب اولماز

نوع ثالث فراغ بالشرط بیانده در

زید اجاره معجله و مؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف منزلی متولی معرفتیله عمرده تفویض
ایندکده اولنجه یه دک کندویه بسلمک شرطیله تفویض عمرد وخی اول شرطیله تفویض ایدوب
بعده عمرو زیدی بسلمه یجک زید تفویض ایتمدن رجوع ومنزلی عمرودن
المغه قادر اولورمی الجواب اولماز یعنی افتا افتی بخلافه شیخنا الرحیم

هند اجاره معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولان وقف منزلی اولنجه کندویه کورده کورمک
شرطیله اذن متولیسله زیده فراغ ایلسه هند شرطیله فراغ معتبر اکلدیجه اول منزلی
زیده المغه قادره اولورمی الجواب اولور بمثله افتی صاحب البیت

زید اجرت معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولان وقف اوطه لری درینور غروش اقراض شرطیله
عمرده یدیمیور غروش بدل مقابله سنده اذن متولیسله فراغ ایدوب درینور غروش حتی
قرض ویرسه حالا عمرو قرض الدیغی درینور غروشی زیده ویروب اول اوطه لری
کرورده قادر اولورمی الجواب اولور به افتی عبد الرحیم

هند اجاره معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولان وقف منزلی زوجی زیده بنملحسن معاشرت
ایدرک سنمک اولسون دیو اذن متولیسله فراغ ایلسه حالا هند فراغ مزبور معتبر اکلدر
ویو منزلی ضبطه قادر اولورمی الجواب اولور منقار زاده وعبد الرحیم

او جنجی باب متولیسنک اذندن امتناعی بیانده در

اولدخی ایکی فصل اوزرینه در فصل اول فارغ
خسته در جو اذن ویرمدیکی بیانده در

زید خسته وصاحب فراش ایکن اجاره معجله و مؤجله لو وقف دکانی عمرده
فراغ وتفویض ایدوب متولیدن اذن طلب ایتدکده متولی سنمک دلدک
بو قدر جائزکه فوت اولورسن دیو اذندن امتناعه قادر اولورمی الجواب اولماز
لکن اول مرضدن فالقدر بن فوت اولسه متولی
وقف طرفندن ضبط ایدوب ایجاره قادر اولور
به افتی عبد الرحیم

نوع

16

زید واقف وقف ایندیکی مشترک تولیت وغله سنی اولادنه واولادنه شرط وتعیین
ایدوب بو منوال اوزره تصریح ایتدکده نصکره اولاد واقفدن اسند مشروطیت اوزره
متصرف ایکن فوت اولوب اولادی معلوم کسنه اولمامغله حاکم الشرع تولیت مزبوره یی
اجانبدن عمرده توجیه ایدوب عمرو دخی برآت ایتدیروب متصرف ایکن اول منزلی مرحاکم الشرع
بکره اجارتین ایله ایجار ایتدکده نصکره زینب ظهور ایدوب اولاد واقفدن اولدیغنی
عمروک مواجهه سنده اثبات ایدوب تولیت مزبوره یی ضبط ایتدکده نصکره
منزل مزبور حریقده محترق اولوب عرصه صرفه قالدقده عرصه مزبوره نک اوزرینه
حالا متولیسه اولان زینبک اذنیله اجاره معجله سنه محسوب اولمق اوزره بکر کندی
مالیله ابنیه احداث ایتمک مراد ایتدکده زینب عمروک ایجار بنی طوغمیوب
اول عرصه یی آخره ایجار ایده رم دیوب اجاره معجله سنه
محسوب اولمق اوزره بکره بغیر وجه بنایه اذندن
امتناعه قادر اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده زینب بکره حاکم اجانبدن عمروی متولی نصب وتعیین ایندیکی وقفنده
بنن آخر دیارده اولوب وبعض کسنه لرین اولادخ اولدیغنی بیلور لکن حاکم الشرعه
اعلام ایتمامکین حاکم الشرع تأخیر ایتمیوب تولیت مزبوره یه عمرو مرقومه توجیه ایتمش اولیله
اولیجی عمروک تولیتی وآخره ایجاری صحیح وکلدرجه اول عرصه یی بکرک
اذندن اوب وقیچیونی آخره ایجار ایده رم دیمکه قادر وه
اولورمی الجواب اولماز بهما افتی عبد الرحیم

فصل ثانی مجرد تغیر ایچون متولیسنک اذن ویرمامسی بیانده در

زیدک اجاره معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولان وقف منزل اولادنه انتقال ایتدکده
اولاد متولیه یه وقف ایچون برمقدار اراضی وبروب وفره وقفه قید ایله دیدکلرنده متولی
راضی اولمیوب شو قدر اراضی ویرسکز خوش والا وفره قید ایتمم دیمکه قادر
اولورمی الجواب بو مقوله لرده وبریله کلانی اولاد وبریجک
متولی تجاوز ایتمامک کرکدر یحیی افندی

زید بابا سندن انتقال ایدن اجاره معجله و مؤجله لو وقف مخربتی شو قدر اراضی مقابله سنده عمروه
فراغ ایدوب متولی وقف مزبور حرضه فراغه اذن طلب ایتدکده متولی مجرد مقدما اول مخربتی
وفره وقفه انتقال یازدرمدیکی دیو اذندن امتناعه قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

وله تجعله من اله جانب ما دام یجد
من اهل جنب الواقف من یصلح لذلک
اما اذا شق اولادن من قصد الواقف
نسبة الوقف الیه ونلک فما ذکرنا
فان لم یجد ممن یصلح من الاجانب
فان اقام اجنبیا ثم تبین ان من ولده
یصلح صرفه الیه کان فی حقیقة الملک
اسعاف فی باب الولایة

وله تجعل القاضی القیم من اله جانب
ما دام یوجد منا ولاد الواقف
من یصلح لذلک جامع الفصولین
اذا عزل القاضی المتولی وولی غیره
قال القاضی بدیع الدین بن یوسف ان رأی غیر
ما اجره الاول معین المفتی

وله تجعل مفتی اقدم اجرة علی کتبه الجواب
بقدره خزانة الفتاوی
وکذا یجوز فی قسمة الاملاک والاموال
اذا کان احدهما اکثر اجرة قدر ما یجوز
لغیره اذا لم یقدر نفقته من بیت المال
او من اصناف الناس بقدر الکفایة
عینیه المفتی
وتمثل فی مثل هذه الموارد بما جری
فی قدیم الزمان
حباه ظهر الورق من عطائیة

زید اجارهٔ معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولان وقف اوطه لری عمرده فراغ ایدر اولدقده
اول اوطه لرک یومی اجاره سی شوقدر اقچه در فیما بعد اول اوطه لرک اولقدر اقچه
اجاره حاصله اولور دیو اذن متولیسله شوقدر اقچه مقابلهسنده عمرده فراغ و مبلغ
مزبوری عمرودن الدقدنصکره اول اوطه لرک اولقدر اقچه اجاره حاصله اولماسه
عمر اول اوطه لری زیده ردّ ایدوب اقچه سنی زیدک المغه
قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم افندی

زید متولی ایکی یومی ایکیشر اقچه ایله ایجار اولنوب اجر مثلی ایکی ایکیشر اقچه اولانر
شوقدر مخرنلری عمرده اجارهٔ معجله و مؤجله ایله ایجار ایدر اولدقده اول مخرنلرک
هر برنده یومی التیشر اقچه مؤجله حاصله اولور دیو اول شرطیله عمرده شوقدر معجله دیو یومی
التیشر اقچه مؤجله ایله ایجار ایدوب معجله مزبوره یه عمرودن المش
اولسه حالا عمر اول مخرنلری زیده ردّ و تسلیم ایدوب
معجله دیو و یرو یکی اقچه یه زیدون المغه قادر
اولورمی الجواب اولور کذا

زید اجرت معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولان اوطه لری یومی شوقدر اجرت حاصل اولور
دیو شوقدر غروش بدل مقابلهسنده اذن متولیسله عمرده فراغ و تفویض ایدوب
بعده اوطه لرک حاصلی اولمقدار اولیوب شی قلیل اولدیغی ظاهر اولمغین عمر اول
اوطه لری زیده ردّ ایلمکه قادر اولورمی الجواب اولور کذا

زید یهودی اجارهٔ معجله و مؤجله لی وقف یهود یخانه سنی بیک سکز یوز غروش بدل
مقابلهسنده بهر یوم قرّ قرّ اقچه اجرت ایله ایجار اولنور چون اذن متولیسله هنده فراغ
و بدلنی الوب بعده هند وحی اولقدر اقچه اجرت ایله ایجار اولنور چون بیک سکز یوز غروش
بدل مقابلهسنده اذن متولیسله زینبه فراغ و بدلنی زینبه اولمغین اولمقدار اقچه دینه
تفاصل ایدوب بعده هند بلا ولد فوت اولمغله زینب اول یهود یخانه ده یومی اون ر
اقچه اجرت حاصله اولدیغنه واقف اولدقده هاکه هندک طرفندن رکمنه وصی نصب
ایدر یوب اول یهود یخانه یه اول کمسنه یه ردّ ایدوب اول حی زیده
ردّ ایدوب هندک بدل دیو و یرو یکی اقچه یه زیدون الوب
زینبه تسلیم ایلمکه قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم

اصله ما مر من ان الفراغ ایجار معنی لا تبدیل منفعة السکنی و ایجار المستأجر جائز فاذا جاز الایجار فلا وجه لامتناع المتولی عن الاذن به و لا ضرر بالوقف فی هذا الایجار فلهم افتوا جوازا یجار المستأجر لعدم التفاوت فی السکنی ثم اقول یفهم من عبارتهم عدم الاحتیاج الی الاذن و عبارة البحیط هذه قال محمد للمستأجر ان یؤجر بیت المستأجر من غیره فالاصل عندنا ان المستأجر یملک الاجارة فیما لا یتفاوت الناس فی الانتفاع به و هذا لان الاجارة تملیک المنفعة و المستأجر فی حق المنفعة قائم مقام الآجر فکما صحت الاجارة من الآجر تصح من المستأجر ایضا انتهی فطالعها ایها الفهم انشاء الله و لا تکن فی وسوسة الفرق بین الملک و الوقف فی هذه المسئلة و لم آر من یفرق بینهما فی هذه المسئلة فی مظانه و الله اعلم بالصواب عطاء الله الفتی

زید تصرفنده اولان اجارتین لو وقف منزلی شوقدر اقچه بدل مقابله سنده عمرده فراغ
ایدوب بعده فراغه متولی وقفدن اذن طلب ایتدکده متولی لغرض
اذن و برمم دیمکله قادر اولورمی الجواب اولماز منقار زاده

زید اجارهٔ معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولان وقف منزلی اذن متولیسله عمرده فراغ مراد
ایتدکده متولی وقف مزبور مخرّبدر تعمیر ایچون اذن و برمم دیو فراغدن
منعه قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

در دنجی باب موجب ردّ بیانده در اولدنجی ایکی فصل
اوزرینه در فصل اوّل خیار رؤیت بیانده در

زید متولیسی اولدیغی وقف عرصه یی کورمدین عمرده اجارتین ایله ایجار ایدر عمرده کورمدکی
بکمیوب خیار رؤیت ایله عرصه یی زیده ردّ ایدوب معجله نامنه و یردکی
اقچه یی زیدک المغه قادر اولورمی الجواب اولور منقار زاده

زید عمرک اجارهٔ معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولان وقف منزلی کورمدین اذن متولیسله
شوقدر یک غروش بدل مقابلهسنده تفویض ایدوب بعده زید منزل مزبوری کورمدکده
خرابه مشرف اولمغله بکمیوب خیار رؤیت ایله منزل مزبوری عمرده ردّه
قادر اولورمی الجواب اولور بهمان عبد الرحیم

ایکنجی فصل تغریر و غبن بیانده در

زید عمرو متولی یه تغریر ایتمکله عمرو بر وقف منزلی اجر مثلندن نقصان فاحش
اجرت معجله و مؤجله ایله زیده ایجار ایلمسه صکره عمرو تغریر شرعی یه اثبات
ایدیجک اجاره یی فسخه قادر اولورمی الجواب اولور اسعد افندی

زید اجارتین ایله تصرفنده اولان وقف مخرّبی هنده فراغ ایدر اولدقده
اول مخرّبک یومی اجاره سی اون بش اقچه در فیما بعد اول مخرّبدن اولقدر
اقچه حاصل اولور دیو بدل مثلندن زیادهٔ فاحشه ایله زائد شوقدر اقچه
مقابلهسنده اذن متولیسله هنده فراغ ایدوب و بدل مزبوری هندن
الدقدنصکره اول مخرّبک فیما بعد یومی اجاره سی اون بش اقچه
اولدیغی ظاهر اولمسه هند اول مخرّبی زیده ردّ ایدوب
و یرو یکی اقچه یه زیدون المغه قادره اولورمی
الجواب اولور عبد الرحیم افندی

الاجارة تفسخ بخیار الرؤیة نهسانه فی الاجارة

وان کانت الاجارة بما لا یتغابن الناس فیه یکون فاسدة و لو ان یؤجر الاجارة صحیحة اما من الاول او من غیره جاز لکن او بالزیادة علی قدر ما یرغبی به المستأجر کما سیجیء فی الاجارة فی الوقف و لو آجر المتولی و آجر الوقف بدون اجر المثل یکون الاجارة فاسدة من المحیط المنبور و به افتی علی افندی

الاجارة بیع المنفعة فیقاس بیع العین بجامع

و ان کان علیت ورثته فی بلد آخر و ترکته هناک فاذهبوا علی قوم علیه حقوق فان کان البلد الذی فیه ورثته اقرب علیهم منفعة فان البلد الذی فیه ترکته جعل للقاضی و صیا و امرهم بالبینة علیه و ان الغیبة المنفعة جعلت بمنزلة الموت و لو کان الوارث هناک فالقاضی لا یجعل میتا و صیا من شرح ادب القاضی للخصاف

و ان الوارث یرد بالعیب و یصیر مغرورا بغرور الموصی فتامل و راجع المتاخرین فی هذه المسئلة

و لو باع حانوتا علی ان غلته عشرة دراهم فما فاذا هی خمسة عشر ان اراد بذلک ان غلتها فیما مضی کانت عشرین جاز البیع و ان اراد ان غلتها فیما یستقبل عشرین فسد البیع کالو باع حیوانا علی انها تحمل یوم نحلب کذا و ان لم یبین مراده فسد البیع لان الناس یرون بهذا الغلة فیما یستقبل خزانة المفتین فی الشروط المفسدة

بسند فرزند آشی زید ایله مشترک اولدیغی اجاره معجله و مؤجله لو منزلدن نصف حصه سنی
اذن متولیسله شوقدر اجره مقابله سنده زیده فراغ ایدوب زید مبلغ مزبوری
هنده دفع و تسلیم ایتدکده هندین حصه مزبوره یه دکزندن ناقصه فراغ ایتشیم
باکه شوقدر اجره دخی دیر باخود حصه می ضبط ایده رم دیمکله
قادره اولورمی الجواب اولماز بهافی عبدالرحیم

بشنجی باب حق مرور و حق شرب بیانندہ در

برقاچ باب وقف اولمله ارک طریق خاصلرینک طریق عامه اچیلور قپوسی اولوب
اول اولمله ارک اجارهٔ معجله و مؤجله ایله متصرفلری قدیمدن اول قپودن مرور ایده کلمشلر
اولسه حالا متولی وقف اول قپویی اولمله ارک مستأجرلرندن بکره مستقلا تصرف
ایتمک اوزره برتمسک و برسه بکر مزبور سائر اولمله ارک ارباینی اول قپودن
مرورهم منعه قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم

زیدک قدیمدن حق مروری اولان برو قف عرصه یی متولیسی عمرو اجارهٔ معجله و مؤجله ایله
بکره ایجار ایتمش اولحالده زید اول عرصه دن کالاول مرور مراد ایتدکده
بکر زیدی منعه قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم فی الخیطان

هندک اجارهٔ معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولان منزلک ایچنده واقع طاش و خراسا و کرج ایله
یاهمش صوفیوسنده جوار نده اولان کمسنه لرک حق شربی اولمیوب صویه
احتیاجلری دخی بونجه کن اول قپودن صو المق استدکلرنده هندمنعه
قادر اولورمی الجواب اولور مفتی زاده کذا علی افندی

التنجی باب شفعه و اولی بیانندہ در

فرندآشلر اولان هند و زینب برو قف منزله اجارهٔ معجله و مؤجله ایله اشتراکاً اوزره
متصرف فلر ایکن هند بلا ولد فوت اولوب متولی دخی حصه سنی آخره تفویض مراد ایتدکده
زینب بن تفویضه آخرون اولایم دیوب کندی تفویضه قادر
اولورمی الجواب اولماز بحجی افندی بمثله افتی علی افندی

فرندآشلر اولان زید و عمرو اشتراکاً اوزره اجارهٔ معجله و مؤجله ایله برمنزله متصرف فلر
ایکن زید بلا ولد فوت اولدقده متولی زیدک حصه سنی بکره ایجار ایله حالا عمرو بن
شریکم دیو بکرک و برو دیکنی و بروب المغه قادر اولورمی
الجواب اولماز مفتی زاده عبدالرحیم

قد وقفت حوادث الفتوی منها استئجار
ارض الوقف باجر المثل ثم تجر بالاکثر
باق بنقصان فاحش فاجبت بالصحة
وان منافع الملوکة هنا اجرت
کالوقف والتاجر کالمالک ولذا ملک
الاجارة بدون زیادة

فلیس لاحد منا فی السکنة ان ینقذ ان یحفر
فیها بئرا او نصب المیازیب او نحوها فکلهم
علیه وان یدفعوا فی درهم واحد فالحاصل
المرور والجلوس من مجموعة مؤجرة زاده
نقلا من الفصولین

لان الاصل ان ما وجد قد یما یترک
علی حاله ولا یتغیر الا بحجة فشرط الامور
محدثاتها فی احیاء الموات من الخانی
وفیه من الهدایة القدیم یترک علی قدمه
نظهور الحق فیه من قضاء الاشباه
فی احیاء الموات
وفی شرح المختصر الناس کلهم شرکاء فی الماء
والکلاء والنار لقوله علیه السلام الناس
شرکاء فی ثلث فی الماء والکلاء والنار
قال الفقیه ابو اللیث ومعنی ذلک ان المیاه
التی فی الانهار والعیون والآبار یمکنها
الله والیس صاحب النهر والشرب احق به
من غیره وقد ما دام باقیا فی اصل خلقته
واذا افقده وجعله فی وعاء فقد ملکه اینده
وسبق یده علیه وصار احق به من غیره
حتی جاز له المنع منه وبیعه ونقله
تصرف فیه خصاصات فتحیه فی فتاوی الشرنبلالی

الشفعة تثبت لجار له عقار واحق به
عقارا ان وقفا واجارة او وراثة
فهستانی فی الشفعة وفی الشفعة فی الوقف
للقیم والمتولی علیه جوی زاده
نقلا من خانیات

بقی

مسئلهم مر آنفا

اجارهٔ معجله و مؤجله لو وقف منزله متصرف اولان زید فوت اولدقده منزل مزبور انتقال
عادی ایله اوغلری عمرو و بکره انتقال ایتدکده نصکره عمرو دخی بلا ولد فوت اولوب منزل
مزبور دخی نصف حصه شایعه سی وقفه انتقال ایتمکله حالا متولی عمرو کن حصه سنی اجارهٔ معجله و مؤجله
مثلیله آخره ایجار مراد ایتدکده بکر بن شریکم اولمله ایل و بر و دیکنی و بروب
بن الورم و بمکه قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم

اجارهٔ معجله و مؤجله لی بر وقف عرصه نک متصرفی اولان زید فوت اولوب اوغلری
عمرو و بکر صغیر لری ترک ایتدکده نصکره عمرو بلا ولد فوت اولمغله حصه سنی بکرک وصیسی
بشر بکر ایچون اجارهٔ معجله و مؤجله مثلیله ایبور مکه طالب ایکن متولی و بر میوب
تصرفنی فالده اجارهٔ معجله و مؤجله مثلیله ایجار ایله حالا وصی مزبور خالدک
و بر و دیکنی و بروب المغه قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم

بر بلده ده واقع میر باشتنه بعیر اولنور بر قاچ منزلدن میر یدن اجارهٔ معجله و مؤجله ایله النوب
بوجه اوزره ضبط اولنور ایکن اول منزلدن بر بنه زید متصرف ایکن اول منزلی بشهر بر مقدار
اجره مقابله سنده فراغ و تفویض ایله حالا آخر نده ملک منزلی اولان خالد اول منزلی
شفعه ایله بن الورم و بمکه قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم

بلا ولد فوت اولان زیدک اجارهٔ معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولان وقف دکانی
متولیسی عمرو اجارهٔ معجله و مؤجله ایله ایجار ایتدکده نصکره زیدک فرندآشی بکر عمروک
و بر دیکنی و بروب اول دکانی عمرو دخی جبرا المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز محمد بهائی

زید متولیسی اولدیغی وقف اوطه یی اجارهٔ معجله و مؤجله ایله عمرو ه ایجار و تسلیم
ایتدکده مقدما اول اوطه نک میاومه مستأجری اولان بکر استیجاره بن سندهم
اولایم دیوب عمروک و بر دیکنی و بروب اول اوطه یی عمرو دخی المغه
قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم افندی

یدنجی باب بین الشرکاء توفیق و اصلاح بیانندہ در اولدخی
ایکی فصل اوزرینه در فصل اول مقاسمه بیانندہ در

زید و عمرو اجارهٔ معجله و مؤجله لو وقف منزله اشتراکاً اوزره متصرف فلر ایکن اول منزل
قابل قسمت اولمغله زید و عمرو رضالری واذن متولیسله منزل بینلرنده
اقتسامه قادر اولورمی الجواب اولور مفتی زاده

وعامر من جامع الفصولین منزل مستأجر
اوذل اولی من الثانی او بخلافه بالعکس
اوان یشاء بریدالمتولی ان یفسخ اجارة
فی اثناء المدة واما بریدان یفسخ
فی تمام المدة فافترقا ویمکن ان یقال
الاولویة لایوجب جبر المتولی علی ایجاره
لان الاولویة مبنیه علی التمکین حکم القاضی
بالتفرقة وحکم القضاء باطل الا فی حکم
الاجارة فیجبر المتولی ان یفسخ اجارة
الاول وفی حکم القضاء متولی ان یفسخها

مسئلة ان المتولی لو آجر الوقف کل یوم
بدرهم معلومة ولم یذکر عدد الایام
فالعقد صحیح فی یوم واحد فاسد
فی بقیة الایام فمتی اراد ان المتولی
ان یفسخ الاجارة آخر الیوم ویجبر الموقوف
ممن یشاء فله ذلک فسخها وآجره من آخر
لیس له ذلک ان یجاوز منه لانه ما هو اولی
منا الشافعیة بل هما سیان کما لا یخفی
عطاء الله افندی

وان اقتسم اهل الوقف فیما بینهم جاز
ولمن ابی منهم بعد ذلک ایطاله
اسعاف فی فصل شتی من الوقف

وشيوعها طلب الشركاء او بعضهم الانتفاع بمحله على وجه مخصوص وركنها هو الفصل الذي يحصل الافراز
وشرطها ان لا تفوت المنفعة بالقسمة فاذا كانت تفوت بها منفعة لا يقسم كالبئر والرحى والحمام
ونحو ذلك وتمامه في شرح الهداية معين المفتي

وبقسم حمام وحائط وبيت وركان صغير لانه لو قسم لا يبقى له فائدة والانتفاع بنصيبه وان بقي فائدة لا يقسم بها بزازية في الفصل الاول من الوقف

درث كپنك بركبير وقف دكانه اجارتين ايله زيد وعمرو متصرفلرا ولوب قسمت اولنديغي تقديرجه
هربرى حصه سيله انتفاع ممكن اولمجى زيدين حصه مى اذن متوليله افراز ايدوب مستقلا
حصه مى تصرف ايدرم وبمكه قادر اولورمى ابجواب اولور عبد الرحيم

بر تيرده واقع برفاج كوز وقف وكرسى اجارهٔ معجله ومؤجله ايله زيد وعمرو وبكر اشتراكى اوزره
تصرفلرنده اولوب قابل قسمت اولمجى ايجلرندن زيدين حصه مى افراز ايدرم مستقلا متصرف
اولورم وبمكه قادر اولورمى ابجواب اذن متوليله اولور يحيى افندى

زيد زوجه سى هند ايله برقف اولمه يه اشتراكى اوزره اجارتين ايله متصرفلرايكن زيد بلا ولد
فوت اولدقده وقف مزبورك مشروطيتنه اوزره متوليه سى اولان زينب زيدك
حصهٔ شائعه سنى هنده ايجارايتميوب معمار كنورووب تفريق ايدوب بعد الافراز
نصف مفرزى سنك بدكده قويوب نصف آخرنى آخره بررم ويوب هندنى زينبه
افراز ايدجك حصهٔ مفرزه انتفاعنى قالور ويوقسمت ايندررسه
مشاغانه تصرم ايدرم وبمكه قادر اولورمى ابجواب اولور يحيى افندى

زيد عمر وايله اشتراكى سوى اوزره اجارهٔ معجله ومؤجله ايله قابل قسمت اولميا بركپنك
دكانه متصرفلرايكن حالا زيد عمرده بن متوليدم اذن الدم دكان مزبورى سنك ايله
بينمزده قسمت ايده لم وبمكه قادر اولورمى ابجواب اولماز كذا

زيد وعمروك اشتراكى اوزره اجارهٔ معجله ومؤجله ايله متصرفلرنده اولان وقف دكاكين قسمت
اولنديغي تقديرجه هربرى حصه سيله انتفاع ممكن ولكل ايكن زيدين حصه سنى افراز
وقسمت ايندررم وبمكه قادر اولورمى ابجواب اولماز عبد الرحيم

هند قزه آشلرى زيد وعمرو ايله اشتراكى سوى اوزره اجارهٔ معجله ومؤجله ايله متصرفه
اولديغي مخزن قابل قسمت اولمجى هند مزبور له البته اول مخزنى بينمزده قسمت
ايده لم وبمكه قادر اولورمى ابجواب اولماز كذا

عرصه سى اجارهٔ معجله ومؤجله يله وقف وبناسى ملك اولان منزلك مالكى فوت اولدقده
ورثه سى منزل مزبورى اشتراكى اوزره تصرف ايتميوب قابل قسمت درجه بينلرنده
عرصه وبناسنى اقتسامه قادر اولورمى ابجواب عرصه سى اولماز لانه

زيد وعمرو اشتراكى اوزره اجارتين ايله برقف منزله متصرفلرايكن منزل مزبور حريقده
محترق اولوب عرصه صرفه قالدقده زيد اول عرصه يه عمرو ايله بينلرنده
اقتسامه قادر اولورمى ابجواب اولماز عبد الرحيم

فعدم جواز القسمة بين المستأجرين المالكين بالمنافع بطريق الاولى

زيد وعمرو بينلرنده اجارهٔ معجله ومؤجله ايله برقف بستان برينه اشتراكى اوزره
متصرفلرايكن زيد وعمرو اول بستان برينى اذن متوليله بينلرنده
اقتسام ايله رجائز اولورمى ابجواب اولور كذا

استانبولده اجارهٔ معجله ومؤجله ايله برقف دكانه متصرف وبرقطعه برمنزله مالك اولان زيد اول
قطعه فوت اولوب اولادى عمرو وقرنى همشيره سى ترك ايتدكده دكاندكى عمروك منزل سندكى اولمق اوزره
عمرو وهند بينلرنده بالتراضى اقتسام ايتدكلرى مزبوره معجله اولورمى ابجواب اولماز يحيى افندى

فصل في المهاياة ومبادلة بيانده ور

برقف دكانك ثلثى زيدك وثلثاى عمرو وبكرك اولمق اوزره اجارهٔ معجله ومؤجله ايله متصرفلرنده
اولوب بكر وعمرو زيده اشتراكى اوزره تصرف ايده لم دبر لركن زيد راضى اولميوب عمرو وبكر ايكى سنه
سزاوتورك برسنه بن اوتورايم على وجه المهاياة تصرف ايده لم ديدكده عمرو وبكر مهاياة طريقيله
تصرفه راضى اولمجى زيد البته مهاياة اوزره تصرف ايده لم جوجبره قادر
اولورمى ابجواب اولماز عبد الرحيم كذا في عقار زاده

برقف حمامك نصفى هندك ونصفى عمروك اولمق اوزره اجارتين ايله متصرفلرنده اولوب
هند عمرده اشتراكى اوزره تصرف ايده لم ديدكده عمرو راضى اولميوب برسنه سن اوتور برسنه بن
اوتورايم على وجه المهاياة تصرف ايده لم ديدكده هند مهاياة طريقيله تصرفه راضيه
اولمجى عمرو البته مهاياة اوزره تصرف ايده لم جوبنده جبره
قادر اولورمى ابجواب اولماز عبد الرحيم

زيد اجارهٔ معجله ومؤجله ايله متصرفلرنده اولان وقف دكاننى عمروك متصرفلرنده اولان اجارهٔ معجله
ومؤجله لى دكانه اذن متوليله مبادله ايدوب زيد عمروك وعمرو زيدك دكاننى تصرف ايدركن
بكر ظهور ايدوب اول دكانلرى بنم متصرفلرنده ورجوع زيد حقنده دعوى ايتمك استدكده زيد بكره
شو قدر اجره ويروب بكرى دفع ايتمكله زيد وجه مشروح اوزره ويروبكى اجره يه
عمرو حق المغه قادر اولورمى ابجواب اولماز به افتى عبد الرحيم

زيد اجارهٔ معجله ومؤجله ايله متصرف اولديغي وقف منزلك سقف مديد ضبط وتصرفنده اولمغله معجله سنى
استيفا ايتدكده نصفكره حريقده محترق اولوب يرينه منزل بنا اولنمق ممكن اولمامغله متوليسى
امر سلطانى ايله عرصه سنى جميع شرائط استبدال موجوجه اولمغله هندك ملك عرصه سيله استبدال
ايدوب وقف عرصه سنده وبروب هندك عرصه سنى وقفيچون ضبط ايلدكده زيد
اول عرصه يى بنم محترق عرصم بدليدر جى متوليلرنه المغه قادر اولورمى ابجواب اولماز عبد الرحيم

سئل عمن استأجر دارا وقفا مدة معلومة فاستبدلت بطريق شرعي في اثناء المدة هل تفسخ الاجارة
بذلك ام لا اجاب لا تفسخ الاجارة بذلك ويستمر المستأجر وانصافه على الدار المؤجرة عليه
الى نهاية مدته حيث لم يجز البيع فتاوى زينية

والدور في مصر والقدس يقسم كل على حدة بينهم
عنده وذكر ان كان احدهما صلح لسكنى ولده يغلب
في بعض بلاد الوجه البحري وفي مصر يقسم كل على حدة انتفاعا هو الصحيح وكذا في
وصية الاوقاف وعامة الوقف قسم كل وحده
واختلاف الجنس والبيوت بيناني محل
واحد او في محلات يجوز قسمة بعضها
في بعض لقلة التفاوت والمنازل المتلاصقة
كالبيوت والمباينة كالدور
وفي المنتقى

ولو وقف داره لسكنى ولده يغلب
احدهما المهاياة وليه الاظهر يسكن كل
نصفها بلا مهاياة اسعاف في الفسمة
الاوقاف

حمام وذكر من وقابل قسمة اولميان
بيت صغير كهربنده على حدة مهاياة
جاريه اولورمى اولور
بحجة الفتاوى

والقسمة هي افراز جمع شيوعه على ما يجيء وسببه
الاستحقاق ببينة جامع الفصولين قسمة
وان صالح فضولي ومن البدائع وانصاف
الى ماله او اشار الى عرض وقبض والطلق
وسلم صح وكان متبرعا ملتقى

وفي اجارة الخانية مستأجر حوانيت الجسر
واستيفاء اجرة المعجلة خلاصة
استبدال الوقف جائز اذا لم يكن مسجدا
منية المفتي

سکزنجی باب اوقافده یاپیلان اینمه بیانندہ در

اولدیغی درت فصل اوزرینه ور فصل اول معجلده به

محسوب اولمق اوزره متولی بنا بیانندہ در

زید متولیسی اولدیغی وقف حمام خرابه مشرف اولدقده اجارهٔ معجله و مؤجله مثلیله عمرو ایجار و تسلیم ایدوب عمرو دخی معجله سنه محسوب اولمق اوزره عمارت و مرمت ایدوب شوقدر مال صرف اینسه زید معزول اولوب یرینه بکر متولی اولدقده عمرو مؤجله مثلنی بکره ویرر کن بکر المسوب بن زیدک ایجار بنی طوتمام جه اول حمامی عمرو دخی الوب آخره ایجاره قادر اولورمی الجواب اولماز منقاریزاده وعلی افندی

زید اجرت معجله و مؤجله ایله تصرف ندہ اولان وقف عرصه اوزرینه اذن متولیله معجله سنه محسوب اولمق اوزره بعض ابنیه احداث ایتدکده متولی یه مؤجله یسین ویرر کن متولی راضی ولیسوب آخره ایجاره قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

زید عمرو متولیسندن بیک اقچه اجاره معجله ایله استیجار ایتدیکی منزلی اذن متولیله مرمت ایتدکده بنا و مرمته هرنه صرف ایدرسه اجارهٔ معجله سنه محسوب اولمق اوزره اذن تمکی الوب بعد البنا و المرمت اون سنه ساکن اولوب بلا ولد فوت اولمغله متولی اولان بکر منزل مرقومی آخره ایجار ایتدکده زیدک قرنداشی و وارثی بشر زیدک اجار کسنه محسوب اولمق اوزره منزل مرقومک بناسنه خرج ایتدیکی مبلغی بکر متولیدن طلبه قادر اولورمی الجواب اجر مثلندن زیاده سنی اولور یحیی افندی

متولیسی اولدیغی عرصهٔ خالیه یه زید اجارهٔ معجله و مؤجله مثلیله عمرو ایجار و تسلیم عمرو دخی اذن متولیله معجله سنه محسوب اولمق اوزره برخانه بنا ایتدکده نصکره زید معزول اولوب یرینه بکر متولی اولدقده بکر عمرو یه شوقدر اقچه ویر باخود بناکی قالدروب کمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید زوجه سی هند ایله اشتراکی سوی اوزره اجارهٔ معجله و مؤجله ایله بر وقف منزله متصرف اولکن منزل مرقوم حریقده محترق اولوب عرصه صرفه قالدقده زید اول عرصه یه کندی حصه سی اوزرینه اذن متولیله معجله سنه محسوب اولمق اوزره بر منزل بنا ایدوب هند کی حصه سی خالیه قالدقده نصکره هند بلا ولد فوت اولحالا متولی هند کی حصهٔ مرقومه حصه سنی وقفیتی ضبط و ایجار مرآ ایلدکده زید متولی یه بن اول عرصه اوزرینه سنک اونکله وجه محرر اوزره بنا ایتمکله عرصه نک مجموعی بنم تصرفمده اولش اولور دیو متولی یه ایجار امتنعه قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

ابو السعود

اذا عزل القاضی المتولی و ولی غیره فان القاضی بدیع الدین لیس له ان یفسخ ما آجره الاول معین المفتی

الاجارة عقد لازم فلا یفسخ او بعذر منه الفتاوی

اصله ان ما بقی من المعجلة فلک عمرو فتکون کسائر ترکته فیرثه الوارث عطاء الله افندی

ان الاجر انما یجب بازاء المنفعة شیئا فشیئا فالمستوفی فی المنفعة یجب علیه الاجر و ما لم یستوف فی الفسخ العقد فلا منه الفتاوی

مسئلة مرت انفاسا من معین المفتی

وقد صرح صاحب الهدایة وغیره انه یجوز انتهی فتامل منه

یحیی بعد الوقف ما یناسبه من عطاء الله بعلامة

زید بر وقف خرابه منزلی متولیدن برا قچه اجارهٔ معجله و یومی شوقدر اقچه اجارهٔ مؤجله ایله استیجار و ضبط ایدوب اذن متولیله معجله سنه محسوب اولمق اوزره بر مقدار اقچه خرج ایدوب تعمیر و مرمت ایدوب انکله زیدک جمعا شوقدر اقچه اجرت معجله سی کچوب کچن اقچه اجارهٔ معجله مثلندن زیاده ایکن متولی مجرد مقدما دیرو بکک اجارهٔ معجله نا مقصدر دیوب کندینک اونبله اول خرج ایتدیکی اولقدر اقچه یی معجله یه محسوب ایتمیوب زیدون تکرار معجله المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

عبد الرحیم افندی

زیدک اجارهٔ معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولان وقف منزله عمرو اجرت ایله ساکن ایکن زید عمرو ه سکن منزل مزبور ه اجارهٔ معجله سنه محسوب اولمق اوزره مقدار اقچه ینه احداث ایدرسک ایله بعده بن خرج ایتدیکک اقچه یی ساکه دیره یم دیو امرار ایتمکله عمر کندی مالندن اذن متولیله شوقدر یکک اقچه صرف ایدوب منزل مزبورک فوقانی سنده زید ایچون معجله سنه محسوب اولمق اوزره احداث ایتدیکی بنا یه وقفه تبع ایتدم دیو معتبر اولورمی الجواب اولماز

اقچه سنی زید ضرر الور

بو صورتده عمرو اینه یه مرقومه یه وقفه تبع ایتدم دیمکله تبع اولورمی الجواب اولماز

بهما افتی عبد الرحیم افندی

بر وقفک اوطه لری احراق اولدقده بعض کمسنه لر معرفت متولی وکندی مالدن یه وکالتله بنا ایدوب وصرف اولنان اقچه لرین اجارهٔ معجله یه طلو توب ویرزاقچه یی اجارهٔ مؤجله ایله ساکنلر ایکن وقف مزبوره ناظر اولان عمرو ذکر اولنان وکالتک نصرفنی ایکبشر اقچه اجارهٔ مؤجله ایله آخره تفویضه قادر اولورمی الجواب زیاده مرقومه یه فی نفس الامر تحملی وارصه قادر اولور

صورت مزبوره ده وکالتلری بنا ایدن کمسنه لر غیر بر ویرمکلری تقدیر مجرد عمرو ناظر مشترک وقفه قدر کز وارور و بو آخره تفویضه شرعا قادر اولورمی الجواب اولماز وقوله اولانده ویرمک کرکدر

یستان زاده افندی من خطه

وان انفق علی نحو تعلیمه و مرتبه جرة فاجرا باذن المتولی یرجع علیه فی غلة الوقف کان لیس لها غلة کانت موجودة فاذن له بمرمتها و اصلاح حیطانها و سقفها و الاذن مواجب صحیح فیرجع بما انفق فی وکالت صترة فی الاجارة

وان امر یرجع علیه بما ادی بامره وان لم یامر لم یرجع کانه شرع فی اداء دینه صترة فی الوکالة

الجهة لغة شرع وفی وشرائط صحتها فی الواجب الفصل والبلوغ والملک منوبر

تامل فی ما نقلنا هما حتی تظهر لک ما بنی علیه الصور بن لمحرره

وان زاد اجر مثله کان متولی ان یفسخ الاجارة و یامر بفسخ یکون علی المستاجر الاجر المسمی کما سیجیء فی اجارة الوقف

استاجر ارض وقف ثم سبق باجرة المثل فرضیت اجارتها الفسخ کما لو فاتت فی روایة الفسخ لان اجر المثل یعتبر وقت العقد وفی زماننا تفسخ و تجدد العقد ثم فما بعده لو رضی المستاجر الاول بالزیادة فهو اولی من غیره من جامع الفصولین کذا

فصل ثالث اول اینه تمک جهت اخرآیه وقف اولنمسی بیانده در

زید اجاره لی وقف یزاورنده اولان ملک دکانی عمرو متولی اونیله بیعده ایدوب
بیعده وخی بعض نسنه الحاق ایدوب آخر وجوه خیراته وقف ایدوب بکر متولی یه
تسلیم وتسجیل شرعی ایندیروب نیچه زمان صکره وقفی اولق اوزره بکر تصرف
ایندکده نصکره بیعده وفات اینه بکر عمرو ده ماه بماه اجار مسین اوا
ایدراکن مجرد بیعده وفات اینمکله عمرو دکان مزبوری کندی
وقفه ضبطه قادر اولورمی الجواب اولماز محمد افندی کوی زاده

زید اجاره معجله ومؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف عرصه اوزرینه اذن متولی وکندی
مالیله تفیچون احداث ایندیکی ابنیه یه جهت اخرآیه وقف ایدوب بعده ابنیه محترق
اولدقده عرصه تمک اوزرنده فی الجمله اثر بنا فالمغله وقف ثانینک متولیسی عمرو عرصه تمک
اجرتنی عرصه متولیسنه ویروب اوزرینه کالاول وتفیچون مال وقفله منزل بنا
ایتمک مراد ایندکده عرصه متولیسی اجرتی المیوب عرصه مزبوره یه
آخره ایجار ایدرم دیمکله قادر اولورمی الجواب اولماز

اجاره معجله ویومی ایکی اقچه اجار مؤجله ایله بر وقف عرصه یه متصرف اولان زید
اول عرصه اوزرینه مالیله تفیچون اذن متولیسندن بنا احداث ایدوب وجهت اخرآیه
وقف ایچون عرصه مرقومه تمک مؤجله سنه یومی ایکی اقچه وخی زیاده ایدوب بنا
مزبوری وقف ایندکده نصکره زید فوت اولوب اول بنایه مشروطیت اوزره متصرف
اولان عمرو عرصه مرقومه تمک مؤجله سنی ایکی اقچه وخی زیاده ایدوب برقاچ سنه یومی
البشر اقچه اجرت ویرسه حالا عمرو اجر مثلی انجق درت اقچه ویرجک بنه
بهر یوم درت اقچه ویرمکه قادر اولورمی الجواب اجر مثلی
التی اقچه جه اولماز یحیی افندی

زید اجاره معجله ومؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف عرصه اوزرینه اذن متولی وکندی
مالیله تفیچون احداث ایندیکی بنالی جهت اخرآیه وقف ایدوب بعده ابنیه محترق
اولدقده عرصه تمک اوزرنده فی الجمله اثر بنا فالمغله متولی بن مال وقفله وتفیچون
بنا ایدرم ویوب زیدی وجه مبین اوزره بناون منعه قادر
اولورمی الجواب وقفه نافع اولان ایله عمل اولنور جواب آخر
نفع زید بنا ایتمکده اولیجی اولماز

فصل ثالث اول اینه تمک جهت اخرآیه وقف اولنمسی بیانده در

زید اجاره لی وقف یزاورنده اولان ملک دکانی عمرو متولی اونیله بیعده ایدوب
بیعده وخی بعض نسنه الحاق ایدوب آخر وجوه خیراته وقف ایدوب بکر متولی یه
تسلیم وتسجیل شرعی ایندیروب نیچه زمان صکره وقفی اولق اوزره بکر تصرف
ایندکده نصکره بیعده وفات اینه بکر عمرو ده ماه بماه اجار مسین اوا
ایدراکن مجرد بیعده وفات اینمکله عمرو دکان مزبوری کندی
وقفه ضبطه قادر اولورمی الجواب اولماز محمد افندی کوی زاده

زید اجاره معجله ومؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف عرصه اوزرینه اذن متولی وکندی
مالیله تفیچون احداث ایندیکی ابنیه یه جهت اخرآیه وقف ایدوب بعده ابنیه محترق
اولدقده عرصه تمک اوزرنده فی الجمله اثر بنا فالمغله وقف ثانینک متولیسی عمرو عرصه تمک
اجرتنی عرصه متولیسنه ویروب اوزرینه کالاول وتفیچون مال وقفله منزل بنا
ایتمک مراد ایندکده عرصه متولیسی اجرتی المیوب عرصه مزبوره یه
آخره ایجار ایدرم دیمکله قادر اولورمی الجواب اولماز

اجاره معجله ویومی ایکی اقچه اجار مؤجله ایله بر وقف عرصه یه متصرف اولان زید
اول عرصه اوزرینه مالیله تفیچون اذن متولیسندن بنا احداث ایدوب وجهت اخرآیه
وقف ایچون عرصه مرقومه تمک مؤجله سنه یومی ایکی اقچه وخی زیاده ایدوب بنا
مزبوری وقف ایندکده نصکره زید فوت اولوب اول بنایه مشروطیت اوزره متصرف
اولان عمرو عرصه مرقومه تمک مؤجله سنی ایکی اقچه وخی زیاده ایدوب برقاچ سنه یومی
البشر اقچه اجرت ویرسه حالا عمرو اجر مثلی انجق درت اقچه ویرجک بنه
بهر یوم درت اقچه ویرمکه قادر اولورمی الجواب اجر مثلی
التی اقچه جه اولماز یحیی افندی

زید اجاره معجله ومؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف عرصه اوزرینه اذن متولی وکندی
مالیله تفیچون احداث ایندیکی بنالی جهت اخرآیه وقف ایدوب بعده ابنیه محترق
اولدقده عرصه تمک اوزرنده فی الجمله اثر بنا فالمغله متولی بن مال وقفله وتفیچون
بنا ایدرم ویوب زیدی وجه مبین اوزره بناون منعه قادر
اولورمی الجواب وقفه نافع اولان ایله عمل اولنور جواب آخر
نفع زید بنا ایتمکده اولیجی اولماز

فصل ثانی بنا ملک اولمق اوزره باذن متولی بنا بیانده در

زید عمرو متولیسندن اجارهٔ معجله ومؤجله ایله استیجار ایندیکی وقف عرصه اوزرینه
اذن متولی وکندی مالیله تفیچون ابنیه احداث ایدوب بعده فوت اولوب
اول ابنیه یه ورثه سی ضبطه مراد ایندکلرنده متولی وقف زید بلا ولد فوت اولمغله
اول بنانک بری وقفه قالورجق ورثه یه اول بنایی رفع ایندیروب
عرصه یه وتفیچون ضبطه قادر اولورمی الجواب اجر مثلیله
ورثه یه لرنده ابقا اولنور

زید اجارهٔ معجله ومؤجله ایله متصرفنده اولان وقف عرصه اوزرینه اذن متولیسیله
تفیچون ملکیت اوزره بنا احداث ایدوب بعده بلا ولد فوت اولدقده
ورثه سی اولان اول بنایه ضبطه ایدوب یرینک اجر مثلنی جانب وقفه ویررلرکن
متولی راضی اولمیوب ورثه یه بنا مزبوری قلع ایندیروب یرینی وتفیچون
ضبطه قادر اولورمی الجواب بناون متولیسیله اولیجی اولماز
عرصه نک اجر مثلنی اولنور

زید اجارهٔ معجله ومؤجله ایله متصرفنده اولان وقف عرصه اوزرینه اذن متولیسیله
تفیچون ملکیت اوزره اوطه بنا ایدوب بعده بلا ولد فوت اولوب ورثه سی
اوطهٔ مزبوره یه ملکاری اولمق اوزره ضبطه مراد ایندکلرنده متولی مجرد عرصه معجله
ومؤجله یه وقف اولوب زید بلا ولد فوت اولمغله وقفه انتقال ایدرجک ورثه یه
ضبطدن منعه قادر اولورمی الجواب اولماز بدائع عبد الرحیم

زید عمرو متولیسندن اجارهٔ بین ایله استیجار ایلدیکی وقف دکانک اوزرینه اذن متولیسیله
مجدداً ابراز اوطه بنا ایدوب فوت اولسه زیدک اولادی فالماسه عمرو متولی زیدک
سائر ورثه سنه بنایه ویرمامکه قادر اولورمی الجواب ضرری بوغیمه
تقضی ویررفیمتی ویرمرضیه صنع اتدم بجهله

زیدک اجارهٔ معجله ومؤجله ایله وقف دکانندن عمرو مستأجر ایکن دکان مزبوری
متولی اوغلنه تفیچون برمقدار ابنیه احداث ایندکده نصکره زید مقضیاً فاضل
اولنوب اولادی اولماسیله متولی دکان مزبوری وتفیچون ضبطه ایندکده
عمرو ابنیه مرقومه یه قلعی وقفه مضر اولماسیله قلع ایدوب
المغله قادر اولورمی الجواب اولورعبد الرحیم

او یظن ان الاذن من المتولی له مدخل فی کون البناء ملکا لبانیه بل ابراده بناء لنفسه یقتضی ذلک بجواب ان یتعرض لقلعه او اکاره بغیر اذنه او نقله لو بناه بغیر اذنه لو ان بامر بالقلع ان لم یضر بالوقف کامر فی هذا الکتاب وانما احتجنا الی هذا التحریر لما انی سمعت من اکثر الناس اذا بنی باذن المتولی یکون البناء ملکا له واذا بنی بغیر اذنه یکون البناء وقفا عطاء الله افندی

رجل بنی فی ارض الوقف بناء ینظر ان نوی للوقف صار وقفا واذا هلک وبه ناخذ خزانة

اصله ان الاذن بهذا المستأجر من صاحب الدار لا یثبت حق قرار البناء فی عرصة الدار ولذا لزم المستأجر البانی باذن رب الدار ان یقلعه ویسلمها الی مالکها فارغة عند انقضاء مدة الاجارة کما فی الهدایة حیث قال ویجوز استیجار الارض لیبنی فیها ثم اذا انقضت مدة الاجارة لزمه ان یقلع البناء ویسلمها فارغة لانه لا نهایة لبقائه فنفی ابقاءها متروکا لصاحب الارض انتهی عطاء الله افندی

جفت هانوت وقف بنا ساکنه فیه بلا اذن متولیه لو لم یضر رفعه ببناء القدیم رفعه وهو للساکن وما یضر رفعه فیترتب الی ان یتخلص ماله ثم یأخذه ولا یکون بناء المستأجر ما نعا من الایجار من غیره اذ لا بد له علی ذلک البناء حیث لا یملک رفعه جامع الفصولین 2 فصل فی احکام العمارة

فصل

بنی علی ارض غیره وقف بدون تعارض ان کانت الارض مملوکة او بعضها الوقف وان کانت موقوفة علی اوقاف البانیه جاز ایضا فان کانت موقوفة علی اوقاف اخری مختلف فیه من وقف مع الغیر

وان کانت الزیادة الزیادة اجر المثل فالمختار قبولها ولو شهد اوقات العقد انها باجر المثل فعلیها المسمی ویمضی القاضی ولو امتنع المتولی انتهی القاضی کما حرره فی الفتح الموسائی عن فتاوی الاجارة

ان اصل بناء ما کان علی ما کان استشاره وتعیین الاقتاء فی الوقف بما نفع له کما فی شرح المجمع فی الحمل المزبور فی الدعوی

زید بر جهته موقوفه اولوب اجارتین ایله متصرف اولدیغی عرصه اوزرینه اذن متولی وکندی مالیله نفیچون بنا ایتدیکی دکانک بنا سنی برجهت اخرایه وقف وتسلیم متولی ایدوب حاکم دخی بعد المرافعه ومراعات شروط الحکم مجوز اولمق بعض مشایخ قول ورأیری اوزره صحت ولزومنه حکم ایدیجک اول بنا نک وقفی صحیح ولازم اولدوغی ایجواب اولور منقاری زاده

عرصه سی ایاصوفیه وقفی اولوب اوزرنده اولان زیدک بنا سی جهت اخرایه وقف اولوب عمروک اجارهٔ معجله ومؤجله ایله تصرفنده اولان وقف دکان محترق اولوب برمقدار طاش ویواری قالدقدن بنا متولیسی اولان بکر وقفنده بنا یه مساعده اولمامغله اول طاش ویواری عمرو ثمن معلوم مبیع ایله عرصه متولیسی اولان بشر عمروه اول ویوارک طاشنی قلع ایتدیروب عرصه یی استدیکنه اجاره ایله ویرمکه قادر اولدوغی ایجواب اولور

سکنای عنقایه بعد هم غله سی برجهت برّه مشروطه وقف منزله عنقا سکنای کذلک قصر ید ایدوب اول جهت متولیسنه ویروب متولی دخی رأی حاکمله اجارهٔ معجله ومؤجله ایله بکره ایجار ایدوب بعده عنقا منقرض اولمغله حالا اول جهت متولیسی منزل مزبوری بکر دن الوب آخره ایجاره قادر

اولور می ایجواب اولماز یرافی عبد الرحیم

زید بر وقف عرصه اوزرینه اذن متولی وکندی مالیله نفیچون احداث ایتدیکی ابنیه یی جهت اخرایه وقف ایله وقف مزبور صحیح اولور می ایجواب حکم حاکمله اولور منقاری زاده

فصل رابع بلا اذن المتولی بنا یه بیانندہ در

زید بر وقف دکانه خیلی اقدم صرف ایدوب معمور ایله متولی اذنی اولیوب فضولی ایتمش اولمغله عمرو متولی به اولوز عروش مقداری اغراق چیو ویرمه دکانی زیدک الدنی شرعا المغه قادر اولور می ایجواب وقفه اجرت معجله ویرمه اولور زید قبول ایتمیجک ابو السعود من موقوفه

زید اجارهٔ معجله ومؤجله ایله تصرفنده اولان وقف دکرمنده متولی اذنسز وقفه تبرعا بعض ابنیه احداث ایله متولی البته اول بنا یه هدم ایله ویمکه قادر اولدوغی ایجواب اولماز عبد الرحیم

یدل علی صحته ما قالوه من ان قضاء القاضی فی فصل مختلف فیه بتقلید کحاکم الحنفیة وغیره وهذه المسئلة مختلف فیها کما مر فی اوائل کتاب الوقف فیقلد قضاء القاضی بها ویصح ویلزم الوقف عطاء الله وتفصیله فی الاشباه کتاب وقف قاضیخان

علیه التعویل

سئل عن وقف اهدم ولا یمکن ارشیه بعمرته وابکن اجارته وتعمیره من ریع انقاضه اجابه اذا کان الاصلح کذلک مع بعثه بامر الحاکم ویشتری بثمنه وقفا آخر مکانه قارئ الهدایة

وباقی المسئلة یعلم مما مر من عطاء الله

الاجارة عقد لازم لا تنفسخ الا بعذر

صنع الفتاوی

وفی البذازیة ولو وقف استبدل ارضا فاسدة فالقیاس انه لا یجوز کما لو وقف المنقول وفی الاستحسان یجوز لتعامل الناس به فی ذلک وما رآه المؤمنون حسنا فهو عند الله حسن

لسان الحکام قارئ الهدایة

فان کانت وآن او عانوتا عرضها علی المستاجر فان قبلها فهو الاحق وکان علیه الزیادة ممن یعطی فی الاجارة

ولو برجع المستاجر بما انفق علی العمارة بغیر اذن المتولی لا یرجع ان کان منقولا من المحل المزبور فمضا

زید متولیسی اولدیغی عرصه اوزرنده اکرمن بنا ایدوب کمن وتفیچون یا تفیچون بنا ایتدیکنی بیان ایتمیوب فوت اولسه اول اکرمنی حالا متولی اولان بکر وتفیچون ضبطه قادر اولورمی ایجواب اولور منقاری زاده

متول بنی فی عرصة الوقف فالبناء للواقف فان بناه من مال الوقف او من مال نفسه ونواه للوقف اولم ینو وان بناه لنفسه واشهد علیه کان له قیمته من الوقف

زید بر وقف عرصه اوزرینه اذن متولی وکندی مالیله نفیچون احداث ایتدیکی ابنیه یی جهت اخرایه وقف ایله وقف مزبور صحیح اولور می ایجواب حکم حاکمله اولور منقاری زاده

عرض مسئلة انتقام من الفصولین بعلامة

بنی فی الدار بغیر اذن القیم فرفع البناء بغیر الواقف بغیر القیم علی رفع قیمته عباقه کرمیانی من وقف الخیریة

واذا اراد المستاجر ان یبنی بناء فی الدار المستاجرة لیس له ذلک لانه تصرف فی رقبة المستاجر ولیس للمستاجر ذلک من الذخیرة البرهانیة فی آخر کتاب الاجارة لان عقد الاجارة لا یوجبه لانه یوجب تملک المنفعة اذا ان یکون باذن رب الارض عطاء الله افندی وباقی المسئلة یعلم مما مر من الفصولین بعلامة

غصب دارا من یدمستاجرها بلا خبر المالک یسمع دعوی المنفعة له عقد الاجارة فالبخصومة جامع الفصولین وباقی المسئلة مما یعلم من عطاء الله افندی

والاجنبی اذا بنی ولم ینو شیئا فلا ملک وان نوی کونه للواقف کان وقفا غرر ودرر ویرافق علی افندی

اعلم ان المستاجر اذا قال کان مالکا للمنفعة الدار علی الکمال والبناء فوقها فله المنع عنه فان قبل ملک المنفعة انتقل الی المستاجر فکیف یکون له المنع بعد زوال الملک قلنا وان انتقل الیه الملک حالا لکن فی شرف الانتقال الی المستاجر الاول بانقضاء مدة اجارة الثانی فلهذا قلنا له المنع فان قبل فعلی هذا التقریر لا یثبت له المنع حالا فیثبت بعد ما انتقل الیه قلنا وهو کذلک ثم ثبت له المنع حالا لانه قائم مقام المالک فی ملک المنفعة کما افاده البرهانی فی الفصل السابع من الاجارة بخلاف المستاجر الثانی لانه ما استاجرها من المالک والله اعلم بالصواب المأمر عطاء الله افندی

سئل عن الناظر على الوقف اذا عزل نفسه هل ينعزل ام لا اجاب ان كان من جهة الواقف او القاضي فلا ينعزل بالعزل وقبله لا ينعزل وتصرفه صحيح كالوكيل والله اعلم فتاوى زينيه وتفصيله في فن الثالث من الاشباه فيما يقبل الاسقاط من الحقوق

طقوزنجی باب اجر مثل بیانده ذرا ولدخی ایکی فصل اوزرینه در فصل اول اجر مثلک بکمیلنی طلب بیانده در

سکنا سی وتولیتی هنده بعد باغلهسی مدینه منوره فقرا سنه مشروطه وقف اولان منزل خراب اولدقده هند عمارته قادر اولیوب مدینه متولیسنه اول منزلی نه ایرسک ایله بن تعمیر ایدم ویوتسلیم ایدوب مدینه متولیسی وخی رای حاکمده عمرده اجاره معجله ومؤجله ایله ایجار ایدوب معجله سنه محسوب اولمق اوزره عمارته اذن ویروب عمرو وخی اولوجهله عمارت ومرمت ایدوب شو قدر بیک اقچه خرج وصرف ایدوب متصرف ایکن هند فوت اولوب عمرو وخی مدینه متولیسنه اول منزلک اجر مثلنی ویرمکن مدینه متولیسی اول منزلی عمرو وخی الوب اخوه ایجاره قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم ایاصوفیه اوقافندن ایده قرق بش اقچه اجاق لی دکانه متصرف اولان زید مستاجر فوت اولوب اولاد وذکور صغر سنه سی اولمامغین مسلمانلردن دکان مزبورک نصف حصه سنه طالب ورغبت اولوب بیع من یزید اوزره عمرو وقفه یکرمی ایکی بیک اقچه اجرت معجله ویروب اجاره شهریه سیله قبول ایدوب متولی ایدوب دکانی عمرده تسلیم ایدکده نصفکه بعض کمسنه لرزیده اثوابه بیع اجمشیدک اقچه سی بزه واصل اولمدین فوت اولدی اقچه مزبور ضایع اولمق لازم کلورمی وقفک نه یه احتیاجی وآرا اون اوچ بیک اقچه یه بزه ویرا وزریمزه قید ایله بعده بز زیاده یه صاتوب اقچه مزحاصل ایده لم دیه رسول زیاده یه قبول ایده نه ویرد کده نصفکه مزبور لرکانی زیاده یه قبول ایده نک الدن الوب تصرف ایتدرمامکه قادر لرمیدر ومتولینک زیاده یه قبول ایدنره ویرمه سی مشروعمیدر الجواب متولینک زیاده یه قبول ایدنره ویرمه سی شرعیدر زیدک وآیندینک وقف دکانده اصلا علاقه لری یوقدر مگرکه دخی زیاده ایده لر بوصورتده محلول دکانی متولی یه اجرت معجله اقچه سین زیاده ویروب قبول ایده نه ویرمه سی شرعیدر والنان اقچه وقفه حلال اولورمی الجواب مشروعدر ترا ضیله اولیجق حلال اولور بوصورتده محلول دکانی متولی زیاده ایله طالب اولنره ویرمه سی شرعی دکلدر متولینک عملی باطلدر ویوب عنادایدن کمسنه یه شرعانه لازم اولور الجواب تعزیر لازم اولور

وعزر کل مرتکب منکرا وموذی مسلم بغیر حق بقول او فعل

تنویر

منزلب مرحومک یوسنده وه اولادی ذکور ایله بقیه اینلرینک وجهی نفقه اعصر مزون بر ذات شریف اویدیکن مسموع حقیر نزدم اولدیکه فی دیارنا متعارف اولمق اجارتین سالفتک بسنه کا در المفتی مقام فی جلب المصلحة بوقاعده مقرر اولوب منازل واوقاف موقوفه نک وخی حرفی اولاده انتقال ایتدیکی تقدیرجه رغبات نادر کلیتا منقطع اولدیغی اجر مثلنه طریان رخص موجب اولدیغی ملاحظه برله بوفساد ی رفع ایچون اولا اولاد ذکوره انتقالی فانونجه اولوب بعده برطبقه من الزمان مستاجری زیاده ترغیب ایله تبرعا اوقافی تعمیر وترمیلرکم ثانیا مطلقا اولاده انتقالی قانونت اولمشدر بنا علیه بحسبی افندی وعبد الرحیم افندی وصاحب البهجه ذکور وانائه علی السویه انتقال ایله بوفتوی اوزره مشدور بوصورتده تقیید مرقوم قانون عتیقه نظرا در کمن معمول به اولمغ قانون جدید در

وان کانت الاجارة لا بتفاوت الناس فیه تکون فاسدة ولهذا یتفاوت بوجود الاباة بسبحة اما من الاول او من غیره باجر المثل او بالزیادة علی قدر ما یرضی به المستاجر قاضیخان

وبانی المسئلة یعلم تما مر من طاعة الناظر ان بناء ان حقوقهم تتعلق بالتبرع المذکور والمنزل الموقوف لا یکون ملکا لاحد حتی تتعلق حقوقهم به کما لا یخفی

23

متولی اوقافک دکانلرینی مستاجرلره اجاره یه ویروکده نصفکه اجرت بومیه لرندن غیری وقف ایچون بشین اون بیک اقچه دخی زیاده اجرت معجله المق مشروعمیدر وقفه حلال میدر الجواب مشروعدر حلالدر انحة دین وقفه یاخود اینانمک اجاره یه ویرلان اولرینه یا دکانلرینه حالت رواجده زیاده اجرت ایله طالب بولنوب انا صکره کساد وقتنده مستاجر اولنلر مدت اجاره هنوز تمام اولدین برعذر بیان ایدوب اجاره یه فسخ ایدوب شمدیکی بهایه طالب بولنمامغین خوف اولنور حسب مثلا بر سبل مدت ایله اون ایکی بیک اقچه اجاره یه ویرملیجک وقفک یا اینمک دکانینی اجاره یه ویروکده اوتکی اینی اون بر بیک التیوز بیتمش اقچه یه باقی ایلرک هر برینی اوتوز اقچه یه عقد واحد ایله اجاره یه ویره لرتاکه فراغت ایمکه قادر اولمیه فراغت ایدرجه وقفه یا بتمه ضرر اولمیه جق کتب فتاوالرده تعیین ایتمکدر

برد دکانک اجرت بومیه سی النورکن اجرت معجله نک برینه ندن مقدار اجر مثل الورکه وقفه قالوب فضله سی ورثه یه ویرلمه الجواب هر دکان بر دکل اجرت بومیه ده نقاوتلری اولدیغی کبی اجرت معجله ده وخی نقاوتلری اولوب کیمینه اون بیک کیمینه اون بشبیک اقچه اجرت معجله ویربلوب هر برینک حالنه کوره اجرت معجله سنک دخی اجر مثلی وآز در بیغرض ایکی اهل وقوف رائیلری ایله تعیین اولنور

صورت مزبوره ده اهل وقوف دکانک اجر مثلی همان بومیه سیدر اجرت معجله اجر مثل اولماز دکان ایدی مستاجرک الندهاولمق مقابله سنده ویربلور نسنه در الدن البتچی جلبی صاحبنه ویرلمک لازمدر دیوب نسنه تعیین ایلماسه لر سوزلری مشروعمیدر الجواب غیر واقعدر نامشروعدر اجرت بومیه سی اجر مثلی مقدار ی اولان دکانلره اجرت معجله ویرلمک بوقدر حق سویلر بیغرض کمسنه بولنمازایسه اجر مثل تعیینده طریق شرعی بودرکه دکان تخلیه اولندقده بر بیله دکین اجرت معجله سنی کوندره نه مقدار اقچه یه قبول ایدرکسنه واریجه اجر مثلی اولمقدار در اول حساب اوزرینه زمان تصرفنک اجر مثلی اجرت معجله حد الیقونیلوب فضله سی ورثه یه ویربلور

اما اجرة اما ان یکون معجلة او مؤجلة او بعضها او سکوتا عنها اما اذا کانت معجلة فانه یملکها ولا ان یطالب بها لانها بمقابلة المنفعة کذا شرط قال رسول الله صلی الله علیه وسلم المسلمون عند شروطهم واما اذا کانت مؤجلة فلیس له ان یطالب بها ما لم یمض الاجل وان کانت مشروطة فانه یطالب بها عند کل نجم والنجم هو ان یشترط فی کل نجم کذا فاذا مضی نجم یجب علیه نجم شرط فیه وان کانت سکوتا عنها فالی ما یتعارفه الناس کان یقول اذا لا یطالبه الا بآخر کل شهر او کل سنة لان المنفعة کلها تم برجع وقال یطالبه عند مضی کل یوم وهو قول ابی یوسف ومحمد رحمهما الله تعالی

من شرح الطحاوی فی کتاب الاجارة

الرابع اذا وجب اجر المثل وکان منقادا منهم من یستقضی ومنهم من یتمایل فی الاجر یجب الوسط منه وان کان اجر المثل اثنی عشر عند بعضهم وعند البعض عشرة وعند البعض احد عشر وجب احد عشر بخلاف التقویم اشباه فی الکلام فی التبرع

مدت معلومه تمامنه دکانلر ایجار مسجله ایجارلرینی مشروطه اولدقلری وقف مستغلاتی متولیسی اجارتین ایله ایجاره قادر اولورمی الجواب اولماز

تنبیه

وکان نخلیه اولندیغی تقدیرجه بربیله باخود اوج بیله یومی بشرانجه یه قبول ایدرکمسنه
اولدیغندن غیری ذکر اولنماز وکانی وناظر بنی تصرف ایدرکندولری اونورمدقلری
وقف آخرکمسنه لره یومی بشرانجه یه کرآیه وبروب برر انجه سنی وقفه وبرروب ماعدا سنی
کندولری الملق معروف ومعتاد اولدیسه برمقدار ایله اجرت معجله ضم اجرمثل تعیین
اولنمق مشروع اولورمی الجواب اولور صحیح در اجرمثل اولمقدار ایدیکی شرعله ثابت
ومقرر اولوب فوت اولان کمسنه اول وکان ایچون مثلا اون سکر بیک انجه
اجرت معجله وبرمثل اولسه هربیلک تصرفی ایچون بیک سکر بوز التی انجه الیقه نیلوب
زیاده سی ورثه یه ویرملک لازم اولورحتی فوت اولان کمسنه اون بیل تصرف
ایندکدن صکره فوت اولسه وقفه وبردیکی اجرت معجله ضم اصلا ورثه یه ویرلماز
اکر بکرمی بیل تصرف ایندیسه اجرمثلک تصویر بجه اون سکر بیک
انجه دخی وقفه مدیون اولورلر شرع شریفه حکمی بودر
ابوالسعود افندی من مجموعه مزخطه

برروقف منزلک واقفی اولان زید منزل مزبور اجارهٔ معجله ومؤجله ایله ایجار اولنمیچون
شرط ایتمشیکن متولی عمرده برمقدار انجه اجارهٔ معجله واجرمثلنه ناقص اجرت
مؤجله ایله ایجار عمرو دخی بعد الاستیجار برفاج سنه تصرف ایله حالا عمرو
فوت اولوب منزل مزبوری ولدی ضبط ایندکده متولی وقف اجارهٔ معجله ضم
اجرمثلنک نقصانینه مقابل اولاندن فضله سنی عمروک ورثه سنه ویروب
منزل مزبوری ولدندن الوب شرط واقف اوزره اجرمثلی
واجرت مؤجله ایله آخره ایجار قادر اولورمی الجواب اولماز
ورثه یه اجرمثلی تکمیل ایندیرر ولدی
اجرمثلیله تصرف ایدر یحیی افندی

زید اجارهٔ معجله وبومی اجرمثلی اولان بکی انجه اجارهٔ مؤجله ایله متصرف اولدیغی
وقف منزلده خرج ایندیکی انجه اجارهٔ معجله سنه محسوب اولمق اوزره کندی مالندن
برمقدار انجه خرج ایدوب بعض ابنیه احداث ایندکده متولی وقف اولان عمرو
زیده اول ابنیه محدثه ایله منزل مزبورک اجرمثلی زیاده یه متحمل اولدیغی اجرمثلی تکمیل ایله
یااول منزلی الوب آخره ایجار ایدرم دیمکه قادر
اولورمی الجواب اولور یحیی افندی

زید اجارهٔ معجله ومؤجله ایله تصرفنده اولان وقف تحتانی اوطه نک فوقنه اذن متولی ومالیله اجرت معجله سنه
محسوب اولمق اوزره وقفیچون برا وطه بنا ایله متولی اول بنا ایندیکی اوطه ایچون زیده اجرت المغه قادر
اولورمی الجواب اولور منقاری زاده

سئل عن واقف اذا شرط فی وقفه ان یعطی کل سنة واحدة علی المتولی او یعمر کذا منها وانه یعلم له ذلک اذا دعت الضرورة الیه لمصلحة الوقف والله اعلم من وقف فتاوی الزینبیة

سئل عن رجل استاجر وقفا بدون اجر المثل لطول المدة ووضع یده علیه الی نهایة المدة فهل یناظر مطالبة بتمام اجرة المثل لطول المدة اجاب نعم یناظر مطالبة بتمام اجرة المثل لطول المدة من المحل المزبور ویستفاد من الکتب ان الورثة خلفا الیت فیما له وعلیه وابقار التصرف فی ید الولد رعایة لمرالقانون وهو الانتقال العادی

المسئلة من بناء الوقف فصار وقفا وما کان وقفا فاجر عطارا فلانا وفلانا وفی المسئلة یعلم ما سبق من قاضیخان

زید اجارهٔ معجله ومؤجله ایله تصرفنده اولان وقف تحتانی اوطه نک فوقنه اذن متولی ومالیله اجرت معجله سنه
محسوب اولمق اوزره وقفیچون برا وطه بنا ایله متولی اول بنا ایندیکی اوطه ایچون زیده اجرت المغه قادر
اولورمی الجواب اولور منقاری زاده

زید متولی وقفک وکانلرندن برمقدار اجارهٔ معجله ومؤجله ایله عمرو وبکره ایجار
ایتدیکی وکانلری عمرو وبکراون سکز بیل تصرف ایدیوب فاجر مثلی زیاده اولدیغی تقدیرجه
عمرو ایله بکراجرمثلیله قبول ایتمکلری تقدیرجه متولی اخر اجرمثلیله
ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولور زکریا افندی من مجموعه

زید متولیدن عمرو ذمیسنک اون التی بیک انجه اجارهٔ معجله واجرت مؤجله معینه ایله
مستاجر اولدیغی منزل خرابه مشرف اولدقده رای حاکم ومعرفت متولیله مالندن
تعمیر ایچون اونکی بیک انجه صرف ایدوب متصرف ایکن زیدک برینه متولی اولان بکر
منزل مزبورک اجرمثلی زیاده در اجرمثلیله قبول ایتمزسک اخر
ایجار ایدرم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولور
برروقف دکان محلول اولدقده متولی زیده بکرمی بیک انجه اجارهٔ معجله وهرآیده
برمقدار اجارهٔ مؤجله ایله ویروب زید اوج بیل متصرف ایکن عمرو دکانک
اجارهٔ معجله سن اونوز بیک انجه ایدوب طالب اولسه متولی وقف راس شهرهم
مبلغ مزبور ایله عمرو ایجاره قادر اولورمی الجواب تصرفات فاسده در
لازمه اولان مدت معینه ایله اجرمثلیله ایجار در
زید واکر عمرو صنع الله افندی من مجموعه

اجارهٔ سی وتولیتی برجامعده امام اولان زیده مشروطه اولان برروقف منزلی
زید امام عمروه اجر معجل مثل اولیان اجر معجل ایله اجرمثل مؤجله سنه ایجار ایدرحالا زیدک
برینه امام اولان بکر اول منزلی عمرودن الوب اجر معجل ومثل مؤجل ایله آخره
ایجاره قادر اولورمی الجواب عمرودن الوب وجه شرعله
ایجار ایدر اسعد افندی من مجموعه

زید اجارهٔ معجله ومؤجله ایله تصرفنده اولان وقف منزلنه اذن متولیسیله معجله سنه
محسوب اولمق اوزره برا وطه وخی بنا ایندکده متولی وقف مزبور اول اوطه ایچون
زیده اجرمثل المغه قادر اولورمی الجواب اولور التحقیق ما بین

زید اجارهٔ معجله ومؤجله ایله تصرفنده اولان وقف تحتانی اوطه نک فوقنه اذن
متولیسیله معجله سنه محسوب اولمق اوزره وقفیچون برا وطه بنا ایله
متولی اول بنا ایندکی اوطه ایچون زیده اجرت المغه قادر
اولورمی الجواب اولور منقاری زاده

المتولی اذا اجر حمام الوقف لرجل ثم جاء آخر وزاد فی اجرة الحمام قالوا ان کان اجره باجر مثله فلیس للمتولی ان یخرج الاول قبل انقضاء المدة وان زاد اجر مثله کان للمتولی ان یفسخ الاجارة والحمام یفسخ یکون علی المستاجر الاجر المسمی

قاسیخان فی باب اجارة الوقف

استاجر ارض وقف ثلث سنین باجر المثل فبعث اجار تها لا تفسخ ولو وقت فی روایة لا تفسخ لان اجر المثل یعتبر وقت العقد وفی روایة تفسخ وتجدد العقد ثم فیما بعده لو رضی المستاجر الاول بالزیادة فهو اولی من غیره جامع الفصولین

ولو ان تولی اجارة مسجد آخر الاول اومن غیره باجر المثل او بالزیادة علی قدر ما یرضی به المستاجر

قاسیخان

المسئلة ما مر من ان یجاز المتولی بدون اجر المثل لا یصح وباقی المسئلة یعلم مما مر من قاضیخان

مسئلہ استاجر حانوتا وقفا فاراد ان یبنی علیہ غرفۃ من مالہ قالوا ان کان المستاجر لا یزید فی اجرتہ لکانوت علی قدر ما استاجرہ فانہ لا یطلق لہ فی البناء اما ان یزید فی الاجرۃ فی مبنی علی مقدار ما یخاف علی البناء القدیم فی الضرر وان کان الحانوت معطلا فی اکثر الاوقات واتما یرغب المستاجر فیہ لاجل البناء فانہ یطلق لہ فی ذلک من غیر زیادۃ فی الاجرۃ لان فیہ مصلحۃ للوقف من الذخیرۃ فی آخر مصرفات الوقف

اصلہ انہ بناء لنفسہ باذن المتولی وما کان خالص ملکہ فلیس للمتولی ان یدخل فیہ

زید متولیسی اولدیغی وقف عرصہ یہ اجارۂ معجلہ ومؤجلہ مثلیلہ عروہ ایجار ایدوب بعدہ عمرو اذن متولیلہ اوزرینہ تقییچونر ابنیہ احداث ایندکدہ نصکرہ عمرو عرصہ نک مؤجلہ مثلی جانب وقفدہ وبر رکن متولی مجرد بنا ایلہ عرصہ مجمو عنک اجر مثلی زیادہ اولور شوقدر اجرہ دخی بنا ایچون وبر دیمکلہ قادر اولورمی الجواب اولماز

کذا فی بحیی افندی — ومنقاری زادہ

زید متوفادن صلبیہ صغیرہ قزی بنده انتقال ایدن اجارۂ معجلہ ومؤجلہ لو وقف دکان صغیرہ نک وصیسی اولان بیوک والدہ سی زینب اذن متولیلہ عروہ فراغ وتفویض ایلہ حالا بنده بالغہ اولوب اول دکانی عمرو دن الدقدہ نصکرہ اول دکانی ضبط وتصرف ایندیکی سنہ لرایچون عمرو دن اجر مثل المغہ قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم افندی

زید کن تحت اجارہ بنده اولان حمامک رغبات ناس ایلہ اجر مثلی زیادہ اولہ متولی حمام مزبورکی قبل تمام المدۃ زید دخی الوب اجر مثلیلہ آخرہ ایجار قادر اولورمی الجواب زید قبول ایتمز ایسہ اولور یہ افتی عبد الرحیم

زید اجارۂ معجلہ ومؤجلہ ایلہ تصرف فنده اولان وقف حمامی اوچ سنہ تمامنہ دک عمرو شوقدر اجرہ یہ ایجار وتسلیم ایدوب اولقدر اجرہ یہ عمرو دخی الدقدہ نصکرہ یدی آنی مرور نده زید فوت اولوب انتقال عادی ایلہ اول حمام اوغلی بکرہ انتقال ایتمش اولسہ حالا بکر زید الدیغی اوچ سنہ نک اجرت مزبورہ سنلہ یدی آیلغک قسطلہ ماعدا سنی عمرو یہ رد ایدوب اول حمامی عمرو دخی المغہ قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم

زید متولیسی اولدیغی وقف حمامی عمرو یہ برسنہ تمامنہ دک اجر مثلیلہ ایجار وتسلیم ایندکدہ نصکرہ اثنا، سنده اجر مثلی زیادہ اولسہ عمرو اجر مثلیلہ قبول ایدوب وبر رکن متولی قبل تمام السنہ اجارہ یی فسخ ایدوب آخرہ ایجار قادر اولورمی الجواب اولماز منقاری زادہ

زید متولیسی اولدیغی صنعہ لی اوچ سنہ تمامنہ دک اجر مثلیلہ عروہ ایجار وتسلیم ایندکدہ نصکرہ اثنا، مدتہ بالکر بکر تعتابر مقدار اراضی مغلہ متولی عمرو سندن اولمقدار آی قبول ایلہ والا آخرہ وبر رم دیمکلہ قادر اولورمی الجواب اولماز

کذا فی منقاری زادہ — یہ افتی عبد الرحیم افندی

والتمکن بناء دایل ملک او منعقد فی الوقف لا یمنع لزوم اجر المثل بزازیہ والمراد لزوم الاجر الوقف جوی زادہ

مسئلہ آجر الوقف باجر المثل ثم زاد اجر مثلها بتغیر سعر فانہ یفسخ العقد ویحتاج الی تجدید ہ ثانیا وفیما مضی من المدۃ یجب المسمی منا جادت الولوالجیہ وباقی المسئلہ یعلم تمامہ مما مر من مسائل الغصوبین

ان المستاجر الاول اذا رضی بالزیادۃ فہو اولی

ان موت احد العاقدین یوجب انفساخ الاجارۃ عندنا خلافا لمالک فانہ لا ینفسخ عنده فیما یظہر عالم بیطا بالتوریث بالتفریغ او بالزام اخری کرمیانی فی فاسیخان

وتفسخ بموت احد العاقدین ان عقد بالنفس فان عقد بغیرہ فلا کالوکیل والوصی ومتولی الوقف صدر الشریعۃ

اذا اجار واقعد وزاد فی الاجرۃ تعتبر علی المستاجر فلا یعتبر ذلک بدایع قبیل فصل فی مسئلۃ الاجارۃ

مرت مسئلہ انفاس من الولوالجیہ

زید متولیسی اولدیغی وقف عرصہ خالیہ یہ اجارۂ معجلہ ویومی ایکیشر اقچہ اجرت مؤجلہ مثلیلہ عمرو ایجار وتسلیم عمرو دخی اول عرصہ یہ اوچ سنہ تصرف ایدوب مؤجلہ مثلی اولان ایکیشر اقچہ یہ متولی مزبور وبر دکدہ نصکرہ اول عرصہ نک اجر مثلی رغبات ناس ایلہ اجر اقچہ دخی زیادہ اولسہ عمرو اول زیادہ یی اولدیغی کوندرمز متولہ وقف مزبور وبر رکن متولی قناعت اینمیوب سنین ماضیہ ایچون دخی عمرو دن اجر اقچہ طلب ایدوب المغہ قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم افندی

زید متولیسی اولدیغی وقف عرصہ یہ اجارۂ معجلہ مثلی ویہر یوم ایکیشر اقچہ اجرت مؤجلہ مثلیلہ عمرو ایجار وتسلیم عمرو دخی اول عرصہ اوزرینہ اذن متولی ومالیلہ تقییچونر بر دکر من بنا ایدوب اوچ سنہ تصرف ایدوب مؤجلہ مثلی اولان ایکیشر اقچہ یہ متولی وقفہ وبر دکدہ نصکرہ عرصہ نک اجر مثلی رغبات ناس ایلہ ور ور اقچہ المغلہ عمرو اول زیادہ یہ اولدیغی کوندرمز متولی وقفہ وبر رکن متولی قناعت اینمیوب اول اوچ سنہ ایچون دخی عمرو دن ور ور اقچہ المغہ قادر اولورمی الجواب اولماز منقاری زادہ

زید متولیسی اولدیغی وقف خانہ اجر مثلی اولان شوقدر اقچہ یہ بر سنہ تمامنہ دک عمرو ایجار وتسلیم عمرو دخی ضبط ایندکدہ نصکرہ برفاج آنی مرور نده اثنا، مدتہ اول خانک اجر مثلی زیادہ اولسہ عمرو زیادہ ایلہ قبول اینمیوب فسخ اجار دخی اولنمیوب ماہیتندن برفاج آنی مرور ایدوب بعدہ مدت اجارہ دن الی آنی تمامنہ زید فسخ اجارہ ایدوب خانی عمرو دن الوب بکرہ ایجار ایلہ حالا عمرو فسخ اجارہ یہ کلنجہ اولان مدتک اجر مسمادن قسطنی وبر رکن متولی راضی اولمیوب عکسہ دن اجر مثل زیادہ اولمش ایدی ویوا اول زیادہ یہ تکمیل ایندر مکلہ قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

زیدک اجارۂ معجلہ ومؤجلہ مثلیلہ تصرف فنده اولان وقف اولہ حریقدہ محترق اولوب بعدہ زید عرصہ سندن قصر ید اینمیوب بر مدت ضبط وتصرف ایلہ حالا متولی وقف اول مدتدہ عرصہ سندن اجر مثلی زیدن طلب ایدوب المغہ قادر اولورمی الجواب اولور

زیدک اجارتین ایلہ تصرف فنده اولان وقف وکان حریقدہ محترق اولوب عرصہ صرفہ قالدقدہ زید اول عرصہ اوزرینہ مالیلہ معجلہ سنہ محسوبہ اولمق اوزرہ اذن متولیلہ کاتا اول دکان بنا ایتمک استندکدہ متولی راضی اولمیوب اول عرصہ یہ زیدن الوب آخرہ تفویضہ قادر اولورمی الجواب اولماز

وان کانت الاجارۃ الاولی باجر المثل ثم ازداد اجر مثلہ کان للمتولی ان یفسخ الاجارۃ وعالم بفسخ یکون علی المستاجر الاجر المسمی کذا ذکرہ الطحاوی فاستفتا فی باب اجارۃ الوقف

یعنی کانت عجبا لا یصلح للعمل فاصلح المالک نصفہ وترک النصف حتی تمت السنۃ فعلیہ اجر کل کانت عالم یرد فتیہ فی باب العیب فی الاجارۃ

واصلہ ما یفہم تمامہ مما مر من ان تصرف المتولی فی الوقف انما یعتبر اذا کان فیہ مصلحۃ للوقف وہذا انما لیس فیہ مصلحۃ للوقف بل یؤدی الی الضرر

وانما یجعل للمتولی الاذن فیما یریہ الوقف بہ خبرا کرمیانی

مر مسئلة ظهر الورق من الغيبة

بعلامة

زيدك اجارهٔ معجله ومؤجله له وقف منزلی حریقده محرق اولوب عرصه صرفه قالدقده
زيد عرصه سنی تصرف ايدوب قصر بدايتماكله متولی اولان عمرو زيد ضرر اول عرصه نك
اجر مثلنی طلب ايتدكده زيد بنا ايتماكچه ويرم ديمكله قادر
اولورمی الجواب اولماز عبد الرحيم

زيد اجارهٔ معجله ومؤجله ايله متصرف اولديغی وقف منزلی عين استيجار اجر اجرت مثلنده
ناقص اولوب سائرك ويرديكی اجر مثل ايله قبول ايتميجك متولی منزل مزبوری
زيد دن الوب آخره ايجار قادر اولورمی الجواب نقصان يسير
وكل جه اولور بحيی افندی عبد الرحيم

زيدك اجر مثلی اولان اجارهٔ معجله ومؤجله ايله متصرف اولديغی وقف دكانك سقفی يقلوب
سكز آنی معطل قالمغله زيد متولی اوندن فرنه رفع ايدوب اكه بدل دكان بنا ايدوب
بنا سنی وقفه هبه ايله قيدمكه ويره كلديكی اجرتی وقفه بالتمام ادا ايدركن حالا متولی
اول دكانی رفع ايتديروب كالاول فرن ايتدرمكه قادر اولورمی
الجواب تضمينه قادر اولور بنا ايتدرمكه قادر اولماز

زيدك اجارهٔ معجله واجر مثل مؤجل ايله تصرفنده اولان وقف فرنه رغبت اولنميوب
معطل قالمغله فرنی رفع ايدوب اكه بدل دكان بنا ايدوب بنا سنی وقفه هبه ايليوب
اوتكی اجرتی وقفه ادا ايدركن متولی وقف دكانی زيد حقنه الوب اجاره يه بسنه قادر
اولورمی الجواب اولماز هدم ايتدبكين زيد ضامن اولور

كتبه الفقير اسعد افندی من بحبوحه

فصل ثانی اجر مثلندن زياده طلب بيانندە در

زيد متولی بر مقدار اجرت معجله الوب بر مقدار اجرت مؤجله تعيين ايدوب
بر دكانی عمرو ويرمكدن ايكی سبيل سكره بكر اجرت معجله ومؤجله يه زياده ايله بكرك ايتديكی
غصب اولوب اجر مثلدن زياده ايتدوكی مقرر اولمجی زيد دكانی عمرو حقنه الوب
بكره ويرمكه قادر اولورمی الجواب اجر مثل اعتباری عمروك اجاق سنك مدت
معينه سی اولوب صحت اوزرينه عقد اولنديغی تقدير جه در مدت معينه
اولمايجی صحيح دكلدر اجرت معجله جه الديغنك ايكی سبيلی مقدارين
اهل وقوف معرفتيله البقويجه باقيسين عمرو ويرسون دكانی الور

مه افتی ابو السعود افندی فی حدوده

زيد اغرلق ايله بر وقف دكانی اجر مثليله تصرف ايدوب ماه بماه اجاره سن ويررکن
متوليسی آخر اولدقده عوض ايله الوب غيره ويرمكه شرعا قادر
اولورمی الجواب عوض فاسد ايله اولماز ابو السعود

زيد عمرو متوليدن بر وقف دكانی اجارهٔ معجله ومؤجله مثليله الوب يدی سنه ضرر ويرو
تصرف اوزره ايكن عمرو معزول ويرينه بكر متولی اولدقده بكر دكانك وخی اجارهٔ معجله يه
تخلی وآر ودر زياده يه ويرياخود زياده ايله آخره ايجار ايدرم
ديمكله قادر اولورمی الجواب اولماز بحيی افندی

زيد متوليسی اولديغی وقف عرصه يی اجارهٔ معجله ومؤجله مثليله عمروه ايجار وتسليم
ايتدكده نصكره عمرو اول عرصه اوزرينه اذن متوليله غيچيوز اشجار غرس ايدوب عرصه نك
برمقداری اوزرينه بعض ابنيه احداث ايدوب متصرف ايكن بكر كلوب اول عرصه يی شو قدر
اجره زياده ايله قبول ايدرم ديو تعقيب برمقدار اجره زياده ايتمكله متولی مزبور عمروه
سندخی اولمقدار زياده ايله قبول ايله والا سندن الوب آخره ايجار
ايدرم ديمكله قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحيم افندی

زيد متوليسی اولديغی عرصهٔ خاليه يه اجارهٔ معجله ويومی برر اجره اجارهٔ مؤجله مثليله عمروه
ايجار وتسليم عمرو دخی اول عرصه اوزرينه اذن متوليله معجله سنه محسوب اولمق اوزره
شو قدر بيك اجره خرج وصرف ايدوب يكرمی سنه ضرر وضبط ومؤجله سنی ويررکن
زيد قوت اولوب برينه بكر متولی اولدقده بكر يومی برر اجره مؤجله مثلنه
قناعت اينميوب عمرو دخی اول عرصه يی چوق اجر مثلندن زياده طلب
ايدوب المغه قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحيم

زيد متولی بر وقف دكانی اجر مثلی اولان اجارهٔ معجله ومؤجله ايله عمروه ايجار ايدوب
عمرو نيجه زمان تصرف ايدركن حالا بكر متولی اولدقده دكان مزبوری زياده اجاق
ايله طالب وآر ودر ديو عمرو دخی المغه قادر اولورمی الجواب
اولماز ممنوعدر بحيی افندی

زيد خرابه مشرف بر وقف دكانی متوليسی عمرودن اجارهٔ معجله واجر مثلی اجرت مؤجله ايله
استيجار بعده تعمير ايدوب جانب وقفه اجرت مؤجله مثلنی ويررکن عمرو زيده
وخی زياده اجاق معجله ويرر آدم وآر در سندخی ويرر والا آخره
ويررم ديمكله قادر اولورمی الجواب اولماز بحيی افندی

والا تفسخ الاجارة الا باعذار
بدايه فی فسخ الاجارة

وقف علی ارباب واحد منهم متولی
فاجره من رجل ثم مات هذا المتولی لا يبطل
الاجارة لان الاجارة وقعت للوقف
فلا يبطل بموت العاقد كما لا يبطل موت
الوكيل فی الاجارة من المحل المزبور
فی كتاب الوقف

وان زاد من بنازعه مع المستاجر
فی اجرة نفسه او بغير الزيادة والذكر
قيدنا بالزيادة عند الكل وذكر فی المحيط
ما يؤيده بزازيه فی الثالث من الوقف

وان كان المؤجر متوليا كان ولی المستاجر
الا جر المسمی ان كان وذلك مقدار
اجر المثل واكثر فانيشخان فی اجارة
الوقف فی كتاب الاجارة

رجل استاجر ارض وقف لاقامة بنين
باجرة معلومة ثم اجر مثلها فلما وقعت
سنة الثانية كثرت رغبات الناس
فزاد اجر الارض قالوا ليس للمتولی
ان ينقض الاجارة لنقصان اجر المثل
لان اجر المثل انما يعتبر وقت العقد
ووقت العقد كان المسمی اجر المثل
ولا يعتبر التغير بعد ذلك
فانيشخان فی اجارة الوقف
الاول فی النقل عن الامام فقاضی خان

مسئلہ ماظہر الورق من جامع الفتاوی
بعلامتہ ہ

فاسبنی علی ماصل الذی ذکرہ الامام الزرنجری
من ان البناء فی الارض المستاجرۃ
تصرف فی رقبۃ المستاجر وعقد الاجارۃ
لا یوجبہ لانہ یوجب تملک المنفعۃ الا
ان یکون باذن رب الارض
عطاء اللہ افندی

مرت ظہر الورق من فتاوی الزرنجیۃ
بعلامتہ ہ

مرت ظہر الورق من البدایۃ
بعلامتہ ہ

مرت ظہر الورق من البزازیۃ بعلامتہ ط

الموجر اذا نقض الدار المستاجرۃ بغیر
رضاء المستاجر او برضاہ کان للمستاجر
ان یفسخ الاجارۃ وینتقض الاجارۃ
بغیر فسخ ویسقط الاجر تاسیسخان
بہا ینتقض بہ الاجارۃ

زید متولیسی اولدیغی وقف منزلی اجارۂ معجلہ ومؤجلہ ایلہ عمروہ ایجار ایتدکدہ نصکرہ بکر زیادہ
اجرت معجلہ ومؤجلہ ایلہ قبول ایدرین ویدکدہ فی الواقع وقفہ انفع اولیجی متولی مزبور
اول منزلی بکرہ ویرمکہ قادر اولورمی الجواب عمروہ اجر مثلیلہ ویرمش ایسہ اولماز
زیدک اجارۂ معجلہ واجر مثل مؤجل ایلہ تصرفندہ اولان وقف قرنہ رغبت اولنمیوب
معطل قالمغلہ قرنی رفع ایدوب دکان بنا ایدہ اوکی اجرتہ ویرکن متولی وقف مجرد
تبدیل بنا ایتدک چون دکانی زید دن الوب یاخود اجرتنی زیادہ ایلمکہ
قادر اولورمی الجواب رایحہ تملک اولور کما فی المغنی قادر اولور
بوصورتدہ زید بنا سنی وقفہ ہبہ ایدوب اوکی اجارہ یی وقفہ بالتمام اذا ایدرکن
متولی دکانہ زید عن المغنی قادر اولورمی الجواب بو بلدہ اولیجی اولماز
ممنوعدر حررہ محمد بستان زادہ من مجموعہ

زید اجارۂ معجلہ ومؤجلہ مثلیلہ تصرفندہ اولان وقف دکانک اجر مثلنی متولی وقف مزبور
ویرکن متولی مؤجلہ مثلیلہ نی زیادہ شو قدر اجرہ دخی ویرر والا دکانی سندہ الوب
آخرہ ایجار ایدرم دیمکلہ قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متولیسی بروقف عرصہ یہ اجارۂ معجلہ واجر مثلی اجرت مؤجلہ ایلہ عمروہ ایجار عمر دخی استیجار ایدوب
متصرف ایکن بکر تعنتا وعرضنا زیادہ اجرت مؤجلہ ایلہ قبول ایدرم دیدکدہ متولی عرصہ
مزبورہ یی عمر وہ الوب بکرہ ویرمکہ قادر اولورمی الجواب اولماز یحیی افندی

زید متولیسی اولدیغی وقف دکانی اجارۂ معجلہ ومؤجلہ مثلیلہ عمروہ ایجار وتسلیم
ایتدکدہ نصکرہ بکر کلوب بن اول دکانہ شو قدر اجرہ زیادہ ایلہ قبول ایدرم دیو
تعنتا بر مقدار اجرہ زیادہ ایلہ بکرک زیادہ سنہ اعتبار
اولنورمی الجواب اولماز منقاری زادہ

زیدک اجرت معجلہ ومؤجلہ مثلیلہ تصرفندہ اولان وقف دکانک مؤجلہ سنی بالکر عمرو
تعنتا اون سنہ مستولی زیدہ سندہ ذکر اولمقدار اجرت قبول ایلہ والا اخرہ
ویررم دیمکلہ قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدک اجارۂ معجلہ ومؤجلہ ایلہ تصرفندہ اولان وقف منزل حریقدہ محترق اولوب
عرصہ صرفہ قالدقدہ زید عرصہ سندہ تصریدا بتمسک تصرف ایتمکلہ عرصہ نک اجر مثلنی
متولی وقفہ ویرکن متولی اکر قناعت ایتمیوب قبل الحریق بنا ایلہ النہ
اجرتہ ویرم دیمکلہ قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

فان انہدم کل الدار کان للمستاجر ان یفسخ الاجارۃ بحضرۃ الاجر وغیبتہ ویسقط الاجر عند الکل
ولا ینفسخ الاجارۃ مالم یفسخ من المحل المزبور فیما یجب الاجر

(دبی)

وذکر فی الخیتہ ماظن المستاجر فی ادآء الغلۃ فاخذ الموجر منہ المفتاح فبقی باب الدار مغلقا شہرا او یسقط الاجر
عنہ لانہ کان متمکنا من الانتفاع بواسطۃ ادآء الغلۃ لسان الحکام من فصل الاجارۃ
تصرف القاضی فیما فعلہ فی اموال الیتامی والترکات والاوقاف مقید بالمصلحۃ فان لم یکن مبنیا
علیہا لم یصح کما شباہ فی القاعدۃ الخامسۃ

او نجی باب اجرت مؤجلہ مثلیلہ یہ اوآون مستاجرک
امتناعی بیانندہ در اولدیغی اوچ فصل اوزرینہ در فصل اول
مستاجرک عناداً و مماطلۃ اوآون امتناعی بیانندہ در

اجارۂ معجلہ ومؤجلہ ایلہ بروقف منزلہ متصرف اولان زید ہر رأس شہرہ اجرت
مؤجلہ ویرمکدہ تعلل ومماطلہ ایتمکلہ بکر متولی منزل مزبوری آخرہ ایجار
قادر اولورمی الجواب حاکم اجرتہ الیوبروب عدم مماطلہ
ایلہ تنبیہ ایتمک کرکدر یحیی افندی

اجارۂ معجلہ ومؤجلہ ایلہ بروقف دکانہ متصرف اولان زید ہر رأس شہرہم اجرت مؤجلہ
ویرمکدہ تعلل ومماطلہ اوزرہ اولہ حالا متولی دکان مزبوری آخرہ ایجار قادر
اولورمی الجواب تنبیہ حاکملہ مثلیلہ اولماز عبد الرحیم

زیدک اجارۂ معجلہ ومؤجلہ ایلہ متصرف اولدیغی دکانک متولیسی اجرتنی طلب ایتدکدہ
زید عناداً ایدوب اون سنہ ویرماسہ متولی دکانی زید عن الوب آخرہ ایجار قادر
اولورمی الجواب اولور ویرماملک اوزرہ مصراً اولیجی یحیی افندی

بروقف دکانی اجارۂ معجلہ ومؤجلہ ایلہ تصرفندہ اولان زید بر یحیی سنہ دکانی مزبور
اجرتنی ویرماسہ تعنتا ایلہ متولی وقف دکان مزبوری آخرہ ایجارہ
قادر اولورمی الجواب اولور یحیی افندی

زیدک اجارۂ معجلہ ومؤجلہ ایلہ تصرفندہ اولان بر بنک ایکی سنہ مؤجلہ سنی وقفہ ویرماملہ
متولی بری زید عن الوب آخرہ ایجار ایدرکن زیدہ طوتمایوب ایکی سنہ دہ مجتمع اولان مؤجلہ یہ متولی یہ
ویروب بری آخرون الوب ضبطہ قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم

اسلا مبولدہ اجارۂ معجلہ ومؤجلہ ایلہ بر دکانہ متصرف اولان زید دیار بنہ وارمقدہ وفات
ایدوب دکان مزبوری اوغلاری عمر وایلہ انتقال ایتدکدہ مزبور صغیر لر اولوب آخر دیارده
بولنمغین ایکی سنہ دکان مزبورک اجرتہ ویرلماسہ متولی اول دکانی وقفہ غدر
وآر دروجہ آخرہ ایجار قادر اولورمی الجواب اولماز یحیی افندی

بروقف منزلی آیدہ ایکیسوز فرق ایجہ اجرت مؤجلہ ویرمقدار اجرت معجلہ ایلہ متصرف اولان زید متولی
وقفہ اجرت مؤجلہ سنی ویرمیوب برقاچ سنہ نک اجرت مؤجلہ سنی ویرمکدہ زید عناداً ایتمکلہ قالہ
زیدک وجہ مبین اوزرہ اجرت ویرمکدہ اباواہالی ایچون متولی اول منزلی زیدک یدندن الوب
آخرہ اجرت ایلہ ویرمکہ قادر اولورمی الجواب اولور یحیی افندی

انتہی المنقل المنع عن بقاء الکل

زید بر وقف عرصہ یہ اجارۂ معجلہ
ومؤجلہ ایلہ متصرف ایکن برقاچ سنہ
مؤجلہ سنی عناداً ویرماسہ معجلہ سنی
استیفا ایتمکلہ متولی عرصہ مرقومہ یہ
آخرہ ایجارہ قادر اولورمی الجواب
اولور منقاری زادہ

بناء الشرع ان نہدہ الاجارۃ غایتہا
ان ترجع الی مسئلۃ مذکورۃ فی عامۃ النسخ
وہی ان توجر الدور مثلا کل یوم بدراہم
معلومۃ ولا یذکر عدد الایام وبدؤا الایام
صحیحۃ فی کل واحد منہم اذا سکن فی الیوم
الثانی سالمۃ صح العقد فیہ ولم یکن
لصوجر ان یخرجہ الی ان ینقضی الیوم
الثانی فاذا انقضی کان لکل واحد منہما
ان ینقض الاجارۃ انتہی کلامہم وانما
قلنا ترجع الی مسئلۃ المتون لانہ اذا تامل
یظہر انہ ایجار کل یوم بدراہم معلومۃ
من غیر ذکر عدد الایام کما فی مسئلۃ المتون
والفرق بینہا وبین مسئلۃ المتون
استعجال بعض الاجرۃ وہذا لا یضر لان
تعجیل بعض الاجرۃ امر مشروع مذکور
فی المتون والشروح فاذا رجعنا الی
ہذہ المسئلۃ یظہر لنا ان للمتولی ان
ینقض الاجارۃ اخر یوم من الایام
ویوجہ الی من شاء لہذا الذی ذکرنا
یجب ان یعلم ہہنا لان اکثر مسائل
الباب مبنیۃ علیہ عطاء اللہ افندی

وانما یحل للمتولی الاذن فیما یرید
الوقف بہ خیرا کرمیشی

وینبغی الافتاء فی الوقف بالانفع له
کما فی شرح المجمع کما شباہ فارجع الیہ عودی

زيد اجارهٔ معجله و مؤجله ايله تصرفنده اولان وقف عرصه نك مؤجله سنى اون سنه عناد
ايدوب جانب وقفه و بر ميوب مصر اوليجى متولى وقف اول عرصه نك اجارهٔ مزبوره سيله
آخره ايجاره فادر اولور مى الجواب اولور بدا فى عفا الله الرحيم

زيدك اجارهٔ معجله و مؤجله ايله متصرف اولديغى منزل جريقده محرق اولوب زيد عرصه سنى اوزرينه كالاول
بنا ايدرك اجرت ايميوب عرصه سنك اون سنه دن برى جانب وقفه مؤجله سنى منعى عناد ايدوب
و بر ميجك متولى عرصه نك زيد حقنده الوب آخره ايجار فادر اولور مى الجواب اولور عفا الله الرحيم

زيد بر وقف عرصه يه شوقدر اراضى معجله و مؤجله معلومه ايله متوليسندن استيجار
ايتدكده نصكره بر قاچ سنه ضبط ايدوب متولى مؤجله سنى طلب ايتدكده عناد اوبرماسه
زيد و يردكى معجله يه استيفا ايتمش اولمغله متولى عرصه يه زيد حقنده الوب آخره ايجار
فادر اولور مى الجواب اولور بحيى افندى متفرع زاده على افندى

زيد بر وقف دكرمنه اجارهٔ معجله و مؤجله ايله متصرف ايكن دكر من محرق اولدقده وقفده
بنا يه مساعده اولمامغله بنا اولنميوب زيد دخى مصرفى اجره محسوب اولمق اوزره بنا ايميوب
عرصه بر قاچ سنه معطل قالوب زيدك سنين مزبوره ده عرصه نك اجرت مؤجله سنى ادا امتناع
ايلسه زيد معجله سنى استيفا ايتمش اولمغله متولى عرصه يه آخره ايجاره
فادر اولور مى الجواب اولور على افندى

فصل ثانى اصلنده نقصان اوزره ايجار اولنمغله اجر مثلى طلب اولندقده اداءدن مستأجرك امتناعى بيانندە در

زيد و عمرو و بكر بر مقدار اراضى وحدت معلومه ايله اجرت معينه ايله استيجار ايده كلوب وقف
دكانلرى و اوطه لرى اجر مثلنده نقصان ايله استيجار ايتمشلر اوليجى متولى وقف ذكر اولنان
دكانلرى و اوطه لرى مرقوم لرك مدت اجاره لرنده اولوب اجر مثلى اولان
اجاره ايله آخر كمسنه لره و بركه فادر اولور مى الجواب اولور

وزراى عظامدن اولان زيدك وقف دكانلرينى مدت معلومه ايله اجر مثلنده نقصان كثير ايله
ناقصه اولان اجارهٔ معجله ايله مستأجر اولان كمسنه لر ذكر اولنان دكانلرى مدت اجاره لرنده
استيجار ايتدكلرى اجاره ايله آخر كمسنه لره متولى وقفك اذنيله و يرسه لر متولى وقف
ذكر اولنان دكانلرى متصرفلرندن مدت اجاره لرنده اولوب اجر مثليله
آخر كمسنه لره و بركه ياخود انلرك اجر مثل المغه فادر
اولور مى الجواب اولور ذكريا افندى من مجموعه

زيد بر وقف قهوه خانه يه متوليسى زيد اجر مثلنده نقصان فاحش اوزره اجارهٔ معجله و مؤجله ايله
عمرو و يروب بعده زيدك برينه متولى اولان بكر عمرو ده اجر مثلى تكميل ايله چوق تكليف
ايدوب عمرو دخى عناد ايدوب تكميلدن امتناع ايتدكده بكر عمروك و يردكى معجله يه و يروب
اول قهوه خانه يه يدنده الوب آخره ايجاره فادر اولور مى الجواب عمروك متصرف
اولديغى ايامنده اولان اجر مثلى مقدارندن زياده سنى رد ايدوب
اجر مثليله آخره ايجار ايدر بحيى افندى

بر وقفك متوليسى اولان زيد وقفك بعض عقارينى عمرو ده اجارهٔ معجله و اجر مثلنده نقصان
فاحش اجرت مؤجله ايله ايجار و تسليم ايله زيد عمرو ده اجر مثلى تكميل ايله والا آخره ايجار
ايدرم جوب عمرو تكميلدن امتناع ايتدكده زيد اول عقارى عمرو دخى الوب
اجر مثليله آخره ايجار فادر اولور مى الجواب اولور

زيد متوليسى اولديغى وقفك عقارندن بر قاچ باب وقف دكانلرى اوغلى عمرو ده
اجارهٔ معجله و مؤجله مثلنده نقصان فاحش ايله ايجار ايدوب بعده زيد معزول
و بر ينه بكر متولى اولدقده عمرو ده ايجارى طولميوب اجر مثليله آخره
ايجاره فادر اولور مى الجواب اولور بحيى افندى

زيد بلا ولد فوت اولمغله اجارهٔ معجله و مؤجله ايله متصرف اولديغى وقف اوطه سى
محاذى اولوب لابوين ارقرندشى عمرو ترك طلب فراغ ايتمكين متولى وقف اول
اوطه يه اجارهٔ معجله و مؤجله دن اجر مثليله بكرا جنبى يه ايجار ايدوب سكز آى
مرور ندنصكره عمرو اوطه يه بنده طالب اولوب بكرك اجارهٔ معجله سندن اكى قچه زياده
اينمكله متولى وقف اول اوطه يه بكر دن الوب عمرو ده ايجاره فادر
اولور مى الجواب اولوماز جواب آخر غبن فاحش
يوغيه بمنوعدر اسعد افندى من مجموعه

هند بر وقف منزلى متوليسندن نقصان فاحش ايله اون سكز بيك قچه اجرت معجل
و مؤجله ايله استيجار ايتمكله متوليسى منزل مزبورى هنده يه تصرف ايتدرميوب
هند دخى الوب اجرت مثل معجل و مؤجل ايله آخره ايجار ايله هند وقفه و يردكى
اون سكز بيك قچه يه المدين وفات ايله ورثه سى متولى وقفدن
طلب ايدوب مال وقفدن المغه فادر اولور مى الجواب اولور
اجر مثلنى استيفا ايتمجك احمد سعد افندى

ذكر محمد رحمه الله فى جوامع الجامع رجل استأجر عبد الغير سنة بمائة درهم
و دخل بخمر و تقاضاها ثم اراد الاجير
ان ينقض الاجارة بحكم الفساد فله ذلك
و كمن لا يسلم العبد حتى يرد الاجر
اعتبارا للفاسد منه بالجائز و بهذا
كان الاجر قبض الاجر بمقابلة ما سلم
و هو العين القائم مقام المنفعة و جعل
حبس العين بمنزلة حبس المنفعة
من الذخيرة البرهانية فى الاجارة
و باقى المسئلة يعلم مما مر من فاضيخان

مر انفا من فاضيخان بعلامة ا

و لو آجر المتولى و آجر الوقف من ابيه
او ابنه البالغ لم يجز عنه بخيفة
التواطؤ كثر من اجر المثل من الفصولين

مرت مسئلة قبل الورقتين من الجزازية
و انفا فاضيخان بعلامة ط

و فى الاجارة الفاسدة المستأجر حق
الحبس لاستيفاء الاجر المعجلة
و لو مات الاجر فالمستأجر احق بثمنه
خلافا لمحمد و الورثة فلفلان الميت
فيما له و عليه ح اصلان ما بقى
من المعجلة ملك المستأجر فيكون كسائر
تركة فيرثه الوارث هكذا يفهم
من عطاء الله افندى

و ان كانت الاجارة الاولى بما و يتفاسخان
الناس فيه تكون فاسدة و لو ان
بواجرها اجارة صحيحة اما من الاول
او من غيره باجر المثل او بالزيادة
على قدر ما يرغبى به المستأجر
فاضيخان فى اجارة الوقف فى كتاب
الاجارة

قال بعضهم المستأجر اجارة فاسدة
يملك ان يواجرها من غير عبارة جائزة
بعد القبض اقول ان اجر الاول يملك
نقض الثانية لان الاجارة تفسخ
بالعذر فاضيخان ملخصا
و باقى المسئلة يعلم مما سبق

القيم اذا احتاج الى تعجيل الاجرة يعقد عقودا مترادفة على نحو ما قلنا قال و اجمعوا ان الاجرة
لا يملك فى الاجارة المضافة بالشرط التعجيل فاضيخان فى اجارة الوقف

هذه القيود المذكورة فى السؤال برعاية
القانون المقرر فى الاجارة المعجلة
و المؤجلة و اما جواز الاجار بشرط الايجار
الى هذه القيود هل جوازه الشرعى مبنى
على ان هذه الايجارات يسجى تقييده
ايجار مساومة و المتولى فى هذا يقدر
على فسخ الاجارة اخر اليوم عطاء الله

مرت مسئلة قبل الورق من قاضيخان
بعلامة ا

القاعدة الخامسة الضرر يزال اصلها
قوله عليه الصلوة والسلام لا ضرر ولا ضرار
اخرجه مالك الى الخ وفسره في المغرب
بانه بضر الرجل اخاه ابتداء ولا يجوز
انتهى اختيار يستفاد منها
ان الانسان لا يجبر على التزام الضرر
ط

وفي العادي استأجر عرصة موقوفة
من المتولي مدة باجر المثل وبنى عليها
باذن المتولي فلما مضت المدة زاد
اجر تلك المدة المستقبلة وبنى
صاحب الكنكي بتلك الزيادة هل يجب
ولي قال كانت واقعة الفتوى
اجيب نعم اول من عجب والله اعلم

لسان الحكام في فصل الوقف
وصي اليتيم او متولي الوقف اذا آجر
وقفا او منزلا يتيم بدون اجر المثل
قال الشيخ الامام ابو بكر محمد بن الفضل
على اصل اصحابنا ينبغي ان يكون المستأجر
قائما الآن الخصاف ذكر في كتاب
الوصايا فاسدا وبزمه اجر المثل
فقيل له افتى بهذا قال نعم وجه
ما قال ذلك ان المتولي او الوصي
ابطل بتسميتها ما زاد على المسمى
الى تمام اجر المثل وبهما لا يملكان
الابطال فيجب اجر المثل لحال الوجوب
اولم يسميا شيئا

قاضيخان في الوقف
متولي الوقف اذا آجر دار الوقف
بدون اجر المثل يلزمه تمام اجر المثل
من الوا بجبة في فسخ الاجارة

زيد متولي اولاد يفي وقف عرصة خاليه بر اجارة معجله ومؤجله مشتمل نقصان فاحش ايله
هنده ايجار ايله حالا متولي اولان عمر وهنده اجر مثلني تكميل ايله والا سندن الوب
آخره ايجار ايدرم ديمكله قادر اولورمي الجواب اولور

بو صورتده هند اجر مثلني تكميل ايلدكده نصكره عمرو مزبور هنده اول عرصه نك
اوزرينه بنا احداث ايله ديوجيره قادر اولورمي الجواب اولماز

زيد متولي اولديغي وقف منزل اجارة معجله ومؤجله مشتمل نقصان فاحش ايله
عمروه ايجار وتسليم ايله حالا زيدك برينه متولي اولان بكر عمروه منزل مزبورك اجر مثلني
تكميل ايله والا آخره ايجار ايدرم ديمكله قادر اولورمي الجواب اولور

يحيى افندي كذا في منتقى زاده

زيد متولي اولديغي وقف دكان هنده اجارة معجله ومؤجله مشتمل نقصان فاحش ايله
ايجار ايدوب معجله تسميه اولنان شو مقدار اقچه يي الوب بعده زيدك برينه عمرو متولي
اولسه هند اول دكانك اجر مثلني تكميل ايتمز ايكن متولي بكره ايجار
ايله حالا هند اجر مثلني تكميل ايدوب دكان بكر حق المغه
قادر اولورمي الجواب اولور عبد الرحيم

زيد متولي اولديغي وقف منزلي زوجه هنده اجارة معجله ومؤجله مشتمل نقصان فاحش
ايجار وتسليم ايدوب بعده معجله سي اولان شو مقدار اقچه يي هند الوب بعده هند منزلي
بكرمي سنه ضبط وتصرف ايدوب بعده زيد فوت اولوب برينه بكر متولي اولدقده بكر
اول منزلي هند حقدن اقدر نصكره مدت مزبوره ده اول منزلك اجر مثلني هندك معجله ومؤجله نامنه
متولي زيده وقبضيچون وبر ديكي اقچه نك مجموعندن زياده اولسه حالا بكر
اول زياده يي دخي حساب ايدوب وقبضيچون هند حق المغه
قادر اولورمي الجواب اولور كذا في عبد الرحيم

زيد متولي اولديغي وقفك عقارائني شو مقدار اقچه اجرت معجله وسنه بر شو مقدار اقچه اجرت مؤجله
ايله عمروه ايجار وتسليم ايدوب لكن مؤجله مزبوره مؤجله مشتمل نقصان فاحش ايله ناقص اولوب
متولي دخي مسامحه ايدوب بكرمي سنه مقداري بر سنه الدقدري اجرت مؤجله اجر مثلندن
نقصان فاحش ايله ناقص اول حالا متولي وقف عمروه سنين ماضيه نك مؤجله مثلني
تكميل ايله وبعد اليوم اجرت مؤجله مثلي اولان شو مقدار اقچه ايله قبول ايده والا
آخره وبر رم ديمكله قادر اولورمي الجواب اولور بر افندي عبد الرحيم

ف

ولو اراد المستأجر الانتقال من المصر فله نقض اجارة العقار لانه لا يمكنه الانتفاع الا بحبس نفسه وهو ضرر
وقال بعض الفقهاء اذا اراد المستأجر سفرا فهو عذر في فسخ الاجارة سواء اراد او الكث فيه اولم يرد ويجرد قوله
اريد السفر لا ينفسخ واذا قال الاجير المستأجر يتعطل ولا يريد السفر يحلف القاضي بانه انك صادق في خو
الى السفر صرة الفتاوى في كتاب الاجارة وباقي المسئلة يستفاد مما مر قبل ثمانية اوراق من القنية بعلامة ٢

فصل ثالث يتيمك تحت تصرفنده اولان وقف عرصه نك
حاصلي اجرت مؤجله سنه وفا ايتماكين وقفه بر اقمغچون
اجرت مؤجله يي اداوين امتناعي بيانده در

زيد يتيمك اجارة معجله ومؤجله لي وقف قايق خانه سني وصيسي محرر بيعه نفعي قليلدر
ديو اجرت معجله سن وقف طرفندن الوب متولي يه تسليم ومتولي آخره تفويض ايدوب حالا زيد
بالغ اولدقده اول قايق خانه يي كبر وبولديغي حصم شرعي بدندن المغه
قادر اولورمي الجواب وجه شرعي ايله اولور اسعد افندي

زيد بر وقف خانه نك اوطه لرندن بر اوطه يه اجارة معجله ومؤجله ايله متصرف ايكن
زيد ديار آخره كيدرك اولدقده اول اوطه يي وقفه بر اغوب قصر ايدوب متولي تسليم ايلديكده
متولي دخي الوب ضبط بعده بر كمسنه يه اجار ايده سيوب بش سنه معطل قال فاما متولي زيدي اخذ ايدوب
اول بش سنه اجرين شو مقدار اجرت وبر ديمكله قادر اولورمي الجواب اولماز عبد الرحيم

اون برنجي باب مرور زمان بيانده در

اون سنه بلا عذر ترك اولنان اجارة معجله ومؤجله لو وقف منزل دعوى
استماع اولنور مي الجواب اولنماز

زيد بر وقف عرصه يه متوليسندن اجارة معجله ومؤجله ايله استيجار اولدقدن صكره ايجار
ايلدكده نصكره زيد قبل الاستيجار اول عرصه بنم ملكمدر ديو دعوى ايلسه دعواى
مزبوره مسموع اولورمي الجواب اولماز يحيى افندي وفيض الله افندي وعلي افندي

اجارة معجله ومؤجله ايله بر وقف دكانه متصرف اولان زيد اوچ سنه ضرير آخر ديار
كيدوب اجارة مؤجله سي جانب وقفه واصل اوليجق متولي اول دكانه ايجار ايله
آخره وبر مكله قادر اولورمي الجواب اكراه وقاف سلاطينندن الوب
اخر ايجار اولنمق اوزره امر عالي واردر اولور عبد الرحيم

اجارة معجله ومؤجله ايله بر وقف دكانه متصرف اولان زيد اوچ سنه آخر ديار كيدوب
اجارة مؤجله سي جانب وقفه واصل اوليجق متولي دكانه اجاره ايله
آخره وبر مكله قادر اولورمي الجواب اولور عبد الرحيم

زيدك اجارة معجله ومؤجله ايله تصرفنده اولان وقف منزل محترق اولوب عرصه صرف قالدقده نصكره
زيد مدينه منوره ده مجاور اولوب درت سنه مرور ايدوب وقفه بر سنه وبر ليوب بري خالي ومعطل
قاله متولي وقف اول بري آخره اجاره قادر اولورمي الجواب اولور عبد الرحيم

الاستعارة والاستيداع والاستيهاب من المدعى عليه او من غيره وكذا الشراء والمعاوضة وما اشبهه من الاجارة
وغيرها يمنع صاحبها من دعوى الملك لنفسه ولغيره اقول كون هذه الاشياء اقرارا بعدم الملك للمباشر ظاهر
واما كونها اقرارا بالملك للذي اليده فغير واضح جامع الفصولين في العاشر

فوائد الوصي العقار يدخل المستغلات
الشرعية يكون للتيم نفقته اذا بلغ
وبهذا اخذ بعض المتأخرين وبه يفتى
اوب الاوب
قال صاحب العين المفتي في كتاب
الوصايا بعد ما نقل في فوائد الزينية
قلت والكل يرجع الى مراعاة مصلحة
اليتيم فليتفطن لما لم ينقل عليه والله اعلم

والفتوى في زماننا ان الدعوى
اذا تركت عشر سنين في الارض
وغيرها اذا سمع فضولين
اوثلاثة بلا عذر شرعي تأخير او سكوت
دعوى امر شرعيا واما بحجة استماع
الدعوى والبينة وبيع فرمان الولدي عقاره
مستحق الان دعواه كوره ودركن
غير بجرده اون بش يل سنه تعين
الشهود بعد اسلوب اوزره امر شريف
واردر اولمشدر ابو السعود
ورد الامر من السلطان بعدم سماع
دعوة لها من عشر سنة وقد فيت
بعدم سماعها لما نبيه من الدعوى البحر

مر ما بني عليه هذه الصور
من عطاء افندي قبل الورقتين
بعلامة ن

اجارهٔ معجله و مؤجله ایله بر وقف منزله متصرف اولان زید بر مدت تصرف ایدوب معجلهٔ سنی استیفا ایتدکدن صکره منزل محترق اولوب عرصه صرفه قالوب بعده زید فوت اولوب قزی هندی ترک ایتدکده وقفده بنایه مساعده اولیوب هند بنا ایتمکله عرصه سی بش الی سنه معطل قالوب وقفه نسنه حاصل اولمامغله متولی عرصه یی عمرده اجار ایدرکن هند عرصه یی قلعه یه قادره اولورمی الجواب اولماز علی افندی ویحیی افندی

زیدک اجارهٔ معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولان وقف اولطه لر یقده محترق اولوب عرصه صرفه قالدقده نصکره زید اذن متولیله معجله سنه محسوب اولمق اوزره مالسله کما اول بنا ایدوب الی سنه ضبط و تصرف ایتدکدن نصکره فوت اولوب اولغی عمر دایمه قزی هندی ترک ایتمکله اول اولطه لر هند و عمرده انتقال ایدوب بعده اوج آی مرور ندده هند دخی بالاولاد فوت اولمغله متولی وقف اولطه لرک نصفنی و نصفنی ضبط و اخذ اجار مرآد ایتدکده عمرک زیدک مصرف اولدیغنی استیفا اولنمامشدر بوجه متولی یه اجارهٔ منعه قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

زید اجوت معجله و مؤجله ایله بر وقف منزله متصرف ایکن منزل مزبوری تخلیه ایدوب دیار آخره کیدوب اجوت مؤجله سنک دیرلمسنی کمسنه یه سپارش اینمیوب بوحال اوزره یدی سنه اجوت مؤجله سی جانب وقفه دیرلمیوب معطل قالمسه ناظر وقف مزبور منزل مرقومی باکرا اجوت مؤجله ایله آخره اجاره قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم افندی

زیدک نجیه زماندن بری اجارهٔ معجله و مؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف فرن خرابا اولوب عرصه سیله بعض نقضی قالوب متولی وخی غلهٔ وقفده بنایه مساعده اولمامغله بنا ایده میوب و بر کمسنه اجارهٔ معجله سنه محسوب اولمق اوزره بنایه طالب اولمیوب نجیه زمان خالی و خرابا اولوب زید وخی سکزاون سنه دن بری وقفه بر نسنه و یرمیوب وقفه قدر بولندقده متولی معرفت حاکمله عمروه نقضنی ثمن مثلیله بیع و عرصه سنی اجارهٔ معجله و اجر مثلی اولان شو قدر اجوت مؤجله ایله ایجار و الدیغی ثمن ایله اجارهٔ معجله یه استرباح و بخی مصارف وقفه صرف ایتمکله قادر اولورمی الجواب اولور یحیی افندی

اجارهٔ معجله و مؤجله ایله وقف دکانه متصرف اولان زید آخر دیاره کیدوب کمسنه یه سپارش اینمیوب طقوز سنه معطل قالدقده نصکره حریقده اول دکان محترق اولوب ایکی سنه دخی مرور ایدوب عرصه سی خالیه قالسه متولی وقف اول عرصه یی آخره ایجار قادر اولورمی الجواب اولور

زید فوت اولوب اولاد ذکوری قالمیوب انجق قزی هندی ترک ایدوب مزبوره هند متوفای مزبورک مخلفاتنی جمیعا قبض ایدوب متوفای مزبورک بر دکانی متولی اولاد ذکوری بوقدر وجهه طقوز سبل ضبط ایدرکن هند دکان مرقومی متولیدن طلب ایدوب المغه قادر اولورمی الجواب شرعلا اولماز

محمد افندی بستان زاده من محموعه

اجارهٔ معجله و مؤجله یله بر وقف عرصه یه متصرف اولان زید اجوت طلب اولندقده دیرلمیوب اون سنه جانب وقفه بر نسنه حاصل اولماسه حالا متولی عرصه یی زید ورثه سنه الوب اخوایجاره قادر اولورمی الجواب و بر مانع اوزره مصرف اولیحیی اولور یحیی افندی

زید اجارهٔ معجله و مؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف دکانک تصرفنی اذن متولیله عمروه فراغ ایدوب عمرو وخی دکان مزبوری اون سنه تصرف ایتدکدن نصکره زید فوت اولدقده زوجه سی هند اولقدر زمان سکوت ایتمکین حالا دکان مزبور مقدما بایام بکر متوفانک تخت اجاره سنده اولدیغی زید عمروه فراغی تاریخندن مقدم اذن متولیله بایام باکه فارغ اولمشیدی دیو اول دکانی دعوی ایله مسموعه اولورمی الجواب اولماز بستان زاده

زیدک اجارهٔ معجله و مؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف منزل محترق اولوب بنا ده اثر قالمامغله عرصه سی اون ایکی سنه خالی و معطل قالسه حالا وقف مزبورک متولیسی اول خالی عرصه یی زیدک یدندن الوب اجارهٔ معجله و مؤجله ایله اخره ایجار قادر اولورمی الجواب اجرت مؤجله سنی و بر سه اولماز یحیی افندی

زید عمرو متولیدن اجارهٔ معجله و مؤجله ایله استیجار ایدوب اون بش سنه دن بری متصرف اولدیغی وقف دکانک تمسکی ضایع اولوب زید وفات ایتدکده عمرو مرقوم زیدک اولغی بکره دکان مزبوری مجرد تمسکی بوقدر وجهه تصرف ایدیرمیوب بغیر وجه ضبط ایتمکه قادر اولورمی الجواب ممنوعدر اسعد افندی کذا یحیی افندی

زید اجارهٔ معجله و مؤجله یله بر وقف دکان هندک یوزینه بلا نزاع بکری سنه ضبط و تصرف ایدوب هند بوقدر مدت بلا عذر سکوت ایله حالا هند اول سنین مرقومه ضمنده مقدم فوت اولان بایام بکرک تصرفنده اولوب بکر حیاتنده انتقال عادی ایله انتقال ایتمش بعض کمسنه لردن ایشیتدم لکن بوآنه دک قضیه یی بوجه اولدیغنی بالمشاهده طلب ایتمامشیدم دیو دعوی ایله دعوای مسموعه اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم افندی

اصله ان ایجار المتولی من نفسه و جمیع اوقاف الاجارة تنفسخ بالموت و تنفسخ بانقضاء المدة الی الاولاد امر عادی لا یعتبر به

عطاء الله افندی

وتنفسخ الاجارة بلا اجازة المستاجر الی التفسخ بموت احد العاقدین لوعقد هو لنفسه

مزید من القدوری فی فسخ الاجارة والمستاجر عاقد لنفسه

یستفاد مما مر من کلامه وعطاء الله قبل الدور قتین بعده

مر ما یفید ان للمتولی ان یؤجر الوقف سنین کثیرة بغبطة

قبل ثلاثة اوراق بعلامته

سئل عن وقف تهدم ولم یکن شیء یعمر منه ولا یمکن اجارته وتعمیره بالاجرة هل یباع لانقاضه من نجر وتراب وخشب اجابا ذا کان الامر کذلک صح بیعه بامر القاضی وبشتری بثمنه وقف مکانه

من فتاوی الهدایة وبه افتی علی افندی

استشیر ان الوقف جائز ما لم یکن مسجدا منیة المفتی

زید فوت اولوب اولاد ذکوری قالمیوب انجق قزی هندی ترک ایدوب مزبوره هند متوفای مزبورک مخلفاتنی جمیعا قبض ایدوب متوفای مزبورک بر دکانی متولی اولاد ذکوری بوقدر وجهه طقوز سبل ضبط ایدرکن هند دکان مرقومی متولیدن طلب ایدوب المغه قادر اولورمی الجواب شرعلا اولماز

محمد افندی بستان زاده من محموعه

مر انفا بعلامته ٥

اجارهٔ معجله و مؤجله یله بر وقف عرصه یه متصرف اولان زید اجوت طلب اولندقده دیرلمیوب اون سنه جانب وقفه بر نسنه حاصل اولماسه حالا متولی عرصه یی زید ورثه سنه الوب اخوایجاره قادر اولورمی الجواب و بر مانع اوزره مصرف اولیحیی اولور یحیی افندی

مر انفا بعلامته ٥

باع عقارا و امرأته او ولده او بعض اقاربه حاضر بعلم البیع وتصرف المشتری فی ذلک زمانا ثم ادعی ان ذلک کان معه فی البیع انه لم یقبل قال مشایخ سمرقند لا تسمع دعواه لسد ابواب التلبیس وقال مشایخنا تسمع دعواه فینبغی ان یفتی بالقبول لان الناس فی زماننا ترکوا الاحتیاط فی امور الدین فلو لم یفتوا بالقبول لضاعت حقوق الناس وان لم یکن کذلک ینبغی ان لا یقبل لان الکتاب حجة الله والسنة حجة الله والاجماع حجة الله والقیاس حجة الله فمن ترکها فقد ترک حجج الله والحجج الشرعیة ثلث البینة والاقرار والنکول والاحکام خبریة فی الوقف لا یعتمد علی الخط ولا یعمل به لاشباه فی القضاء لان الخط مما یزور ویتصنع ویتفعل ظهیریة

والاعذار فی ترک الدعوی ثلث احدها ان یکون المدعی والمدعی علیه حاضرین غائبا والثانی ان یکون المدعی صغیرا او مجنونا لیس له ولی والثالث ان یکون المدعی علیه میرزا جائرا یخاف منه حمزة فی الدعوی من شرح الطحاوی

مذاره ان المتولی لو اجر الوقف کل یوم بدراهم معلومة ولم یذکر عدد الایام فالعقد صحیح فی یوم واحد وفاسد فی بقیة الایام معناه ان للمتولی ان یفسخ الاجارة آخر الیوم ویوجر الوقف ممن شاء فاذا فسخها واجره من الاخر لیس للاول ان یعارضه لانه ما هو اولی من الثانی بل هما سیان کما لا یخفی

عطاء الله افندی

زید کرک اجارهٔ معجله ومؤجله ایله متصرف ولدینی وقف منزل محترق اولوب عرصه صرفه فالوب یکرمی سنه مقدماری مؤجله سنی جانب وقفه دیر ماسه حالا متولی اولان عمرو اول عرصه اوزرینه خلده وقفله منزل بنا ایدوب بکره اجارهٔ معجله ومؤجله ایله ویرد کده زید اول منزلی مقدما محترق ولدیندن اجارتین ایله ثم تصرفنده ایدی دیو بکره ضبط ایندیرسه کندی ضبطه قادر اولورمی الجواب اولمازیحیی افندی

زید فوتا اولوب تصرفنده اولان اجارهٔ معجله ومؤجله لی وقف دکانی قرنی همدایله اوفلی عمروه انتقال ایدوب همدآخر ویارده بولنمغله عمرو اول دکاندن حصه سنی اوذن متولیسیله بشره فراغ ایندکده بشر همدک حصه سنی دخی تصولا اولوب نسخه ضبط وتصرف ایسه حالا همد کلوب دکاندن حصه سنی الوب ضبط ایندکده تصرف ایندیکی سنه لرک بشردن اجر مثلنی المغه قادر اولورمی الجواب اولماز به افتی عبد الرحیم افندی

اون ایکنجی باب استیفا بیانده در

اوچ فصل اوزرینه در فصل اول سکناسی مشروطه اولان منازلده واقع استیفا بیانده در

سکناسی علمایه مشروطه وقف منزل خرابه مشرف اولدقده متولی وقف عوامدن عمرده اجارهٔ معجله ومؤجله ایله ایجار ایدوب اجرتنی مرتنه خرج وصرف ایله دیوب عمرو دخی مالندن شوقدر آقچه صرف ایدوب عمارت ومرمت ایدوب برفاج سنه ساکن اولوب مصروفنی نصفه فیله اجر مثلندن استیفا ایندکده نصکره حالا حاکم اول منزلی علماون بشره توجیه ایلسه بشه اول منزلی رأی حاکمله عمرودن الوب شرط واقف اوزره ساکن اولمغه قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم

سکناسی علمایه مشروطه وقف منزل محترق اولوب وقفده بنایه مساعده اولمامغله متولیسی منزلک برینی علماون اولمیان عمروه ایجار ایدوب معجله سنه محسوب اولمق اوزره مالکله منزل بنا ایلدوده مصروفکی استیفا ایدنجه ساکن اولوب شرط واقف ایله عمل اولنوب عمرو دخی مالکله اولوجه اوزره منزل بنا ایدوب ساکن ایکن منزل مزبور علمادن بکره توجیه اولنمغله حالا عمرو مصروفنی استیفا ایتمدین بکر منزلی مجانا عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز به افتی عبد الرحیم افندی

ولو سکن الدار شریکها بقیت الاجرة بینهما ولو اتهدمت وقال هذا لی وذاک لک وانا ابنیها وسکنها کان له ذلک وانا ابنیها لیکون البناء لورثته ویقال لهم ارفعوا بناءکم عن الدار وخذوه اسعاف فی فصل سکنی الدار

وان علی معتدین فعلیه فان امتنع وکلهم فقیر اجره الحاکم وعزره من اجرة ثم رده الیه ملتقی الابحر

31

مرت مسئله انفا

سکناسی علمایه مشروطه وقف منزلی متولیسی زید عمروه اجارهٔ معجله ومؤجله ایله ایجار ایدوب معجله نامنه بر مقدار آقچه سنی الوب بعده عمرو الی سنه متصرف اولوب نصف قیله مقدما متولی به ویردیکی آقچه یی اجر مثلندن استیفا ایچون حاکم اول منزلی علماون بشره توجیه ایندکده بشر رأی حاکمله اول منزلی عمرودن الوب شرط واقف اوزره ساکن اولمغه قادر اولورمی الجواب اولور

مرت مسئله انفا

سکناسی برزاویه ده شیخ اولنمره مشروطه وقف منزل خربقده محترق اولوب وقفده بنایه مساعده اولمامغله حاکم الشرع زاویه نک شیخی زیده اول منزلک برینی ایجار ایدوب اوزرینه کالاول منزل بنا ایله مصروفکی استیفا ایدنجه ساکن اول بعده شرط واقف ایله عمل اولنوب ومکمله زید دخی وجه محرر اوزره بنا ایدوب مصروفنی استیفا ایتمدین فوتا اول حالا اول زاویه یه شیخ اولان عمرو اول منزلی ورثه زیدن مجانا المغه قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

سکناسی صلحایه مشروطه وقف منزلده صلحاون زید ساکن ایکن منزل خرابه مشرف اولوب زید منزل مزبورک متولیسی اولوب لکن وقفده بنایه مساعده اولمامغله عمروه اجارهٔ معجله سنه محسوب اولمق اوزره مالکله تعمیر وبنا ایله مصروفکی استیفا ایدنجه ساکن اول بعده شرط واقف ایله عمل اولنوب عمرو دخی اول منزلی اجرت معجله سنه محسوب اولمق اوزره مالیله عمارت ومرمت ایدوب مصروفنی استیفا ایتمدین زید فوتا اولوب اول منزل صلحاون بکره توجیه اولمغله حالا بکر قبل الاستیفا اول منزلی عمرودن مجانا اخراج ایدوب اول منزلی عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم افندی

تولیت وسکناسی اولاده مشروطه وقف منزلی اولاد اجارهٔ معجله ومؤجله ایله ایجاره قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم بمثله افتی علی افندی

سکناسی اولاد اولاد اولاده مشروطه وقف منزلی اولاد اولادن زید اجاره معجله ومؤجله ایله ایجاره ایجار ایله ایجار مرقوم صحیح اولورمی الجواب اولماز به افتی عبد الرحیم

سکناسی واقفک اولادنه واولاد اولاد اولادنه مشروطه وقف منزل خربقده محترق اولوب عرصه صرفه قالدقده اولادن همدک مجدد ابنایه قدرتی اولمامغله همد رأی حاکمله عرصه یه منزلک عمارتی ایچون اجر مثلیله ایجار قادره اولورمی الجواب اولور کذا فی منقار زاده

ولو وزر الاول حیطانها او اوصل جذوعا فی سقفها بدون اعلامها کمسئلة تهمات وانتقلت الدار الی الثانی یکون ذلک لورثة الاول ویقال لهم ارفعوا بناءکم عن الدار وخذوه اسعاف فی فصل سکنی الدار

وقی وصایا الملتقی نزل وقف علیه فغلته وآجره لم یکن له سکناه وان وقف علیه السکنی فلیس له الاستغلال من وقف اگر سکنی گذاری وقف اولنمشسه

تصحیح ظهر الورق بعلامته

ولو امتنع من له السكنى من مرمتها
اجبره القاضي ورمها من اجرتها
ثم اذا استغنت غرة الى من له السكنى
وكذلك الحكم اذا صارت الدار لساكنين
توجر وترمم من غلتها وما فضل منها
يكون لهم اسعاف في فصل سكنى الزوجة

قوله قبل الورقي من الاسعاف بعلامة م

توليت وسكناسي اولاده مشروطه اولان وقف منزل خرابه مشرف اولوب وقفنده
بنايه مساعده اوليوب اولاد وخي عمارت ومرمتنه قادر اولماسه لرخا اولارك اي ماكله
اول منزلي حاصل اولان اجرتيله عمارت ومرمتنه ايتمكيچون ايجار ايدوب اجرتيله
منزل مرقومي تعميره قادر اولورمي الجواب اولورلر

بو صورتده بعض كمسنه لر منزل مزبورك سكناسي مشروطه در ايجار جائز وكلديكي وجه محرر
اوزره اولادي ايجارده منعه قادر اولورمي الجواب اولمازلر عبد الرحيم

توليت وسكناسي اولاده واولاد اولاده مشروطه وقف منزل حريقده محترق اولوب
عرصه صرفه قالوب وقفنده بنايه مساعده اوليوب مشروطه لهم وخي بناسنه امتناع ايتمكله
اولاده متولي اولان همشد اول عرصه اوزرينه وقفيچون كالاول منزل بنا ايدوب مصروفني استيفا
ايدنجه ساكن اولوب بعده شرط واقف ايله عمل اولنمق اوزره بكره ايجار ايدوب بكرك وخي
وجه محرر اوزره منزل بنا ايدوب متصرف ايكن مصروفني استيفا ايتمدين فوت اولوب
منزلي ورثه سي ضبط ايتدكلرنده اولاد واقف بكرك مصروفندن باقي قلانى
ورثه سي استيفا ايتمدين منزلي مجانا ايدلرنده المغه قادر
اولورلرمي الجواب اولمازلر عبد الرحيم

زيد ملك منزلني وقف لازم ايله وقف وحبس ايدوب سكناسني اولاكندي نفسنه بعده
اولادنه واولاد اولادنه بعد الانقراض عتقا وعتيقانه بعدهم اولاد اولادلرينه بعد انقراضهم
الكل غلة سي مدينه منوره فقرا سنه شرط وتعيين وقفيه معمول بها سنده بو منوال اوزره
تصريح ايتدكده نصكره زيد فوت اولدقده زيدك عتقاسندن عمرو وبكر بر موجب شرط واقف
منزل مزبوره ساكنلر ايكن منزل مزبور حريقده محترق اولوب عرصه صرفه قالدقده نصكره
عمرو وبكر اول منزلي مجددا بنايه قدرتلري اولميوب عرصه مزبوره تك متوليسي اولملريله
اول عرصه اوزرينه كالاول منزل بنا ايدوب مصروفني اجر مثلندن استيفا
ايدنجه ايجنده ساكن اولوب بعده شرط واقف ايلديني
عمل اولنمق اوزره ايجاره قادر اولورمي
الجواب اولورلر عبد الرحيم

سكناسي برمسجد شريفده امام اولنلره مشروطه وقفا اولان منزل حريقده محترق
اولوب عرصه صرفه قالدقده متوليسي زيد عرصه مزبوره يه اجاره معجله ومؤجله
ايله ايجاره قادر اولورمي الجواب اولماز عبد الرحيم

اعلم ان من المقرر في المذهب
ان من له سكنى دار ليس له ايجارها
واخذ غلتها الا بتنصيص من الواقف
ومن له ايجار دار واخذ غلتها ليس له
سكناها الا بتنصيص من الواقف
خيرية في الوقف

مسئلة مرقومة من الاسعاف بعلامة م

توليت وسكناسي برمسجد شريفده امام اولنلره مشروطه وقف منزل حريقده محترق اولوب
عرصه صرفه قالدقده امام اولان زيد اول عرصه يه اجاره معجله ومؤجله مثليله عمرده ايجار
وتسليم عمرو وخي اول عرصه اوزرينه معجله سنه محسوبه املق اوزره شوقدر بيك اقچه صرف
ايدوب برمنزل بنا ايتدكده نصكره عمرو اول عرصه وبنايه مدت مديده تصرف ايله بنايه صرف
ايتديكي اقچه يه استيفا ايتدكده نصكره زيد فوت اولوب برينه بكر امام اولدقده بكر عرصه مزبوره نك
وجه محرر اوزره ايجاري جائز وكلديكي وجه اول منزلي الوب مشروطيت
اوزره ضبطه قادر اولورمي الجواب اولور عبد الرحيم

سكناسي برمسجد شريفده امام اولنلره مشروطه وقف منزل حريقده محترق اولوب بعد ما شد
مصروفني استيفا ايدنجه ساكنه اولوب بعده شرط واقف ايله عمل اولنمق اوزره متولي وتفتك
ايجار واعمريله وقفيچون بنا ايدوب مصروفني استيفا ايتمدين اول مسجد امام اولان بكر همشدك
استيفا ايتديكي مقداري مالندن ويروب اول منزلي همشدم الوب شرط واقف اوزره
ساكن اولمغه قادر اولورمي الجواب اولور منقاريزاده وعبد الرحيم

سكناسي برمسجد ده امام اولنلره مشروطه اولان وقف منزل حريقده محترق اولوب عرصه صرفه
قالدقده وقفنده بنايه مساعده اوليوب مسجد مزبوره امام اولان زيد خي بنادن امتناع ايتمكله
متوليسي عرصه مرقومه اوزرينه مثليله وقفيچون كالاول منزل بنا ايدوب مصروفني استيفا ايدنجه
ساكن اولوب بعده شرط واقف ايله عمل اولنمق اوزره همشده ايجار ايدوب همشدخي وجه محرر
اوزره استيجار واوزرينه مثليله بنا ايدوب مصروفني استيفا ايتمدين زيد فوت
اولوب برينه عمرو امام اول حالا همشد مصروفني استيفا ايتمدين عمرو منزل مزبوري
همشدخي مجانا المغه قادر اولورمي الجواب اولماز عبد الرحيم

توليت وسكناسي برمسجد شريفده امام اولنلره مشروطه وقف منزل خرابه مشرف
اولدقده اول مسجدك امامي اولان زيد اول منزلي عمرو ده اجاره معجله ومؤجله ايله ايجار ايدوب
معجله سنه محسوبه املق اوزره عمارت ومرمتنه اذن ويروب عمرو وخي شوقدر
بيك اقچه خرج وصرف ايدوب عمارت ومرمت ايدوب بكرمي اوج سنه اول منزلي ضبط
وتصرف ايله معجله ديوب ويروب بكي اقچه يه ومعجله سنه محسوبه املق اوزره صرف ايتديكي
مقداري جمله استيفا ايله حالا امام اولان بكر منزل مزبوري
عمرو خي الوب شرط واقف اوزره ساكن اولمغه قادر
اولورمي الجواب اولور عبد الرحيم افتى

المتولي كالوكيل في جميع الوقف
وكالوصي في ميت عند ابي يوسف
المختار قوله في الوقف والوكيل والوصي
لا يجوز تصرفهما بما يخالف الوكالة والوصية
وكذلك المتولي لا يجوز تصرفه بما يخالف
شرط الواقف بكذا بستفاد من الكنز
والمعتبره فاحفظه فانه مهمات اليتيمة
من المسائل عطارد افندي

مرقومة من الاسعاف بعلامة م

ليس لمتولي ان يتجاوز امر الواقف
وشرطه وفيه في تصرفات القيم
وان وقف على السكنى فليس له
ان يستغل منازل في الدور مايا

سکناسی هند شروطه وقف منزل محرق اولدقده هند بنا ودن امتناع ایدوب
بعده عمرو معجله سنه محسوب اولمق اوزره اذن حاکمله مالیله برمنزل بنا
ایدوب بیچه زمان تصرف ایله معجله سنی استیفا ایله حالا نوبت هندک
اولادنه کلدکده عمروی اخراج ایدوب کندو لر ساکن
اولمغه قادر اولورمی الجواب اولور

سکناسی هندک رغبتیله بعد هتک اولادلرینه مشروطه اولان وقف منزل حریقده
محرق اولوب عرصه صرفه قالدقده متولیسی اول عرصه یه وقفده بنایه مساعده بولنمز
دیو اجاره معجله ومؤجله ایله اجاره قادر
اولورمی الجواب اولماز بهما افتی عبدالرحیم افندی

فصل ثالث غله سی مشروطه اولان اوقافده واقع استیفا بیانندهدر

تولیت وغله سی برمسجد شریفده امام اولنلره مشروطه وقف اولان منزل حریقده محرق اولوب
عرصه ونقضی قالدقده متولیسی زید فعله وقفده بنایه مساعده اولمامغله بنا ایده میوب
وبرکمسنه دخی اجاره معجله سنه محسوب اولمق اوزره بنایه طالب اولوب بیچه زمان قالی
وخراب قالوب وقفه برنسنه حاصل اولیوب وقفه غدر یولمغله متولی مزبور نقضدنک
قیمتی اولان بشیک اقچه یه اذن حاکمله هنده بیع وتسلیم وعرصه سنی اجاره معجله وسنه هم
اجر مثلی اولان شوقدر اقچه مقاطعه ایله هنده ایجار وتسلیم هند دخی بعد الاستیجار اذن حاکمله
نقضیچون ملکی اولمق اوزره اول عرصه اوزرینه منزل بنا ایدوب متصرف ایکن
حالا اولمسجدک امامی اولوب متولیسی اولان بکر بن متولی سابقک
وجه محرر اوزره اولان ایجارینی وبنایه اذنی طوغمام
دیمکله قادر اولورمی الجواب اولماز

بوصورتده بکر مزبور هنده سن اول منزلک اون الی سنه در تصرف ایتمکله اول بنایه
صرف ایندیگک اقچه نک برمقدارینی سکنی ایله استیفا ایلدک ایمدیگک مقدارینی
بندن الده اول منزلی باکره تسلیم ایله دیوجبره قادر
اولورمی الجواب اولماز بهما افتی عبدالرحیم افندی

غله سی اولاده مشروطه اولان وقف منزل حریقده محرق اولوب بنایه مساعده اولمامغله
متولی وقف اول منزلک عرصه سنی اجارهٔ معجله ومؤجله مثلیله ایجاره
قادر اولورمی الجواب اولور به افتی عبدالرحیم

سکناسی برمسجد شریفده امام اولنلره مشروطه وقف منزل مسجد مزبورک امامی اولوب
متولیسی اولان زید ایجار جائز اولورزعمیله اجارهٔ معجله ومؤجله ایله عمروه ایجار وتسلیم
عمرو دخی استیجار ایدوب بعده زید فوت اولوب یرینه بکر امام ومتولی اولدقده ایجار
مزبورک عدم صحتنه بنا منزل مزبوری عمرو خالوب شرط واقف اوزره ضبط
وساکن اولمغه قادر اولورمی الجواب اولور عبدالرحیم افندی

تولیت وسکناسی کندویه مشروطه اولان وقف منزلی عمروه اجارهٔ معجله
ومؤجله ایله ایجار ومعجله نامنه شوقدر اقچه الوب عمرو دخی بر مدت ضبط وتصرف
ایلیجه زید اول منزلی عمرودن الدقده عمرو دخی وبر دیگی معجله یه زیدهم طلب
ایندکده عمروک ضبطه ایندیگی تدنک اجر مثلی مبلغ مزبور مساوی اولیجی
زیدبن مبلغ مزبوری اجر مثلیله طوتوب رقعه وقفیچی حفظ ایدرم
دیو وبرماکله قادر اولورمی الجواب اولور عبدالرحیم

سکناسی هند وزینبه مشروطه وقف منزل خرابه مشرف اولوب عمارت ومرمته محتاج
اولدقده هند عمارتدن ابا ایندکده زینب امر حاکمله مصروفنی استیفا ایدیجه
مستقلا ساکنه اولمق اوزره منزل مزبوری مالیله عمارت ایله زینب مصروفنی استیفا
ایتدیرن هند مجانا منزل مزبوری زینبه معا ساکنه اولمغه
قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم

مرتفقانی ظهر الورق من الذخیره

فان قلت اذا لم یصح ایجار وآثر شرط
سکنا ها ما حکم الاجرة اذا اجر واقف
ینبغی ان تکون للواقف ولم ارہ صریحا
من وقف المجمع
اقول قال صریحا ومن ثم مایدل علیه مذکور
فی الکتب ومن جملته قولهم فی عدم جواز
ایجار ما شرط سکناه فان حقهم فی السکنی
لا فی الغلة واذا لم یکن له حق فی الغلة
فمقتضاه ان الغلة للواقف لا محالة کذا
فی الذخیرة البرهانیه عطار رحمه الله تعالی

سیجیئ مسئله بعد الورق من شرح
الطحاوی بعلامته

الممکن من الانتفاع یوجب الاجر او
فی مسائل اولها اذا کانت الاجارة فاسدة
فلا تجب او بحقیقة الانتفاع کما فی فصول
العمادی وظاهره ما فی او سعاف اجر
الوقف فتجب اجرته فی الفاسدة وبالتمکن
صرة الفتاوی فی الاجارة

ولو امتنع احد الموقوف علیهم من التسلیم
بقسم الدار ویوجر نصیبه ندة یحصل
منها قدر ما ینوبه لو وقع من عنده
ثم بعد ذلک یرد الیه نصیبه استحسانا
فی فصل سکنی وآت

مرتفقانی ظهر الورق من الذخیره

سکناسی هند شروطه وقف منزل محرق اولدقده هند بنا ودن امتناع ایدوب
بعده عمرو معجله سنه محسوب اولمق اوزره اذن حاکمله مالیله برمنزل بنا
ایدوب بیچه زمان تصرف ایله معجله سنی استیفا ایله حالا نوبت هندک
اولادنه کلدکده عمروی اخراج ایدوب کندو لر ساکن
اولمغه قادر اولورمی الجواب اولور

مرتفقانی قبل الورق من الذخیره بعلامتنا

سکناسی هندک رغبتیله بعد هتک اولادلرینه مشروطه اولان وقف منزل محرق اولوب عرصه صرفه قالدقده متولیسی اول عرصه یه وقفده بنایه مساعده بولنمز
دیو اجاره معجله ومؤجله ایله اجاره قادر
اولورمی الجواب اولماز بهما افتی عبدالرحیم افندی

فصل ثالث غله سی مشروطه اولان اوقافده واقع استیفا بیانندهدر

اذا عزل القاضی المتولی وولی غیره

قال القاضی جمع الدین لیس له ان ینقض
ما آجره الاول معین المفتی فی الاجارة
وفی اوقاف الخصاف وکثیر من کتب
المعتبرة قالوا ان کانت العمارة اذا
رفعت منها لا تستأجر باکثر مما تقدر
تترک فی ید صاحب العمارة الذی بناها
مقدر وان کانت تستأجر باکثر رضی
فهو اولی بدفع الضرر الی آخره

خیر تبین فی جواب سؤال اذا حکم فی الوقف

تولیت وغله سی برمسجد شریفده امام اولنلره مشروطه وقف اولان منزل حریقده محرق اولوب
عرصه ونقضی قالدقده متولیسی زید فعله وقفده بنایه مساعده اولمامغله بنا ایده میوب
وبرکمسنه دخی اجاره معجله سنه محسوب اولمق اوزره بنایه طالب اولوب بیچه زمان قالی
وخراب قالوب وقفه برنسنه حاصل اولیوب وقفه غدر یولمغله متولی مزبور نقضدنک
قیمتی اولان بشیک اقچه یه اذن حاکمله هنده بیع وتسلیم وعرصه سنی اجاره معجله وسنه هم
اجر مثلی اولان شوقدر اقچه مقاطعه ایله هنده ایجار وتسلیم هند دخی بعد الاستیجار اذن حاکمله
نقضیچون ملکی اولمق اوزره اول عرصه اوزرینه منزل بنا ایدوب متصرف ایکن
حالا اولمسجدک امامی اولوب متولیسی اولان بکر بن متولی سابقک
وجه محرر اوزره اولان ایجارینی وبنایه اذنی طوغمام
دیمکله قادر اولورمی الجواب اولماز

بوصورتده بکر مزبور هنده سن اول منزلک اون الی سنه در تصرف ایتمکله اول بنایه
صرف ایندیگک اقچه نک برمقدارینی سکنی ایله استیفا ایلدک ایمدیگک مقدارینی
بندن الده اول منزلی باکره تسلیم ایله دیوجبره قادر
اولورمی الجواب اولماز بهما افتی عبدالرحیم افندی

غله سی اولاده مشروطه اولان وقف منزل حریقده محرق اولوب بنایه مساعده اولمامغله
متولی وقف اول منزلک عرصه سنی اجارهٔ معجله ومؤجله مثلیله ایجاره
قادر اولورمی الجواب اولور به افتی عبدالرحیم

اذا شرط الواقف ان لا یخرج من الوقفیة
فآثر غائبة فی فصل الرابع والعشرین
من الاجانة

وفی الظهیریة الموصی له بغلة الدار وآجارها وسکناها بیعه فلان ابو بکر او سکان له ذلک وقال ابو القاسم وابو بکر بن سعید لیس له ذلک وعلیه الفتوی والوصیة اخت الوقف فعلی هذا یکون الفتوی فی الوقف علی هذا بل اولی لانه لم ینقل فیه اختلاف المشایخ انتهی اقول لیس ذلک مسلما والتحریر خلافه فلیک التفکی من یستحق الریع کر بطی من الشرنبلالیه وابن الشحنة

اولاده واولاد اولاده غلة سی وتولیتی مشروطه اولاد وکان نخر آیه مشرف اولدقده زید اولادی اولاد عمرو متولیدن انجق اجرت مؤجله ایله استیجار ایدوب عمرک اذنی وکندی مالیله مجددا وکان بنا ایلسه زید وعمرو فوت اولدقلرنده زیدک اولی بکر وکان مزبوری متصرف اولوب اجاره سین عمرک قزی بنده اوا ایدرکن بنه ارض ودکان بکره تصرف ایدرکن کندی تصرفنه قادر اولورمی الجواب بنه متولیدر کر بطی من الشرنبلالیه وابن الشحنة

فصل ثالث مشروطه اولیلدن اوقافده واقع استیفا بیانندہ در

زید عمرو متولی یه بر وقف دکان ایچون اون بیک پاکری بیک آقچه اجرت معجله وبر دوب بنه اجرت یومیه سیله تصرف ایدرکن برآی صکره فوت اولسه متولی مزبور وبر دیکی اجرت معجله یی وارثلری بنه المغه قادر اولورمی الجواب اگر کتب فتاوادہ تعیین اولنمامش اوزره اول اجرت معینه نک جلدسنی اولکی آی ایچون تعیین ایدیلر جه ورثه اصلانه المازلر اولمقدار آقچه برآیک اجر مثلندن زیاده جه وخی کندی اختیارایله عقد ایتمکله وتفکک حق مشروعی اولور اگر زمان تعیین ایتمدیلر جه وربلان اجرت معجله برآیه تمقدار اجر مثل اولور جه اولمقدار ی وقفه قالوب باقیسنی ورثه الورلر اجرت معجله وربلان دکانلرک اجر مثلی هم النه کلان اجرت یومیه سی دکلدر زیاده اولدیغنه اشتباه یوقدر تمقدار آرایدیکی اهل وقوف انفا قیله معلومدر

یوصورتده اجرت معجله وبرن کمسنه وبر دیکی آقچه یی برآنی یاکی آی یا بر سیل مقابله سنده وبر مکه راضی اولمیوب بلکه ایدی النامق اوزره وبر راولسه اول اسلوب اوزره وخی النمق مشروعمیدر الجواب تعیین اولنمیان اجاره لر جمله اجارلر فاسده دراج بیلدن زیاده یه اوقافده اجاره اولنمق نامشروعدر بوقنده قالدیکه مدت عمر نجه الندہ طورمق اوزره عقد اولنه متولی مهما امکن عقد صحیح ایتمکله اجاره یه وبر مکه سعی ایدوب اجر معجله یی اوچ سیل مقابله سنده تعیین ایتمک لازمدر

شمدیه دکین اجارات معجله جمیعا بوطریقله زمان تعیین اولندین النوب وبرلش اولوب الندرک بعض بر سیل بعض اکی سیل تصرف قلندن صکره فوت اولوب دکانلر وارثلرینه وبرلدیکی تقدیرجه وربلان اجرت معجله یی وتقدم طلب ایله المغه قادر اولورمی الجواب جمله سنی المازلر اجرت معجله نک اجر مثلی اوزرلرینه تصرفلری زمانندک قسطی تمقدار آچه اولمقدار ی وقفه قالوب ماعدا سی ورثه یه وبر بلور

زید متوفا متولیدن بشیبک آقچه اغرلغنده ماه بماه اجاره سین وبر دیکی دکانی متولی مزبور زیدک صلبی اولخلی عمروک بدندن الوب آخره وبر مک استندکده عمروخی بابا سنک وبر دیکی اغرلغی المغه قادر اولورمی الجواب بابا سی بشیبکی وخی یقینده وبرمش اولوب دکانده سهل زمانده اونور دیمی جه اونور دیمی رمانک اجر مثلندن زیاده سین اولور بشیبک آقچه اجرت معجله ور ابو السعود رحمه الله

زیدک اجاره معجله ومؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف منزل محترق اولوب تعمیر وترمیمنه وقفک مساعده سی اولمامغله زید وقفه وبر دیکی اجاره معجله یی وقفدن المغه قادر اولورمی الجواب استیفا ایلمش جه اولمان سعد الدین

هندک اجاره معجله ومؤجله ایله متصرف اولدیغی بر وقف منزل محترق اولوب تعمیرصه خالیه قالدقده هند اذن متولیله کندی مالندن اجاره معجله سنه محسوب اولمق اوزره بنا یه مباشرت ایدوب بر مقدار آرینی بنا ایندکدن صکره تمام اولوب استعمال ایتمدین هند بلا ولد فوت اولسه طالاورثه سی هندک اول بنا یه خرج ایندیکی آقچه یی متولیدن المغه قادر اولورمی الجواب اولورلر یحیی افندی

زیدک اجاره معجله ومؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف منزل خراب اولوب غله وقفده بنا یه مساعده اولمادقده زید مرتمه خرج ایده جکی آقچه یی معجله سنه محسوب اولمق اوزره اذن متولیله منزل مزبوری مرتمت ومالندن سکان بیک آقچه خرج ایدوب ایچنده ساکن اولدین زید بلا ولد فوت اولوب متولی وقف خی ورثه سی منزل مزبوردن اخراج مرآ ایندکده ورثه متولی یه مورثلرک مرتمه خرج ایندیکی آقچه یی اجرت معجله سندن استیفا ایدنجه یه دک منزل مزبوردہ بر ساکن اولالم والا مبلغ مرقومی غله وقفدن وبر دیمکه قادر اولورمی الجواب اولورلر یحیی افندی

زید اجاره معجله ومؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف دکانی معرفت متولیله عمرو اولوب بیک آقچه بدل مقابله سنده فراغ وتفویض عمرو وخی تفویض ایدوب بدل مزبورک اون بشیکنی زیده تسلیم ایندکده نصکره اول دکانه متصرف ایکن اون سکز یحی کونی بامراته محترق اولسه طالا عمرو زمان قلیلده محترق اولدی دیو وبر دیکی اون بشیبک آقچه یی زیدجه استرداده قادر اولورمی الجواب اولورلر یحیی افندی

الندین الوب نسخه

اوتری الی ما ذکر محمد رحمه الله ان من استاجر حماما وکل رتبه ان یرمم فیما یستر من الحمام ویجب له من الاجر فعلی هذا البناء اربب الحمام وعلی المستاجر علی الموجر بما اتفق جامع الفصولین ومقتضاه انه لو مات یکون میراثا لورثته کمالی اکوی حصاری

وانجیلة ان یعمل المستاجر لقدر المرمة ویدفعه الی الموجر ثم الموجر یدفعه للمستاجر ویامره بالانفاق فی المرمة فیقبل ویصیر من قبل الاشباه تقوی جلبی زاده

اوان الموجر المستاجر بالتعمیر میراثا اجرة فلیتدبر البیان وهی فی احکام العاقبة

مرحوم سلطان احمد اوقافندن اجاره معجله و مؤجله ایله زیدک تصرفنده اولان وقف منزل
خرابه مشرف المغله اون متولی و مالیله معجله سنه محسوب اولمق اوزره بریوک اجره صرف ایدوب
وقفیچون منزل بنا ایندکده نصکره برسنه تصرف ایدوب بعده زید بلا ولد فوت المغله متولی اول
منزل الوب وقفیچون ضبط ایندکده زیدک ورثه سی مبلغ مزبور بریوک اجره دن اول برسنه
اجر مثل منزل ایله استیفا اولنمغین زیاده سنی متولی وقف بذمه اولان
مال وقفدن المغه قادر اولورمی الجواب اولور لر عبد الرحیم

مرقعا من شرح الطحاوی
بعلامته ٥

زید اجاره معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولان وقف منزل عمروه بدیموزغروشی معابله سنده فراغ
ایدوب بدل مرقومک درتیوزغروشی عمروون الدقدنصکره برسنه تمامنده عمرو اول
درتیوزغروشی استیفا ایتمدین منزل بامر الله تعالی محرق اولسه عمرو منزلک عمرسنده
قصر ایدوب درتیوزغروشدن استیفا ایتمدیکی مقداری زیدهز
المغه قادر اولورمی الجواب اولور علی افندی

مرقعا من عطاء الله افندی بعلامته

زید اجاره معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولان وقف حمامی اوچ سنه تمامنه دکین یوزبیک اجره
اجرت ایله عمروه ایجار و تسلیم و اوچ سنه لک اجاره سی اولان مبلغ مزبوری عمروهز باتمام اشبو
الوب بعده عمرو اول حمامی برسنه ضبط ایندکده نصکره زید فوت اولدقده ترکه سنی بیض ایدن
حصه اورثه اولان اوغلی بکر عمروک دیروبکی اجرهز استیفا ایتمدیکی مقداری عمروه ویرمدین
اول حمامی عمروون المغه قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

٥ وتفسخ بموت احد العاقدین او عقدها نفسه فان عقد لغیره کالوکیل والمتولی ومتولی الوقف صدر الشریعة فی شرح الوهبانیة اذا فسخ العقد بعد تعجیل البدل صح ان کان العقد او فاسدا فلمستحق حبس المبدل حتی یستوفی البدل وکرهنا ازیلی فی البیع الفاسد مصرحا بان للمستاجر حبس العین حتی یستوفی ما عجله والا فحاله کما اذا اجارت الوکیل بجنیة لانه فیما اذا کانت العین فی ید المؤجر وما ذکره المصنف تبعا لصدر الشریعة فی الاجارة الفاسدة من ان مع الفصل یبرء عن الضمان کما سیاتی فی الاجارات

زیدک اجاره معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولان وقف دکانک زید معجله سنی استیفا ایتمدین
حریقده محرق اولوب بعده زید بش سنه برینه متصرف اولوب لکن متولی کلوب مؤجله یه
طلب ایتمکله زید دخی سکوت ایدوب بنا دخی ایده میوب معطل قاله حالا بش سنه نک
مؤجلکسنی جانب وقفه ویروب معجله سنه محسوب اولمق اوزره کالاول بنا مراد ایندکده
متولی منع ایدوب بعد الیوم اجاره معجله و مؤجله ایله آخره ویررم دیمکله
قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

مرقعا من عطاء الله افندی بعلامته

زیدک اجاره معجله و مؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف محزن بعد وفاته انتقال عادیله
اولادنه انتقال ایدوب بعده محرق اولدقده عرصه سی اون سنه خالی و معطل قالوب اولاد
اجرت معجله یه محسوب اولمق اوزره بنا ایتمیوب و عرصه نک اجر مثلنی جانب وقفه اون سنه
دیرماسه لر حالا متولی عرصه یه آخره اجاره قادر اولورمی الجواب اولور جواب آخر
اولور اجرت معجله مقداری منافع بولندیسه یحیی افندی

مرقعا من کرخشی

زید اجاره معجله و مؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف خانی بعد وفاته انتقال عادیله
اولادنه انتقال ایدوب بعده محرق اولدقده عرصه سی اون سنه خالی و معطل قالوب اولاد
اجرت معجله یه محسوب اولمق اوزره بنا ایتمیوب و عرصه نک اجر مثلنی جانب وقفه اون سنه
دیرماسه لر حالا متولی عرصه یه آخره اجاره قادر اولورمی الجواب اولور جواب آخر
اولور اجرت معجله مقداری منافع بولندیسه یحیی افندی و عبد الرحیم و علی افندی

مرقعا من کرخشی و انما یحل للمتولی الاذن فیما یرید الوقف به خیرا او نقل عن الاسعاف للمتولی ان یفعل للوقف ما یکون مصلحة له ٥

زید اجاره معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولان وقف عرصه اوزرینه اون متولیلکله معجله سنه محسوب
اولمق اوزره ایکیوز غروش صرف ایدوب اوطه لر بنا ایندکده نصکره سکز آی مرور نده بلا ولد
فوت المغله اول اوطه لری متولی وقفیچون ضبط ایدرکن زیدک زوجه سی هند و سائر ورثه سی
زیدک وجه مهر اولوزه مصروفنه استیفا ایتمدیکی مقداری عرصه لرینی متولی بدنده
اولان غلهز المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

مرقعا قبل الورق من شرح الطحاوی
بعلامته ٥

زید متولیسی اولدیغی وقف فرنی شوقدر اجاره معجله و مؤجله معلومه ایله عمروه ایجار
و تسلیم و معجله مرقومه یی عمروهز الدقدنصکره الی آی مرور نده فرن محرق اولمغله عمرو
عرصه سنی زیده زراعت ایدوب معجله مرقومه هز استیفا ایلدیکی مقداری زیدهز استرداده
قادر اولورمی الجواب اولور یحیی افندی و عبد الرحیم و علی افندی

مرقعا قبل الورق من کرخشی ٥

زید اجاره معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولان وقف عرصه اوزرینه اون متولیلکله معجله سنه محسوب
اولمق اوزره ایکیوز غروش صرف ایدوب اوطه لر بنا ایندکده نصکره سکز آی مرور نده بلا ولد
فوت اولمغله اول اوطه لری متولی وقفیچون ضبط ایدرکن زیدک زوجه سی هند و سائر ورثه سی
زیدک وجه مهر اولوزه مصروفنه استیفا ایتمدیکی مقداری عرصه لرینی متولی بدنده
اولان غلهز المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

زید متولیسی اولدیغی وقف منزل شوقدر اجره اجرت معجله ومؤجله معلومه ایله عمرده ایجار
وتسلیم ومعجله مرقومه یی عمروخ الدقدنصکره عمرد معجله مرقومه یی استیفا ایتمدین زمان قلیلده
بلا ولد فوت اولمغله زید منزلی وقفیچون ضبط ایدوب بعده عمروک حصه اوآرثی بکر معجله مرقومه
استیفا اولنمیان مقدآری زیدخ الدین بکر بلاوآرث فوت اولسه ابن بنیالمال
عمروک معجله مرقومه دن استیفا ایتدیکی مقدآری زیدخ المغه
قادر اولورمی ایجواب اولور علی افندی

زید اجارهٔ معجله ومؤجله ایله تصرفنده اولان وقف عرصه اوزرینه اذن متولی ومایلیله اجارهٔ
معجله سنه محسوب اولمق اوزره برمنزل بنا ایدوب مصروفنی استیفا ایتمدین ورعقب فوت
اولدقده اول منزل زیدک اولادنه انتقال ایدوب بعده اولادخ عمرو زمان قلیلده بلاولد فوت
اولوب متولی وقف اول منزلی عمروک حصه سنی اجارهٔ معجله ومؤجله ایله بکره ایجار وتسلیم ایله
حالا عمروک ورثه سی عمروک حصه سندخ استیفا اولنمیان مقدآری متولی بدنده
اولان غلهخ المغه قادر اولورمی ایجواب اولور لر عبدالرحیم

زید برمقدآر وقف عرصه یه متولیسندخ اجارهٔ معجله ومؤجله ایله الوب بعده اذن متولی
وکندی مایلیله اجاق معجله سنه محسوب اولمق اوزره برمقدآر اینجه بنیه احداث ایدوب بعده
زمان قلیلده بلاولد فوت اولدقده ورثه سی اول بنایه صرف ایتدیکی مبلغک نصف
ایلدیکی ایاقده لازم اولان اجر مثلی مقدآرندخ فضلهسنی جانب وقفدن
رجوع ایدوب المغه قادر اولورمی ایجواب اولور یحیی افندی

الیاهودی اجارهٔ معجله ومؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف منزلی اذن متولیسله برمقدآر
مبلغ مقابلهسنده عمروه فراغ ایدوب عمرو بریدیکی مبلغی منزل مزبورخ استیفا ایتمدین
فوت اولوب صغیره ذی همتدی ترک ایدوب زمان بلوغنه قدر فوت
اولوب متولی منزل مزبوری آخره ایجار ایله عمروک سائر ورثه سی مقابلهٔ
فراغده وبرملاخ مبلغندخ بقیه یه الیاخ یاد قفدخ المغه قادر
اولورمی ایجواب الیادن اولور لر اسعد افندی

زید اجارهٔ معجله ومؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف منزلی عمروه اذن متولیسله شوقدر اجره
بدل مقابلهسنده فراغ ایدوب مبلغ مزبوری عمرودن الدقدنصکره الی آنی مرورنده
منزل مزبور حریقده محترق اولحالده عمرو مبلغ مزبورخ استیفا ایتدیکی مقدآری
زیدون المغه قادر اولورمی ایجواب اولور عبدالرحیم افندی

زید برقف عرصه اوزرینه اذن متولیسله اجرت معجله سنه محسوب اولمق اوزره برمنزل
بنا ایدوب مالکخ شوقدر بیک اچه صرف ایدوب زمان قلیلده قبل الاستیفا بلاولد فوت اولوب
منزل مزبوری متولی قبض اولحالده زیدک ورثه سی زیدک نصف قیمتی استیفا ایتدیکی مقدآری متولی
بدنده اولان غلهخ المغه قادر اولورمی ایجواب اولور لر عبدالرحیم

زید برقف خراب حمامی معجله سنه محسوب اولمق اوزره اذن متولی ورأی حاکمله مالکخ عمارت
ومرمت ایدوب شوقدر بیک اچه صرف ایدوب مصروفنی استیفا ایتمدین زمان قلیلده بلاولد
فوت اولوب حمامی متولی ضبط ایله زیدک ورثه سی استیفا اولنمیان مقدآرینی متولی بدنده
حمامک اجرتندخ حاصل اولان استیفایه قادر اولورمی ایجواب اولور لر عبدالرحیم

زید زوجهسی همدایله برقف منزل اشتراک اوزره اجارهٔ معجله ومؤجله ایله متولیسندن
تفویض ایدوب متصرف اولدیکی زید زمان قلیلده بلاولد فوت اولوب متولی منزل مزبورخ
حصه سنی وقفیچون ضبط ایتدکده زیدک ورثه سی استیفا اولنمیان مقدآرینی
متولیخ المغه قادر اولورمی ایجواب اولور لر عبدالرحیم

زیدک اجارهٔ معجله ومؤجله ایله تصرفنده اولان منزل محترق اولوب بعده زید مایلیله معجله سنه
محسوب اولمق اوزره بنا ایدوب مصروفنی استیفا ایتمدین زمان قلیلده بلاولد فوت اولوب
اولمغله متولی اول منزلی وقفیچون ضبط ایله حالا زیدک ورثه سی زیدک استیفا
ایتدیکی مقدآری متولی بدنده اولان مال وقفدخ المغه
قادر اولورلرمی ایجواب اولورلر

زید اجارهٔ معجله ومؤجله ایله تصرفنده اولان وقف عرصه اوزرینه اذن متولی ومایلیله معجله سنه
محسوب اولمق اوزره منزل بنا ایدوب معجله سنی استیفا ایتمدین زمان قلیلده زید بلاولد فوت
اولدقده متولی وقف اول منزلی وقفیچون ضبط واجارهٔ معجله ومؤجله ایله بکره ایجار ایله حالا
ورثه زیدک استیفا ایتدیکی مقدآری متولی بدنده اولان غلهخ وقفدخ المغه
قادر اولورلرمی ایجواب اولورلر عبدالرحیم افندی

زید اجارهٔ معجله ومؤجله ایله تصرفنده اولان وقف وکالک عمروه شوقدر اجره بدل مقابلهسنده
اذن متولیسله فراغ وتفویض ایدوب بعده بدل مزبورخ برمقدآرینی الوب برمقدآرینی استیفا
ایتمدین زمان قلیلده عمرو بلاولد فوت اولوب اول وکالک متولی وقف ضبط ایله
حالا زید بدل مزبوردن باقی قلانخ ورثه عمرودن المغه قادر
اولورمی ایجواب اولورلر عبدالرحیم افندی

ای آدام بو جد اعلاکو بن یوضع لکم
فی بیت المال علی انها مال مشایخ قصابات
بجمیع المسلمین فتوضع هناک سبیلا مرضیا
وباقی المسئلة بعلم تمام مرارا ان لا یجوز
ان تملک بنفس العقد فتکون ما بقی
من المعجلة بعد موت المستاجر کسائر ترکته
والله اعلم ۵

مرت مسئلة من کریمشی بعلامته ۲

واما العقود التی یتعلق حقوقها بالاعیان
کبیع والشراء والاجارة والاستیجار
والصلح عن المال من فصول البهنسی
فی ضمان الوکیل من الحمایة
وقد مر من عطاء الله افندی الخلاف فی
ایجار حقیقة ۵

مرت من عطاء الله افندی قبیل الوقف
بعلامته ۸

اذا مر الی ما ذکر محمد رحمه الله من مسئلة
خانا ورکله رتبه ان برم فیها استرم
من الحمام ویجب له ذلک من الاجر
فتفعل فانها رایت بالحکام وعلماء
علی الوجه بما اتفق جامع الفصولین
فی احکام العمارة
وباقی المسئلة بستقاد مما مر من
کریمشی بعلامته ۲

مسئلة مرت من شرح الطحاوی
قبیل الوقف بعلامته ۹

مسئلة مر من اجارة ایجار وقالا ایجار تملیک
المنفعة والمنفعة الملکة بالعوض اعم
قد فات باحتراق المنزل ولم یشترط
الانتفاع فسقط ما یقابله من العوض
وهو الاجرة المعجلة التی وقع العقد علیها
عطاء الله افندی

مرت مسئلة انفاظهر الورق مبيعة

زيد اجارة معجلة ومؤجلة ايله تصرفنده اولان وقف منزل عمرده اوجيوز الى غروشى بدل
مقابله سنده اذن متوليله فراغ وتفويض ايدوب يوز الى غروشى الوب ماعدا بى الدين
فرق بش كون مرور نده حريقده محترق اولمالا باقى ايكيوز غروشى وفى
عمرون طلب ايدوب المغه قادر اولورمى الجواب اولماز مشكازاده

مرت مسئلة من عطاء الله افندى

هند اجارة معجلة ومؤجلة ايله تصرفنده اولان وقف منزل اذن متوليله شوقدر اقچه
بدل مقابله سنده زيده فراغ وتفويض ايدوب بدل مزبورى الوب بعده زمان قليله
منزل محترق اولسه زيد استيفا ايتديكى مقدارى هنده مرجعت
ايدوب المغه قادر اولورمى الجواب اولور

وفى فوائد ظهير الدين المرغينانى المشاهير
انه ينبغى فى ارض الوقف على ان يرجع
فى الغلة فله الرجوع من احكامات
العمادية وكذا فى احكامات الخصاف

زيد اجارة معجلة ومؤجلة ايله متصرف اولديغى وقف عرصه اوزرينه متوليسى عمروك اوزرينه كندى
مالى اليله مصروفى اجوزه محسوب اولمق اوزره وتفويض مزبور بنا ايدوب بعده زيد مصروفى
استيفا ايتديكى مزبور عمروك اوتيله شوقدر اقچه بدل مقابله سنده بكره فراغ
وقبض بدل ايدوب بعده بكر زمان قليله بلا ولد فوت اولوب عمرو منزل مزبورى
وتفويض ضبط ايتمكله بكرك ورثه سى بدل مزبورى زيد حالا ورثه سندن زيد عمرده مصروفى
استيفا ايتديكم مقدارى مال وتقديم باكه اوايله والا مصروفى استيفا
ايدنجه منزل ضبط ايدرم ديمكله قادر اولورمى الجواب اولور

بحيى افندى وعبد الرحيم افندى وعلى افندى

زيد بر وقف اوطه يه اجارة معجلة ومؤجلة ايله متوليسندن استيجار وبر مدت ضبط ايدوب
معجله سنى استيفا ايتدكدن صكره زيد اول اوطه يه اذن متوليله هنده فراغ وقبض
بدل ايدوب بعده زمان قليله هنده بلا ولد فوت اولمغله متولى اوطه يه وتفويض
ضبط وبكره ايجار ايتمكله هندك ورثه سى بدل مزبورى زيد حالا زيد
بدل مزبور بندن الدى ديو اوطه يه بكره ضبط ايتدرديكى كندى ضبطه
قادر اولورمى الجواب اولماز بحيى افندى عبد الرحيم على افندى

زيد اجارة معجلة ومؤجلة ايله متصرف اولديغى وقف منزلده اذن متوليله مصروفى معجله
محسوب اولمق اوزره ماليله اوطه بنا واحداث ايدوب بر زمان متصرف اولدقدن صكره
بلا ولد فوت اولوب ورثه سى اوطه مرقومه بزه انتقال ايدرجو ضبطه
قادر اولورمى الجواب اجرت معجله سى قدر استيفاى
منافع اولبجى اولماز لر بحيى افندى

واذا جاء الاجر واستحق بالعقد بل بالتعجيل
او بشرطه او استيفاء المعقود عليه
او بالتمكن منه فيجب منه لو قبض الدار
ولم يسكنها حتى مضت المدة عليه فى ظاهر
قال الاجر اذا جاء يجب باداء المنفعة
شيئا فشيئا فما استوفى فى المنفعة
وجب عليه الاجر وعالم يستوف فى يتفسخ
العقد فى حقه مزرعة افندى

37

وان كان رب الدار هو المستأجر بان بنى فى الدار على ان يجب له ذلك من الاجر فصرف المستأجر من ماله
قدما معدودا فالى بنائه ثم اخرج المستأجر من الدار قبل استيفاء ما صرفه له ان يرجع به على الموجر الامر
من اجارة المحيط ملخصا وباقى المسئلة بعلم خماسياته من الاشباه ه

زيد متوليسى اولديغى وقف خرابه يرمنزل عمرده بهر يوم ايكيشر اقچه يه ايجار ايلدكده منزل مزبوريى
بالكليه عمارت ومرمت ايله نه مقدار اقچه صرف ايدرسه كاجر مثلى استيفا ايله وبكله عمرو
وفى مالنه بكر مزبورى تسبيك اقچه خرج وصرف ايدوب منزل مزبورى عمارت ايلدكده عمرو مصروفى
استيفا ايتمدين ياخود استيفا ايتديكى مقدارى غله وتقديم وبرمدين عمروك
منزل مزبور هدر مجانا اخراجه قادر اولورمى الجواب اولماز عبد الرحيم

زيد واقف وقف ايتديكى عقارانى برسنه هر زياده اجار اولنمه جو شرط ايتمكين مشروطيت
اوزره متوليسى اولان عمرو خلاف شرط واقف يدى سنه ثمانه دكاجر مثليله بكره اجار ايدوب اجرتى
تماما معجلا الدقدن صكره متولى عقد مزبورى خلاف شرط واقف هدر جو فسخ ايتدرديكى بعده عقارات
مزبوره يه وتفويض ضبط مراد ايتدكده بكر استيفا ايتديكم مقدار معجله يه الدين عقارانى تسليم
ايتمام ويوب يدنده ايكن عمرو معزول اولوب برينه بشر متولى اولدقده بكر اجرت
مرقومه هدر استيفا ايتديكى مقدارى الدين بشر اول عقارانى بكرون
الوب آخره اجاره قادر اولورمى الجواب اولماز

بو صورتده بكر معجله يه استيفا ايتمدين بشر اول عقارانى جبرا بكردون الوب آخره اجار ايله حالا
بكر معجله هدر استيفا ايتديكم مقدارى باكه تماما واصل اولنجه يه دكين بنم ايچون حق حبس وار در جو
الوب عقارانى ضبطه قادر اولورمى الجواب اولور بهما عبد الرحيم

زيد اجارة معجلة ومؤجلة ايله متصرف اولديغى وقف منزلى هدم ايدوب مجددا كندى مالندن
ملك كرستنه سبيله ومنزل مزبورك تقضى ايله مخلوطا اذن متوليله معجلة سنه محسوب اولمق
اوزره برمنزل بنا ايدوب مصروفى استيفا ايتدكدن صكره هنده بلا ولد فوت اولسه
منزل مزبور زيدك ورثه سنه انتقال ايدرمى الجواب اولماز

بو صورتده منزل مزبورك متوليسى عمرو اول منزلك بناسنى زيدك ملكى اولمق اوزره
تمسك وبرسه اول تمسك ايله منزل مزبورك بناسى زيدك ملكى اولمش
اولورمى الجواب اولماز بهما عبد الرحيم

هندك اجارة معجلة ومؤجلة ايله تصرفنده اولان وقف دكان واوطه لرحريقده محترق اولوب
عرصه صرفه قالدقدن صكره هنده اول عرصه اوزرينه كندى مالى واذن متوليله كاالاجارة معجلة
محسوب اولمق اوزره دكان واوطه لرى بنا ايدوب مدت مديده ضبط وتصرف ايدوب مصروفى استيفا
ايتدكدن صكره هنده بلا ولد فوت اولسه حاكم متولى وقف اوطه لرى ودكانلرى وتفويض ضبط
واجارة معجلة ومؤجلة ايله اجاره قادر اولورمى الجواب اولور عبد الرحيم

سئل عن المستأجر اذا بنى فى ارض الوقف
باذن الناظر على ان يرجع فى الاجرة هل يجوز
البناء على الوقف ويرجع بما انفقه فى العمارة
اجاب نعم يكون البناء على الوقف ويرجع
بما انفق فى العمارة فتاوى ابن نجيم
واذا مات يرجع ورثة المستأجر فى ما صرفه
وان استوفى فليس لهم الرجوع كذا
يفهم تمام ما نقلناه من مسعود الفتاوى
والمحيط ملخصا ه
ومقتضاه انه لو مات يكون ميراثا
كالو عمر بالنفقة كرستى من البحر
فى الوقف

هند متولیه سی اولدیغی وقف دکاندن عمروک وقفائند نصکره اولادنه انتقال ایتمیوب وقفه
قالمق شرطیله عمرده اجارهٔ معجله و مؤجله ایله ایجار و تسلیم و معجله سی اولان شو قدر اقچه یه
عمرده الدقدن نصکره عمرو و بردیکی اقچه یه دکاندن نصف قبیله استیفا ایتمدین فوت اولسه هند عمروک
استیفا ایتمدیکی مقدارنی حصه اولان اوغللری بکر و لبشه و بردیلر دکان
مزبوری ضبطه قادر اولورمی ایجواب اولور عبد الرحیم

زید اجارهٔ معجله و مؤجله ایله نصف فندقه اولان وقف منزلده معجله سنه محسوب اولمق اوزره بعض ایتمیه
احداث ایدوب بعده مدت مدیده ضبط و تصرف ایدوب معجله یه محسوب اولمق اوزره بنایه صرف
ایتدیکنی استیفا ایلدکدن نصکره زید بلا ولد فوت اولوب متولی وقف اول منزلی ضبط مراد
ایلدکده ورثه متولی یه منع ایدوب کندولرینه ضبطه قادر اولورمی ایجواب اولمز عبد الرحیم

زید متولیسی اولدیغی وقف منزل و دکان عمروه شو قدر بیک اقچه اجارهٔ معجله و مؤجله مثلیله
ایجار و تسلیم ایدوب معجله یه عمروک ثوب بعده مدت مدیده عمرو اول منزل و دکانی ضبط
و نصف قبیله معجله یه استیفا ایلدکدن نصکره عمرو بلا ولد فوت اولدقده ورثه سی
اول منزل و دکانی ضبط ایله برحالا متولی اول منزل و دکانی ورثه
عمروه المغه قادر اولورمی ایجواب اولور عبد الرحیم

زید متولیسی اولدیغی وقف عقارآتی اون سنه یه دکمک عمروه اجر مثلی اولان شو قدر اقچه یه ایجار
و تسلیم و اجرت مزبوره یه عمروه جمله پشین الدقدن نصکره زید معزول اولوب یرینه بکر متولی
اولدقده عمرو و بردیکی اجرتی اول عقارآتک اجر مثلندن استیفا ایتمدین بکر ایجار
مزبور صحیح دکلدر چو اول عقارآتی عمروه مجانا المغه قادر اولورمی ایجواب اولمز عبد الرحیم

زید اجارهٔ معجله و مؤجله ایله نصرفنده اولان وقف عرصه ده متولیسی عمروک اذنی وکندی مالیله مصارفنی
اجرت معجله سنه محسوب اولمق اوزره و یقیچون بر دکان بنا ایتدکدن نصکره زید مصروفنی استیفا ایتمدین
بلا ولد فوت اولوب دکان عمرو ضبط و آخره ایجار ایله ورثه سی زیدک مصروفنی استیفا اولنمیه
مقدارنی عمروه المغه قادر اولورلرمی ایجواب اولورلر علی افندی

زید متولیسی اولدیغی وقف منزلی شو قدر اقچه اجارهٔ معجله و یومی بر اقچه مؤجله ایله هنده
ایجار و تسلیم ایدوب اولقدر معجله یه هندک ثوب بعده زمان قلیلده هند فوت اولوب
انجق معتقی عمروی ترک ایتدکده زید منزل مزبوری و یقیچون ضبط و آخره ایجار ایله
عمرو هندک معجله مرقومه سنی استیفا ایتمدیکی مقدارنی زیدک المغه قادر
اولورمی ایجواب اولور کذا مختار زاده وعلی افندی

مرت مسئله قبل اربعة اوراق من شرح الطحاوی للاسبیجابی بعلامته

مرت انتفاء ظهر الورق بعلامته

مرت قبل الورق بعلامته

مرت ظهر الورق من الاشباه بعلامته

اصلان ما بقی من المعجلة ملک المستاجر فیکون کسائر ترکته فیرثه الوارث ومعتقة عصبة النسبیة فیافنده ارتا عطاء الله افندی

برقاج کسنه لر اجارهٔ معجله و مؤجله ایله علی الاشتراک نصف فلرنده اولان وقف قابقخانه یی زیده
اجرت معلومه ایله ایجار و تسلیم ایلدکلرنده نصکره قابقخانه تعمیره محتاج اولمغله مزبور لر
زیده قابقخانه یی مالکلره تعمیر ایله مصروفکی اجرتنه حساب ایده رزده بعمل یله زیدمالندن قدر معروف
شو قدر اقچه صرف ایدوب قابقخانه یی تعمیر ایتدکدن نصکره زید مصروفنی استیفا ایتمدین
اول کسنه لرحق عمرو بلا ولد فوت اولوب متولی عمروک حصه سنی وقفیچی ضبط
و آخره ایجار ایله زید مصروفندن استیفا ایتمدیکی مقدارنی عمروک
حصه سنه دوشنی عمروک ترکه سنه قابه سنی قبض ایدیم ورثه سندن
المغه قادر اولورمی ایجواب اولور یحیی افندی علی افندی

زید متوفانک اجرت معجله و مؤجله ایله متصرف اولدیغی منزلدن زید استیفای اجرت
ایتمدین فوت اولوب اول منزل اوغلی عمروه انتقال ایدوب عمرو دخی قبل الاستیفا
فوت اولدقده منزل مزبور وقف طرفندن بکره تفویض اولنه عمروک اناسی
و وارثه سی هند استیفا اولنمیه فلانی بکردن المغه قادر اولورمی
ایجواب متولیدن اولور بکر و الماز اسعد افندی

زید ملک عرصه سنی عمروه اجرت معینه ایله مدت معلومه تمامنه دک ایجار و تسلیم عمروکی
اوزرینه نفیچون اوطه لر بنا ایدوب اول اوطه لری وقف صحیح اولور زعمیله
وقف بعده اول اوطه لره کندی متولی اولمق اوزره بعض کسنه لره بلا بیان المدة
اجارهٔ معجله و مؤجله ایله ایجار و تسلیم ایدوب بعده اول اوطه لر اول کسنه لرک یدلرنده
محترق اولوب عرصه مرقومه یه مدت تمام اولمغله زید عروه الدقده اول کسنه لر
معجله دیو و بردکلری اقچه نک اجر مثلندن زیاده سنی عمروه المغه
قادر اولورلرمی ایجواب سکنی ایله استیفا
ایتمدکلری مقدارنی اولورلر عبد الرحیم

هند متولیه سی اولدیغی وقف باغچه یه میوه سندن منتفع اولمق ایچون عمروه بشبیک
اقچه اجارهٔ معجله و مؤجله مثلیله ایجار و تسلیم ایدوب معجله نامنه بشبیک اقچه ثوب
بعده اون سنه اول باغچه یه ضبط و تصرف ایدوب باغچه نک میوه سندن
و اجرت ارضدن معجله سنی استیفا ایتدکده نصکره عمرو فوت اولوب
قرنی زینبی ترک ایله حالا هند اول باغچه یه زینبدن ثوب
و یقیچون ضبطه قادر اولورمی ایجواب اولور

مرت ظهر الورق من الاشباه بعلامته

مرت قبل الورق بعلامته

مرت انتفاء ظهر الورق بعلامته

مسئلة ان استاجر ارضا مع ما فیها من الاشجار فاجاره فاسدة وفی الفتح لو فیها اشجار علی قیاس قول ابی حنیفة لا یجوز ایضا لان الصفقة جمع بین الفاسد والصحیح من شرح الجامع الصغیر قاضی

واجاره بناء فی ارض جایزة واجارة بناء فی الثالث قبیل فی العقود من الوقف وبانی المسئلة بعلم ما مر من شرح مجمع بعلامته قبل الورق بعلامته

وان قال القیم او المالک لمستاجرها وقت بنک فی عمارتها فعمرها باذنه یرجع علی القیم او المالک من وقتئذ

الورثة خلفاء المیت فیجاره وعلیه

مرتب قبل الورق بعلامته

زید متولیسی اولدیغی وقف باغچه یی عمرده اجاره معجله و مؤجله ایله ایجار عمرو دخی
استیجار ایدوب بعده عمرو برحدث اول باغچه یی ضبط ایدوب استجارینک
محصولاتنی اخذ و استهلاک و برینی ضبط و تصرف ایتدکده نصکره زید معزول اولوب
برینه بکر متولی اولدقده عمرو معجله و مؤجله نامنه وقفه و برد یکی اقچه یی اول باغچه نک
محصولندن و برینک اجرمثلندن استیفا ایتمش اولیجق
بکر مزبور اول باغچه یی عمرودن الوب وقفیجون
ضبطه قادر اولمز ایکن الجواب اولور عبد الرحیم

زید متولیسی اولدیغی باغچه یی عمرده اون ایکی بیک اقچه معجله و سنه ده شو قدر اقچه
مؤجله ایله ایجار و تسلیم ایدوب عمرو بعد الاستیجار اول باغچه یی برقاچ سنه
ضبط و تصرف ایدوب اول سنه لرده باغچه نک میوه سندن و برینک اجرتندن
وقفه و برد یکی معجله و مؤجله یی استیفا ایتدکده نصکره عمرو اول باغچه نک شو قدر
محصولنی اخذ و استهلاک ایدوب بعده عمرو فوت اولدقده حالا متولی اولمقدر
محصولی وقفیجون ترکه و افیه عمرو ی قبض ایدن ورثه سندن
تضمینه قادر اولمز ایکن الجواب اولور کذا فی عبد الرحیم

زید متولیسی اولدیغی وقف باغچه یی عمرده اون ایکی بیک اقچه معجله و سنه ده شو قدر اقچه
مؤجله ایله ایجار و تسلیم ایدوب عمرو بعد الاستیجار اول باغچه یی برقاچ سنه ضبط و تصرف
ایدوب اول سنه لرده باغچه نک میوه سندن و برینک اجرتندن وقفه و برد یکی معجله
و مؤجله یی استیفا ایدوب بعده عمرو فوت اولدقده باغچه یی اولادی ضبط
ایله برحالا متولی وقف اول باغچه یی عمرو نک اولادندن
الوب وقفیجون ضبطه قادر اولمز ایکن الجواب اولور عبد الرحیم

زید نک اولادنه واولادواولادنه وقف ایتدیکی باغچه یی اولادندن عمرو نوبه نوبه بکر نک سکا بیک
اقچه اجاره معجله نامنه اقچه سن الوب متولیسی بدیله استرباح ایله برحالا بکر وفات ایدوب
باغچه اوغلی خالد ایله قرنی همدم لرنده قالوب اوغلی دخی وفات ایدوب باغچه دن نوبت
اولاد زید همدم بشره ایله ولیدک اولدقده باغچه یی همدم طلب ایدوب البیجی همدم اجاره معجله
نامنه بکر نک و برد یکی اقچه یی متولی وقفندن طلبه قادر اولورمی الجواب
اجرت ارضدن و باغچه محصولندن قبض اولنماندن
زیاده سنی اولور یحیی افندی

مرتب قبل الورق من علماء الله افندی
بعلامته

اون اوچنجی باب بعد الاحراق او الخراب بنا بیانندہ در
اولدخی بدی فصل اوزرینه در فصل اول معجله سنه محسوب
اولمق اوزره متاجرک بناسی بیانندہ در

زید نک اجارهٔ معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولان وقف دکان محترق اولسه
تجدید عقد اجاره لازم اولورمی الجواب تجدید اولمازبحر
متولی تعرضندن ممنوع در کتب السعد افندی من مجموعه

عرصه وبناسی زید نک وقفی اولوب عمرو نک اجارهٔ معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولان
وقف منزل محترق اولوب عرصه صرف قالدقده متولی وقف غلهٔ وقفدن بنایه مساعده
اولمامغله بنا ایتمیوب عمرو دخی معجله سنه محسوب اولمق اوزره بنا ایده میوب البیجی
عرصه نک اجرتنی متولی وقفه و برمیوب اجارهٔ معجله سنه محسوب اولمق اوزره بنا ایتمک
ایچون استیجار ایدرکنه دخی یوغیکن متولی عرصه یی عمرودن الوب
آخره ایجاره قادر اولمز ایکن الجواب اولمازعبد الرحیم

زید نک اجرت معجله و مؤجله ایله استیجار ایدوب متصرف اولدیغی وقف اولمله بر
بعد زمان خرابه مشرف اولوب زید عمارت و مرمتندن ابا و امتناع ایدوب وقفدن
دخی بنایه مساعده اولمیوب اول حال اوزره قالیجی بالکلیه خراب و منهدم اولمق مقرر
اولیجی و اجرت معجله سنه محسوب اولمق اوزره مالیله عمارته طالب کمسنه لر اولمغله
متولیسی زید نک اجرت معجله یی استیفا ایتدیکی مقدار عرض فضله سنی
زیده و برمیوب اول اولمله ری الوب وجه محرر اوزره طالب
اولنده ایجاره قادر اولمز ایکن الجواب اولور عبد الرحیم

زید بر وقف عرصه یی متولیسندن اجارهٔ معجله و مؤجله ایله استیجار و بعده اذن متولیله
بنایه خرج ایده جکی اقچه یی معجله سنه محسوب اولمق اوزره بنا مراد ایتدکده متولی بن
مال وقفله وقفیجون بنا ایدرم دیو زیدی وجه مبین اوزره بنادن منعه قادر
اولورمی الجواب وقفه نافع اولان ایله عمل اولنور جواب آخر نفع زید
بنا ایتمکده اولیجی اولمازبحر یحیی افندی

زید نک اجارهٔ معجله و مؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف دکان محترق اولدقده زید خرج ایده جکی
اقچه یی معجله سنه محسوب اولمق اوزره عرصه اوزرینه دکان بنا ایدرکن متولی راضی اولمیوب
اول عرصه یی اخذ و آخره ایجار قادر اولمز ایکن الجواب اولورمی الجواب اولمازبحر یحیی افندی

نعم انهدم کل الدار کان للمستاجر
ان یفسخ الاجارة بحضرة الآجر
وغیبته ویسقط الاجر عند الکل
ولا ینفسخ الاجارة مالم یفسخ
فاتیه فیما یجب الاجر

مرتب مستنسخه مرارا من جامع الفصولین

واما یحل للمتولی الاذن فیما برجع
الوقف به خیرا فیه فی اسئلة المتفرقة
من الوقف

وبتعین الاقتراض فی الوقف
باه نفع له کما فی شرح المجمع الاشباه
فی قواعد الدعوی

فصل ثانی متولی بنا ایتدکده آخره ایجار بیانتده در

زید متولی عمرو ذمی یه اجارهٔ معجله ومؤجله ایله ارض وبناسی وقف اولان دکانی مدت معینه ده ایجار ایدوب مدت اجاره ده دکانی یانوب تکرار بنا اولندقده متولی عمرو ده بربنه اجرت مرسومه ایله بکره ایجار قادر اولورمی الجواب جانب وقفدن ایسه وقفه انفع زیرا علة العمل اولنور ذکرنا فی المنتقی من المجموعه

فصل ثالث بنا ملک اولمق اوزره باذن متولی بنا واخره بیع وتسلیمی حواله بیانتده در

زید اجارهٔ معجله ومؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف متروک تصرفی عمرو ده اذن متولیسیله تعویض قصکره منزل مزبوره اذن متولی وکندی مالیله نفیسجون اعدات ایتدیکی ابنیه یه عمرو ده اون بدی بیک اقچه یه بیع وتسلیم عمرو دخی قبول ایتدکدن صکره ثمن مزبوری عمروک متولیسی اولدیغی وقفه اولان اون بدی بیک اقچه دینندن تقاص ایله مالک زید دین مزبوره خلاص اولمش اولورمی الجواب اولماز بجیی افندی

بو صورتده عمرو فوت اولدقده بربنه متولی اولان بکر اون بدی بیک اقچه سنی ترکه سنی قبض ایدوب قرنی همدخی بعد الاثبات المغه قادر اولورمی الجواب اولماز زیدخی اولور بجیی افندی

فصل رابع معجله سنه محسوب اولمق اوزره بناسندن مستاجرک امتناعی بیانتده در

بر وقفک مستغلات ندن اولمله لره اجارهٔ معجله ومؤجله ایله متصرف اولان کسنه لر معجله لربنی تصرف ایلیوب استیفا ایتدکلرندن صکره اول اولمله لره حریقده محترق اولوب عرصه سی صرفه قالدقده متولی اجاره معجله سنه محسوب اولمق اوزره اذن وبروب مزبور لربناسندن ابا وامتناع ایدوب ایکی سنه عرصه قالیه قالوب وقفه بر سنه حاصل اولماسه متولی اول اولمله لربنی آخره ایجاره قادر اولورمی الجواب اولور بمثله افتی صاحب البحر

زید اجارهٔ معجله ومؤجله ایله یکرمی سنه مقدارجی بر دکانی نصرفیله معجله سنی استیفا ایتدکدن صکره دکان مزبور حریقده محترق اولوب عرصه سی صرفه قالدقده وقفه بناپه مساعده اولیوب متولی زیده کالاول معجله سنه محسوب اولمق اوزره بنا ایله ویدکده زید بناسندن امتناع ایدوب ایکی سنه زیاده معطل قالوب وقفه بر سنه حاصل اولماسه حالا متولی اول عرصه اجارهٔ معجله ومؤجله ایله آخره ایجاره قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم افندی

اجارة

الوکیل بقبض الدین الذی هم والد غیره او الفاوس لو شرط لها من علیه الدین شیئا فالمشروط له والد من علی عاله من وکالة خزانة الفتاوی

وانه یشکل بما یاتی عدم مطابقة المسئلة للسؤال لانه قد مر عن عطاء ومنصور ان المتولی کالوکیل والوکیل فی الوقف لا یجوز تصرفه فیما یخالف فیما یخالف شرط الواقف کما لا یجوز تصرفه فیما یخالف شرط الموکل لموکله وموصیه وهکذا یستفاد من الکتب المعتبرة فتامل ه

الناظر وکیل الواقف عند ابی یوسف ووکیل القاضی عند محمد فینعزل بموت الواقف عند ابی یوسف ولا عزله ویبطل ما شرط له بموته خلافا لمحمد فی کل ما شرطاه فی کتاب الوقف

مرت مسئلة ظهر الورق بعلامته

مر بیاضه بهذه الصورة من التقنیة والاشباه قبل الورق

اجارهٔ معجله ومؤجله ایله ایکی باب وقف دکان ایله بر باب وقف محرنه متصرف اولان زید مدت مدید ضبط وتصرفیله اول دکانلرک ومحرنک معجله سنی استیفا ایتدکدن صکره اول دکانلر ومحزن محترق اولوب عرصه صرفه قالدقده زید فوت اولوب اولاد غلامی عمرو دکانلرک ترک ایتدکده صکر سنه مرور ایدوب وقفده بنایه مساعده اولمامغله بنا اولنیوب عمرو دکانلرخی بناسندن ابا وامتناع ایدوب بو قدر مدته وقفه نسنه حاصل اولماسه حالا متولی اول عرصه یه اجارهٔ معجله ومؤجله ایله آخره ایجاره قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم

زیدک اجاره معجله ومؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف یهودی خانه حریقده محترق اولوب غلهٔ وقفده بنایه مساعده اولمامغین متولی وقف زیده اجارهٔ معجله سنه محسوب اولمق اوزره کندی مالیله بنا ایله وآلا آخره ایجار ایدرم دیدکده زید بناسندن امتناع ایدوب جانب وقفه اجرت مؤجله سنی وخی ویرمامسه حالا متولی اول عرصه یه زیدک بنادن اولوب آخره ایجاره قادر اولورمی الجواب اولور بجیی افندی

زید صغیرک بابا سندن انتقال ایدن اجارهٔ معجله ومؤجله له وقف دکان حریقده محترق اولدقده قصکره وقفده بنایه مساعده اولمامسه صغیرک وصیسی عمرو اول دکان صغیرو نفعی اولیچون معجله سنه محسوب اولمق اوزره صغیرک مالیله بنایه قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم

فصل خامس مستاجرک عرصه یه فراغی بیانتده در

زیدک اجاره معجله ومؤجله ایله متصرف اولدیغی منزل حریقده محترق اولوب عرصه صرفه قالدقده غلهٔ وقفده بنایه مساعده اولمامغین متولی اونبشنجی عرصهٔ مزبوره یه عمرو یه بر مقدار آقچه بدل مقابله سنده فراغ وتفویض مراد ایتدکده متولی منزل مزبوری محترق اولوب عرصه صرفه وقالیه اولمغله سنک علاقدک قالمادی دیو زیدی وجه مبین اوزره عرصه فراغندن منع ایدوب بن تفویض ایدرم وبدل تفویضی وقیچون بن الورم دیمکله قادر اولورمی الجواب اولور بجیی افندی

زیدک وقف مسجلی اولان بر منزل محترق اولدقده غلهٔ وقفده بنایه مساعده اولمامغله متولی عرصه سنی یومی بر مقدار آقچه مؤجله وبشبیک آقچه معجله سنه محسوب اولمق اوزره زیده بنا اون وبروب ایجار ایتدکدن صکره زید بنا ایتیوب آخره بر مقدار آقچه بدل مقابله سنده فراغ مراد ایتدکده متولی راضی اولیوب حالا غلهٔ وقفده مساعده وآر درجوب اول زیدخی الدینی بشبیک آقچه اجارهٔ معجله یه زیده رد ایدوب اول منزل برینی زیدک بنادن الوب بنایه قادر اولورمی الجواب اولور بجیی افندی

بر فتواده بعد استیفاء المعجل قیدی لازم ه

متولی ان یفعل کل ما کان خیرا للیتیم اوب الاوصیاء المضاربة

متولی ان یفعل بوقف ما یکون مصلحة له عطاء ومنصور افندی عن الاستحسان

فصل سادس مستاجر متولی یه مال وقفله بنا ایتمک ایچون جبری بیا نده در

بر وقف منزل خرابی اولدقده اجارهٔ معجله سنه محسوبه اولمق اوزره بنا یه طالبی اولمکین متصرفی زید اولیه بنا یه راضی اولسه ومنزل مزبوری متولی یه تسلیم ایتمیوب متولی وقفه البته مال وقفله بنا ایله جبر جبره قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

فصل سابع حق تعلی وهوا وعلو بیا نده در

اجارهٔ معجله ومؤجله ایله فوقانی وتحتانی بکی باب وقف اولمق اولدقده تحتانی سنه متصرف اولان زید کندی مالندن بنا یه خرج ایده بکی الجه معجله سنه محسوبه اولمق اوزره متولیه کالاول تحتانی اولمق بنا ایتدکده نصکره فوقانی سنه متصرف اولان عمرو کندی مالندن خرج ایده بکی الجه معجله سنه محسوبه اولمق اوزره اذن متولیله اسلوب سابق اوزره فوقانی اولمق بنا ایتمک مراد ایتدکده زید عمروی وجه محرر اوزره بنادن منعه قادر اولورمی الجواب اولماز بجبی افندی

بر وقف محرر تمک اوزره بنه وقف مزبور بر منزل اولوب اول محرر زید ومنزلی عمرو اجارهٔ معجله ومؤجله ایله متصرف اولمکین منزل محرر اولوب محرر نالدقده عمرو اذن متولیله اوزره بنه وقفیجون کالاول منزل بنا مراد ایتدکده زید عمروی شرعا منعه قادر اولورمی الجواب اولماز بجبی افندی

بر وقف تمک مستغلاتندن فوقانی وتحتانی محرر تمک فوقانیسنی زید وتحتانیسنی عمرو اجارهٔ معجله ومؤجله ایله متصرف اولمکین اول محرر تمک جملهسی محرر اولدقده عمرو اذن متولیله تحتانیسنی اجارهٔ معجله سنه محسوبه اولمق اوزره یاپوب زید دخی فوقانیسنی اذن متولیله اجارهٔ معجله سنه محسوبه اولمق اوزره کالاول بنا مراد ایتدکده عمرو رضا ویرمیوب زیدی منعه قادر اولورمی الجواب اولماز بجبی افندی

بر وقف منزلک فوقانیسنده زید وتحتانیسنده عمرو اجارهٔ معجله ومؤجله ایله متصرف اولمکین اول منزل محرر اولوب عرصه صرفه قالدقده نصکره عمرو عرصهٔ مرقومه یه اذن متولیله بکره فراغ بکر دخی اول عرصه اوزرینه اذن متولیله معجله سنه محسوبه اولمق اوزره تحتانی اولمق بنا ایلدکده زید دخی حق تعلیسی اولمغله اول اولمق تمک اوزرینه کالاول معجله سنه محسوبه اولمق اوزره براولمق بنا ایتمک مراد ایتدکده بکر منعه قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

والجیر علی ذلک کمن علیه اجر تعلیق ازالم یعل وله غیب حصل فی المعصور وعلیه والواجب علی المالک ازاز العیب علی المستاجر ان رضی بذلک عطاء رامه افندی من الذخیرة البرهانیة

فلو کر جل وسفل لو خر فال ابو حنیفة لیس لصاحب العلو ان یبنی فی العلو بناء ولیته وقالا له ذلک اذا لم یضر بالسفل وقال صاحباه له ذلک اذا لم یضر بالسفل والمختار عند مشایخنا انه ان ضر بالسفل یمنع وان لم یضر لا یمنع وعند هم یمنع کذا فی الکافی یمنع قاضیخان فی الصلح من الاجناس

بیتان علو وسفل کل واحد منهما لرجل وادعی احدهما ان بنی علی السطح سقفا لبیته واستقف علیه وسقفه الاخر انه لیس له ذلک فالبینة بینة من ادعی البناء والسقف لان فی القدیم وهو السقف له المنع وان ذا السقفین لیس له المنع وهذا القدیم ما یحفظه الا قرار او النکول وان اختلفا فبرهن احدهما علی القدم والاخر علی الحدوث فبینة القدم اولی وشهادة اهل السکة فی ذلک لا تقبل نقله الکرخی عن خیطان البزازیة

واستاجر الرجل علو منزل لیبنی علیه الخ عند ابی حنیفة وهو قولهما قیس شایعنا من قال موضع المسئلة اذا کان العلو لرجل والسفل لرجل آخر اجر صاحب العلو من رجل لیبنی علیه وکیفما فرضت المسئلة فرع مسئلة محکی ان صاحب العلو نوی ان یحدث فی العلو بناء قال ابو حنیفة لیس له ذلک لان السفل له ولم یضر فاذا لم یملک صاحب العلو احدث البناء بغیر اجارة وعند هما ان یحدث البناء اذا لم یضر بالسفل فلما ملک صاحب العلو ذلک بالاجارة حتی لو کان العلو والسفل لواحد فانه یجوز له الاجارة عندهم جمیعا وتمام فوقانی من قال هو علی الخلاف وان کان العلو والسفل لواحد کرخی من المحیط

فوقانی وتحتانی شو قدر عدد اولمق اوطه لری محتوی وقف فانک جمله اولمق اوطه لری بشقه بشقه بعض کمسنه لرک اجارهٔ معجله ومؤجله ایله تصرفلرنده ایکن اول خان حریقده محترق اولدقده طبقهٔ علیاده اولان اولمق اوطه لر جمله محترق ودیوارلری منهدم اولوب ایکنجی طبقهٔ سفلانک سطحی اولان فرشلری فالدقده نصکره ایلی سنه مقداری خالی وخراب قالوب وقفه نسنه حاصل اولیوب متولی وقف اول اولمق اوطه لرک قبل الحریق وجه محرر اوزره مستاجرلری اولان کمسنه لره معجله لریکزه محسوبه اولمق اوزره بنا ایدک ویوبر فاج کره تنبیه ایتدکده نصکره مزبور لر بنا ایتمیوب بعده متولی وقف امر حاکمله وقفه رجوع ایتمک اوزره بر فاج یوک اغجه استدانه وخرج وصرف ایدوب طبقهٔ علیاده وقفیجون اولمق اوطه لر بنا ایله حالا اول کمسنه لر قبل الحریق یزم اول محلده اولمق اوطه لریمز وارایدی جو اول اولمق اوطه لری ضبطه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر محمد امین افندی

زید وعمرو اشتراک اوزره معجله ومؤجله ایله تحتانی وقف اولمق اوطه یه متصرف اولمکین زید اول اولمق اوطه نمک اوزرینه اذن متولی ومایسله معجله سنه محسوبه اولمق اوزره فوقانی اولمق اوطه بنا ایتمک مراد ایتدکده اول تحتانی یه بر وجهله ضرری اولیوب وعمرو وقفیجون بنا یه طالب وکل ایکن بغیر وجه شرعی زیدی بنادن منعه قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم افندی

زیدک اجارهٔ معجله ومؤجله لی وقف دکانک اوستنده عمروک اجارهٔ معجله ومؤجله لی وقف اولمق اوطه سی اولوب دکان واولمق اوطه محترق اولدقده عمرو اولمق اوطه سنی بنادن امتناع ایلسه زید معجله سنه محسوبه اولمق اوزره بنا ایدر اولدقده عمروک اولمق اوطه سی متولیسی سقفنی بنادن منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

اجارهٔ معجله ومؤجله لی بر وقف دکانه زید واوزرینه مبنی اولان بر وقف منزله اجارهٔ معجله ومؤجله ایله عمرو متصرف اولمکین اول دکان ومنزل محترق اولوب بعده عمرو اول منزلک وضع قدیمی اوزره بردن وکلمش درکاری براوزرینه وقفیجون درکار وضع ایدوب دکان بنا اولنیجق مقداری دکان ایچون یزالیقوبوب اول درکار بنک اوزرینه وضع قدیمی اوزره منزلنی معجله سنه محسوبه اولمق اوزره بنا مراد ایتدکده زید بغیر وجه شرعی عمروی بنادن منعه قادر اولورمی الجواب اولماز مشکاتزاده وعبد الرحیم

عن محمد رحمه الله اذا انهدم الدار المستاجر فبناها الموجر فاراد المستاجر ان یسکن الدار بغیر اجارة له ذلک لان الاجارة لم تکن للاجر ان یمنعه من ذلک اذ هو اذا بناها قبل انقضاء المدة وقبل ان یفسخ المستاجر له الاجارة فان بناها بعد الفسخ لیس للمستاجر ان یسکنها بعد الفسخ قاضیخان فیما یجب للاجر علی المستاجر اذا

لیس لصاحب العلو ان یأخذ صاحب السفل بالبناء کمن یقال لصاحب العلو ابن لصاحب السفل ان شئت حتی تبلغ موضع ملکک ثم ابن علوک ولیس لصاحب السفل ان یسکن حتی یعطی قیمة بناء السفل وذو العلو یسکن علوه والسفل کالرهن فی یده والبشر کالحافظ لان رقبته لغیره اما السفل فلا وسقف السفل بمثابة الارض لصاحب السفل ولصاحب العلو سکناه انقره وی من خیطان الفتاوی

وفی المجرد سفل لرجل وعلیه علو لآخر انهدما ولم یجبر صاحب السفل علی البناء وبقال لصاحب العلو ان شئت فابن السفل والعلو من مالک وامنع صاحب السفل من الانتفاع به حتی یرد علیک قیمة البناء من خیطان الخلاصة

مسئلہ قبل الثلثہ ورائق من الخیریہ
واشباہ بعلامتہ

تخنا نیسی زید ک فوقانیسی عمر دک اجارہ معجلہ ومؤجلہ ایلہ تصرفلرندہ اولان وقف اوطہ لر
محرق اولوب بعدہ زید اذن متولیسلہ کالاول تخنا نیسنی معجلہ سنہ محسوب اولمق
اوزرہ بنا ایلسہ حالا عمرو فوقانیسنی وضع قدیمی اوزرہ بنا مرآد ایتدکدہ
زید عمرو ی منعہ قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

زید متولیسی اولدیغی وقف محرنک سفلیسی عمرو ہ اوزرینہ تعمیر بنا احداث ایتمکچون شو قدر اجرت
اجرت معجلہ ومؤجلہ معلومہ ایلہ اجارہ وتسلیم ومعجلہ مزبورہ یہ عمرو رضا اخذ ایدوب عمرو دخی
سفلیسی ورثہ آنی ضبط ایدوب لکن اوزرینہ بنا احداث ایتمیوب معجلہ مرقومہ نک استیفا
ایتمدین محرق اولسہ عمرو معجلہ مرقومہ یہ استیفا ایتدکی مقدارینی زید رضا
استرداد ایدہ قادر اولورمی الجواب اولور بحیی افندی علی افندی

زید اجارہ معجلہ ومؤجلہ ایلہ متصرف اولدیغی وقف اوطہ نک فوقنہ کندی مالندن فضولا اوطہ
احداث ایتمکلہ اغر لغنہ تحمل ایتمیوب وقف بنا منہدم اولسہ حالا متولی وقف اولان عمرو وقف اول
منہدم اولان بنا سنی زیدہ تضمینہ قادر اولورمی الجواب تضمین ایدر بحیی افندی

اون دردنجی باب بلا مقاولہ مسکنی اجرتی طلب بیانندہ در

اولدخی درت فصل اوزرینہ در فصل اول زید صغیرہ منزلندہ
کندیلہ ساکن اولدکی بابا سندن وزوجہ زوجندن
واحد شریکین آخرون اجرت طلبی بیانندہ در

زید صغیر ک بابا سندن انتقال ایدن اجارہ معجلہ ومؤجلہ لی وقف منزلندہ والدہ سی ہند
اولکی بابا سی عمرو ایلہ برمدت ساکنلر اولوب وقف اجارہ سنی عمرو وقفہ ورود
بعدہ زید بالغ اولدقدہ اول مدتہ اجون عمرو رضا اجرت نامنہ سنہ
المغہ قادر اولورمی الجواب اولماز

بو صورتدہ بکر قاضی عمرو دن سن فضولا یتیم اولدقدہ اولورک اجر مثل ایلہ حکم ایلہ
صحیح اولورمی الجواب اولماز بہما عبد الرحیم

زید زوجہ سی ہند ک اجارہ معجلہ ومؤجلہ ایلہ تصرفندہ اولان وقف منزلدہ برفاج سنہ
ہند ایلہ ساکن اولوب اول سنہ لرک اجرت مؤجلہ سنی وقفہ ورہ بعدہ زید ہندی
تطلیق ایلہ حالا زید ہند ذمتندہ بحصہ فرضیہ اولان اوتوز درت غرشی ہند رضا طلب
ایتدکدہ ہند مبلغ مزبوری بنا علہ اول منزلدہ ساکن اولدیغک سنہ لرک اجرتنہ
طوتارم دیمکلہ قادر اولورمی الجواب اولماز منقاری زادہ

رجل غصب رضا وقضا او رضا فقط غیر
قال بعضہم یضمن الغاصب اجر المثل وقف
والصغیر خانیہ فی الاجارات
الخامسۃ فیما یبتدأ القضاء بہ کما
اذا قضی بشیء یخالف الاجماع وہو
ظاہر وما خالف الائمۃ الاربعۃ انتہی

اذا سکن الزوج مع امرأتہ فی دارہا
فلہا الاجر لہا عطارد نقلہ من خط شیخہ

ومن سکن دار الوقف غصبا او باذن
المتولی او اجرۃ کان علیہ اجر مثلہ سواء
کانت معدۃ للاستغلال او غیر معدۃ
لہ من فتح القدیر لابن الہمام

رجل سکن دار الوقف بالجملہ واولاده وخدمه واجر المثل علیہ
من الخیریۃ فی الاجارات

مستاجر معجلا استغلال مضمونۃ اذا اذا سکن بناء علی ملک او عقد کبیت سکنہ احد الشریکین فی دار المشترک
واما فی الوقف اذا سکن احدہما بالغلبۃ بدون اذن الآخر سواء کان متولیا فاسکنی او لا استغلال
فانہ یجب لا اجر اشباہ فی الغصب یعنی یجب اجر المثل علی متولی الوقف لا علی شریک فیہ اذا استغلا ومن اجارۃ
الوقف فی کتاب الاجارۃ عف انتہی

٤٠

42

زید فرمانشی ہند ایلہ مشترک اولوب اجارہ معجلہ ومؤجلہ ایلہ متصرف اولدیغی وقف دکانی
ہند ک اذنسز ضبط وبرفاج سنہ ایچنده تجارت مؤجلہ سنی جانب وقفہ ورمش اولسہ
حالا ہند زید حصہ سنی تصرف ایتدیکی سنہ لرایچون اجر مثل طلب
ایدوب المغہ قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم افندی

فصل ثانی تغلبا ضبط بیانندہ در

بر وقف عقار آنندہ اولان بر دکان وقف آخر متولیسی بلا تمسک تغلبا ضبط وزید بو اجارہ
برفاج سنہ اجرتنی زید رضا اخذ ایدرک حالا وقف اولک متولیسی عمرو ظلم بو اول دکانی متولیسی
اولدیغی وقف عقار آنندہ اولان وزرع ضبط ایتدکدہ نصکرہ زید رضا اونو ردیغی
ایام ایچون اجر مثل المغہ قادر اولورمی الجواب اولور

بو صورتدہ زید وقف آخرک متولیسنہ بردیکی اجرت ایلہ رجوع ایتمکہ قادر
اولورمی الجواب اولور بہما یحیی افندی

زید صغیر ک اجارہ معجلہ ومؤجلہ ایلہ تصرفندہ اولان وقف دکانی عمرو تغلبا ضبط وبرفاج سنہ
تصرف ایدوب مؤجلہ مثلنی جانب وقفہ ورمش اولسہ حالا زید بالغ اولوب دکانی عمرو رضا الوب
ضبط ایتدکدہ نصکرہ تصرف ایتدیکی سنہ لرک اجر مثلنی عمرو رضا المغہ قادر
اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم افندی

زید ک اجارہ معجلہ ومؤجلہ ایلہ تصرفندہ اولان وقف منزلی عمرو تغلبا ضبط واونو ردیغی
ملکی اولمق اوزرہ اثنیہ احداث ایتمکلہ زید منزلی عمرو دن الوب ضبط ایتدکدہ نصکرہ اثنیہ
مرقومہ سنی قلع ارض وقفہ مضر اولمامغلہ مباشرت متولیسلہ عمرو قلع ورفع
ایتدرمکہ قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم افندی

فصل ثالث فضولی ضبط بیانندہ در

زید ک اجارہ معجلہ ومؤجلہ ایلہ تصرفندہ اولان وقف منزلہ عمرو دن فضولی کیروب برسنہ
مقدار کی ساکن اولسہ عمرو ساکن اولدیغی ایام ایچون اجر مثل لازم اولورمی
الجواب وقف ایچون اجر مثل لازم اولور بحیی افندی

زید وعمرو ک مشترک اولدقلری اوزرہ تصرفلرندہ اولان انمکچی دکانی بکر فضولا برمدت ضبط ایدوب عمرو
دکانی بکر رضا الدقلرنده بکر تصرف ایتدیکی مدت ایچون بکر دن اجر مثل المغہ قادر اولورمی الجواب اولماز
وقف ایچون اول مدتده بکر رضا اجر مثل الثوب وقف طرفنہ ویرملک لازم
زید وعمرو دن ساقط اولور منقاری زادہ وعبد الرحیم

سکنی سنۃ ثم بان انہا وقف
او لصغیر یجب اجر المثل حاوی القدسیۃ
وکذا فی فتاوی صاحب المحیط وذکر الاستروشنی
وانا ما سکنہا ثم ظہر انہا وقف
او کانت لصغیر یجب اجر المثل
من فصول العمادی استروشنی فی الثالث عشر
من وقع شیئا لیس لہ ان یحیلہ علیہ فعلہ
ہستہ زادہ من شرح الوہبانیۃ

مرت انفا بعلامتہ ا

غصب وآجرہ من رجل سنۃ اجر الاجنبی
المالک نسع او ملک المنفعۃ لہ یملک
الاجارۃ فلہ التصدق بہ جامع الفصولین

وکذا لو سکن وآجر الوقف بلا اذن
المتولی والقیم یلزمہ اجر المثل
بالغا ما بلغ من المحیط المزبور فی الثالث عشر

ولو غصب الدار المستأجرۃ من المستأجر
یسقط الاجر من المستأجر ما دامت
فی ید الغاصب من الذخیرۃ البرہانیۃ
فی الرابع عشر من الاجارۃ
وبسکنی اخذ اجر المثل للموقف
مرت انفا ا

زید فوت اولوب تصرفنده اولان اجارهٔ معجله ومؤجله‌لی وقف دکانی قزی هنده ایله اوغلی عمرده انتقال ایدوب هند اخر دیارهٔ بولنمغله عمر اول دکاننڭ حصه سنی اذن متولیسیله بکره فراغ ایتدکده بکر هندك حصه سنی دخی اونوز سنه فضولا ضبط وتصرف ایله حالا هند کلوب دکاندن حصه سنی ضبط ایتدکده تصرف ایتدیکی سنه‌لرك ایچون بکردن اجر مثل طلب ایدوب المغه قادر

اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم افندی

زید اخر دیاره کیدوب اجارهٔ معجله ومؤجله ایله تصرفنده اولان وقف دکانی عمره فضولا ضبط ایدوب برمدت ایجنده ساکن اولمله حالا متولی وقف عمر وهند وقفیجون اجر مثل المغه قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم افندی

زیدك اجارهٔ معجله ومؤجله ایله تصرفنده اولان وقف موکانه سنی عمره فضولا ضبط وبر سنه تصرف ایتمش اول موکانه یه الدقده تصرف ایتدیکی سنه‌لرك اجر مثل المغه قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم افندی

فصل رابع غصبا ضبط بیانندہ در

زیدك اجارهٔ معجله ومؤجله ایله تصرفنده اولان وقف منزلی شغله ضرر عمره غصبا اخذ ایدوب اوچ سنه متصرف اولوب زید برطرفیله عمر وهند تخلیصه قادر اولمامله اول سنه‌لرك اجاره سی زید اوزرینه لازمه اولورمی الجواب اولماز وقفیجون حاصلدن اجر مثل لازم اولور عبد الرحیم افندی

اون بشنجی باب معجله وبر لمکسرین ضبط بیانندہ در

اولدخی ایکی فصل اوزرینه در

فصل اول بلا تمسك ضبط بیانندہ در

زید بر وقفه متولی اولدقجه مدت مدید عمروك تصرفنده اولان وقف دکانی ایچون عمردن متولی تمسك طلب ایتدکده عمر بدون تمسك بولنمامغله زید دکان مزبوری آخره ایجاره قادر اولورمی الجواب عمروك وقف جانبنه اجرت معجله ویروب بعده زمان اجرت مؤجله سنی ویره کلوب وجه معتاد اوزره استیجار ایله تصرف ایتدیکی ثابت جه تمسك بولنمامق ضرر ویرمز خصوصا اجرت ویردیکی دفتره مسطور ایسه آخره ایجار ایتمکدن ممنوع عدر یحیی افندی

ابوالسعود

فائدة العین الموجرة اذا اغصبها غاصب فطالب المستاجر الثانی مسئلة نازلة لکن اخرجها الغاصب بشفاعة او حمایة کانی الخانیة فوائد الزینیة

مرت مسئلة ظهر الوقف بعلامة

فائدة حق البیتوتة والاقرار وانما یتمسك فلا یصلح حجة لان الخط نما یزور ظهیریة من الوقف

زید فوت اولدقده عمروك وقفی متولیسی اولان بکر عمروك وقفنده بر معین دکانی ایچون زیدك تصرفنده اولوب حالا قزی هنده انتقال ایدی دیو هندك بدینه برتذکره ویروب بعده هنده تصرف ایدرسه دفتر وقفده اول دکان زیدك اوزرینه اجارهٔ معجله ومؤجله ایله اولدیغی مفید اولمیوب وبدینه بر متولی تمسکی اولمیوب وهند اثباته قادر اولمامغله بکرك برینه متولی اولان بشر دکانی هندك بدندن الوب اجاره ایله آخره ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولور یحیی افندی

زید اجارهٔ معجله ومؤجله ایله متصرف اولدیغی دکانك تصرفنی حال صحنده قزی هنده تفویض ایدوب هند اون درت سنه تصرف ایدرسه اجرتنی جانب وقفه ادا ایله زید فوت اولدقده وقف مزبوره حالا متولی اولان عمر ومتولیسندن تذکرك یوقدر دیو دکانی هندك بدندن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز متولیدك هند خ اجرت الدقلری اذندر تذکره برینه طورر

محمد امین بن سعد الدین

زید عمر وبکر وبشر ایله مشترك اولدیغی اجارهٔ معجله ومؤجله‌لی وقف مخزندن زید ربع حصه سنی اذن متولیسیله شو قدر اقچه بدل مقابله سنده صحنده عمره فراغ ایدوب لکن متولیدن فراغ تمسك المذکور زید بلا اولدقدن حالا متولی مجرو زیدك جیبانندہ تمسك المذکوری جو حصه مزبوره یه زیدك محاللدن اولمق اوزره وقفیجون ضبطه قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم افندی

بر وقف منزل زیدك اجرت معجله ومؤجله ایله تصرفنده ایکن فوت اولوب اولادنه انتقال عادی ایله انتقال ایتدکدن صکره اجارتمسکی اولادیدن ضایع اولسه حالا متولی وقف مجرو تمسك ضایعدن دیو منزلی اولادك یدندن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متصرف اولدیغی وقف دکانی متولی اذنیله عمره تفویض ایدوب متولی دخی معجله‌سن الوب لکن تذکره ویرمدین عمر دوقاف ایله حالا متولی اجارهٔ معجله‌سن المدم لکن تمسك ویرمدم دیو دکانی آخره ویررم دیمکله قادر اولورمی الجواب اولماز اذن وبروب اجارهٔ معجله‌سن المش کفایت ایدر تذکره لازم دکلدر محمد بستانزاده

مبناه ما مر انفا من الظهیریة فلا یلتفت الی ما بحثه علی العلل بالذخیرة وسبق الحق الکف الذی فیه خطوط العدول ویعمل به تکیف بالذخیرة

وقف تنعقد بالتعاطی ظاهر المخلاصة نعم ان علمت المدة وفی البزازیة ان قصرت نعم واقاده فی الخلاصة فی الاجارة

وتنعقد باعرنك هذه الدار شهرا بکذا کان العاریة بعوض الاجارة بخلاف العکس او وهبتك او اجرتك منافعها شهرا بکذا افاد ان رکنها الایجاب والقبول من المحل المزبور

اذن المتولی بالتصرف بعمارة من اجارة فهی بتعقد باه بجاب والقبول فلا یتوقف علی التمسك

قال محمد رحمه الله المستأجر ان يؤجر البيت المستأجر من غيره من البراهنى الفصل السابع من الاجارة
وقد سبق من عطاء الله افندى ان الفرق ايجار حقيقة ٥ الاجارة عقد لازم فلا يفسخ بغير عذر
صرة الفتاوى

فصل ثامن مجانا فراغ بيانده در

زيد اجارهٔ معجله ومؤجله ايله تصرفنده اولان وقف دكانى صحنده متولى اذنيله مجانا
عمروه فراغ ايدوب عمرو متوليدن تمسك الدقدنصكره زيد بلا ولد فوت اولسه حالا متولى عمروه
سن دكان مزبورى مجانا المش ايدك البته باكه شوقدر اجره ويرياخود بن اول دكانه محلول اولق
اوزره وتفيجون ايجار ايدرم ديمكله قادر اولورمى ايجواب اولماز عبد الرحيم

فرندا شلر اولان زيد وعمرو وبكر بر وقف عرصه يه اجارهٔ معجله ومؤجله ايله متصرف اولكن
زيد وعمرو بلا ولد فوت اولسه لر متولى حصه لرينى ايجار مراد ايتمكله بكر بن مجانا ضبط ايدرم
ديو متولى يه منعه قادر اولورمى ايجواب اولماز على افندى

اون التنجى باب صلح ووكالت وقائمقام بيانده در

زيدك اجارهٔ معجله ومؤجله ايله تصرفنده اولان وقف دكان ايچون عمرو اول دكان
بنم اجارهٔ معجله ومؤجله ايله تصرفنده درجو دعوى ايتمكله زيد عن اقرار عمرو ايله
برمقدار اجره يه متولى اذن نصب صلح اولسه صلح مزبور صحيح
اولورمى ايجواب اولماز به افتى عبد الرحيم افندى

هند بر وقف منزل اجارهٔ معجله ومؤجله ايله تفيجون استيجاره زوجى زيدى وكيل ايدوب
كوندروكده زيد هندك مالسله متوليدن استيجار ايله يكى منزلى كندى اوزرينه بازورسه
هند مزبوره مال كندينك اولوب زيدى خصوص مزبوره وكيل ايتدكمنى بيان ايدجك
زيدك تمسكنى الغا ايدوب منزلى كندى تصرفنه قادر اولورمى ايجواب زيد تفيجون
استيجار ايتديسه اولماز بحبى افندى فى الوكالة

زيدك اجارهٔ معجله ومؤجله ايله متصرف اولديغى وقف منزل وفائنه نصكره كبيره اوغلدى
عمرو وبكر ايله صغيره اوغلى بشره انتقال ايتدكدنصكره عمرو وبكر منزل مزبورى اصالة
وصغير مزبورك وصيسى طرفندن وكالة اذن متوليسله خالده فراغ ايتسه لر برفاج
كوندنصكره صغير مزبور فوت اولدقده متولى صغير مزبور حقنده فراغ
صحيح وكلدر ديو حصهٔ مزبوره يه وتفيجون آخره ايجاب قادر
اولورمى ايجواب اولماز بحبى افندى

برقف دكانك متوليسه سى هند اول دكانى ايجاره بكرى توكيل ايتدكده بكر اجارهٔ مؤجله سندن
نقصان فاحش عمروه ايجار ايدوب معجله نامنه شوقدر اجره السه هند اول معجله يه اليوب دكانى
آخره ايجار قادره اولورمى ايجواب اولور كذا فى منقار زاده

الوكيل بالايجار اذا آجر الدار باجر مثلها او اقل مما يتغابن الناس
فيه جاز وان لم يجز فيها وعند الامام يجوز من النقصان المتفاحش
فى الوكالة والقول للامام يفتى ٥

فسخ الاجارة بلا حاجة الى الفسخ
بموت احدهما اى احد العاقدين او عذر
لمنفعة ما لو بقيت تصير المنفعة
المملوكة او الاجرة المملوكة لغير العاقد
مستحقة بالعقد فانتقالها الى الورثة
وهو لا يجوز ودر فى الاجارة

قال الامام السرخسى الصحيح ان المستأجر
الثانى لا ينتصب خصما حتى يحضر المالك
بمنزلة المستعير لانه لا يدعى لنفسه حقا
فلا يكون خصما لان حاصل
ان المستأجر لا يكون خصما فيما
الاجارة او الرهن او الشراء
ظهيرية فى الرابع من الوكالة
الوكيل بشراء شئ بغير عينه اذا اشتراه
ما وكل به بمثل الثمن الذى هو متعارف فى الوكالة
ثم ادى بعد ذلك انه اشتراه لنفسه والموكل
فان لم يكن الثمن معروفا لا يصدق وان
الثمن معروفا اليه فان صادف الشراء
وفقده منه فالشراء للموكل وان يصدق
فى قوله اشتريت لنفسى فان بعد ذلك
وان اصاف الشراء الى غيبوبة فقده منه
فالشراء يقع للوكيل من حيث الظاهر
حتى لا يصدق الوكيل فى انه اشتراه
للموكل وان فقد مال الموكل بعيبه
شيئا مما الى آخره من وكالة الخيط
نقله الفقيه ابو
والوصى بيبك ان يوكل رجلا بكل
ان يبيع تفسه فى امور البيع
احكام صغار
وما يجتنى عليه متعمدا او خطأ من فى الفصل
من القسم الاول من النوع الثانى عشر تتبع

٤٤

زيد عمروون الدبغى شوقدر اجره مقابله سنده اجارهٔ معجله ومؤجله ايله وقف منزلنى
اذن متوليسله عمروه وفا فراغ ايدر اولدقده مبلغ مزبورى فلان زمانه دكا ادا ايده مرسم
عمروه سن طرفندن وكيلم اولوب منزل مزبورى بدل مثلى واذن متوليسله آخره
فراغ ايله وبدلندن دين مزبورى استيفا ايله ديو توكيل عمرو دخى قبول ايدوب
بعده زيد آخر وباره كيدوب مبلغ مزبورى اول زمانه وكين ويرماسه حالا
عمرو منزل مزبورى اذن متوليسله طالب اولنده بدل مقابله سنده
فراغه قادر اولورمى ايجواب اولور

بوصورتده عمرو منزل مزبورى اذن متوليسله بدل مثلى مقابله سنده بكره فراغ
ايدوب بدلنى الدقدنصكره وبندن زياده بدى بيك اقچه فضله فالمفعله
اول فضله يه زيدك زوجه سى هنده زيد كلدكده ويره سن ديو تسليم ايدوب
بعده زيد كلدكده فراغ مزبورى طلو تمامغه قادر
اولورمى ايجواب اولماز

بوصورتده زيد كلوب منزل مزبورك وفا فراغنى اقرار لكن عمروى وجه مشروح اوزره
صلب عقد رهنده توكيلنى انكار ايتدكده بكر زيدك عمروى وجه مشروح اوزره توكيلنى
عمروك حضورنده اثبات ايده ميوب زيد يمين ايتمكله بكر بدل ديو ويرديكى اقچه يه
عمروون اليجق عمرو دخى هنده ويرديكى اقچه يه هند ضرب الوب منزل مزبورى
رهن اولق اوزره ضبطه قادر اولورمى ايجواب اولور

بهم عبد الرحيم فى الاستغلال من كتاب الرهن

هند اجارهٔ معجله ويومى براقچه مؤجله ايله تصرفنده اولان وقف محزنى آخره
بدل مقابله سنده فراغ وتفويضه زيدى توكيل ايتدكدنصكره زيد عمروه اول محزندن
حالا وبعد اليوم يومى النيشر اقچه اجرت حاصله اولورديو ب اول شرطيله عمروه
شوقدر اقچه بدل مقابله سنده اذن متوليسله فراغ ايدوب بدل مزبورى عمروه
الوب بعده عمرو اول محزندن انجق يومى ايكى اقچه اجرت حاصله اولديغنه
واقف اولدقده محزنى زيده رد ايدوب ويرديكى غروشلرى
زيدون المغه قادر اولورمى ايجواب اولور

بوصورتده زيد بن غروشلرى موكلمه ويردم ديوب ويرمكدن امتناعه
قادر اولورمى ايجواب اولماز بهما عبد الرحيم

الوكيل بالبيع يجوز بيعه بالقليل والكثير
عند ابى حنيفة وقالا لا يجوز بغبن فاحش
لا يتغابن الناس فى مثله فاخذ ابو بكر الرازى
والفقيه ابو الليث بقولهما
جواهر الفتاوى فى الرهن

اذا باع حانوتا على ان خلفها عشرة
درهما فاذا هى خمسة فان اراد ذلك
انها كانت تخل قبل ما مضى كذا فهى شرط
لا ينتفع به احد والعقد بالبيع وان
اراد بذلك انها كانت تخل فى المستقبل
وجعل ذلك شرطا فى العقد فالعقد فاسد
فان اطلق ولم يفسر ولم يرد شيئا
فالعقد فاسد وهو محمول على المستقبل
من المحيط البرهانى من البيع
الاجارة تنعقد بالشروط التى تنعقد بها البيع
جامع الفصولين

وتنفسخ الاجارة بالاقالة وبالتقايل
فسخ الاجارة بالاقالة وبالتقايل
فسخ الاجارة بالاقالة وبالتقايل

ظهير الرهن بعد هلاك المرهون والعدل او غيرهما جميع الرهن عند طلوع الدين فالرهن
جامع الفصولين
فاسد الرهن كصحيحه فى الاحكام
كل عقد جاز ان يعقده الانسان بنفسه جاز ان يوكل غيره بعقده
خمسات النوازل

وتنفسخ الاجارة بالاقالة وبالتقايل بالرد بالعيب بالاستحقاق بالهلاك بالخراب
بالاستيفاء بالاستيفاء بالاستيفاء بالاستيفاء بالاستيفاء بالاستيفاء بالاستيفاء

مقیم ان یوکل فیما یجوز له التصرف فیه غیره قیه فی تصرفات العیم وتقدم صفحه فراغ الشامیه یستفاد
ثامن فی المقصل التاسع الذی هو عباره عن الفراغ باذن المتولی من تصرف الفتاوی بعلامه

برد تفک عقار انتک متولیسی زید عمروی برینه قائمقام نصب دقیقین ایندکده دوشن
محلولاتی وخی اجاره معجله ومؤجله مثلیله ایجاره اذن ویرسه بعده وقف مزبور
برعقار محلول اولدقده عمرو اجاره معجله ومؤجله مثلیله بکره ایجار وتسلیم ایندکده نصکره
بکره وخی متولی اذنیله اول عقاری عمروه فراغ وتفویض ایلسه
فراغ مزبور معتبر اولورمی الجواب اولماز

زید متولیسی اولدیغی وقف وکاکیسنک مستاجر لرندن اجارتینی جمع ومرتزقه ویرمک ایچون
بکری قائمقام نصب ایندکده دوشن محلولاتی ایجاره اذن ویرمش وکل ایکن اول وکالتی فرض بری
محلول اولدقده بکر فضولیدن اجاره معجله ومؤجله ایله ایجار ایلسه زید طلو تمیوب
آخره ایجار قاور اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم افندی

اون بدنجی باب شهادت وترجیح بینات بیانندہ در

عرصه وبناسی وقف اولوب اجاره معجله ومؤجله ایله زیدک تصرفنده اولان قهوه خانه نک
جمله بناسی محترق اولدقده متولی اذنیله زیدکندی مالیله تکرار بنا ایندکده نصکره بلا اولاد فوت
اولدقده متولی زید اول بنایه وقفه تبرعا ابتدای بنا وتقدیر دیو دعوی واقامت بینه
ایدوب ورثه تفیچون بنا ابتدای بنا زیدک ملکیدر قسمنه اوخال ایده رز دیو
دعوی واقامت بینه ایله لر فتفکنک بینه سی اولی در الجواب
متولینک بینه سی اولی در بجمی افندی فی ترجیح البینات

بند اجاره معجله ومؤجله ایله تصرفنده اولان وقف عرصه اوزرینه برمنزل بنا ایدوب
بعده بلا اولاد فوت اولدقده متولی منزل مزبوری وتفیچون ضبط مراد ایندکده بندک
ورثه سی بنده بینه مرقومه یه اذن متولی ومالیله تفیچون بنا ابتمشدی جو بینه
اقامت ایدوب متولی معجله سنه محسوب اولق اوزره بنا ابتمشدی اقامت بینه
ایله فتفکنک بینه سی اولی در الجواب متولینک بینه سی اولی در
عبد الرحیم کذا فی مفتاری زاده فی ترجیح البینات

زید اجاره معجله ومؤجله ایله تصرفنده اولان بر وقف عرصه اوزرینه برمنزل بنا ایلدکده نصکره
زیدین منزل مزبوری تفیچون ملکیت اوزره بنا ایندم دیوب متولی وقف حجتی زید اول منزلی
معجله سنه محسوب اولق اوزره وتفیچون بنا ابتدای بنا دیو اختلاف ایله لر قول فتفکنک
بینه فتفکنه دوشر الجواب قول زیدکدر بینه متولی وقفه دوشر
عبد الرحیم افندی افتی بمشلد علی افندی فی ترجیح البینات

جوابه مبنی علی الاصل الذی تفرع علیه
کثیر من المسائل وهو کون القول
قول من یشهد له الظاهر والبینه
بینه من یشهد الظاهر علی خلافه وان
الظاهر ان الانسان یبنی لنفسه
عطاء الله افندی فی ترجیح البینات

واجنبی ادعی ولم یبرهن فحلف المدعی
وان نوی کونه للوقف کان وقفا
من وقف الذخیره
سئل ابو القاسم عمن بنی فی الوقف
وماته ابنه بنی من غلة الوقف فوقف
وان ابنه کبر سنا فغیر وقف عمه وان ذکر
انه بنی للوقف فوقف
من وقف فتاوی الحجه

وجواب نور بن السؤالین یستفاد وتماسیق من عطاء الله افندی
ان المستأجر وما یقوم مقامه من الورثه من یشهد الظاهر

بند اجاره معجله ومؤجله ایله تصرفنده اولان وقف عرصه اوزرینه مالیله بعض
ابنیه احداث ایدوب بعده بلا اولاد فوت اولدقده متولی وقف بند اول
ابنیه یه وقفه تبرع اولق اوزره بنا ابتمشدی دیوب ورثه ملک اولق اوزره
بنا ابتمشدی دیو اختلاف ایله لر قول فتفکنک بینه فتفکنه دوشر
الجواب قول ورثه نکدر بینه متولی یه دوشر عبد الرحیم

بند اجاره معجله ومؤجله ایله تصرفنده اولدیغی وقف منزلی اذنیله متولیسی عمروه فراغ
ایندکده نصکره بند بلا اولاد فوت اولسه متولی بندک فراغی مرض موتنه اولمشدی
دیوب عمرو حال صحتنده اولمشدی جواب اختلاف ایله لر بینه لری
اولمایجق قول فتفکنکدر الجواب متولینکدر عبد الرحیم

زید اجرت معجله ومؤجله ایله تصرفنده اولان بر وقف عرصه اوزرینه مالیله بنا اداید وب
متصرف ایکن بلا اولاد فوت اولوب متولی زید اول بنایه اجرت معجله سنه محسوب اولق اوزره
بنا ابتدای دیوب ورثه ملکیت اوزره بنا ابتدای دیو اختلاف ایله لر قول
فتفکنکدر الجواب ورثه نکدر عبد الرحیم کذا فی مفتاری زاده

زید دخی فوت اولوب ظاهر وه اولادی اولمامغله زیدک تصرفنده اولان اجاره معجله
ومؤجله لی وقف وکاکینی وقف مزبورک متولیسی عمرو تفیچون ضبط واخره ایجار مراد
ایندکده بکر دخی ظهور ایدوب بن زیدک اوغلی یم عمرک حضورنده دعوی وعمرو
انکار ایندکده بکرک بینه برتاج ذمیله شهادت ایله لر
شهادتلری مقبوله اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم

زید تسلم متولیسی اولدیغی وقف منزلی عمرو دخی یه اجاره معجله ومؤجله ایله ایجار وتسلیم
ایدوب عمرو بش الی سنه دنبری متصرف ایکن بکر بهودی ظهور ایدوب اول منزل
سنین مزبوره دن مقدم بنم اجاره معجله ومؤجله ایله تصرفنده در دیو زید ایله
عمرو اوزرلرینه دعوی ومزبورلر انکار ایلدکلرنده بکرک مدعاسنه
بهود بلر شهادت ایله لر مقبوله
اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

اون سکزنجی باب دیار آخره کیدن مستاجر بیانندہ در

اولدخی اوچ فصل اوزرینه در فصل اول مستاجرک تصرفنده
اولان عرصه یه متولینک آخره ایجاری بیانندہ در

والاصل فی الحوادث ان ینزل الی اقرب
الاوقات غایته فی الدعوی والقرض
حادث ه وتعین الاقتاء
فی الوقف بما نفع له بمشلد

مرمشلد مع مسئله انقاء ه

وفی الاستحسان یقبل قول الغاصب
انها ثبت بالفراش والفراش ثابت
بالنکاح ونکاح اهل الذمه انما یکون
فی دورهم غالبا ولا یحضرون المسلمون
فی الغالب فلو لم تقبل شهادتهم
لادی الی تضییع الحقوق
محیط البرهانی من الشهادة

ودعوی الدعوی للمتولی لان التصرف له
من وقف البزازیه
ومن کان فی ید مسلم اتوفی الوصایا
والغصب من شهادة الدرر

سئل سراج الدين عن رجل استاجر دارا مدة باجرة مؤجلة ثم اجرها بانسان باجرة معجلة وقبضها وغاب فهل تنفسخ المدة طالب الموجر المستاجر الثاني على انه ذكر ام لا اجاب ليس للموجر ان يطالب الثاني بمال على المستاجر الاول والله اعلم صورة من الوجيز في الاجارات

٤٤

46

سلاطين ماضيه او فاقنده بر محزن و اوطه و دكان اجارئ معجله و مؤجله ايله زيدك نصرفنده ايكن قبولرى زيد كليد ليوب آخر وياره كيدوب جانب وقفه بش سنه تمامنه دكين اجر تمرين ايصال ايلماسه حالا متولى اول محزن و اوطه و دكان زيدك الوب آخره اجارئ معجله و مؤجله ايله ويرمكه قادر اولورمى

الجواب اويله امر و آرجحه اولور يحيى افندى

زيدك اجارئ معجله و مؤجله ايله متصرف اولديغى وقف منزل محترق اولوب عرصه صرفه قالدقده زيد آخر وياره بولنمغله متولى وقف منزل مزبورك عرصه سنك بر مقدارينى آخرون بكره ايجار ايتمك حالله زيد كلدكده كندى مالينله معجله سنه محسوب اولمق اوزره بنه منزل بنا ايتمك مراد ايتدكده اول بحث اجاره سنه اولمق عرصه يه بكرك بدلمق المغه قادر اولورمى الجواب اولماز يحيى افندى

زيد بر مقدار وقف عرصه قالمله اوزرينه بعض ابنيه احداث ايچون متوليدن اجاره معجله و مؤجله ايله الوب بعده اوزرينه برقاچ سنه بنا ايتمدين آخر وياره كيدوب ايكى اوچ سنه مكث ايتمكله اول مدتده اولمق اجاره سنى جانب وقفه اداء و تسليمه قادر اولماسه حالا كلدكده اول اجرت لازمه يه متولى اولمق عمروه اداء ايده بيلمه ديرايكن عمرو المشروح بو قدر زمان اجرتنى ويرمدكجه عرصه يه آخره ايجار قادر اولورمى الجواب اولماز يحيى افندى

زيد بر وقف عرصه يه اجارئ معجله و مؤجله ايله متصرف ايكن آخر ويار كيدوب اون بش سنه اول وياره مكث ايدوب كسنه يه اصلا لما مغله مدت مزبوره ده عرصه نك اجرتنى متولى يه ويرماسه زيد معجله سنى استيفا ايتمش اولمغله متولى عرصه مزبوره يه آخره ايجار قادر اولورمى الجواب اولور عبد الرحيم

فصل ثامن مستاجر ديار آخره اولمغله ذمتنده مجمعه اولمق اجار آنك مستاجر ندن متوليسنك طلبى بيانده در

زيد اجارئ معجله و مؤجله ايله متصرف اولديغى بر وقف دكانده عمرونك اسكان ايدوب كندى آخر ولايه كيدوب برقاچ سنه اون مكث ايتمكله جانب وقفه اجارئ مؤجله سى واصل اولماسه حالا زيد بلا ولد وفات ايتمكله متولى وقف دكان مزبورى و قيچيون ضبط ايتدكده اول سنه لرك زيد ذمتنده قلمق اجرتى مجرد اول دكانده ساكن اولدكجه عمرو دن طلب و اخذه قادر اولورمى الجواب

اجر مثلى اولور يحيى افندى فى كتاب الاجارات

زيد اجارئ معجله و مؤجله ايله تصرفنده اولان وقف دكانى عمروه مدته معلومه ايجار ايدوب كندى آخر وياره كندكده تصرفكره اول دكانك مؤجله سنى متولى عمروه

المغه قادر اولورمى الجواب اولماز

فصل ثالث متولى متوفانك عرصه سنى بعد الايجار وياره آخرون اوغلينك ظهورى بيانده در

هندك اجارئ معجله و مؤجله لى وقف دكانى هند وفات ايتدى جه متوليسى زيد عمروه و بروب صكره هند كلوب دكانى الدقده عمروك تصرفى زمانيچون اجرت المغه قادر اولورمى الجواب اولماز محمد بن سعد الدين

بر وقف شريجى دكانى زيد اجارئ معجله و مؤجله ايله متصرف اولوب وفات ايتدكده متولى وقف عمروه ايجار ايدوب عمرو متصرف ايكن زيدك اوغلى اولوب آخر وياره ده اولمق بكر كلدكده دكان مزبوره بابامك حق تصرفى وار درجه دكانى عمرو دن الورين ويمكه قادر اولورمى الجواب اولماز باطل سويلر صنع الله افندى

اون طقوز يجى باب بطريق الاستغلال تفويض و تهبه و اركسنك بيانده در

زيد اجرت معجله و مؤجله لى وقف دكانى اذن متوليسله وقفا آخر متوليسى عمروه الديغى اجره مقابله سنده بطريق الاستغلال عمروه تفويض ايدوب تخليه و تقابض بولندين بنه استيجار ايدوب برقاچ سنه تصرف ايلسه حالا عمرو زيده اول سنه لرك اجون وقفه اجرت المغه قادر اولورمى الجواب اولور

رعاية للوقف المزبور اسعد افندى

زيد مديون عمرو ذمتنده اولان دينى طلب ايتدكده عمرو اجارئ معجله و مؤجله ايله تصرفنده اولان وقف دكانى اول دين مقابله سنده بلا اذن متولى زيده تفويض ايدوب زيد دكانه متصرف اولسه بعده عمرو دين مزبورى اداء ايدوب دكانى زيدون الدقده تصرفكره دكانى تصرف ايتديكى زمان ايچون زيدون كرا طلب و اخذه قادر اولورمى الجواب اولماز

محمد بن سعد الدين

اجارئ معجله و مؤجله لى وقف منزلك رهينى صحيحه اولورمى

الجواب اولماز به افتى عبد الرحيم افندى

واما الذى يرجع الى المرهون فانواع منها ان يكون محلا قابلا لجميع وجوه ان يكون موجودا وقت العقد مالا مطلقا متقوما مملوكا مقدور التسليم ونحو ذلك بدايع فى كتاب الرهن وكل ما ليس بمحل الرهن الصحيح لا يكون مضمونا بالرهن الفاسد من المحل المرقوم

سئل سراج الدين عن رجل استاجر دارا مدة باجرة مؤجلة ثم اجرها بانسان باجرة معجلة وقبضها وغاب فهل تنفسخ المدة طالب الموجر المستاجر الثاني على انه ذكر ام لا اجاب ليس للموجر ان يطالب الثاني بمال على المستاجر الاول والله اعلم صورة من الوجيز في الاجارات

هذه القيود المذكورة في السؤال لرعاية القانون المتقرر في الاجارة المعجلة و المؤجلة و انما جواز الايجار شرعا لا يحتاج الى هذه القيود بل جواز الشرعي مبني على ان هذا الايجار كما سيجيء تفصيله ايجار بما مضى و المتولي في هذا يقدر على فسخ الاجارة آخر اليوم عطاء الله افندي

مدار ان المتولي لو اجر الوقف كل يوم بدراهم معلومة لا مرت بفسخ قبل مضي يوم واحد و ان مضى عليه سنة فليرجع اليه ٥

و انما يجوز للمتولي او ان فيما يرى الوقف به خيرا كزيادة الممكن من اجارة تتفاوت يوجب اجرة اقل في مسائل الاولى الى مرت بتفصيله قبل ثلثة عشر و ان قل المدة افتى عليه بخلافه ٥ و كذا في كوشياه ٥

و في الاجارة الفاسدة عند اجر حتى كبس لاستيفاء المعجلة فله ذلك و ليس للمعجلة فله ذلك و ليس للمعجلة ان يحبس المستوفى بالمعجلة من عطاء الله افندي افتى ٥

المتولي لو اسكن رجلا دار الوقف بلا اجر قيل و ينبغي على ساكن وقف ان يكون المأذون على ان عليه اجر المثل سواء اعدت الدار للغلة او لا بيانه لو قف عن الظلم و قطعا الاطماع الفاسدة و به يفتى جامع الفصولين

و ذكر في الفتاوى ان كل ما يفسخ بعذر قبل قبضه يجوز اجارته و ما لا فلا و ما يفسخ بعذر قبل القبض جاز ان تكون اجارته و قال ان الاستيجار لا يجوز اجارة العقار قبل قبضه لانه زيادة على المنفعة و هي منفعة و عمر ش عليه اكثر مما فيه انه ان لزم في يجوز اجارة المستأجر قبل القبض و الفتوى على خلافه و انت خبير بان العين قائم مقام المنفعة في حق بطلان العقد فينظر الى ما قام به المنفعة كرشيء الى البزازية في بيع الوفا

فليتأمل حين الافتاء ٥

رهن دارا الغير و هي معقودة للاجارة فسكنها المرتهن لا يلزم الاجر خان السكنى بتأويل الملك ليست بمضمونة و لو سكنه احد الشركاء بلا عقد لا يلزم الاجر و ان عقد و لو استغلال و كذا السكنى بتأويل عقد كعقد الرهن صحيحا اجارة بجر

فاسد الرهن كصحيحه في الاحكام كلها حتى فاسد الايفاق الضمان وباطله يتعلق به الضمان اصلا بالاجماع
عمدة فاسده بهلك امانة عند الكرخي جامع الفصولين

زيد عمرو دون قرض الديني سكسان بيك اقچه مقابله سنده اجارئ معجله ومؤجله لي
وقف وكانئ عمرو رهن نامنه وضع ايدوب متولي وحي اذن ويرديب بعده حريق
واقع اولوب اول وكانئ محترق اولدقده عمروك زيد ذمتنده اولان سكسان
بيك اقچه سي ساقط اولورمي ايجواب اولماز يحيى افندي

زيد اجارهٔ معجله ومؤجله ايله تصرفنده اولان وقف منزلي وقف مزبوره اولان شو قدر
اقچه ديني مقابله سنده متولي يه رهن وتسليم ايدوب قبل اداء الدين مفلس فوت
اولسه حاء زيدك اوغلاري بكر وبشه دين مزبوري وبرمدين اول منزلي
متوليئ المغفه قادر اولورمي ايجواب اولماز عبد الرحيم

زيد مرض موتنده اجارئ معجله ومؤجله ايله تصرفنده اولان وقف اولمله نك تصرفني
زوجه سني ايتمده ايجه طريقيله فارغ اولوب متوليسي عمروحي تذكره وبروكده نصكره
زيد فوت اولسه عمرو اول اولمله يه ايتمده تصرف ايدر ميوب الذين الوب
آخره ايجاب قادر اولورمي ايجواب فراغ نافذ ومعتبر اولماز
محمد بن سعد الدين

زيد وقف برا اوزرنده ملك وكالتنك نصفني زوجه سي ايتمده ونصفي حيي سلمانر
محضرنده معتقي اولان عمروه ايجه ايدوب تسليم وتسجيل اولنسه شرعا بيه
جائز اولورمي ايجواب اولماز الفقير حامد من انكرمانه

زيد اجاره ايله مرحوم سلطان وفقي اوزرينه بنا ايلديكي باغچه واولري قزي هنده ايجه
ايدوب ايتمده وحي قبض ايدوب زيد فوت اولوب اون سنه كچدكدن نصكره زيدك زوجه سي
كلوب ذكر اولنان اولرك وباغچه لرك برلري سنكدر ديدي ايچون دعوى ايلسه
استماع اولنورمي ايجواب اولماز ابو السعود

هند اجارهٔ معجله ومؤجله ايله تصرفنده اولان وقف منزلي زوجي زيده اركنلك نامنه
اذن متوليسيله فراغ ايلسه حاء هند فوت اولدقده اولادي فراغ مزبور معتبر وكلدرمي
منزل مزبوري زيدون الوب ضبطه قادر
اولورمي ايجواب اولماز عبد الرحيم افندي

كرمينجي باب مطالبه ومخاصمه امكان عادي اوليوب دعالي
مبنين اولمايان مستأجرلر بيانندهدر اولدخي درت فصل
اوزرينه در فصل اول سراي سلطانيده خدمتده اولنلر بيانندهدر

مظهر رهن ان يحبس الرهن حتى يستوفي الدين الذي رهن به فصول عمادي الحكم في الرهن الفاسد كالحكم في الرهن الصحيح ذكره الكرخي

مرماينا سبه في الفصل الخامس الذي هو عبارة عن فروغ المريض

واذا وجب الاثنان من واحد دارا جاز وان وجبها واحد من اثنين لم يجز عند ابي حنيفة وقالا يصح منتقى الهداية وفتاوى قوله ابو الفضل وجزم به ان ائمة وابو البركات من تصحيح القدوري وبه افتى وهب لبنا رجلا ارضا يجوز ويشيع الهبة فيها ويقبل من نصيبه كما لو كان بينهما دمن ودون ارض في البناء صحيحة منظومة ابن وهبان

او جعلها اي الدار سيابا بان يقول اذن لي ان اجعل كذا لك افرت له به لم يسمع عند عامة المشايخ ان نفس اقراره ليس باقرار بملك من اقر له وفي الوقف بطريق الاولى

الفروغ ايجار لانه تمليك المنفعة عطاء الله افندي

او اجارة عقد لازم لا تنفسخ بغير عذر

عذره

قدم فروغ ارض الكعبة على بناء الكعبة على بناء الكعبة ان جعلت بناء الكعبة على بناء الكعبة ان جعلت بناء الكعبة على بناء الكعبة ان جعلت

فصل رابع مشتمل دو بیانده در

اجارهٔ معجله و مؤجله ایله بر وقف منزله منصرفه اولان هند دیار آخره کید وب
اوج سنه جیوهٔ و ممانی معلوم اولیوب وکیدر اولدقده اول منزل کمسنه یه اصمر لما مغله
اوج سنه منزل مزبورک اجرتی جانب وقفه ویریلیوب معطل فالمغله وقف مزبور متولی
اولان زید اول منزل هندک حالی بشین اولنجه آخره ایجار ایدوب اجرتی
وقفیچون ضبطه قادر اولورمی ایکواب معرفت حاکمه اولور یحیی افندی

زید بر وقف منزله اجارهٔ معجله و مؤجله ایله متصرف ایکن آخر دیاره کید وب اوچ سنه یه
جیوهٔ و ممانی معلوم اولیوب کمسنه یه اصمر لما مغله مدت مزبورده منزل مرقومک
اجرت مؤجله سی متولی یه ویرلماسه زید معجله سنی استیفا ایتمش اولمغله
متولی منزل آخره ایجار قادر اولورمی ایکواب اولور علی افندی

هند بر وقف منزله اجارهٔ معجله و مؤجله ایله متصرفه ایکن منزل مزبور محترق اولوب
هند آخر دیار کید وب اوچ سنه دن برو جیات و ممانی معلوم اولیوب کمسنه یه
اصمر لما مغله مدت مزبوره وعرصه سنک اجرت مؤجله سی متولی یه ویرلماسه هند معجله سن
استیفا ایتمش اولمغله متولی عرصهٔ مرقومه یه آخره ایجار قادر
اولورمی ایکواب اولور یحیی افندی علی افندی

زید اجارهٔ معجله و مؤجله ایله قصر فنده اولان وقف اوطه یه برآغوب آخر دیار
کید وب غیبت منقطعه ایله غائب اولوب اوطه سنک مؤجله سنک ویرلمسی وحی
کمسنه یه سپارش ایتمیوب اوچ سنه دن زیاده زمان کچوب وقفه سنه حاصل
اولماسه متولی اول اوطه یه زیدک حالی بشین اولنجه رای عالیکله اجرت
مؤجله ایله آخره ایجار قادر اولورمی ایکواب اولور
عبد الرحیم افندی

اجارهٔ معجله و مؤجله ایله بر وقف منزله منصرف اولان زید آخر دیار کید وب
مؤجله سنک ویرلمسی کمسنه یه سپارش ایتمیوب مابینده درت سنه مرور ایده
منزل محترق اولوب عرصه صرفه قالوب ایکی بچی سنه وحی مرور ایدوب زیدک بو قدر
مدت خبری منقطع اولوب جانب وقفه اصلا سنه وآصل اولماسه
حالا متولی وقف اول عرصه یه وقفیچون ضبط و ایجار
قادر اولورمی ایکواب اولور کذا عبد الرحیم

فصل رابع مشتمل دو بیانده در

اجارهٔ معجله و مؤجله ایله بر وقف منزله منصرفه اولان زید دیار آخره کید وب
اوچ سنه جیوهٔ و ممانی معلوم اولیوب وکیدر اولدقده اول منزل کمسنه یه اصمر لما مغله
اوچ سنه منزل مزبورک اجرتی جانب وقفه ویریلیوب معطل فالمغله وقف مزبور متولی
اولان زید اول منزل هندک حالی بشین اولنجه آخره ایجار ایدوب اجرتی
وقفیچون ضبطه قادر اولورمی ایکواب معرفت حاکمه اولور یحیی افندی

زید بر وقف منزله اجارهٔ معجله و مؤجله ایله متصرف ایکن آخر دیاره کید وب اوچ سنه یه
جیوهٔ و ممانی معلوم اولیوب کمسنه یه اصمر لما مغله مدت مزبورده منزل مرقومک
اجرت مؤجله سی متولی یه ویرلماسه زید معجله سنی استیفا ایتمش اولمغله
متولی منزل آخره ایجار قادر اولورمی ایکواب اولور علی افندی

هند بر وقف منزله اجارهٔ معجله و مؤجله ایله متصرفه ایکن منزل مزبور محترق اولوب
هند آخر دیار کید وب اوچ سنه دن برو جیات و ممانی معلوم اولیوب کمسنه یه
اصمر لما مغله مدت مزبوره وعرصه سنک اجرت مؤجله سی متولی یه ویرلماسه هند معجله سن
استیفا ایتمش اولمغله متولی عرصهٔ مرقومه یه آخره ایجار قادر
اولورمی ایکواب اولور یحیی افندی علی افندی

زید اجارهٔ معجله و مؤجله ایله قصر فنده اولان وقف اوطه یه برآغوب آخر دیار
کید وب غیبت منقطعه ایله غائب اولوب اوطه سنک مؤجله سنک ویرلمسی وحی
کمسنه یه سپارش ایتمیوب اوچ سنه دن زیاده زمان کچوب وقفه سنه حاصل
اولماسه متولی اول اوطه یه زیدک حالی بشین اولنجه رای عالیکله اجرت
مؤجله ایله آخره ایجار قادر اولورمی ایکواب اولور
عبد الرحیم افندی

اجارهٔ معجله و مؤجله ایله بر وقف منزله منصرف اولان زید آخر دیار کید وب
مؤجله سنک ویرلمسی کمسنه یه سپارش ایتمیوب مابینده درت سنه مرور ایده
منزل محترق اولوب عرصه صرفه قالوب ایکی بچی سنه وحی مرور ایدوب زیدک بو قدر
مدت خبری منقطع اولوب جانب وقفه اصلا سنه وآصل اولماسه
حالا متولی وقف اول عرصه یه وقفیچون ضبط و ایجار
قادر اولورمی ایکواب اولور کذا عبد الرحیم

اجارهٔ معجله و مؤجله ایله بر وقف منزل و دکانه منصرف اولان زید آخر دیار کندوکده منزل
و دکانی برکمسنه یه سپارش ایتمیوب بعده زید دار الحرب سیر اولوب منزل و دکان
خالی و معطل قالوب وقفه برکسنه ویرلماسه قالمتولی وقف اول منزل و دکانی
اجرت مؤجله ایله وقفیچون ایجار قادر اولورمی ایکواب اولور
زید اجارهٔ معجله و مؤجله ایله بر وقف منزل و دکانک منصرف اولان زید آخر دیار کندوکده منزل
و دکانی برکمسنه یه سپارش ایتمیوب بعده زید دار الحرب سیر اولوب منزل و دکان
خالی و معطل قالوب وقفه برکسنه ویرلماسه قالمتولی وقف اول منزل و دکانی
اجرت مؤجله ایله وقفیچون ایجار قادر اولورمی ایکواب اولور
زید اجارهٔ معجله و مؤجله ایله متصرف اولان وقف منزل و دکانک ضبطی و مؤجله سنک
ویرلمسی عمرده سپارش ایدوب کندی آخر دیار کیدوب بعده عالطه یه سیر اولوب
بر سنه صحتی خبری کلوب عمرو وحی ماه بماه منزل و دکانک مؤجله سنی جانب وقفه
ویررکن زیدک زوجه سی هند برکمسنه یاکه کلوب زیدک موتنی خبر ویردی بن ایشاندم
دیوب معتده اولوب نفسنی بکره تزویج ایله حالا متولی وقف هند نفسنی آخره
تزویج ایلدی زیدک اولادی بوقدر جواب حقیقه یا حکما موتی ثابت اولمیوب
وقفه مؤجله سی ویرلورکن متولی اول منزل و دکانی معجله
و مؤجله ایله آخره ایجار قادر اولورمی ایکواب اولماز عبد الرحیم
زید اجارهٔ معجله و مؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف دکانی کافره سیر اولدقده
متولی عمرده و برسه زید فلاس اولوب کلدکده دکان مزبوری اجاره معینه
ایله المغه قادر اولورمی ایکواب ضرری اولیجق زیده ویرلمک
اولی در بستانه زاده افندی من مجموعه
زید متولیسی اولدیغی وقف عرصه یه شوقدر غروش اجرت معجله و مؤجله ایله عمرو
ایجار و معجله مرقومه یه عمرو هذا الدقده تصکره برسنه مرورنده عمرو معجله مرقومه یه
استیفا ایتمدین سیر اولدقده زید عرصهٔ مزبوره یه آخره ایجار ایدوب بعده
عمرو فلاس اولوب کلدکده زید عرصه یه عمرو ضبط ایتدیکی مقدارک زیدک المغه
معجله مرقومه هذا استیفا ایتدیکی مقدارک زیدک المغه
قادر اولورمی ایکواب اولور علی افندی

فصل

وهو حتی فی حق نفسه بحکم الاستصحاب
فاذا هو اوصل غیبة تنکح المرأة وتقسم
ماله وتنقضی اجارته وان فی کل منها
یمکن جوابه ضمنا وبالتفتی فی المفقود
وبسنا الکوب بالعلم عما مر منا اشباه
انه یتعین الافتاء فی الوقف بالاقضی له
انتهی

سئل صاحب المنح عن رجل مستأجر دارا وقتا
او وقتا ومضت المدة وغاب المستأجر
وترک متاعه فی الدار فهل للمالک
ان یفتح الدار ویکسر قفلها ام لا
اجاب نعم له ان یفتح الدار ویکسر
قفلها وکذا الحانوت وتمام المنافع
فیجعل فی ناحیة الی حضور صاحبه ویرفع
الفتح الی قول القاضی بهکذا افتی به
صاحب البحر الذی اخذ منه فی اجارات
القنیة ولو غاب المستأجر بعد المدة
ولم یسلم المفتاح الی الآجر فله ان یتخذ له
مفتاحا فیأخذ به اجره من غیره بغیر
اذن الحاکم انتهی صفوة الفتاوی
فی الاجارة

والقضاء المدة فی الصور تین یعلم
مما مر من عطاء الله افندی الخیریه

نقلها الشیر خلوه الورق

واذا شهد عندها او اخبرها العدل
او شهد عندها او عند ولیها بان زوجها
طلقها او مات عنها ووقع فی قلبها
صدق المخبر لها ان تعتد وتتزوج الاخر
من شهادة البزازیه

او اجارة فقده لازم لا یفسخ بغیر عذر
کما شباه فی الاجارة من القن نشاته

مبنی الجواب بستانه وتمام کر مابین نجیم
حیث قال فان کانت وارثا او وصیا فنا
عرضها علی المستأجر فان قبلها فهو اولی
وکان علیه الزیادة من المثل المزبور
لو رضی المستأجر اولا قبل بالزیادة
فهو اولی من غیره جامع الفصولین
وباقی المسئلة یعلم مما مر من عطاء
افندی الخیریه بعلامته

والمؤجر اذا قبض الاجرة کلها او
مر قبل اربعة عشر اوراق بعلامته
من شرح الطحاوی للاسبیجابی

بکرمی بریکنجی بابـ قصه و مدبره تفویض بیانندہ در

زیدک تجارته ماذون اولان عبد مملوکی اولان عمرو بکرک فراغندن اجاره معجله و مؤجله ایله بر وقف دکانی بر مقدار بدل مقابله سنده معرف متولیلیله استیجار و بدل اجاره سنی زیدک حالندہ و بر سنه مالزید مجیز اولیوب عمروک بکره بدل فراغ ویرو ویرمدیکی اقچه یه عمروک حصوصزنده بکر ضرطلب و افاده قادر اولورمی ایجواب اولور یحیی افندی

زیدک مدیره سی اولان عمروک اجاره معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولان وقف دکانی عمروک وفاتندن متولی و قیمجون ضبط و ایجار مراد ایتدکده زید باکره انتقال ایدرجه متولی یه منع و کندی ضبطنه قادر اولورمی ایجواب اولمازیحیی افندی

هند اجاره معجله و مؤجله ایله متصرفه اولدیغی بر وقف منزلک نصفنی جاریه سی زینبه اذن متولیلیله فراغ و تفویض زینب حقی تفویض ایدوب تصرف اوزره ایکن هند زینبی اعتاق ایدوب بعد زمان زینب فوت اولوب منزلدن حصه سنی قزی فاطمه ضبط مراد ایتدکده متولی فاطمه یه هندک جاریه سی زینبه تفویضی معتبر دکلدر مالزینب فوت اولمغله ساکه انتقال ایمازوقفه قالور ویوب و قیمجون ضبطنه قادر اولورمی ایجواب اولمازیحیی افندی

زید اجاره معجله و مؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف منزلی مدیره سی هنده اذن متولیله تفویض ایدوب بعده زید بلا ولد فوت اولدقده متولی وقف هنده حین تفویضده سن معتقه اولمامغله زیدک ساکه تفویضی معتبر دکلدر یحوب اول منزلی زیدک محاللرینک تفویضه قادر اولورمی ایجواب اولمازعبدالرحیم

بکرمی ایکنجی بابـ ارض وقفده ظهور ایدن ذی قیمت طاش و مرمر بیانندہ در

زید اجاره معجله و مؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف منزلده بعض محللی حفر ایدر ایکن بیک اقچه قیمتلی بر طاش بولوب آخره بیع ایله حالا متولی اول طاشی وقف یرده بولندی دیو قیمتنی زیدہ طلب و افاده قادر اولورمی ایجواب اولور

زید اجاره معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولان وقف منزلک حویلیسنی قاره وقف برفاج مرمر طاشی جمله متولی وقف اول طاشلری زیدہ ویروب و قیمجون ضبطه قادر اولورمی ایجواب اولور منقار زاده عبدالرحیم

فصل و ما یباح للماذون و ما لا یباح له من التصرف فقول و ما لا یملک الماذون من التصرف فقول و له التوقیع علی غلمان من باب التجارة او توابعها او ضروراتها بخلاف الماذون و ما لا فلا بدایع فی الماذون و اعتاق العبد المرهون بخلاف عبد الماذون فی غیر باب التجارة ابن ملک و در المختار فی الماذون و تفصیله اجارات الدرر بعلامة ٥

و یثبت الاذن صریحا او دلالة بما لو رای عبده یبیع و یشتری فسکت بلا نهی و در المنتقی

و له ان یستأجر انسانا یعمل معه او مکانا یحفظ فیه مواله او دوابه یحمل علیها لان مستأجر ذلک کله للتجارة من توابع التجارة بدایع من الحمل المرهون

اصله ان العبد الذی خرج من ید المولی من اجرها لانها لا تدخل فی الوقف فصار کما لو اجره و لیس للمستأجر ان یعمله مما لیس من منافع الدار فقط عطاء الله افندی

اصله ما مر من ان الاجارة تنفسخ ببیع المنفعة او بیع العین حتی یملک المستأجر ما فی بطن الجوسق و ما فی ظهره و ان یکون ما ظهر موقوفا للمستأجر عطاء الله افندی

و لو تعقد بالتعاطی ظاهرا کالهبة نعم ان طلبت المدة و فی البزازیة ان تصرف نعم و الا لا و در المختار فی الاجارات و تفصیله مر قبیل هبة اوائل غلبس تصحیح ٥

و یعمل فی مثل هذه الموارد بما جری فی قدیم الزمان عطاء الله افندی

هذه شروط الاجارة تنفسخ بموت احد العاقدین ان عقد لنفسه و الانتقال الی الاولاد و امر فاتوفی ان یشتری شرکا لمن لا یبقی بهذه الصورة فی زماننا لرعایة الامر المتوفی ٥

زید اجاره معجله و مؤجله ایله استیجار ایدیکی ارض خالیه ده قاز و ب چقار دیغی طاشلری متولی وقفیچون زیدک النددن المغه قادر اولورمی

ایجواب امر سلطانی ایله اولور اسعد افندی

زید اجاره معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولان وقف عرصه یه حفر ایتدکده اول عرصه ده بر مرمر دیرک چقسه اول مرمر دیرک وقفکمی اولور یوخسه زیدکمی ایجواب وقفک اولور منقار زاده عبدالرحیم

بکرمی اوچنجی بابـ انتقال وقلیله و اصل فراغی اثبات و سکوت بیانندہ در

زیدک اجاره معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولان وقف دکان وفاتندن صکره اوغللری عمرو و بکره انتقال ایدوب عمرو بکره دخی وارو ب متولیسی بشره مراجعت ایدوب اوزرلرینه قید ایتدرمیوب درت سنه مرور ندن صکره بشر مزبور لره سترو قدرزمان دن برو اوزرلرینه قید ایتدرمادیکزا ایهال ایتدیکز دیو دکانی آخره ویرمکه قادر اولورمی ایجواب

بشر اجرتی عمرو و بکردن البکلدیسه اولمازیحیی افندی

سلاطین ماضیه اوقافندن بر وقف دکانه اجاره معجله و مؤجله ایله متصرف اولان زید فوت اولوب اوغلی عمردی وفزی هندی ترک ایدوب عمرو و هند دخی متولیه کلوب دفتر و تقدیره کندولره قید ایتدرمیوب التی آی مضینه دکین ایهال ایتمکله متولیسی اجاره معجله و مؤجله ایله بکره ویرسه حالا عمرو و هند اول دکان بابامز زیدک وجه مبین اوزره تصرفنده اولوب و فائیله تصرفی بزه انتقال ایتمدر دیو بکرک بدندن المغه قادر اولورمی ایجواب اولمازیحیی افندی

زید فوت اولوب تصرفنده اولان اجاره معجله و مؤجله لی وقف عرصه خالیه انتقال عادی ایله اوغلی عمرده انتقال ایدوب عمرو تصرفاوزره ایکن فوت اولوب عرصه مرقومه عمروک اولادنه انتقال ایلدکده متولی وقف مزبور مجرد عمرو اوزرینه انتقال تحریر اولنامشدی دیو و قفیچون ضبط ایدرم دیمکه قادر اولورمی ایجواب اولماز عبدالرحیم

زید اجارهٔ معجله و مؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف اولمایان طه لری معرفت متولیسله
برمقدار آرائجه بدل مقابله سنده عمرو فراغ و تفویض عمرو دخی تفویض و بدل
تفویضی زید تسلیم ایتدکده متولی بدل مذکورک عشرینی وقفیچون المغه
قادر اولورمی ایجواب اولماز وقفه برمقدار آرتسنه دیرلر
جواب آخر عشر معتبر دکلدر اما وقفیچون
برمقدار آرتسنه دیرلمک کرکدر یحیی افندی

زید اجاق معجله و مؤجله ایله تصرف اولان وقف محزن ایله وقف اولمایان طه لری
شو مقدار آرائجه بدل مقابله سنده اذن متولیسله عمرو فراغ ایله متولی
اذن فراغ مقابله سنده الچغی رسمی زید ایله عمروک ویرمسی
طلب ایدر ایجواب عمرو دون عبد الرحیم افندی

زید اجرت معجله و مؤجله ایله تصرف اولان بر وقف دکانه اذن متولیسله عمرو
شو قدر آرائجه مقابله سنده فراغ ایلدکده عمرو متولی یه مقابله اذن برمقدار آرتسنه
ویررکن متولی قناعت ایتمیوب البته زیاده ویرلمک بدلک عشرینی
ویرمکله قادر اولورمی ایجواب اولماز عبد الرحیم

اجارهٔ معجله و مؤجله ایله بر وقف منزله متصرف اولان زید فوت اولوب صغیر
اوغللری عمرو و بکری ترک ایتدکده متولی صغارک وصیلرینه انتقال یازدیروب
باکره برمقدار آرائجه ویرمک چوجه ابرسنه المغه قادر
اولورمی ایجواب اولماز عبد الرحیم افندی

زید اجاق معجله و مؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف دکانی متولیسی اولیله عمرو یه
برمقدار آرائجه بدل مقابله سنده تفویض عمرو دخی تفویض و قبول ایلدکده نصکره
متولی رسم نامنه وقفیچون برمقدار آرائجه المادیغی دکانی عمرو یه ضبط
ایندرمکه قادر اولورمی ایجواب اولماز یحیی افندی

بر وقف دکانک اجاق معجله و مؤجله ایله مستأجری اولان زید دکان مزبورک
تصرفنی یوز سکسان بیک آقچه یه عمرو یه فراغ ایتدکده زید بکر متولی یه وقفیچون
اون بیک آقچه دیروب متولی دخی وقفیچون الدقده نصکره زید مبلغ مزبوری
بن رشوت ویروم دیو بکردن المغه قادر
اولورمی ایجواب اولماز یحیی افندی

مرتظهر الورق من خط واقف افندی
بعلامته

اذا تاه انسان او جهل علی الزام الحضر
وجاء مستفتا ومن لا شباه فی القاعدة
الخامسة حیث قال الحضر ریثما یأتی او نحو
ذلک مع

ولو اجر المستأجر بمثل الاجرة او باقل
او اجر المستأجر او اکثر جاز فان باع
کان بالخیار فی الاجارة الاولی الجهة
الی الدفع فی الحقیقة بجار کما مر ذکرا

من اعطی رقبتهم فی عمارة المسجد
او مصالحه یقع بطریق الهبة
فی وقف القنیة من جامع الفصولین

زید حال صحتنده اجارهٔ معجله و مؤجله ایله متصرف اولدیغی منزل و دکانک نصفنی
زوجه سی هندده اذن متولیسله فارغ اولوب فراغی وقفه قید اولندقده نصکره
بدون تذکرهٔ معمول بها اولوب برمدتدنبری متصرفه ایکن حالا زید بلا ولد فوت
اولیجق عمرو متولی هنده اصل فراغی اثبات ایله بمکه
قادر اولورمی ایجواب اولور یحیی افندی

زید بر وقف دکانه اجارهٔ معجله و مؤجله ایله متصرف ایکن عمرو زید دکانی باکره فارغ اولدقده
دیو متولیدن بر فراغ نامکی الوب بعده عمرو دکانی برمدت ضبط ایدوب اکا نامک
مدت مزبوره ده اجرت مؤجله سنی متولی یه ویرمکدن نصکره زید فوت اولسه ورثه سی
عمرو زیدک دکانی ساکه فراغنی اثبات ایله دائما دکانک مدت مزبوره ده
اجر مثلنی بزه ویر دیوب عمرودن اجرت نامنه المغه
قادر اولورمی ایجواب اولماز علی افندی

زید بر دکانی متولیسی اولدیغی وقفک مستغلاتندن دیو اجارهٔ معجله و مؤجله ایله
عمرو ایجار و تسلیم و برمدت مؤجله سنی عمرو حائز قدقده نصکره حالا عمرو زید
اول دکانک وقفیتنی اثبات ایله دائما بعد الیوم ساکه اجرت ویرم
دیمکه قادر اولورمی ایجواب اولماز عبد الرحیم

اجارهٔ معجله و مؤجله ایله بکی باب وقف دکانه متصرف اولان زید فوت اولوب
اول دکانک حق تصرفنی اوغلی عمروه انتقال ایدوب عمرو دخی اول دکانک حق
تصرفنی وآلده سی هندک حضورنده اذن متولیسله بکره فارغ اولدقده هند
سکوت ایتمیکن برقاچ سنه مرور ندنصکره زید حال صحتنده اول دکانک
حق تصرفنی اذن متولیسله باکره تفویض ایتمشیدی دیو
دعوی ایله مسموعه اولورمی ایجواب اولور یحیی افندی

زید کک بر وقف عرصه یه متولیسندن اجاق معجله و مؤجله ایله استیجار ایله بکی مجلده عمرو
حاضرا اولوب برسنه دیمیوب بعده اول عرصه یه وقف مزبورک متولی سابقی اولان بکرحمه
زید مقدم اجاق معجله و مؤجله ایله استیجار ایتمشیدم دیو دعوی ایله مسموعه
اولورمی ایجواب اولور یحیی افندی فیما یسمع مما الدعوی وما لا یسمع

بکرمی در دنجی باب میراث و دیونه
ترکه سندن آزید متوفانک بناسی بیانندهدر

الجهة هی البینة والا فقرار دائما الملک
فلا یصلح حجة لان الخط تمایزور
ظهیریة فی الوقف

رجل غصب ارضا وقفها فان هدمها
یضمن الغاصب اجر المثل للوقف
خانیة فی اجارة الوقف

رجل ساکن دار اقر انه کان یدفع
الی فلان غلة هذه الدار کم قال لقد زاد
فالقول قوله وقول الاول لا یکون اقرارا
لمن یأخذ منه الاجرة وذکر الناطفی
ان هذه روایة ابن سماعة عن محمد
وفی روایة هشام عنه یکون اقرارا
بالملک لمن کان یدفع الیه الغلة
خانیة فی الاقرار

ومن باع عقارا وامرأته او ولده
او بعض قرابته حاضر ساکت ثم ادعاه
علی المشتری من کان حاضرا وقت البیع
الی ثلاث سنین فدعواه لا تسمع ویجعل سکوته
فی هذه الحالة کاقراره دلالة قطعا
لاطماع الفاسدة وفی فتاوی مشایخ بخارا
انه یسمع قیظهر الفتوی فی زماننا
فی روایة ان لا تسمع لاشتهار الناس
بجهلة وتلبیس وافتی به کثیر من مشایخنا
لباب الزبور جامع الفصولین واحکامه
قلت وفی الجامع الاصغر اذا بیع متاع
انسان بین یدیه وهو ینظر وهو ساکت
قال ابو حنیفة وابو یوسف لا یجوز
قال وبه نأخذ وقال ابن ابی لیلی
سکوته یکون رضی بالبیع وتمام ذلک
فی الواقعات جوهر الفتاوی فی البیع
فی آخر باب الشرائط

ای البیع والسکوت ان یدعی ویأخذ
بعد البلوغ ٥

ابا صوفیه او قافندن بیت بازارده ایکی دکانی برکدیروب آیده التمش اقچه اجار
ایله متصرف اولان زید مستأجرا جرآقدن خوف ایدوب کندی اقچه سیله دکانی
کنده سی کاکیرینا ایندیروب بکرمی پیله قریب متصرف ایکن فوت اولوب
دکان محلول اولدقده بعض کسنه لر متولی یه وقفیچون بکرمی یدی بیک
اقچه اجارئ معجله ویروب کرو اجارهٔ شهریه سیله قبول ایدرلرایکن
زیدک یتیمه قزی طرفندن وصی اولان عمرو ایله ایکی ارقدشلری بکر ایله بشر
وحی حاضرلر اولوب بز وآرتلریز ورآئمز ثابت اولوب مخلفاتنی ضبط
وقبض ایلدک دکان ایجنده اولان کارگیر بنانک خرجی بزم حقوق شرعیه مزدن
وکرو رآیکان اولسون وقفیچون بزدخی یدی بیک اقچه اجرت معجله
ویرملم اوزره بمزه قید ایله دیو متولیدن دکانی طلب ایمسه لر شرعاً متولی
دکانی کیمسه ویرمک کرکدر وبنانک حالی نیجه اولور ایجواب وقف دکان
ورثهٔ مستأجره انتقال ایتمز هرکیم اجرتن زیاده ایدوب ایسته سه متولی
اکه ویرمک امر شریعت شریفه اولدیغندن غیری وقفیته مر وکل من یزید
فی الاجرة یدفعه المتولی الیه عبارآت مسطوردر اگر بنابی زید متولی اذنیله
ایندیرسه قلعی وقفه ضرر ایلمز ایسه قلع ایندیرر ضرر ایدرایسه حالی اوزره
ابقا اولنور اصلا برجته ویرلمز اگر اذن متولیله بنا ایندیرسه قلع اولنمق یوقدر
مقلوعاتهاسنی متولی وقفندن ویروب اندفعکره بکرمی یدی بیکی هرکیم ویررسه
اکه ویروب بنابی ورثهٔ سنک ملکی اولمق اوزره مشوش قویوب
وقفک اجرتی محتمل ایمکله قادر دکلدر
بوصورتده وآرتلر دکان کارگیر بنا اولدیغی فصولرله اولماشدر اذن متولیله
اولمشدر دیو دعوی ایلیوب شهود عدولله اثبات ایدرلرسه بوتقدیرجه
دکانه زیاده ایله قبول ایدلمزه ویرمیوب شرعاً یدی بیک اقچه یه المغه طریق
وآرمیدر ایجواب بنا کندولرینک ملکی اولمق اوزره ابقا
اولنوب امر وقف محتمل ومشوش اولمق ناشر وعدر
متولیدن بنانک مقلوعاتهاسنی اندفعکره
بکرمی یدی بیکی انلره ویررسه انلره ویرمکه قادردر
والا قادر دکلدر ابوالسعود

ناظر وقف

سئل ابوالسعود العمادی عمن بنی
فی ارض الوقف وآثار النفقة لم مات
البانی فهل ینتقل الی ورثته ام لا لجواز
الوقف اجاب ان کان الارض مستحقة
بالاجارة فلا ینتقل الیه ورثته ویجوز
للوقف والله اعلم کتبه بخالد مانی
وقف القدر والقدر من وقف
صرة الفتاوی

حادثة وقف بنی فیه ساکنه باذن
متولیه لولم یضر بالوقف بنا القدیم فله
وهو للساکن وما یضر بالوقف فلیس له
الی ان یتخلص مالدیم یأخذه ویجوز
بناء المستأجر ما لخلاص غیره الا بإذنه
علی ذلک البناء حیث لا یملک رقبة
فصولین فی الرابع والثلثین ملخصا
فی العمادیة

بنی المستأجر فیه فوق ما فیه فی المدة یأخذه
فاذا جر مثله یؤخذ باجارة ما زاد الشهر
فصولین فسخ الاجارة ونهایة فی الشاهیة
ینفسخ کل شهر ثم بعد الفسخ یؤمر البانی
برفع بنائه لولم یضر ولو ضر فان رضی
المستأجر ان یأخذ المتولی بنائه فله ذلک
بقیمته منزوعا وبقیمته قائما ایتهما کان اقل
فلو قیمتان یأخذ باقل القیمتین بحر
الوقف فصولین فی الثالث عشر
اقول انظر هل یجوز هذا اذا کانت العمارة
باذن المتولی والمسئلة المنقدمة
علیها مما لا یلزم بالرفع اذا لم یضر
فیما اذا کانت العمارة بلا اذن المتولی
وان افتی هنا بالزام بالرفع

زید دخی بروقف عرصه اوزرینه صرف ایندیکی مبلغ اجارهٔ معجله سنه محسوب اولمق اوزره
اذن متولی ورای حاکملہ مجدداً بر میخانه بنا ایمسه زید مزبور اولدقده حالیله
ایندیکی ابنیه او غلی عمرو دخی یه انتقال ایدرمی یوخسه وقفه می انتقال ایدر
ایجواب اجر مثلی صرف ایندیکی مبلغه مساوی اولیجق زمان
تصرف ایندیسه وقفک اولور بحیی افندی

هند دار الحربدن سبی اولندقده بیله اخراج ایندیکی زینب صغیره ایچون قرندیسی
بعد العتق اقرار ایدوب زینب دخی آزاد اولوب بالغه اولدقده هندی
تصدیق ایدوب هند اول اقرارا وزرینه مصرده وفات ایتدکده زینب هندک
اول اقرارینی اثبات ایدوب اجارئ معجله ومؤجله ایله هندک متصرفه اولدیغی
وقف منزلی قانون اوزره باکه دکر ویوضبط مرآ ایتدکده متولی اصل
نسبکی اثبات ایتمیجه ساکه ضبط ایندرمزین دیمکه
قادر اولورمی ایجواب اولماز بحیی افندی

زید عرصه وبناسی وقف اولمق اوزره اجارئ معجله ومؤجله ایله متصرف اولدیغی
برمنزلی عمروه برمقدارآقچه بدل مقابله سنده اذن متولیله فراغ وتفویض
وبدل تفویضی قبض ایدوب بعده زید فوت اولدقده اولادی منزل مزبورک
عرصه سندن شو مقدارآری وآلده مزهند متوفانک ملکی اولوب زید فضولی
وقفه الحاق ایتمشیدی حالا بزم انامزه انتقال ایتمش ملک مورو ثمزدر دیو
دعوی وبعد الاثبات والحکم عرصهٔ مزبوره یه ملاک اولمق اوزره
ضبط ایتدکلرنده عمرو دخی زینب بدل فراغ دیو ویرمکی ابتدکده
اول عرصه یه مقابل اولان مقدارینی المغه قادر
اولورمی ایجواب اولور بحیی افندی

زید فوت اولوب اوغلی عمروی وقزی هندی ترک ایتدکده زیدک اجارهٔ معجله
ومؤجله ایله متصرف اولدیغی بروقف دکانینی عمرو ایله هندنه وجهله
تصرف ایدرلرایجواب برآبر تصرف ایدرلر بحیی افندی

اجارئ معجله ومؤجله ایله بروقف منزله متصرفه اولان هند یهودیه فوت اولوب
اوغلی عمرو سلم ایله آخر اوغلی بکر یهودی یه ترک ایمسه اول منزلدن
عمروه حصه انتقال ایدرمی ایجواب ابتمز عبد الرحیم افندی

مرت مسئلة قبل اربعة عشر اوراق
من اجارة المبسوط ملخصا بعلامته

وصح اقراره بالولد والوالدین والزوجیة
والمولی واقراره بالولد وبه یفتی خلافا
لهما وهو ظاهر یعنی تصدیق المقر لمن صح تکذیبه
ذکره وان اقر بغیرهم او بزعم هو ان لا
منهم فی یده فقط او ان کان المقر صغیرا
فی یده المقر وهو بعیر عن نفسه وعبده
ولیست له بینة فهو اقراره
من اقرار الزیلعی

ح اذا لا ینفسخ مالم یأخذ العین
بقضاء او الا فذ بقضاء وقیل الفتوی
فینفسخ حتی لا یحتاج الی اجازة بعده
فصولین حفظ

ط المستحق نصف الدار شائعا فاوفاه
او نحوه بجیزه المشتری ورثة البائع ورجع
بکل ثمنه او امسک البائع ورجع بثمن
المستحق یحیی المستحق بعض المبیع
فلو لم یجز الا بعضه رد کله ان کره وان رضی
خیر المشتری وان قطع فلا فصولین حفظ

زید فرندا شلری عمرو و بکر ابله اشتراک سوی اوزره اجارهٔ معجله و مؤجله ایله
بر باغخانه و کائنه متصرفلرایکن زید بلا ولد فوت اولوب دکاندن حصه سنی
متولی و قفیچون ضبط مراد ایندکده زیدک ورثه سی اول دکانی ایجنده
ملک فرن و ملک آلات و املغه انلره بعقسله زیدک وقفدن حصه سی
وخی ملک حکمنده اولوب ارثله بزه انتقال ایدر دیوب متولیی
وقفیچون ضبطدن منع ایدوب کندیلر ضبطه قادر
اولورلرمی ایکواب اولمازلر عبدالرحیم

زید اجرت معجله و مؤجله ایله بعض عقاراته متصرف ایکن فوت اولوب زوجه سی
هندی و اولاد دینی ترک ایندکده زوجه سی هنده اول عقاراتدن
حصه انتقال ایدرمی ایکواب ایتمز عبدالرحیم

اجارهٔ معجله و مؤجله ایله بر وقف منزله متصرفه اولان هند بلا ولد فوت
اولدقده منزل مزبورک نصفی والده سی زینب ایله عمی زینبه
انتقال ایدرمی ایکواب ایتمز عبدالرحیم افندی

زیدک اجارهٔ معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولان وقف دکان بعد وفاته قزی
هنده انتقال عادی ایله انتقال ایدوب هند اول دکانک اجرت
مؤجله مثلنی متولی وقفه و بر رکن متولی قناعت ایتمیوب اول دکانی وقفیچون
ضبط و آخره ایجار ایدرم دیمکه قادر اولورلرمی
ایکواب اولماز عبدالرحیم

دیوبدی ترکه سندن ازید اولد یغی حالده فوت اولان زیدک اجرت معجله و مؤجله ایله
تصرفنده اولوب اوغلی عمرو ایله قزی هنده انتقال ایدن وقف منزل عمرو و هند
برمقدار بدل مقابله سنده اذن متولیسله بکره فراغ و تفویض و بدل مزبوری قبض
ایتمش اولسه لر حالا ارباب دیون بدل مزبوره دینلرینی استیفایه
قادر اولورلرمی ایکواب اولمازلر عبدالرحیم

مدیونه وفات ایدن زیدک اجرت معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولوب اوغلی عمرو ایله قزی
هنده انتقال ایدن وقف منزلی اذن متولیسله دائیلری بدل مقابله سنده
آخره فراغ ایندیروب بدلندن استیفا دیون ایتمکه قادر
اولورلرمی ایکواب اولمازلر مفتی زاده عبدالرحیم

وتنفسخ الاجارة عابة الی المنسخ بموت احدهما او احد العاقدین او فوات المنفعة وانهدام الموقوفة لتعذر المنفعة المملوکة او الاجرة المملوکة لتعذر العاقد مستحقة بالعقد لانتقالها الی الورثة وهو لو یجوز ورد فی الاجارة

یعمل فی مثل هذه المواد بما جری فی قدیم الزمان

مبناه ان حقوقهم تتعلق بالترکة المملوکة والمنزل الموقوف لا یکون کذلک حتی تتعلق حقوقهم به کما هو یخفی عطاء الله افندی

خواجه شرف اولان وقف منزلی متولی وقفدن اجرت معجله و مؤجله ایله زید استیجار
ایدوب کندی مالی و اذن متولیسله تفییچون بنا و تعمیر ایدوب زید مدیونا
فوت اولوب صغیره قزی همندی ترکه سیله سائر منقولاتی اولمیچی و آینلری
بنا مزبوری شرعا بیع ایدوب ثمنیله استیفا دیون ایتمکه قادر اولورلرمی
ایکواب وقفه الحاقه ثبوت شرعی بولنمازایسه
حاکم وصیسنه بیع ایندیرر اسعد افندی

زید اجارهٔ معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولان وقف عرصه اوزرینه شوقدر بیک
اقچه صرف ایدوب معجله سنه محسوب املق اوزره اذن متولیسله بر منزل بنا ایدوب
مصروفی استیفا ایتمدین زمان قلیلده دیونی ترکه سنی مستغرقه اولدیغی حالده
زید بلا ولد فوت املغه منزل مزبوری متولی ضبط و آخره اجار ایله حالا زیدک
و آینلری زیدک صرف ایدیکی اقچه یی استیفا ایتمدیکی مقدارلری حاکمله
متولی مزبور یدنده اولان غله یی الوب بینلرنده قسمت اولنمغله
ایندرمکه قادر اولورلرمی ایکواب اولورلر

زید اجارهٔ معجله و مؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف منزلی عمروه شوقدر اقچه بدل
مقابله سنده فراغ و قبض بدل ایندکده نصفکره عمرو زمان قلیلده دیونی ترکه سندن
ازید اولدیغی حالده بلا وارث فوت اولوب متولی منزلی وقفیچون ضبط ایلسه
عمروک وصیسی بکر عمروک بدل مزبوره استیفا ایتمدیکی مقدارلری زیدون
الوب عمروک وارثلرینه قسمت ایتمکه قادر اولورلرمی
ایکواب اولور علی افندی و عبدالرحیم افندی

مسائل شتی دعوی

زیدک اوقافندن اولان یرات دکرمنی اجارهٔ معجله و مؤجله ایله متصرف اولان
عمرو بکره اول دکرمنک تصرفنی معرفت متولیسله تفویض ایدوب بعده جوارنده
اوقاف مزبوره دن بوزه خانه یه کذلک اجارهٔ معجله و مؤجله ایله متصرف اولان
بشره اول دکرمنک بوزه خانه جانبندن مطولا طقوز ذراع و عرضا بر بچق ذراع
مقدارلری بوزه خانه ندرجه بکرک مواجهه سنده دعوی ایله متولی مزبور
حضورنده دعوای مزبوره مسموعه اولورمی ایکواب اولماز
مکر غصب دعوی ایده یحیی افندی

غرس فی الوقف من مال الوقف قال لو وقف وقف وان لم یذکر شیئا فیرفع عنه من وقف الخلاصة ان البناء فی ارض الوقف منقول کذا قال البرهانی فی وقف المنقول وذکر ان بیع الوصی ترکة مستغرقة صحیح لو بقیتها جامع الفصولین لقاضی نصب الوصی لو کان علی المیت دین من الکل المزبور

یجب ان یعلم ان الاجرة لا تملک بنفس العقد ولا یجب بقاؤها الی الابد استیفاء المنفعة الا ان شرط التعجیل فی الاجرة هکذا ذکر محمد رحمه الله فی الجامع من الذخیرة فی الشافی من الاجارة

وان کان مستأجرا ان منصب خصما عسکری فقیه فقال المشایخ قال بعضهم ینصب خصما و الیه مال الامام الزاهد فخر الاسلام البزدوی و قال بعضهم لا ینصب خصما و الیه مال شیخ الاسلام خواهرزاده و بعض مشایخ زماننا قالوا ان کان العسکری یأتی فی کل فصل بان کان مستأجرا تهما و قبضتها انت غصبتها منی ینصب خصما و تسمع بینته علیه و ان لم یأت لم یدع علیه فصلا و لکن قال العسکر تهما قبل ان یسکر تهما لا ینصب خصما و لا تسمع بینته علیه من المحیط البرهانی فی الدعوی

زید کرک اجارهٔ معجله و مؤجله ایله تصرف فنده اولوب عمروک اجارهٔ مؤجله ایله تحت اجاره
اولان وقف دکان ایچون بکر کلوب اول دکانی بنم اجاره معجله و مؤجله ایله تصرف فنده در
دیو متولیسنه مستأجر مزبور عمروک حضورنده زیدک حضورنده نسز
دعوی ایلسه مسموع اولور می ابجواب اولماز

بو صورتده مرآفعه اولدقلری حاکم بکرک دعواسنی زید حاضر اولدیغین مستأجر
یوزینه حکم ایلسه حکمی نافذ اولور می ابجواب اولماز بهما عبد الرحیم

زید متولیسی اولدیغی دکانی اجارهٔ معجله و مؤجله ایله عمرو ایجاره و تسلیم ایتدکده نصکره
بکر کلوب اول دکانی اجارهٔ معجله و مؤجله ایله بنم تصرف فنده در دیو متولی حضورنده
عمروده دعوی و مدعاسنه اقامت بینه ایدیجک اول دکانی
عمرودن الوب ضبطه قادر اولور می ابجواب اولور عبد الرحیم

زید اجارهٔ معجله و مؤجله ایله متصرف اولدیغی دکانی عمرو برسنه تمامنه دک سکز بیک
اقچه اجوت ایله ایجار عمرو دخی استیجار ایدوب التی آیی تصرف ایتدکدن نصکره
قبل تمام المدة زیدک رضاسنسز بلا عذر شرعی فسخ عقد اجاره
ایتمکه قادر اولور می ابجواب اولماز بحبی افندی

زید وقفی بر وقف میخانه یه متولیسنه اجارهٔ معجله و مؤجله ایله الوب متصرف ایکن
طرف سلطنت علیه دن خمرک تعاطی و استعمالی ممنوع اولمغله اول میخانه اشلمیوب
قبالنوب غیری طریقیله انتفاع ممکن اولمامغله برفاج زمان خالی و معطل قالمش اولسه
حالا زید متولی وقفه اشلدیکی مدتک اجرتنی و بروب فسخ عقد اجاره ایتمک استدکده
متولی راضی اولمیوب اشبو اشلمزسه کونده شو قدر اقچه اجوت ایله ایجار ایدم دیوب
اول خالی و معطل یاتدیغی مدت ایچون وحی زیدن اجوت مزبوره یه المغه
قادر اولور می ابجواب زیدک تصرف فنده اولیجی اولور بحبی افندی

بر وقف منزل متولیسندن اجارهٔ معجله و مؤجله ایله الوب اجوت مرقومه نک
برمقدارینی و بروب برمقدارینی ذمتنده قالوب برسنه تصرف ایتدکدن نصکره متولی
اول اجوت معجله دن باقی اقچه یی طلب ایتدکده ذمتنده مزبورک اولقدر اقچه اجرتنه
تحملی بوقدر دیو فسخ عقد و منزل مزبوری متولی یه ردایده و بر دیکی
اقچه یی متولیسندن استرداده قادر اولور می ابجواب تصرف ایتدیکی
زمانک اجر مثلندن زیاده سنی اولور بحبی افندی

زید اجارهٔ معجله و مؤجله ایله تصرف فنده اولان وقف عرصه خالیه اوزرینه اذن متولیسیله
تفسیخ بنیه احداث ایتدکده نصکره زیدک قرنداشی عمرو مجرد اول ارضک نصفنی
بن سندن مقدم تفویض ایتدم ایدی دیو حجت ابراز ایتمکله مضمون ثابت و کل
ایکن عمرو اول ارضک نصفنی زیدن المغه قادر
اولور می ابجواب اولماز اسعد افندی

هند اجارهٔ معجله و مؤجله ایله بر وقف دکانه متصرف ایکن هندک قوتی شایع اولدقده
متولی وقف اولان زید اول دکانی هند فوت اولمشدر دیو هندک محلول اولدیغندن
اجارهٔ معجله و مؤجله ایله عمرو ایجار ایدوب هند جیوتده اولمغله اول دکانی
عمرودن دعوی ایدر ایکن فوت اولسه حالا هندک اولی بکر
اول دکانی عمرودن الوب ضبطه قادر
اولور می ابجواب اولور عبد الرحیم

زید اجارهٔ معجله و مؤجله ایله تصرف فنده اولان وقف عرصه اوزرینه اذن متولیسیله مجدداً بر منزل
بنا ایدوب بعده زید بناسنی هندیه بیع و تسلیم ایدوب هند متصرف اولوب سنه بسنه
جانب وقف عرصه یه ایجون اجرت مؤجله یی ویرر ایکن حالا متولی اولان بکر اول بنایی زید
معجله سنه محسوب اولمق اوزره بنا ایتمشیدی دیو دعوی ایدوب
مدعاسی ثابت اولدیغین وقفه حکم اولور می ابجواب اولماز

بو صورتده متولیسنک مدعاسی ثابت اولمایجون هند ملکیت اوزره اول بنایی
بشره بیع ایلدکده متولیسندن اذن المغه محتاج اولور می
ابجواب اولماز بهما عبد الرحیم افندی

بر وقف منزله زید اجارهٔ معجله و مؤجله ایله متصرف ایکن فوت اولدقده متولی وقف
اول منزلک نصف شایعنی عمروه و نصف شایع آخرینی بکره اجارهٔ معجله و مؤجله ایله
ایجار ایدوب بعده مزبور لر متصرف اولدقلرینی منزل حریقده محترق اولوب عرصه صرفه
قالدقده نصکره عمرو و بکر متولی معرفتیله اول بری قسمت ایتدکلرنده عمرودن حصه سنه
دوشن مقدار یرک بر مقدار ینه بشر مستحق جیقوب حکم حاکم اذنایله حالا عمرو
اول مقابلده بکرک حصه سنه دوشن مقدارک بر مقدار ینی بکر حق المغه
قادر اولور می ابجواب اولماز لکن بشرک مستحق جیقدیغی
مقدارک اجرتی سائط اولور عبد الرحیم

اولی و اولی فی اجارة الغیر لا تقبل بینة المدعی انه بحضرة الآجر و المستأجر جمیعا
مجمع الفتاوی فی الدعوی

و فی دعوی المستأجر بشرط حضرة الآجر و المستأجر جمیعا قاری خانیه فی باب الطاعن

ان التقاضی یقتضی الوجوب و هی البینة و الاقرار و النکول بهشباه فی القضا
و من المعلوم ان الثابت بالبینة کالثابت عیانا

المستأجر فاسدا اذا اجاره صحیحا جازت و قیل بهشباه فی الاجارة من الفن الثانی
الاجارة الفاسدة لازم و یفسخ بغیر عذر من المحل المزبور

المستأجر حانوتا فلم یفتح حتی مضت المدة یکون علیه الاجر و قیل لیس له ذلک
و لو آجر الوالی ان یدفعوا الیه ذلک فمضت ثلثة ایام یجب الاجر و ان لم یفتحوا
من اجارة الخیریة و برآفندی علی افندی
فعلیه اجر کل کما کانت عالم بردینی
عالم بفسخ فتنبه فی الاجانس

و المؤجر اذا قبض الاجرة فلهم ان ینقضت الاجارة کان لهما بحساب ما مضی تما
قد یستثنی من منافعه و برد الباقی علی المستأجر
من شرح الطحاوی عن ابی حنیفة فی کتاب الاجارة

و یعتمد علی الخط و لا یعمل به
بهشباه فی کتاب القضا

لان الولد خلق ابیت فی جنس
هذه الاحکام کذا عطاء الله افندی

مر آفنامن الاشباه

و اذا استحق نصیب بعض الورثة بهما
و الفتوی الفسخ عند ابی حنیفة رحمه الله
و به من کتاب القسمة
و بقی المسئلة یستفاد حتی بارت
البحر و المنفعة اذا انتقضت
ینتقض الاجر بقدر نقصانها کما فی
فی مقابلها مثله فی الاجارة

اصلا انه یباع بما بناه لنفسه و ما کان
خالصا بملکه فلیس للمتولی ان یدخل فیه
ثم ان بناء البیع صحیح کما ان بیع الشایع
و بیع البناء بدون الارض صحیح کما قالوا
عطاء الله افندی

وان قال المدعى عليه هذا الشيئ اودعنيه فلان الغائب او رهنيه او آجرنيه او اعارنيه واقام بينة على ذلك فلا خصومة بينه وبين المدعي لانه اثبت بينته ان يده ليست يد خصومة ولا تندفع بدون اقامة البينة بدائه ملخصا فيمن لا يكون خصما

زيد عمروك يدعي اولان اجارئ معجله ومؤجله لي وقف دكان ايجون بنم تصرفده ودر ديو دعوى ايتدكده عمر واول دكان بكر غائبك تصرفنده اولوب باكه اجارايتميدي ديو دعوى ومدعاسني اثبات ايدبجك زيدي وقعه

فادر اولورمي الجواب اولور عبد الرحيم افندي

زيد بر وقف عرصه يه بنم متوليسي اولديغم وقفك مستغلاتندن درجه اجارئ معجله ومؤجله ايله عمرده ايجار وتسليم ايتدكده نصكره عمر ومتصرف ايكمن بكر عمروك غيابنده متولي وقفدن اول عرصه بنم اجارئ معجله ومؤجله ايله تصرفده درجه دعوى ايله

مسموعه اولورمي الجواب اولماز كذا مستفاد زاده

زيد متولي معزول اولوب محاسبه سي كورلدكده عمارت ومطبخه مشوفدر زخيره الوب تسليم ايلدم ديوب وكيل خرج دكلاركاتبي مشوفدر زخيره قبض ايلدك ديوب زياده يه منكر اولسه لرزيد سوآ مذكوره بيمنيله تصديق اولنوب مطالبه دن خلاص اولورمي

الجواب ظاهر حال مكذب اولديغي مرتبه ده اولماز يحيى افندي

زيد متوليسي اولديغي وقف مشفاناك عمارت ومرمتنه خلده وقفدن خرج وصرفنه ظاهر حال مكذب اولماديغي مرتبه ده بيمنيله تصديق اولنورمي الجواب اولنور مستفاد زاده

زيد وقف ايلديكي منزلك وقفيته معمول بها سنده سكناسي اولانلره بعده زوجه سي همشيره بعده باكنديسنك اولادنه بعدهم اولاد اناثندن زينب وخديجه يه بعدهما زينب وخديجه نك اولادلرينه واولاد اولادلرينه وبعد الانقراض غلة سي مدينه منسوب فقرآسنه شرط ايدوب بعده زيد وهند واولادنه وذكورلري منقرض اولوب زينب وخديجه دخي فوت اولدقلرندن صكره زينبك اولادي اولمبوب خديجه نك دخي اولادي اولماسيله مدينه منسوب متوليسي اولان بكر اول منزلي ضبط وبشره اجارئ معجله ومؤجله ايله ايجار ايدوب بعده خديجه نك ديار آخرده اوغلي خالد كلوب واقف خديجه دنصكره منزل مزبورك سكناسني خديجه نك اولادنه واولاد اولادنه شرط ايتميدي بندخي خديجه نك اوغلي يم ديو راي حاكمه مدينه متوليسي ايله بشركت يوزينه دعوى ايدوب مدعاسي ثابت اولوب اول منزلي حكم ايتدبروب الدقدنصكره حالا خديجه نك آخر ديارده قزلري رابعه وعايشه دخي كلدكلرندن منزل مزبورك اسكنا سنده خالده مشاركه اولورمي الجواب اولورلر عبد الرحيم

بوصورتده خالد مزبور مقدما واقف خديجه نك مطلقا اولادنه شرط ايتمشدر جواز ايتمكين وثوب واقف خديجه نك اولادنه مذكورينه شرط ايتمشدر دكمن ١٠ اول كاتب غلط ايدوب وقفيه ده مطلقا اولادنه واولاد اولادنه تحرير ايتمشدر ديو دعوى ايله مسموعه اولورمي الجواب اولماز عبد الرحيم افندي

ولو قال رضي هذه صدقة موقوفة لله عز وجل على فلان والدي كانت الغلة لوالده لصلب يستوي فيه الذكر والانثى لانه اسم مأخوذ من الولادة وهي مشتركة فيهما الا ان يقول على الذكور من ولدي في لا يدخل فيه الاناث اسعاف في الوقف على الاولاد

قال هذه الارض وقف على فلان ثم قال انه وقف على فلان ثم سمع ان قال في الصك وقف عليه بغلته الظلمة او بالنصف دون وقف على الثاني سابق عليه في التاريخ او من جهة صاحب الملك منزكاوي فيما يطل بالدعوى

الوجه في القبول بينة المتولي الوقف عمروه انه يدعي خلاف الظاهر فان الظاهر ان الانسان يبني لنفسه والبينة لمن يدعي خلاف الظاهر والتمسك بالظاهر يحتاج الى البينة ان الظاهر يشهد له كما تقرر في الاصول وكانه يدعي التبرع للوقف والبينة تقبل والبينة لا تسمع لاثبات ما هو ثابت بالظاهر الا ترى ان بينة الصبي ان هذا المتاع لي وفي يد الكبير لا تقبل لان الظاهر ان المتاع للكبير كذا في الخانية

قبول البينة من المتولي الوقف عمروه انه يدعي خلاف الظاهر فان الظاهر ان الانسان يبني لنفسه والبينة لمن يدعي خلاف الظاهر والتمسك بالظاهر يحتاج الى البينة ان الظاهر يشهد له كما تقرر في الاصول وكانه يدعي التبرع للوقف والبينة تقبل والبينة لا تسمع لاثبات ما هو ثابت بالظاهر الا ترى ان بينة الصبي ان هذا المتاع لي وفي يد الكبير لا تقبل لان الظاهر ان المتاع للكبير كذا في الخانية

الفصول العمادية في الفصل الثامن والثلاثين

الفصول لا تجوز مع اليمين الا اذا كذبه الظاهر فلا يقبل قول الموصي في نفقة زائدة خالف الظاهر وكذا المتولي

الاشباه في باب الامانات

والتصويب في عرفنا بخوارزم انه لا فرق بينهما قنية في تعريفات الفقيه

بر وقفك متوليسي زيد بر دكان متوليسي اولديغم وقفندر جه عمروك اجاره معجله ويومي برآجه مؤجله سن الوب عمرده ايجار ايتدكده نصكره آخر وقفك متوليسي بكر اول دكان بنم متوليسي اولديغم وقفندر جه دعوى ايدوب بعد الاثبات دكان الدقدنصكره عمر دخي زيده معجله ديو ويرديكي اجره يه استرداد ايتدكده قادر اولورمي الجواب اولور

بر بلده ده واقع جامع عتيقك وقفي اولمق اوزره اجاره معجله ومؤجله ايله برفاح باب دكانلره متصرف اولان زيد بلا دافوت المغله جامع مزبور وقفنك متوليسي عمرو اول دكانلري وتفيجون ضبط مراد ايتدكده زيدك ورثه سي زيد اول دكانلري مجدد اكندي تفيجون بنا ايتميدي ديو نزاع ايتدكلرنده عمرو اول دكانلرك بناسي وخي جامع مزبور وقفندر ديو دعوى واثبات ايتمكله حاكم بناء مزبوري وقف مزبورون اولمق اوزره حكم ايدوب حجت شرعيه ويرديكده نصكره برفاح زمان مرورنده زيدك وقفي متوليسي اولان بكر زيد اول دكانلري كندي ماليله مجددا بنا ايدوب بعده اول بنايه بن متوليسي اولديغم جهته وقف ايتميدي ديو دعوى واثبات ايتمكله اول دكانلري جامع مزبور متوليسندن الوب زيدك وقفي اولمق اوزره ضبطه قادر اولورمي الجواب اولماز عبد الرحيم

زيد اجارئ معجله ومؤجله ايله متصرف اولديغي منزل عمروه شوقدر اجره بدل مقابله سنده اذن متوليله فراغ وقبض بدل ايتدكده نصكره عمرو منزلي ضبط ايتمكين منزلك حوليسندن شوقدر آي آخر وقفندن اولديغي ثابت اولوب حكم اولمقله آخر وقفك متوليسي حوليسنك اولمقدار يني عمروه ضبط ايتدرميوب وقفيجون ضبط ايله عمرو منزلي زيده ردايتدرمك بدل مرقومي زيدهن استرداد ايتمكه قادر اولورمي الجواب اولور علي افندي

اوقاف قديمه هزبر معلم خانه ده معلم اولنلره مشروطه وقف اولمق اوزره قديمدن ضبط ومعلم اولنلر ساكن اولمقله اوبلا اولديغي شهود متواتراولمغله منزل متوليسي اولاد وقفيندر ديو معجله ومؤجله ايله عمروه ايجار ايتمك حالا معلم اولمغله منزل عمروه رأي حاكمه طلب ايدوب الدقه قادر اولورمي الجواب اولور

بو صورتده عمرو بر محكوك وقفيه ابراز ايدوب اول وقفيه ده معلمه سكني شرطي اولماسيله مجرد اول وقفيه ايله تصرف قديمي تغييره قادر اولورمي الجواب اولماز بهما عبد الرحيم افندي

ويعمل في مثل هذه الوقوف بما جرى في قديم الزمان عطاء الله افندي

اعلم ان الاخبار في الشرط بما تكلم به الواقف لا بما كتب في كتوب الوقف فلو اثبت بينة على شرط تكلم به الواقف ولم يوجد في المكتوب عمل به بحر رائق في الوقف

لو استحق بعض المبيع قبل قبضه بطل في قدر المستحق وبغير الشرعي في الباقي كما مر سواء ادرك الاستحقاق فيما في يد البائع او بعد تفرق الصفقة قبل التمام فصولين حلية

ليس للمتولي ان يتجاوز امر الواقف وشرطه وفي تعريفات الفقيه

اعلم ان الاخبار في الشرط بما تكلم به الواقف لا بما كتب في كتوب الوقف فلو اثبت بينة على شرط تكلم به الواقف ولم يوجد في المكتوب عمل به بحر رائق في الوقف

حکم بجوزه الجزء او یبیع او یستبدل مع صرف النظار السابقین الموقفین کذا بالوقف المسجل فی السجل المحفوظ فقد صح فی الذخیرة بانه اذا ثبت مصارف الوقف بنظر القاضی المعهود من حاله فیما سبق من الزمان من ان قوامه کیف کانوا یعملون فیه والی من یصرفونه فیبنی علی ذلک وان الظاهر انهم کانوا یفعلون ذلک علی موافقة شرط الواقف وهو المظنون بحال المسلمین فیعمل علی ذلک انتهی خیریة فی الوقف

برفاج باب وقف دکان قدیمدن برمسجد شریفده امام اولنلره مشروطه ایدی اوزره ضبط اولنوب یتمش سنه دن برو اجاره سی اول مسجد شریفده امام اولنلره صرف اولنه کلمکین متولی وقف اولان بکر اول مسجدک امامی اولان بشره وقفک اجاره سی امامه مشروطه اولدیغنه برتمسک ابراز ایله

والا مصرف قدیمی تغییر ایدوب جهت اخراییه صرف ایدرم

دیمکله قادر اولورمی الجواب اولماز کذا فی عبد الرحیم

برمسجدک امامنه مشروطه اولان وقفاوک برمقدارین زید امام بوزوب وکان ایدوب اجاره یه ویرسه حاکم مزبور وکانی بوزوب اسلوب سابق اوزره بنا ایتدیرمکه قادر اولورمی الجواب امامه سکناسی مشروطه اولیجق بوزولوب یقیلوب وکانک اجوتن اوک تعمیرنه وقفک سائر مصارفنه صرف ایتمک اولی در ابو السعود

ترکی لسان بلمیوب ترجمان ایله سویلیشن زید ذمی بر وقف منزلده اجاره معجله ومؤجله ایله ساکن ایکن منزل تعمیره محتاج اولوب متولیسندن استیذان ایتدکده متولی خواجکان وقفدن تبرع اولسونمی دیدکده زید وخی معنای تبرعی بلمیوب اولسون دیوب بعده مایسله تعمیر ایدوب متصرف ایکن عمرو بر مقدار اجره سن الوب منزلک تصرفنی اذن متولیسله عمروه فارغ اولدقده متولی مزبور زیدک عمرودن الدیغی بیسلغی وتفیجون المغه قادر

اولورمی الجواب اولماز مصطفی الکرمانی

جامع شریف ایاصوفیه اوقافندن اسکی بزازستان قریبنده جیاسنده آیده قرقراجه اجاره لی بر دکانه متصرف اولان زید فوت اولوب اولاد ذکوری اولمامغین محلول اولوب متولی عمرودن بکرمی ایکی بیک اقچه اجوت معجله الوب منزل اجاره سیله ویروب اون آتی عمرو متصرف اولوب الآن کندوسی بیانه کتمکین زیدک بنیه قزلری کلوب عمروک وقفه ویروکی بکرمی ایکی بیک اقچه اجرت معجله یه یزویروب وکانی الورز دیو طالب اولسه عمرو غائب ایکن شرعا متولی وکانی تخلیه ایتدیرمکه ویرمیسه ویرمکه قادر

اولورمی الجواب اولور ابو السعود

ربما اجروا داره کل شهر بدرهم لان تحمل واحد منها ان یفسخ الاجارة عند تمام الشهر فان خرج المستاجر قبل تمام الشهر وخلف امرأة وساعد فیها لم یکن لها ان تفسخ الاجارة مع المرأة واذا مات بعضهم فان اراد ان یفسخ عند غیبة المستاجر قال بعضهم یؤاجر القاضی من انسان آخر قبل تمام الشهر فاذا جاء تمام الشهر یفسخ الاجارة بحکم القاضی ویسلم الثانی فتکون فی الاجارة

ان وقف اذا لم یقع ایجار واذا شرط السکنا بما یلیق للواقف الاجرة مثلت ان یکون علی الوقف ولم اره صریحا من وقف البحر

سئل فیما اذا وان المتولی الوقف المستاجر مستغل من مستغلات الوقف فی الصرف علی مرتمته لیکون ما یصرفه دینا علی جهة الوقف فصرف ماله معلوما واستقرضه ذلک الدین ومات المتولی ویرید المستاجر الرجوع بمثل ما صرف فهل له الرجوع علی المتولی الجدید فی مال الوقف وفی ترکة المتولی الاول وترجع الورثة علی المتولی الجدید او کیف حال اجاب المصرح به ان الوقف لا ذمة له وان الاستدانة من الغیم لا یثبت دین فی الوقف الا علیه ویرجع به علی الوقف ورثته تقوم مقامه

مستغلاتی مستغلات اولان بروقفک عقار آتندن الوب سکنا سی زیده مشروطه اولان بروقف منزل مرمته محتاج اولوب غلهٔ وقفده مرمته مساعده اولمادقده متولی اولان عمرو زیده حالا غلهٔ وقفده مساعده بوقدر وارسون کندی مالکدن مرمت ایله بعده ساکه اول خرج ایتدیکک اقچه یی غلهٔ وقفدن ویروبم دیوب زید وخی کندی مالندن برمقدار اقچه خرج ایدوب مرمت ایتدکده نصکره عمرو معزول وبرینه بکر متولی اولدقده زید وجه مبین اوزره خرج ایتدیکی اقچه یی بکرهز دعوی ایدوب

بعد الاثبات المغه قادر اولورمی الجواب عمروهز اولور

عمرو وخی بکرهز اولور عبد الرحیم افندی

سکنا سی علمایه مشروطه اولان وقف منزلده علمادن زید ساکن ایکن اول منزلده تفیجون بعض اغیه احداث ایدوب مالندن شوقدر پیک اقچه خرج وصرف ایدوب بعض برلرینی ملکیت اوزره عمارت ومرمت ایدوب وعرصهٔ خالیه سنه وخی تفیجون اشجار غرس ایدوب بعده زید فوت اولوب اول منزل علمادن بکره توجیه اولندقده نصکره بکر متولی اولوب ضبط ایلدکده زیدک بنا واشجار بنک قلعی وقفه مضر اولمغله وتفیجون اقل قیمتله طالب اولدقده ورثه راضی اولیوب زیدک شوقدر اقچه خرجی کنمشدر

اولمقدار اقچه یی ویروالا وقفه ضرری اولورسه قلع ایدوب

الوریز دیمکله قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

سکنا سی زیده مشروطه وقف منزلی زید آخر دیاره ایکن عمرو فضولا ضبط وبرفاج سنه ساکن اولسه حالبکر متولی متولیسی اولمغله منزل مزبوری عمروهز الوب ضبط ایلدکده نصکره ساکن اولدیغی مدتک اجر مثلنی رقبه وتفیجون عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولور

سکنا سی اولاده واولاد اولاده وقفا ولان منزله اولادهز زید متصرف ایکن آخر دیاره کیدوب انده برمدت مکث ایدوب منزل وخی خرابه مشرف اولسه متولیسی عمرو اول منزلی اجاره ایدوب اجرتیله منزل مزبوری عمارت ومرمته قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم افندی

بکرمی شیخی باب تنزیل بیانده در

وکذا لو سکن وآجر الوقف بلا اذن الواقف والقیم یلزمه اجر المثل بالغا ما بلغ جامع الفصولین

الفتوی فی غصب منافع الوقف بضمان نظر الوقف من اهل المرور به افتی علی افندی

ولو ابی عن التعمیر او عجز عمرا الحاکم باجرتها ولو قال عمرا المتولی ولحاکم الحاکم اولی نقله عطاء الله من البحر فی الوقف

زیدک اجارهٔ معجله و مؤجله مثلیله تصرفنده اولان وقف منزلک اجرتی مؤجله سنه‌سنه
برمقدارینی متولی وقف تنزیل ایله حالا متولی وقف تنزیل جائز وکلدرجه اول منزلک
اجر مثلینی زید تکمیل ایتدرمکه قادر اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم

زید متولیسی اولدیغی وقفدن اجارهٔ معجله و مؤجله ایله برمنزله متصرف اولان عمروک
شوقدر اقچه سنی الوب مؤجله مثلینه شوقدر اقچه سنی تنزیل
ایتمکه قادر اولورمی ایکواب اولمز کذا

بوصورتده متولی مزبور مؤجله مثلینه شوقدر اقچه سنی تنزیل ایتدکده نصکره تنزیل
جائز اولمامغله مؤجله مثلینی عمرو تکمیل ایتدیروب تماما عمروندن
المفه قادر اولورمی ایکواب اولور کذا

بوصورتده متولی وقف مزبور مؤجله مثلینی تکمیل ایتدیروب ایکنجی عمرو دخی زیدک
تنزیلی مقابله سنده الدیغی شوقدر اقچه سنی زیدخانه‌سنه ادا وده
قادر اولورمی ایکواب اولور کذا

زید متولیسی اولدیغی جفتلک ایله دکرمنلری اجارهٔ معجله و مؤجله مثلیله عمرو ایجار و تسلیم
عمرو دخی اذن متولیسیله بکره فراغ ایدوب اول جفتلک و دکرمنلر بکرک تصرفنده ایکن
بکر قاضی یه وارووب برفاج کمسنه لری دخی قاضی یه احضار و متصرف اولدیغم جفتلک
و دکرمنلرک مؤجله سی زیاده و رنجملی بوقدر ربو متولیلکک غیابنده اول کمسنه لرک
اجبار ایله مؤجله مثلینه برمقدارینی تنزیل ایتدیروب بدنه اول وجهه اوزره رجب الوب
مؤجله سنی جانب وقفه نقصان اوزره ویرمش اولحالده اول متولی معزول اولوب یرینه خالد
متولی اولدقده اول جفتلک و دکرمنلرک کالاول مؤجله مثلینی ومدت مزبوره ده
طرف وقفه نقصان ویرديکنی بکردن تکمیل ایتدیروب وتقیجون
المفه قادر اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم

برفاج کمسنه لر اجارهٔ معجله ربوی ایکنجی اقچه مؤجله مثلیله وقف اولمغله متصرف اولمکین
اول اولمغله رجوعیله محترق اولوب عرصه صرفه قالدقده نصکره اول کمسنه لر مؤجله مثلی
ایله اول اولمغله ری اجارهٔ معجله لریله محسوب اولمق اوزره کالاول حالله یدنا ایتدکلرینده نصکره
دستلرینه مجتمع اولان شوقدر اقچه مؤجله سی متولی اول کمسنه لردن طلب ایلدکده
مزبور لر مؤجله مثلینه برمقدارینی تنزیل ایتمدکجه مؤجله مثلینی ویرمز
دیمکله قادر اولورلرمی ایکواب اولمازلر کذا

منزل اجره بدون اجر المثل جائز
تمامه کذا اب اجر منزل صغیره بدونه
الخ بدون اجر المثل یعنی لزمه ایضا
تمامه اذ لیس لکل منهما ولایة الحط
والاسقاط کذا فی العمادیة ودرر
فی فصل تتبع شرط الواقف من الوقف

تنبیه تکبیر الرشوة لاتملک تملک
وغیره قاضی وغیره دفع الیه شیئا
لاصلح المهم فاصلح ثم ندم الدافع
له ان یسترد ما دفع الیه من القضیة

تنبیه تصرف القاضی فیما فعله من مباشرة
الیتامی والترکات وامثالها وقاف تقیید
بالمصلحة فان لم یکن مبتنیا علیها لم یصح
اشباه فی القاعدة الخامسة

اجارة الوقف باقل من اجر المثل لایجوز
الا اذا کان لایرغب احد من اجارتها
الا باقل ضرة الفتاوی فی الوقف

ولزوم اجر المثل بالغا ما بلغ جهم خانیة
من الدرر ٥

اذا رخص اجر المثل لاتفسخ الاجارة
لان المستاجر رضی بذلک القدر
والواجبة فی فسخ الاجارة
عدم التنزیل یستفاد من فوله ان
المستاجر رضی الخ فلا تنقل ان المستفاد
لا توافق السؤال عطاء الله افندی

زیدک اجارهٔ معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولان وقف منزلک مؤجله مثلینه شوقدر اقچه سنی متولیسی
عمرو زیدخانه وتفیجون شوقدر اقچه سنی الوب تنزیل ایدوب یدی سنه مؤجله یه جانب وقفه نقصان
اوزره ویروب عمرو دخی مبلغ مزبوری مصارف وقفه صرف ایلدکده نصکره اول منزلک اجر مثلینی
تکمیل ایتدرمکله زید عمروده وجه محرر اوزره تنزیل مقابله سنده ویروبکی اقچه یی عمرو دخی طلب
ایلدکده عمرو زیدک سنین مرقومه ده تنزیل اوزره ویروبکی مؤجله سنک نقصانی اول تنزیل
ایتدیکی اقچه مقداری اولیجق اولمقدار اقچه یه اولمقدار نقصانه طوتوب
زیدک مطالبه سنده خلاص اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم

بروقفدن اجارهٔ معجله و مؤجله ایله وقف منزلده متصرف اولان کمسنه لرک متولی وقف
برر مقدار اقچه لرینی الوب اول منزلرک اجر مثللرندن برر ایکشر اقچه لرین تنزیل ایدوب تمسک
ویرسه اول تمسک ایله عمل اولنورمی ایکواب اولماز کذا

زید متولی عمروک اجرت معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولان وقف وکالتک مؤجله مثلینی عمرو دخی
طلب ایلدکده عمرو دیرمیوب مؤجله مثلینه برمقدارینی تنزیل ایله دیمکله قادر
اولورمی ایکواب اولماز کذا فی منفاری زاده

زید متولیسی اولدیغی عقاری شوقدر بیک اقچه اجرت معجله ربوی شوقدر اقچه اجرت مؤجله ایله عمرو
ایجار و تسلیم ایلدکده نصکره عمرو اجرت معجله مرقومه یی متولی مزبور دفع و تسلیمدن امتناع
ایدوب مؤجله سنک شو مقدارینی تنزیل ایتدکجه ویرمم دیمسه متولی دخی تنزیل ایتمیوب اول عقاری
عمروندن کیرو الوب آخره ایجار قادر اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم

یکرمی التنجی باب زیوف وجید و افلاس بیانندہ در

بیک التی تاریخنده جدید اقچه ظهور ایدنجه صکره زید متولیسی اولدیغی وقف وکالتی شوقدر اقچه
اجارهٔ معجله و اجر مثلی بهرماه فرفراقچه مؤجله ایله عمرو ایجار و تسلیم عمرو دخی جدید اقچه دن
مؤجله مثلینی جانب وقفه ویرکن برفاج سنه مرورنده اقچه فرقی وزیوف اولدقده عمرو
اول وکالتک مؤجله سنی جانب وقفه برمدت فرق وزیوف اقچه یی ویروب بعده وکالتی مزبورک
مؤجله سنه برفاج آیده اجارهٔ مجتمعه اولوب وقفه تسلیم ایتمزدن مقدم زیوف وکاسد
ایدی ناسدن منقطع اولوب جدید اقچه رایج اولدقده متولی عمرو دخی مجتمع اولان اجرت مرقومه یی
جدید اقچه یی طلب ایلدکده وکالتی مزبورک مؤجله مثلی جدید اقچه یی بهرماه فرفراقچه ایکن عمرو مجرد
مجتمع اولان اجاره زیوف زمانده مجتمع اولمغله التوندن قیمتنی ویررم دیوب جدید اقچه یی
ویرمامکه قادر اولورلرمی ایکواب اولماز عبدالرحیم افندی

زیدک اجارهٔ معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولان وقف منزلک مؤجله مثلینه شوقدر اقچه سنی متولیسی
عمرو زیدخانه وتفیجون شوقدر اقچه سنی الوب تنزیل ایدوب یدی سنه مؤجله یه جانب وقفه نقصان
اوزره ویروب عمرو دخی مبلغ مزبوری مصارف وقفه صرف ایلدکده نصکره اول منزلک اجر مثلینی
تکمیل ایتدرمکله زید عمروده وجه محرر اوزره تنزیل مقابله سنده ویروبکی اقچه یی عمرو دخی طلب
ایلدکده عمرو زیدک سنین مرقومه ده تنزیل اوزره ویروبکی مؤجله سنک نقصانی اول تنزیل
ایتدیکی اقچه مقداری اولیجق اولمقدار اقچه یه اولمقدار نقصانه طوتوب
زیدک مطالبه سنده خلاص اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم

بروقفدن اجارهٔ معجله و مؤجله ایله وقف منزلده متصرف اولان کمسنه لرک متولی وقف
برر مقدار اقچه لرینی الوب اول منزلرک اجر مثللرندن برر ایکشر اقچه لرین تنزیل ایدوب تمسک
ویرسه اول تمسک ایله عمل اولنورمی ایکواب اولماز کذا

زید متولی عمروک اجرت معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولان وقف وکالتک مؤجله مثلینی عمرو دخی
طلب ایلدکده عمرو دیرمیوب مؤجله مثلینه برمقدارینی تنزیل ایله دیمکله قادر
اولورمی ایکواب اولماز کذا فی منفاری زاده

زید متولیسی اولدیغی عقاری شوقدر بیک اقچه اجرت معجله ربوی شوقدر اقچه اجرت مؤجله ایله عمرو
ایجار و تسلیم ایلدکده نصکره عمرو اجرت معجله مرقومه یی متولی مزبور دفع و تسلیمدن امتناع
ایدوب مؤجله سنک شو مقدارینی تنزیل ایتدکجه ویرمم دیوب متولی دخی تنزیل ایتمیوب اول عقاری
عمروندن کیرو الوب آخره ایجار قادر اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم

یکرمی التنجی باب زیوف وجید و افلاس بیانندہ در

بیک التی تاریخنده جدید اقچه ظهور ایدنجه صکره زید متولیسی اولدیغی وقف وکالتی شوقدر اقچه
اجارهٔ معجله و اجر مثلی بهرماه فرفراقچه مؤجله ایله عمرو ایجار و تسلیم عمرو دخی جدید اقچه دن
مؤجله مثلینی جانب وقفه ویرکن برفاج سنه مرورنده اقچه فرقی وزیوف اولدقده عمرو
اول وکالتک مؤجله سنی جانب وقفه برمدت فرق وزیوف اقچه یی ویروب بعده وکالتی مزبورک
مؤجله سنه برفاج آیده اجارهٔ مجتمعه اولوب وقفه تسلیم ایتمزدن مقدم زیوف وکاسد
ایدی ناسدن منقطع اولوب جدید اقچه رایج اولدقده متولی عمرو دخی مجتمع اولان اجرت مرقومه یی
جدید اقچه یی طلب ایلدکده وکالتی مزبورک مؤجله مثلی جدید اقچه یی بهرماه فرفراقچه ایکن عمرو مجرد
مجتمع اولان اجاره زیوف زمانده مجتمع اولمغله التوندن قیمتنی ویررم دیوب جدید اقچه یی
ویرمامکه قادر اولورلرمی ایکواب اولماز عبدالرحیم افندی

رجل کر علی الآخر دینا فاقتضه منه مثل حقه
قال ابو خیر بصیرا غائبا وبصیرا فقد
فضاء غائبا علیه لانه اقتضی بغیر اذنه
والمختار انه ان بصیرا فاقتضاه اقتضاه
باذن الشرع لکن بصیر مضمونا علیه
او طریق قضاء الدین ٢٤
من الذخیرة البرهانیة

وان کانت الاجارة بما لا یتغابن الناس
فیه تکون فاسدة وان یواجرها باجارة
صحیحة فامتنع الاول ومنعه غیره باجر المثل
من اجارة الخانیة

وعدم التنزیل یستفاد مما سبق ٥

وان آجر المتولی بدونه کما مر فی الوقف
عطاء الله افندی

هندک اجارهٔ معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولوب وفات ایدنجه نصکره صغیره قزی زینبه
انتقال ایدن بر وقف قرن ایله محزنهٔ زینبک باباسی زید عمروه تفویض ایدوب
مقابله سنده بدل نامنه الدیغی اقچه یی کندی مصارفنه صرف و اتلاف ایدوب
بعده مفلس فوت اولسه حالا زینب بالغه اولدقده تفویض
مذکوری طوتمیوب اول قرن ایله محزنهٔ عمروک یدندن
المغه قادر اولورمی ایکواب اولور

بو صورتده زینب بعد البلوغ تفویض مذکوری طوتمیوب اول قرن ایله محزنهٔ
عمروک یدندن اخذ ایلدکده عمرو بدل نامنه زیده ویرویکی اقچه یی استیفا ایتمیجک
زیدک مالی قالمامغله حالا عمرو زینب اول بدل نامنه ویرویکی اقچه یی قرنیسک
ویرویو زینبدن المغه قادر اولورمی ایکواب اولماز

زید متولیسی اولدیغی وقف عرصهٔ خالیه یی اجارهٔ معجله و مؤجله مثلیله عمروه ایجار
و تسلیم ایدوب معجله سی اولان شوقدر اقچه یی عمروه دین عمرو مفلس فوت
اولوب عرصهٔ مزبوره عمروک اولادلرینه انتقال ایله مبلغ مزبوری متولی یه ضمان
لازم اولورمی ایکواب اولماز کمن اولاد مبلغ مزبوری وتفیجیق
ویرمدین عرصه یی تصرف ایده مز عبد الرحیم افندی

زید عرصه وبناسی وقف اولان منزله اجارهٔ معجله و مؤجله ایله متصرف ایکن مفلس
فوت اولوب منزلی اوغلی عمر وضبط ایله زیدک و ابنی بکر عمروه مجرد منزلی سن
ضبط ایتمکله زید ذمتنده اولان حقی مالکدن ادا ایله دیمکله قادر
اولورمی ایکواب اولماز علی افندی

یکرمی بدنجی باب اغفال بیانندہ در

اولدخی ایکی فصل اوزرینه در

فصل اول متولی یه اغفال بیانندہ در

زید اجارهٔ معجله و مؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف اوطه لری اجارهٔ معجله و مؤجله ایله
عمروه ایجار ایتدکده عمرو زیدک غیبتنده کندی اوزرینه متولیلیغنی برطریقیله
خلاف شرع تفویض تذکره سی اخذ ایله تذکرهٔ مزبوره معتبر اولوب
بعد حلول الاجل عمرو اول اوطه لرضجقمغه قادر
اولورمی ایکواب اولماز

عمرو اول اوطه لره متصرف اولدقده بعد حلول الاجل عمرو اول اوطه لری ایچون زیده اجر مثلنی
ویرمامکه قادر اولورمی ایکواب اولماز تذکره سی باطلدر

لو باع الوصی العقار بدون المسوغات الشرعیة یکون جسیم تفضلا و ابلغ ادب الاوصیا

اثبات الدین علی المیت بحضرة الوارث او الوصی یجوز وان لم یکن فی ایجابها شیئ من الترکة لما فی الاثبات من الفائدة وهو التمکن من اقتضائه من مال المیت عند الظهور عما قریب فی اوائل الثامن والعشرین

الناظر اذا مات مجهلا لمال ابدل فانه یضمن بخلاف غلات الوقف کما فی الخانیة من وادیة المنح

مر مبتداه قبل اربعة اوراق من عطارته بعلامة م

المستاجر فاسدا اذا اجاره صحیحا اجازه وقیل لا اسبابه فی کتاب الاجارة اجرها ثم اجرها من غیره فاتلفه ضمن قیمته علی اجازة الاول فان رده بطلت وان اجازها فالاجره له من المحل المزبور

زید انجق بهر شهر اجارهٔ مؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف وکانهٔ اجارهٔ معجله و مؤجله ایله
متصرف دیو عمروه بر مقدار اقچه بدل مقابله سنده تفویض عمرو دخی تفویض ایدوب
متولی وقف زید اجارهٔ معجله و مؤجله ایله متصرف اولمق زعمیله اون بر دکه نصکره
زیدک اول وکانهٔ اجارهٔ معجله ایله متصرف وکل ایدیکی ظاهر و مبین اولسه
حالا متولی آی باشنده اول وکانهٔ عمروک یدندن اخذ واجر
اجر مثلیله ایجار قادر اولورمی ایکواب اولور یکیی افندی

فصل ثانی متولینک اغفالی بیانندہ در

اجارهٔ معجله و مؤجله ایله بر وقف وکانهٔ متصرف اولان هند صغیره فوت اولوب
وکان مزبور وقفه انتقال ایدکده نصکره متولی وقف مزبور اول وکان هندک اولوب
وفات ایتمکله وقفه انتقال ایدیکین بلمیوب هندک قرنداشی زینب
اول وکان بنم اجارهٔ معجله و مؤجله ایله تصرفنده در دیو والده سی خدیجه یه فراغ ایدوب
متولی واقف اولمغله خدیجه نک اوزرینه فراغ یازدرسه حالا متولی اول وکانهٔ
زینبک خدیجه یه فراغندن مقدم هندک اولوب فوتنده نصکره وقفه انتقال
ایدیکینه واقف اولیجق فراغ مزبور معتبر و کلدرجی اول وکانهٔ خدیجه نک اولوب
وتفیجیق ضبطه قادر اولورمی ایکواب اولور عبد الرحیم

بر وقفه متولی اولان عمروی زید مجرد وفات ایدنجی دیو تولیت مزبوره یه کندویه
توجیه ایدرکه نصکره وقف مزبورک محلول اولانی وکانه بنی آخره تفویض ایدوب
تذکره ویرمکه نصکره عمرو واقف اولوب تولیتی کروکندویه توجیه ایدرکه نصکره
تفویض تذکوری قبول ایتمیوب وکانه ری متفوضندن المغه قادر
اولورمی ایکواب زیده توجیه معتبر بولنمایوب یاخود غبن فاحش
وارجه اولور اسعد افندی من مجموعه

یکرمی سکزنجی باب ضمان متولی

وموجب عزل بیانندہ در

زید متولیسی اولدیغی وقفک مستغلاتندن اولان بر منزلی شوقدر بیک اقچه
معجله و مؤجله مثلیله بکره ایجار ایدوب معجله مزبوره یه قبض ایدکده نصکره

وتفسخ الاجارة بالاعابة الی الفسخ بموت احدهما ای احد العاقدین لو عقدها بالنفس وفی نسخ الاجارة وبابی القبول وبفهم مما ذکره عطاء الله ان تصرف المتولی ینتقض بنقض من له النقض والتولیة منهم ۵

القاضی لا یملک نصب قیم مع بقاء قیمه الا عند ظهور الخیانات منه فصولین ۲۳۴ یجوز تصرف القاضی عند وجود القیم کالسبعی وجواز تصرفه عند غیبته بطریق الاولی عطاء الله افندی

اجار المتولی بدون اجر المثل لم یصح فصولی المرحوم

ولو اخذ متولی الوقف من غلته شیئا ثم مات بلا بیان لا یکون ضمانا اسعاف فیما یجوز للقیم

وقف عادته المشروط جامع او قافه ووقف وضمه الى وقف آخر وشرط له شروطا فانقلبت
ببطلان شروطه لبطلان المتضمن وهو شرط الجامع ووقفه فبطل ما في ضمنه لاشتباه في آخر فرق الثالث
وباقي القيود مبنى على الامر القانوني ٥

٥٩

58

زيد عرصه وبناسي برجهت بره وقف اولوب اجاره معجله ومؤجله ايله تصرفنده
اولان بر دكان تكرار كندوسي برجهته وقف وتسليم الى المتولي ايندكده نصكره
زيد مرقوم فوت اولدقده اولادي زيدك وجه محرر اوزره وقف ايماسي صحيح دكلدر
ديو اول دكان زيدك متوليسي بيدندن الوب كندولري
نصرفنه قادر اولورلرمي ايجواب اولورلر

بوصورتده زيدك متولي نصب ايتديكي عمر واول دكاني اون درت سنه مقدارى
ضبط وايجار واجرتني قبض ايدوب برمقدار بنى وقفك مصارفنه صرف ايتمش اولسه
حالا اولاد مزبور وقف مزبور صحيح دكلدر جواول دكاني عمر وضع الوب وقفك
اجرت معجله سندن فضله فلان اجرتي وخي متولي مزبور ضم افتده
شرعا قادر اولورلرمي ايجواب اولورلر اسعد افندي

برمسجدك مهمانه مشروطه وقف منزله حاكم اوقتسز اهل محله بكرى متولي ايدوب اجرت
معجله ومؤجله ايله بشره ايجار ايدرحالا حاكم اول منزله خالدى متولي نصب ايتدكده خالد
اول منزلى بشر ضم الوب آخره اجاره قادر اولورلرمي ايجواب اولورلر استعار زاده

برقفك مستغلاتندن اولان وقف منزلى متوليسي سى هند اجاره معجله ومؤجله ايله ايجار
ايدر اولدقده الى بيك اقچه معجله ويومى ايكى اقچه مؤجله ايله طالبلرى اولوب مبلغ مزبور
تمام اجر مثلى ايكن هند مزبور غرض نفسيچون بكرك برمقدار رشوتني الوب اول منزلى
بكرى بيك اقچه معجله ويومى برا قچه مؤجله ايله ايجار ايدوب وقفه بو وجه اوزره غدر وخيانتي
حاكمك معلومى اولدقده حاكم هندى رفع ايدوب برينه برمتدين بكرى
متولى نصب ايتمكله قادر اولورمي ايجواب اولورلر عبد الرحيم

بكرى المقصور بحكي باب فيما يجوز وفيما لا يجوز بيانه در

اولادى اولميان زيد برقفه اوطه يه اجاره معجله ومؤجله ايله متوليسيدن الوب ساكن اولوركن
فوت اولدقده عمر وظهور ايدوب زيد بنم قولدر اجاره معجله ويومى ديديكي اقچه بندر يحه مذكور
اوطه يه ضبط ايتمكله شرعا قادر اولورمي ايجواب اذن متوليله اولور
بوصورتده متولي ذكر اولنان اوطه يى آخردن زياده ايله اجاره ايدوب آنكن متولي شرعا
وبرمامكله قادر اولورمي ايجواب اولورلر بستان زاده

اجاره سى برمحله مسجدنك مصالحنه شرطه وتعيين اولنان منزل اجاره معجله ومؤجله ايله
وبرلمك جائز اولورمي ايجواب وقفه نافع بحث اولور سعد الدين المجوز

وقف على مصالح مسجد فلان القيم فاجتمع اهل المسجد وجعلوا رجلا متوليا بغير امر القاضي فقام هذا الرجل مدة تكلم المشايخ في جواز هذه التولية والمختار انها لا تجوز لانه ليس لهم هذه الولاية والولاية في الفصل الاول من الوقف

ولو ان الواقف شرط الولاية لنفسه وكان الواقف غير مأمون على الوقف فللقاضي ان ينزعها من يده نظرا للفقراء من وقف الهداية واستفيد منه ان للقاضي عزل المتولي الخائن وغير الواقف بالاولى من وقف الخير واذا علم حرمة اجارة الواقف باقل من اجر المثل علم حرمة اجارته بالاولى كما قدمناه وينبغي ان يكون خيانة من الناظر وكذا اجارة باقل عالما بذلك من المحقق المرقوم

وبتعين الواقف في الوقف بالاخفع من وقف المحاوي ومسئلة في الذخيرة والاشباه

غله سى برمسجد شريفده مؤذن اولنلره مشروطه وقف اولان منزلى متوليسى زيد
اجاره معجله ومؤجله ايله عمروه ايجار وتسليم ايندكده نصكره زيد معجله نامنه الدينى
اقچه يه مؤذن اولان بكره وبرمسوب كندى مصارفنه صرفه
قادر اولورمي ايجواب اولمازعبد الرحيم

برقفك مشروطيتي اوزره متوليسى سى هند وقف مزبورك محلول اولان دكانلرى
اجاره معجله ومؤجله مثليله بعض كمسنه لره ايجار وتسليم ايدوب بعده وقف مزبورك
عقارات مرمتنه محتاج اولمغله الدينى معجله ايله قدر معروف شو قدر اقچه يه عقارات
مرقومه نك مرمتنه صرف ايدوب ماعدا سنى مرتزقه نك وظيفه لريله
صرف ايله حالا هند معزوله اولوب برينه عمر ومتولى اولدقده هندك وجه محرر
اوزره صرفى قدر معروف ايكمن صرف ايتديكي اقچه يه هندك
تضمينه قادر اولورمي ايجواب اولماز

بوصورتده هند ايله عمرو قاضى يه واروب مرافعه اولدقلرنده قاضى هندك صرفى
بنم امرم ايله اولماشدر ديو هندك قدر معروف صرف ايتديكي اقچه يه
تضمينه قادر اولورمي ايجواب اولماز بهمان عبد الرحيم

غله سى برکوپرينك مرمتنه مشروطه وقف نقودك متوليسى زيد اول کوپرى خراب
مشرف اولوب مرمته محتاج اولدقده بدنده موجوده غله ولما مغله اصل مال وقفدك
شو قدر اقچه يه اذن حاكمله کوپرينك لازم اولان برلرينى تعميره خرج وصرف ايدوب
مرمت ايندكده نصكره زيد باقى فلان مال وقفك غله سيله اصل مالى تكميل ايتمك
صددنده ايكمن معزول اولوب برينه بشر متولى اولدقده باقى فلان مال وقفك
غله سيله اصل مالى تكميل ايتميوب مصرفنى زيده تضمينه قادر
اولورمي ايجواب اولماز عبد الرحيم كذا استعار زاده

تولیت وغله سى برمسجده امام اولنلره مشروطه وقف منزل حريقده محترق
اولدقده وقفده بنايه ساعده اولما مغله اول مسجدك امامى زيد برسنى
اجاره معجله ومؤجله ايله ايجار ايدوب معجله نامنه الدينى اقچه يه اول منزلك
عمارتنه صرف ايتميوب اكل وبلع ايتمكله زيد معزول اولوب برينه بكر امام
اولدقده مبلغ مزبورى زيدن وقفچون تضمين وافتده
قادر اولورمي ايجواب اولورعبد الرحيم افندى

فلو افقد المتولي دراهم الوقف وصرف وناثيره الى عمارة الوقف صح لو خيرا كزنبشى فى عبد الرائق

اذا اصطلح تغير الوقف فى سنة وقطع معلوم المستحقين كلا او بعضا فما قطع لا يبقى لهم وبناء على الوقف اذ لا حق لهم فى الغلة زمن التغير بل زمن الاحتياج اليه عمارا اولا وفى الذخيرة ما يفيده ان للناظر اذا صرف لهم مع الحاجة الى التغير فانه يضمن انتهى اشباه فى الوقف

بتمامه

زید واقف بر ملک منزلی وقف ایدوب وقفیه یازدقده وقف لاولاده ثم لاولاد اولاده
ویوب اولاده واولاد اولاده شرط ایتدکی منزلک سکناسی بیدر بوخه غله سی بیدر
بیان ایتمیوب بعده اولاد واقفدن بعضی منزل مزبورک سکناسنه وبعض آخر غله سنه
متصرف فلر اولوب لکن منزل مزبورک مرمتیله تقیید ایتمیوب مرور ایام ایله خرابه مشرف
اولوب بعده نوبت تصرف منزل اولادون هنده کلدکده هند منزل مزبورکا
معرفت حاکمله عمرده اجاره معجله واجر مثلی اجرت مؤجله ایله ایجار والدینی
اجاره معجله یه منزل مزبورک مرمتنه صرف ایدوب اجرت مؤجله یی کندی
المغله فادر اولورمی الجواب اولور یحیی افندی فی الاجابه

بالغه اولان هند ایله اولیاسی قرقرداشی زینبه بابالرندن اجاره معجله ومؤجله لو
بر وقف اوطه انتقال ایتدکده مزبور لر متولی یه وارویوب بز اول اوطه لی
انا مز خدیجه یه فراغ وتفویض ایتدک دیدکلرنده متولی مزبور لرک تفویضنه
اذن ویروب خدیجه یه تملک ویروب دفتره قید ایتدکدن صکره مزبور لر
فوت اولدقلرنده متولی زینب بالغه دکل ایکی حصه سنی تفویضی
معتبر دکلدر دیوب زینبک حصه سنی محلولدن تفویضه
قادر اولورمی الجواب اولماز یحیی افندی

اجاره معجله ومؤجله ایله بر وقف دکاننده بر حصه یه متصرف اولان هند ایکی حصه یه حتی
متصرف اولان زید وعمرودن اذن متولیسیله تفویض ایدوب اول حصه لری فاصل
اولان دیوارک رفع ایتمک مرادایتدکده وقفه ضرری یوغیکن
متولی منعه قادر اولورمی الجواب اولور یحیی افندی

زید بر وقف منزلک متولیسی عمرودن اجاره معجله ومؤجله ایله استیجار ایدوب بعده فوت
اولدقده منزل مزبور زوجه سی هنده انتقال ایدوب هند صغیر اولمغله منزل مزبورک اجاره
مؤجله سنی وصیسی بکر بعد البلوغ هند دن رجوع ایدوب المش سنه لیکی مدتله متولیسی بکردن بعده
هند بالغه اولوب مالنی هنده ویردکده وجه مبین اوزره ویریلکی اقبه یه
هند دن المغه قادر اولورمی الجواب اولور یحیی افندی فی الوصایا

هند وقف لازم ایله وقف ایتدیکی عقار آتنی وقفیه سنده اجاره معجله ومؤجله ایله
ایجار اولنمیه جهو شرط وتصریح ایله متولی وقفه نافع اولیجق ایجاره
قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم افندی

وسن وقفت وارثا علیه فالاسوی الاقرب
والسکنی فالتقریر مسئلة البیت من التجنیس
والخامسی وقف منزلا علی ولده به واولاده وهما
ابدا مانتا سلوا فاذا آلت السکنی لیس لهما
حق فی السکنی لان حقهما فی الغلة انتهی

شرح منظومة ابن الشحنة
والمصنف قال فاذا آلت السکنی
رجما بالغرور آخر فتهدم فاذا قصر ناحقه
علی الغلة کانت العمارة مقدمة وقد
لا یفضل لما قد تنماه ان القاضی یؤمر
بالعمارة ویؤاجرها فیعمرها فتأمله
والله اعلم منه المحل المزبور

مقرر اران الاجارة عقد لازم لا تفسخ
بغیر عذر ٥

واتما یحل للمتولی الاذن فیما یزید
الوقف به خیرا کما مر قریبا ٥

وفی محاضرة رشید الدین الفقیر قول
الوصی فیما انفق المعروف وما یریبه
وکذا فی الخزانة ان بین وفی الا فلا
انفق الوصی علی الصبی من مال نفسه
یرجع به فی مال الصبی ولو لم یشترط
الرجوع او ب الا وصیا
لو قال وهبت خراج ارضه وجعل عبده
الآبق قال ابو یوسف لا بیان علیه
وقال محمد بالبیان کما فی المجمع
مشبعا فی کتاب الوصایا

زید اجرت معجله ومؤجله ایله تصرفنده اولان وقف دکانی یومی ایکیشر اقچه ایله بر سنه
تمامنه وکل اجل ایله هر سنه اللیشر یکیر اقچه یه ایجار ایله بعده بش سنه تمام اولدین
زید اول فرغ بنقوله ضرالوب زیاده ایله آخره ایجار قادر اولورمی
الجواب اصلی ایجار صحیحه وکل صحیحه اولور

خارجیه ودآخلیه لی وقف منزل اجرت معجله ومؤجله ایله زید متصرف ایکن اول منزلک
داخلیه سنی زوجه سی هنده اذن متولیسیله فراغ وتفویض ایدوب بعد زمان زید بلا ولد
فوت اولمغله متولی اول منزلک خارجیه سنی بکره اجرت معجله ومؤجله ایله ایجار ایله حالا
هند خارجیه ده واقع اولوب زیدک مومنه وکل تصرفنده اولان آت اخوری ایچون مجرد
اول اخورک فوقنده داخلیه یه تابع براوطه اولمغله اخوردخی داخلیه ضمنا اولور بعد الیوم
خارجیه ده اولان اخور فیسنی بن سعد ایدوب داخلیه ضمنا بر قیوا حداث
ایدوب اخوری بن ضبط ایدرم دیمکله قادر
اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم افندی

زید اجاره معجله ومؤجله ایله تصرفنده اولان وقف دکانی یومی ایکیشر اقچه ایله بر سنه
تمامنه وکل عمرده ایجار وتسلیم ایتدکده بعضکره عمرد اول دکانی برفاج آنی یدیشر سکر اقچه یه
بعض کمسنه لره ایجار ایدوب اجرتنی الیوم الا عمرد سنه تمامنده اجر مسمایه زیاده
ویردکده اکه راضی اولیسه سن اول دکانی شوقدر اقچه زیاده یه ایجار ایلیم سن
اول زیاده یه باکه ویرد یمکله قادر اولورمی الجواب اولماز

تولیت وسکناسی واتفاق اولادنه مشروطه وقف منزلده اولاد خیر زید شرط واقف
اوزره ساکن ایکن منزل مزبوری اجاره معجله ومؤجله ایله عمرده ایجار ایلیش اولسه
حالا سائر اولاد منزل مزبوری عمرد خیر الوب شرط واقف اوزره ساکن
اولمغله قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

غله سی مدینه منوره فقرا آنسنه مشروطه اولان وقف منزل ایله دکرمن هندک
انبخی اجرت مؤجله ایله تصرفنده ایکن متولیسی زید اجر مثلی اولان اجاره معجله ومؤجله
ایله عمرده ایجار ایدوب ویردکده هند بن ذات بدیم ابل ویریلکی اجرت ایله بن دخی
الورم دیو عمرد ون المغه قادر اولورمی الجواب اولماز متولی
مدت اجاره تمامنده مدت یوغیکه آنی باشنده
ویله یمکنه ایجار قادر در یحیی افندی

اقتضا اجر فاسدا واذا اجاره صحیحا
جازت وقبل لا کما شهاه فی الاجارة

سفل لرجل وعلو لآخر وعلو العلو
الثالث فسقط الکل فاصلح السفل علی
علی صاحب السفل واصلاح العلو
علی صاحب العلو الی ان ینتهی الی
الموضع الذی لصاحب العلو الاعلی
جواهر الفتاوی

وما لم یفسخ یکون علی المستاجر
الاجر المسمی غایته فی اجارة الوقف
وتغیر ما یجیبه بدة فی الصحیح فادة کما
اذا انتقضا علی مقدار فی الفاسد فقد
وسقطا الزیادة واذا نقص اجر المثل
لم یجب زیادة الی المسمی وفائدة
فی الاجارة الفاسدة وسکنه
بلیت ما فصل بنا فی المحیط البرهانی
والتجرید للامام القدوری فلیراجع
٥

وفی فتح القدیر یقول لیس للموقوف
علیهم الآن سکنا بل الاستغلال
کما لیس للموقوف علیهم السکنی
الاستغلال انتهی من وقف البحر

هذا ان المتولی لو آجر الوقف کل یوم
جدد آخر معلومة ولم یذکر عدد الایام
فالعقد صحیح فی یوم واحد فاسد فی بقیة
الایام معناه ان للمتولی ان یفسخ الاجارة
آخر الیوم ویؤجر الوقف ممن شاء
فاذا فسخها وآجره من آخر لیس للاول
ان یعارضه کذا ما هو اولی من الشاش
بل هما سیان عطاء الله افندی

زید زوجه سی هنده تصرفنده اولان وقف دکانی باکه فارغدا اول ساکه شو مقدار اجره بره یم دیمکله هنده فارغدا اولوب بدینه فراغ تمسکی ویردکده نصکره فالزید مبلغ مزبوری دیرماسکله هنده دکان مزبوری المغه قادره اولورمی

الجواب اذن متولی یوغیه اولور یحیی افندی

زید بر مقدار وقف عرصهٔ خالیه اوزرینه بعض ابنیه احداث ایچون متولی وقفدن اجاره معجله ومؤجله ایله الوب بعده اوزرینه برشه بنا ایتمدین آخر دیاره کیدوب ایکی اوچ سنه مکث ایتمکله اول مدتده اولان اجرت لازمه سنی جانب وقفه ادا تسلیمه قادر اولماسه حالا کلدکده اول اجرت لازمه یی متولی اولان عمرده ادا ایده یم دیر ایکن عمر والیوب بوقدر زماندر اجرتنی ویرمدک دیو عرصه یی آخره ایجاب قادر اولورمی الجواب اولماز یحیی افندی

زید کرک مدرسه سنک وقفی ضیق اولغله برفاج آنی وظیفه سنی الیوب بعده اول وقفدن اولوب عمرک اجاره معجله ومؤجله ایله متصرف اولدیغی وقف منزل بلا ولد وفات ایدوب محلول اولدقده متولی وقف آخره اجاره معجله ومؤجله ایله ایجار ایمسه حالا زید متولیلکه معجله نامنه الدیغی اجره دن مرور ایدن ایرک وظیفه لریتی المغه قادر اولورمی الجواب اولماز یحیی افندی

مسلمین محله سنده واقع زید سلمک اجاره معجله ومؤجله ایله تصرفنده اولان وقف منزل مسلمیندن اجاره ایله المغه طالب وار ایکن زید انکره ایجار ایتمیوب کندیه ایجاب قادر اولورمی الجواب مسلمیندن طالب اولانه ایجار اولنور عبد الرحیم فی الاجابات

زید یوز بیک اچه سنی برجهت برده وقف وتسجیل شرعی وتسلیم الی المتولی ایتدکده نصکره متولی وقف نقودک ضایع اولمق احتمالی اولمغله رای حاکمله مبلغ مزبوری وقفه نافع اولان عقاره تبدیل ایله اول عقار ایچون تکرار تسجیل شرعی یه احتیاج وار میدر الجواب بوقدر مستقاد زاده

بوصورتده متولی وقف اول عقاری اجاره معجله ومؤجله ایله ایجاب قادر اولورمی الجواب اولور بهما عبد الرحیم افندی

فان قلت من علی المتولی ان یصرف غلة سنة الی سنة قبلها قلت لا یبعد الحاق الحصیری وغیره الی من وقف البحر بما فی علی افندی

واختلف الرواة فی ایجار بین المسلمین فی المصر والمعتمد الجواز فی محله خاصة صح فی الخزینة

کالوقف اذا استبدل او انتقل الوقف الی بدله ذکره قاضیخان من الوقف اشباه قبیل القول فی الدیون من احکام الاشارة

فقال برده للوقف من اجارة القنیة

وان وقف علیه السکنی فلیس له الاستغلال نور من الوصایا

اصله ان الاذن ببناء المستاجر من صاحب الارض لا یثبت حق قرار البناء فی عرصة الدار ولهذا لزم المستاجر ابقاء باذن رب الدار ان یقلعه ویسلمها الی ما کانها فارغة عند انقضاء مدة الاجارة کما فی الهندیة حیث قال ویجوز استیجار الارض لیبنی فیها ثم اذا انقضت مدة الاجارة لزمه ان یقلع البناء ویسلمها فارغة لانه لا نهایة لها تفی ابقاءها ضرار لصاحب الارض انتهی عطاء الله افندی

فان قلت اذا اجر المتولی دارا شرط سکناها ما حکم الاجرة قلت ینبغی ان تکون موقوفة ولم اره صریحا من وقف البحر

زید عمرو ابله اشه اکن اوزره اجارهٔ معجله ومؤجله له وقف دکانه متصرف ایکن زید فوت اولوب حصه سی صغیره قزلری هند وزینبه انتقال ایتدکدن نصکره وصیلری بکر اول حصه یه اذن متولیلیله عمرو فراغ ایدوب عمرو مستغلا متصرف ایکن اول دکان بالکلیه محترق اولوب عرصه صرفه قالدقده نصکره عمرو مالیله تفییجون اذن متولیله بنا احداث ایدرکن حالا بکر فوت اولمغله حاکم بر شه بشری وصی نصب ایتدکده بشر بکرک فراغی معتبر دکلدر دیو اول عرصه حصه صغیره لرک حصه سنی ضبطه قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم

زید بر فاج وقف دکانه اجارهٔ معجله ومؤجله ایله متصرف ایکن فوت اولوب اولادی عمرو وبکر وبشری ترکه بتدکده عمرو اول دکانی بکر وبشرک اذنلری بر فاج سنه اجرت معلومه ایله خالده ایجار وتسلیم واجره سمایه خالد حاضر اخذ واستهلاک ایدوب سنین مزبوره دکانک اجرت مؤجله لریتی متولی یه ادا ایله بکر وبشر عمرده اول دکانلر زید حاضر جمله سنه انتقال عادی الله انتقال ایتمشدی اولیله اولیحی خالد حاضر الدیغک اجرتلر حصه سنی ضامن اول ویوجیه قادر اولورمی الجواب اولماز علی افندی

سکناسی بر مسجد شریفده امام اولنده شرطه وقف منزلده زید امام ساکن ایکن اول منزل حریقده محترق اولوب عرصه صرفه قالدقده زید امام اذن حاکمله عمرده اجاره معجله ومؤجله ایله ویروب عمرو مالیله تفییجون اذن متولی ومالیله تفییجون برمنزل بنا ایدرکن حالا مسجد مزبوره امام اولان بکر اول عرصه یه اجارهٔ معجله ومؤجله ایله عمرده ایجار وتسلیم ایلدکده نصکره اول عرصه اوزرینه اذن متولی ومالیله تفییجون برمنزل بنا ایدوب شرط واقف اوزره ساکن اولورم جواول بنا یکی قلعی وقفه مضر اولمغله رای حاکمله عمرده قلع ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور کذا فی مستقاری زاده

سکناسی ونولسنی بر مسجد شریفده امام اولنده شرطه اولان وقف منزل حریقده محترق اولوب عرصه صرفه قالدقده زید امام اذن حاکمله عمرده اجاره معجله ومؤجله ایله ویروب عمرو مالیله تفییجون زیدک اذنی ومالیله تفییجون بعض ابنیه احداث ایدرکن حالا زیدک برینه امام اولان بکر عمرده احداث ایتدیکی ابنیه یی قلع وتفریغ وعرصه مرقومه یی باکه تسلیم ایله وبمکه قادر اولورمی الجواب اولور یحیی افندی وعلی افندی

بوصورتده بکر ابنیه مرقومه نک قلعی ارض وقفه مضر اولمغله عمرده قلع ورفع ایتدیرمیوب عرصه سنی الوب ضبط ایتدکده نصکره تصرف ایتدیکی مدت اجر مثلنی الوب مرمت وقفه صرف ایتمکه قادر اولورمی الجواب اولور کذا مستقاری زاده

تنفسخ الاجارة بموت الموجر العاقد لنفسه او للضرورة لا من اجارة الاشياء
فاذا انفسخت الاجارة ولم يتسلم المستأجر حتى يستوفي ما عجله بقيت المعجلة في يده امانة وفي ذمته
ان استهلكها مستحق الرد والضمان الى المستأجر فلهذا كان له ان يأخذها من تركته عطارية فتدبر

سكناسي اولاده واولاد اولاده بعد الانقراض غلة سي مدينه منوره فقرا سنه مشروطه
وقف منزلده اولادون هند شرط واقف اوزره ساكن ايكن هند منزل مزبور حضر
قصر يايدوب برمقدار اجره بدل مقابله سنده هند سكناسي عمروه فارغ اولوب
بكر قاضي يه حجت يازديروب بعده هند فوت اولوب اولاد منقرض اولمغله
مدينه منوره متولسي منزل مزبوري عمروحضر الوب اجارئ معجله ومؤجله ايله بكره
ايجار ايتمش اولكه عمرو بنده ويرديكي اجره يي تركه هند حضر المغه
فادر اولورمي الجواب اولور عبد الرحيم افندي

برمحله امامنه مشروطه وقف منزلي قديمدن بومي درت اجره مؤجله ايله ايجار اولنوب اولوب
زيد متولي اولان عمرو امامدن بنه بومي درت اجره اجاره مؤجله ايله درت بيك اجره اجارئ معجله
ايله استيجار ايتدكده نصكره اذن متولي ورأي حاكمله وقف دن اولمق اوزره كنديدن
اون بيك اجره خرج ايدوب منزلي تعمير ايدوب ساكن اولمه حالا امام اولان بكر
زيده خرج ايتديكي يسلغي ويرمدين زيدي منزلدن اخراجه قادر
اولورمي الجواب مرمت لازمه جمله اولماز سعد الدين

غلة سي بركنيه نك فقرا سنه مشروطه وقف اولوب زيد سلمك اجارئ معجله
ومؤجله ايله تصرفنده اولان وقف منزلك متوليسي اولان عمرو ذمتي
زيد ذمتنده مجتمع اولان شو قدر ايلق اجاره يي زيدون طلب ايتدكده
زيد بن مسلم اولمغله اجرت لازم كلمز ديوب ويرماكه
فادر اولورمي الجواب اولماز عبد الرحيم افندي

زيد زوجه سي هند ايله اجارئ معجله ومؤجله ايله بروقف منزله اشتراك اوزره متصرف اولمغله
ايكن هند بلا ولد فوت اولدقده متولي وقف هندك اول منزلدن حصه سني
وقفيجون ضبطه قناعت ايتميوب زيده البته سنه حقي منزل مزبوردن حصه كي آخره
فراغ ايله ياخود هندك حصه سني تفويض ايله ديوجبره قادر
اولورمي الجواب اولماز عبد الرحيم

فرندانسز اولان زيد وعمرو بروقف منزله اجارئ معجله ومؤجله ايله متصرف اولمغله ايكن
زيد بلا ولد فوت اولوب متولي زيدك حصه سني عمروه ايجار ايله زيدك زوجه سي
هند متولي به حصه مزبوره يي عمروحضر الوب باكه ايجار ايله جوجبره قادر
اولورمي الجواب اولماز علي افندي ويحيى افندي

وانما اذا استلم المستأجر واذن له المتولي
بمرمت حادثة الوقف او تطيينه او نحو
ذلك فينظر اذا زاد فيه من مال المستأجر او
اوشيئا له قيمة بعد الرفع يدفع للمتولي
قيمته من غير تخيير ان شرط الوقف برفعه ان
زاد فيه شيئا او قيمته بعد الرفع كالتراب
مثلا او يرجع بشئ وان انفق على نحو
تطيينه ومرمته اجرة مثله ان آجر باذن القاضي
يرجع به عليه في غلة الوقف ان عين
الحادثة موجودة فاذن ليميز منها
واصلح حيطانها والاذن موجب
للرجوع فيرجع بما انفق في ذلك
منزة الفتاوى في الاجارة

قلنا اذا اسكن الرجل في دار رجل ابتداء
من غير عقد فان الدار معدة للاستغلال
يجب الاجرة قالوا وفي المعدة للاستغلال
انما يجب الاجر على الساكن لو سكن
على وجه الاجارة في الذخيرة

مبنا هما انه لا ضرر ولا ضرار وهو يشمل
كذا في الاشباه وغيره
وشرط مرارا ان الاجارة عقد لازم فلا تنفسخ
بغير عذر من الاشباه وغيره

غلة سي بر مسجد شريفده مؤذن اولنمق مشروطه وقف اولان منزل متوليسي زيد
اجارئ معجله ومؤجله ايله عمروه ايجار وتسليم ايتدكده نصكره معجله سني الوب قبض ايتمه
فامؤذن اولان بكر معجله سني زيدحضر طلب ايتدكده زيدين اني رقبه يه جوز ضبط ايدرم
ديمكله قادر اولورمي الجواب اولماز كذا استقاز اده وعبد الرحيم

توليت وغلة سي بر مسجد شريفده امام اولنمق مشروطه وقف اولان منزل امام اولان زيد
اجارئ معجله ومؤجله ايله عمروه ايجار وتسليم ايدوب الديغي اجرت معجله يه منزل عمارته
محتاج ايكن ايتميوب اتلاف ايتدكده نصكره زيد معزول اولوب يرينه بكر امام
اولدقده اجرت لازمه يي زيده تضمينه قادر اولورمي الجواب اولور كذا

بر مسجده امام اولنمق سكناسي مشروطه اولان وقف منزلك حوليسنده بعض
يري يقيلوب جانب وقفده وحي بنايه مساعده اولمامغله متوليسي زيد
اجارئ معجله ومؤجله ايله هنده ايجار وتسليم ايدوب بعده هند تبرعا
وقفيجون عمارت ومرمت ايتمش اولكه حالا مسجد مزبوروده امام اولوب
متوليسي اولان عمرو منزل مزبوري هندحضر الوب مشروطيت اوزره
كنديسي ساكن اولمغله قادر اولورمي الجواب اولور

بر مسجدك امامنه مشروطه اولان دكاني استيجار ايدن زيد دكان مرقومك
تعميرينه اذن حاكمه كنديسي مالندن انفاق صرف ايتمكله دكان مرقومك حق تصرفي
عمروه تفويض ايتمكله قادر اولورمي الجواب معرفت متوليله
اولورجه اولور ابو سعيد افندي

زيد تحت اجاره سنده اولان وقف عرصه ده اذن متولي وعامليله نفيسجون منزل
بنا ايله اول بنا زيدك ملكي اولورمي الجواب اولور عبد الرحيم

زيد عرصه سي اجارئ معجله ومؤجله لي وقف وبناسي ملكي اولان منزلني ثمن معلومه
عمروه بيع وتسليم وقبض ثمن ايدوب عمرو متصرف ايكن حالا عمرو نادم اولوب
زيد منزل مزبوري الده ثمن مرقومي ويرديوجبره قادر
اولورمي الجواب اولماز كذا

زيد متوليسي اولديغي وقف عرصه اوزرينه كنديسي مالياه نفيسجون دكرمن
بنا ايدوب اشهاد ايله اول دكرمنك بناسي زيدك ملكي
اولورمي الجواب اولور علي افندي يحيى افندي

مرت مسئلة قبل ثمنه اوراق
من عطارية وهبة الاشباه

لو شرط المتولي على المستحقين ولناظر
عمارة لو يجوز تأخيرها فانه يكون مضامنا
لما في الذخيرة من وقف البحر فعلى اي انه
فبالطريق اولى

مرت مسئلة قبل الورق من التوازل
ولو يرجع المستأجر بما انفق على العمارة
على الموجر لو على غيره لو انه كان متطوعا
منزة الفتاوى

متولي بنى في عرصة الوقف فهو على وقف
ان بناه من مال الوقف او بناه من مال
نفسه ونواه الوقف ولم ينو شيئا
وان بنى لنفسه واشهد عليه كان له
ويجيئ اذا بنى ولم ينو شيئا ولم يذكر
وان نوى كونه للوقف كان وقفا
ورأيت في كتاب الوقف
اذا انعقد البيع ولم يطرق به الفسخ
اتم ما عد اشياء خيار الشرط الى ان قال
هكذا في الاشباه في احكام الفسخ
ولزم بها اي بالايجاب والقبول
بلا خيار لا حد هما في المجلس وفي

زید متولیسی اولدیغی وقف عرصه ده مالیله دکان بنا ایتدکده نفیچون بنا
ایتدیکنه اشهاد ایتمیوب بیان ایلماسه اول بنا زیدک ملکی اولوب یوخسه
وقفمی اولور ابجواب وقف اولور یحیی افندی علی افندی سفارزاده

زید متولیسی اولدیغی وقف متروک عرصه سی اوزرینه مالیله بنا احداث ایتدکده
نفیچون بنا ایتدیکنه اشهاد ایتمیوب بیان ایلماسه حالا زید نفسم ایچون
بنا ایتمشدم دیوب اول بنایه ملکیت اوزره ضبطه قادر
اولورمی ابجواب اولماز علی افندی

متولی اولمیان زید بر وقف عرصه اوزرینه مالیله منزل بنا ایتدکده نفیچون بنا ایتدیکنی
بیان ایتمیوب بعده فوت اولسه ورثه سی نفیچون بنا ایتدی دیوب بنایه ملکیت
اوزره ضبطه قادر اولورلر می ابجواب اولورلر علی افندی

زیدک عرصه و بناسی جهت برده وقف اولوب اجاره معجله و مؤجله ایله تصرفنده اولان
بر دکانی تکرار کندوسی برجهته وقف و تسلیم الی المتولی ایتدکده نصکره زید مرقوم
فوت اولدقده اولادی زیدک وجه محرر اوزره وقف ایتمسی صحیح دکلدر دیوب
اول دکانی زیدک متولیسی بیدندن الوب کندولری تصرفه
قادر اولورلرمی ابجواب اولورلر ابوسعید

زید دخی بر باغچه یی اون طقوز سنه تصرف ایدوب بعده عمروه بیع ایدوب عمرو دخی
درت سنه تصرف ایدرکن بکر کلوب بو باغچه کندیسنه وقف در دیو طلب ایدوکده قادر
اولورمی ابجواب اولماز کندیسنه وقف باطل در ابوالسعود

زید ملک باغه سنی وقف ایتدکده اول باغچه نک ایچنده مغروس اولان چچکلرک ارضده باقی
اولان صوغانلری ارضه تبعیت ایله وقف اولورمی ابجواب اولور عبدالرحیم سفارزاده

زید بر وقف عرصه اوزرینه برمقدار اشجار غرس ایدوکدن بعده اشجار مرقومه یی وقفه تبع
ایلدکدن نصکره زید فوت اولسه حالا ورثه سی اشجار مرقومه یی ملکیت اوزره
ضبطه قادر اولورلرمی ابجواب اولمازلر عبدالرحیم افندی

زید وقف ایتدیکی باغچه نک میوه سنه فلان مقدار اولادینه بنده و برلسونجه
شرط ایدوب وقفیه سنه قید ایتدیرمش اولسه بعد زمان ذکر اولنان باغچه خرابه مشرف
اولدقده متولی اولان عمرو بنده دخی تعمیر ایتدیرکه قادر اولورمی
ابجواب اولور شرط واقفه موافق دیمکه ابوالسعود

مرت مسئله ظهر الورق انفا
ه

مرت مسئله ظهر الورق من الحاشیه
ه

ومن املاک ان وقف غیر المالک لا یجوز
من وقف شرح الجمع لابن ملک
اصله انه فضولی فی وقفه وتصرف
الفضولی یبطل بابطال المالک
عطاء الله افندی کان فی الوقف

مسئل اذا وقف الذمی وقفا علی کنیسة
او بیعة لم یجز اجاب ابو الوقف باقر
ویجوز بیعه ویورث عنه کذا فی الوقف
علی الزیلعی والعینی وان الوقف
علی فقراء النصاری جاز مش التجنیسة
انصاری الهدایة

والوقف علی ارضی هذه صدقة موقوفة
لله تعالی وقد یستثنی فیه یصل الرجس
او یصل الرجس فلان زیدی افندی
فیه الواقف ویصله والوقف فی الوقف
احکام الاوقاف مخصاف

زید بر وقف عرصه اوزرینه متولی اولمشدر نفیچون اشجار غرس ایلمکله متولی
اشجار مرقومه یی قلعی وقفه مضر اولمامغله زیده قلع ورفع ایتدیرمکه
قادر اولورمی ابجواب اولور عبدالرحیم افندی

زید متولیسی اولدیغی وقف باغچه یی اجاره معجله ومؤجله ایله عمروه ایجار
ایلدکده نصکره زید معزول اولوب یرینه بشر متولی اولدقده ایجار مزبور جائز
اولمامغله اول باغچه یی وقفیچون الوب ضبطه قادر
اولورمی ابجواب اولور کذا فی سفارزاده

زید متولیسی اولدیغی وقف یره کندینک ملک قدیمی دیو نفیچون غرس واشهاد
ایلمکله حالا زید فوت اولوب یرینه عمرو متولی اولدقده اول اشجاری زیدک
ورثه سنه ضبط ایدیرمیوب وقفیچون ضبطه قادر
اولورمی ابجواب اولماز کذا فی سفارزاده

برمسجدک امامنه مشروطه باغچه یی زید امام اولدقده عمروه اجاتله ایله الوب متصرف ایکن
عمرو معزول اولوب یرینه بکر امام اولدقده درت آنی صکره زید باغچه یی باکره تسلیم ایله دیدکده
بکر درت یلق اجاره یی زیدک ورثه سنه قادر اولورمی ابجواب باغچه نک
اجاره سی صحیح دکلدر میوه بهاسنی الور ابوالسعود

تولیت وغله سی واقفک اولادنه واولاد اولادنه مشروطه وقف عرصه ده
اولادندن زید سائر اولاد اولادنی متروک اشجاری غرس ایلمکله وقف عرصه ده
سائر اولاد عرصه وقف اولمغله اشجار دخی وقف اولمش اولورمی ایله اولمیوب اشجاری
دخی وقف اولمش اولورمی ضبط ایده رز دیمکه قادر
اولورلرمی ابجواب اولمازلر علی افندی

بر وقف ارض اوزرنده نابت اولان اشجارک غارسی معلوم اولیوب برزاده نک
متولیسی اولان زید ارض مزبوره یی عمرو جانب وقفدن استیجار ایدوب بعض
اشجار غرس ایدوب اشجاری زاده یه وقف ایلدی دیو دعوی ایدوکده وجه محرر
اوزره اثباته قادر اولمیجق متولی ارض وقف اولان بکر اشجار مذکوره یی وقفیچون
ضبط ایدوب اراضی واشجاری بشره ایجاب قادر اولورمی ابجواب
عمرو جانبدن نصرف قدیم اولمیجق ابقا اولنور اجر مثلن
متولیسنه ویریجک صنع الله افندی

رجل احدث عمارة فی ارض الوقف
بغیر اذن المتولی فللمتولی ان یأمره
بالرفع جوهری الوقف
اذا لم یضر بالوقف کذا فی الکبری الفتاوی
ولهذا افتی بهذا الفقیه ه

وفی شرح الکبر استاجر ضیاعا
من ناظر الاشجار فالاجارة فاسدة
عطاء الله من شرح جامع الصغیر عزمی زاده

المتولی اذا باع غرس نفسه واشهد
علیه کان له عطاء الله من الحقیقة مخصاف

واذا استاجر ارضا او غرسها
ما اشترط المستاجر ابجوز الا ما تعارفه الناس

ویعمل فی مثل هذه الموارد بما جری
فی قدیم الزمان کما فی المحیط البرهانی
عطاء الله افندی

اون بنجي باب بستان بيانده در

زيد متوليسي اولديغي وقف بستان برينى اجارۀ معجله ومؤجله مثلنجه نقصان فاحش ايله عمرده ايجار وتسليم ايتمكله نصكره عمرو اول بستانى برينك مؤجله سنى اون سنه جانب وقفه نقصان اوزره ويرمش اولحالده زيد عمرده اول بستانى برينك اجر مثلنى تكميل ايله والا آخره ويرم ديمكله قادر اولورمى ايجواب اولور

بوصورتده عمرو اول بستانى برينك اجر مثلنى تكميل ايتمكله نصكره متولى مزبور عمرونك سنين مزبوره جانب وقفه ويرديكى مؤجله نك مؤجلهسندن نقصانى عمروحق وتفيهجون تكميل ايتديرمك وتفيهجون المغه قادر اولورمى ايجواب اولور بهمانعي عبد الرحيم

زيد متوليسي اولديغي وقف بستانى برينى اجارۀ معجله ومؤجله ايله عمرده ايجار وتسليم ايتمكله نصكره زيد اول بستانى برينك اجر مثلى نقصان فاحش ايله نامقدور ديوب عمرو تمام اجر مثلينى ويرسه زيد مدعاسنى وقوف تاملرى اولوب بيغرض اولان متوليسنك شهادتلريله اثبات ايدبيلمكله اجر مثلنى عمرده تكميل ايتدرمكه قادر اولورمى ايجواب اولور عبد الرحيم افندى

هند متوليسي اولديغي وقف بستانى برينى اجارۀ معجله ومؤجله مثلنجه نقصان فاحشه زيده ايجار وتسليم ايلدكده نصكره زيد فوت اولوب اول بستانى برينى انتقال عاوى ايله اوغلى عمرده انتقال ايدوب بعده هند فوت اولوب برينه بكر متولى اولدقده عمرو مزبور اول بستانى برينك اجر مثلنى تكميله راضى ايكن بكر راضى اولميوب اول بستانى برينى عمروحقه اوب آخره ايجاره قادر اولورمى ايجواب اولماز عبد الرحيم

فرند اشترا اولان زيد ايله عمروك اجارۀ معجله ومؤجله ايله اشتراك اوزره متصرف اولدقلرى بر قطعه بستانى برندن زيد بلا اذن فوت اولمغله نصف حصه سنى متولى اجانبدن بكره اجارۀ معجله ومؤجله ايله ايجار مراد ايتدكده عمرو مانع اولوب اول نصف بستانى برينى اجارۀ معجله ومؤجله مثليله كندى المغه قادر اولورمى ايجواب اولماز يحيى افندى

زيد متوليسي اولديغي بستانى برينى اجنبى اولانه قبولرى وطولابرليله اجارۀ معجله ومؤجله ايله عمرده ايجار وتسليم ايلدكده نصكره برتاج سنه مرورنده اول بستانى ايجنده اولانه طولابرليله وقبولرخرابه اولوب عمارت ومرمته محتاج اولدقده متوليله عمروحقه تنقيحى عمارت ايدرمى ايجواب متولى عمارت ايدركه استغلاز اده

فان آدعى رجل انها بعين ماله في يد رجل وجميع القاضي الحاضر على البصر وهو ساكت فانه فان اخبرا انهما اكتريا منها والا فالقول قول ذي اليد بغير يمين هذا اذا ادعى الاجارة وان ادعى الشراء فالقول قول ذي اليد بيمينه

فان كانت دارا او حانوتا عرضها على المستأجر فان قبلها فهو احق وكان عليه الزيادة من وقت قبولها الى من قبل المدة وان لم يقبلها اجرها المتولي وان كانت ارضا فاراد قلعه من البناء فله ذلك الا ان يؤدي ان كانت مشغولة فتضع اجارتها لغير لصاحب الزرع لكن يجبر الزارع على قلعه ان ابى

عمر ما بناه بقبل المدة وراى عمر على اجارته بعد المدة

اصلاح بئر الماء على رب الدار لكن لا يجبر عليه فله المنع من زيادة في الاجارة

بوصورتده متولى وقف مزبور اول طولا بلرايله قبولرى عمارت ومرمتدن ابا وامتناع ايدوب طولا بشر وقبو ضعف اول بستانى برى سقى اولنمق ممكن اولميوب معطل قالمغله عمرو متولى وقفه طولا بلرى وقبولرى عمارت ايتمكدن بستانى ال تصرف ايله استيفا اولنميان مقدارى غلة وقفدن باكه ويردبكمه قادر اولورمى ايجواب اولور بهمانعي عبد الرحيم

زيد وعمرو بينلرنده اجارۀ معجله ومؤجله ايله بر وقف بستانى برينه اشتراك اوزره متصرف اولدقلرى بر قطعه بستانى برندن اون متوليله بينلرنده اقتسام ايله جائز اولورمى ايجواب اولور عبد الرحيم افندى

زيد فرفرند آشى هند ايله اجارۀ معجله ومؤجلهلى بستانى برينى اشتراك سوى اوزره بكرمى سنه بلانزاع ضبط وتصرف ايدوب هند اول بستانى برينه متعلقه برنسنه دعوى ايتميوب بغير عذر سكوت ايدوب بعده زيد فوت اولوب اول بستانى برندن حصه سى اولاد نداء انتقال ايدوب بعده هند فوت اولوب اول بستانى برندن حصه سى اوغلى بكره انتقال ايلدكده اول بستانى برينى زيدك اولادى ايله على الاشتراك متصرف اولدقلرى بكر وخى فوت اولدقده بكرك اوغلى بشر اول بستانى برينك جمله سى سنين مزبوره دن مقدم مستغله جدارم هندك اولوب بعده فاتحها بايام بكره انتقال ايدوب بكر وخى فوت اولمغله مستغلا باكه انتقال ايلمشدر ديو دعوى ايلمسموعه اولورمى ايجواب اولماز عبد الرحيم افندى

هند تصرفنده اولان بش قطعه چايرى برينى فرند آشى اوغلى عمرده فراغ ايدوب لكن اذن متولى بولندين هند فوت اولمغله عمرو اول چايرى برندن متوليلكنه انتيايله ثابت اولان اوني بجوب الى حالا متولى اوني عمروحقه المغه قادر اولورمى ايجواب اولور عبد الرحيم افندى

زيد تصرفنده اولان وقف چايرى بلا اذن المتولى عمرده بيع ايدوب ثمنى قبض ايتدكده نصكره عمرو فوت اولمغله ورثه عمرو زيدحقه ذكر اولنان چايرى بلا اذن المتولى بيع ايتديكنه بوصورتله بيع جائز وكلدرجه ثمنى المغه قادر اولورمى ايجواب متولى اذن وبرمبجك اولورلر سعد الدين افندى

فتضمن الاجارة جواز الاجارة بعد قديم او حادث فوت النفع بالمستأجر كخراب الدار وانقطاع ماء الارض او الرحى وكذا لو كانت تسقى بماء السماء فانقطع المطر فله اجر كما في الكفاية وفي المنتقى في فسخ الاجارة

ولو كان لرجل حق على رجل ولم يدع حال حياته وكان لا زمان يمكنه فيه الدعوى ولم يدع فمات لا ينتقل ذلك الدعوى الى ورثته احتمال انه اخذه او وهب او ابرأه او احتمال آخر فضول العمادي

اجاب ليس له ذلك لان التفويض متى وقع بلا اذن صاحب الارض عن يد المفوض حقيقة وكانه في يد المفوض فلا يبقى عارية صورة الفتاوى الولوالجية مسئلة غاصب ارضا فاجر بناء فيها من آخر ثم ان الآجر باع البناء من المستأجر لا يبيع العين حتى يملك المستأجر ما في بطن الارض وما في ظاهرها فيكون ما ظهر ملكا للمشتري عطاء الله افندي

لان تفويضه الى الغير بغير اذن صاحب الارض باطل فلم ينقطع حق تصرفه عنها من دعوى الضرر

اولور بر نجی باب کاریزی تفریغ والقاده نزاع بیانندہ در

برقاج اوطه لرک کیفیتی تفریغ لازم اولدقده متولی اولنلر تفریغ ایدرلر ایکمن حالا متولی اولان زید مال وقف ایله تفریغ اینیوب مستأجر لربنه سترکندی مالکز ایله تفریغ ایدک دیمکله قادر اولورمی ایکواب اولماز

برقاج وقف اوطه لرک اجاره معجله ومؤجله ایله ساکن اولان زید وعمرو وبکر متولی وقفه بیت فلانک رین جبراً تفریغ ایتدرمکه قادر اولورلرمی ایکواب جبه قادر اولماز لرینی تفریغ زیدک اجاره معجله ومؤجله ایله تصرفنده اولان وقف متزلنک کاریزینه آخر وقفک متولیسی عمرو بن سنک وقفلرک متولیسندن اذن الدم دیوکندی وقفنک کاریزینی الحاق مراد ایلدکده زید عمروی منعه قادر اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم

بر وقفک اوطه لرینک کیفیتی تخلیه لازم کلدکده متولی وقف ایله اول اوطه لرک مستأجر لرندن فقسی تخلیه ایدرایکواب متولی تخلیه ایدر منقار زاده

بهذه اجاره معجله ومؤجله ایله ولازم کلان عرمتی کندی مالیله اینمک اوزره زید متولیدن استیجار ایدیکی وقفه اوطه نک وبوآری منهدم اولوب وکاریزی بوزلدقده زید مال وقفدن یاپمیوب تعمیر شرطیله استیجار ایدن کیمسه یه یاپدیرمغه قادر اولورمی ایکواب اولماز بوشرطیله اجاره صحیح ولکن اقامه مقامنده تنقیص اجرتا یتدیسه اجرتی تکمیل ایتدیرمکه قادر اولور اسعد افندی

الاجارات الطويلة

برقف حمامک متولیسی اولان زید حمام مزبوری خرابا اولدقده عمروه طقسان سنه یه درک سنه هم بشر بیک اقچه یه ایجار ومعجله یه دخی برمقدار اقچه سن الوب بعده عمر واول حمامک عمارت ومرمتنه وصولیله اذن متولی ومعرفت حاکم الشرعله اجاره معجله سنه محسوب اولق اوزره بش کره یوز بیک اقچه خرج وصرف ایدوب حمامی معمور ایدوب سنه صوکرا ون البش بیک اقچه یه بعض کسنلره ایجار ایدوب اجرتی الوب بعده زیدک برینه بکر متولی اولدقده عمرو بکرون مقدما معجله ویردیکم اقچه ایله وجه مبین اوزره مصروفم اولان بش کره یوز بیک اقچه یه حمام مزبورک اجرمثلنه استیفا ایتدم استیفا ایتدیکم مقدارکی فلانه وفقدن باکره ویرو باخود استیفا ایدیکم تصرف ایدیکم دراکمن بکر راضی اولمیوب حمامی عمرودن الوب آخره ایجار

قادر اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم افندی

زید متولیسی اولدیغی وقف اراضی یه طقسان سنه دک اجارۂ طویله ایله عمروه ایجار ایله صحیح اولورمی ایکواب اولماز

منقاری زاده

زید متولیسی اولدیغی وقف باغچه یه اوتوز سنه دک اجارۂ طویله ایله عمروه ایجار ایله ایجار مزبور صحیح اولورمی ایکواب اولماز

بوصورتده متولی مزبور ایجار مرقومک عدم صحتنه بناء اول باغچه یه عمروه الوب ضبط مراد ایتدکده مرافعه اولدقده قاضی اوتوز سنه دک ایجار ایدوب بدینه تمسک وبر مقله ایجار صحیح اولور وبوب ایجارک صحتنه حکم ایله حکمی نافذ اولورمی

ایکواب اولماز بهما افتی عبدالرحیم

زید متولی عمروه اجارۂ طویله ایله یزاوایجار ایدوب اجاره سنی بش آی عمروه زیده ادا اینمیجک زید اوی آخره ایجار قادر اولورمی ایکواب اولور

حاکم اجاره یه فسخ ایتدیسه مصطفی ابوالمیامن

برزاویه نک وقف برینی زاویه نک شیخندن زید اجارۂ طویله ایله اجاره یه الوب ایجینه اغاجلر غرس ایدوب وبنا ایله بعده زاویه یه عمرو شیخ اولوب اوکی شیخنک اجاره سن فسخ ایدوب برینی الهاوزنده اولان اغاجلرک وبنانک قیمتن وبردوب المق جائز میدر

یوخسه تخلیه ایتدروه بیلورمی شرعا ایکواب ایتدروه مر اجر مثلن الوب اوچ یلده بر تجدید

مقاطعه ایدر احمد بن کمال

زید وارینی اولاد ونسلا بعد نسل وبطنا بعد بطن وقف ایله عسکره موقوف علیه اولان اولادک قرنی مقدم اولنلردن بعض حاضر وبعض غائب اولسه حاضر اولنلر وارمزبوره یه اجارۂ طویله ایله اجر مثلنه عمروه معرفت قاضی ایله وبرسه لر بعده غائبلردن اولان موقوف علیه لر کلوب اول اجاره یه فسخه شرعا

قادر اولورلرمی ایکواب اولورلر سعدی

قال الشيخ ابو القاسم البلخي يجوز اجارة الوقف اكثر من سنة اذا مس حاجة الى التعمير اذا تعذر الحال من يتحول خلل الفقيه ابو بكر البلخي اذا اقول بفساد اجارة طويلة لكن الحاكم ينظر فيها فان حصل الوقف بها ضررا بطلها وعن الفقيه ابي الليث انه كان يجيز اجارة الوقف ثلث سنين من غير فصل بين العقار والارض ذا لم يكن للوقف شرط ان لا يجوز اكثر من سنة وعن الامام ابي جعفر البخاري انه كان يجيز اجارة الضياع ثلث سنين فاما اكثر من ثلث سنين اختلفوا فيه قال اكثر مشايخنا يجوز ولا يجوز وقال بعضهم اذا مر ما لا حتى يبطله ويه اخذ ابو الليث والصحيح التفصيل الى اجارة الوقف اجارة طويلة فالحاصل الوجه فيه ان يعقد عقودا متتابعة كل عقد على سنة الا ترى ان للقاضي ان يؤجر اوقاف اليتيم سنة سنة

واعلم على هذا ان اجارة المتولي اذا كانت تنتهي بمضي المدة ولا يبقى لها اثر اجماعا وبموت المستأجر تنفسخ عندنا خلافا للشافعي فليراجع اثر الانفساخ معه كما نص عليه قاضيخان لكن قال مولانا مر حمه الله وينبغي ان يظهر اثر الانفساخ هنا الى قاضي ان يأمر المتولي في صورة الموت على ما نص عليه المتصاف وآثار اخرى ذكرها بعض المتأخرين وبه كثيرا ما ابتلي الناس به كثيرا مع رعاية جانب الوقف بدفع اجر المثل حفظا لمال الوقف كما كانت بحيث لو فرضت الاجرة اكثر من ذلك ورعاية جانب مالك البناء بالخلاف بناء لعدم اضراره بالوقف بناء على ما ذكره مشايخ بلخ وقد افتى به مرارا منلا سليم خيريه

فان قلت على احد من الناظرين ان يؤجر بدون اذن الاظر قلت لا يجوز لما في وصايا الخانية لو باع احد الوصيين لصاحبه شيأ من التركة لا يجوز عند ابي حنيفة ومحمد رح عندهما لا ينفرد احد الوصيين بالتصرف انتهى وان الناظر كالوصي او كالوكيل من وقف يجوز الزراعة فعلى هذا ينبغي ان يلاحظ في الصورة المرقومة كون التولية والنظارة شرطا علاوة وكاد ان يكون قاله

اصلح بئرا بالة او ثورا او حمارا او غرابه او المستأجر على المستأجر على رب الدار وهو جبر رب الدار عليه فان فعله المستأجر يكون متبرعا فلا يجوز له الاجارة والصحيح ان الاجبار على اتمام ما شرع به من اوقاف العصرة وكذا تصرف الراهن والموجر في الرهن والعين المؤجرة منع لحق المرتهن والمستأجر الاشباه في الثانية من الفن الثالث من القاعدة السادسة

اصله ان المستأجر كالغاصب فله الدار على الكمال خلافا لمنع عما يقوتها كذا عطاء الله الحنفي

رجل باكاري من رجل وزرعا كل شهر بعشرة وزرعهم على ان يجبرا فالاجارة فاسدة وان جعل بعض الاجر مجهولا جهالة تؤدي فتهما في المنازعة المسامحة من التسليم والتسلم وان سكتا فله اجر مثلها بالغا ما بلغ بجاوز الحسي من الاجارة المحيط ملخصا

مزرعا بناصيبه قبل ادراكه وزرق من وقف الاشباه

اولنور بر نجی باب کاریزی تفریغ والقاده نزاع بیانندہ در

برقاج اوطه لرک کیفیتی تفریغ لازم اولدقده متولی اولنلر تفریغ ایدرلر ایکمن حالا متولی اولان زید مال وقف ایله تفریغ اینیوب مستأجر لربنه سترکندی مالکز ایله تفریغ ایدک دیمکله قادر اولورمی ایکواب اولماز

برقاج وقف اوطه لرک اجاره معجله ومؤجله ایله ساکن اولان زید وعمرو وبکر متولی وقفه بیت فلانک رین جبراً تفریغ ایتدرمکه قادر اولورلرمی ایکواب جبه قادر اولماز لرینی تفریغ زیدک اجاره معجله ومؤجله ایله تصرفنده اولان وقف متزلنک کاریزینه آخر وقفک متولیسی عمرو بن سنک وقفلرک متولیسندن اذن الدم دیوکندی وقفنک کاریزینی الحاق مراد ایلدکده زید عمروی منعه قادر اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم

بر وقفک اوطه لرینک کیفیتی تخلیه لازم کلدکده متولی وقف ایله اول اوطه لرک مستأجر لرندن فقسی تخلیه ایدرایکواب متولی تخلیه ایدر منقار زاده

بهذه اجاره معجله ومؤجله ایله ولازم کلان عرمتی کندی مالیله اینمک اوزره زید متولیدن استیجار ایدیکی وقفه اوطه نک وبوآری منهدم اولوب وکاریزی بوزلدقده زید مال وقفدن یاپمیوب تعمیر شرطیله استیجار ایدن کیمسه یه یاپدیرمغه قادر اولورمی ایکواب اولماز بوشرطیله اجاره صحیح ولکن اقامه مقامنده تنقیص اجرتا یتدیسه اجرتی تکمیل ایتدیرمکه قادر اولور اسعد افندی

الاجارات الطويلة

برقف حمامک متولیسی اولان زید حمام مزبوری خرابا اولدقده عمروه طقسان سنه یه درک سنه هم بشر بیک اقچه یه ایجار ومعجله یه دخی برمقدار اقچه سن الوب بعده عمر واول حمامک عمارت ومرمتنه وصولیله اذن متولی ومعرفت حاکم الشرعله اجاره معجله سنه محسوب اولق اوزره بش کره یوز بیک اقچه خرج وصرف ایدوب حمامی معمور ایدوب سنه صوکرا ون البش بیک اقچه یه بعض کسنلره ایجار ایدوب اجرتی الوب بعده زیدک برینه بکر متولی اولدقده عمرو بکرون مقدما معجله ویردیکم اقچه ایله وجه مبین اوزره مصروفم اولان بش کره یوز بیک اقچه یه حمام مزبورک اجرمثلنه استیفا ایتدم استیفا ایتدیکم مقدارکی فلانه وفقدن باکره ویرو باخود استیفا ایدیکم تصرف ایدیکم دراکمن بکر راضی اولمیوب حمامی عمرودن الوب آخره ایجار

قادر اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم افندی

زیدک اجاره معجله و مؤجله ایله تصرف فنده اولان وقف منزل احراق اولوب
متولیسی بنا ایتمک استدکده زید بن بونک التمش سنه یه یاخود طقسان سنه یه
اجارهٔ طویله و متولی تمسکی ایله المشهد رسن بنا ایله بنه اسکی اجاره سیله بن تصرف
ایده رم دیو متولی وقفه ضبط ایتدر مامکه قادر اولورمی

الجواب متولی بنا زائد ایتمز سه اولور اسعد

زیدک کندی ساکن اولدیغی اوی وقف ایدوب سکنای عنقاسنه و اولاد عنقاسنه
و بعد الانقراض کندی سجدی وقفنه املاق اولمق شرطیله وقف ایدوب بعد زمان
نوبت اولاد عنقایه انتقال ایتدکده حربن واقع اولوب ذکر اولنان اوک
جمیعا بناسی احراق اولوب ارض قالیه قالوب عنقا کندیلریایمغه قادر
اولیجق قارجدن عمروک برمقدار اجرت معجله سن الوب
اجارهٔ طویله ایله شرعا و برمکه قادر اولورمی

الجواب رای حاکمه مفوضدر صنع الله افندی

شرط واقفه مخالف اجاره طویله ایله وقف اوزرینه بنا اولنان دکانک
قلعنه حکم اولندقده نصکره صاحب بنا قلع ایتمیوب برمقدار زمان مرور ایله
دکانک قلعنه حکم اولندیغی تاریخدن دکان مزبوره ساکن اولان
کمسه دن صاحب بنا دکانک اجاره سن المغه
قادر اولورمی الجواب اولور ابوالسعود

برمسجدک امامنه مشروطه اولان خرابه یه مسجد مزبوره امام اولان زید اجارهٔ طویله
ایله عمرده دیروب عمرو دخی ارض مزبوره یه نخله دوله چکوب و ایچنه اشجار مثمره غرس
ایتدکده نصکره عمرو مزبور حسن رضا سیله خروج ایتدیکی ایچون زیدک الوب ارض مزبوره یه
کروزیه دیروب زید دخی ایچنه اشجار مثمرهٔ متنوعه غرس ایدوب تمام معمور ایتدکده
برقاچ سبل نصرفندنصکره زید مزبور وفات ایدوب اول باغچه اتمام زیده انتقال
ایتدکده مسجد مرقومده حالا امام اولان بکر اول باغچه ایچون حاکم الشرع تعیین ایتدیکی
مقاطعه یه قناعت ایتمیوب شو مقدار زیاده مقاطعه دیرک یاخود
باغچه یه بن تصرف ایدرین دیمکه شرعا قادر اولورمی

الجواب زیاده یه تخلی اولوب امامه اطلاق اوزره
تصرفی مشروطه جه اولور بسنام زاده

فلوا

ولو آجره من غیر اجر المثل فان کان الاجارة
فی وقف فاجر الحاکم هو الموقوف علیه
وکان جمیع الریع له فانها تنفسخ بموته
من وقف الاشباه
واذا فاز اجر المثل فی المستغل بغبن فاحش
ان یزید احد فلمتولی فسخها
وعلیه الفتوی - من اجارة المحلی المرقوم

ستله قطع البناء المحدث بعد سبعة قبل الوقف بین
من الجواهر وستله فقد اجرة الصانع
البناء مبنی علی ما ذکر فی الفصل الثالث
من الفصولین غصب وقفا فاجره
یجب للمتن علی المستأجر لا للمؤجر فی الغاصب
انتهی

الناظر اذا آجر ثم مات فان الاجارة
تنفسخ او فاز کان هو الموقوف علیه
وکان جمیع الریع له فانها تنفسخ بموته
من وقف الاشباه
واذا فاز اجر المثل فی المستغل بغبن فاحش
ان یزید احد فلمتولی فسخها
وعلیه الفتوی - من اجارة المحلی المرقوم

65

قطعهٔ ثانیه مقاطعات بیانندہ در مقاطعه لی ارضی موقوفه
الی قسم اوزرینه در اوکی قسم مقاطعه لی وقف منزل و دکان
و حجرات برلری بیانندہ در اولدخی اون باب اوزرینه در
اوکی باب اجارهٔ معجله و سنوی مقاطعه ایله عرصه و بناسی وقف
اولان محاک متصرفی فوت اولدقده وزرسنک بزه انتقال ایدرجه
تزاغلری بیانندہ در اولدخی ایکی فصل اوزرینه در فصل اول
متصرفک قبل الاستیفا فوت اولمسی بیانندہ در

زیدک اجارهٔ معجله و سنه ده شو قدر اقچه مقاطعه ایله تصرف فنده اولان وقف عرصه
اوزرینه اون متولی و مایلیه معجله سنه محسوب اولمق اوزره منزل بنا ایدوب
متصرف ایکن زمان قلیلده بلا ولد فوت اولوب متولی اول منزلی وقفیجون ضبط
و آخره ایجار ایلدکده زیدک ورثه سی زیدک استیفا ایتدیکی مقداری متولی
بدنه اولان غلهٔ وقفدن طلب ایدوب المغه قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر عبد الرحیم افندی

فصل ثانی متصرفک بعد الاستیفا فوت اولمسی بیانندہ در

زیدک اجارهٔ معجله و سنه ده شو قدر اقچه مقاطعه ایله برمقدار عرصهٔ خالیه نک
مدت مدیده تصرفیله معجله سنی استیفا ایلدکده نصکره بلا ولد فوت اولمغله
متولی وقف اول عرصه یه وقفیجون ضبط و آخره ایجار مراد ایتدکده زیدک ورثه سی
عرصهٔ مزبوره مقاطعه ایله اولمغله ملک حکمنده اولوب ارثله بزه انتقال ایدر
دیو متولی یه وقفیجون ضبط و آخره ایجار دن منعه قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر کذا

عرصه و بناسی زیدک وقفندن اولوب عمروک دخی اجارهٔ معجله و سنه ده شو قدر اقچه
مقاطعه ایله تصرف فنده اولان بهو دیخانه عمروک فوتنده نصکره اوغلاری بکر و بشره
انتقال ایدوب بعده مزبورلر علی الاشتراک متصرف اولمکین بکر بلا ولد فوت
اولسه حصه سنی متولی وقف اجاره معجله و مؤجله ایله و برمکه
قادر اولورمی الجواب اولور

بو صورتده بشر مجرد مؤجله مقابله سنده مقاطعهٔ قدیمه اولمغله ملک حکمنده اولورجوب
متولی یه منعه قادر اولورمی الجواب اولمازلر بهاء عبد الرحیم

ولو استأجر عرصة بأجرة معینة واذن
لرب العین بالبناء استوجب علیه
قدر ما انفق فیلتقیان قصاصا ویتراد
الفضل ان کان والبناء للمؤجر
اشباه فی فن الحیل
وما بقی من المستغلین بعلم ما فرز
ان الاجرة علقا، الیت فباعه وعلیه

اصله انه اجاز فی کل سنة بکذا وما فرق
بینه وبین ما اجاز فی کل شهر کذا فی خانیة
والشروح وافتی به والتقیید بقوله بلا ولد
لرعایة المفتون المقرر فی انتقال الموقوف
الی الولد وریع ما یبیع الیه فی الشرح وهذه اجارة
تنفسخ بموت المستأجر کذا فی خانیة کتب
وفوائد فتح فی اجارة الوضیح لکن ورد ته
لرد جهلا، الناس فی زعمهم ان المقررة
المستأجرة بالمقاطعة یعتبر بها کما یجاب
مسانه یکون فی حکم الملک
نعوذ بالله من الجهل عطاء الله افندی

در اضافه وغیر جده استعمال اولنان اجاره ومقاطعه شرح کتابلرنده برمیدر وبا خریده رمفصل ومشروح
بیان بیورلمه ایکواب حکمده بر ورقه اجاره ایام ومشهور ایله اولنانده مقاطعه سنه ایله
اولنانده مشهور در ابوالسعود افندی

ایکنجی باب اجاره معجله وسنوی مقاطعه ایله عرصه وبنا
وقف اولان محله متصرف ایکن بنا محترق ویا منهدم اولدقده
معجله سنه محسوب اولق اوزره بنا بیا نلنده در

عرصه سنک سنوی شو قدر اجره مقاطعه سی اولوب بنا سنک اجاره معجله وآیده اون بش
اجره مؤجله سی اولمق بر وقف متزلک اجاره مرقومه ایله متصرفی اولمق زیده وقف مزبورک
متولیسی بنا رمتزل مزبور محترق ویا منهدم اولورسه سنه معجله سنه محسوب اولق اوزره کندی
مالکدن بنا ایتدیکده اون بش اجره مؤجله سندن شو مقدار ی النماسوم دیو حجت ویرسه
اول حجت وتملک ایله عمل اولنور ایکواب اولنماز
بو صورتده بنا رمتزل مزبور محترق ویا منهدم اولدقده زیده اذن متولی ومعامله معجله سنه
محسوب اولق اوزره بنا ایله اول بنا ایچون اولمق اون بش اجره مؤجله یه تمامایله زیده ضم
وقف مزبور متولیسی اولنلر المنه قادر اولورلر ایکواب اولورلر عفا الله عنهم

اوچنجی باب معجله سی انجق سنوی مقاطعه ایله تصرف
اولنان مکانلر بیانده در اولدخی ایکی فصل اوزره در

فصل اول عرصه وبناسی مقاطعه لی وقف اولمق منازل
ودکاکین ملک حکمنده ربع اولمق جایزدر ودیو
متصرف ایله متولیسنک نزاعلری بیانده در

جامع شریف ایله صوفیه بنا سنه اتصال تربیعیله متصل کارگیر بنالو طبقاتیله فوقانی
وتحتانی اولرک فوقانیسی مصالح وقف ایچون متولی ضبطنده اولوب تحتانی اوطه لرده
سنوی مقاطعه ایله بعض کمسنه لر اولوب متصرف اولرایکن ملک مشروعدر بوجهله آخره بیع ایتمک
قصد ایتدکلرنده اولدقلرینی متولی اکشندکده بو اولرک بری وبناسی وقفدر مقاطعه
وبر مکله ملک اولمازبیعه قادر دکلسه وبر دیکر مقاطعه ضعف اضعاف مضاعف زیاده ایله
اجاره یه قبول ایدرلرانمره وبرمزین دیدکده مزبور اولرلر ملکمز درمرحوم سلطان محمد خان طاب ثراه
دورنده ویرلمشدر مقاطعه لی اولمق اولره متولی دخل ایتمک اولمازشرعی وکلدر وکیل که
مقاطعه یی اجاق یه تبدیل ایدر آخره ویره بیله دیسه لر شرعا ملک مشروعدر علی الوجه
بیعه قادر اولورسه ومتولی اولری زیاده اجاره یه ویرمک مشروعدر ایکواب
ملکاری وکلدر متولی اجر مثلی بهر نسبه انکله اجاره یه ویرمک
مشروعدر مقاطعه اجاره سنویه درغیری نسنه وکلدر

نظر المتولی لو اجر بدون اجر مثله بمرسه تمام اجر مثله وکذا الاب والوصی کما مر منها والاربعة الاخط جامع الفصولین ٤٤٤

والاخط والزیادة فی المدة جائز وان زاد علی المستأجر کان کما فی الملک لم یقبل مطلقا فالوجه ما مر من الشامل المال یتیم بعمومه وان کانت العین وقفا فان کانت الاجارة فاسدة آجرها القاضی بما مر عن الاول وان آجرها صحیحة باجر المثل لم یکن له حق رفعها صحیحة باجر المثل کما مر فی الاجارة

بو وجهله اولمق اولرک مقاطعه ایله کمسنه یه تملیک اولمق مشروعدر ایکواب مشروع وکلدر
جامع شریفه وجه مشروح اوزره متصل اولمق ایچنه کلیتا نمنه جامع شریفه ندر کندی کبی
وقف محلدر کمسنه یه تملیک اولمق محالدر خصوصا اوستی وقف اولمه تملیکه امکان بوقدر
حضرت سلطان محمد خان علیه الرحمة والغفران عصرنده محبه استانبول خالی ایکن اجر مثلی قاضی
اولمغین جزئی اجرت سنویه ایله ویرلمش ایکندر مشروعیدرک حقیقت حاله یاخود حکم شرعیه
وقوفلری اولمامغله حالی اوزره قالمشدر اجر مثلی زیاده اولالی تمقدار زمانه ایله کمسنه
اجر مثلیله کندولره یاخود آخرلره ویرملک لازمدر بو صورتده مزبور اولرلر اولرک دیوارلری
خرابه مشرفدر یقیلور حجره بزم اولر بزمزاوزره دوشوب اولر بزمزی یقدیقلرندن غیری ملکمزه
سبب اولور دیدکلرنده متولی اولدقلری کارگیر بنا یقلوب تکرار یاپمغه یورللی بیک آقچه
خرج اولمق لازمدر الکزده اولمق اولرلر وقفک حجره اجاره سی زیاده ایله قبول ایدرسکز بنها
والا ملک مشروعدر دیدکلرنده ثابت اولورسه مال وقفی سزک اوکزه خرج ایلمزین دیه شرعا
لازم اولمق نه در ایکواب ملک مشروعدر علی اولمغه اصلا طریق شرعی یوقدر حضرت سلطان محمد خان
تملیک بیورمیوب یالغنه الزینه منشور شریف اولسه وخی بحسب الشرع عمله طریق یوقدر جمیع کتب
فتاواده وقف اوج بیلدن زیاده یه اجاره یه ویرلمک صحیح وکل ایدکمنه بوطرکبی تملیک دعوسنده
احقر آزدر حضرت سلطان محمد خان اعلی وقفیه لرینه بیله اول وجهله تقیید بیورمیوب متولی اوقافی
اوچ بیلدن زیاده اجاره یه ویرمه یه وبرکیم اجرت زیاده ایدرسه متولی اکه ویره جوابنده بیورمشدر
متولی انک موجبیله عمل اینمک لازمدر
مقاطعه لو برک برجانبنده اوی اولمق ایچون بیع ایلمک ایچون زیدی وکیل ایدوب زید
وخی ذکر اولنمق اوی زینبه بیع ایدوب زینب فوت اولدقده ورثه سی مذکور اوده درت بیک آقچه حصه
ایچون زوجی عمرده ویرلوب عمر وخی یره حول چوره برجانبنده باغ غرس ایدوب برجانبنده
میوه اغاجلری غرس ایدوب اون بیلدن صکره عمر وخی مرسوم اوی اون بیک آقچه یه بکره
بیع ایدوب بکر خی اذن الوب اون بیک آقچه خرج ایدوب نیجه بنالم ایلدکدن صکره هند اونک
بیعنه زیدی وکیل ایدکجه انکار ایدوب مسفور اوده مستحقه اولدیغی تقدیر جه اولمق اولان
اوده می مستحقه اولورسه بوخانه صکره مز اولمق بناره وباغچه ومیوه اغاجلرینه وده مستحقه اولورسه
ایکواب همان اولدن اولان اوده مستحقه درقلان بکر الوب
رای متولیسله برینک مقاطعه سن ویرمک تصرف ایدر
ابوالسعود افندی

وان صح کانت الاجارة بما لا یتغابن الناس فیه تکون فاسدة والا ان یؤجرها اجارة صحیحة فالناس یرغبون فی المستأجر

لو یجوز اجارة الوقف اکثر من المدة التی شرطها الواقف وان لم یشترط مدة فالمتعارف من اصحابنا فالوجه ما مر انتهی مدة کانت والناس یرغبون فیها فالوجه ما مر من عدم الجواز اکثر من سنة وقیل یجوز فی الضیاع ثلث سنین وفی غیر الضیاع سنة والله اعلم

صرة من خزانة المفتین

فان الوقف اذا بقی فی ید المستأجر مدة معلومة والناس یرغبون فی مثلها بمثل تلک الاجرة یقع فی قلوبهم انه تملک فیشهدون له بالملک اذا ادعاه بعد ما مر من الدهر فیبطل الوقف

لسان الحکام فی الوقف

فصل ثالث معجله سنه بابکز عرصه سی مقاطعه لی یزملک
حکمنده اولمغله بزه انتقال ایدرجه نزاع بیانده در

زید بر مقدار وقف عرصه خالیه یه معجله سنه انجق سنه ده شو قدر اقچه مقاطعه ایله
عمروه ویروب عمرو دخی منزلی حویلسنه الحاق ایدوب بعده عمرو فوت
اولدقده اوغلی بکر ضبط ایله حالا متولی وقف اولعرصه یه وقفیجون
ضبط مرآد ایلدکده بابامک مقاطعه ایله تصرفنده اولمغله ملک
حکمنده اولوب باکه انتقال ایدر دیوب منعه قادر
اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم افندی

در دنجی باب بابکزعرصه سی مقاطعه لی محلک بعد الاحتراق
والانهدام اوزرینه باپیلان ابنیه بیانده در اولدخی
ایکی نوع اوزرینه در نوع اول اثر بنا قالمیوب مقاطعه لو
عرصه اوزرینه باپیلان ابنیه بیانده در اولدخی الثی
فصل اوزرینه در فصل اول عرصه متولیسنه مقاطعه
ویرلماکین متولی عرصه یه آخره ویروب اولدخی
نفیسجون باذن متولی بنا ایتمسی بیانده در

زیدک مقاطعه لی وقف یرا وزرینه اولان ملک بناسی بانوب یری خالی
قالدقده زید حاضر وکل ایکن مزبور یرا وزرینه عمرو دکان بنا ایدوب اون بیل
تصرف ایلدکده زید کلوب دکانی عمروه قلع ایتدرمکه شرعا
قادر اولورمی الجواب اولماز متولی عمروه
اذن ویرمیجک ابوالسعود افندی

مقاطعه لی وقف عرصه اوزرینه مبنی اولان وقف دکان محترق اولدقده اثر بنادن
برشی قالمیوب بعده زید مستأجر مالندن عرصه اوزرینه متولیسی اذن ویرمکله
مالبسله نفیسجون دکان بنا ایله حالا بنا وتفنگ متولیسی عمرو زیدک
بناسنی قلع ایتدیروب اوزرینه متولیسی اولدیغی وقفیجون دکان بناسنه
قادر اولورمی الجواب بنا وتفنگ متولیسی مقاطعه سنی
ویروب بنا ایتمک اوزره ایکن عرصه متولیسی آخره بنا یه
اذن ویرمکه قادر وکلدر بحیی افندی

زیدک وقفندن مقاطعه ایله تصرف اولنان عرصه اوزرینه مبنی اولان دکان مالکی
اولان عمرو جهت اخرآیه وقفا یدوب بعده اول دکان محترق اولوب اثر بنا
قالمیجق عمروک وقفی متولیسی اولان بکر اول عرصه یی متولیسی اولدیغی وقفه ایجون
اجرت الوب یاخود اوزرینه بنا ایتمکه قادر اولورمی الجواب زیدک
وقفنه مقاطعه سنی ویروب متولیسی اذنیله عمروک وقفی
اولمق اوزره بنا ایتمکه قادر اولور بحیی افندی

عرصه سی مقاطعه لی زیدک وقفی وبناسی عمروک جهت اخرآیه وقفی اولان منزلک بناسی
محترق اولوب عرصه صرفه قالوب بنا وتفنگه بنایه مساعده اولمامغله بنا اولنیوب
برقاچ سنه عرصه وتفنگه مقاطعه ویرلماسه عرصه متولیسی عرصه یی وقفیجون
ضبطه قادر اولورمی الجواب اولور منقار زاده

عرصه سی مقاطعه لو زیدک وقفی اولوب وبناسی جهت اخرآیه وقف اولان منزل محترق
اولدقده عرصه متولیسی بربنی آخره ایجاب قادر اولورمی الجواب بنا وتفنگ
متولیسی مقاطعه سن ویروب بنا ایتمک اوزره ایکن عرصه متولیسی
آخره بنایه اذن ویرمکه قادر وکلدر عبدالرحیم افندی

عرصه سی مقاطعه لو سلطان بایزید خان وقفی اولوب بناسی زیدک ملکی اولان دکانک
بناسنی زید جهت برده وقفا یدوب بعده حریق عظیمده اول بنا محترق اولوب اصلا
اثر قالمیوب مابینندن اونوز سنه مضی وزمان مرور ایدوب سلطان بایزید
وقفنه برسنه ویرلیوب زیدک وقفی بجون بنا اولنمغه دخی وسعت اولیوب معطل
قالمه حالا سلطان بایزید خان متولیسی اول عرصه یی وقفیجون ضبط
واخره ایجاره قادر اولورمی الجواب اولور عبدالرحیم

عرصه سی مقاطعه قدیمه لی برجهته زیدک وقفی وبناسی جهت اخرآیه عمروک وقفی اولان
دکانه بکر بهرماه شو قدر اقچه اجوت ایله متصرف ایکن دکان حریقده محترق اولوب
اثر بنادن برسنه قالمیوب بعده بناء وقف ایجون بنایه مساعده اولمامغله
بکر مزبور اول عرصه اوزرینه عرصه متولیسی اذنیله ملکی اولمق اوزره دکان بنا ایدوب
عرصه سنک اجر مثلنی عرصه متولیسنه ویررکن مابنا متولیسی فخی بکر ضمنه مجرد مقدما
سن دکانک مستأجری اولوب بنا وتفنگه بهرماه شو قدر اقچه ویررک
ویوبکر ضمنه برسنه المغه قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم

مسئلة قد علم مما سبق ان مثل هذه الاجارة فی شرف الانفساخ وانها تنفسخ فی آخر السنة لاستیجار فی کل سنة بدرآهم معلومة منظومة ولم یبین فیه حد السنین فتفسخ فی سنة وتفسد فی بقیتها وان بین حد السنین تفسد ایضا لان القدر لا تجوز اکثر من سنة علی ما علیه الفتوی کذا فی المستصفی والشروح عطاء الله افندی وباقی القیود وبعضها منافی دعوی الضرة والاعام وفعها بحصل العشر والخراج فاذا لم یحصل وفعها الی غیره لیحصل من الاختیار فی حیاء الاموات انتهی

الاجرة الاراضی کالخراج علی المعتمد من الضرة فی الاجارة

واذا خرب الدار انفسخت الاجارة کان المقصود علیه قد فات وبالتلف المحسوسة جایه فی فسخ الاجارة فعلی هذا یسقط ما یقابل المنافع من الاجرة التی وقع العقد علیها وباقی القیود یعلم مما مر آنفا من عطاء الله افندی

وان وقف علیه المسکنی فلیس له اسکنه غلال من وصایا النوازل

شرط الواقف یجب اتباعه لقولهم شرط الواقف کنص الشارع اکا وجوب العمل به فی المفهوم والدلالة
فی وقف الاشباه

سکنا سی بر قصبه صم مفتی اولنلره شرطه وقف منزل خرابا اولوب قابل سکنی اولمامغله
منزل مزبور بر فاج سنه خالی قالوب و منزل مزبور وقفنک عمارت و مرمتنه وخی مساعده سی
وار ایکن متولی مرمتنه یتمیوب آخرون عمرده سنه صم شوقدر رافجه مقاطعه تقدیر بله ایجار
عمر وخی منزل مزبوری مالیله مرمت ایدوب ساکن اولملغله قصبه مزبوره ده مفتی اولمغین بکر منزل مزبوری
عمر ونک شرط واقف اوزره الوب ساکن اولمغه قادر اولدیغی ایچون اولور علیه الجواب اولور علیه الجواب

عرصه سی مقاطعه لو وقف وبناسی زیدک ملکی اولمغین وکان محترق اولوب اثر بنا قالمیوب
عرصه سی بر سنه قالیه قالوب زید مقاطعه سنی دیر ماسکله متولی عرصه یه مقاطعه ایله عمرو
دیروب عمرو وخی اوزرینه وکالا بنا ایله زید مقدما عرصه و زرینه بنام وارایدی
دیو وکالته مداخله یه قادر اولدیغی ایچون اولور علیه الجواب اولماز علی افندی

عرصه سی مقاطعه لی زیدک وقفی وبناسی عمروک جهت اخراجیه مشروطه وقفی اولمغین منزلک بناسی
بالکلیه محترق اولوب اثر بنا قالمیوب بنا وقفنده مساعده اولمامغله بنا اولنمیوب بر فاج
سنه دن بری عرصه نک مقاطعه سی دیر لماسکله عرصه متولیسی عرصه سنی بکره ایجار ایدوب بنایه
اذن دیر ماسکله بکر وخی عرصه صم منزل بنا ایله بنا متولیسی مقدما عرصه صم وقف بنا
وارایدی دیو عرصه یه مداخله یه قادر اولدیغی ایچون اولور علیه الجواب اولماز علی افندی

عرصه سی مقاطعه لو وقف وبناسی زیدک ملکی اولمغین وکان محترق اولوب عرصه صرفه
قالدقده زید بنا ایتمیوب آخره دیاک کیدوب بر فاج سنه دن بری عرصه نک
مقاطعه سی دیر لماسه متولی عرصه یه آخره ایجاب قادر
اولدیغی ایچون اولور علیه الجواب اولور علی افندی یحیی افندی

فصل ثانی بعد الاحراق عرصه یه متصرف آخره فراغ و یاخود
متولی آخره ایجار ایله اغر وخی متولی اولنیله اول عرصه
اوزرینه بنا و یا اول حال اوزره استعمال بیانده در

زید بر وقف عرصه یه متولیسندن اجاق معجله و سنه صم شوقدر رافجه مقاطعه مثلیله الوب
معجله سن متولی یه دیروب بعده زید اول عرصه اوزرینه ملکیت اوزره اذن متولیله
منزل بنا ایدوب کندویه بعده اولانه وقف و شرط ایدوب بعده زید فوت اولوب
اولادلری مصرفلرایکن منزل محترق اولوب عرصه صرفه قالدقده بنایه وقفنده مساعده
اولمیوب اولادخی بنایه قادر اولمامغله اولاد اول عرصه یه عرصه متولیسی
اولنیله آخره فراغ و تفویضه قادر اولدیغی ایچون اولور علیه الجواب اولور لر

الوقف مصروفی نصرفیله اجر مثلنه
استیفا وخی ایتمش اولسه
نسخه

قد مر جبنا انشاء من عطاء افندی
بعلامته له
وقد صرحوا بانه یجب الانتفاع فی الوقف
بکل ما هو انفع له بحسب فعلی ما هو
الانفع علی الناظر من الاجارة
من وقف البحر

اصله ما مر من ان الفراغ ایجار معنی
لانه بیع المنفعة وایجار المستأجر
جائز عطاء الله افندی

ولو انهدم کلو وقف او حوض وقف ولیس لهما ما یکن به عمارتهما او احترق عامر ته وقف مع الشروق
وصار بحال لا ینتفع به یبطل الوقف علی قول محمد رحمه الله وعلیه الاعتماف فی الوقف الباطل
فعلی هذا ینفسخ ما فی ضمنه من الاجارة ویسقط ما یقابلها من العوض وانما یلزم اجر مثل المدة الباقیة بقابلها

68

عرصه سی ایاصوفیه وقفندن اولوب بناسی زیدک برجهته مشروطه وقفی اولمغین تخته دن
مبنی محرقه عمرو متصرف ایکن حریقده محترق اولوب عرصه صرفه قالوب بعده عمرو اول
عرصه یه بکره فراغ ایدوب بکر وخی مالیله تفویضن بنا و وقفنک متولیسی اذنیله ملکیت اوزره
منزل بنا ایله قصبه ایاصوفیه متولیسی عرصه نک اجر مثلنی بنا متولیسنه الدیرمسی
ایاصوفیه وقفیچون کندی المغه قادر اولورمی علیه الجواب اولور

زید متولیسی اولدیغی وقف وکان حریقده محترق اولدقده وقفنده بنایه مساعده وار ایکن
متولی وقفیچون بنا ایتمیوب برینی مقاطعه ایله بکره و بروب واوزرینه ملکیت اوزره بنا
ایله حالا بشر متولی اولدقده بکره بناسنی قلع ارض وقفه مضر اولیجق قلع ایتدیروب
وقفیچون وکالا بنا ایتمکه قادر اولورمی علیه الجواب اولور

بهم افتی عبد الرحیم افندی وکذا استفتا زاده

فصل ثالث بعد الاحراق بلا اذن المتولی بنا بیانده در

زید ک عرصه سنک بر وقعه شنوی بر مقدار رافجه مقاطعه قدیمه سی اولان ملک منزل محترق
اولدقده نصکره زید بر بنک اوزرینه کالاول بنا ایتمک استدکده متولی منع ایدوب
عرصه یه ضبط و آخره ایجار قادر اولورمی علیه الجواب اولماز یحیی افندی

زید ک عرصه سی مقاطعه لی وقف وبناسی ملک اولمغین وکان محترق اولوب عرصه صرفه
قالدقده زید عرصه اوزرینه کالاول بنا مراد ایتدکده عرصه متولیسنک
اذنه احتیاج وار مدر علیه الجواب وار در

زید ک عرصه سی مقاطعه لی وقف وبناسی ملکی اولمغین منزلنک بناسی محترق اولوب
زید عرصه سنده کالاول بنا مراد ایتدکده عرصه متولیسنک
اذنه محتاج میدر علیه الجواب محتاج در مستفتا زاده

فصل رابع بعد الاحراق عرصه اوزرینه اجنبیک بناسی بیانده در

ایاصوفیه برلرندن مقاطعه یه ویرلمش بر اوزرینه زید متولی معرفتیله بر فاج حجرات
بنا ایدوب وقف ایدوب مقاطعه سی محصول وقفندن ویریلوره اولسه عمره
ذکر اولنان حجرات یا نوب اصلا اثر بنا قالماسیه خارجدن عمرو کلوب اول برک
اوزرینه بنا ایله شرعا اول برک مقاطعه سی کیمک النور علیه الجواب عمرو حق النور
ایاصوفیه متولیسی قلع ایدیروب بری وقفه المغه
وضبط ایتمکه وخی قادر در ابو السعود افندی

ماتوت وقف عمارته او خرابه صاحب
العمارة ان یستأجره باجر مثله فلو زاد
لو رغبت یستأجره باکثر فالاستأجر
کلف برفع العمارة ویوجر من غیره
او للفصلان باجر المثل لم یجز الا عند
الضرورة ولو کانت لو رغبت لم یستأجر
باکثر بزکریا بیده جامع الفصولین

وان اراد المستأجر ان یبنی بناء
فی الدار المستأجرة لیس له ذلک
لانه تصرف فی رقبة المستأجر ولیس
للمستأجر ذلک وغیره البرهانی الوقف

اصله ما مر فی قبیل الفصل الثانی وارجعین
او ما خرجه [illegible]

فصل خامس بعد الاحراف بنا متولیی عرصه
اوزرینه کندی مالیله ایندیکی بنا یپا نده ور

زید سلطان محمد زمانده ایاصوفیه اوقافندن برقطعه یری اجر مثلیله اوزرینه
پیلده بتمش ارشه یه الوب اوزرینه دکاکین بنا ایدوب کندی مسجدینه وقف ایتمش
صکره دکان یانوب زیدک وقفنده تعمیره مساعده اولمامغین زیدک
وقفنک متولیسی عمرو ذکر اولنان دکان یرینی کندی یاپنجه تعمیر ایدوب دخی
یومی درت اقچه اجاره یه ویروب یومی یرمی سکز اقچه دیروب اوچ اقچه سین
تعمیر ایلدیکی اون التی بیک اقچه تحصیل اولنجه طوتمق اوزره بکره ویروب
بکر بعد التعمیر طقوز سنه اسلوب سابق اوزره تصرف ایدوب خرجنک
اون ایکی یکنی الدقده صکره حالا بشر دکان مزبوری اوچیوز اقچه اجاره یه قبول
ایده ربن دهم یاندیغی زمانده اثر بنا قالمشیدی دیو طالب اولدقده ایاصوفیه
متولیسی مزبور دکانی زیدک وقفندن الوب بشره ویرمکه قادر اولورمی

الجواب بنایه الیماز اغایر بنک کرشته اجر مثلنی بیف صور
الوب من بعد دخی اجر مثلیله متصرف اولانک اندہ
ابقا اولنمق مشروعدر ابو السعود

فصل سادس عرصه متولیسی وقف ثانی متولیسندن
عرصه نک مقاطعه سنی الورایکن بنایه مانع اولدیغی
ومتصرف بنا صدوندہ ایکن متولی آخره تفویضه قادر
اولدیغی وشروطه اربنک اراضیسنی آخره تفویض
وبنا سنی معجلدن سنه محسوب اولمق اوزره اذن
ویا خود ملکیت اوزره بنایه اذن بیانده ور

زیدک وقفندن اولان برمقدار عرصه یه مقاطعه ایله متصرف اولان عمرو اوزرینه
کندی مالیله واذن متولیله تفیجون بنا واحداث ایندیکی منزلی برجهت بره
وقف ایدوب بعده اول بنا محترق اولوب اثر بنادن برنسنه قالمیجی زیدک
وقفی متولیسی اولان بکر عرصه یه عمروک وقفی متولیسنه ضبط ایندیرمیوب
زیدک وقفی ایچون ضبط وآخره ایجاره قادر
اولورمی الجواب اولور یحیی افندی

زید عرصه سی سنه وه شو قدر اجره مقاطعه لو عمروک برجهته مشروطه وقفی اولوب
بنا سی ملکی اولان اوطه لرکن بنا سنی جهت اخر ایه وقف وشرط ایدوب
بو قدر زمان سنه بسنه مقاطعه یه عمروک وقفی متولیسنه ویرلوراکن حریقده
اول اوطه لر بالکلیه محترق اولوب عرصه صرف قالدقده اول یرلرده خی رغبتدن
قالمغله بنا متولیسی تصرف ایدوب برمدت خالی ومعطل قالوب مقاطعه مثلی
مقدم ویرلماندن ناقص اولوب بعده عرصه متولیسی اجر مثله معادل مقاطعه
تقدیر ایدوب کالاول زیدک وقفیجون بنا یه زیدک وقفی متولیسندن اذن ویروب
زیدک وقفی متولیسی زیدک وقفیجون کالاول اوطه لر بنا ایله حالا بنا
متولیسی صکره دن تقدیر اولنان مقاطعه مثلی عرصه متولیسنه ویررکن
عرصه متولیسی مقاطعه مثله راضی اولیوب مجرد مقدما قبل الکریق
وخی زیاده مقاطعه النور ایدی دیوب زیاده المغه
قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

زید اجاره معجله وسنه وه شو قدر اجره مقاطعه ایله تصرف قنده اولان وقف عرصه
اوزرینه بر دکان بنا ایدوب مرور ایام ایله اول دکانک بنا سی منهدم اولوب
صکره زید تصرف ایتمیوب مقاطعه مثلنی متولی وقفه ویررکن متولی
زیدون اول عرصه یه الوب آخره ایجاره قادر
اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم افندی

زیدک وقفندن فرق اجره مقاطعه ایله تصرف قنده اولان عرصه اوزرینه مبنی
اولان دکانی مالکی عمرو جهت اخر ایه وقف ایدوب بعده دکان محترق اولوب
اثر بنا قالمیوب حالا بنا متولیسی بکر مقاطعه سنی ویروب بنای
وقفیجون بنا ایتمک اوزره ایکن عرصه متولیسی بکری منع ایدوب
آخره ایجاره قادر اولورمی الجواب اولماز

هند وزینبک اجاره معجله وسنه وه شو قدر اجره مقاطعه قدیمه ایله تصرف قلمقده
اولوب بنا سی ملکلری اولان دکان حریقده محترق اولدقده هند وزینب
مقاطعه قدیمه سنی ویروب اذن متولیسیله بنا صدوندہ ایکن
متولی اول دکان یرینی هند وزینبدن الوب آخره
ایجاره قادر اولورمی الجواب اولماز

رجل احدث عمارة فی الوقف بغیر اذن المتولی فطلب المتولی من آخر دفع اجرة هل له ذلک افتی

اجارة الواقف باقل من اجرة المثل او بجزء الشیوع او اذا کان له رغبة عند انقضاء اجارة اخر بالاقل واذا کان انقضاء اجرة شبیه فی کتاب الوقف

مسئلة انقضاء اجارة الوقف بموت الموجر او عزله عن الوقف مبنی علی ان الفتوی علی بطلان الاجارة الطویلة

مسئلة الناظر عقد اجارة جائزة الا فی ثلثین اولی واذا کان العاقد ناظرا قبله الثانی واذا کان الناظر یفعل الاجرة شبیه فی الوقف

جزء من الاشباه ان الاصل بقاء ما کان علی ما کان

غلة سی برجمنه مشروطه وقف منزل محترق اولد قدنصکره وقفده بنایه مساعده اولیوب
معجلة سنه محسوا اولمق اوزره بنایه وخی رغبت ایدرکسنه اولیوب برمدت معطل قالوب
بعده متولی عرصه سین سنه ده اجر مثله معادل مقاطعه تقدیریله عمرده وبروب اوزرینه
ملکیت اوزره بنایه اذن ویردکدنصکره عمرو وجه محرر اوزره بنا ایله متولی وقف اولان
بکر مقاطعه مثلثی المغه قناعت اینیوب اول منزل بنا سیله معجلیه
باغلدم وبمکه قادر اولورمی ایکواب اولمازکذائی مقاطعه زاده

تولیت وغلة سی برمسجد شریفده امام اولنلره مشروطه وقف اولان منزل حریقده محترق اولوب
عرصه صرفه قالدقدنصکره وقفده بنایه مساعده اولیوب عرصه سی برفاج سنه خالی وبعطل قالدقدن
صکره اول مسجد امام اولان بکر عرصه مرقومه یه برمقدار اجاره سیله دسنه ده اجر مثله معادل
مقاطعه تقدیریله عمرده وبروب اوزرینه ملکیت اوزره بنا سنه اذن ویرسه
ایجار واذن معتبر اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم

تولیت وسکناسی اولنده بعده وفاتنه غله سی مدینه منوره فقرا سنه مشروطه وقف منزل عندمتصرفه
ایکن محترق اولوب عرصه صرفه قالدقدنصکره بند عرصه مرقومه اوزرینه عایله ملکی اولق اوزره
بعده اوشهاد برفاج باب اوطه لربنا ایدوب بعده اول بنا سنی عمرده ثمن معلوم یه بیع وتسلیم
وعرصه سنی اخی سنه ده شوقدر اجره مقاطعه تقدیریله عمرده تفویض ایدوب بعده عمرو
متصرف ایکن هند فوت اولدقده عمرو مزبور مدینه منوره متولیسی بکره عرصه مرقومه نک
اجر مثلنی وبرکن بکر راضی اولیوب عمرده بنا کی قلع ایله عرصه یی اخره
ایجار ایدرم وبمکه قادر اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم

زید منزلنی وقف ایتدکده فلان مسجدجه مؤذن اولنلره بکرسه ساکن اولانلره برسه اخره ایجار
ایده لرجی منزل اول مسجدجه مؤذن اولنلره وجه محرر اوزره شرط ایتمکله اول مسجدک مؤذنی
اولان عمرو منزلده ساکن ایکن منزل محترق اولوب عرصه صرفه قالدقده منزلک متولیسی بکر
عرصه سنی سنه ده شوقدر اجره مقاطعه ایله عمرده وبروب بنایه اذن وبرمکله عمرو اخی عرصه یه
کندی مالیله نفیسجه منزل بنا ایتدکدنصکره برفاج سنه مرورنده عمرو فوت اولوب یرینه بشر
مؤذن اولسه عرصه مزبوره کندی مالیله نفیسجه کالاول منزل بنا ایتمک مرآ ایدوب
عمرک بناسنک دورمه سی وقفه مضر اولمغله متولی عمرک بناسنی ورثه سنه
قلع ایتدرمک اسندکده ورثه مجرد عمرو عرصه سنی مقاطعه ایله المشهدی
دیوانه مناصفه قادر اولورمی ایکواب اولمازلر

استأجر حانوتا وقفا فارغه وان بنى
عليه غرفة منازله فالوان كان للمستأجر
ان يزيد في اجرة الحانوت على قدر كراء
فانه يطلق له في البناء واقله ان يزيد اجرة
له بنى على مقدار ما يخاف على البناء
القديم في العصر وان كان الحانوت
معطلة في اكثر الاوقات وانما يزيد في اجرة
المستأجر على البناء عليه فانه يطلق له
في ذلك من غير زيادة في اجرة الحانوت
مصفية للموقوف من الذخيرة في الوقف

ويجوز ان يستأجر الساحة بينى فيها
او يغرس فيها نخلا او شجرا او انها منفعة
مقصودة بالاجارة منى وفيه في باب
ما يجوز من الاجارة وفي المسئلة
استفتاء من علماء سمرقند
بعلامته

قد افتى كثير بالاستبقاء وفيه مزاحمة
الجانبين جانب الوقف وهو جنوح الى
خصوصا اذا كانت الارض لو فرغت
سنا لبناء او تؤجر باكثر من ذلك
وجانب مالك البناء بعدم امن تراه
بنقض بنائه وقد قال في الفتية
استأجر ارضا او قفا وغرس فيها
وبنى ثم مضت مدة الاجارة فطلب
ان يستبقيها باجر المثل اذا لم يكن
في ذلك ضرر على الموقوف عليهم
او القلع ليس لهم ذلك انتهى
من وقف الخيرية
مرقما بنا سبه قبل الوقف من الذخيرة
البرهانية وعطاء افندي ٥

نوع ثالث اثر بنا مشاهده اولنان
مقاطعه لی عرصه اوزرینه بنا بیاننده در

زید بر مقدار وقف یری متولیسندن مقاطعه ایله الوب اوزرینه اوطه لر
بنا ایدوب بیچه سنه وقفه مقاطعه سنی وبرکن اوطه لر یا نوب اثر بنا دن انجق
ایکی یا اوچ ذراع مقداری برخراب دیوار قاله حالا متولی بن وقفیجون
تعمیر ایتمک وقف انفعه در جه زید من المغه قادر
اولورمی ایکواب اولور ابو السعود

زید بر وقف عرصه یی سنه ده شوقدر اجره مقاطعه ایله متولیسندن الوب اوزرینه
اذن متولیسیله اشجار غرس وابنیه احداث ایدوب اول اشجار وابنیه یی جهت اخراجیه وقف
وتسجیل شرعی وتسلیم الی المتولی ایدوب بعده مرور ایام ایله اول اشجار قوریوب
وابنیه منهدم اولوب لکن اثر بنا باقیه اولوب وقف اولدقدن صکره مقاطعه سنی
وقف ثانی متولیسی وبرکن حالا وقف اول متولیسی عرصه یی ضبط
قادر اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم افندی

زید مقاطعه ایله تصرف قنده اولان وقف عرصه اوزرینه اذن متولیسیله ملکیت اوزره
بر دکان بنا ایدوب بعده حریقده اول دکان محترق اولوب لکن ملکک تملی واثار بنا سی
باقی اولسه حالا زید اول تملی اوزرینه کالاول بنا مرآ ایتدکده متولی وقف کلیتی اوزره
بنا کی رفع ایله بن دکان برینی اخره ایجار ایدرم دیوب زیدی بناسز
منعه قادر اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم

زیدک عرصه سی مقاطعه لی وقف وبنا سی ملک اولان دکانی حریقده محترق اولوب انجق
اثر بنا دن دیوار لری قالدقدنصکره زید بلا ولد فوت اولمغله متولی زیدک ورثه سنه
اول دیوار لری رفع ایلک بن دکانک عرصه سنی وقفیجون ضبط وایجار
ایدرم وبمکه قادر اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم

عرصه سی مقاطعه قدیمه لی زیدک برجهته مشروطه وقفی اولوب بنا سی عمروک جهت اخراجیه
مشروطه وقفی اولان دکانلر خراب اولوب بنا متولیسی عرصه متولیه سنه عرصه نک
مقاطعه قدیمه سنی وبروب بنا وقفیجون کالاول دکانلر بنا ایتمک اذن ویرسه
ایکن عرصه متولیسی منع ایدوب اخره ایجار
قادر اولورمی ایکواب اولماز

وقد سبق مرارا انه يتعين الافتاء
في الوقف بما نفع له ٥

وقد تقدمت مبينة في هذه الصورة فصل
الصور فتبين من جامع الفصولين ومن
انقاذ من كتاب الاصل بناء الوقف
على ما كان انتهى وحينئذ بعد الوقوف
ما يشاهد من جواز الفتيا بخلاف
الخيرية في اواسط الوقف في ايجوب
عن سؤال من كلوه وقد صرح علماؤنا
بان الصاحب اكثر وتراخى القرار وجعل
ان يجعل المزارع والمستأجر في الاراضي
بناء او غرسا او كليهما بالترتيب
باذن الواقف وباذن نائبه فتبصر
فيما بينه انتهى ٥

زید عرصه سی مقاطعه لو وقف و بناسی ملکی اولان منزلک بناسنی عمرو بیع
وتسلیم ایله عرصه متولیسی بکر زید دن رسم نامنه نسخه المغه
قادر اولورمی الجواب اولماز یحیی افندی وعلی افندی

زید عرصه سی مقاطعه لو وقف و بناسی ملکی اولان منزلک بناسنی عمرو بیع وتسلیم ایتدکده
عرصه متولیسی بکر رسم نامنه زیدن تغلبا شو قدر اقچه السه زید مبلغ مزبوری
بکردن استرداد قادر اولورمی الجواب اولور علی افندی

زید ارآنی وقفک اوزرینه بیت و باغچه بنا و غرس ایلیوب متولی وقفه مقاطعه سنی
اوایکمکسزین بینی و باغچه یی عمرو بیع ایله زید بایع غیبت ایتدیکی نقد برجه
بانی فلان مقاطعه یی متولی وقف عمرو شریدن المغه قادر اولورمی
الجواب شریدن زمان تصرفندن غیری ایچون
اجرت طلب اولنماز مصطفی ابوالمیامن

النبذی باب مقاطعه لی عرصه اوزرینه باپیلان ابنیه

ببانده در اول فصل اوزرینه در فصل اول

ملکی اولمق اوزره باذن متولی بنا ببانده در

برو وقفک مستغلاتندن اولان عرصه یی متولیسی زید عمرو ده اجرت معجله و سنه ایجره مثله
معادل شو قدر اقچه مقاطعه تقدیریله ایجار و تسلیم ایدوب بعده عمرو زیدک
اذنیله اول عرصه اوزرینه خصوصیون ملکیت اوزره بنا احداث ایله
اول بنا عمروک ملکی اولورمی الجواب اولور عبدالرحیم

عرصه سی مقاطعه لو وقف و بناسی اذن متولیله بنا اولنان منزلک مالکی
زید عرصه نک مقاطعه مثلنی متولیه و بروب بنانک طورماسی وقفه مضر وکل ایکن
متولی زید منزلی اجاق معجله و موجله ایله قبول ایله والابنا کی قلع ایدوب
عرصه یی آخره ایجار ایدرم دیمکله قادر اولورمی
الجواب اولماز علی افندی

زید مقاطعه ایله تصرفنده اولان وقف برده اذن متولیله ملکیت اوزره بنا
احداث ایدوب متصرف ایکن بلا ولد فوت اولسه متولی وقف زید بلا ولد فوت
اولمغله اول بنا وقفه قالور دیو بنایه مداخله یه قادر
اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم افندی

عرصه سی مقاطعه لو وقف و بناسی ملک اولان اوطه سنک فوقانی سنده بعض اعیانه احداث
ایتمکله مراد ایتدکده عرصه متولیسندن اذنه محتاجمیدر الجواب وکلدر عبدالرحیم

عرصه سی مقاطعه لو وقف و بناسی ملک اولان وکانک مالکی زید بلا ولد فوت اولمغله
حصه اوارثی عمرو اول دکانی ملک مورثی اولمق اوزره ضبط مراد ایتدکده متولی
وقف مزبور اول دکانک عرصه سی مقاطعه لی وقف اولوب و زید بلا ولد فوت اولمغله
اول دکانی ضبطه بندن اذن اولمایجه ضبط ایتدرمم دیمکله
قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم افندی

عرصه سی مقاطعه لی زیدک وقفی و بناسی جهت اخراجه عمروک وقفی اولوب بکرک اجاره معجله
و موجله ایله تصرفنده اولان وقف دکرمنی بکرک بلا ولد فوتندن بنا متولیسی ضبط و بنا وقفیچون
ایجار مراد ایلدکده عرصه متولیسی اول دکرمنی بن ضبط و ایجار ایدرم دیوب بنا
متولیسی ضبط و ایجار ممنعه قادر اولورمی الجواب اولماز کذا

زید عرصه سی مقاطعه لی وقف و بناسی ملک اولان منزلک بناسنی عمرو بیع ایتدکده عرصه
متولیسندن اذن المغه حاجت وارمیدر الجواب بوقدر عبدالرحیم

زید عرصه سی مقاطعه لی وقف و بناسی ملک اولان وکانک بناسنی انشه سی عمرو
در بیوز غروشه بیع ایتدکده وقف مزبور متولیسندن اذنه
محتاج اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم

عرصه سی مقاطعه لو وقف و بناسی ملک اولان منزله زید متصرف ایکن فوت اولوب
ورثه سی اول منزلک بناسنی بیع ایدر اولدقلرنده متولیسندن اذنه
محتاجمیدر الجواب وکلدر عبدالرحیم افندی

زید عرصه سی مقاطعه لو وقف و بناسی ملکی اولان دکرمنک بناسنی عمرو بیع ایتدکده
متولی اذنی لازمیدر الجواب وکلدر یحیی افندی وعلی افندی

زید عرصه سی مقاطعه لو وقف و بناسی ملکی اولان منزلک بناسنی عمرو بیع وتسلیم ایتدکده
عرصه متولیسی بکر عمرو یاکه شو قدر اقچه ویروب شرایه اذن تملکی اولانمنزلی
ساکه ضبط ایتدرم دیمکله قادر اولورمی الجواب اولماز علی افندی

والحاصل فی بیوعه المستغلة واجناسها
انها لیعلم ان کل من تصرف فی خاص
ملکه ولیس لغیره منعه فی الحکم منه الیه اذا لم
فیما یمنع الانسان عنه وما لا یمنع

عقاره انه لیس لمتولی وقف المدرسة
ان یفعل فی البناء حتی یهدم جمیع عقاره

الملک لا یحتاج فی بیع ملکه الی اذن
الآخر وذلک ظاهر لکن هم الناس
بالاحتیاج الیه لکونه فی ارض الوقف
وهو بالفعل لا تتم فوائد البیع بیع الابنیة
البناء بدون الارض وهو جائز
مطلقا یعنی بلا قید اذن وبدونه
عطاء الله افندی

والحاصل ان یجوز لاحد من المسلمین ان یفعل
الخیر بغیر سبب شرعی متی لم یمنع الفقیر

رجل بنی فی ارض الوقف بناء بنظر
ان فوی یهدم الوقف صار وقفا وان فقیرا
وبناؤه فقد من فقراء اهل الوقف

استأجر ارضا وقفا وغرس فیها
ومضی لهم مدة الاجارة فطلب منه
ان یسقیها باجر المثل ان لم یکن فی ذلک
ضرر قبل لها ولو ابی الموقوف علیهم ان یقلع
علیهم وکلف قلعه لا
من اجارة القنیة

مسئلة انقضا ٥

قول المتعارف فی دیارنا وقف البناء بدون الارض وکذا وقف الاشجار بدونها فتعین الافتاء بصحته
لانه منقول فیه تعامل لاستتباع الحکم به من القضاة العلماء کثیر شهور وبه جزم شیخ الاسلام سراج الدین
فی فتاواه من وقف منح الغفار وبه افتی علی افندی

وفیه وه رحمه بحکم الحاکم حنفی
الواقع بین العلماء والمشایخ فی متروقف
البناء بدون الارض واذا حکم الحاکم
بقول یجوز حکمه ویقوی طرف المحکوم له
کما تقرر فی الاصول ه

المتولی ان یفعل للوقف ما یکون
مصلحة له نقل مزاد سعاف
اذا مات المستاجر انفسخت الاجارة
لانه عاقد لنفسه کامر وفی منحة
اجارة الکهف الغیر المشغولة مزرعه
العرصة بعد عشر اوراق
من شرح الجامع الصغیر بعلائه ه

رجل حدث عمارة فی الوقف بغیر
اذن المتولی فللمتولی ان یامره برفع
ان لم یضر بالوقف نقد الفتاوی
فی الخامس من الوقف

ارض وقف اجر مثلها لم تنقص بالاجار
اولا نهدام اجارة مسجد او بیت اجر مثل
ایام الدلق لا زعدر وکذا مقاطعة سنة
واجارة سنة فضوا ضبط اولا نه
من فتاوی الاستروشنی
نقل وا بوجواته یاجر المتولی ان اجارة
الوقف بما نقص من اجر مثله ضرر بین
صفحة ۱ من شرح الجمع

فصل ثانی اول بناء بجهت اخرآبه وقف ایلمک بیانده در

زید متولی بر مقدار آرابه مقاطعه ایله متصرف اولدیغی وقف عرصه اوزرینه اذن متولی
وکندی مالیله تفصیلون احداث ایتدیکی ابنیه یه برجهت اخرآبه وقف ایلسه
صحیح اولورمی ابجواب حکم حاکمله اولور یحیی افندی
بوصورتده زید اول وکانلرینک بنا سنی جهت اخرآبه وقف ایدوب تسجیل شرعی وتسلیم الی المتولی
ایلدکدن صکره زید فوت اولسه حالا بنا متولیسی اولان بکر اول وکانلری اجاره معجله ومؤجله
مثلیله ایجاب قادر اولورمی ابجواب اولور عبد الرحیم
زید مقاطعه قدیمه ایله متصرف اولان وقف عرصه اوزرینه اذن متولی ومالیله تفصیلون بنا
ایتدیکی اوطه لری جهت اخرآبه وقف ایدوب وتسجیل شرعی ایتدرمکله جهت اخری متولیسی عمرو
اول عرصه نک مقاطعه سنی عرصه متولیسنه ویررکن زید بلا ولد فوت اولسه
حالا عرصه متولیسی اول عرصه دن اوزرینه بنا اولنمیان مقدارینی
افراز ایدوب اوزرینه بنا ایتمک ایچون آخره
تفویضه قادر اولورمی ابجواب اولور
بوصورتده عرصه متولیسی اولمقداری افراز ایتدکدن بنا متولیسی عمرو اولمقدار عرصه یی
بکره تفویض واوزرینه تفصیلون بنایه اذن ویرمکله عرصه متولیسی اذن متولی بکر تفصیلون
مالیله بنا احداث ایلسه حالا عرصه متولیسی اول بنایه قلع وقفه مضر اولمامغله
بکره قلع ایتدیروب اولمقداری الوب وتفصیلون ضبطه
قادر اولورمی ابجواب اولور بهاء عبد الرحیم
عرصه سی مقاطعه لو زید کفنی وبنا سی عمرو کی جهت اخرآبه مشروطه وقفی اولان
وکانلر بنا متولیسی بکر بنا وتفصیلون ضبط وایجار ایدوب عرصه متولیسی عرصه نک مقاطعه سنی
بکرجه طلب ایتدکده بکر ویرمیوب عرصه یه بنا وتفصیلون مجانا ضبط ایدرم
دیمکله قادر اولورمی ابجواب اولماز علی افندی

فصل ثالث بنا بلا اذن المتولی وبناء بعد المنع بنا بیانده در

زید اجاره معجله وسنه وه شو قدر آبی مقاطعه ایله متصرف اولان عرصه خالیه اوزرینه
متولی اذن مزبور تفصیلون ملکی اولمق اوزره بعض ابنیه احداث ایتمکله متولی وقف مزبور
اول بنایه قلع ارض وقفه مضر اولمامغله زید قلع ایتدیرمکله
قادر اولورمی ابجواب اولور عبد الرحیم افندی

زید مقاطعه ایله متصرف اولان وقف عرصه اوزرینه اذن متولی بولمدین
تفصیلون ملکیت اوزره بنا احداث ایدوب بعده اول بنایه جهت اخرآبه
وقف ایلسه صحیح اولورمی ابجواب اولماز عبد الرحیم
زید بر وقف برک اوزرینه متولی اذنیله بنا ایدوب بعده فوت اولسه متولی وقف
اول یری اوزرنده اولان بنا سیله الوب وتفصیلون ضبط
ایتمکله قادر اولورمی ابجواب بنایه الماز
بوصورتده متولی اول یری وتفصیلون ضبط ایتدکدن صکره مقاطعه ایله بکره
ویرسه بکر زیدک ورثه سنه اوزرنده اولان بنایی شرعا قلع ایتدرمکله قادر
اولورمی ابجواب اجر مثلیله ورثه یه دلرنه ابقا
ایلمک دخی شروعدر ابو السعود
زید اسلامبول ایچنده کی وقف یرلرضه برحولی یرینی متولیسی عمرو دن اوج بیک آقچه
مقاطعه ایله استیجار وبدینه جهت الوب هرسنه تعیین اولنان مقاطعه سنی
ویرمکله اوزره تصرف ایدرکن فوت اولوب قزی همشیره دخی اول برک اوزرینه
بنالر احداث ایدوب وقفه مقاطعه سین ویروب متصرف ایکن عمرو یری
همشیره دن الوب آخره ویرمکله قادر اولورمی ابجواب المنع
وقفه نفع اولمیجی ابقا اولنمق مشروعدر ابو السعود
زید بر قطعه وقف یری متولیدن مقاطعه ایله الوب اوزرینه بنا سی یوغیکن عمرو کی
برمقدار آبی سن الوب ویروب عمرو اوزرینه اولربنا ایتمکله استیوب متولی بنا
ایلمه ویوتنبیه ایدوب عمرو متنبه اولمیوب بنا ایله متولی عمروه بنا کی اول یرضه
قلع ایله وبه عمرو وقفه اجر مثل اوزرینه مقاطعه سن ویررین
قلع ایتمزین دیمکله قادر اولورمی ابجواب اجر مثلیله
ابقا اولنمق مشروعدر ابو السعود
عرصه سی مقاطعه لی زیدک برجهته وقفی وبنا سی جهت اخرآبه عمروک وقفی اولان
وکانینی بنا متولیسی اولان بکر اجرائ معجله ومؤجله مثلیله ایجاب
قادر اولورمی ابجواب اولور عبد الرحیم

یدنجی باب اجر مثل مقاطعه بیانده در اول دخی بکی فصل
اوزرینه در فصل اول اجر مثلک تکمیلنی طلب بیانده در

مزارعة من خزانة الاکمل ه

وجهه انه لا فائدة فی قلع الاشجار
واجارتها بمثل هذه اجرة نجیب استیفاء
اشجار نوفیرا لحظ بجهتین الذریة
الضعاف بعدم الاخلاف والوقف
المشار الیه بعدم ضرر فی ذلک واقع
علیه بکسبها وقد تأید ما فی الفتیه تبانی
اوتحاف الکفاف وعلی الناظر ان ینظر
الی ذلک بعین العدل والانصاف
من وقف الخیریة
قال فی بحر الرائق نعم مقتضی المدة
قلعها وسلمها فارغة انتهی
وفی الفتیه خلافه تامل ه

مزارعة من الخیریة ه

وان لم یشرط الواقف فللقیم ان یجر
اکثر من سنة بلا اذن القاضی
در رد فی الوقف

زید متولیسی اولدیغی وقف عرصه یه معجله سنه اجی شوقدر اقچه مقاطعه تقدیر ایله بنده
ایجار ایدوب لکن مقاطعه مزبوره اجر مثلنه نقصان فاحش ایله ناقص اولمغله متولی
عرصه یه بنده المغه قادر اولورمی ایکواب اولور عبد الرحیم

زید نصرفنده اولان وقف مقاطعه لی یرلر اوزرینه بر دکان بنا ایدوب اهل وقوف تخمین
ایلدکلری مقاطعه یه دیرکن متولی وقف جانبندن بنا ایدیلن بو مزبور دکانی قلعه قادر
اولورمی ایکواب اولور وقفه انفع جهه ابو السعود

زید واقف وقفنک تولیسنی اولادنه واولادلرینه وقف ایدوب برموجب شرط واقف
اولادون منصرف اولان بنده متولیه وقف مزبور عرصه احراق بالنار اولان عقارات
وزاویه یه تعمیر وترمیم ایلیوب ارصنه مقاطعه تقدیر ایله کدنصکره عمرده وبر وب
عمرو دخی کندی مالیله بنا احداث ایلیوب منصرف ایکن حالا بنده فوت اولوب
اولاد واقفدن زینب متولیه اولیجق بنده مزبوره وقفه قدر ایلیوب ذکر اولنان
عرصه خالیه یه مقاطعه ایله عمرده وبرش بنم مقاطعه ایله وبر لدیکنه رضام یوقدر کندم
تعمیر ایلدکدنصکره وقفه الحاق ایده رم افندم دیو ذکر اولنان ارض مرقومه یه
عمرو دن شرعاً طلب ایدوب افنده قادر اولورمی ایکواب وقفده وسعت
وآر ایکن تعمیر ایلیوب وبرش اولوب واجرت ارض اجر مثلندن
زیاده ایکسک ایسه حالا متولی اولان شرط واقفی
اجرا ایدوب المغه قادر در

برآرا ضی وقفک دفتری ضایع اولوب ارباب مقاطعه دن بعضیسی مقاطعه لرینی انکار
اظهار ایدوب وبعضیسی اخفا ایدوب مقاطعه دن شئ قلیل اعتراف ایدوب وقف مزبوره
کلی غدر اولمغین تکرار آرا ضی وقف سامه اولنوب اجر مثل تقدیر اولنمغه امر شریف
وآر اولوب معمار مساحات ایدوب اون ذراعده برانجه اجر مثل تقدیر ایلدکده
بشیوز اقچه دیره کلن ورشیوت اینوب ورشیوز ویرن سکزیوز ترقی ایله
بحسب الشرع الشریف مقاطعه نه وجهله اخذ اولنور
ایکواب اجر مثل نه جهه النمق لازمدر
صورت مزبوره ده بشیوز اقچه دیره کلن فوت اولوب وارث اولمغه عمرو ورشیوز اقچه تقدیر ایلدکی
زیاده ویرمزین دیه متولی وقف اسلوب سابق اوزره بشیوز اقچه اولورین دیمکله شرعاً قادر
اولورمی ایکواب بشیوز اقچه اجر مثل جهه النور ابو المیامن افندی

مرتبا ده قبل اربعه اوراق
من عطاء الله افندی بعلامة ٩

اجارة الوقف باقل من اجر المثل
لا یجوز اذا کان النقصان یسیرا
من وقف الاشباه ملخصا
فاکان اوزر هو وقف والنفع یعود الی المتولی
فعلیه ردها قاله عطاء الله عن الاسعاف

زید متولیسی اولدیغی وقف مقاطعه لی یرلرینی بعض سلمانلره اوبنا ایتمک ایچون مقاطعه ایله
توزیع ایدوب اجر مثل اوزرینه وبرمک دیلیوب اجر مثلی تقدیر اولنمغی اولدقده
اهل خبره بیغرض مسلمانلرک فلان قدر دیکر دیمکله وبرمک
جائز اولورمی ایکواب اولور ابو السعود

زید اجر مثلندن نقصاً اوزره اولان مقاطعه ایله منصرف اولدیغی وقف یری
برفاج یولک ایدوب زیاده مقاطعه ایله آخر کمسنه لره ویرسه متولی وقف ذکر اولنان
کمسنه لرضه النان مقاطعه یه وقفیجون المغه قادر اولورمی
ایکواب اجر مثل مقدارین الور زکریا افندی

اجر مثل نه ایله معلوم اولور ایکواب
بیغرض اهل وقوفک اخبار ایله
بحسبی افندی

زید متولیسی اولدیغی عرصه خالیه یه اجاره معجله وسنه ده شوقدر اقچه مقاطعه ایله عمرو ایجار
وتسلیم ایلدکدنصکره زید معزول اولوب برینه بکر متولی اولدقده اول عرصه نک
مقاطعه مثلنده اختلاف ایدوب بیغرض وقوفی اولان کمسنه لر اول عرصه نک
مقاطعه مثلنی تقدیر ایدرلر اولدقلرنده اول عرصه نک اجر مثلی بنا ایله اولدیغی
حالده می تقدیر اولنور یوخسه بناسی اولمادیغی حالده می تقدیر
اولنور ایکواب بنا سی اولدیغی حالده تقدیر اولنور عبد الرحیم

بر وقف خالی برضه درت ذراع خالی یری متولیسی زید مخمن تخمینی واهل وقوف رأیله ایله
وحاکم اذنیله عمرو بیلده برالنون مقاطعه یه ویروب وذکر اولنان مقاطعه تمام
اجر مثل اولوب مذکور خالی برضه بانی فلان بکرمی ذراع یری بکر بکرمی اونور پیل رأی
حاکمنه تصرف ایدوب بیلده شئ قلیل وقفه بکرمی اقچه مقاطعه ویرسه زید مخمن
تخمینی اوزره بکرون بهر درت ذراع بره برالنون مقاطعه وضع
ایدوب المغه شرعاً قادر اولورمی ایکواب اجر مثل
المغه قادر اولور حامد افندی

بر وقف بنا محترق اولوب همان دیوارلری قالسه شهرک قاضیسی وقف مزبورک
ناظری ایکن ذکر اولنان محترق بنایه کونده برانجه مقاطعه ایله متولیسندن الله
عسکره قاضی مزبور فوت اولیجق عمرو کلوب مذکور بانمش یره فلان بنا سیله
اون بیک اقچه دیره بن دکونده برانجه مقاطعه زمین دیره بن دیه
شرعاً الیسلورمی ایکواب قاضینک اجاره سی اجر مثلندن
ناقص ایسه فسخ اولنور سعدی افندی

ولو اجر المتولی دار الوقف بدون
اجر المثل تکون الاجارة فاسدة
من اجارة الخانیة
فعلی هذا اذا کان المتولی ان یفسخ الاجارة

زیاده اجوزه غیر لوزات عند الکل
حتی لوزات واحد فقط لا تغیر
هذه الزیاده جامع الفصولین ۵

زید متولیسی اولدیغی وقف عرصه یه سنه ده شو قدر اقچه مقاطعه قدیمه ایله عمرو ده
ویردوب عمرو دخی اوزرینه اون متولیلیله تفییض بنا احداث ایدوب متصرف ایکن
عرصه نک اجر مثلی رغبات ناس ایله زیاده اولدیغی حالده متولی عمرو ده اجر مثلی
تکمیل ایندرمکه قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم

وما زاده او اجره او اجر المثل فی نفس غیر
ان یزید احد فللمتولی فسخها و علیه نفقتها
کما شاه من الاجاره
فان قبلها فهو احق وکان علیه ما زاده
من المثل المزبور

زید کرک بری سنه ده شو قدر اقچه مقاطعه لی وقف دبناسی ملک اولان دکان حریقده
محترق اولدقده زید کا اول بنا مرآ ایندکده اول برک اجر مثلی زیاده اولمغله
متولی وقف زیده اجر مثلی اولان سنه ده شو قدر اقچه مقاطعه ایله
قبول ایدرسک بنا ایله قبول ایتمزسک بنا ایتمه
دیمکه قادر اولورمی الجواب اولور کذا

عرصه سنک بر وقفه سنوی شو قدر اقچه مقاطعه سی اولوب بناسی ملک اولان
دکانکرک عرصه لرینک مقاطعه مثلی رغبات ناس ایله زیاده اولدیغی حالده متولی
اول عرصه سنک اجر مثلینی تکمیل ایندیروب وقفیجون المغه
قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم

المتولی لو آجر بدون اجر المثل یؤمر بفسخه
جامع الفصولین ز الحاوی المزبور
وان کانت العین وقفا فان کانت
الاجاره فاسده و آجرها الناظر باجر مثلها
من الاول او لا خوله کما شاه
من المحل المزبور

زید متولیسی اولدیغی وقف اراضی یه بالکز بهر سنه اوجیوز اقچه مقاطعه ایله عمرو ده
ویردوب عمرو دخی بر قاچ سنه اول وجه اوزره تصرف ایدوب لکن مقاطعه مزبوره
اجر مثلندن نقصان فاحش ایله ناقص اولسه حالا متولی کذا سنه لرک اجر مثلنی
عمرودن تکمیل و اخذ ایدوب واول اراضی یه دخی بدلندن الوب
آخره تفویضه قادر اولورمی الجواب اولور کذا

عرصه سی مقاطعه لی زید ک وقفی دبناسی عمرو ک جهت اخراجه مشروطه وقفی اولان
حمامک متولیسی عرصه نک مقاطعه مثلنی زید ک وقفی متولیسی بکره ویررکن
بکرین اول حمامی زید ک وقفی ایچون ضبط ایده رم دیمکه
قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم افندی

فصل ثالث اجر مثلندن زیاده یه طلب بیانندہ در

سلطان محمد خان زمانندن الی یومنا هذا مقدار معین اوزره مقاطعه ایله
زید تصرف ایلدیکی وقف بری وقف مزبورک جانبیسی مقاطعه یه زیاده ایلمکه
شرعا قادر اولورمی الجواب اجر مثل ایدوکی شهود ایله
ثابت ایسه قادر اولور سعدی افندی

ایزد

زید بر وقفک نقضنی اونوز بیک اقچه یه صاتون الوب بر سنه ده ایکی بیک یشیوز اقچه
مقاطعه تقدیر اولنوب برخان بنا ایدوب وقف ایدوب بعد ذمان اطرافنده خانلر
واوطه لر احداث اولنمغله بکرمی بیک اقچه ویلورکن یدی بیک اقچه یه ویریلوب اجاره یه
نقصان کلکین مقاطعه سیده تقلیل اولنوب بیک سکز یوز اقچه تقدیر اولنسه بوحال
اوزره اونوز سکز سنه مرور ایدوب حالا خان کروبدی بیک اقچه اجاره یه ویریلورکن
مزبور وقف برینک متولیسی بکر خان متولیسی عمرودن اسلوب سابق اوزره ایکی بیک
یشیوز اقچه طلب ایلسه اونوز سکز سنه دن بری بیک سکز یوز اقچه مقاطعه ویریلمه
کلوب وحالا برک اجر مثلی بیک سکز یوز اقچه ایدیکی شرعا ثابت اولیجق بکر بیک سکز یوز اقچه دن
زیاده المغه شرعا قادر اولورمی الجواب خان رفع اولندیغی تقدیرجه ایکی بیک یشیوز اقچه ویرمه
کمسنه بولنورجه رفع تکلیف اولنور رفع ایتمزجه ایکی بیک یشیوز اقچه
اصلا بولنمازایسه حالی اوزرینه ابقا اولنور ابو السعود

زید متولی وقفک خرابه لرین عمروک اجاره معجله سن الوب مقاطعه ایله ویرد کده
عمرو مزبور معمور ایدوب اون بیلدن زیاده متصرف اولوب بکر متولی اولدقده امرباد شاهی
ایله اوزرینه اهل خبره ایلتوب اجر مثل تعیین اولنوب مقاطعه زیاده اولنوب تجدید عقد
اولنوب الته حجت شرعیه ویرلدکده نصکره حالا متولی اولوب بن مقاطعه یه قبول
ایلمزین زیاده ایله قبول ایدرم دیه نه ویررم دیمکه قادر اولورمی
زیاده ویرر و آرجیه اولور ابو السعود

زید عرصه سی مقاطعه لو وقف دبناسی ملک اولان دکانک اجر مثله معادل
مقاطعه سنی متولی یه ویررکن متولی قناعت ایتمیوب زیدون زیاده
المغه قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

زید عرصه سی مقاطعه قدیمه لی وقف دبناسی ملک دکانک اجر مثله معادل اولان مقاطعه قدیمه سنی
عرصه متولیسنه ویررکن متولی قناعت ایتمیوب اجر مثله معادل مقاطعه قدیمه سنی
زیاده ایسته المغه قادر اولورمی الجواب اولماز کذا

عرصه سی مقاطعه لو وقف دبناسی اون متولیلیله ملکیت اوزره بنا اولنان منزلک ملکی زید عرصه نک
مقاطعه مثلنی عرصه متولیسنه ویروب بنانک طورماسی وقفه مضر دکل ایکن متولی مقاطعه
مثلندن شو قدر اقچه زیاده ویرر والا بنانک قلع ایله ویروب تعنتا بنانک قلع
ایندرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز یحیی افندی علی افندی

ما وقف وقف عمارته لا مزاره صاحب
العماره لا مر قبل سنة او زاد
من جامع الفصولین بعلامته ۵
عمارة الوقف بانقاض منه ابدا المثل لا یجوز
انقاضه الا بالاقل من وقف الاشباه

سئل الشیخ عن ارض وقف فیها
بناء مملوک وکان صاحب البناء یسکنی قدیما بغیر
اجر ارض باجر مثله یؤمر فتقبل المتولی
بعد زمان وزاد اجر مثله فابی صاحب
البناء الا باجرة الاولی والمتولی ایجده
لا یرضی الا باجر المثل الآن هل للمتولی
الآن ذلک قال نعم فصولین ۵

لا یجوز لاحد من المسلمین اتلاف
احد بغیر سبب شرعی فتح القدیر
وقد مر ان الزیادة انما تعتبر لو زادت
عند الکل ۵

مر بناه فی الحاویة انفا ۵

مر بناه فی الحاویة قبیل المزارعة
الفاسدة بعلامته ۵

واذا هدم الحاكم بيتا بناه واخذ ثمنه بناء واخذ ثمنها فنده وغاب واجرى ثمن ما انهدم وامر بهدمه ما بقي فيهما ان لم يخف الهدم بالوقف واذا امر به بان يجر بالدار برفق ويضمن القيم له قيمته مقلوعة ان كان في يده من غلته ما يفي للضمان وان لا اجره واعطى الضمان من اجرة اسعاف في انكار المتولي وباقي القيود ويستثنا ومن ظلمه الورق

واصله ان ما بقي من المعجلة بكماله للبائع فيكون كسائر تركته فيرث الوارث

زيد اجاز معجلة كسنة وه شو قدر اجه مقاطعه ايله تصرفنده اولان وقف عرصه اوزرينه اذن متولي وكندي مالبسله معجلة سنه محسوبه اولمق اوزره برمنزل بنا ايدوب متصرف ايكن زمان قليسله وه زيد بلا ولد فوت اولوب متولي اول منزلي وقفيچون ضبط وآخره ايجار ايلدكده زيدك ورثه سي زيدك استيفا ايتمديكي مقداري متولي يدنه اولان غلهٔ وقفدن متوليسندن طلب ايدوب المغه فادر اولورمي ايكواب اولور عبد الرحيم

المستاجر في وقت الوقف على ان يرجع في الغلة لا يرجع

جامع الفصولين في احكام العمارة اوتري الى ذكر بعد رحمه الله تعالى استاجر حماما وكله ربه بان يرمم فيما استاجر من الحمام ويحسب له ذلك من الاجر فعمل ذلك بنفسه او استاجر غيره على الموجب جاز اتفق من العمل المذكور

برقف حمامك بعض برلري عمارت ومرمته محتاج اولدقده متوليسي زيد اول حمامك سنه اجري اولان عمرده حمام مزبوري سن مالكدن عمارت ومرمت ايله بعده مصروفني اجرتندن استيفا ايله ديوامر ايتمكله عمرو دخي كندي مالندن قدر معروف اجه خرج ايدوب حمام مزبوري عمارت ايتدكده مصروفنك برمقدار يني حمام مزبوركي اجرتندن استيفا ايدوب ماعدا سني استيفا ايتمدين زيد معزول اولوب برينه بكر متولي اولدقده عمروك مدت اجاره سي تمام اولمغله بكر اول حمامي عمروه الوب وقفيچون ضبط وآخره ايجار مرآد ايلدكده عمرو مصروفنك ماعدا سني متولي وقف مزبور بكرك يدنده اولان غلهٔ وقفدن بكردن طلب ايدوب المغه فادر

اولورمي ايكواب اولور عبد الرحيم افندي

سكز نجي باب استيفا بيانندة ور

سكناسي برقصبه ده مفتي اولدقده شروطه وقف منزل بالكليه منهدم اولوب عرصهٔ صرفه قالدقده متولي وقف مجدداً بنا يه وقفده مساعده وآر ايكن اول عرصه يه مال وقفدن بنا ايتمسي خلاف شرط واقف عوامدن زيد سنه هر شو قدر اجه مقاطعه ايله ايجار ومقاطعه سيله اول عرصه اوزرينه مجدداً منزل بنا ايله ديوب زيد دخي مالندن برمقدار اجه خرج وصرف ايدوب اول عرصه اوزرينه مجدداً منزل بنا ايدوب برقاج سنه ايجنده ساكن اولوب مصروفني نصرفيله اجرتندن استيفا دخي ايتمش اولسه حالا اول قصبه ده مفتي اولان عمرو اول منزلي زيدك ورثه سي شروطيله اوزرينه ضبطه قادر اولورمي ايكواب اولور كذا

سكناسي اولاده وبعد الاقراض غلهٔ سي مدينهٔ منوره فقرا سنه مشروطه وقف منزل اولادون هند متصرفه ايكن منزل محترق اولوب عرصهٔ صرفه قالوب وقفده قطعا بنا يه مساعده اولميوب هند دخي بنادن عاجزه اولمغله وقف مزبور هند متوليه اولمغين عرصه مزبور نك برمقدار يني اذن حاكمله زيد اوزرينه مالبسله نفيچون برمنزل بنا ايدوب بنا يه خرج وصرف ايلديكي اجه يه اجرتندن استيفا ايدنجه اول منزلده ساكن اولوب بعده شرط واقف ايله عمل اولنمق اوزره يومي شو قدر اجه اجرت موجبله مسئلهٔ زيد ايجار وزيد دخي بعد الاستيجار اول عرصه اوزرينه مالبسله منزل بنا ايدوب خرج ايلديكي اجه يه استيفا ايتمدين هند بلا ولد فوت اولوب اولا دمنقرض اولمسه حالا مدينهٔ منوره اوقافنك متوليسي عمرو زيدك اول منزلك بناسنه خرج ايلديكي اجه يه استيفا ايتمدين اول منزلي زيدك المغه باخود بنا كي قلع ورفع ايله برينه آخره ايجار ايدرم ديمكله فادر اولورمي ايكواب اولماز عبد الرحيم

برقف حمامك بعض برلري حريقده محترق اولوب مرمته محتاج اولدقده وقفده مرمته مساعده اولمامغله متوليسي زيد عمرو اول حمامي كندي مالندن مرمت ايدوب بعده اجرتندن مصروفني استيفا ايتمك اوزره اجرت معينه ايله عمروه ايجار وتسليم عمرو دخي بعد الاستيجار كندي مالندن شو قدر اجه صرف ايدوب اول حمامي مرمت ايتدكده مصروفنك برمقدار يني اجرتندن استيفا ايدوب ماعدا مصروفني متولي عمروه ويرمدين اول حمامي عمرودن مجانا المغه فادر اولورمي ايكواب اولماز عبد الرحيم افندي

وان على معين فعليه فان امتنع ورفع فقيرا اجره الحاكم وعشره من اجرته ثم رده اليه ملتقى الابحر

ولو قال عمر الحاكم او المتولي اخذ اولا من اجرته ثم رده

ولو انهدمت وقال اوزل ثمنها وبنيها واسكنها كان له ذلك واذا مات يكون البناء لورثته اسعاف وباقي القيود ويفهم مما مر قبل الورق من الفصولين بعلامة ٩

فتصير جنس العين حتى يستوفي البدل ذكره الزيعي في البيع الفاسد مصرحا بان ثمنا جنس العين حتى يستوفي ما لم تزايل الاشياء

زید مقاطعه ابله متصرف اولدیغی بر وقفک ارض خالیه سی اوزرینه کندی مالیله تفیجون
بر بوک کارخانه ابله برکرمه فرن وابنیه احداث ایدوب جمله سنی بکره اجاره به ویروب
بنجه بیلدن بر دکمر سنا جرون اجاره سن الورکن زید مزبور وفات ایدوب ورثه سندن
صلبیه قزی همندی وزوجه سی زینبی ولاب وام قزقرداشی خدیجه یه ترک
ایندکده زیدک ذکر اولنان کارخانه وفرن وابنیه سی ارث شرعله
ورثه مزبوره یه انتقال ایدرمی الکواب ایدرم .
صورت مزبوره ده وقف مزبورک متولیسی اولان عمرو زیدک وفاتنده ضکره مجرد زیدک
اولاد ذکوری فالمادی دیو زیدک وجه مشروح اوزره کندی مالیله تفیجون احداث
ایندیکی کارخانه وفرن وابنیه یه جمله سنی وقف بحون ضبط ایدوب فارغ ذمه
بشره اجائ معجله ابله ویرمین دیمکله فاور اولورمی الکواب
اولماز اجر مثلی نه جهه وقف اولان برک
الخ الور صنع الله افندی
سلاطین ماضیه دن اولان زیدک اوقافندن اجارهٔ معجله وسنه م شوقدر اقچه
مقاطعه ابله برمقدار وقف عرصه یه متصرف اولان بکر بلا ولد فوت اولدقده
عرصه مرقومه بکرک قزقداشی عمروه ارثا انتقال
ایدرمی الکواب ایتمز عبد الرحیم افندی
زید مقاطعه ابله تصرفنده اولان وقف عرصه ده اون متولیسله ملک اشجار بنی
تفیجون غرس ایندکده ضکره زید فوت اولوب زوجه سی همندی واولغلی عمروی
ترک ایندکده جمله اشجاری عمرو تغلبا قبض ایله همندی اشجارک حصه سنی
عمرودن طلب ایندکده عمرو مجرد اشجار مقاطعه لی وقف عرصه م
مغروس اولمغله ساکه حصه دکمز دیو ویرمامکله فاور
اولورمی الکواب اولماز علی افندی فی الاراضی
زید بنا وعرصه سی وقف اولان دکانه مقاطعه ابله متصرف ایکن بلا ولد فوت اولوب
متولی دکانه وتفیجون ضبط واخره ایجار مرآ ایندکده زیدک اناسی همند دکان مزبور
مقاطعه لو اولمغله ملک حکمنده اولوب باکه انتقال ایدرجه متولی به
منعه فاور اولورمی الکواب اولماز علی افندی

غرس فی الوقف من مال واقف
ان قال الواقف لقوف وان لم یذکر
شیئا فهو میراث عنه من وقف کما فی
الشجر نظیر البناء مر تتمة ان فیما بها
بالارض من نفع الوسائل
ملا یقال السؤال فی ابناء المسئلة
فی الاشجار فاین الموقف منها ه

وتفیجون بموت الله جمالو عقدا
لنفسه مر مرارا فلیرجع ه

مر مبنی جوده المقصور فی ابتداء
الفقطة الثانیة من طهارة الخ فلیرجع ه

تولیت وغلة سی واقفک عینقانه مشروطه وقف اولان عرصهٔ خالیه یه عینقاندن
بنه اجائ معجله کسنه ده اجر مثلی شوقدر مقاطعه ابله زید ایجار وتسلیم
ایندکده ضکره متصرف ایکن زید بلا ولد فوت اولمغله متولی عرصهٔ مزبوره یه زیدک محاولندن
وتفیجون ایجار مرآ ایندکده ورثهٔ عرصهٔ مزبوره مقاطعه لو اولمغله ملک حکمنده اولوب
ارثا بنزه انتقال ایدر دیوب متولی یه منع ایدوب کندیلر ضبطه
فاور اولورمی الکواب اولماز عبد الرحیم

مر آنفا من الخلاصة ه

زید قزقرداشی بنه ابله مشاع ومشترک عرصه سی مقاطعه لی وقف وبناسی ملک اولان
قزنه متصرف ایکن زید بلا ولد فوت اولوب انجق قزقرداشی همندی ترک ایندکده بنه
اول قزنک ملک بنا سندن زیدک حصه سنی ضبط مرآ ایندکده عرصه متولیسی اولان عمرو
مجرد عرصه سی مقاطعه لی وقف اولمغله اول قزندن زیدک حصه سنی وتفیجون
ضبط ایدرم دیمکله فاور اولورمی الکواب اولماز عبد الرحیم
مقاطعهٔ قدیمه ابله زیدک تصرفنده اولان وقف عرصهٔ خالیه یه زیدک بلا ولد
فوتنده نصکره متولی وتفیجون ضبط وایجاب فاور
اولورمی الکواب اولور کذا
بو صورتده متولی اول عرصه یه وتفیجون ضبط اینمک استدکده زیدک ورثه سی مجرد
مقاطعه لو عرصه ملک حکمنده اولوب ورثه یه انتقال ایدرجه متولی به
ضبطدن منعه فاور اولورمی الکواب اولماز کذا
زید تصرفنده اولان دکانک عرصه سی بکرک اوقافندن اولدیغنی اقرار ایدوب
متولی وقفه بهر سنه مقاطعه سنی ویررکن حالا اول دکانک بنا سنه بشر مالک
اولدقده متولی وقفه اول دکانک برینی وقف وتسجیل ایندر دیمکنی
اثبات ابله والا وقفه مقاطعه ویرمم دیمکله فاور
اولورمی الکواب اولماز عبد الرحیم
عرصه سی مقاطعه لو وقف وبناسی ملک اولمق اوزره بر منزله متصرف اولان زید
بنجه سنه دکبری بر وقفک متولیسنه منزل مزبورک عرصه سنک مقاطعه سیدرجه
سنه ده شوقدر اقچه ویروب عرصه نک وقفیتنی اقرار ایتمکین حالا زید اول عرصه
کیمک وقفیدر بلمم واقفک اسمی معلومم اولمیغی بعد الیوم مقاطعه ویرمم
دیمکله فاور اولورمی الکواب اولماز عبد الرحیم افندی

وفی دعوی المنتقی ساکن دار اقر انه
کان یدفع غلتها الغلام ثم قال انه لم
یکن قوله لانه لا یکون مقرا بملک الغیر
بعد ما کان یدفع الغلة الیه وفی ابن سماعة عنه
انه لا یکون اقرارا من فتاوی الصغری
فی الدعوی

برد کرمنه متصرف اولنلر قدیمدن بری مسجدک متولیسنه سنه بسنه اول دکرمنک
بری ایچون مقاطعه زمینده دیو بر مقدار اقچه ویره کلمه لرحالا اول دکرمن بشرک تصرفنه
داخل اولدقده وقفیه سی بوقدر دیو بن وقفا اولدیغنی بلهم دیوب مقاطعه
زمینی ویرماکله قادر اولدوری الجواب اولماز عبدالرحیم

بلا وارث فوت اولان زیدک عرصه سی مقاطعه لی وقف دیو بنا سی ملک اولان اوطه سنک بنا سنی
امین بیت المال ضبط مراد ایتدکده متولی عرصه سی مقاطعه لی اولوب زید بلا وارث
فوت اولمغله وقفه قالور دیو ضبطه منع قادر اولدوری الجواب اولماز عبدالرحیم

مسائل شتی

اون سنه بلا عذر ترک اولنان مقاطعه لی وقف عرصه غائبه دعواسی
استماع اولنورمی الجواب اولماز

برد کان بری مقاطعه لی وقف دیو بنا سی ملک اولمق اوزره ضبط و تصرف اولنوب فلانبدن
بوآنه دکین عرصه متولیلکی عرصه نک مقاطعه سنی الوب متصرف اولدی دکانک بنا سنی
ملکیت اوزره بیع ایده کلوب نوبت تصرف بشره کلدکده بشر اول دکانک بنا سنی جهت
اخرابه وقف و تسجیل شرعی و تسلیم الی المتولی ایدوب بعد زمان بلا ولد فوت اولسه
حالا عرصه متولیسی بنا متولیسندن مقاطعه قدیمه یه المغه راضی اولیوب اصلنده
اول بنا احداث اولندقجه اذن متولیله احداث اولندیغنه اقامت بینه ایله دعوا
بنا یه عرصه وقفیچون ضبط ایدرم باخود بم ایندیررم دیمکله
قادر اولدوری الجواب اولماز عبدالرحیم

زیدک قرنداشی عمر دستوفاون عرصه دبنا سی ملک اولمق اوزره اشتراو قبض ایتدیکی منزلک
عرصه سیچون بر وقفک متولیسی بکر عرصه مرقومه متولیسی اولدیغم وقفک مستغلاتندن
اولوب عمر وجیه آتنده عرصه مزبوره یه بندن اجاق معجله وسنه ده شو قدر اقچه
مقاطعه ایله استیجار و بنا ء مذکوری ملکی اولمق اوزره اذنم ایله بنا و احداث ایتمیدیکی
عرصه مزبوره و قفدر برسنه ده مجتمع اولان شو قدر اقچه مقاطعه سنی و بر جهد دعوی
و زید عرصه نک وقفیتی انکار ایله بکر عروک صحتنده عرصه مزبوره یه وقف مزبورک
مستغلاتندن اولمق اوزره محرر عمرده ایجار ایتدیکی زیدک
مواجهه سنده اثبات ایدیجک اجر مثلنی زید دخی المغه
قادر اولدوری الجواب اولور عبدالرحیم افندی

الکتابة تحل البینة واذا قرر ولنا الفک
فلو یصلح حجة لان الخط تمایزور
فلهیزه من الوقف

مرتما بناسبه من الخزانة والخلاصة
وقفا
ثم مات ولم یترک وارثا اوصی لاصحابها
والاشجار للجهة خانونی نامه

ان الدعوی اذا ترک عشر سنة فی العقار
وخمس عشرة سنة فی غیر الاتسمع
جامع الفتاوی

مرتما بناسبه قبل الورقتین من
جامع الفصولین بعلامته

الثابت بالبینة کالثابت عیانا
فاما من مفاتیح الکتب

برد کان زید بر وقفک متولیسنه اول دکانک وقف عرصه سنک
مقاطعه سبدر دیو بر فاج سنه بر مقدار اقچه ویروب بعده اول دکانه عمرو مالک
اولدقده عمرو مزبور حینی اول دکانک عرصه سنک مقاطعه سبدر جهو متولی وقف
مزبوره بر مقدار اقچه یه ویره کلمکله حالا عمرو متولی یه اول دکانی بنی وقف اولدیغنی بلهم
وقفا اولدیغنی اثبات ایله باخود مقاطعه نامه سنه ویر دیکم اقچه یه
ویر دیمکله قادر اولدوری الجواب اولماز

برمسجدک قدیم الایامدن بری بر بندن کسنه مقاطعه طلب ایلمامشکن حالا زید
کلوب بن برک متولیسی ایم مزبور مسجدک بر بندن وحرمندن مقاطعه طلب
ایدرم دیه شرعا المغه قادر اولدوری الجواب وقفا ایدیکنی
اثبات ایدرجه اولور محمد القناری

بری مقاطعه لو بر وقف عرصه نک مستأجری زید اذن متولیله وکندی مالیله تفیچون
بعض ابنیه احداث ایدوب متصرف ایکن زید فوت اولوب اول ابنیه یه زیدک ورثه سی
ضبط ایتدکلرنده متولی وقف زید اول ابنیه یه وتفیچون یا بمقدر وقفدر دیو دعوی
ایدوب لکن مذعاسنی اثباته قادر اولماسه بلا اثبات اول ابنیه یه
وتفیچون ضبطه قادر اولدوری الجواب اولماز بحر الفتاوی

عاقوت وقفیه جنی فیه ساکنه جاقونت
متولیه دقال نقضت کذا وکذا ولو
لم یضر رفعه بنیانه القدیم رفعه وهو
ساکن وما یضر رفعه فهو علی ما یشیع
مالم فلیتقض مالم یسقط من تحت البناء
ثم بأخذه جامع الفصولین
فی احکام العمارة

وطریق فصل الخصومات القضاء
بما ذکر رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم
البینة علی المدعی والیمین علی من انکر علیه
وهذا وان کان من خبر الاحاد فقد تلقته
العلماء بالقبول فصار فی خبر التواتر
وهذا الحدیث یشتمل علی احکام بعضها
یعرف عقلا وبعضها یعرف شرعا
فقوله علیه السلام البینة علی المدعی علی انه
لا یستحق بمجرد الدعوی وهذا معقول
انه غیر محتمل الصدق والکذب والعقل
لا یکون حجة فدل علی انه یستحق بالبینة
وهذا شرعی من دعوی المبطوث الشرعی
علما

اون بنجی باب مایجوز وما لایجوز بیانندہ

وبرنج ودینکی وتخمی بیانندہ در

برد وکانک مقاطعہ لی بزاوزرندہ وقف اولاد اولان اوک ویوارلری بفلان وقف اکہ ملحق اولان آخر وقف وکانک ویوارلری بیلہ بقلوب اولاوضع کمسنہ حاضر وکل ایکن آخر وکانک متولیسی اذن حالکلہ محسن کشوروب وضع قدیمہ مخالف ایکن ویوارا ولمق اوزرہ بیک الفجہ تحسین ایدوب واوک برندن برذراع یزاولوب واوک حدودندہ بر ویوار بنا ایدوب واوزیدن برذراع یزالدیغنہ اعتراف ایملہ ویوار ضرر اشتراکی وار ویوار حرجی ایچون اولاوضع حصہ المغہ شرعا فاولورمی الجواب ویوار مشترک اولوب اذن حالکلہ

نصفنی اولاوضع المق اوزرہ یاپدیسی اولور ابوالسعود

برمسجد کہ امامنہ وقف اولان آخر آبہ متوجہ اولوب بالکلیہ خراب اولمق احتمالی اولسہ شرعا مقاطعہ یہ می ویرمک کرک بوجہ استبدال می ایتمک کرکدر بوجہ بیع ایدوب ثمنی معاملہ یہ می ویرمک کرک الجواب مقاطعہ یہ ویرمک کرکدر احمد بن کمال الدین

ہند سلطان بایزید خان علیہ الرحمۃ والغفران اوقافندن مقاطعہ ایلہ متصرف اولدیغی وقف عرصہ غالبہ اوزرینہ اذن متولیسلہ بنا وغرس ایدیکی ابنیہ واشجار مثمرہ سن حرمین الشریفین فقرآسنہ وقف ایدوب تسجیل شرعی اولندقدہ ہند فوت اولدقدہ زید ذکر اولنان بنا واشجاری حرمین الشریفین متولیسندن مدت معلومہ واجرت معینہ ایلہ استیجار ایتدکدہ متصرف ارض مذکورہ مسنک بناسی خراب اولوب اثر بنا قالمامش برموضعدہ ارض مزبورہ متولیسی اذنیلہ کندی مالیلہ بوت متعددہ بنا ایلہ زید مرقومی بناء مرقومی تصرف مؤبدہ ایلہ آخره وقف ایلمک جائز اولورمی الجواب اشجارک اجارہ سی صحیحہ وکلدر متولیسنہ ضبط لازمدر بناسنی آخره اوج بیلدن زیادہ یہ ایجار ایلہ صحیحہ وکلدر ردّ وابطالی لازمدر خراب اولان بناوقف اولیجق وضع اصلی اوزرہ محصول وقفدن تعمیری لازمدر

بری وذمی ہندکی متولیسنک تحت اجارہ سنده اولوب باخود

وقفک اکراجیاجی وارسہ آخره وبرر

بوصورتده زید مزبور ارض مرقومہ نک کذلک برمقدار اشجار مثمرہ خالی اولمش برینہ ارض مزبورہ متولیسی اذنیلہ غرس ایلدیکی اشجاری ذمی بناسنہ الحاق ومتصرف مذکورہ وقف ایتمک جائز اولورمی الجواب بنا وغرس غصب ایلہ

ایسہ قلعہ مستحق اولور صنع اللہ افندی

وکذا فی الذخیرۃ الاشرفیۃ اذا استترت فانفق احد هما فی مرمتها بغیر امر صاحبه وبغیر امر القاضی فهو متطوع

من نقطة الخلاصة

وان کشیا بحمل النفقة لا یرجع اذا کان بامر القاضی من فتاوی العتابیة

سئل عن وقف اندهم ولم یکن شیء یعمر منه ولا یمکن اجارته ونصیب بالجهة لمن یبلغ انقاضه فهو جائز وخشب وجائب اذا کان لا مرکذلک صحیح بیعه بامر القاضی وبشتری بثمنه وقف مثله فان لم یکن رده الی ورثته ان وجد والا یصرف الی الفقراء

من فتاوی الهندیة

وهند یا وکیلی حاضر وکل ایکن زید قاضی یه واروب عرصه سی مقاطعه لو وقف وبناسی ملکیت اوزره هندک یدنده اولان منزل ایچون منزل مزبورک بناسی ملکدر حرجی عرصه متولیسی عمروک یوزینه اقامت بینه ایتمکله قاضی منزل مزبورک بناسی زیدک ملکی اولمق اوزره حکم ایلمه حکمی نافذ اولورمی الجواب اولماز

برد وقف منزل عرصه سی مقاطعه لو زیدک وقفی وبناسی جهت اخراجه مشروطه عمروک وقفی اولمق اوزره عمروک وقفی متولیسی ضبط ایدوب عرصه نک مقاطعه سنی عرصه متولیسنه ویره کلمشیکن زیدک وقفی متولیسی کیرعمروک وقفی متولیسی بشره منازعه بناسی عمروک وقفی اولدیغنی اثبات ایلمه والا بنایه عرصه وقفیچون ضبط ایدرم دیمکله

نادر اولورمی الجواب اولماز علی افندی

زیدک عرصه سی مقاطعه لو وقف وبناسی ملکی اولمق وکانک بناسی اذن متولیسله بنا اولندیغنه بینه اولمان اذن مذکوره سی مرور ایام ایله ضایع اولوب بعده اول وکان حریقده محترق اولوب اثر بنا دون انجق ویوارلری قالدقدن صکره زید بلا ولد فوت اولمش اولسه اول وکان اذن متولیسله بنا اولندیغنه تمسکله یوقدر دیو اول وکانک ویوارلرین ورثه زیده قلع ورفع ایتدرمکه قادر

اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم

یوز سنه دن زیاده زماندن برو متصرفیسله عمل اولنه کلن وقفیه عتیقه معمول بهانک ایجنده زیدک اشبو ایتدیکی منزلک عرصه سی وقف اولدیغی مسطور ومفید اولمغله وقف مزبورک متولیسی عمرو زید حق عرصه مزبوره نک مقاطعه قدیمه سنی طلب ایتدکده زید عرصه مزبوره یوز سنه دن زیاده زماندن برو وقف اولمق اوزره ضبط اولنوب وقف ایچون مقاطعه سی الله کلمشیکن یوقفیه نک مضمونی اثبات

ایتمیچه ویرم دیمکله قادر اولورمی الجواب اولماز یحیی افندی

برد وقف وکانک عرصه سی زیدک برجهته مشروطه مقاطعه لو وقف وبناسی عمروک جهت اخراجه مشروطه وقفی اولمق اوزره قدیمدن ضبط ونصرف اولنوب الی الخمس سنه دن برو بنا متولیسلری عرصه نک مقاطعه سنی عرصه متولیسنه ویره کلمکله بنا متولیسی عرصه متولیسنه اول وکانک بری زیدک وقفندن اولدیغنی اثبات ایلمه والا بعد الیوم مقاطعه

ویرم دیمکله قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم وسطاره زاده

والا یقضی القاضی علی غائب الا ان یحضر من یقوم مقامه ومن یقوم مقامه فیکون بامابته کوکیله او بامابة الشرع کالوصی فی حق القاضی وکذا فی غصار الملقنی برا قتی علی افندی

مرحبا شاه قبل الورق من الظهیریة

الاصل بقاء ما کان علی ما کان علی عطاء مرحبا بناسبه لقاضی القضاة فی القضاء والاصل فی المقاطعات الابقاء علی قدمها لما اشتهر ان القدیم یترک علی قدمه فتأمل عبدالرحیم

زید متولی بر وقف برنج ونکی خراب اولوب قابل انتفاع اولماوقده غله وقفده نعمیره
مساعده وارایکن تعمیر ایتمیوب عمرده اول ونکك برینی اجانك معجله وسنوی برمقدار
اجره مقاطعه ایله وبروب عمرو دخی اول برك اوزرینه اذن متولیسیله وضع قدیمی اوزره
ونکك بنا ووضع ایدوب جانب وقفه رسمنی اوایدرکن زید معزول اولوب برینه
بکر متولی اولدقده زیدك ایجار مذکور برینی طوتمیوب حالا غله وقفده بنایه مساعده وارکن
دیو عمرو اول وضع وبنا ایتدیکی کیشیایه قالدروب برینی وقفیچون
ضبط ومال وقفدن بنا ایدرم دیمکله قادر اولورمی
الجواب وقفه اولی اولانی ایدر یحیی افندی

بر دباره واقع چلنك نخلدینی متصرف اولدیغی حصه برینی وقف ایدوب اوقلی قالورایسه
اوغلنه انجق برنجم ویرملیوب ماعداسی چلنك میری ایسه میری یه وقف ایسه وقفه
قالمق قانون پادشاهی اولمغله اول دباره وزرآون زیدك وقفی اولان
چلنكدن برفاج تخمنه متصرف اولان عمرو قوت اولوب اوغلی بکر قالمغله متولی وقف
قانون اوزره بابا سنك متصرف اولدیغی نخلدن برنجم ویروب ماعداسنی وقف
طرفندن ضبط مراد ایتدکده بکر خلاف قانون جمله نخلدن ضبطه
قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

عرصه سی مقاطعه لو زیدك وقفی وبناسی عمردك جهت اخراجه مشروطه وقفی اولان
زن واولاده اجارهٔ معجله ومؤجله ایله متصرف اولان بکر بلا ولد قوت اولوب
بنا متولیسی بنایه آخره ایجار مراد ایتدکده عرصه متولیسی بنایه
بن ایجار ایدرم ویوسنه قادر اولورمی
الجواب اولماز یحیی افندی علی افندی

زید متولیسی اولدیغی وقفدن برمقدار عرصه یی عمرو مقاطعه واجرت معجله ایله
ویروب ویدینه تمسك ویروکده نصکره دفتره وقفه قبض ایلدیکی اجرت معجله مزبوره یه
قید ایلمامله حالا زیدك برینه متولی اولان بکر اول تمسکی اجارهٔ مرقومه وقفدن
محاسبه سنه قید اولنمامشدر ویوطوتمیوب اول عرصه یی عمردك بدندن الوب
آخره وبرمکه قادر اولورمی الجواب تمسك مزوّر اولمیوب
متولی سابق وقفیچون اجرت معجله الوب مقاطعه ایله ایجار
ایتدیکی مقرر اولیجق اولماز یحیی افندی

لفاظره

مقاطعه ایله تصرف اولنان وقف عرصه اوزرینه بنا اولنان منزله عقار اطلاقی
صحیح اولورمی الجواب اولماز منقول قبیلندن در عقار
عرصهٔ صرفه نمك اسمیدر یحیی افندی کذافی منقاری زاده

برمدرسه نمك مستغلاتندن اولوب وقف صحیح ولازم ایله زیدك وقفی اولان
حمام خرابه مشرف اولوب لکن بناسی یقلمیوب نقض وکل ایکن متولیسی زید
بناسنی عمرو بیع ایدوب برینی مقاطعه یه بفلانه صحیح
اولورمی الجواب اولماز کذافی منقاری زاده

بر وقف حمام خرابه مشرف اولوب مرمته وقفده مساعده اولمیوب اجرتی مرمته
کفایت ایتمامکله متولیسی زید استانه طرفندن امر شریف ورأی قاضی ایله بری ایکیوز
سنه وی وقفه برمقدار آقچه مقاطعه تقدیر وتعیین ایتدکده بناسنی برمقدار آقچه
ایله عمرو بیع وتسلیم ایدوب عمرو بعد القبض کندی مالندن برمقدار آقچه خرج ایدوب
مرمت وتعمیر ایتدکدن صکره برجهت اخرابه وقف ایله مشروطه وقف ایله
صحیح اولورمی الجواب اولماز یحیی افندی

زید متولی برمقدار آقچه مقاطعه ایله متصرف اولدیغی وقف عرصه اوزرینه مایله تفیچون
اذن متولیسیله بعض وکاکین بنا ایدوب جهت اخرابه وقف ایتدکده نصکره عرصه متولیسی
اولان عمرو اول عرصه نمك مقاطعه سن شهور تقسیم ایدوب بهر شهر
الورین دیمکله قادر اولورمی الجواب اولور یحیی افندی

زیدك وقفی خراب اولدقده عمرو نقضنی متولی اولان بشرون اشتراایدوب برینه
بیلده اون ایکی آقچه مقاطعه تقدیر اولندقده نصکره اوزرینه وکاکر بنا ایدوب
بعد زمان وکاکر دخی خراب اولوب مزبور زیدك وقفنه متولی اولان بشره عمردك
وقفنه متولی اولان بکر ذکر اولنان برخراب ایکن سال بسال مقاطعه سن
ویروب حالیا اول برك اوزرینه بکر وکاکر بنا اینمك استدکده شرعا
بشر بکره وکاکری یابدرمامغه قادر اولورمی الجواب
اصل وقفه انفع ایسه اولور
صورت مزبوطده بشر متولیسی ویقفیچون ضبط ایتدیکی تقدیر وجه بکر دخی بشر متولیه
ویره کلدیکی مقاطعه یه کروالمغه قادر اولورمی الجواب شمدیه وکین ترکه ده
ضبطنده ایکن ویردیکی مقاطعه یه الیمان ابو السعود

ذکر اون البصری وقف ابنا من غیر
وقف لاصل لم یجز وهو الصحیح لان البناء
منقول ووقف غیر متعارف
من وقف الذخیره

وابنیاء الموقوف لا یجوز بیعه قبل
الانهدام نظیره ترکی فی تصرف القیم

وقف حانوت اکثری جامع اوقافه
ووقف وشرط له وقف اخذ وشرط له
شروطا فانتیت بیطلان شروطه لبطلان
المقتضی وهو شرط الجامع ووقفه
فبطل ما فی ضمنه کشباه قبیل
فن الرابع

ومن استأجر دارا فعصر جرار بالطابق
باجر کل یوم لانه استوفی منفعة مقصوده
الا ان بین وقت الاستئناف
فی العقد لانه بمنزلة الشابیل وکذلک
اجارة الاراضی لما بینا
من اجارة الهدایة

ویتعین الاستئناف فی الوقف
باد تقع له من وقف الحامدی

واذا قبض المستأجر الدار فعلیه الاجرة
وان لم یسکنها لان تسلیم کل شئ بحسبه
لا یتصور فاقتضا تسلیم کل مقاصده
هدایه

اصله ان الاذن ببناء لمستأجر مستأجر
الدار ثبت حتی قرار البناء فی عرصة الدار
الی آخره عطاء الله افندی
وقد صرح صاحب الهدایه وغیره بتصرف
القیم فیما یضر بالوقف کما یجوز انتهی

وفی نقل عن البسیط ان السلطان یجوز له
مخالفة الشرط اذا کان غالب جهات
الوقف فوق ومنازع فیفعل ما یره
وان غایر شرط الواقف لان مصالحها
لبیت المال ورمختار فی آخر الوقف
الاذن برأی الامام مصلحة فیفعل ما یراه
من الاخیار

عمارة انه لیس للمتولی وقف العرصة
مدخل فی البناء حتی یوجد عطاء الله نکا

انقاله انظر عقد الاجارة جائزة ام
اذا کان العاقد ناظرا قبله واذا کان
الناظر یحتمل ان یجر من وقف لشباه
وباقی الفصول وفهم منها فی اه سعاف
فیما یجوز للقیم نعم للواقف متولی الوقف
من فقته شیئا ثم مات بلا بیان
لا یکون منا منا انتهی

لفاظره

وقوع المستاجر بلا حضرة المالك يسمع ادعاءه النفقة له بعقد الاجارة فالخصومة بلا حضرة المالك
فصولين ٢٠٠ فحرر لنا ان المستاجر اذا كان مالكا للمنفعة الذاهلي الكمال كان له المنع عما يفوتها ٢٠٠

زيد مقاطعه ايله التزام ايدوب الديغي خانده ساكن اولدقدن بعضبني چيقاروب
كندي مراد ايله يكي كمسنه لري قويمغه قادر اولمويجي ايكواب اكر خانه اجاره
شرعيه ايله الدبسه اولور احمد قاضي زاده

برقف وكالك كراسي ايده بوزيكرمي اقچه اولوب دارضنك مقاطعه سي ايده النمش اقچه
ايكمن مرور ايام ايله ذكر اولنان وكالن واطرافنده اولان وكالكين رغبتدن فالمغله
كراسي بوزيكرمي اقچه ايكمن فرق بش اقچه دون زياده يه قبول ايدركمسنه
اولميجق ارضنك وخي مقاطعه سي ايندير بلوب نقصان اوزره
ويرلمك جائز اولورمي ايكواب معلول زاده

برقفك معين وممتاز سنوي ايجنده بعض برلري مقاطعه يه قبول ايدوب برمقدار اجرت معجله
وخي ويرمكله طالب اولان كمسنلره وقفه انفع اولوب طالبلر اختيار ايله ويروب قبول ايدركن
متولي ويرميوب فوتا ولسه وقفده غصب ايتمش اولويجي ايكواب غدر ايتمش اولور
بوصورتده متولي يه شرعا فوت اولان مقاطعه ايله اجرت معجله يه تضمين لازم
اولورمي ايكواب اولماز ابوالسعود افندي

ايكنجي قسم عرصه سي مقاطعه لي بستانري بياننده در اولكي درت
باب اوزرينه در اونكي باب ميراث ومعجلهنك حل وحرمتي بياننده در

سلاطين اوقافنده واقع اولان مقاطعه لي جايرلر وبستانلرك دعسه ايله زراعت اولنمامق
مرعه لرك واجاره لي دكانلرك تصرفنه طالب اولان كمسنلره وقفيجون ويرديكلري اجرت معجله اقچه سي
وقفك حقوق شرعيه سندن عد ويرايكواب حقوق شرعيه سندندر
بوصورتده اوقاف متوليلري وقفيجون الديقلري اجرت معجله اقچه سي شرعا وقفه
حلال اولورمي ايكواب حلالدر كتبه ابوالسعود

سنوي برقاج اقچه مقاطعه لو وقف بستانلرين متصرف اولان زيد بلاولد ذكر فوت اولوب
متولي وخي قرنداشي طاهر بوايله الدن چوق تكليف ايتدكده شهد طاهر بوايله اليه مجرد مقاطعه لي
اولمغله باكه مجانا انتقال ايدر ويوب مجانا ضبطه قادر اولورمي
ايكواب اولماز يحيي افندي في الاراضي

السلام مبول ايجنده اولان مقاطعه لي وقف بستانلرمزدن برينه متصرف اولان زيد فوت
اولوب اوغلي عمر وايله قرنداشلري هند وزينب وخديجه يه ترك ايله اول بستانلرين
قرارينه عصه انتقال ايدرمي ايكواب ايدر عبد الرحيم

بخلاف ارض الوقف حيث نافذ البيت واليوم على البساوي
باذن السلطان من احكام الارشدي انه

زيد مقاطعه قديمه ايله وقف بستانلرينه متصرف ايكن بلاولد فوت اولمغله متولي وقف مزبور
اول بستان برينى وقفيجون ضبط وايجار مراد ايتدكده زيدك ورثه سي مجرد اول بستانلري
مقاطعه لي اولمغله ملك حكمنده اولوب ارتبازه انتقال ايدرمي متولي يه ضبطدن
منعه قادر اولورلرمي ايكواب اولمازلر كذا

زيد برمقدار وقف برى اجوب باغ غرس ايدوب وبستان ايتسه اونوزسنه مقداري
تصرف ايدوب نيجه اقچه صرف ايدوب هرسنه مقاطعه سن وقفه اداايدركن فوت
اولدقده وقف مزبورك جايسي عمرو زيدك ورثه سنه دخل ايتدرميوب الزمدن
المغه شرعا قادر اولورمي ايكواب اجر مثلن اولور ابوالسعود

ايكنجي باب اجر مثل مقاطعه بياننده در

زيد متولي وقفك بستانلغن برقاج كمسنلره مقاطعه ايله ويروب انلرخي حسن قبول
ايله قبول ايدوب اوزرينه اولربنا ايدوب برايكي سيل زيده مقاطعه سن ويروب كلزلرنه نصكره
حاليا مذكور لرباز اونكي مقاطعه يه ويرمكه راضي وكلزاجر مثل مقاطعه ويرز ويدكلرنه
زيد وخي اونكي مقاطعه يه ويرك ياخود اولركزي قلع ايدك بن بنه ذكر اولنان
برى بستانلق ايدرين ياخود سبزه ويروبكم مقاطعه ايله آخر كمسنلره
ويررين ديمكه قادر اولورمي ايكواب اكر اونكي مقاطعه ايله
قبول ايدركمسنه بولنورسه اولور

زيد متولي وقف بردن مقاطعه ايله عمرو ه برقطعه يرى ويروب عمرو اوزرينه اولربنا ايدوب
نيجه زمان ايجنده ساكن اولوب مقاطعه حقي اوزرينه يشيوز النمش سكز اقچه ايله وقف
مذكور كبستانلغي اجاره سندن وخي ايكيبك اوجيوز اقچه وار ايكن عمرو غيبت منقطعه ايله
غائب اولمجق مزبور زيد عمروك قولني وبعض صغر لربني بيع ايدوب ذكر اولنان
اقچه لري شرعا المغه قادر اولورمي ايكواب اولماز ابوالسعود

زيد متوليسي اولديغي وقف بستانلرينه بني شوقدر اقچه معجله وسنده ده اجر مثلي اولان
ايكيبك يوز النمش اقچه مقاطعه ايله عمرو ه اجاره وتسليم ايتدكده نصكره زيد معزول
اولوب برينه بكر متولي اولدقده اول بستانك بر بنك مقاطعه سي مثلنه
نقصان فاحش ايله نا قصدر ويوب عمرو تمام اجر مثليله ويرديكم بكرك مدعاسي ثابت
اولمدين قول مجرد ايله مقاطعه مزبوره دون زياده عمرو ه نسنه المغه
قادر اولورمي ايكواب اولماز عبد الرحيم افندي

مرتبنا في ابدا الفطعة الثانية
من عطاء الله افندي

مرتبنا بسبب من الخيرية قبل سبعة
اوراق بعلامة ٢

اجارة الوقف باقل من اجرة المثل
لا يجوز الا اذا كان لا يرغب احد
في اجارته الا بالاقل من وقف كذا في

فان ادعى احد من المقصود حقا
من الحقوق لا يلتفت الى دعواه
من الدرر

رجل احدث عمارة فی الوقف بغیر اذن المتولی فللمتولی ان یأمره برفع ان لم یضر بالوقف من نقد الفتاوی

وکذا ما وقف بعض السلاطین من القری والمزارع لمصالح ما یتوقف من الجوامع والمدارس والعمارات وغیرها مع بقاء رقبة الارض فی ایدی الزراع باجرة یکون وقفا وان افتقد کثیر من اهل الزمان انها وقف بل یکون خراجها مصروفا الی بعض المصارف بتعیین السلطان من رسائل برکلی افندی

ان یرد الامام مصلحة فیفعل بما یراه من الاختیار

ان یرد الفضولی وانا موقوفة ومستوفی اجرها خرج المستأجر عن العهدة وان کان اجر المثل ثم متولی ان زاد الاجر لصالح الوقف فللثانی ان یرده الی الاول من اجارة الخلیة

اوجنجی باب بناءدن بعد المنع بنا بیانده در

مرحوم ومغفور له سلطان سلیم خان علیه الرحمة والغفران عمارة اوقافندن نفس بکی بفجه ده اولان چایر وبستان برلرندن اذن پادشاهی اولماد یجه زید متولی مقاطعه ایله کمسنه یه براولک یرد وبرمکه ماذون وماموردکل ایکن عمرو مذکور بستانلرنی برقطعه ری فضولی حولی چکوب درکارین دکرکن زید عمروه یاپمه دیو تنبیه ومنعی ایله ممنوع اولمیوب حاکم الشرعه بیلدروب حاکم الشرع حاضرندن دخی یاپلمسون شرعله فصل وحکم اولمایجه دیو تنبیه اولنمشیکن دخی ممنوع اولمیوب حولی به یاپوب سائر مقاطعه لو اولرکبی بودخی بریرد ر اوبجک فاج اولک یرد بولنورسه مقاطعه سن الک وبرکن زید متولی ماذون وماموردکل ایکن مقاطعه تقدیر ایدوب مستقل ایش ایتمزین دیوب حولی به کدیروب یقدیر منعه شرعله قادر اولورمی الجواب قادر در امر شرعه بوقدر عصیان ایدنه تعزیر دخی لازمدر بوصورتده عمرو حولی به یقارسم باکه ضرر اولور خرج ایندیکم اجره به جانب وقفدن باکه وبریک حولی وقفک اولسون دیمکه قادر اولورمی الجواب البته قلع ایندیریلوب وقفه تعدی دامر شرع شریفه عنادی مقابله سندن عقوبت اولنمق لازمدر بوصورتده حاکم ومتولی طرفلرندن تنبیه اولنوب شرعله کورلدیکن باهلماسون دیو منع اولنوب عمرو ممنوع اولمیوب وقفه تعدی ونظامه مخالفت ایله شرعا عمروه نه لازم اولور الجواب تعزیر شدید لازم اولور

صورت مزبوره اذن پادشاهی اولمیوب محتاج عرض اولمز براه متولی عرض ایلمدین فضولی مقاطعه وضع واولک یرد وبرمکه قادر اولورمی الجواب ماذون اولیجی اولماز ابوالسعود

درونجی باب فضولی ضبط ومقاطعه یه سابق متولی یه تسلیم بیانده در

زید مرحوم سلطان سلیمان خان طاب ثراه اوقافندن محمیه اسلامبولده لنقه بستانلرندن برقطعه بستانه منصرف ایکن فوت اولسه عمرو یدی بیل مقداری محلول بستانه فضولی متصرف اولوب وقفک مقاطعه سنه دن ماعدا بهر سنه زیاده مقاطعه ایله اخر کمسنه لره وبرسه اوقاف مزبوره متولیسی مدی بیلق زیاده الدینی مقاطعه یه عمرودن شرعا المغه قادر اولورمی الجواب عمرو اخر کمسنه لره الدینی اجرتله وقفه رد ایدر جوی زاده

اذا وقف باغی متولیسی اجاره معجله ومؤجله ایله ایجار ایتمک جائز اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم افندی

وقف برده وکلمش بهردونمی دروراجه مقاطعه لی مسلم باغلری اولوب وبهردونمی اون بشر اجه مقاطعه لی کفره باغلری اولوب متصرف اولمز زید مسلم باغنی بوزوب بستان وچایر ویا فاصلاق ایدوب باغک خرج لازمه سندن عسکره قلان محصولدن زیاده حاصل کسب ایله عمرو دخی دخی بوا سلوب اوزره زراعته قابل اولان باغلرینی بوزوب مزرعه ایدینوب باغ خرجندن عسکره کندیه محصوله برآبر دخی زیاده حاصل اولورکن زید وعمرو باغ ایکن ویرمان مقاطعه یه ویرمیوز اکسک ویرمز ویونزاع ایدوب مسلم دروری دخی اون بشری ویرماکله قادر اولورمی الجواب اولمازلر بوصورتده متولی زیده باغک بری شمدی زیاده یه متحمل ویرا اجر مثل اوزره مقاطعه طلب ایدرم قبول ایدرسک فبها والا قبول ایدنه ویرمیرین دیوب شرعا اجر مثل اوزره قبول ایدنه ویرمکه قادر اولورمی الجواب شرعیسی اولور بوصورتده زید مسلم الذمه بولنان برکفره باغلرندن بوزیلوب النمش اولیجی متولی اون بشر اجه طلب ایدوب المغه قادر اولورمی الجواب قدیمدن الذمه کلان اجر مثلنی بیقصور الور

اوجنجی قسم باغ بیانده در

اولدخی ایکی باب اوزره در

اوکنجی باب اجر مثل بیانده در

زید متولیسی اولدیغی وقف بستان برینی اونوز بیک اچه معجله وسنده اجر مثلی اولان شوقدر اچه مقاطعه ایله عمروه ایجار وتسلیم ومبلغ مزبوری عمرودن الوب کندی مصارفنه صرفله استهلاک ایندکدن صکره اخر دیاره غیبت ایله حالا زید یرینه بکر متولی اولدقده عمروه وقف ایچون معجله نامنه الناان اچه یه زید وقفه کوسترمیوب کندی مصارفنه صرفله استهلاک ایتمش البته اونوز بیک اچه یه ویرباخود بستان برینی الورین دیمکه قادر اولورمی الجواب

اولماز عبد الرحیم افندی

وفی شرح بکر بستأجر ومتاع مانعها من الاستیجار فاته اجارة فاسدة مفتاح جامع الصغیر عن زاده

مرتبط بالورقتین من وقف کشباه بعلامته

مرتبط بما یناسبه قبل الورقة الاخیرة بعلامته

اذا اسلم اهل الحرب او اسلم کفرة دون الذمی کلهم یکون غنیمة جلب ساقط اولماز بیقصور اولا ایدر لرا کوجه اهل اسلام ابتدا خراج وضع اولنمق مشروع وکلدکدن اما ابقا اولنمق مشروع عدم مزاحمتدر

بو صورتده زید سلم و عمرو ذمی سابقا باغلر ساحه اولنوب باغ بولنمش بازیلوب
مقاطعه لری در در و اون بشر اقچه یازلمش ایدی مزرعه بولنان برلر خراب دیو
مقاطعه لری اکسک یازلمش ایدی حالیا وخی اویله اولمق طلب ایدرز مزرعه بولنان
برلرک دو نمنه النیشر اقچه اولورجه قبول ایدرز اولمازجه مقبولمز کلدر سائر
اراضی قرآده زراعت اولنان برلرده ثمن النور بزحق ثمن ویره لم دیه لر متولی ارض
خراجیدر قدیم الایامدن بری مقاطعه ایله تصرف اولنه کلمش برلرمز بیقصور مقاطعه یه
طلب ایدرین دیه شرعا المنع قادر اولورسه ویرمیه اویله عمرو کسوزلری مسموعیدر
الجواب مسموع وکلدر قدیمدن ویره کلد کلری اجر مثلی بیقصور ویررلر بو صورتده ویرملر
تصرفنده اولان اون بشر اقچه مقاطعه لی باغلرمز مزرعه اولمش برلره متصرف اولوب
النیشر اقچه ویرن ذمیلرمز کردار اون بشر اقچه طلب اولنمق مشروعیدر الجواب سابقا باغلر
ایکن اجر مثل اون بشر اولیجق زراعتک سونتی از منفعتی چوق اولماسه بوزمازلر ایدی
شمدی اجر مثلی وخی زیاده بیقصور النور بو صورتده کذشته مقاطعه سی وخی طلب
اولنمق مشروعیدر الجواب تفصیل مزبور اوزرینه اولیجق مشروعدر بو صورتده اون بشر
اقچه یه قبول ایتمیوب تعلل ایدرمز ذمیلرمز متصرف اولدقلری برلر النوب اخر کمسنه یه ویرملک
مشروعیدر الجواب مشروعدر بو صورتده زید و عمرو بو برلره بزنجه اقچه خرج ایدوب
کوبره و دوکوب دوبره یاپوب یولجی و دیکلان کمسنه یه باخود متولیسنه حق طلب ایتمکه
شرعا قادر اولورلرمی الجواب اصلا براقچه النمق شرعی وکلدر کوبره و دوکمک وطاش
چیقاروب اصلاح ایتمک مقابله سنده شرعا برشی لازم اولماز صورت مزبوردهم
امرباوشاهی ایله نصب اولنان قاضی شرع شریفک حکمنه رأی
اولمیا کمسنه یه نه لازم اولور الجواب تعزیر لازمدر

بر وقف برده اولان باغلر اوتوز بیلدن زیاده مقاطعه یه ویریلمکله حالا متولی وقف
اولان زید باغلرمز مقاطعه یه قبول ایتمیوب عشر المغه امر شرف قادر اولورمی
الجواب اجر مثله مصادف جیه اولور ابو السعود

زیدک عرصه سی مقاطعه قدیمه لو وقف وکرومی ملک اولمق باغی مرور ایام ایله خرابه
مشرف اولوب محصولی ازاولور اولمه متولی زیدمز مقاطعه قدیمه سنی طلب
ایتدکده زید باغدن محصول شئ قلیل اولور اولدی جو ویرمامکه
قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم افندی

بلکه بر

ایکنجی باب اصحاب دیون و باغ دکن فوتنده تصکره
باغ برینی بیع ایدوب اقچه لرینی دیملر بچون قبض ایتمک
و متولی خراب اولدی دیو بوزوب طاپویه ویرمک
و خراب اولان باغلرین وخی بیع ایتمک و تمثیله وقفه
نافع عقار الملق و بیع اولندقده رسم طلب اولمق
و باغ متصرفی بلا اذن بیع ایتمسی بیانده در

زید مقاطعه قدیمه ایله بر مقدار باغ برینه متصرف ایکن دیونی ترکه سندن
ازید اولدیغی حالده بلا ولد فوت اولمغله متولی اول باغ برینی وقفیچون ضبط
و اخره ایجار حرآ و ایتدکده زیدک ورثه لری باغ بری مقاطعه لی اولمغله
ملک حکمنده اولوب زیدک سائر ترکه سنه ضم ایدوب دیونمز
ایچون بیع ایدرز چو متولی یه ضبطدن منعه قادر
اولورلرمی الجواب اولماز عبد الرحیم

مقاطعه لی وقف بر اوزرنه اولان باغلک متصرفی زید باغی نیمار ایتمامکه
ایله خراب اولوب اصلا چیق و کونکی قالمیوب بوزرلر اولوب وجانب وقفه
اوج بیلدن زیاده مقاطعه سنی اوایتمیمکه متولی وقف باغک
برینی طاپو ایله ویرمکه قادر اولورمی الجواب
مقاطعه سن ویررسه ممنوعدر

زید مقاطعه لی وقف ارض اوزرنه غرس اولنان ملک باغنی قزی هند وجهاز لق
نامنه اذن متولی شرعیه ایدوب هند وقفک جا بیلرینه مقاطعه سنی
اوایدوب تصرف ایدرکن فوت اولوب قزی زینبه انتقال ایتدکده زینب
نیمار ایتمامکله اصلا چیقی و کونکی قالمیجق متولی وقف ارض خالیه یه
طاپو ایله ویرمکه قادر اولورمی الجواب مقاطعه سن
ویررسه ممنوعدر صنع الله افندی

زید ارض وقف اوزرنده مغروس باغنی برمقدار مبلغه عمروه بیع و تسلیم
ایتدکده وقفک متولیسی اولان بکر ثمنی اولان مبلغک عشرینی وقفیچون الورم
دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز وقفه برمقدار نسنه ویرملور
بحیی افندی مسائل شتی فی الوقف

مبناه ان حق قهم متعلق باثمرة المملوكة
واما رأسي الموقوفة لا يكون لمكافاة حق
متعلق حقوقهم به كما لا يخفى
كتبه عطاء الله افندي

بيع البناء الموقوف لا يجوز قبل الهدم
ويجوز بعده وكذلك الاشجار المثمرة
الموقوفة لا يجوز بيعها قبل القطع ويجوز
بعده من المعاوضة صورة
شرط الواقف عدم الاستبدال
فمقتضى الاستبدال اذا كان اصلح
من وقف الاشباه
لا يجوز زلة عدن المسلمين اخذ مال
احد بغير سبب شرعي من فتح القدير
انه ليس للمتولي العزل من غير سبب
حتى يأخذ عشر ثمنه وباقي المسئلة
يفهم مما حرره عطاء الله بعلى في مثل
هذه الواقعة بما جرى في قديم الزمان
٥

ربما تستأجر ارضا ليزرعها فزرعها
فاصابها الزرع افة فهلكت وغرق الزرع
كان عليه اجر الارض كذا في فتاوى قاضيخان
ان يزرعها فاخذ اجرة عليه فزرعها فاصابته

مراتفا قبل الورق

مقاطعه لویرده اولان باغنی زید عمرو بر مقدار اجره به بیع ابلد کده وقف مشولیسی کر
زیدون بیع ابلد یکلک باغک ثمندن عشرنه الورم دیمکه شرعا
قادر اولورمی الجواب اولماز محمد جوی زاده

مراتفا من عطاء انه ان الماء یحتاج فی بیع حکمه الی اذن الحاکم وبانتفاء ظاهر

زید بری مقاطعه لو وقف وکرومی ملکی اولان باغنک کرومنی مشولی اذنسز عمرو بیع
ایلسه بیع مزبور صحیح اولورمی الجواب اولور علی افندی

درد نجی قسم بری مقاطعه لو وقف عرصه اوزرینه اشجار
غرس ایدوب باغچه ایتمک بیاننده در اولدخی درت فصل
اوزرینه در فصل اول اشجاری ملک اولمق اوزره با اذن
مشولی غرس واول اشجاری بیع ایلمک بیاننده در

زید اجوت مقطوعه ایله متصرف اولدیغی وقف ارض اوزرنده اذن مشولیله بعض اشجار غرس
ایلسه اول اشجارک ثمری زیدکمیدر الجواب زیدکدر ابو السعود

مسئله بری مقاطعه لی قدیمه لی وقف واشجاری ملک وملتقطه اولان باغچه سنک
اشجاریني عمرو ده ثمن معلومه بیع ایدر اولدقده مشولی وقف اذنسز الملقه
محتاج اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

غرس فی الوقف من غاله وماله ان قال حوقف فوقف وان لم یذکر شیئا فهو مبرء عنه من وقف لقطه

زید مقاطعه ایله تصرف نده اولان وقف عرصه اوزرینه اذن مشولیله تغییجون اشجار غرس ایدوب
باغچه اولدقده نصکره زید فوت اولدقده حصه اوارثنه اولان عمرو ضبط مرآ ایتدکده مشولی وقف
مزبور عرصه سی مقاطعه لی وقف اولوب وزید بلا ولد فوت اولمغله اول اشجار وقفه
قالورمی چون ضبطدن منعه قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

اذن صاحب الارض فی التفویض کالاذن والوجه تمسک من العادة

عرصه سی مقاطعه لو وقف واشجاری ملک وملتقطه اولان باغچه یه زید متصرف ایکن
فوت اولوب اول باغچه یه ورثه سی ضبط ایدوب مشولی یه عرصه سنک مقاطعه مثلثی
ویرر لرکن مشولی مجرد بدیکزده مقاطعه ثمنکی بوقدر دیوب اول باغچه یه
ورثه دن الملقه قادر اولورمی الجواب اولماز کذا

زید مقاطعه ایله تصرف نده اولان وقف عرصه اوزرینه اذن مشولیله تغییجون اشجار غرس ایدوب
ملتقطه باغچه اولدقده نصکره زید فوت اولدقده حصه اوارثنه اولان فرزندشی اوغلی عمرو اول باغچه یه
ضبط مرآ ایتدکده مشولی وقف مزبور عمرو ده اول باغچه نک عرصه سی مقاطعه لی
اولوب زید بلا ولد فوت اولمغله وقفه قالورمی دیوب عمرو ضبطدن
منعه قادر اولورمی الجواب اولماز کذا

زید بری مقاطعه لی وقف واشجاری ملک وملتقطه اولان باغچه یه متصرف ایکن فوت اولوب فراری
سند وزینی ترک ایتدکده اول باغچه سند وزینه انتقال ایدرمی الجواب اولماز عبد الرحیم

فصل ثالث ذکر اولسان اشجاری
جهت اخرآیه وقف ایتمک بیاننده در

زید مقاطعه ایله تصرف نده اولان وقف عرصه اوزرینه اذن مشولیله تغییجون غرس ایتدیکی اشجاری
جهت اخرآیه وقف ایلسه صحیح اولورمی الجواب اذن حاکملو اولور عبد الرحیم

زید مقاطعه لو وقف برده اذن مشولیله مغروس اولان ملک اشجاری اولانقطه بعده اوغلی
عمرو ده بعده برجهت مؤبده یه صحتنده وقف وشرط وتسجیل شرعی وتسلیم الی المتولی ایدوب
بعده فوت اولوب اوغلی عمروی وقراری هند وزینبی ترک ایلسه هند وزینب
وقف مزبوری نقضه قادره اولورمی الجواب اولماز کذا

زید مقاطعه لو وقف عرصه اوزرنده اولان ملک اشجاری اولانه واولادنه وقف
وشرط وتسجیل شرعی وتسلیم الی المتولی ایلسه وقف مزبور
صحیح اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم

فصل ثالث مغروس اولان باغچه اشجارندن بعضیسی
قوریه نجه اولور یاخود مجموعی قوریه نجه اولور مغروس
اولان قوریه بیع اولنوب ثمنی عقاره تبدیل
وبلا اذن باغچه یرینه بنا وغرس اشجار بیاننده در

عرصه سی برجهته شوقدر اجره مقاطعه قدیمه لی وقف واشجاری جهت اخرآیه مشروطه
وقف اولان باغچه نک نصفنک بالکلیه اشجاری قوریه یوب درت بش دونم
مقداری آچیلوب زراعته صالح اولحالده عرصه مشولیسی اول اجیلان یرلری ضبط
وزراعت مرآ ایتدکده اشجار مشولیسی مجرد ونصف آخر نک حالا اشجاری
ملتقطه اولمغله یرینی دخی اشجار وقفیچون ضبط ایدرم
دیمکله قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

عرصه سی برجهته مقاطعه لو وقف واشجاری زیدک ملکی اولان باغچه نک اشجاری قوریه یوب
کونکاری چیقوب زید یرینی زراعت ایدرکن بلا ولد فوت اولحالده متولی وقف اول باغچه
یرینی طاپو ایله تفویض مرآ ایتدکده زیدک ورثه سی مقاطعه لی اولمغله ملک
ملتقطه اولور دیوب متولی یه منعه قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

اذا عطل بعض الارض وزرع بعضها سنین فلصاحب الارض ان یجبره الی عمارة الکل من احکام الارض

وبناء الشرعی یفهم تاسیسیا من وقف الخزانة

نقلا ظهر الورق من وقف الخزانة

وان غرس شجرة ووقفها فعلی ما تقتضیه الاذن فی البناء وان الشجر تظل البناء من حیث قیامها بالارض من وقف دفع الوسائل ومن محمد جواز وقف ما جری فیه التعامل والمفتوی علی قول محمد کحاصة الناس ونحاملهم بذلک

من وقف اخبار

ویجوز الرجوع عن الوقف وکانی مسجلا من خلاصة الفتاوی وکذا علی افندی

وفی التتمة استأجر ضیعا بعضها مشغولة وبعضها فارغة صح الاجارة فی الفارغ بحصتها من الاجر وله تجوز فی المشغول والفساد فی المشغول لایمنع الجواز فی الفارغ هکذا من العلماء من قال یجوز ایجار المشغول فکان الفساد ومنعنا ظلم بتعدیه الی الفارغ منح شرح جامع الصغیر عمر تاشی

عرصه سی برجهنه مقاطعه قدیمه لی زیدک وقفی واشجاری جهت اخرایه مشروطه عمروک وقفی اولان باغچه نک مرور ایام ایله برمقدار اشجاری قوریوب کوکلری جیقوب عرصه سی نجه سنه دن برو زراعت اولنور اولسه حالا عرصه متولیسی اول زراعت اولنان براری کسنه نک طاپوایله تصرف ندوه اولمامغله طاپوایله ویرر اولدقده مجرد باغچه نک برمقدار براری زراعت اولنور اولدی دیو اشجار ایله مشغول اولمز براری وقفی طاپوایله ویرمکه قادر اولورمی ابکواب اولماز عبدالرحیم

برمی مقاطعه لی وقف وکرومی ملک اولان باغه زید مالک اولدقده برینی وقفی متولیسنه تفویض ایدوب بعده مرور ایام ایله اول باغک کونکلری جیقوب براری زراعته صالح اولدقده متصرفه متولی وقف زیده اول براری زراعت ایله دیوب بعده زید بلاعذر زراعت ایتمیوب بش سنه معطل براغوب وقفه برسنه ویرماسه حالا متولی وقف اول براری طاپوایله تفویضه قادر اولورمی ابکواب اولور عبدالرحیم افندی

عرصه سی مقاطعه لو زیدک وقفی واشجاری عمروک جهت اخرایه مشروطه وقفی اولان باغچه نک اشجاری بالکلیه قوریوب کونکلری جیقوب عرصه صرف قالوب اشجار وقفنده مساعده اولمامغله غرس اولنیوب برفاج سنه دن برو عرصه نک مقاطعه سی وبرلماسه عرصه متولیسی عرصه مزبوره یه ضبط واخره اجاره قادر اولورمی ابکواب اولور علی افندی

زید مقاطعه لو ارض وقف اوزرنده مغروس اولان باغنک کروم واشجاری جهت اخرایه وقف ایدکدن نصکره مرور ایام ایله اول باغنک کروم واشجار نک اکثری قوریوب خراب اولمغله حاصلی خرجنه وفا ایتمیوک وقف مزبورک متولیسی بقیه کروم واشجاری معرفت حاکمله کرو بهاسنه بیع ایدوب ثمنیله وقفه نافع عقار المثله قادر اولورمی ابکواب اولور یحیی افندی

زید مقاطعه ایله تصرف ندوه اولان وقف باغچه یرینک اوزرینه متولیسی اذنیله نفسیچون ملکی اولمق اوزره ابنیه احداث ایتمش اولسه حالا متولی ابنیه مزبوره نک قلعی ارض وقفه مضر اولمامغله قلع ورفع ایتدرمکه قادر اولورمی ابکواب اولور عبدالرحیم افندی

فصل رابع باغچه اجارتین ایله ایجار وباغچه اجر مثل ویرن یدنده ابقا اولنمق بنا ندوه در

برو وقفک متولیسی اولان زید اول وقفک مستغلاندن اولان برو وقف باغچه یه اجاق معجله وموجله ایله ایجاق قادر اولورمی ابکواب اولماز عبدالرحیم افندی

مسئل فی ارض محتکرة وقفی اشجار ها وذهب کروماتها وبرید محکرها ان فتشر تحت یده الی اجره اجاب هو یحکم له بذلک والحالة هذه بل لناظر ان ینصرف بما فیه الحظ کجانب الوقف من اجارتها باجرة المثل ودفعها بالکفة وان حکم بوجوب استیفاء ها فی یده ابدا علی ما وقد صرحوا بانه یجب الاقتصار فی الوقف بکل ما هو انفع له یجب فعلا او وقفع علی الناظر من الاجارة او الدفع بالکفة علی طریق المزارعة من وقف الخیریة

بیع ابنیة الموقوف یجوز الی مزارعا غیر بیع ایه

رجل ابنی عمارة فی الوقف الی مزارعا غیر راجع الیه

وفی الخانیة لو استأجر ضیاعا مشاعا بینها وبین غیره الی مزارعا غیر بیع ایه

هند فرق بیلدیر برو حجت ایله متصرفه اولدیغی مقاطعه لی برینی برکسنه غالبدر چو مقاطعه سن برمقدار زیاده ایدوب برصاحبنک وکیلیله مقاطعه یه طوتوب هندک اولادینک خبری یوغیکن حجت البینی مزبوره هندک اولادی طوبوب بزم مقاطعه لی ملکمز در ایجنده بیش اغاجلر عمزدنی وار در دیوجک مزبور بزم صاحبی بزدن زیاده یه حجت ایله ویردم دیوجک مزبوره هندک اولادی چونکم مقاطعه اوزرینه مقاطعه جائز اولوب انامزملکی ایله طوتدیغنه بزقبول ایدرز ایجنده اغاجلر عمزدنی وار در دیه لرشرعا صحیحه حجت الاذمی حکم اولنور باخود ایل اوتوردیغنه اولاد قبول ایدیجک اولادمی حکم اولنور

ابکواب حجت انلره حکم اولنور اجر مثلی ایسه احمد بن کمال تامل فیه

عرصه سی مقاطعه لو وقف واشجاری اذن متولیله ملکیت اوزره عرس اولنان اشجارک مالکی زید عرصه نک مقاطعه مثلنی عرصه متولیسنه ویروب اشجارک طوبرسی وقفه مضر وکل ایکن متولی مقاطعه مثلنه زیاده ویرماوالا اشجاری قلع ایله ویروب تعنتا اشجاردنی قلع ایتدرمکه قادر اولورمی ابکواب اولماز علی افندی

عرصه سی مقاطعه لو زیدک برجهنه مشروطه وقفی واشجاری جهت اخرایه مشروطه عمروک وقفی اولان باغچه نک اشجاری بنی اشجار متولیسی بکر ضبط ایدوب عرصه متولیسی بشره عرصه نک مقاطعه مثلنی ویرکن بشر اشجار عرصه یه تابعدر دیو اشجاری بکره ضبط ایتدرمیوب عرصه وتضییعون ضبطه قادر اولورمی ابکواب اولماز احمد بن کمال علی افندی

زید مقاطعه لی وقف باغچه یرینه متصرف اولوب سنه بسنه مقاطعه سنی جانب وقفه ویروب مقاطعه قدیمه سی تمام اجر مثله معادل ایکن حالا متولی وقف مقاطعه مزبوره یه قناعت ایتمیوب زیدون شو قدر اجره زیاده المغله قادر اولورمی ابکواب اولماز عبدالرحیم

زید کمر دون عشرا ایله یکی باغچه مقاطعه سی وقفنده درت یحق دونم بازلمش اولوب زیاده سن وقفه الوم دیوب عمر دمتولی اولوب زیاده سن المغله قادر اولورمی ابکواب اولور زید کاذن متولیله غرس اولنمش اشجارک اولوب زید ایل ویردیکی اجاره یه ویرسه زید جمله یه اجاره شرعیه ایله مستأجر اولوب مدة اجاره تمام اولمش وکل ایسه اولماز محمد چوی زاده

زید متولیسی اولدیغی وقفک ایکی قطعه باغچه سی خرابه مشرفا ولدقده عمرو مقاطعه یه ویروب برآز اجرت معجله الوب باغچه یه تسلیم ایدوب حجت ایتدرکه نصکره عمرو مزبور معمور ایدوب اون بش سنه متصرف اولوب اشجار مثمره غرس ایتمش ایکن زید مزبور باغچه نک مقاطعه سن زیاده ایچمکه شرعا قادر اولورمی ابکواب اولور محمد زاده

رجل بنی فی ارض الوقف بناء بغیر اذن ناظره ثم وقف صار وقفا واتلفه ولا ضمان علیه من غرامة ما اکل والغرس کالبناء کما مر

مر شبیه مرارا

قال محمد رحمه الله رجل اکتری دارا علی انها الف ذرع بالف درهم فوجدها اکثر فهی کلها له والجواب فی الاراضی کما هو فی الدار ها هنا فرع کالدار

تاتارخانیه من البیع

واما الزیادة علی المستأجر بعد ما تبین او غرس له فی مزارعة اجارة الاشباه

زید واقفک اولادنه وقف ایدوب تولیتی ارشد اولادنه شرط ایلدیکی عقارک متولیسی
اولان بنه اولادون عمرو وقف مزبورک برمقدارینی اشجار مثمره سیله بهرسنه برمقدار
اجره مقاطعه ایله زیده ویروب زید وجه مشروح اوزره ارض مزبوره بو اشجار مثمره سیله
مدت مدیده تصرف ایدرکن متولی مزبور فوت اولوب بطن ثانیده بنه اولادندن برینه
متولی اولمایه خالد مقاطعهٔ مزبوره لی بری اشجار معهوده سیله وقفیجون تصرف
ایلمکله شرعاً قادر اولورمی الجواب اولور ذکر اولنان زیدک مدت معینه ایله
اجارهٔ صحیحه ایله اجاره بسنده اولیجی محمد رأفت عفی عنه

بشنجی قسم بری مقاطعه لی وقف چایر بیانیده در
اولدخی اوچ فصل اوزرینه فصل اول اجر مثل کرک خام یرک
آچلسون کرک اچلماسون لازم کلدیکی بیانیده در

زید دومی وقف برده برقطعه چایر اولمغله قابل اولان برده النمش اقچه مقاطعه تقدیر
ایدیروب متولیدن وجه الوب تصرف ایدوب چایرکن محصولن هرپیل ایکیشر بیک اقچه یه
بیع ایدوب بو وجهله بیلا تصرف ایکن حالیا عمرو چایرک مقاطعه سن ایکیوز اقچه ایدوب
وقفه اوچ بیک اقچه دخی اجرت معجله ویروب طلب ایله متولی شرعاً چایری زیده ضرالوب
عمرده ویرمکه مشروع ومتبدر اولجق شمدیه وکین اهالیلهٔ ثم اولور
بوصورتده زید چایری بن عالم ایله اجوب زحمت چکدم کمنه یه وفعل ایدرمزین بودرجهله
چیک برلری اچوب چایر ایدوب تصرف ایدرمون النمق یوقدر ویوب شرعاً متولیسنک
چایری عمرده ویرمسنه مانع اولمغله قادر اولورمی الجواب اولماز اما ایل ویردیکی اجرت معجله یه
واجرت مؤجله یه ویرسه متولی اکه دخی ویرمکه قادر در بوصورتده النان اجرت معجله
اقچه سی شرعاً وقفه حلال اولورمی الجواب حلالدر بوصورتده زید عمرو ویردیکی اقچه یه
بندخی ویررین وزیاده ایله اولان مقاطعه یه قبول ایدرین ویسه متولی سن بوقدر پیل
وقفه قدر ایدوب مقاطعه یه اجر مثلندن اکسک ویردیک بهادخی ذمی سن عمرو
وقفه سعی ایدوب مقاطعه یه اجر مثل اوزرینه زیاده ایلدی وهم سلمدر وال سفرده
ویسه شرعاً نقیصه ویرمکه اولی در الجواب سلمه ویرمکه اولی در
شمدیه وکین عملنک اجرتن چایردن اضعاف المثلدر
اقادخی زیاده اجرت معجله ومقاطعه ویررسه
اکه ویرمکه اولی در ابوالسعود افندی

فصل ثانی چایر برینی جهت اخر آیه وقف اینمک
وبلا اذن المتولی چایر فراغی ومتوفاتک اوغلی فوت اولسه عینی
وعوی اینمک ومتولیسنک اجاری بیانیده در

زید اراضی امیریه دن طاپو ومقاطعه ایله تصرفنده اولان چایر برینی طرف
سلطنت علیه دن کندویه تملیک اولندین برجهته وقف ایلسه
صحیح اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم
زیدک اوفاقندن اولوب عمروک طاپو ومقاطعه ایله تصرفنده اولان چایر برینی عمرو
برجهته وقف ایدوب بعده اول چایر برینی اجاره معجله ومؤجله ایله بکره ایجار
وتسلیم ایدوب بکر متصرف ایکن بلا ولد فوت اولدقده زیدک وقفی متولیسی
بشر وقف ثانی صحیح دکلدر ویو اول چایر برینی الوب ضبط مراد ایتدکده
عمروک اوغلی خالد وقف ثانی صحیح اولمایجق بابامک فوتندن صکره
اول چایر بری انتقال عادی ایله باکه انتقال ایدرجو
بشری ضبطدن منع ایدوب کندی ضبطه
قادر اولورمی الجواب اولور
زید مقاطعهٔ قدیمه ایله بروقف چایره متصرف ایکن بلا ولد فوت اولسه
متولیسی اول چایری طاپو ایله ویرمکه قادر اولورمی
الجواب اولور عبدالرحیم افندی
بروقفک مقاطعه لی چایر برینک متصرفی زید فوتنده اولوب بنیجاری قالوب متولی محلول اولنجه
چایری مقاطعه سبله آخره ویروب بنیملر بابامزون قالمش چایر بریدر بزه انتقال ایدر
سائر املاک کبی بودخی بزم حق شرعیمز در چوجوعوی ایدوب المغله شرعاً قادر اولورمی
الجواب اولماز وقف کبرسنک حق شرعیسی اولماز
بوصورتده محلول اولان چایری اجر مثل اوزره مقاطعه ایله آخره ویرمسی
متولینک شرعیدر الجواب شرعیدر رأیمز
کمنه تصرفه قادر دکلدر ابوالسعود افندی
بربلده ده واقع اولان وقف بستانک مقاطعه ایله متصرفی اولان زید بلا ولد ذکر
فوت اولسه اول بستان زیدک قرینه انتقال عادی ایله انتقال
ایدرمی الجواب طاپولی جه ایسه عبدالرحیم افندی

واذا آجر ارضا فيها نخل وشجار على ان يسلم ثمرة النخيل والشجار مستأجرة فالعقد جائز وتكون الثمرة بينهما على الشفعة دون العين من المحيط في الحيل

وان كانت الزيادة اجر المثل فالخيار قبلها فيفسخها المتولي ثم يؤجرها ممن زاد الى حين انقضاء مدة الاجارة الاولى الاشباه ملخصا

الخامس اجر المثل في اجارة الكفاية بطيب وان كان الطيب حراما الاشباه في الخلو احكام الاستئجار

ولو وقف ارضا فقطعها ثم باعها الساقط فان كانت متكاثفة لا موزعة مع وان كانت من بيت المال لا يصح اسعاف فيما يجوز وقفه وما لا

الاصل ان الاجارة تنفسخ بالموت وانتقاله الى الاولاد وامر خانوني وباقي القيود وبفهم مما مر من الاشباه قبل خاتمة الاوراق

انجاب رشد الوقف فانكاك وجعل فكاك فوتبياع وما فوريث ورفعها المتولي الصحيح مفوض الى متوليها الى آخره من وقف الجمرية

الناظر وكيل الواقف عند ابي يوسف ووكيل الفقراء عند محمد من وقف الاشباه

متوفاتک محلول اولان برلری بنجی وغلته طاپو سز انتقال ایدر قانون جدید فی بیان الاراضی وهر مانعک سبب قبیل ربعه اوراق من جهاتك افندی

فصل ثالث مرور زمان بیانده در

زید بوزاقچه مقاطعه ایله ایکی قطعه چایرلره سنه سبع وخمسین وتسعمائه ده متولی علی چلبی ومتولی یحیی بک جمله یه متصرف اولوب حقوقن جابیله بیقصور ادا ایدوب الله تمسکلر المشیکن حالیا عمرو کلوب مذکور جابیله بایام شجاع بک سنه ثلث وثلثین وتسعمائه ده متولی اولان محمد چلبی حجتی موجبنجه متصرف اولمشیدی اول تقدیرجه مذکور چایرلر باکه مستقلدر ارثله حفدر متولیلرک سائره ویرد کلری شرعا جائز دکلدر جوعوی ایدوب چایرلرینی المغه شرعا قادر اولورمی ایکواب اولماز نامشروع وباطلدر وقف موروث اولماز چایرمتولی اللده درکیمه دیلرسه اکه ویرر بوصورتده عمروک دعوایه استحقاقی اولورمی ایکواب اصلا اولماز بوصورتده زید ذی الید دعوا سن ایدوب بالفعل متولی اولانه ونفیچون اختیار یله ایکی بیک اقچه اجرت معجله ویروب سنوی مقاطعه سیله قبول ایدوب مقرر نامه طلب ایتدکده مذکور ایکی بیک اقچه نک ونفیچون النمسی وچایر تصرفیچون مقرر نامه ویرلمسی مشروعمیدر ایکواب مشروعدر حتی زیاده ویررکمسنه یوق

ایسه صرف ذوالیدا ولمق دعوا کا مشروعدر اعتبار اولماز ابوالسعود

بروقف چایری زید معرفت متولیلیله متصرف اولان عمروک اولوب متولی وحی مقاطعه تقدیر ایدوب اون درت بیلدن زیاده متصرف اولوب وقفه مقاطعه سن ویررکن حالا متولی اولان بکر بالسبب چایری زیدون المغه قادر اولورمی ایکواب وقفه انفع جهه اولور ابوالسعود افندی

التنبیه قسم طاپولی ومقاطعه لی ومقاطعه سز وقف نارلا بیانده در اولدینی اون نوع اوزرینه در نوع اول

وقف نارلا اوزرینه بنا وغرس بیانده در اولدینی بش فصل اوزرینه فصل اول باذن متولی بنا وغرس بیانده در

زید متولیسی اولدیغی وقف نارلایه طاپو وسنه ده اجر مثلی مقاطعه ایله عمرو ایجار وتسلیم ایدوب عمرو دخی اول نارلانک اطرافنه نفیچون ملکی اولمق اوزره اذن متولیله بنا ایدوب وایچنه اذن متولیله اشجار غرس ایدوب ملتفه باغچه ایتدکده نصکره زید معزول اولوب یرینه بشر متولی اولدقده بن سنک اول نارلانک اطرافنه دیوار وایچنه اشجار غرس ایتدیکمه متولی سابقک اونی طوتمام دیوب اول دیوار ایله اشجاری عمرو قلع ایتدرمکه قادر اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم افندی

مرتفعة تقابل ظهر الورق مما يخصه بعلامة ط

متولی ایدیغمل اوقاف ایکون متولیه نقله عطار اشه عن الاسعاف وقد تقدمت مسئلة بطلان الاجارة المطويلة ح

وفی جامع الفصولين والخلاصة وغيرها ان المستاجر اذا غرس فی ارض الوقف صار لزمها حتی القرار وهو المستحق بالكرة وآراه الاستبقار له باجر المثل انتهی خيرية فی اوائل الوقف

فصل ثالث بلا اذن المتولی اشجار مثمره یه وقف بیانده در

زید تصرفنده اولان ارض میریه یه اشجار مثمره سیله صاحب ارض معرفتنسز عمرو وقف ایله زید فوت اولدقده صاحب ارض یرینی آخره طاپو ایله ویرسه عمرو اشجار مزبوره باکه وقفدر دیو مبوه سین المغه قادر اولورمی ایکواب اولماز اشجار زیدک ورثه سنه انتقال ایدر عامد افندی

فصل رابع مشروطه اولان اوقاف بیانده در

ارض میریه ده واقع خاص باغچه خرابه مشرف اولمغین ورکاه معلایه عرض اولنوب بیع اولنمیچون امر پادشاهی وارد اولدقده زید ملکیت اوزره اشتراء ایدوب ثمنی خزینه عامره یه تسلیم ایتدکده نصکره ذکر اولنان باغچه یه تعمیر وترمیم وایچنه اولر بنا ایدوب برزمان متصرف اولدقده نصکره صاحب معرفتیله اولا ودنه بطنا بعد بطن وقرنا بعد قرن وقف ایدوب اللرینه معرفت شرعله وقف نامه ویرسه انمدوخی ذکر اولنان باغچه یه وقفیتی اوزره تصرف ایدوب سال بسال صاحب ارضه عشرین اوا ایدرکن زید مرقومک سائر ورثه سی ارض میریده اولان باغچه نک وقفیتی صحیحه وکلدر ویمکه قادر اولورمی ایکواب اولماز زیدک اولوب ملکیت اوزره تصرف ایتدیکمه بالاتمام

زراعت اولنه کلن بروقف برک جانبی طریق عام اولوب وقربه قربنه اولمغله محصول ضبط اولنیوب وقفه نفعی اولمامغین حسبی متولی اولان زید ذکر اولنان یری رأی حاکمله عمرو باغ ویکمک ایچون بیلده برمقدار اقچه اجر مثلیله مقاطعه یه ویروکده عمرو الوب باغ ویکوب اطرافنی حولی ایدوب ضبط ایدرکن فوت اولسه ورثه سی مقاطعه یه یکسن ویروب باغی ضبط وتصرف ایدرلرکن آخر متولی یاوانقک مرزنده سی باغی عمروک ورثه سنه قلع ایتدیروب یری الوب ونفیچون ضبط ایتمکه قادر اولورمی ایکواب وقفه انفع جهه اولور ابوالسعود

فصل ثانی اول ابنیه واشجاری جهت اخراجه وقف بیانده در

زید مقاطعه ایله تصرفنده اولان نارلا اوزرینه اذن صاحب ارضله نفیچون ملکی اولمق اوزره اشجار غرس ایدوب بعده اول اشجاری جهت برده وقف وشرط ایلسه وقف مزبور صحیح اولورمی ایکواب حکم حاکمله اولور عبدالرحیم افندی

فصل ثالث بلا اذن المتولی اشجار مثمره یه وقف بیانده در

زید تصرفنده اولان ارض میریه یه اشجار مثمره سیله صاحب ارض معرفتنسز عمرو وقف ایله زید فوت اولدقده صاحب ارض یرینی آخره طاپو ایله ویرسه عمرو اشجار مزبوره باکه وقفدر دیو مبوه سین المغه قادر اولورمی ایکواب اولماز اشجار زیدک ورثه سنه انتقال ایدر عامد افندی

فصل رابع مشروطه اولان اوقاف بیانده در

ارض میریه ده واقع خاص باغچه خرابه مشرف اولمغین ورکاه معلایه عرض اولنوب بیع اولنمیچون امر پادشاهی وارد اولدقده زید ملکیت اوزره اشتراء ایدوب ثمنی خزینه عامره یه تسلیم ایتدکده نصکره ذکر اولنان باغچه یه تعمیر وترمیم وایچنه اولر بنا ایدوب برزمان متصرف اولدقده نصکره صاحب معرفتیله اولا ودنه بطنا بعد بطن وقرنا بعد قرن وقف ایدوب اللرینه معرفت شرعله وقف نامه ویرسه انمدوخی ذکر اولنان باغچه یه وقفیتی اوزره تصرف ایدوب سال بسال صاحب ارضه عشرین اوا ایدرکن زید مرقومک سائر ورثه سی ارض میریده اولان باغچه نک وقفیتی صحیحه وکلدر ویمکه قادر اولورمی ایکواب اولماز زیدک اولوب ملکیت اوزره تصرف ایتدیکمه بالاتمام

مرتفعة قبل الورقتين مما نفع الوسائل

اقول ما ذكره من جواز بيعها اذا رآى فی ابدی الرفقاء لا يجوز بيعها وبيعها واستبدالها الا باذن السلطان من البزازية فقد ورد امر السلطان فی سنة خمس واربعين والف وكاتبه روم ايلی بان الاراضی الاميرية اذا حالت متصرفها بلا ابن فمستحقها صاحب الارض وسائر ورثته يطلبونها ما عطاء رشها الی آخره من دعوی الخصر

فائدة اذا بطل الشیء بطل ما فی ضمنه وهو معنی قولهم اذا بطل المقتضی بالكسر بطل المقتضی كما شباه فی حرف الثالث اجابه فهم يكون ابناء له فيورث عنه خيرية

اقول ما ذكره من الاراضی التی باعها السلطان وحكم بصحة بيعها ثم وقفها المشترون فانه لا يجوز من مزاحمات شرذمة فان قلت علی فی هذه بيعا لذلك اصل قلت نعم كما بيته فی الرسالة المرضية فی الاراضی المصرية من وقف الاشباه

عبد الرحيم علی افندی

شرط الواقف ان يكون المتولي اولا فلان ثم اولاده ولو دونه على المقاصي الذي يلي الخير باجنابة ولو دونه على الصحيح وقيل فالاقرب

جامع الفصولين في الفصل الاول

يلزم مسئلة ولاية الغير لو بجنابة كالاجنبي

وذا عزل القاضي المتولي وولى غيره

الى مرمرآتا من وقف الاشباه

خلافه تتبع

واذا عزل القاضي المتولي وولى غيره

الى مرمرآتا من معين الفتى في الاجارة

الاصل ان المالك يصير مسترد المنصوب

باثبات يده عليه من غصب البدائع

الشيئ المفوض الى اثنين وبكلا بعدها

كالوكيلين والوصيين والناظرين

والقاضيين والحكمين والمؤذنين

بمشباه في آخر كتاب الوكالة

ما شرطه الواقف لاثنين ليس لاحدهما

الانفراد من وقف الاشباه

ولا بوجوه الموقوف عليه كالامام والاقرب

واولاد ونحوهم لعدم تصرفهم في حصته

اقامة بولية بان يجعله الواقف متوليا

في يكون له حق التصرف درر

في فصل تبع شرط الواقف

ليس لاحد الناظرين التصرف بغير رأي

الآخر من وقف البحر

فصل

فصل خامس وقف اولاد اكروم واشجار ك قوريسي بيانندە در

زيد كه عرصه سي مقاطعه لو وقف وكرومي ملك اولاد باغنك چفلري قوريسوب كوكلري چيقوب عرصه صرفه قالسه زيد باغه مالك اولدقده برينى تفويض ايتمش اولمايجق متولى وقف اولدن طاپو ايله ويرمكه قادر اولورمى ايكواب اولور عبد الرحيم

زيد وقف نارلالرى متوليسندن طاپو ايله الوب بعده اول نارلايه اذن متوليله اشجار غرس ايدوب ملتقه باغجه اولدقده زيد اول اشجارى جهت اخرايه وقف لازم ايله وقف ايدوب بعد زمان زيد فوت اولدقده اشجار قوريسوب كوكلرى چيقوب عرصه بيضا اولدقده زيدك ورثه سى اشجارغرسنه وقفده ساعده اولمامغله اول عرصه يى زيدك اولغى بكر زيدك وتفيجون

زید تصرفنده اولان وقف برک حق تصرفن متولی معرفتنسز عمرده و برمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز حامداً افندی

زید تصرفنده اولان برقطعه وقف تارلایه متولی معرفتنسز برآخره بدل مقابله سندده عمرده
تفویض وتسلیم ایدوب بکر قاضی یه بیعت ایدرسه حالا عمرو اول تارلایه ضبط ایچون متولیسندن
صرمجا اذن تمسکی الدین زید بلا ولد فوت اولیجق متولی ذکر اولنان تارلایه محلول دیو طاپو ایله
وبرمکه قادر اولورمی الجواب اولور یحیی افندی فی الاراضی

حنطه طاپو ایله تصرفنده اولان وقف تارلالری زوجی زیده فراغ وتفویض ایدوب بعده زید
طلقدن سنه ضبط وزراعت وعشرین متولی یه ویرسه لکن فراغ وتفویضه اذن صریحی بولنمدین
حنطه فوت اولسه متولی اول تارلالری رهندک محلول دیو طاپو ایله

وبرمکه قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم

نوع رابع طاپو بیانده در اولدخی درت فصل
اوزریته در فصل اول طاپو ایله اولان بیانده در

سپاهی اولان زید بر وقف یره ایل ویرمکی طاپو ایچون زیاده طاپو ویرکن متولی ذکر اولنان
یری قریه مزبوره اهالیسنه ویرمیوب آخره وبرمکه قادر اولورمی الجواب اولور وقفه انتفع یمیه

زید فوت اولوب تصرفنده اولان وقف یری خالی قالوب اولاد ذکوری فالماسه
متولی ذکر اولنان یری طاپو ایله زیدک قرنداشی اولغلی عمرده ویرمیوب
آخره وبرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید تصرفنده اولان ارض وقفی زراعت ایدوب وقفه عشرین وسائر رسومن
ویرکن متولی طاپو ایله آخره وبرمکه قادر اولورمی الجواب وقفه
فائده زائده اولیجق اولور

زید متوفانک تارلاسی صغیر اولغلی عمرده انتقال ایدکده اون سنه دن زیاده زمان
زراعت اولنماسه حالا متولی وقف اول تارلایه زراعت اولنمادی دیوب
طاپو ایله وبرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

زید بلا ولد فوت اولوب تصرفنده اولان تارلالری طاپو یه مستحق اولدقده متولی وقف اول تارلالری
طاپو ایله عمرده ویرمش اولسه حالا زیدک آخر قریه ساکنه اولان لاب قرنداشلری حق طاپو
بزمدر دیو عمروک ویرمکی رسم طاپو یه ویروب اول یرلری یدندن المغه
قادر اولورلرمی الجواب اولماز یحیی افندی فی الاراضی

وانما من کان فی تصرفه ارض منها
فطلب له ان تفویض حق تصرفه الی الغیر
باذن صاحب الارض حتی لو کان تفویضه
بغیر اذنه لا یعتبر کقوله نائبا عن السلطان
فی ذلک والله اعلم من دعوی الخصوص
والمتولی وکیل الواقف والمقرر کالمامور

وعلی الحاکم ولایته الاجارة مع وجود الناظر
جزم فی الاشباه بانه لیس له ذلک
نهر فاتح فی الوقف

طاپو ایله ویرلان وقف یرلرک زمان تصرفلری بیان اولنمامغین
اجاره فاسده ویرمکله معروضات
وتحسبی اقه یتعین الاقناء فی الواقف
بالانتفع له

وما کان اوزر لوقف والانفع یجوز
للمتولی فعله وما لا فلا عطاء الله
عن الاسعاف

زید صغیر بابا سندن انتقال ایدوب انک
انتقال ایدیکی وقف تارلا اون سنه
زراعت اولنمیوب حالا متولی عمرو اول
تارلایه طاپو ایله وبرمکه قادر اولورمی
الجواب اولماز کتبه المقصر محمد بن
فانوت نامه

متوفانک محلول اولان یری قرنداشلرینه
بوغیه لاب ایله قرنداشلرینه بوغیه
اول محلده ساکنه قرنداشلرینه
بوغیه باباسنه بوغیه وانلرده
بوغیه حصه غیری اقاربه حق طاپو بوقدر
من المحلی المرحوم

فی بیع الوفا بان هو بمنزلة الرهن او بیع فاسد او بیع باطل او امر رابع ما ذا الحکمه الجواب امر رابع له شبه بالبیع من حیث انه
بعض عبارته من البدایع بعد ما قبضه المشتری او له شبه بالرهن من حیث ان البدایع یأخذه عند نقد الثمن
وشبهوه بالرهن انه من مجموعه کما یظهر فی البیع بالوفا

زید عمرو متولیدن معامله ایله الدینی وقف اچه مقابله سنده مقاطعه لی یزاوزرنده اولان
اونی رهن قویوب یا استغلال طریقیله متولی یه بیع ایدوب بعد التحلیه کرو اجاره یه الصحیح اولورمی
الجواب بیع واستیجار جائزدر رکن منزل مرفوقک رهنیتی جائزدر کلدر ابو السعود

زید بر وقف یزاوزرنده مبنی اولان ملک جفتلکنی وسائر آلات معلومه سنی عمرده بیع وتسلیم
ویرمش وعمرده اذن متولیسیله فراغ ایتدکده متولی وقف مزبور زیدک الدینی اچوب
وتفیجون رسم المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید تصرفنده اولان وقف تارلاسنی عمرده تفویض ایتدکده متولی وقف مقابله اوزنده اونی کلان
اچه یه زیدنمی الور بونجه عمرودنمی الور الجواب عمرودن الور یحیی افندی

زیدک تصرفنده اولان وقف یزاوزرنده اذن متولیسیله عرس ایتدکی کروم واشجاری زیدک
وفاتنده عسکره وقرسنه انتقال ایدرمی الجواب انتقال ایدر یحیی افندی

زید متوفانک تصرفنده اولان بروقف تارلا محلول اولوب طاپویه مستحق اولسه
ذکر اولنان تارلاده فدانیه بتن جوزاغاجی ارضی تابعدریونجه ورثه یری
انتقال ایدر الجواب ارضه تابعدر یحیی افندی فی الاراضی

زید طاپو ومقاطعه ایله بر تارلایه متصرف ایکن فوت اولوب محلول دلمغله متولی وتفیجون
ضبط مرآ ایلدکده ورثه سی مجرد مقاطعه لی اولمغله ملک حکمنده اولور
دیوب ضبطه قادر اولورلرمی الجواب اولماز عبد الرحیم

نوع ثالث فراغ بیانده در اولدخی ایکی فصل
اوزریته در فصل اول فراغ صحیح بیانده در

زید عمروک طاپو ایله متصرف اولدیغی تارلاسنی اذن متولیسیله برمقدار بدل معلوم مقابله سنده عمروه فراغ
تفویض ایلدکده متولی مزبور تمسک اچه سی دیوب وتفیجون برمقدار اچه ویروب اولدخی الوب مصارف
وقفه صرف بلدکده عسکره زید اول تارلالری برفراغ سنه ضبط ایدوب بعده بدل مزبوری عمروه
ویروب رضاسیله اول تارلایه عمرو واصل زید وجه محرر اوزره وبرمکی اچون
متولیدن استرداد ایلمغله قادر اولورمی الجواب اولماز

فصل ثانی فراغ مریض وفراغ بلا اذن بیانده در

زید مرض موتنده تصرفنده اولان وقف تارلاسنی اذن متولیسیله عمروه فراغ ایدوب بعده زید بلا ولد
فوت اولوب حالا متولی فراغ مزبور معتبر دکلدر دیوب اول تارلالری عمردن وتفیجون
الوب طاپو ایله آخره وبرمکه قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم

وکذا من اعطی درهما فی عمارة المسجد
او فی مصالحه یعتبر بطریق الهبة
فصولین معزیة

ولا یکفی لصحة الهبة فی الهبة
اذا صارت مشغولة قاضیخان
فی الرجوع عن الهبة

بناء الفانوة عدم اعتبار الفراغ
الواقع فی المرض وله بقدره بالبینة
الشرعیة وبناء الشرعی قد سبق
من عطاء الله فی القطعة الاولی من الساقیة

رجل قرض فی مرض موته مالی جده من المزارع الی رجل ثم مات وانصاحب الارض
ان یقبض منها الی آخره ان المتولی اجره اعلام الاراضی باشد

برقریه اهالیسندن اولوب اول قریه حدودنده برقاچ قطعه تارلالره منصرف اولان زید بلا ولد فوت اولدقده قریه اخر اون اولوب اول قریه ده علاقه سی اولمیان عمرو ذکر اولنان تارلالری متولی وقفدن طاپویه مستلیله اولوب بش سنه تصرف ایلدکدن صکره اول قریه اهالیسندن بعض کمسنه لر قریه مزبوره ده اولان برلری آخر قریه دن اولان کمسنه یه تصرف ایلدرمز دیو عمروک ویرمکی رسم طاپوی ویروب اول تارلالری یدندن المغه قادر اولورمی ایجواب اولمازلر یحیی افندی کذا

زید طاپو ایله تصرف ایلدکده اولان وقف تارلالرینی اون متولیسلیه دعاوی عمرو دخی منصرف ایکمن زید بلا ولد فوت اولسه متولی وقف اول تارلالری زیدک محاصولندن طاپو ایله آخره ویرمکه قادر اولورمی ایجواب زیدک ورثاسی مرض موتنه وکیل ایسه اولمازلر عبدالرحیم

زید بلا ولد ذکر فوت اولوب تصرف ایلدکده اولان وقف تارلالری سنی طاپو ایله اولدقده متولی وقف اول تارلالری زیدک کبیره قزلری همشیره سی وزینبه عرض ایلدکده امر امتناع واسقاط ایلدکلرنده زیدک اخر قزی عایشه صغیره بولنمغله متولی اول تارلالرک جمله سنی طاپو ایله عمرو ویرمش اولسه عایشه بالغه اولوب اون سنه کچدکدن طاپوی مثلثی ویروب جمله سنی عمرو دن المغه قادر اولورمی ایجواب اولورر

زید تصرف ایلدکده اولان مقاطعه قدیمه لی وقف تارلالر اوزرینه اون متولیسلیه اشجار غرس ایدوب مثلثه باغچه ایلدکدن صکره زید فوت اولوب انجق قزی هندی ترک ایتمکله هند اول باغچه یه ضبط ایدوب برینک اجر مثله معادل مقاطعه سن متولی یه ویررکن متولی وقف مزبور مجرد زید بلا ولد فوت اولمغله باغچه نک بری مستحق طاپو اولورهند بندن طاپو له سون یاخود آخره تفویض ایدرم دیمکه قادر اولورمی ایجواب اولمازلر عبدالرحیم

زید کک مقاطعه ایله تصرف ایلدکده اولان وقف عرصه اوزرینه متولیسی عمرو زید برکرمدخانه بنا ایلدکده اون دیروب بدینه تمسک ویردکده صکره زید اول عرصه اوزرینه کرمدخانه بنا ایتمکله مرآد ایلدکده متولی اون دن رجوع ایلدم ویوب زیدی بنادن منعه قادر اولورمی ایجواب اولور عبدالرحیم افندی

فصل ثالث تعطیل بیانندہ در

بر وقف تارلایه منصرف اولان زید فوت اولوب تارلاسنی اوغلی عمرو ضبط وزرعت ایلدکده متولی وقف زید مقدما بو تارلایه درت بش سنه بلاعذر تعطیل ایدوب تارلاسی طاپویه مستحق اولمشدی دیو تارلایی عمرو ضبط ایلدیکه قادر اولورمی ایجواب اولمازلر یحیی افندی فی الاراضی

زید بر وقف اورمانه متولیسی عمرو دن طاپو ایله اوب بالطه سیله اجوب زرعت ایلدکدن صکره زید آخر دیار کیدوب بش سنه تعطیل ایتمکله عمرو اول تارلایه بکره طاپو ایله ویرمش اولسه بعده بش سنه دخی مرور ندن صکره زید کلدکده اول تارلایی بکرک ویرمکی رسم طاپویه بکره ویروب یدندن المغه قادر اولورمی ایجواب اولمازلر یحیی افندی کذا

زید کک متولیسی اولدیغی بر وقف قریه سنه برقاچ کمسنه لر تصرف ایلدکده اولان وقف تارلالرینی برغوب آخر دیاره کیدکلرنده تارلالری اوچ سنه بلاعذر زراعت اولنیوب معطل قالمغله متولی اول تارلالری طاپو ایله بکره تفویض ایلدکده صکره اول کمسنه لر کلوب مقدما اول تارلالرینم ایدی دیو دعا قله یه قادر اولورمی ایجواب اولمازلر عبدالرحیم

فصل رابع مرور زمان بیانندہ در

زید بر وقف مزرعه یه متولی اذنیله فاریجدن بکره ویروب بکر مزرعه یه اون بش سنه تصرف ایله عالیا متولیسی مزرعه یه بکره الوب اجاره ایله بشره ویرمکه شرعا قادر اولورمی ایجواب اولور

زید تصرف ایلدکده اولان برچفتلک وقف برینک اکثینی اون بیلدن زیاده معطل قویوب برمقداری زراعت ایدوب متولی زیبه غدر ایدرسن دیو چفتلکی زیدن الوب غیره ویرمکه قادر اولورمی ایجواب اولور ابوالسعود

زید عمرو وقف برضه برمقداری متولی اذنیله بیع ایدوب عمرو دخی بکرمی بیلدن برو تصرف ایدوب بعده زید مزبورک قرنداشی بکر مذکور عمروک ویرمکی ویروب المغه قادر اولورمی ایجواب متولی اولمده در ابوالسعود افندی

وصاحب الارض مامور بالاذن لیس له الامتناع عن الاذن احکام الاوقاف

وان تعطل بعض منفعة الوقف بلا اذن صاحب الارض لا تزول عن يد المتولي حقيقة فكانت في يد المتولي اليه عارية من دعوى الضرة

مزارعة من الاخيار

ومن عجز عن رضا الملك مسنون فلم يزرعها وفعها الامام الى غيره لان العجز كالموت واما مام وفعها ليحصل العشر والخراج فانه لم يحصل وفعها الى غيره ليحصل منها واختيار في حياة الموات

ويؤخذ الخراج مما مضى لما وقفه وبذلك لا يبطل الخراج فتح القدير في الخراج

والحق في دعوى الاراضي يبطل بالترك والاعراض كذا في الكشاف والاختيار وعليه الفتوى السلطاني من محكمة الاوقاف

واغا يعمل المتولي الاذن فيما يزيد الوقف به خيرا من وقف الغبطة وعند تساوي المنافع الاسعاف ما يناسبه

برقریه طبرا فنده قانون اوزره طاپو بر مستحق اولدیغی برای صاحب ارض اول قریه اهالیسنه دیر بر سوء خارج قریه اهالیسنه دیر بر سوء بر پیش کلش وکل بعده قریه اولدقده اهالیسی المور برسنه مرور ایتمش بعده المغه قانون فی ناموس قانون نامه

مزبانه ظهر المورف

متولی قانک قزلری صغیره وکبیره اولدقده بابالری وفات ایلدکی تاریخده اون بیلدن زیاده وکک رسم طاپو ایله اوب اون بیلدن عسکره ویرلیه جکی فرمانلو سلطان محمد زمان سلطان محمد من القانون

زیدک متصرف اولدیغی وقف دکرمن خراب اولوب فرق سنه عرصه سی خالیه قالوب
بو مقدار زمان صاحب ارضه مقاطعه ویرمامش اولسه حاصاحب ارض اول دکرمن
او جانبی طاپو ایله ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

نوع خامس اجر مثل بیانده در اولدغی ایکی فصل
اوزرینه در فصل اول اجر مثلی طلبی بیانده در

محلول اولان تارلالری متولی طرفندن تفویضه وکیل اولان زید محلول اولان بر تارلایه عمرو
رسم طاپوی مثلندن نقصان فاحش ایله تفویض ایتسه متولی وقف تفویض مزبوری
طوغریسوب اول تارلایه رسم طاپوی مثلیله آخره تفویضه قادر
اولورمی الجواب اولور یحیی افندی فی الاراضی

فصل ثانی اجر مثلی تکمیلی بیانده در

بر وقف قریه یک برسنه وقفه عائد اولیجی محصولاتی متولی وقفدن برمقدار اقچه یه برویله التزام
مغطوفا التزن زید وآروب اول قریه یه ضبط ایتدکده زمان ضبطدن بلاولد متوفی اولان
عمروک تصرفنده اولان اون بیک اقچه طاپوی مثلنه تحملی اولان تارلالری بش بیک اقچه رسم طاپو ایله
بکره ویرسه حالا زیدک مدت التزامی تمام اولدقده متولی طرفندن وکیل وضابط اولان بشر اول
تارلالرک طاپوی مثلنه وکین نقصانی بکرمن تکمیل وجهی اوزره طلب ایدوب المغه
قادر اولورمی الجواب اولور یحیی افندی کذا

زید بلاولد فوت اولوب تصرفنده اولان وقف تارلالری محلول اولدقده متولی وقف اول
تارلالری طاپوی مثلندن نقصان فاحش اولان رسم طاپو ایله عمرو ویرمش اولسه حالا متولی مزبور
عمرو طاپوی مثلنی تکمیل ایله ایتمز سن اول تارلالری یدکدن الوب آخره
ویررم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولور یحیی افندی

بر وقف قریه یک صوباشیسی اولوب متولی وقف طرفندن محلولاتی تفویضه ماذون اولان زید
اول قریه طبرآغنده محلول اولان وقف تارلالری طاپوی مثلندن نقصانله عمرو تفویض ایتدکده
صکره متولی عمرو اول تارلالرک طاپوی مثلنی تکمیل ایله والا آخره ویررم
دیمکه قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم

بو صورتده عمرو اول تارلالرک طاپوی مثلنی تکمیل ایدرکن متولی عمروک اذنیله اول تارلالری
عمرودن الوب بکره تفویض ایسه عمرو طاپوی مثلنی تکمیل ایدوب اول تارلالری
بکردن الوب ضبطه قادر اولورمی الجواب اولور کذا

مرتظهر الورق من الاختیار بعلامة ٥

وفی الاصل الوکیل بالاجارة مطلقا اذا آجرها بغبن وابی آجر کان جائزا ولم یحکم خلافا ومن مشایخنا من قال هذا قول ابی حنیفة واما علی قولهما لا یجوز الاجارة الا بالقدر الذی یتغابن الناس فیه وبه نأخذ والفتوی علی قولهما وبه اخذ الفقیه ابو جعفر الا اذا کان الناقص شیئا یسیرا مما یتسامح الناس فیه فحینئذ یجوز عندهما وبقولهما یفتی

وفی فتاوی صاحب المحیط المتولی اذا آجر الوقف مدة طویلة بغبن فاحش لیس له ذلک وکذا الوصی والاب والجد لیس لهم ذلک وعلیه الفتوی

وفی الفتاوی لو آجر الوقف مدة طویلة بغبن یسیر جاز عند ابی حنیفة رحمه الله وابی یوسف رحمه الله آخرا وهو اختیار اکثر مشایخنا وبه یفتی

رجل اخذ المزرعة من صاحب الارض واخذها آخر من وکیل بالقبض بدون اذنها اخذ المقبوض ما لم یقض القاضی بالاخذ من الاول

مرتظهر الورق من الاختیار بعلامة ٥

نوع سادس التزام وعزل وملتزم جدید یکه معارضه سی بیانده در

زید متولیسی اولدیغی وقف قریه یه شو قدر اقچه التزام ایله عمرو ویروب اول قریده محلول اولان تارلالری وخی تفویضه عمروی توکیل ایتمکله عمرو قریه مزبوره بلاولد فوت اولان بکرک مستحق طاپو اولان تارلالرینی طاپوی مثلیله بکرک لام فرمانشی بشره تفویض ایتمش اولسه حالا متولی طونمام دیو اول تارلالری بشردن الوب آخره تفویضه قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم

زید متولیسی اولدیغی وقف قریه یک محصولاتنی اخذ وقبضه ومحلول اولان تارلالری تفویضه طرفندن عمروی توکیل ایتدکده عمرو اول قریده محلول اولان برمقدار تارلایه طاپوی مثلندن نقصانله ابدا اوغلی بکره تفویضه قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم

بر وقف قریه یه متولیسی زید طرفندن ضبط وواقع اولان محلولاتی تفویضه وکیل اولان عمرو اول قریه اراضیسندن محلول اولان برتارلایه طاپوی مثلیله بکره تفویض ایتدکده زید خی بشره تفویض ایتسه زید وعمروک تفویضی معتبر اولور الجواب عمروک عبد الرحیم

زید متولیسی اولدیغی وقف قریه یه برسنه تمامنه دک التزام ایله عمرو دخی بکره ویروکده محلول اولان تارلالری تفویضه عمرو دخی بکری توکیل ایدوب بعده برتارلا محلول اولدقده عمرو اول تارلایه طاپو ایله بکره تفویض ایتسه حالا زید طونمیوب طاپو ایله آخره تفویضه قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم

زید متولیسی اولدیغی وقف قریه یک برسنه تمامنه دک ضبطنی عمروه سپارش ایتدکده فرانغره اذن ویرمکه وخی عمردی توکیل ایتدکده نصکره قریه مزبوره اراضیسندن طاپو ایله برتارلایه متصرف اولان بکر اول سنه وه تارلاسنی عمروک اوغلی بشره عمروک اذنیله فراغ وتفویض ایتسه حالا زید بشره بندنی اذن الیمکه قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم

زید التزامنده اولان بر وقف قریه وه محلول اولان تارلالری تفویضه مأمور اولدقده اول تارلالری بدل مثلیله زوجه سی بنده تفویض ایسه معتبر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم افندی

بر وقف اراضیسندن تارلالر محلول اولدقده متولیسی زید طاپو ایله ویرمیوب کندی تصرف ایسه حالا زید تولیسندن معزول اولوب بر بنه عمرو متولی اولدقده اول تارلالری طاپو ایله ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولور یحیی افندی فی الاراضی

توبع التقیم مال الوقف واجر ثم توفی فطلب الورثة اجر ما قبض المتولی لیس لهم ذلک عند ابی حنیفة رحمه الله وعند ابی یوسف رحمه الله لهم ذلک وبه یفتی جامع الفصولین ٢٥٦

متولی الوقف اذا آجر دارا من رجل باجر معلوم ثم ان المتولی اخذ من المستأجر اکثر من الاجر المسمی لیس للمستأجر ان یأخذ الزیادة من غلة الوقف اذا لم یکن للوقف غلة فحینئذ یأخذ من المتولی ویطیب له ذلک کذا فی الفصولین

زید عمرو کی برفاج قطعه نارلائی عمرو رضا تفویض ایتمکسزین برفاج سنه زراعت ایدوب
بعده عمرو بلا ولد فوت اولوب اول نارلائی طاپویه مستحق اولمغله متولی اول نارلائی بکره
طاپوایله ویرلش اولحالده زید مجرد دین اول نارلائی عمرو کی صحنده برفاج سنه زراعت ایتمکله
حق طاپو بنم اولور بکرک ویرو دیکی رسم طاپویه ویروب اول نارلائی بکرک یدندن
المغه قادر اولورمی ایجواب اولماز یحیی افندی فی الاراضی

نوع ثامن لوازم چفتلک بیانندہ در

فصل اول اورمان بیانندہ در

زید وعمرو وبکر بروقف اورمانی معرفت متولی اولدین بالمناقله لربله اچوب نارلائی ایدوب
زراعت ایلمسه لرحالا متولی وقف بنم معرفتم بوغیسکن اجدیکز دیو یدلرندن الوب آخره
طاپوایله ویرمکه قادر اولورمی ایجواب اولور یحیی افندی

زید برقف قریه طیر تفنده اولان اورمانی متولیسندن اچوب نارلائی ایتمک ایچون طاپوایله الوب بعده
بعض موانع حسیله اچوب نارلائی ایده میوب اون سنه مرور ایتکله متولی اورمانی اچوب نارلائی ایتمک کرک
ایدی ایتمدک ویروب طاپوایله ویرمکه قادر اولورمی ایجواب اولماز یحیی افندی

فصل ثانی قوری بیانندہ در

زید متولیسی اولدیغی وقف قورینک اشجاریني کسمک ایچون بعض کسمسنه ویرمیوب بیع ایدوب مرقومک
دخی اول اشجاری قطع ایتمک مراد ایدنلر کلدکده قویمیوب اولان قریه اهالیسی مجرد قریه مزقوریه اولمغله
قطع ایدرمی مزقور یوب بغیر وجه شرعی منعه قادر اولورمی ایجواب اولماز علی افندی فی الوقف

برقف قریه اهالیسنک طاپو ومقاطعه ایله نصف ارضنی اولان قوریلرندن قریه اخری اهالیسی بغیر حق
اوطون قطع ایدرلسه لر قریه اولی اهالیسی مباشرت متولیسله مزقوریلری منعه
قادر اولورلرمی ایجواب اولورلر علی افندی فی الاراضی

فصل ثالث مرعی وقشلاق بیانندہ در

برقف قریه اهالیسی زرعلرین فالدروقد نصکره نارلائی زده اولان اوتلاقلرنده زید وعمرو قویونلرینی
کنورروب یایلاسنی ایچون برفاج بیک اقچه لربن الوب اون ویرسه لرحالا متولی وقف زید وعمرونک اوتلاق
مراعی اوزرنده قویونلرینی کنورروب کزدرمکدن منعه قادر اولورمی ایجواب اولور یحیی افندی

برقف قریه تک طیر تفنده واقع اولان قریه اهالیسنک صغر ایله قدیمدن وقفک مندرج صغرلری شرکت
اوزره مرعاوه بورویه کلوب زید کک اولان قویونی دخی بش التی بیل بوریدکدن نصکره وقفک متولیسی
وقریه خلقی زید کک قویونن بورنمامکه قادر اولورمی ایجواب اولور لر قدیمدن حتی یوغیسه یحیی افندی

برقاج وقف قریه لرک متولیسی اولان زید اول قریه لرک ضبط وجانب وقفه عائد اولان محصولنی اخذ
وقبض ایچون عمروی توکیل وارسال ایدکده نصکره عمروی عزل ایدوب بربنه بکری وکیل وارسال ایدکده
بکر اول قریه لرک اوزرینه کلدکده قریه لرده برفاج نارلائی محلول اولوب عمرو اول نارلائی بشرط تفویض تعیش
اولسه حالا بکر کلدکده عمرو ک تفویض مذکورین طولایی طاپو اول نارلائی بشرط المغه قادر
اولورمی ایجواب عمرو خبر عزل وتأصل اولدین تفویض اولندیسه الماز یحیی افندی

بروقف نارلائی طاپو اولدقده متولی وقف اولان زید اول نارلائی رسم طاپوی مثلندن
زیاده طاپو ایله اوغلی عمرو ویرش اولسه بعده زید معزول اولوب بربنه بکر متولی
اولدقده اوغلنه زیدک ویرد یکنی طولایی طاپو اول نارلائی عمرو رضا المغه
قادر اولورمی ایجواب اولماز یحیی افندی کذا

زید تحت التزامنده اولان وقف قریه لرک آچیسندن محلول اولان نارلائی تفویض ایتمدین معزول اولوب
اول قریه لرک عمرو سپارش اولندقده عمرو ماذون اولمغله اول نارلائی تفویض مراد ایتدکده زید مجرد بنم
زمانمده محلول اولمشدی بن تفویض ایدرم دیمکه قادر اولورمی ایجواب اولماز عبد الرحیم

نوع سابع تغلبا وفضولا ضبط بیانندہ در

زید تغلبا ضبط ایلدیکی برفاج قطعه وقف نارلائی معرفت متولیسله قرعی بنده تفویض وتسلیم
ایتدکده نصکره زید فوت اولدقده متولی وقف اولان عمرو بنده زید اول نارلائی تغلبا ضبط وتصرف
ایدردی ساکه معرفت متولیسله تفویضی معتبر دکلدر طاپو ایله بنم دن الوایدکدن الوب آخره
طاپوایله ویررم دیمکه قادر اولورمی ایجواب اولور یحیی افندی فی الاراضی

زید وعمرو بروقفک نارلائرین تغلبا ضبط وبر مدت زراعت ایلمسه لرحالا متولی
اول نارلائی الوب ضبط ایتدکده نصکره زید وعمرو رضا نقصان ارضله اجر مثلک
اربدنی المغه قادر اولورمی ایجواب اولور عبد الرحیم

زید محلول اولان وقف نارلائی متولیسندن طاپوله مدین تغلبا ضبط وبر مدت
زراعت ایلمسه حالا متولی اول نارلائی الدقده مدت مزبوره ده زراعتیله ترتیب
ایدن نقصان ارضله اجر مثلندن ازیدین دخی زید دن المغه
قادر اولورمی ایجواب اولور عبد الرحیم افندی

بوصورتده نقصان ارض دیدکلری ندر ایجواب اول ارض قبل الزراعه نمقدار ایله ایجار اولنور
وبعد الزراعه نمقدار ایله ایجار اولنور نظر اولنوب بینهما ده اولان مقدار
تفاوت نقصان ارض اعتبار اولنور عبد الرحیم فی الاراضی

زید عمرو کی برفاج قطعه نارلائرین عمرو رضا تفویض ایتمکسزین برفاج سنه زراعت ایدوب
بعده عمرو بلا ولد فوت اولوب اول نارلائی طاپویه مستحق اولمغله متولی اول نارلائی بکره
طاپوایله ویرلش اولحالده زید مجرد دین اول نارلائی عمرو ک صحنده برفاج سنه زراعت ایتمکله
حق طاپو بنم اولور بکرک ویرو دیکی رسم طاپویه ویروب اول نارلائی بکرک یدندن
المغه قادر اولورمی ایجواب اولماز یحیی افندی فی الاراضی

نوع ثامن لوازم چفتلک بیانندہ در

فصل اول اورمان بیانندہ در

زید وعمرو وبکر بروقف اورمانی معرفت متولی اولدین بالمناقله لربله اچوب نارلائی ایدوب
زراعت ایلمسه لرحالا متولی وقف بنم معرفتم بوغیسکن اجدیکز دیو یدلرندن الوب آخره
طاپوایله ویرمکه قادر اولورمی ایجواب اولور یحیی افندی

زید برقف قریه طیر تفنده اولان اورمانی متولیسندن اچوب نارلائی ایتمک ایچون طاپوایله الوب بعده
بعض موانع حسیله اچوب نارلائی ایده میوب اون سنه مرور ایتکله متولی اورمانی اچوب نارلائی ایتمک کرک
ایدی ایتمدک ویروب طاپوایله ویرمکه قادر اولورمی ایجواب اولماز یحیی افندی

فصل ثانی قوری بیانندہ در

زید متولیسی اولدیغی وقف قورینک اشجاریني کسمک ایچون بعض کسمسنه ویرمیوب بیع ایدوب مرقومک
دخی اول اشجاری قطع ایتمک مراد ایدنلر کلدکده قویمیوب اولان قریه اهالیسی مجرد قریه مزقوریه اولمغله
قطع ایدرمی مزقور یوب بغیر وجه شرعی منعه قادر اولورمی ایجواب اولماز علی افندی فی الوقف

برقف قریه اهالیسنک طاپو ومقاطعه ایله نصف ارضنی اولان قوریلرندن قریه اخری اهالیسی بغیر حق
اوطون قطع ایدرلسه لر قریه اولی اهالیسی مباشرت متولیسله مزقوریلری منعه
قادر اولورلرمی ایجواب اولورلر علی افندی فی الاراضی

فصل ثالث مرعی وقشلاق بیانندہ در

برقف قریه اهالیسی زرعلرین فالدروقد نصکره نارلائی زده اولان اوتلاقلرنده زید وعمرو قویونلرینی
کنورروب یایلاسنی ایچون برفاج بیک اقچه لربن الوب اون ویرسه لرحالا متولی وقف زید وعمرونک اوتلاق
مراعی اوزرنده قویونلرینی کنورروب کزدرمکدن منعه قادر اولورمی ایجواب اولور یحیی افندی

برقف قریه تک طیر تفنده واقع اولان قریه اهالیسنک صغر ایله قدیمدن وقفک مندرج صغرلری شرکت
اوزره مرعاوه بورویه کلوب زید کک اولان قویونی دخی بش التی بیل بوریدکدن نصکره وقفک متولیسی
وقریه خلقی زید کک قویون بورنمامکه قادر اولورمی ایجواب اولور لر قدیمدن حتی یوغیسه یحیی افندی

وصح کل من یعزل الوکیل عن الوکالة فان ابیلغه العزل فهو علی وکالته ما لم یعزل جائز حتی یعلم بالبینة فی ابیه عزل الوکیل وقد یقع عزل الوکیل من غیر علم الوکیل کالموت والبیع والهبة والنکاح والطلاق وسائر التصرفات سوی من التصرفات

مر مظهر الوقف من الخصوصیات بعبوته

وقد علم انها من العقود الغیر اللازمة ولهذا له فسخ خیار الشرط وقد یقع الحکم بها مقصودة فی مکان کموکل العزل منی شاء فی عزل الوکیل عن البیع

اسئلة ان تصرف الخصم بمنتقض بنقض من له النقض والمتولی منهم کذا مطالبة

اذا انقضت ارض وقف وزرعها وانتقضت الارض بزراعتها بنظر الی نقصانها وادنی اجر مثلها فاتهما اکثر یجب علی الغاصب احکام الغصاب به افتی علی افندی

ومعنی نقصان الارض ان الارض بلم یستأجر قبل الزرع وبعد الزرع فینظر الی التفاوت بینهما فالتفاوت هو نقصان الارض بمعونة اهل الخبرة احکام الاراضی کذا فی الخانیة

اذا اشترط انقطاع الشجار ولم یثبت الحکم بسبب مستقبل لانقطاع السنین فهو خلاف شرعی لیس لصاحب الارض ان یقلع شیئا منها لاستحقاقها احکام الاوقاف

ولیس للمتولی الوقف ان یقطع اشجار الثمرة وان یبیعها فالثمرة له یبیعها کیف شاء من وقف البزازیة

کذا فی الثالث عشر من الخصوصات

اذا قرر فی ارض الغیر اذا وجد ثمنه طریقا یعمل وان لم یجد طریقا لذلک الم یعمد صاحب الارض فاذا سنع حرم علیه المرور لان القصد یبطل الحقوق ولهذا اذا قام الحائط واعدا طان جاز له ان یبیع

من غصب البزازیة

والمنافع تصیر ثابتة معلومة بالمدة کاستیجار الدور للسکنی والاراضین للزراعة وبأیه فی الاجارة فعلی ما اتفق المتأجران شاءا ملک المنافع خلسة لا الاذن بالزرع لانه تصرف فی الرقبة وعقد الاجارة لا یوجبه

اوج پاره وقف قریه لرقریه مشاع و مشترک اولان مرعانک برمقدارینی متولی وقف مزبور
زراعت ایچون اول قریه لرجر برینک ایله سنه طابو ایله تفویض ایدوب انلرده ضبط وزراعت
ایدرا ولمله لرحاسائر قریه اهالیلری مزبورلری منع ایدوب اولمقدارک کالاول
مرعالرینه اولمق اوزره ابقایه قادر اولورمی ایجواب اولورلر عبدالرحیم

زید متولیسی اولدیغی وقف قریه لرا ضیسنده واقع اولان فشلاق ایچون بعض کمسنه لرجر برمقدار
اچه لرین الوب مقابله سنده فیصل برینی فشلا تمغه اذن ویرد کده نصکره اهالی قریه مزبوره اول فشلاق
قریه مزبورک حدودی داخلنده اولمغله الدینک اچه نک برمقدارینی بزه ویرد یمکه
قادر اولورمی ایجواب اولمازلر عبدالرحیم افندی

نوع تاسع میاه ومعادن بیانندہ در

برووقف قریه لرا ضیسنده اولان کوتک صویه مرور ایام ایله چکیلوب برک زراعته صالح اولدقده
متولی وقف مزبور اول کول برینی وقیصچون ضبط وتفویض مرآ ایندکده قریه مزبوره اهالیسی براول
برک مرعی انتفاعنه زیاده رزچون متولی یه منعه قادر اولورمی ایجواب اولمازلر عبدالرحیم

سلاطین ماضیه حضرلرینک وقفی اراضیسنده جریان ایدن ماء جاری ایله دائر اولمق اوزره ارض وقف اوزرینه
اذن متولیلکله سنه ده یوزغروشه مقاطعه تقدیر ایله عمروبرد کرمن بناء ابن عم غیاث ناس ایله اول دکرمنه اوچنک
اجوشلی زیاده اولدیغنده مقاطعه مزبورنک المیوسه اجر مثلنی المغه قادر اولورمی ایجواب اولور

برنهرک برطرفی زیدک تیماری قریه سنک اراضیسی وطرف اخری عمروک اوقافی قریه لرینه برووقف
قریه نک اراضیسنده اولوب اول نهردن آرنده قدر فاصل اوزره ایکی اول نهرک بامرالله تقاطع صویه
غلبه ایدیلمکله مجرای قدیمندن جقوب زیدک تیماری قریه سی اراضیسنده جریان ایتمکله زیدک تیماری
اراضیسنده مشوقدر دونم یری عمروک وقفی طرفنده قالدیغندن عمروک وقفی متولیسی مجرد مقدار مانهرک
برطرفی وقف قریه اراضیسی وطرف آخری تیمار مرقوم اراضیسنده اولمق اوزره ضبط اولنوب ایدی
دیو متولیسی اولدیغم قریه جانبندن فلان مقداری وجهی بن ضبط ایدرم دیو
ضبطه قادر اولورمی ایجواب اولمازلر عبدالرحیم

زید برووقف یری مقاطعه ایله تصرف ایله بوبرک اوسنی یانندہ وقف براولوب بواوسنی یانندہ
اولان برآوزرنده صواولوب زید بوصویه متولی موقیله الوب تصرف ایدرکن مقاطعه لی برندن بکجوب
کندی ملک یری اوزرینه ایلتوب کرپچ خانه انشا ایدوب بووقف یری صوایله بکرمی ایل تصرف ایله حالا زید
بوصویه مقاطعه سندن فراغت ایدوب ترک انه متولی اولمق کمسنه زیاده اول صویه دیرماکله
قادر اولورمی ایجواب اولور وقفک صویه ایدیجی احمدبن کمال

زید برووقف یری مقاطعه یه طولوسه بعده وقفک ایچنده کی صویه لغمله کندی
برینه ایلتوب کرپچ خانه ایدوب بکرمی ایل بووجه اوزره تصرف ایدوب وقف مقاطعه سن
ویرسه بعده زید فراغت ایدوب فوت اولسه متولی وقفی صویلی ضبط ایدوب
وقف برده کرپچ خانه ایدوب اون ایل تصرف ایلسه حالا زیدک اولغی بوصویه بابام
قازدی اولنوز بیلدیر بربمزه اقدی حق شربمز اولدی دیو دعوی ایتدکده
قاضی بوکه حکم ایلسه بوصورتده وقفکی اولور بوخسه زیدک
اولغلکی اولور ایجواب وقفک اولور احمدبن کمال

زید وقف اولوب مقاطعه لواولمق برمقدار یرا ایچنده اولان ملک کرپچ اوینی عمروه
بیع ایدوب عمرو دخی ذکر اولنان کرپچ خانه یی مقاطعه لی ملکدر دیو بعض ارغاوله
کرپچ کسوب صاتوک دیو اول کسنه لرکک اوتوز فلوریسنی الوب ویرنه عمرو مقاطعه یی
اوا ایدرکن وافقک اولادی طیراق وقفدر دیو ذکر اولنان فلوری عمروک
المغه قادر اولورمی ایجواب اولورلر ابوالسعود

زید بهرسنه مقاطعه معلومه ایله یدنده اولان برووقفه یرندن اذن متولیسله کرپچ
کسمکه قادر اولورمی ایجواب اولمازلر بستانزاده

زید طابو ایله متصرف اولدیغی وقف تارلا طبراغنده کرپچ اشلیوب بیع مرآ ایلسه متولی
زیدی منعه قادر اولورمی ایجواب اولور علی افندی فی الاراضی

برووقفک طبراغنی بعض کمسنه لرمتولی اذنسز فازوب طاش چیقاروب احراق ایدوب
کرپچ ایدرا ولمغله متولی اول کمسنه لری منعه قادر اولورمی ایجواب اولور وچیقاروقازدی
طاشک اول محلده اولمق قیمتی نصفین ایدرسه متصرف زنانه فی المغه والخراج

زیدک طابو ایله متصرف اولدیغی تارلاده بکل معدنی ظهور ایدیجک متولی وقفی اول بکلی وقفیچون
ضبط مرآ ایندکده زید بنم تصرفنده اولان برده ظهور ایدی دیوب
برمقدار یرنی المغه قادر اولورمی ایجواب اولمازلر یحیی افندی

برووقف تارلانک متصرفی زید تارلاده طاش معدنی اولمغله طاشنی چیقاروب
بیع واستهلاک ایدوب تارلایه یوزوب وقفه غدر ایلسه حالا متولی زیدی اول تارلادن
طاش چیقاروب بیع ایتمکدن منع ایدوب وچیقاروب بیع ایله استهلاک ایلدیکی
طاشی زیده نصفین ایدوب قیمتی وقفیچون ضبطه قادر
اولورمی ایجواب اولور یحیی افندی

فی شرح الطحاوی اوجاره علی ان یستهلک
او عیبان باطلة الی آخره منه شرح بخیاله
پیرزاده افتی به صاحب البهجة
فی اوجارة الفاسده

ولو ان رجلا رفع من ارض انسان تربا
فالوا ینظر ان کان له قیمة فی ذلک
الموضع یضمن قیمته من دعوی خانیه
به افتی علی افندی

اصله ما مر من انه اجارة بیع المنفعة
دون العین حتی یملک المستاجر ما فی
بطن الارض وما فی ظاهرها فیکون له ظاهره
لو وقف قاله عطاء الله افندی

نوع عاشر مقبره بیانندہ در

برسجد شریفک فربندہ اولان مقابر سلیمانیہ بعضنک مرور ایام ایله مقبره طاشلری
یقیلوب ماینمدن النمش سنه مرور ایندکدنصکره زید اول خرابه مقابرک اوزرینه
بنا احداث ایله حالا حاکم الشرع زیده بنا سنی یدم ایندرمکه
قادر اولورمی ابکواب اولور عبدالرحیم افندی

زیدک وقفی اولان قریه قریب اولوب قدیمی مقابر کفره اولان برمحل اول قریه اهالیسندن
اولان ذمیلر مبتلرینی دفن ایتدکلرنده وقف مزبورک جانبسی اولوب اول قریه نک
ضابطی اولان عمرو اول ذمیلردن بیت باشنه برمقدار اخذ
المغه قادر اولورمی ابکواب اولماز عبدالرحیم

زید واقفک اولادنه وقف ایدوب تولیتی ارشد اولادنه شرط ایلدیکی حالده اکبر اولاد
واقفدن متولیسی اولمایکن بکر وقف مزبوردن برمقدار بری ذمی طائفه سنه مبتلرینی دفن
ایمک ایچون هرسنه برمقدار اخذ مقاطعه ایله ویروب ذمیلر دخی هرسنه نقدیر اولنان
مقاطعه یی وقفه ادا ایلیوب عرده لرینی ارض مزبوره یه دفن ایده کلمشلر ایکن حالا اولادی
خالد بکر متولیلک مزبوره له وجه مشروح اوزره ویرمکدن قبول ایلیوب ارض مزبوره یه
عرده لرینی دفن ایندرمکه شرعا قادر اولورمی ابکواب اولور
ارض مذکوت طائفه مزبوره نک مدت معینه ایله
اجاره صحیحه ایله اجاره لرنی اولمیجق

زیدک ورثه سندن عمرو وقفک برینی مقاطعه ایله تصرف ایدرکن ذکر اولنان برده کفره مونانسنی معرفت
متولی یوغیکن دفن ایندرمسه بعده متولی واقف اولدقده مونانی اخراج ایندرمکه قادر اولورمی
ابکواب اولور اوزرینه زراعت ایندرمک دخی شرعدر ابوالسعود

مسائل متفرقه

زید تصرف فنده اولان وقف بری عمروکن تصرف فنده اولان وقف برایله استبدال ایدوب
بعد زمان فوت اولسه زیدک اولادی مرقوم بری برا استبدال ایتمز زجر طلب
ایدوب المغه قادر اولورمی ابکواب اولور لر محمد الفنائی

وقف دکان برلری معرفت متولی یاخود اربابی یوغیکن مستأجرلری بربرلرینه رضالرشوب
برسی تصرف ایتدیکی دکانی برینه دخی ویرسی شرعدر عبدالرحیم ابکواب وکلدر
متولی رأیسز اولان جمله نامشروعدر ابوالسعود

مقبره خدمتنه بعمله لم یبق فیها اثار القبور
فلا بأس للمحلة الانتفاع بها قاله
ابو النصر الاباصاح اسعاف
فی احکام المقابر

ولا یجوز لاحد من المسلمین اخذ
مال احد بغیر سبب شرعی من فتح القدیر

ولو دفن فی ارض رجل بغیر اذنه
فلمالک الامر باخراج منها ولو الزرع
وتسویة الارض وزرعها
اسعاف عن المحیط المرغینانی

فان کان لها ثمن بعقول فاحفر
انی اقدر ذلک فی العلانیة بحالی وبدادی
وتوضعها علی نساء الاقرار له یصح
اقراره حتی لا یملک المقر له من البیع

زید وقف ایلدیکی قرانک وارآضینک شرعا وتفیجوز النمسی جائز اولمیاق موادی وتفیجه سنده
النمسه ویوشرط ایله وارآضی موقوفه محلوله دن عرفا طابو ویوده و باوهوا عامل عمروک اله
کلدیکی ارجه یه بکر متولی عمرده سن طابو ویوارآضی موقوفه نک محلوله اولمایرلرندن
الدیکک ارجه یه شرعده اجارهٔ معجله ویرلرسن شمدیه دک بوجه متصرف اولوراید ک
من بعد اجارهٔ معجله ویوتفیجون بن قبض ایدرین دیمکه شرعا قادر اولورمی
ابکواب وقف اولان برک محلول اولانی مستأجرلره متولیلر ویرکلرنده الناس
ارجه اول برک اجرتیدر باوهوآده عاملک اصلا علاقه سی یوقدر وتفیجوز النمسی
جائز اولمیاق مادهٔ مقوله سندهٔ وکلدر اول یوده وفاچقون
بیت المال اولمق قبیلندندر ابوالسعود

زید زمان محتنده مجلس شرعده واردب الندهٔ اولمق وقف برلرک حق تصرفی صاحب وقفک
وکیلی معرفتیله اولغی عمرده ویرسه حاکم الوقت حجت البورسه مفتی زمان حجتنه امضا ایله
اوج ورثه سیل عمرو برلری تصرف ایله زید فوت اولدقده اخر اولغی بکر بایام برلری بندهٔ فاجردی
فرندلرینم عمرو موآضعه ایله ویردی چوعوی ایدوب اثبات ایله مقدما مجلس مقرر طوتن
قاضی خلافنه امر ایدوب مذکور برصه بکره حصه حکم ایله شرعا حکمی نافذ اولورمی ابکواب
موآضعه ثابت اولیجق اوله ویرلمک مقبول اولماز احمد بن نصار

صلحا به وقف اولمق جهتلکی صلحاضر زید متصرف ایکن برقطعه برمی محلول اولدقده مقاطعه ایله
اولغی عمرده ویرسه بعده زید فوت اولوب ذکر اولنان جهتلک بکره ویرلدکده بکر زیدک عمرده
ویرلرینی برمی عمرونک اوب مقاطعه ایله غیره ویرمکه شرعا قادر اولورمی ابکواب برک حقوقنی
بتمامها اوایدرسه اندهٔ ابقا ایلمک حتی شرعدر ابوالسعود

زید برقف زاویه ده فرق اللی سنه زاویه دآرا ولمغله اول زاویه یه شروطه وقف تارلایه
کندوسی ضبط وزراعت ایکن حالا زاویه دآرلق زیدک اوزرندن بکره توجیه اولنوب اوقافنه
دخی بکر متولی اولمغله اول تارلایه اوب وتفیجوز ضبط مرآ ایتدکده زید مجرد
فرق سنه درضبطنده دراولمایه اولیجق بن ذی الید اولورم دیوب
ویرمکه قادر اولورمی ابکواب اولماز عبدالرحیم

برقف قریه اوزرنه واقع اولوب قدیمدن اهالی قریه نک بعض مصالکلری یوننا عدا اولنا
ارض میاه دخی تغییر اولنور عرصهٔ خالیه یی قریه مزبوره متولیسی بعض کسنه له مقاطعه ایله
اجاره قادر اولورمی ابکواب اولماز عبدالرحیم افندی

برقف متولیسندن زید وقفک بعض برلرین زراعت ایچون اجاره یه طوتوب مذکور برلرزیدک
تحت اجاره سنده ایکن متولی مذکور ذکر اولنان برلری بعض کسنه له طوآ برلرین اونارمق ایچون
اجاره یه ویرمکه قادر اولورمی ابکواب اولماز چوکزاده

والواجب علی ائمة والولاة والسلاطین
ایصال الحقوق الی ارباباتها غایة البیان
وباقی القیود فهم تمامه مذکور من النقول

فرقبل ثلثة اوراق من الغصوبین

لان الموضع الذی ینتهی الیه صوتهم
فناء العمران وهم احق بالتدبیر فیه
رعی هواشیهم لانه لیس لاحد
ان یحمی ذلک الموضع بغیر رضاهم
من فتاوی الرشیدیة

فجبرا ثم جبرا من غیره فالثانیة موقوفة
علی اجازة الاولی فان رد بطلت
وان اجاز نفذ فلا جبر له من اجازة الاشباه
وباقی القیود فهم تمامه قبیل الورق
من شرح الاشباه

مقاطعه‌لی یرده بر فلاح کمسنه نک استعمال ایلدیکی طریق خاصه‌سیله بر مقدار یری مزبور کمسنه لرخ
زید وقفه بر فلاح اچه زیاده ویررین دیوب مقدار مرقومی آوه الحاق ایتمکله قادر اولوری
اکر غبن فاحش ایله متصرف دکللرسه مدة اجاره تمام اولمدین
قادر اولماز بعد التمام تصرف ایدنلرک بناسی یا اشجاری وار ایسه انر
ایله ویرد یکین ویریجک غیریدن اولی اولور هوی زاده

زید بر وقفک اوطه لرینک اجاره سنی زیاده ایدوب بوزوب وکانلر بنا ایدوب
متصرف ایکن حالا متولی اولان عمرو وکانلری زیدک الحق استدکده بن بونی مقاطعه ایله
متصرف قدیم وکانلردن چقمامغه شرعاً قادر اولوری ابکواب اولماز
بناسین بقدر بروب اسکی بنایه تضمین ایدر ابو السعود

وقف بر متصرف ایدن زید تخمینی زرع ایتدکده نصکره اوجنبی کوزنی فوت اولسه اصلا
وارثی قالمیوب اول تخمدن حاصل اولان زیدک حصه سی وقفه‌ی ضبط اولنور
یوخسه میریمیدر ابکواب بیت المال قالور

بر وقف تارلایه متصرف اولان زید فوت اولوب اولادی ذکوری قالمامغله تارلا مستحق ظاهر اولدقده متولی طاهر اولمغله عمروه ویروب لکن زیدک اول تارلاده زرع اولنمش بذری اولسه
فاعمرو ادراک ایدنجه ترکه‌سی ایدر یوخسه بذرک ثمنی ورثه سنه ویروب بری تصرفی ایدر
یوخسه ورثه زمان ادراکه دک هوشل ارضی عمروه ویروب بری تصرفی ایدر
ابکواب بذر ادراک ایدنجه عمرو تعرض ایده مز یحیی افندی فی تارلا

محصولی سنه‌سی اولان بر مدرسه اثنا سنه‌ده عمروک اوزرندن بکره توجیه اولنسه ابتدا آخر سنه
القا بذر حق اعتبار اولنور ابکواب اولنور عبد الرحیم فیه تامل

محصولی سنه‌سی اولان بر مدرسه زید مدرس ایکن فوت اولسه فدنصکره القا بذر اولنوب بعده
مدرسه بکره توجیه اولنسه حصاد واقع اولدقده زیدک ورثه سی اول حصاد دن حصه المغه
قادر اولوری ابکواب اولماز کذا اولورلر ظ فلیتامل

خراج ارض مقابله سنده اثنان عشر درهم سنه‌سی آتیه محصولندن محسوب اولور یوخسه
سنه سابقه می ابکواب سنه سابقه یه

زید ملک کاریزینی قربنده اولان وقفک کاریزینه سنده اوتمش اچه تقدیریله واذن متولیسیله الحاق
ایتدکده نصکره زید بر فلاح سنه مقاطعه مزبوره یه جانب وقفدن ایماسه متولی اول سنه ترک
مقاطعه سن وقضیه‌جه زید حق المغه قادر اولوری ابکواب اولورلر کذا

ومنها الحادثة يضاف الى اقرب اوقاته ومنها ما مرّ بشيخنا محمد الخانوني
في فتاواه انه لا يصرف ريع سنة في سنة قبلها الى آخره ١٠ ظ
من اواسط وقف الخيرية

وبجوز بيع الطريق وهبته واجارته
لان الطريق معلوم طوله وعرضه ويجوز
بيع الممر وحده يعني حق المرور فقيده وزيلعي
من بيع مختارات النوازل افتى به
علي افندي في نوع في الطريق وباقي
القيود يفهم مما مر في الاجارة عقد لازم
لا تنفسخ بغير عذر

ولو هدم الغاصب منازل الدار بناء
وادخل فيها خشبا وعادا بحيث صار بابا
منها او مر هدم ما بقي فيها من غلة
وباقي القيود يفهم مما مر في الغصوبي
علي بطلان الاجارة الطويلة

قال صاحب البحر يستفاد من جعل نوع
الارض ثابتة وجعل النوع وحدات
الزرع بلا بين فاستحقها صاحب الارض
فالحكم في الزرع فاجبنا نوع الزرع
فيأخذه ورثته ويجب لصاحب الارض
اجر مثل بعده مدة الادراك كما في البيانية
واذا انقضت عدتها والزرع بقي فانه
ترك الى ان يلحقه كما في الخانية
وغيره قبيل الشفعة

فاذا مات المدرس في اثناء السنة شطر
قبل مجيء الغلة وقبل ظهوره فاخذه بالشرقة
ثم مات او عزل حتى ان ينظر وقت نضج
الغلة الى عدة بالشرقة والى بساتينه مزارعه
بعده ويسقط المعلوم على المدرس
وينظر كم يكون منه للمدرس المتصل
والمنفصل فيعطى بحسابه عدة ولا يعتبر
في حقه زمان مجيء الغلة ورد الخانية ما يخبر
في حق الاولاد في الوقف على الفرق بحكم الحرم
وبين المدرس والفقيه الى آخره
من وقف الاشباه

بر وقف فاتک کاریز بنا لو کاریزی عمروک منزله ایجدیندن مرور ایدوب لکن مرور ایام ایله اول کاریز
دولوب فاروب عمروک منزلنه ضرر فاحشی اولسه فاعمر متولیه یه فلغه وقفله اول کاریزی اصلاح ایتدیرمکه
قادر اولوری ابکواب اولور عبد الرحیم مسائل شتی فی الاجارة الطويلة

هذا قديم ناده در ابکواب اولنی بیلور کمسنه اولمیه جواب آخر اول شهد رکه
اولنی بیلور کمسنه اولمیه عبد الرحیم فی الاراضی

بر وقف قریه ده ساکن اولان شو قدر نفر ذمیلرک جزیه لری وقفه حاصل فیدا ولمغله متولی
وقف مزبور نفر باشنه هر بریندن بر موجب امر و دفتر تعیین اولنان جزیه لرینی بشقه بشقه طلب
ایلدکده مزبور لر بنفر باشنه جزیه و برمازز جمله بالی قریه یحوز مقطوع شو قدر اقچه
آل دیمکله قادر اولوری ابکواب اولماز لر عبد الرحیم فی الجزية

رسوم تکالیف

سلطان محمد خانک اوفاقندن اولان بر نصبه هر بلا و آرث فوت اولنرک ترکه سی وقفه حاصل
قید اولنوب بو وجه اوزره متولیلر قبض ایلیه جکلرینه امر سلطانی و برلدکده فاول نصبه هر
زید بلا وارث فوت اولوب ترکه سنی متولی وقف اولان عمرو یدنه اولان امر سلطانی موجبنجه
قبض مراد ایلدکده امین بیت المال خلاف امر متولی یه منع ایدوب
کندی قبضه قادر اولوری ابکواب اولماز عبد الرحیم

بر وقف قریه ده ساکنلر اولوب وقف مزبورک رعایاسندن اولان بر فلاح کمسنه لر قریه مزبوره خراجنه
وارد وب عمرو سیاهینک تجاری قریه سنده بر فلاح سنه ساکنلر اولدقده نصکره بنه قریه اولایه
نقل ایلسه لر فاعمرو مجرد بر فلاح سنه قریه ده ساکنلر ایدکز رعیتده اولمش اولورسکز دیوب
اول کمسنه لری کندی قریه سنه کوتورمکه قادر اولوری ابکواب اولماز کذا

بر وقف قریه ده اولان قبونورک رسم اغنامی امر سلطانی ایله وقف مزبوره حاصل قید اولنمغله
اول قبونورک رسمنی وقف مزبور متولیسی زید یدنه اولان امر سلطانی موجبنجه اخذ مراد ایتدکده
میری رسم اغنامی جمعنه مأمور اولان عمرو فلافنه امر وارد اولمدین زیدی منع ایدوب
کندی المغه قادر اولورمی ابکواب اولماز عبد الرحیم

یورک رسومی جمعنه مأمور اولان زید یورک طائفه سندن اولوب بر وقف قریه ده
ساکن اولان التی نفر کمسنه لری طوتوب خلاف امر و دفتر یورک رسمی نامنه هر بریندن
بر مقدار غروشلرینی الله مزبور لر مبلغ مزبوری زیدن استرداد ایده
قادر اولورلرمی ابکواب اولورلر عبد الرحیم فی المتفرقات

هذا القديم ما لا يحفظ الا قرأت
عطاء الله من المحيط البرهاني

كان حق الاخذ للسلطان
من خزانة الارزاق في العشر والخراج
اذا اتى برأ الامام مصرفه فيفعل ما يراه
من الاختيار في الكل

وعلى الامام ان يجعل لكل نوع من هؤلاء
بيت المال بناء بحسبه وان يخلط بعضه
ببعض لان لكل نوع حكما يخصه به
من البحر في الجزية به افتى علي افندي

وان يجعل اجباره هم على العود وهو معنى قولهم
اظاهر القياس اظاهر سواء كان الوصول
منهم قليلا او غيرهم فيجبر على جمع شخص
على عين غير رضاه بعود ذا كان وغير شيئا
فضلا عن شخص يعود له وسواء تقادم
عهده بالزعامة ام لا وفيه من فتح خصال
الى الظلم خيرية قبيل اجباره العود

من وقف الاشباه ليس بواجب عليه
فلا يسترد ما ادّاه من وقف الخيرية

قطعه ثالثه اراضی امیریه بیاننده در اولدغی یکری یدنجی
باب وخاتمه اوزرینه در اوتوزنجی باب اراضی امیریه نک
اقربایه طاپو ایله انتقالی بیاننده در اولدغی الی فصل
اوزرینه در فصل اول اراضی امیریه متوفانک اوغلنه
یوغیسه قزینه طاپو ایله انتقالی بیاننده در

بلا ولد ذکر فوت اولان زیدک تصرفنده اولان تارلاسی مستحق طاپو اولدقده قزی هند طاپو ایله
المغه طالبه ایکن زیدک لابوبن ارقرنداشی عمرو حق طاپو بندریجه هنده الدریوب
کندی المغه قادر اولورمی الجواب اولماز یحیی افندی

زید متوفانک طاپو یه مستحق اولان تارلاسی بنی عمی اوغلی عمرو صاحب ارضدن طاپو ایله السه
زیدک قزلری عمروک ویردیکی رسمی ویروب تارلاری عمرو دن المغه
قادره اولورمی الجواب اولورلر محمد بن سعد الدین

زید متوفانک تصرفنده اولان مقاطعه لو بنی قزی طاپو ایله الوب تصرف اینکله
قادره اولورمی الجواب اویله امر اولیجی اولور ابوالسعود

بلا ولد ذکر فوت اولان زیدک مستحق طاپو اولان تارلاسنک حق طاپوسی
زیدک قزی هند ایله زیدک لاب ارقرنداشی عمرو دن
قتفه کدر الجواب هند کدر عبد الرحیم افندی

زید اراضی امیریه دن برمقدار پره طاپو ایله متصرف ایکن فوت اولوب اوغلی عمرو ایله
قزی هندی ترک ایتدکده هند مزبوره اول پره ده عمرو مشارکه المغه
قادره اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

بلا ولد ذکر فوت اولان زیدک تارلاسنی سپاهی زیدک صغیره قزی هند وصیسی عمرو طاپو ایله
الیور ویو تکلیف ایتدکده عمرو بنم قدرتم یوقدر ویو الیور بریه سپاهی یحیی بکره طاپو ایله
ویردکده نصکره عمرو طاپنم قدرتم وار درجو بکرک ویردیکنی ویروب اول تارلاره هند ایچون
الیورمکه قادر اولورمی الجواب اولور یحیی افندی

بلا ولد ذکر فوت اولان زیدک متصرف اولدیغی خرمن یری مستحق طاپو اولوب سپاهیسی زیدک
قزی هنده ایل ویردیکی رسم طاپو ایله ال چو تکلیف ایتدکده هند خرمن یری تارلاکبی دکلدر
سائر املاک کبی ارثله انتقال ایدرجو طاپو ایله المغه امتناع ایتدکده سپاهی یحیی اولیری
عمرو طاپو ایله ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولور یحیی افندی

زید وفات ایتدکده اولاد ذکوری اولمایوب متصرف اولدیغی تارلاری مستحق
طاپو اولمغله سپاهی اجنبی اولان عمرو طاپو ایله ویرسه حالا زیدک قزی اولوب
اخر دیارده اولان هند بدی سنه مرورنده نصکره کلدکده اول تارلاری حق طاپو
بندر دیو عمرو ویردیکی رسم طاپو یه ویروب اول تارلاری بدنده
المغه قادره اولورمی الجواب اولور یحیی افندی

بلا ولد ذکر فوت اولان زیدک مستحق طاپو اولان تارلاری بنی زیدک قزلری هند وزینب
صاحب ارضدن طاپو ایله المش اولسه لر حالا زیدک اخر قزلری خدیجه وعایشه اون سنه
بکمدین هند وزینبک ویردکلرینک نصفنی ویروب اول تارلاری
نصفنی هند وزینبدن الوب ضبطه قادره اولورمی
الجواب اولور لر عبد الرحیم افندی

بلا ولد ذکر فوت اولان زیدک مستحق طاپو اولان تارلاری بنی قزلری هند وزینب وعایشه صغیره لر
اولمغله صاحب ارض اجابندن بکره طاپو ایله تفویض ایلمش اولسه حالا صغیره لر بالغه اولوب
بعد البلوغ اون سنه مرور ایتدکن طاپو یه مشلنی ویروب اول تارلاری بکره
المغه قادر اولورمی الجواب اولور لر عبد الرحیم افندی

زید فوت اولوب صغیره قزی هندی ترک ایلدکده زیدک مستحق طاپو اولان تارلاری بنی هندک
وصیسی عمرو طاپو ایله مقابله امتناع وهندک حق طاپوسنی اسقاط ایدوب بعده صاحب ارض
بکره ویرسه حالا هند بالغه اولدقده بکرک ویردیکنی ویروب اول تارلاری
بکره دن المغه قادره اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم

زید فوت اولوب قزلری هند وزینب وخدیجه یه ترک ایدوب زیدک مستحق طاپو اولان
تارلاری بنی سپاهی بالکز هند وزینبه تفویض ایلمکله خدیجه اون سنه بکمدین هند
وزینبک ویردکلرینک ثلثنی ویروب اول تارلاره هند وزینبه
مشارکته قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم

بلا ولد ذکر فوت اولان زیدک تصرفنده اولان تارلاسی مستحق طاپو اولدقده قزلری صغیره
بولنمغله سپاهی اول تارلاری عمرو اجنبی یه ویرمش اولسه زیدک قزلری هند وزینب
بالغه اولدقده نصکره اون سنه سکوت ایدوب طاپو ایله المغه طالبه اولماسلرایکن
حالا طالبه لر اولوب عمروک ویردیکنی ویروب المغه قادر
اولورلرمی الجواب اولماز لر یحیی افندی

بلا ولد ذکر فوت اولان زیدک مستحق طاپو اولان نارلالرینی زیدک اخر قریه دن ساکنه اولان
قزلری هند و زینب طاپو ایله المغه طالبه لرایکن سپاهی انکره و برسبوب زیدک
قریه سی اهالیسنه و برمکه قادر اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم

بلا ولد ذکر فوت اولان زیدک مستحق طاپو اولان نارلالرینی قزلری هند صغیره بولمغله
سپاهی طاپو ایله عمرو تفویض ایتدکده نصکره هندک وصیسی اولان زینب هند بالغه اولدقده
هندک مالندن طاپوی مثلنی سپاهی یه و برو ب وصایه صغیره ایچون عمرودن الوب
ضبط مرآ ایتدکده عمرو سپاهی یه و برو یکم اخچه یه دیر مینچه ضبط
ایتدرم دیمکه قادر اولورمی ایکواب اولماز

بلا ولد ذکر فوت اولان زیدک مستحق طاپو اولان نارلالرینی صغیره قزلری هندک وصیسی
اولان والده سی زینب هنده الیور مک نافع اولمغله هندک مالندن رسم طاپوی مثلنی
صاحب ارضه و برو ب هند ایچون تفویض ایدیور دکده نصکره هند فوت اولوب
اول نارلالری صاحب ارض اخره تفویض ایلدکده هندک ورثه سی زینبک رسم طاپو جو
صاحب ارضه هندک مالندن و برو یکی اخچه دن حصه لرینی زینبدن تضمینه

قادر اولورلرمی ایکواب اولمازلر عبدالرحیم افندی

نسخه من صنا استبقا ایتدیکی مقداری سپاهیسنه اولورلر الی هنا

بلا ولد ذکر فوت اولان زیدک نصرفنده اولان برلری طاپو یه مستحق اولدقده صاحب ارض
اولان عمرو زیدک برلرینی طاپو ایله اجانبدن بکره و برو ب بعده زیدک قزی هند
ابل و برو یکی رسم طاپو یه صاحب ارضه و برو ب اول برلری المش اولسه حالا بکر
رسم طاپو دیو و برو یکی اخچه یه عمرودن طلب ایتمیوب هندن طلب
واقعده قادر اولورمی ایکواب اولماز یحیی افندی

بلا ولد ذکر فوت اولان زیدک نارلاسنی سپاهی زیدک قزلری هند و زینب صغیرلر
اولمغله عمرو اجنبی یه طاپو ایله و برو ب بعده هند بالغه و بعده فوت اولوب بعده
زینب دخی بالغه اولوب عمردک و برو یکمی جمله و برو ب عمرودن اول نارلالره افقده مرآ
ایتدکده عمرو زینبه زید فوت اولدقده سن و قزقرداشک هند قالوب بعده قزقداشک
هند فوت اولمغله سن انجق بنم و برو یکمک نصفنی و برو ب نارلانک
نصفنی الورسن دیوب جمله سنی و برمکه قادر
اولورمی ایکواب اولماز یحیی افندی

زید بلا ولد ذکر فوت اولدقده قزی هند صغیره اولمغله نارلالرینی صاحب ارض طاپو ایله عمرو و برو ب
عمرو دخی نصرف اوزره ایکن هند بالغه اولوب حق طاپو کندینک اولمغله نارلالره طاپو ایله اولدقده
عمرو هنده دوه بن نارلالره نطس ایتدم ایدی انک ایچون باکه شو مقدار اخچه و برو دیوب
هند دخی نطس ایچون برنسنه المغه قادر اولورمی ایکواب اولماز یحیی افندی

بلا ولد ذکر متوفا اولان زیدک نصرفنده اولان برلرینی صغیره قزی هندک وصیسی صاحب ارض
اولان عمرودن هند ایچون الیور دکده نصکره عمرو اول برلرک برمقدارینی بولوب اخره
تفویض ایلدکده هند بالغه اولدقده اول برلری و سنک کندی ایچون طاپو ایله الیور دیکمی
اثبات ایدیجک اول نارلالری تفویض ایدن کمسنه لرک بدلزمدر
المغه قادر اولورمی ایکواب اولور یحیی افندی

بلا ولد ذکر فوت اولان زیدک نارلاسنی قزی هند طاپو ایله اماز مقدم هند دخی فوت اولوب
بعده زیدک لابوین قزقرداشی اولوب اول نارلا اولدیغی محلده ساکنه اولان زینب طاپو ایله
افقده مرآ ایتدکده صاحب ارض زینبه و برمیوب اناسی خدیجه یه و برمکه قادر
اولورمی ایکواب صاحب ارض کیمه و برمسه و برور یحیی افندی

بلا ولد ذکر فوت اولان زیدک نصرفنده اولان نارلالری مستحق طاپو اولدقده زیدک قزی هند
طاپوی مثلیله المغه طالبه ایکن سپاهی اجانب شو قدر اخچه و برر سندخی اولقدر زیاده و برباد کجه
و برم دیمکه قادر اولورمی ایکواب اولماز

برنارلایه طاپو ایله متصرف اولان زید فوت اولدقده حامل زوجه سی هندی ترک ایتمشیکن
صاحب ارض زیدک نارلاسنی طاپو ایله عمرو ه و برو ب بعد زمان هند زینب تولد ایدوب
بالغه اولدقده نصکره حق طاپو بندر دیو عمردک و برو یکمی و برسه اول نارلایه عمرو افقده مرآ ایتدکده
عمرو باباک زید فوت اولدقده سن متولده اولمامغله سنک ایچون حق طاپو یوقدر
دیوب امتناعه قادر اولورمی ایکواب اولماز یحیی افندی

زید متوفانک طاهره ولدی قالیوب زوجه سی هند حامل ترک ایتدکده نصرفنده اولان نارلالرینی
عمرو سپاهی بکره طاپو ایله و برو ب بعده عمرو معزول و برینه بشیر سپاهی اولدقده هند ولدانثی وضع
ایله حالا بشیر حال متعین اولمدین عمردک و برو یکی معتبر و کلدر اوغلان طوغمادی نارلا مستحق طاپو
اولماز ایدی قزطوغمغله طاپو یه استحقاق بنم زمانمده متعین اولدی طاپو ایله
و برمک باکه دوشر دیوب اول نارلالری طاپو ایله و برمکه
قادر اولورمی ایکواب اولماز یحیی افندی

بیورغی کمسنه بمقدار رسم تعیین
ایدرلرسه سپاهی انی الورزیاده
ایله رنجیده ایتمیه لر و ایندرمیه لر دیو
فرمان اولمشدر و قانون جدیده
من قانون نامه

زید فوت اولوب زوجه سی هند حاملی و قزلری زینب و خدیجه ترک ایتدکده
هند وضع حمل ایتمدین صاحب ارض زیدک تارلالرینی طاپویه ویرمکه
قادر اولورمی ایجواب اولماز عبدالرحیم افندی

بلاولد ذکر فوت اولان زیدک مستحق طاپو اولدقده صغیره قزی هندک
وصیسی عمرو صغیره نک اجه سی اولمامغله بکردن برمقدار اجه قرض اولوب
اول برلری سپاهیدن طاپو ایله صغیره الیویروب بعده بکر اول اجه یه
عمردن طلب ایتدکده عمرو اداسنه قادر اولمیجق اول برلری سپاهی اذنیله
آخره برمقدار اجه بدل مقابله سنده تفویض ایدوب
بدل تفویضی دینن مرقوم ایجون ویرمکه قادر
اولورمی ایجواب اولماز بحیی افندی

زید سپاهینک بیماری قریه سنده بلاولد ذکر فوت اولان عمروک مستحق طاپو اولدیغی
تارلالرینی عمروک قزی هند طاپوی مثلیله المغه طالبه ایکن زید اکه ویرمیوب کندی
ضبط و زراعت اوزره ایکن زید فوت اولوب اول بیمار بکره توجیه اولندقده عسکره اول
تارلالری عمروک محلول قزی هنده ویرمیوب اجانبدن بشره تفویض ایلدکلرینه
اون سنه مرور ایتمدین طاپوی مثلنی ویروب اول تارلالری
بشرح المغه قادر اولورمی ایجواب اولور

بلاولد ذکر فوت اولان زیدک مستحق طاپو اولان تارلالرین صاحب ارض اولدیغی عمرو
زیدک صغیره قزی هندک وصیسی اولدیغی بکره طاپو ایله عرض ایلدکده بکر امتناع و اسقاط
ایتمکله شو قدر بهانه ایله طاپو ایله بشره تفویض ایدوب بعده بکر معزول اولوب برینه
ولیسی اولدقده مرقوم صغیره به نافع اولمغله هندک مالندن طاپوی مثلنی
صاحب ارض اولان خالده ویروب اول تارلالری صغیره ایجون بشردن الوب
ضبط ایلدکده بشر رسم طاپو نامنه ویرمکی اجه یه منعقد اصاحب ارض
اولان عمرو دنی طلب ایدرسه بوخصوص هندک وصیسی اولان
ولیسی دنی طلب ایدر ایجواب عمرو دنی طلب ایدر عبدالرحیم

هند فوت اولدقده قزی زینب هندک تارلالرینی عمره تفویض ایدوب سپاهی اولان
بشر دخی تفویض مزبوره اذن ویرسه حالا سپاهی رجوعه قادر
اولورمی ایجواب اولماز عبدالرحیم افندی

فصل ثانی قزی یوغیه لاب ارقرداشنه طاپو ایله انتقالی بیانده در

بلاولد ذکر فوت اولان زیدک مستحق طاپو اولان تارلالرینی سپاهی زیدک بابای
عمره طاپو ایله ویرمش اولسه حالا زیدک لابوین ارقرداشی بکر حق طاپو بندر دیو
عمردک ویرمکینی ویروب اول تارلالری عمردن المغه
قادر اولورمی ایجواب اولور بحیی افندی

بلاولد فوت اولان زیدک تارلاسی مستحق طاپو اولدقده لابوین قرداشی عمرو طاپو ایله
المق مرآد ایتدکده قرقرداشی هندین الورم دیمکه قادره
اولورمی ایجواب اولماز بحیی افندی

حق طاپوده لابوین ارقرداشی ایله لاب ارقرداشی برابر مدر یوخسه لابوین
مقدم در ایجواب برابر در بحیی افندی

زید فوت اولوب لابوین ارقرداشی عمروی ولام ارقرداشلری بکر و بشری ترک ایتمه
زید ایله مزبور لرک علی الاشتراک السنوی تارلالردن حصه سنی مزبور لرم تفقیسی
طاپو ایله المغه قادر اولورمی ایجواب عمرو عبدالرحیم

زید لابوین قرداشی عمرو ایله مشاع و مشترک تارلالره متصرف ایکن زید بلاولد فوت
اولوب حصه سی مستحق طاپو اولدقده زیدک اول تارلالرده حصه سنک حق طاپوسی زیدک
قرداشی عمرو مزبور ایله اول محلده ساکنه لابوین قرقرداشی هندن
تفتیشکدر ایجواب عمرو کدر عبدالرحیم افندی

زید قرداشی عمرو ایله اشتراک اوزره برمقدار تارلالره متصرف ایکن زید بلاولد
فوت اولدقده عمرو آخر دیاره بولنمغله صاحب ارض زیدک حصه سنی اخوه بکره
تفویض ایدوب بعده اون بش سنه مرور ده عمرو دیارنه کلدکده زیدک حصه سین
غلیظ و شریک اولمغله ویرمکینی ویروب بکردن
المغه قادر اولورمی ایجواب اولور

بلاولد فوت اولان زیدک مستحق طاپو اولان تارلالرین لابوین ارقرداشی عمرو صغیر
بولنمغله صاحب ارض طاپو ایله بکره تفویض ایتدکده عمرو بالغ اولوب بعد البلوغ
اون سنه مجدین بکرک ویرمکینی ویروب اول تارلالری بکردن الوب
ضبطه قادر اولورمی ایجواب اولور عبدالرحیم

ارتمنی امیرته یه تصرف بذر ارم برای فوت اولوب آخر اولی و قزی فالماسه بابایا برآر قرداشی فالوبسه محلول اولنجه برلری بغیر غرض کمسنه لر تصدیر ایتمکله برابر کلری رسم طاپو ایله بابایا برآر قرداشنه ویرلور آخره ویرلماز فانوندر وکلا طاپو خصوصنده لابوین قرداشی لاب قرداشی ایله مساوی درجه لابوین قرداشی ذوالتقاتین و رجحو ترجیح اولنماز میرزنک بکی وکلدرمن قانون نامه

ایکنجی بابده تحریر اولنان قیوده وهاشنده کتب اولنان قانونه مخالفدر ظن اولنور مراجعت اولنه

زید فوت اولوب تصرفنده اولان تارلالری سنجق طاپو اولدقده زیدک لاب فرزندانی
عمرو اول تارلالری طاپو ایله المغله طالب ایکن سپاهی اکه ویرمیوب لابوین
فرزندانه اشلرینه ویرمکه قادر اولمیوب ایکواب اولماز عبدالرحیم
هند فرزندانی زید ایله اشتراک سوی اوزره تارلاره متصرف ایکن فوت اولوب تارلالرده
حصه سی سنجق طاپو اولدقده صاحب ارض هندک حصه سنی اجانبدن عمروه تفویض
ایندکدن صکره زید فوت اولوب تارلالردن حصه سی اوغلی بکره انتقال ایندکده بکر شریک وخلیطر
دیوب هندک فوتندن بش سنه کچمین عمروک ویرمکی ویرمیوب هندک حصه سنی
عمرو دون المغه قادر اولمیوب ایکواب اولور عبدالرحیم
بلاولد فوت اولان زیدک تارلالرندن حق طاپو لابوین فرزندانی عمرو ایله اول محلده
ساکنه لرلابوین فرزندانلری هند وزینبدن قفسکدر
ایکواب عمرو کدر عبدالرحیم افندی
بلاولد فوت اولان زیدک سنجق طاپو اولان تارلالرین زیدک لابوین فرزندانی عمرو صغیر بولنمغله
سپاهی اول تارلالری طاپو ایله بکره تفویض ایندکده صاحب ارض بکره حالا عمروک وصیسی بشر صغیره
نافع اولمغله اول تارلالرک طاپوی مثلنی سپاهی یه ویروب بعده وارویب اول تارلالری
صغیر ایچون بکرون الوب ضبطه مراد ایندکده بکرین اول تارلالر ایچون
سپاهی یه مثلو مقدار اقچه ویردم اول اقچه یه دیرمادکچه ویرمم
دیمکه قادر اولمیوب ایکواب اولماز عبدالرحیم
فوت اولان زیدک اولادی فالمیوب تحت تصرفنده اولان برلری سنجق طاپو اولدقده
صاحب ارض اولان عمرو زیدک ارفرزندانی بکره طاپو ایله ویرمک استدکده بکر قبول ایمیوب
بن فراغت ایلدم وارکیمه ویررسک ویرمیدکدن صکره ذکر اولنان برلر سکز سبیل عمروک بدنده
طوروب بعده بشره طاپو ایله ویرمجک بکرین ایل ویرمکی ویرمین دیو مذکور
برلری بشرون المغه قادر اولمیوب ایکواب اولماز محمد معلول زاده
بلاولد فوت اولان زیدک تارلالرین لابوین فرزندانی عمرو صغیر کک وصیسی طاپوی مثلیله
عمرو ایچون الیوره کلدیکی اباوامتناع ایندکدن صکره صاحب ارض بکره طاپو ایله تفویض
ایلمسه بعده بکر فوت اولوب تارلالرا وغلی بشره انتقال ایلدکده عمرو بالغ اولوب
حق طاپو یه مقدر اولوب اول تارلالری طاپوی مثلنی صاحب ارضه ویروب بشره
المغه قادر اولمیوب ایکواب اولور عبدالرحیم افندی

واکثر فی اوامر آصفی یبطل بالترک
والاعراض وعلیه الفتوی السلطانیه
احکام الاوراصفی
وفی الاشباه ان الساقط
لا یعود

بلاولد فوت اولان زیدک سنجق طاپو اولان تارلالرینی وچایرلرینی لابوین فرزندانی عمرو صغیر کک
وصیسی اولان والده سی هند صغیره نافع اولمغله عمرو ایچون صاحب ارضدن طاپوی مثلی
ورأی حاکمه تفویض ایدوب رسم طاپوسنی عمروک ماندیغی ویرمش اولوب بعده عمرو بالغ سنه عمرو
فوت اولوب اول تارلالرو چایرلر محلول اولدقده سپاهی اخوه تفویض ایچون طالب عمروک
سائر ورثه سی هندک رسم طاپوجه ویرمکی ایچه یه طوعتمازز ویروب حصه لرینی
هند دخی نصفینه قادر اولمیوب ایکواب اولماز عبدالرحیم
زید فوت اولوب لابوین ارفرزندانلری عمرو بکر ایله لاب ارفرزندانلری خالد ولید
ترک ایلدکده زیدک سنجق طاپو اولان تارلالرنده عمرو بکر وخالد ولیدایچون
علی السویه حق طاپو وآرمیدر ایکواب وآردور
بو صورتده عمرو بکر بر لابوین اولمغله یالکز ایکیسی طاپولرز ویوب خالد ولیدی طاپولمغدن
منعه قادر اولمیوب ایکواب اولماز عبدالرحیم
زید فوت اولوب اوغلی عمرو صغیر ایله قرنی هند صغیره یه ترک ایندکدن صکره عمرو دخی فوت
اولمه هند زیدک تصرفنده اولان برلرینی ایل ویرمکی رسم طاپوسنه ویروب
المغه قادر اولمیوب ایکواب اکه ویرمک اولمادر عبدالرحیم افندی
زید فرزندانی عمرو ایله شاغبر قاج قطعه تارلاره متصرف ایکن زید فوت اولوب حصه سی
سنجق طاپو اولمغله صاحب ارض اجانبدن بکره سوا ضعه ایدوب رسم طاپوسنه مثلندن
زیاده رسم ایله ویرمش اولمسه حالا زیدک شریکی لابوین فرزندانی اولان عمرو
رسم طاپوی مثلنی بکره ویروب بکرون اول حصه یه المغه
قادر اولمیوب ایکواب اولور عبدالرحیم افندی
زید عمرو ایله اشتراک اوزره برتارلایه متصرف ایکن زید بلاولد فوت اولوب اول تارلالرک
حصه سی سنجق طاپو اولدقده زیدک لابوین ارفرزندانی بکر حصه زیدی طاپولمغدن
امتناع ایندکده نصکره اول حصه یه عمرو طاپوسنه مثلیله المغه طالب ایکن
صاحب ارض اخوه ویرمکه قادر اولمیوب ایکواب اولماز عبدالرحیم
فرزندانلر اولان زید وعمرو برتارلایه اشتراک اوزره متصرف ایکن صاحب ارض معرفتیله
خارجدن بکره تفویض وتسلیم ایلدکلرنده زید وعمروک فرزندانلری هندن حق تفویض بندر
آخره الدرم دیو بکرک ویرمکی ویروب اول تارلایه بکرون
المغه قادر اولمیوب ایکواب اولماز

بلا ولد فوت اولان زیدک مستخی طاپو اولان تارلالرینی دیگر لرینی لابوین قرنداشی عمرو
صغیرک والده سی ودوصیسی اولمغله مدت صغیرک مالندن سپاهی یه شوقدر اقچه ویروب
اول تارلالری ودیگر لری عمرو ایچون الیوبرمکدن نصکره برسنه مرورنده صغیر مزبور فوت اولوب
تارلالری ودیگر لری سپاهی آخره تفویض ایدلمکله عمروک وارثلری مدت مذکور بدل تفویض نامه
ویرمکی اقچه یه مدت مذکور تضمین وافذه قادر اولورمی الجواب اولماز لر

سپاهیدن الورلر نسخه اخوی العبد رحیم افندی

بلا ولد فوت اولمغله زید دیمکله مستخی طاپو اولان تارلالرینی لابوین قرنداشی عمرو دخی
صاحب ارضدن طاپو ملدیرن شرف اسلامله مشرف اولدقده صغیرک اول تارلالرک
طاپوی مثلنی ویروب صاحب ارضدن الملق استدکده صاحب ارض
سن مسلمان اولدک دیوب اکه ویرمیوب اجانبدن آخره
ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

فصل ثالث بابا برار قرنداشی یوغیسه اول محلده
ساکنه قرنداشنه طاپو ایله انتقالی بیانندہ در

زید متوفا تارلالرینی سپاهی اولمغله تصرفنده اولوب اراضی امیریه دن اولمغله تارلالرین سپاهی اولمغله عمرو اخر تفویض
ایتدکده نصکره لابوین قرنداشی هندایل ویرمکی ایله ذکر اولنمغله تارلالری الملغه قادر
اولورمی الجواب اویله امر واریسه اولور ذکریا افندی

بلا ولد فوت اولوب برلری مستخی طاپو اولمغله زیدک اول برلرین لابوین همشیره سی اولوب
اول برلرک اولدیغی محلده ساکنه اولمغله هندایل ویرمکی طاپو ایله الملغه راغبه ایکن
سپاهی هنده ویرمیوب آخردن بکره ویروب بکر نزاع ایله بدی سنه تصرف ایدمکله هند
بکره ویرمکی رسم طاپویه ویروب اول برلری بکرک الملغه قادره
اولورمی الجواب اولور یحیی افندی

زید بلا ولد فوت اولدقده لابوین قرنداشی هند صغیره الملغله تصرفنده اولوب مستخی طاپو
اولان برلرینی اجانبدن بکر سپاهیدن طاپو ایله المش اولمغله هند بالغه اولدقده
بکرک ویرمکی رسم طاپویه اوزرینه زواید دیوب قرنداشم بریدر جو اول برلرک
یدندن الملغه قادر اولورمی الجواب اول محلده ساکنه قرنداشی صغیره
اولسه بعد البلوغ اولور جواب آخر هندک قراری
اول برلر اولمغله محلده یحیی اولور یحیی افندی

اوغلی وقرنداشی وبابا برار قرنداشی نامیله
متوفانک محلول اولان برلری بورولری
اوزرنده اولدقلرین قرنداشنه
طاپو ایله ویرملک بیک اون پاره
شرعیه ک فوسنده فرمان الونمشدر
درت بش سنه یه وک ویرملور زیاده
بخشش اولمیجی الیازلر مفاد نامه

زید عمی اوغلی عمرو ایله اشترک اوزره متصرف اولدقلری تارلالری زیدک وفاتیله نصکره
مستخی طاپو اولدقده زیدک لابوین قرنداشلری اولوب اول تارلالرک اولدیغی
محلده ساکنه لر اولمغله هندایله زینب ایل ویرمکی رسم طاپویه ویروب زیدک اول
تارلالردن حصه سنی طاپو ایله الملق مرادلرینه کلدقده عمرو بن شریکم دیوب
مزبوره لره الدرمامغه قادر اولورمی الجواب اولماز شریک

ایکی اجانبدن تقدیم اولنور یحیی افندی

زید صغیره بابا سی عمرو متوفادن انتقال ایدن تارلالره صغیرک وصیسی معرفت صاحب ارضله
بکره تفویض ایلمسیله بعده صغیر بالغ اولدین فوت اولدقده صغیرک لابوین قرنداشی
اولوب اول تارلالره اولدیغی محلده ساکنه اولمغله هند بکرک ویرمکی ویروب
اول تارلالره الملغه قادره اولورمی الجواب اولور یحیی افندی

بلا ولد فوت اولان زیدک مستخی طاپو اولان تارلالرینی زیدک اول محلده ساکنه
لابوین قرنداشی هند طاپوی مثلیله الملغه طالبه ایکن صاحب ارض اکه ویرمیوب
اجانبدن بکره شوقدر اقچه طاپوی مثلیله ویرمش اولسه حالا هند اون سنه
مرور ایتمدین بکرک ویرمکی ویروب تارلالری بکرک الملغه
قادره اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم

بلا ولد فوت اولمغله زیدک مستخی طاپو اولمغله تارلالرین اول محلده ساکنه لابوین قرنداشی
هند طاپو ایله الدقده نصکره زیدک اخر محلده ساکنه اولمغله لابوین قرنداشی زینب
هندک ویرمکی نصفنی ویروب اول تارلالرده هنده شریک
اولمغله قادره اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

بلا ولد ذکر فوت اولان زیدک مستخی طاپو اولان تارلالرندن اولدیغی محلده ساکنه
لابوین قرنداشی هندایله لابوین عمی عمرو دن حق طاپو
قنفسکدر الجواب هندکدر

زید متوفادن صغیر اوغلی عمرو انتقال ایدن تارلالری صغیرک والده سی ودوصیسی
اولمغله هند اذن صاحب ارضله بکره فراغ ایدکدقده نصکره عمرو قبل البلوغ فوت
اولسه حالا عمروک اول محلده ساکنه اولمغله قرنداشی زینب طاپوی مثلنی
سپاهی یه ویروب اول تارلالری بکرک الملغه
قادره اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم افندی

برقصبه وه ساکن اولاد زید بلا ولد فوت اولوب اول قصبه یه ربع ساعت بعدی اولاد نارلاری سنجق طاپوا اولدقده اول قصبه وه ساکنه اولاد لابوبن قرقرنداشی هندا اول نارلاری طاپوی مشیلة المغه طالبه ایکن سپاهی مجرد سن زراعت اولناز نارلارک اوزرنده دکلمین دیو هنده ویرمیوب زیدک والده سنه ویرمکه

قادر اولورمی ایجواب اولماز عبدالرحیم

زید فوت اولوب نارلاری اولدیغی محلده ساکنه لابوبن قرقرنداشی هندی ترک ایتدکده نصکره سپاهی زیدک نارلارینی بکره طاپوایله ویروب بعده هند واقفه اولدقده بن اول نارلاری حق طاپویه اسقاط ایتدم باکه نارلاری لازم دکلدر دیسه حالا هند نادمه اولوب بکرک ویرمیکنی ویروب اول نارلاری المغه

قادر اولورمی ایجواب اولماز عبدالرحیم

زید بلا ولد فوت اولوب نارلاری سنجق طاپوا اولدقده زیدک لاب قرنداشی اولوب نارلاری اولدیغی محلده ساکنه اولاد هند طاپوایله المغی مراد ایتدکده والده سی زینب حق طاپو بندرجه هندی منع ایدوب کندی المغه

قادر اولورمی ایجواب اولماز یحیی افندی

زید عمرو ایله شریک اولوب زره نارلاره متصرف ایکن زید بلا ولد ذکر فوت اولوب زیدک قرنداشی هند زیدک حصه سنی المدین هند حقی فوت اولمغله صاحب ارض زیدک حصه سنی عمروه ویرمک ایسدکده زیدک اول نارلاری اولدیغی محلده ساکنه لاب قرقرنداشی زینب مجرد زیدک قرنی اولماسه طاپوایله المغه بن عمرو نصکره احق اولورم سند المدین فوت اولمغله عمروه الدرمیوب بن الورم دیمکه قادر اولورمی ایجواب اولماز عبدالرحیم

بلا ولد فوت اولاد زیدک سنجق طاپوا اولان نارلارین اول محلده ساکنه لابوبن قرقرنداشی هند صغیره بولنمغله سپاهی اولاد عمرو شو مقدار طاپوایله بکره ویروب بکر تصرف اولنره ایکن عمرو معزول اولوب بشر سپاهی اولدقده هند بالغه اولوب بش سنه مرور ایتدین بشره بر مقدار اراضی ویروب بدینه تمسک الدقده نصکره اول نارلاری بکرمز اولوب ضبطه قادره اولورمی ایجواب اولور

بالغه هند بدینه تمسک اولوب اول نارلاری بکردن اولوب ضبط مراد ایتدکده بکر بن عمرو سپاهیدن اون بشبیک اقچه ویروب المشیدم اون بشبیک اقچه ویرمادکچه ویرمم دیمکه قادر اولورمی ایجواب اولماز

ایروزر

والمشق فی الاراضی یعطل بالترک والاعراض وعلیه الفتوی لتساهل وفی الکشباه ان التساقط لا یعود بحکام الاراضی

زید فوت اولوب جنون مطبق ایله مجنون اولاد لابوبن اوچ قرنداشی عمروی ولابوبن قرقرنداشی زینبی ترک ایتدکده زیدک نارلارینی عمروک وصیسی طاپولمقدن امتناع ایتمکله صاحب ارض زینبه ویروب بعده اون بش سنه مرور ایدوب عمرو افاقت بولماسه حالا عمروک وصیسی عمروه نافع اولمغله ویرمکنی ویروب اول نارلاری عمرو ایچون زینبدن المغه قادر

اولورمی ایجواب امر عالی اولیجق اولور عبدالرحیم

فصل رابع اول محلده ساکنه قرقرنداشی یوغیسه

متوفانک باباسنه انتقالی بیانندهدر

متوفانک اوغلی وقزی وبابابرادر قرنداشی وبورده اوزرنده ساکنه قرقرنداشی اولماوبغی زمانده حق طاپو بابا سنک اولسی خصوصی بیکدن اون یدی ذی القعده سنک اون بشنجی کونی توقیعی معلم زاده کوتنده فرمان اولمشدر فانوندر

بلا ولد فوت ایدن زیدک سنجق طاپوا اولاد نارلارینی ابل ویرمکی رسم طاپوایله والده سی هند المغه طالبه ایکن صاحب ارض هنده ویرمیوب عمرو اجنبی یه ویرمکه

قادر اولورمی ایجواب اولماز یحیی افندی

بلا ولد متوفی اولاد زیدک متصرفنده اولان نارلارینی والده سی هند ابل ویرمکی رسم طاپوایله صاحب ارضدن المق مراد ایتدکده سپاهی اولوجه اوزرنه تفویضه راضی اولیوب بر دونم باشنه شو مقدار اقچه ویرمانجه تفویض اتمام دیمکه قادر

اولورمی ایجواب اولماز یحیی افندی

متوفانک اوغلی وقزی وبابابرادر قرنداشی وبورده اوزرنده ساکنه قرقرنداشی یوغیسه حق طاپوا بابا سنک والده سنکدر

۱۰۱۷

فصل خامس بابا سی یوغیسه اناسنه

طاپوایله انتقالی بیانندهدر

متوفانک اوغلی وقزی وبابابرادر قرنداشی وبورده اوزرنده ساکنه قرقرنداشی اولماوبغی زمانده حق طاپو بابا سنک اولوب یوغیسه اناسنک اولسی خصوصی بیکدن اون یدی ذی القعده سنک اون بشنجی کونی توقیعی معلم زاده کوتنده فرمان اولمشدر فانوندر

بلا ولد فوت ایدن زیدک سنجق طاپوا اولاد نارلارینی ابل ویرمکی رسم طاپوایله والده سی هند المغه طالبه ایکن صاحب ارض هنده ویرمیوب عمرو اجنبی یه ویرمکه

قادر اولورمی ایجواب اولماز یحیی افندی

زید بلا ولد فوت اولوب تصرفنده اولان نارلارینی سنجق طاپوا اولدقده زیدک بابا سی عمروه ایله نام قرنداشی بکرمز حق طاپو فنفسنکدر ایجواب عمرو کدر عبدالرحیم

بلا ولد فوت اولان زید نک نارلاسی سنی طاپو اولدقده حق طاپو والده سی هند کیسدر
یوخسه اب فرزند اشی عمر و کیسدر ایکواب عمر اکدر یحیی افندی
بلا ولد فوت اولان زید نک مستحق طاپو اولان نارلارینی والده سی اولوب حق طاپو صاحبه سی
اولان هند طاپوی مثلیدلمغه طالبه ایکن صاحب ارض اخرون بکر و بشره تفویض ایلسه
حالا هند اون سنه مجدین ویرو کلرین ویروب اول نارلاری بکر و بشره دن
المغه قادر اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم افندی
بلا ولد فوت اولان زید نک نارلارینی صاحب ارض اخرون عمره تفویض ایلسه حالله زید نک والده سی
اولوب حق طاپو صاحبه سی اولان هند اون سنه مجدین عمر دن ویرو کلرینی صاحب ارضه ویروب
اول نارلاری عمر دن المغه قادر اولورمی ایکواب اولور
بو صورتده هند عمر دن ویرو کلرینی صاحب ارض اولانه ویروب اول نارلاری تفویض
ایلدکده عمر و بن اول نارلاری مقدما تفویض ایلدیکمده صاحب ارضه شو قدر افجه
ویرسیدم مبلغ مزبوری سندن المایجه نارلاری ویرم دیمکه
قادر اولورمی ایکواب اولماز بهما عبدالرحیم افندی

فصل سادس اناون اوغلنه طاپو ایله انتقالی بیانندہ در

مقدما اناسی محلولندن اوغلنه تیر و پر لمزادی انا بیک اون بکی شوالنک اون بشنجی
کونده علی افندی طغرای شریف قدمنده مامور ایکن اناسی یری اوغلنه
طاپو ایله ویرلمک فرمان اولنمدر
هند متوفانک تصرفنده اولان نارلاری اوغلری زید و عمرو طاپو ایله المغه
طالبلر ایکن صاحب ارض انلره ویرمیوب اجنبی یه ویرمکه
قادر اولورمی ایکواب اولماز یحیی افندی
هند متوفانک تصرفنده اولان نارلاری اولادذکوردن مجانا انتقال ایدرمی یوخسه ایرو ویروب یکنی
ویروب رسم طاپو ایله می الورلر ایکواب رسم طاپو ایله الورلر یحیی افندی
هند فوت اولوب اوغلری عمرو و بکر و بشری ترک ایدوب هند نک مستحق طاپو اولان نارلارینی
مزبور لر طاپو لمدین متعاقبا عمرو و بکر بلا ولد فوت اولسه لر حالا بشر هند نک نارلارینی ایله
ویرو یکنی ویروب المق مراد ایدنکده صاحب ارض بشره ثلثنی ویروب
ثلثانی ویرمم دیمکه قادر اولورمی ایکواب اولماز

(ارضی باباون انتقال ایلدیکی کبی اناون دخی انتقال ایلمک المغه ایدی انا انتقال ایلمک بابنده امر شریف و آرد اولندیغندن حکام حکم ایلمکده مجبور لردر بلا طاپو انتقال بلمغه مراد هند متوفانک محلول اولان یری انجق طاپو ایله اوغلنه ویریلور از قانونه یحیی افندی)

هند فوت اولوب صغیر اوغلاری زید و عمرو و بکری ترک ایلدکده هند نک مستحق طاپو اولان
نارلارین صاحب ارض اخرون بشره طاپو ایله ویروب بعده عمرو و بکر صغیر لر فوت اولسه لر
زید بالغ اولدقده اول نارلارک جمله سنی بشره ویرو یکنی ویروب المغه
قادر اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم افندی
هند فوت اولوب اوغلاری عمرو و بکر و بشر صغیر لری ترک ایلدکده نصکره هند نک مستحق طاپو اولان
نارلاری مزبور لر ایچون طاپو لمدین عمرو و بکر صغیر لر سه متعاقبا فوت اولوب بعده هند نک زوجی
اولوب بشر نک اوکی باباسی اولان خالد اول نارلارک جمله سنی تفویض طاپو ایله المش
اولسه بشر بالغ اولدقده اول نارلارک جمله سنی الور یوخسه
المشنی المغه قادر اولور ایکواب جمله سنی الور عبدالرحیم
هند متوفانک مستحق طاپو اولان نارلارندن هند نک اوغلنک حق طاپوسی
وارمیدر ایکواب وار در عبدالرحیم افندی

ایکنجی باب اقربانک غیری اولوب اونه طاپو ایله
ایکون طاپو ایله انتقال ایدنلر بیانندہ در

اوچ فصل اوزرینه در فصل اول بر ده شریک
و خلیطه اولانه طاپو ایله انتقال بیانندہ در

زید فرزداشی عمرو ایله شریک متصرف اولدقلری نارلاردن زید حصه سنی سپاهی معرفیله بکره بیع
ایدوب بکر بکری بش بیل متصرف اولدقدنصکره زید فوت اولدقده عمرو زید نک بکره ویرو یکی
نارلاره بکردن طلب ایدوب المغه قادر اولورمی ایکواب اولماز
زید فرزداشی عمرو ایله شریک اوزره متصرف اولدقلری نارلاره عمرو اخوه باعث ایکن بکره برمقدار افجه
بدل مقابله سنده معرفت سپاهی ایله تفویض و تسلیم ایلدکده عمرو کلوب حصه سنده تفویض طلب ایدوب
وزید نک حصه سنی دخی بن فلانه احقر دیو بکره ویرو یکی رسم طاپو یوخسه حصه سی مقدارینی ویروب
نارلاره جمله تصرف قادر اولورمی ایکواب بش سنه مجدیسه اولور یحیی افندی
زید فرزداشی عمرو ایله شریک اولدقلری نارلاردن حصه سنی بکره اون صاحب ارضله برمقدار افجه
بدل مقابله سنده فراغ و تفویض ایلدکده نصکره عمرو نک حصه سنی دخی فضولا معرفت صاحب ارضله
بکره فراغ و تفویض ایلدکده عمرو حصه سنده فراغی طلو ایچون حصه سنی الدقده نصکره زید نک
حصه سنی دخی شریک و خلیطه اولمغله بش سنه مجدین بکرک ویرو یکنی ویروب بکره
المغه قادر اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم

(شریک اوزره اراضی یه متصرف اولنلر اخی بری فوت اولدقده شریکی طاپو ایله المغه محتاجیدر بوجمله بلا طاپو یه متصرف اولور و فرزداشی و غیری انلره فرق اولنمیه رق قانون نجه در احمدی اولمقوله اوغلو و باباسی برادر اولادی و جمله سی و باباو اناسی فالیسانه مستوفانک برلری مشترک اولنلر طاپو ایله المغه طالب ایکن تعهد و برمکه جائز و کلدر شریکی اولنلر مستوفانک برلرین بش بیل ضمانه و تاریخه دک بیعرض مسلما قرقدیر ایله کری طاپو ایله الورلر بش بیله دنصکره ویرلماز سکوت ایدوب یاخود طلب ایتماسه ساقط اولور من قانون نامه)

فرزند اشلرا اولان احمد و زینب آخرلا بوین فرزند اشلری خدیجه ایله اشتراک اوزره متصرفلرلر
اولد قلری نارلارضه حصه لرینی اذن صاحب ارضله طالبلری اولان عمرده مجانا فراغ و تفویض
ایندکلرندن نصکره هالا خدیجه شریک و خلیط اولمغله بش سنه مرور ایتمدین طاپوی مثلنی
صاحب ارضه ویروب اول نارلارضه احمد و زینبک حصه لرین عمرد ن الوب
ضبطه قادر اولمدقلری ایچون الوب اولور عبدالرحیم افندی

زید فرزند اشلری عمرو ایله مشترک اولدیغی نارلاردن حصه سنی یدی سنی آخره فراغ ایدر اولدقده
عمرده الی ویرو تکلیف ایندکده عمرو الممام ویروب ابا ایتمکله زید حصه مزبوره سن اجانبدن
بکره اذن صاحب ارضله فراغ ایله هالا عمرو شریک و خلیطم ویرو
اوچ سنه مرور زمده ویرو دیکمنی ویروب بکرون المغه قادر
اولورمی ایجواب اولماز عبدالرحیم افندی

زید فرزند اشلری عمرو و بکر صغیر لر ایله اشتراک اوزره متصرف اولدیغی نارلاری اذن صاحب
ارضله بشره فراغ ایله هالا عمرو و بکر بالغلر اولد قلرنده اول نارلارینی بشره مجانا الوب
الوب ضبطه قادر اولورلرمی ایجواب اولورلر عبدالرحیم

زید فرزند اشلری عمرو ایله شاهنت اوزره نارلاره متصرف فلرایکن اول نارلارضه حصه سنی اذن سهای ایله
اجانبدن بکره فراغ ایدوب بکر دخی الوب ضبط ایندکده عمرو بش سنه مجدین زید ک حصه سنی بکرک
ویرو دیکمنی ویرمدین بکر ایله اول نارلاری ایجون نزاع ایدوب بکرک ویرو دیکمنی اون کوندک
سهای یه ویروب حصه مزبوره یه الماز سم حق تفویضی اسقاط ایتدم دیوب بعده اون کون مرور ایتمدن
بکرک ویرو دیکمنی ویرمیوب حصه مزبوره یه الماسه بش سنه مرور ایتمدین ویرو دیکمنی
ویروب حصه مزبوره یه بکرضه المغه قادر اولورمی ایجواب اولماز عبدالرحیم

فرزند اشلرا اولان زید و عمرو و بکر بالغ اولدقن انتقال ایدن نارلاری اشتراک اوزره تصرف
ایدرلرکن قبل القسمه زید بلا ولد فوت اولسه زیدک اول نارلارضه حصه سی
مستحق طاپو اولورمی ایجواب اولور عبدالرحیم افندی

زید و عمرو صغیر لر بالغ اولدقلرنده انتقال ایدن نارلاره اشتراک اوزره شاغا متصرف فلرایکن
زید فوت اولسه حصه سی مستحق طاپو اولورمی ایجواب اولور
صورت مزبوره ده زید مزبورک نارلاره مذکوردن حصه سنی صاحب ارض طاپو ایله
عمرده ویرمیوب اجنبی یه ویرمکه قادر اولورمی ایجواب
عمرده ویرسه اولماز محمد بن سعد الدین

مشترک برتصرف یدی سنه ارضه
برده فوت اولدقده یا خود خارجدن
گلسه یه تفویض ایندکده شریکی تحجر
اتخره ویرو دیرسه رسم مثلیله الوب
بش سنه یه دک حق طلب ولدرور
از قانون یحیی افندی

مات ولد صغیر و ترکی متزاحمه
و تفویض رجل باذن صاحبها ثم
بلغ الصبی یا مذ یا مجانا
من احکام الاراضی

و مر ما یناسبه قبل الوریثین
من احکام الاراضی

زید و عمرو ایکی قرنداش اولغلری اولوب اشتراک اوزره نارلاره تصرف ایدرلرکن عمرو فوت
اولوب حصه سی طاپویه مستحق اولدقده زید متحمل طاپو یه و برکن سهای بعض اهل غرض
سوزیله زیاده طاپو استمکله قادر اولورمی ایجواب بری متحمل اولدیغی
طاپو ایله اکه ویرمک اولی در بستهام زاده

زید و عمرو ایکی برنارلایه اشتراک اوزره متصرف فلرایکن زید حصه سنی معرفت سهای ایله عمرو
تفویض ایچون هالا بکر عمرده مقابله فراغده و برو دیکمنی اچنک نصفنی ویروب زیدک حصه سنک
نصفنی دخی تصرفه قادر اولورمی ایجواب اولور یحیی افندی

زید نامی عمرو ایله اشتراک اوزره نارلاره متصرف فلرایکن زید بلا ولد فوت اولوب نارلارضه حصه سی
مستحق طاپو اولدقده عمرو حصه مزبوره یه طاپوی مثلیله المغه طالب ایکن سهای اکه ویرمیوب
اجانبدن بکره ویرمش اولسه هالا عمرو بش سنه مجدین بکرک ویرو دیکمنی ویروب زیدک
حصه سنی بکرضه المغه قادر اولورمی ایجواب اولور عبدالرحیم

زید عمرو ایله اشتراک اوزره نارلاردن حصه سنی بکره فراغ بکرضی اول حصه یه ضبط ایدوب
عمرو بلا عذر بش سنه سکوت ایله هالا عمرو شریک و خلیط اولوب اول حصه یی
بکرضه ویرو دیکمنی ویرمه المغه قادر اولورمی ایجواب اولماز کذا

زید نامی عمرو ایله شاهنت اوزره نارلاره متصرف فلرایکن زید فوت اولوب والده سی هندی
ترک ایدوب اول نارلارضه حصه سنی هند طاپو لدین هند دخی فوت اولسه هالا عمرو شریک
و خلیط اولمغله رسم طاپوی مثلنی ویروب اول حصه یه صاحب ارضدن المنی مراد
ایندکده صاحب ارض اکه ویرمیوب اخره ویرمکه قادر اولورمی ایجواب اولماز کذا

زید عمرو و بکر ایله اشتراک اوزره متصرف اولدیغی نارلاردن حصه سنی فراغ ایدر اولدقده
عمرو و بکره طاپو ایله اک چوغ تکلیف ایلدکده مزبور لرایا و امتناع ایتملرینه زید اول نارلارضه
حصه سنی اذن صاحب ارضله بشره فراغ و تفویض ایله برسنه مرور زمده عمرو و بکر
نامزد اولوب بشرک ویرو دیکمنی ویروب زیدک حصه سنی بشره
المغه قادر اولورلرمی ایجواب اولماز عبدالرحیم

زید و عمرو اشتراک اوزره نارلاره متصرف فلرایکن زید اول نارلارضه حصه سنی اذن صاحب ارضله
بکره فراغ و تفویض ایندکدن نصکره اوچ سنه مرور زمده عمرو فوت اولوب حصه حصه اوارث اولغله بشره
انتقال ایندکده بشر مزبور خلیط و شریک اولمغله ویرو دیکمنی ویروب زیدک حصه سنی
بکردن المغه قادر اولورمی ایجواب اولور عبدالرحیم افندی

صاحب ارض قریسی طبرزفنده مستحق طاپو اولان یرلری کسنه‌ی ایچون انتقوف خلاف قانونه‌در من قانون نامه

زید و عمرو و بکر بر قریه ده بر مقدار تیمار اراضی طاپو ایله متصرف فلرایکن زید اول قریه‌نک
برآتیله سپاهیی اولوب بعده عمرو بلا ولد فوت اولمغله بکر اول تیمار اراضیدن عمرونک حصه سنی
طاپوی مشیلة المغه طالب ایکن زید اکه ویرمیوب کندم ضبط ایدرم
دیمکله قادر اولورمی ایکواب اولماز

زید عمرو ایله اشتراک اوزره تیمار اراضیده متصرف فلرایکن زید بلا ولد فوت اولوب تیمار اراضیدن
حصه سی سنی طاپو اولدقده عمرو حصه مزبوره یه طاپوی مشیلة المغه طالب ایکن سپاهی اکه
ویرمیوب اجنبی یه ویرمکه قادر اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم

زید هند ایله بر تیمار اراضیده اشتراک اوزره متصرف فلرایکن زید بلا ولد فوت اولدقده هند
زیدک حصه سنی طاپولق صدد نده ایکن برفاج کون مرور نده هند دخی فوت اولمغله هندک اخ
بکر هندک حصه سنی طاپوی مشیلة المغه قادر اولدقده بس سنه مرور ایتمدین زیدک حصه سنی
دخی طاپوی مشیلة المغه قادر اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم

زید عمرو ایله مشترک تیمار اراضیده متصرف فلرایکن زید فوت اولوب والده سی هندی ترک
ایلدکده هند اول تیمار اراضیدن زیدک حصه سنی طاپولندین هند دخی فوت اولمغله عمرو
شریکی وخلیط اولمغله طاپوی مشلنی ویروب اول حصه یه صاحب ارضلغ
المغه قادر اولورمی ایکواب اولور

فصل ثانی شریکی یوغیمه اول تیمار اراضیده واقع اشجار کیمه
انتقال ایدرسه برک دخی اول کمسنه یه انتقالی بیانیده در

زیدک طاپو ایله متصرف اولدقلری تیمار اراضی اوزره شوقدر دیب ملک میوه اشجاریله
عمرو مالک ومتصرف اولوب بعده زید اول تیمار اراضیدن اذن صاحب ارضله شوقدر اقچه
بدل مقابله سنده بکره فراغ ایلدکده عمرو اوزرنده ملک اشجارم وار دیو بکرک
ویرمیکی ویروب اول تیمار اراضیده بکرض المغه قادر اولورمی ایکواب
اویله امر عالی وآریسه اولور عبدالرحیم افندی

زیدک تیمار اراضیسی اوزرنده عمروک برفاج دیب ملک اشجاری اولوب بعده زید بلا ولد
فوت اولدقده عمرو دیار آخره بولنمغله صاحب ارض اول تیمار اراضیه اجانبدن بکره
طاپو ایله ویرمش اولسه جالا عمرو کلدکده اوزرنده ملک اشجاری اولمغله بکرک ویرمیکی
ویروب اول تیمار اراضیده بکرض المغه قادر اولورمی ایکواب
امر عالی وآریسه اولور عبدالرحیم افندی

منسوخ تاکید یرلری اوزرنده اشجار اولوب ورثه یه انتقال ایدرسه اول یرلر اول اشجاری انتقال ایلیان ورثه یه طاپو ایله ویرلور اشجاردن حاصل اولان میوه یه کور وروب کوز نکدن صعوبت اولمغله وآرث مشترکه‌نک تقدیم اولنمسه‌در قانونده رعایت اولنمسه من قانون نامه

برتیمار اراضیده واقع زیتون اغاجلرینک مالکی اولان زید تیمار اراضیدن محلول اولدقده هند
ایجنده ملک اغاجلرم وآردور دیو سپاهیسنه ایل ویرمیکی ویروب المغه قادر
اولورمی ایکواب اویله امر وآریسه اولور عبدالرحیم افندی

زید بر تیمار اراضیده واوزرنده اولان ملک اشجاره متصرف ایکن بلا ولد فوت اولدقده عسکره ورثه‌سی
اول اشجاری بکره بیع ایدوب بعده صاحب ارض اول تیمار اراضیه بشره طاپو ایله تفویض ایلسه
بابکر اوزرنده اشجارم وار دیو ویرمیکی ویروب اول تیمار اراضیه بشر ض المغه
قادر اولورمی ایکواب اویله امر اولیجی اولور عبدالرحیم

زید بر تیمار اراضیده واوزرنده واقع برفاج دیب ملک اشجاره متصرف ایکن فوت اولوب حق طاپوسی ولیسی
ورثه‌سی ترک ایلدکده اول اشجار ورثه‌یه انتقال ایتمکله ورثه تیمار اراضیه دخی ایلروده یکی
رسم طاپوی مشیلة المغه قادر اولورلرمی ایکواب اولورلر

ایجنده جابجا ملک اشجاری اولان تیمار اراضیدن متصرفی زید بلا ولد فوت اولوب حق طاپوسی
اولیسی ورثه‌سی ترک ایدوب اول اشجار ورثه‌سنه انتقال ایلدکده ورثه اول تیمار اراضیه طاپوی
مشیلة المغه طالب ایکن صاحب ارض اغره ویرمیوب اجانبه ویرمکه قادر
اولورمی ایکواب امر سلطانیه منوط‌در عبدالرحیم

زیدک تصرفنده اولان تیمار اراضیدن برجا اوزرنده واقع برفاج دیب میوه اشجاری عمروک ملکی
اولوب عمرو اول اشجاری بکره بیع وتسلیم ایلدکده زید اشجار تیمار اراضیم اوزرنده اولمغله اغ ویرمیکی
ویروب بن الورم دیمکله قادر اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم

زید تصرف ایلدیکی ارض میریه واقع اولان قدیمی ارض اشجاری تشلیوب وبعض
اشجار مثمره دخی غرس ایدوب برایکی بیلد نصکره وفات ایلدکده اولاد مذکوری اولیسوب
بنائنه ارض مذکور انتقال ایدرمی واغاجلر وآرثه دکرمی
ایکواب اشجار انتقال ایدر حامد افندی

زید طاپو ایله متصرف اولدیغی مزرعه ایجنده بتون اشجار مثمره یه احیا ایدوب فرق الی ایل یمش
یدکد نصکره زید فوت اولوب مزرعه مذکوره طاپویه مستحق اولوب سپاهی عمرو طاپوسنه
ویردکده عمرو مذکور اشجارک یمشن زیدک ورثه‌سنه ویرمکه قادر اولورمی
ایکواب زیدک دیکمه سی وتشلمه سی صحیح اولماز ابوالسعود

زیدک ارض میریه اوزرنده اولان ملک میوه اشجاری بلا ولد فوتنده نصکره قرنداشی
هنده ارثه انتقال ایدرمی ایکواب ایدر عبدالرحیم افندی

فصل ثالث اشجار انتقال ایدر کمسنه یوغیسنه تارلا قریه سی رعایتلک تارلایه ضرورتی اولان کمسنه یه طاپو ایله ویرملرو

برقریه اهالیسندن زید اول قریه ده تصرفنده اولان تارلالرین فراغ ایدرا ولدقده اهالی قریه مزبوره دن بدل مثلیله المغه طالب وآرمکن اکه ویرمیوب آخر قریه اهالیسنه فراغله قادر اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم

برقریه ده ساکن اولان زید تصرفنده اولان تارلالرین اون سهامی ایله بدل مقابله سندهٔ آخر قریه اهالیسندن عمرو فراغ ایتمکله زیدک قریه سی اهالیسی کندولره تارلایه ضرورتی اولمغله برسنه مزورند تصکره عمرودک دیرکمنی ویروب اول تارلالری عمروه المغه قادر اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم

زید سهامیندن بیماری قریه سی اراضیسندن تارلاسی اولان عمرو زیدک برمقدار اراضیسن الوب اول مقابله ده تارلاسنی زیده فراغ اولوب تصریح ایلدکده زید ضبط وتصرف ایدرا ولسه حالا اول قریه اهالیسندن تارلایه محتاج اولان عمروک اوغلی بکر تارلایه احتیاجم وآردیجه طاپوی مثلنی ویروب اول تارلالری زید نام المغه قادر اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم

بلاولد فوت اولان زیدک برقریه ده واقع تارلاسنی اهالی قریه دن اولوب تارلایه احتیاجی اولان عمرو طاپو المغه طالب ایکن صاحب ارض آخر قریه دن بکره طاپو ایله ویرمش اولسه برسنه کچدکدن صکره عمروبکرک ویروب دیکمنی ویروب اول تارلایه بکردن المغه قادر اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم

برقریه اراضیسندن محلول اولان تارلالری اهالی قریه دن تارلایه ضرورتی اولنلره طاپوی مثلیله المغه طالبلر ایکن قریه مزبوره سپاهیسی آخر قریه اهالیسنه ویرمکه قادر اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم افندی

برقریه ده ساکن اولان زید قریه مزبوره طیرانغنده متصرف اولدیغی تارلاسنی آخره تفویض مرادایتدکده قریه مزبوره اهالیسی طالبلر ایکن مزبورلره ویروب سپاهی ایله خلاف قریه اخری اهالیسندن عمره تفویض ایتمکله قریه اولی اهالیسی عمروک ویرد یکمنی ویروب اول تارلایه کندولره المغه قادر اولورمی ایکواب اولورلر

جواب آخر اولیله امر وآرسه اولورلر یحیی افندی

جواب فوت اولوب ورثه دن کمسنه سی قالمیوب ومتصرف اولدیغی برارنده مشترکی خالیسان متوفانک برارنا بو غرده عسکره قریه خلقندن بره ویرمش ورثه اولوب طاپو ایدیلوب اولنلره ویریلور زمان مجهول ویرکمک خلاف قانوندر قریه خلقندن طالب اولوب طاپو ایله المازلر جهتله اول زمان صاحب ارض تخییر اولنسه یکمنه طاپو ایله ویرر من قانون نامه

برقریه طیرانغنده قانون اوزره طاپو ویرمشدی اولانلر بری صاحب ارض اول قریه اهالیسنه ویرمیوب خلاف زره اهالیسنه ویرسه بریسی کلوب ارضی صاحب قریه اولی اهالیسی الور برسنه مرور ایتمش جهته المناز قانوندر

زید بیماری طیرانغنده محلول اولان تارلایه خارج بیماردن اولان عمرو طاپو ایله ویروب عمرو اون سنه دن متجاوز متصرف ایکن حالا زید بیمار مذکوری بکره فراغ ایلدکده بکر خارج رعایایه تارلا ویرملک ممنوع عدر جوعمروک ویردیکی رسم طاپوی ویرمک کندی المغه قادر اولورمی ایکواب اولور

زید زعیم متصرف اولدیغی زعامت سابقا وزیر خاصی ایکن حالا اول زعامتک ویوده سی زعامتک معین سنوریته داخل برلرده برمقدار دیغی سپاهی آخرک بیمار یته داخل قریه رعایاسنه طاپو ایله ویروب زراعت ایدن کمسنه لر خارج قریه ده ساکن اولمغین عشر تحصیلی منعقد اولوب زمان کچکله ضرر اولدیغی اجلدن وخومن زمانندهٔ آخر سپاهینک قریه سنه وارمیوب تغیر اینمک قابل اولمامغله زید اول برکره آخر قریه ده ساکن اولنلره الوب کندی رعیتنه ویرمکه قادر اولورمی ایکواب بنجه مامور جهه اوبله ایدر

بوصورتده زیدک رعیتی سپاهی آخر بیمارلرینک سنورنده کی قریه لرنده زراعت ایتمکله محصولنک عشرنه شرعا کمه ویرمکه لازم در ایکواب بزمصاحبه ویرر

بوصورتده زیدک رعیتنه کفایت ایدجکدن زیاده برلری اولوب رعیتی سپاهی آخر یزدن نصف عشر المق اوزره قولمز اولمشدر سندخی اوبله قبول ایدرسک خوش والا اول قریه سنوریته اکدرم دیمکه شرعا قادر اولورمی ایکواب بنجه

مامور جهه اوبله ایدیلور ابوالسعود افندی

ابحثی باب اقربادن اکمن طاپو ایله انتقال ایتمیلر بیانندهٔ در

فرزند اناباب وانادن قرینه وفرزند بابابابه ولام فرزند اسلابنه وفرزند آشی اوغلنه وجدن اوغلی اوغلنه واوغلی اوغلنه جدنه طاپولی وطاپو سنر انتقال یوقدر

سنوفانک محلول اولانلر بری قرینه یوغیسه اب اقربا آشنه یوغیسه اول محلول بساکنه قرفرند آشنه یوغیسه بابا یکسنه یوغیسه اولاد یکسنه یوغیسه برادرون غیری اقاربه حق طاپو یوقدر من قانون یحیی افندی

سنوفانک مستحق طاپو اولانلر بیمار مذکورک برادرون کمسنه لری یوغیسه اولاد یکسنه یوغیسه اول بیمار مذکورک عمی عمرو ایچون حق طاپو وآرمیدر ایکواب یوقدر عبدالرحیم

سنوفانک مستحق طاپو اولان تارلالرنده بیمار مذکورک والده سی زینب ایله عمی عمرو ایچون حق طاپو وآرمیدر ایکواب یوقدر عبدالرحیم افندی

بیمار مذکورک فوت اولوب متصرف اولدیغی تارلاسی مستحق طاپو اولدقده صاحب ارض اول تارلایه زیده طاپو ایله ویرمش اولحالده بیمار مذکورک صغیره قزی زینب بالغه اولدقده حق طاپو یوقدر ویرو اول تارلایه زید نام المغه قادر اولورمی ایکواب اولماز یحیی افندی

بلا ولد فوت اولان زیدک تصرفنده اولان تارلالری مستحق طاپو اولدقده سپاهیسی
اول تارلالری طاپو ایله عمرو اجنبی یه تفویض و تسلیم ایدوب عمرو تصرف ایتدکده نصکره
زیدک لابوین عیسلری بکر و بشر و خالد حق طاپو یزمدریچون عمروک ویروبکی رسمی
ویروب اول تارلالری عمروک یدنده الوب ضبطه
اولورلرمی الجواب اولماز لر یحیی افندی
بلا ولد فوت اولان زیدک مستحق طاپو اولان تارلالرینی صاحب ارض اجانبدن زیده تفویض ایتدکده نصکره
هندک لاب عمی عمرو مجرد بن عمی اولمغله حق طاپو یمدریچون زیدک ویروبکنی ویروب
اول تارلالری زید حد المغه قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم
زید فوت اولوب تصرفنده اولان تارلالرینک حق تصرفی اوغلی عمروه انتقال
ایتدکده عمرو اول برلرک برقطعه تارلاسنک حق تصرفی اوزن سپاهی ایله برمقدار نقده
بدل مقابله سنده اجانبدن بکره تفویض و تسلیم ایتمکله عمروک عمی اوغلی بشر
بکرک ویروبکی بدلی ویروب اول تارلایه بکرک یدنده
المغه قادر اولورمی الجواب اولماز یحیی افندی
بلا ولد فوت اولان زیدک مستحق طاپو اولان تارلالرنده عمی اوغلاری ایچون حق طاپو
وارمیدر الجواب یوقدر عبد الرحیم افندی
برقریه اهالیسنده زید فوت اولوب لابوین عمی عمروی ترک ایتدکده نصکره زیدک
تارلاسنی سپاهی طاپو ایله بکره ویرمش اولسه ایکی سنه مرورنده عمرو مجرد زیدک
منزلی باکره انتقال ایتمکله تارلایه دخی بکرک ویروبکنی ویروب
بن الورم دیمکله قادر اولورمی الجواب اولماز
زید مسوفانک مستحق طاپو اولان تارلالرندن زیدک عمی اوغلی عمرو ایچون حق طاپو
وارمیدر الجواب یوقدر عبد الرحیم افندی
زید مسوفانک مستحق طاپو اولان تارلالرندن زیدک قرنداشی اوغلی عمرو ایچون
حق طاپو وارمیدر الجواب یوقدر عبد الرحیم افندی
هند مسوفانک مستحق طاپو اولان تارلاسنی صاحب ارض زید اجنبی یه تفویض ایدوب
زید اول تارلایه تصرف و زراعت ایدرکن صاحب ارض مزبور تارلایه زیدک اوغلنز
طاهندک لام قرنداشلری عمرو و بکر و زینبه تفویض ایتسه تفویض ثانی
معتبر اولورمی الجواب امر سلطانی یه منوط در

هند مسوفانک مستحق طاپو اولان تارلالرینی صاحب ارض هندک لام قرنداشی زید
تفویضه طالب ایکن اجانبدن بکره تفویضه قادر اولورمی
الجواب امر سلطانی یه منوط در
هند مسوفانک مستحق طاپو اولان تارلالرینی صاحب ارض اجانبدن عمروه رسم طاپو ایله
ویروکده نصکره هندک لام قرنداشی زید عمروک ویروبکنی ویروب اول تارلالری
عمرو دون المغه قادر اولورمی الجواب امر سلطانی یه منوط در اسف
بلا ولد فوت اولان زیدک تارلالرنده لام قرنداشی عمرو ایچون حق طاپو
وارمیدر الجواب یوقدر عبد الرحیم
زید بلا ولد فوت اولوب تصرفنده اولان برلری طاپو یه مستحق اولدقده سپاهیسی اول
برلری عمروه تفویض ایتدکده نصکره زیدک لام قرنداشی هندزکر اولنان برلری ایل ویروبکی
طاپو ایله بن الورم دیمکله قادر اولورمی الجواب اولماز یحیی افندی
بلا ولد فوت اولان زیدک تصرفنده اولان تارلالری مستحق طاپو اولوب صاحب ارض فخی آخره
طاپو ایله ویرمک مراد ایتدکده زیدک اوغلیک اوغلی بکر هنم ایچون حق طاپو وارمیدر
کندی المغه قادر اولورمی الجواب اولماز یحیی افندی
بلا ولد فوت اولان زیدک مستحق طاپو اولان تارلالرنده اوغلنک اوغلی عمرو ایچون
حق طاپو وارمیدر الجواب یوقدر عبد الرحیم
بلا ولد فوت اولان زیدک تصرفنده اولان تارلاسنی صاحب ارض زیدک اوغلنک اوغلنک
قرنی هنده طاپو ایله ویروب هند متصرف ایکن زیدک اوغلنک اوغلنک اوغلی بکر هنم ایچون حق طاپو
وارمیدر چونکه هندک ویروبکنی ویروب اول تارلایه هند
المغه قادر اولورمی الجواب اولماز یحیی افندی
بلا ولد فوت اولان زیدک تصرفنده اولان تارلالرینی صاحب ارض آخره طاپو ایله
تفویض مراد ایتدکده زیدک بابا سنک بابا سی عمرو بن حیاتده ایکن اول تارلالر
محلول اولماز دیوب طاپو ایله ویرمکده صاحب ارضی منعه
قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم افندی
زید مسوفانک مستحق طاپو اولان تارلالرنده تارلالر اولدیغی محلده ساکنه
اولمیان لابوین قرنداشی ایچون حق طاپو
وارمیدر الجواب یوقدر عبد الرحیم افندی

اولاد و بابا برادر قرنداشی قاعده سنه
بابا سی دده سنه مقدم فوت
اولوب اون سنه بیل گچمش اولان ابن
دده سی برلرینی بیفرض سلطانی
تفویض ایتدکلری طاپو ایله صاحب
ارضدن ایکیوروب تصرف ایتدکده سن
دیوامر شریف و برلوب قانوندده
من قانون جدید
زید مسوفانک متصرف اولدیغی ارضی
اسیر یه سکه دون مقدم فوت اولان
اوغلنک اوغلی عمروه انتقال ایدوی
الجواب اینماز طاپو ایله اولور
یحیی افندی

در دنجی باب تعطیل بسبیله آخره تفویض اولنمق بیانندہ در

زید یر ارض میریده اولان ملک باغنی برقاج بیل بوده مامغلیجی اوزم وبرر کن صاحب ارض
طاپو ایله ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز ابوالسعود

زید متصرف اولدیغی تارلاسنی اوج سنه دن زیاده بلا عذر زراعت ایتمیوب تعطیل ایتمکله
صاحب ارض عمرده طاپو ایله ویروب عمرو دخی الوب تصرف اوزره ایکن زید عمروک ویردیکی
رسمی ویروب تارلایه المغه قادر اولورمی الجواب اولماز یحیی افندی

زید متصرف اولدیغی تارلاسنی بلا عذر اوج سنه تعطیل ایتمکله سپاهی آخر طاپو ایله ویرمک
اوزره ایکن زید فوت اولدقده عمرو اجنبی یه ویرمش اولسه حالا زیدک صغیره قزی هندک
وصیسی بکر هندک مالندن عمروک ویردیکنی ویروب اول تارلایه عمرو دن
هند ایچون الیوم مکه قادر اولورمی الجواب اولور یحیی افندی

زید صغیرک تارلاری اوج سنه بلا عذر زراعت اولنمامغله سپاهی مجرد زراعت اولنمامق
ویوطاپو یه ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید متصرف اولدیغی تارلاسنی اوج سنه دن زیاده زراعت ایتمامکله سپاهی طاپو ایله
آخره ویرمک مراد ایتدکده زید ابل ویردیکی رسم طاپو یه ویروب بن الورم دیمکله قادر
اولورمی الجواب امر سلطانه واریر اولور یحیی افندی

زید طاپو ایله تصرف ده اولان تارلاسنی اوج سنه بلا عذر تعطیل ایدوب بعده
صاحب ارض اخره تفویض ایتدیکین زید فوت اولوب اوغلی بکری ترک ایتدکده نصکره
صاحب ارض بکره ضبط ایتدیرمیوب تعطیلدن طاپو ایله ویرمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم افندی

زید وعمرو اشتراک سوی اوزره تارلاره متصرف اولدیکین زید آخره یاره کندکده اول
تارلالرضه حصه سی اوج سنه دن زیاده بوز وخالی قالسه زیدک اول تارلالرضه
حصه سی مستحق طاپو اولورمی الجواب اولور

بو صورتده صاحب ارض زیدک حصه سنی تعطیل سببیله طاپو ایله عمروه ویردکده عمرو دخی
جمله تارلالری اذن صاحب ارضله شو قدر اقچه مقابله سنده اجابندن بکره فراغ ایدوب
بکر جمله تارلالری تصرف ایدرکن زید آخره یاره ون کلدکده مقدما
اول تارلالرک نصفی بنم ایدی جهة مداخله یه قادر
اولورمی الجواب اولماز بهاءالدین عبدالرحیم افندی

برکمسنه تصرف ایتدیکی برارلاق بیل علی التوالی بلا عذر بوز معطل بوسه صاحب تیمار طاپو یه ویرمکه قادر اولورمی اگر قانت قودوم جهة دعوی ایدرسه انفاقات اولنماز من قانون نامه

صفارکه برکی معطل قالمغله طاپو یه مستحق اولماز اگر آخره ویرلسه بعد البلوغ اون سنه یه اگری اولورلر من قانون نامه

تعطیل ایله طاپو یه مستحق اولنجه برکی بنه متصرف سابق اولورمن قانون نامه یحیی تعطیل ایله بیان متصرف سابق طاپو ایله تفویضه طالب اولورسه آخردن احق اولور

زید متصرفنده اولان تارلالری اوج سنه متوالیه بلا عذر زراعت ایتمیوب تعطیل ایتمکله
سپاهی زیدک تعطیلندن طاپو ایله عمروه تفویض ایلسه بعده زید فوت اولدقده اوغلی بکر
بابام تارلاسیدر جهة مداخله یه قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم

زید طاپو ایله متصرفنده اولان تارلاسنی اوج سنه دن زیاده زراعت ایتمیوب تعطیل ایتدکدن
صکره صاحب ارض اول تارلایه طاپو ایله ویرمدین زید فوت اولسه زیدک اوغلاری
اول تارلایه مجانا ضبطه قادر اولورلر الجواب اولورلر

زید تارلاسنی علی التوالی اوج سنه بلا عذر زراعت ایتمیوب تعطیل ایتمکله صاحب ارض
اول تارلایه زیدک تعطیلندن ناشی آخردن عمروه طاپو ایله ویرسه حالا زیدک فرداشی اولی
بکر طاپو یه بن اولایم جهة ویردیکنی ویروب اول تارلایه عمرو دن
المغه قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم افندی

برقریه اهالیسی پریشان اولوب تصرفلرنده اولان تارلالری اوج سنه متوالیه
بلا عذر زراعت اولنماسه حالا صاحب ارض اول تارلالری طاپو ایله ویرمکه
قادر اولورمی الجواب اولور عبدالرحیم

زید سپاهینک قریه سی رعایاسی قریه مزبوره وه کندولره کفایت ایدیجک قدر تارلالری
وار ایکن زراعت ایتمیوب آخر سپاهینک طیر اغنی زراعت ایتمکله اول تارلالری اوج سنه
متوالیه زراعت ایتمیوب بوز وخالی قالسه زید سپاهی اول تارلالری رعایانک
تعطیللرندن طاپو ایله ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولور عبدالرحیم

زید سپاهینک اراضیسنده واقع اولوب عشر محصول الله کلن چایرلغه عمرو متصرف ایکن
عمرو مزبورک چایره احتیاجی اولمامغله سقی وانبانه سعی ایتمیوب اول چایرلغی خالی
ومعطل براغوب اوج سنه دن زیاده زمان مرور ایدوب چالیلغی اولوب زیده
اصلا برنسنه واصل اولماسه حالا زید اول چالیلغی زراعته طالب اولسه
طاپو ایله تفویضه قادر اولورمی الجواب اولور عبدالرحیم

زید برقریه ده واقع ملک چفتلکه تابع اولان تارلالری اوج سنه علی التوالی بلا عذر تعطیل
ایتمکله صاحب ارض طاپو ایله عمروه تفویض ایتدکده نصکره زید چفتلکی بکره
بیع وتسلیم ایلسه حالا بکر اول تارلالرچفتلکه تابعدر ویروب
ویردیکنی ویروب عمرودن المغه قادر اولورمی
الجواب امر سلطانه یه منوطدر عبدالرحیم افندی

اذا تعطل بیه وقوعنده صاحب الارض الی خمسه سقط حق المطالبه عن ابنه وبه یفتی احکام الاراضی

برتارلایه متصرف اولان کمسنه آخره یاره کیدوب اوج سنه تعطیل ایتمکله طاپو یه مستحق اولور صاحب ارض مغبره ورکسنه سر حق طاپوسی اولمغله ویرر وخانه کوره وخلده من قانون یحیی افندی

زیدک نارلاسی اوج سنه بوز قالمایجه زراعته صالح اولمامغله زید اوج سنه بوز قوسه طاریز
زراعت مراد ایتدکده صاحب ارض مجرد اوج سنه زراعت اولنماوی جهتیله زیدی منع ایدوب
کندی ضبط و زراعت یاخود آخره تفویضه قادر اولورمی ابجواب اولماز

زیدک متصرف اولدیغی نارلالرده ایکی سنه بوز قویوب بعده زراعت اولنمق معتاد اولمغله
زید دخی ایکی سنه بوز قویوب بعده زراعت ایتمک استدکده صاحب ارض ایکی سنه بوز قالمغله
طاپویه مستحق اولورجوب طاپوایله ویرمکه قادر اولورمی ابجواب اولماز بجمی افندی

زید برمقدار یرک حق تصرفنی الوب سپاهی معرفیله نظس ایله بعده جلکره اولوب
وقوراق مانع اولوب اوچ سنه اکه یوب بعده سپاهی یچرفیه ویرسه سپاهی سن اوچ سنه
اکادک دیو اول یری المق استه سه حال بوکه زید اول یری اون بیل اکمش اولوب سپاهی
اون بیل اکدوکنک عشرینی الیه شرعاً زیدک الندن الوب طاپویه ویرمکه قادر
اولورمی ابجواب بلاعذر اوچ سنه زراعت ایتمامش اولور احمد بن کمال

زید تصرفنده اولان نارلایه درت سنه زراعت ایتمیوب بشنجی سنه صبان
قویوب سور رکن عمر و سپاهی مجرد مقدار درت سنه خالی قوشدیک دیو حالا
سوت طور دیغی نارلایه آخره تفویض ایدرم دیمکه قادر اولورمی
ابجواب طاپوایله استرسه اولور بجمی افندی

زید سپاهینک بیماری دافلنده نارلاره متصرف اولان عمر و آخر دیار کندکده اول
نارلالری بکره سپارش ایدوب بکر دخی زراعت ایدوب عشرینی سپاهی یه اوا ایدرکن
سپاهی عمر والتی سنه درکلماوی دیو اول نارلالری طاپوایله ویرمکه قادر
اولورمی ابجواب عمر وک خبری منقطع اولمجی اولماز بجمی افندی

زید تصرفنده اولان یرلرینی عمره سپارش ایدوب آخر ولایته کیدوب اندیشه سکز سنه
مکث ایندکده عمر و اول یرلری زراعت ایدوب عشر و رسمن سپاهی یه ویرکن
سپاهی مجرد اول یرلری زید بالذات زراعت ایتمز دیو آخره
طاپوایله ویرمکه قادر اولورمی ابجواب اولماز بجمی افندی

زید غائب اولوب تصرفنده بهرسنه زراعتی معتاد اولان نارلالری یدی سنه معطل قالوب
صاحب ارضه عشر و رسم و اصل و اضافه غیر معطله صاحب ارض طاپوایله عمره و پرش اولسنه
زید کلوب ایل ویرو یکی رسمی بن دخی ویررین و نارلالری بن الورین دیمکله
قادر اولورمی ابجواب اولمایه امر و آریسه اولور بجمی افندی

بو تقدیرجه بوکا تعطیل دینلمز
طاپویه درشمز قانون سلطانی
و زمان کاتب لفتی

ایشلور نسخه

وکذا اذا اعار او اودع ثم غاب
عشر یکسنه و کانت غیر معطله لو بقیت فیها
صاحب الارض احکام الاراضی

۱۵۸

زید متصرف اولدیغی نارلاسنی بش التی سنه بلاعذر تعطیل ایتمکله صاحب ارض طاپوایله
ویرمکه مراد ایتدکده هند اجنبی یه الدریمیوب طاپوایله کندی المغه قادره اولورمی
ابجواب اولور جواب اخر امر سلطانه و آریسه اولور بجمی افندی

زید متوفادن صغیر اوغلی عمره انتقال ایدن نارلاسنی صاحب ارض بش سنه معطل قالدی
دیو بکره طاپوایله ویرش اولسه حالا صغیر بالغ اولدقده تفویض مذکوری طلب ایدوب
نارلاسنی بکرمز المغه قادر اولورمی ابجواب اولور بجمی افندی

برقریه نک رعایاسی عموماً جلای وطن ایدوب آخر یرلره پراکنده و پریشان اولدقلرندن عسکره
نارلالری اون سنه دن متجاوز زراعت اولنمیوب معطل قالدقده سپاهیسی زید عمره طاپوایله
ویرکن عمر و دخی بکرمی سنه دن متجاوز تصرف ایتمشکن حالا اول قریه رعایاسندن بعضی
کلوب نارلالری دعوی ایلرسه مسموعه اولورمی ابجواب اولماز بجمی افندی

زید متوفانک نارلاسی صغیر اوغلی عمره انتقال ایتدکده عسکره اون سنه دن زیاده زمان
زراعت اولنماسه حالا صاحب ارض اول نارلالرزراعت اولنماوی دیو
طاپوایله آخره ویرمکه قادر اولورمی ابجواب اولماز بجمی افندی

هند صغیره آخر ولایتدن بولنوب نارلاسی برقاچ زمان بوز قالدقده صاحب ارض
اول نارلایه طاپوایله عمره و پرش اولمغله هند بالغه اولوب کلدکده نارلاسنی
عمر دخی المغه قادره اولورمی ابجواب اولور بجمی افندی

زید غیبت ایتدکده متصرف اولان برلرینی اوغلی عمره تعطیل ایتمیوب زراعت ایدوب سپاهی یه
عشر و رسمن ویررکن عمر و فوت اولمغله سپاهی زیدک اول برلرین محلول دیو کره و پرش اولسه
بعد زمان زید کلوب اول برلرینی بکرمز المغه قادر اولورمی ابجواب اولور بجمی افندی

زید معرفت سپاهیله متصرف اولدیغی نارلایه آخر دیار کندکده کندو کلنجه تصرف عمره
تفویض ایتمش اولسه بعده کلدکده مدت معروفه تعطیل اولمجی ذکر اولنماسه نارلایه
ضبطه قادر اولورمی ابجواب اولور فیض الله افندی

زید طاپولی میری برینی اون بیل زراعت ایتمیوب تعطیل ایلسه سپاهی ذکر اولنان یری
زید دون الوب آخره ویرمکه قادر اولورمی ابجواب اولور ابو السعود

زید باغ و باغچه سنک برمقداری قابل زراعت اولمغله سپاهی زیده زراعت ایلدیو
تنبیه ایتمشکن زید قبول ایتمیوب اون سنه تعطیل ایلسه سپاهی اول یری
طاپوایله ویرمکه قادر اولورمی ابجواب اولور

مزارع مفقود ان لم یکن معطله
و کان له وارث یبقی فیها قادماً
لورثته ان یأخذ بالرسم و یابنه بالرسم
احکام الاراضی

بلا ولد فوت اولان زید سلمک تارلاسنی عمرو سلم طاپوی مشیلة المغه
طالب ایکن صاحب ارض عمرو ویرمیوب بکرارمنی یه ویرمکه قادر
اولمزسی ایکواب مسله ویرمک اولمز یحیی افندی
زید سلم طاپو ایله تصرف قنده اولان تارلالرین معرفت سپاهیله فراغ وتفویض
مراد ایتدکده عمرو طاپوی مشیلة المغه طالب ایکن زید عمرو ویرمیوب
بیقوله ذمی یه فراغ وتفویضه قادر اولورمی
ایکواب ایدرسه اولور ابوالسعود
زیدک قول عمرو زیدک اذنیله بکرون معرفت صاحب ارضله تارلا تفویض ایدوب
متصرف ایکن عمرو بلا ولد فوت اولوب صاحب ارض ذمی اول تارلایه طاپو ایله ویرمک
مراد ایتدکده زید تارلا باکه انتقال ایدرسه ویرمیوب صاحب ارضی
منعه قادر اولورمی ایکواب اولماز یحیی افندی
زید قولی عمروی ازاد ایتدکده عمروک ازاد اولمازدن مقدم بکر وبشرون معرفت
سپاهیله تفویض ایدوب الیومی تارلایه یدندن المغه
قادر اولورمی ایکواب اولماز یحیی افندی
زید طاپو ایله تصرفنده اولان تارلالرین عبد مملوکی عمروه اذن صاحب ارضله فراغ
ایتدکده نصکره زید بلا ولد فوت اولوب عمرو ذمی ارثله زیدک ورثه سنه انتقال ایدجکله
صاحب ارض زیدک فراغی معتبر دکلدر جواول تارلالری آخره طاپو ایله
ویرمکه قادر اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم افندی
زید تصرفنده اولان تارلالری قول عمروه اذن صاحب ارضله فراغ ایتدکده نصکره
زید فوت اولسه صاحب ارض اول تارلالری زیدک محلولندن
طاپو ایله ویرمکه قادر اولورمی ایکواب اولور

التنجی باب مفقود وغائب بیانده در

زید سفره کیدوب بعده برسنه خبری منقطع اولدقده قریه سی سپاهیسی اولان عمرو
زیدک تارلالرین طاپو ایله بکره ویرمش بعده عمرو معزول اولوب یرینه بشیر صاحب ارض
اولدقده نصکره زید سفردن کلیرین اخر دیاره بلا ولد فوت اولجاله بشیر اول تارلالر
بنم زمانمده محلول اولدی دیوب بکرمش اولوب طاپو ایله ویرمکه
قادر اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم افندی

اگر تاریده اولوب برسنه معنی خبری کلمیان مجرد سفره کیدوب برابرینی صاحب ارضی
طاپو ایله ویرمک زمان اولمدی فی نفسه جهادی ماخذ مختصر برسنه
ازاد المغایر عسکره عرض اولنوب
ایچی سنه خرمان اولمدی من فتاوی نامه

اذا فوض صاحب الارض الی زید وغیبه
سنة ثم جاء آخر محله لیس للثانی نقضه
من احکام الاراضی

برذمی مرده اولوب مسلم اولمغین بابسنه
مسلم قرندشی ترکه یه تصرفنده
اولمق اوزره صاحب تیمار سپاهی اولغله طاپو سنه
وقرندشنه طاپو ایله ضبط اینمک
قانون در طاپو وده اختلاف واقع در
وینمک قول اعتبار اولنمق مشروحا
زینمک برادر مسلم اولغله انتقال
ایتمز من فتاوی نامه یحیی افندی

برقریه نک قدیمی برموجب دفتر سلطانی مزارع قید اولنوب زراعت اولنمغ
اراضیدن برمقدار بنی زراعت ایدرکمسنه اولمیوب معطل قالمغله صاحب ارض
بورک طائفه سنه بیلاق اینمک ایچون اذن ویروب مزبور لر دخی برقاچ سنه
اول اراضی یه بیلاق اتخاذ ایدوب حیوانلرینی اندہ رعی ایدر اولسه لر حالا اول تیمار
زیده توجیه اولندقده اول اراضی زراعته صالح اولمغله مزبور لره سزدخی زراعت
ایدک باکه عشر محصول حاصل اولسون والا سزدن الوب آخره تفویض
ایدرم دیمکه قادر اولورمی ایکواب اولور
بوصورتده زید وجه محرر اوزره تنبیه ایتدکده نصکره مزبور لر زراعت ایتمیوب
اوج آی معطل براقیوب زیده برسنه حاصل اولماسه حالا زید
طاپو ایله ویرمکه قادر اولورمی ایکواب اولور
بوصورتده زید اول اراضی یه مزبور لرک تعطیلندن طاپو ایله زراعته طالب
اولنلره ویرد کده نصکره اول بورک طائفه سی بوقدرسنه دیرکی بیلاق دمرعی
اتخاذ ایتدک دیوب طاپو ایله النلری زراعتدن منعه قادر
اولورلرمی ایکواب اولماز لر. بهم عبدالرحیم افندی

بشنجی باب مانع انتقال بیانده در

زید مسلم فوت اولدقده نصرفنده اولان تارلالری اوغلی عمرو ذمی یه انتقال
ایدرمی ایکواب ایتمز یحیی افندی
زید ذمی فوت اولدقده نصرفنده اولان تارلالری اوغلی عمرو مسلمه انتقال
ایدرمی ایکواب ایتمز یحیی افندی
زید مسلم بلا ولد فوت اولدقده نصرفنده اولان تارلالری طاپو یه مستحق اولدقده زیدک
باباسی عمرو ذمی ایچون حق طاپو دعوا ایدرسه ایکواب یوقدر عبدالرحیم
بلا ولد فوت اولان مسلمک تارلا وچایرلری مستحق طاپو اولمغله سپاهی آخره ویرمکه مراد
ایتدکده کافره اولان قرندشی هندحق طاپو بندر دیو اخوده ویرورمیسوب
کندی المغه قادره اولورمی ایکواب اولماز یحیی افندی
بابا سنی قتل ایدن زیده بابا سندن تارلا انتقال ایدرمی ایکواب ایتمز یحیی افندی
زید بابا سی عمروی الت جارحه ایله قتل ایله عمروک نصرفنده اولان تارلالری
انتقال عادیله اوغلی زیده انتقال ایدرمی ایکواب ایتمز عبدالرحیم

زید و عمرو و بکر اشتراک اوزره نارلاره متصرف اکن زید غیبت منقطعه ایله غائب اولوب
اوج سنه دن بری یعنی خبری کلمیوب اوغلی اولمامغله صاحب ارض زیدک حصه سنی خالد تفویض
ایلیه عمرو و بکر شریک و خلیط اولمغله بش سنه بجدین خالدک و یردیکنی ویروب زیدک
حصه سنی خالدن المغه قادر اولورسکز الجواب اولور الله اعلم

زید و عمرو اشتراک اوزره نارلاره متصرف اکن عمرو آخر دیاره کیدوب اوج سنه
یعنی خبری منقطع اولوب اوغلی دخی اولمامغله سپاهی عمروک حصه سنی طاپو ایله
اجانبدن بکره و یرمک مراد ایتدکده زید شریک و خلیط اولمغله اول
و یرو یکنی ویروب المغه قادر اولورسکز الجواب اولور

زید غیبت منقطعه ایله غائب اولوب اوج سنه یعنی خبری منقطع اولمغله سپاهی تصرفنده
اولان نارلاری یعنی اجانبدن عمرو تفویض ایتمش اولغله بکر زیدک لابوین ارفرداشی اولمغله
تفویضه سندن اخیم دیو عمروک و یردیکنی ویروب اون سنه بجدین اول نارلاری
عمرودن المغه قادر اولورسکز الجواب اولور عبد الرحیم

آخر دیاره کیدوب اوج سنه دن بری خبری منقطع اولان زیدک تصرفنده اولان نارلاری
اوغلی اولمامغله صاحب ارض طاپو ایله تفویض ایدرا ولدقده زیدک قرنداشی احمد طاپوی
مثلیله المغه طالبه ایکن صاحب ارض احمده و یرمیوب آخردن بکره و یرسه
احمد اون سنه مرور ایتمدین و یرو یکنی ویروب نارلاری بکردن
المغه قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم افندی

زید و اوغلی عمرو اوج سنه دن بری غیبت منقطعه ایله غائب اولوب بعده زیدک نارلاری
صاحب ارض طاپو ایله بکره و یروب مایندن اوج سنه مرور ایتمله عمرو کلدکده
بابام نارلاری بدرجه آخر یه قادر اولورسکز الجواب اولور عبد الرحیم

اوج سنه دن بری غیبت منقطعه ایله غائب اولان زیدک اوغلی اولمامغله صاحب ارض
نارلاری بن طاپو ایله و یررا ولدقده زیدک لابوین ارفرداشلری ایله و یرو یکنی ویروب
المغه طالبه ایکن سپاهی انلره و یرمیوب آخره و یرمکه
قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم افندی

غیبت منقطعه ایله غائب اولوب اوج سنه یعنی خبری منقطع اولان زیدک طاپو ایله
تصرفنده اولان نارلاری یعنی صاحب ارض زیدک اوغلی اولمیچی طاپو ایله و یرمکه
قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم افندی

لاب قرنداشلری سکه

زید لابوین قرنداشی عمرو صغیر ایله مشاعتا وزره نارلاره متصرف اکن زید غیبت
منقطعه ایله غائب اولوب درت سنه مرور ایلدکده صاحب ارض زیدک نارلاری ندن
حصه سنی اجانبدن بکره و یرمش اولسه حالا عمرو بالغ اولدقده اون سنه بجدین
بکرک و یرو یکنی ویروب زیدک حصه سنی بکردن المغه
قادر اولورمی الجواب اولور

وکذا اذا اجاره اودیع ثم غاب عشر سنین وکانت غیر منقطعة لا یفتی صاحب الارض من مقام الارض

زید آخر دیاره کیدرا ولدقده نارلاری یعنی عمروه سپارش ایدوب کتدکده عمرو اول
نارلاری زرعا عت ایدوب سنه بسنه عشر سنه سپاهیسنه و یروب مایندن درت سنه
مرور ایدوب زیدک خبری منقطع و کل ایکن سپاهی مجرد زید بالذات کندی
زرعا عت ایتمز دیو اول نارلاری آخره طاپو ایله و یرمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

زیدک اوغلی عمرو سفره کیدوب درت یش سنه مرور ندن عسکره زید فوت اولدقده نارلاریک
موجود اولان اوغلاری ضبط ایتدکلرنده عمروک حیاتی و ممات معلوم دکل ایکن سپاهی
اول نارلاری عمروک حصه سی مقدارینی عمرو مجرد غائبدر دیو طاپو ایله و یرمکه
قادر اولورمی الجواب اما اویله یحیی افندی

ضبط مراد ایتدکلرنده سکه

زید و عمرو بابالرندن انتقال ایدن نارلاره اشتراک اوزره متصرف اکن زید آخر دیاره
کیدوب بعده بش سنه مرور ایدوب خبری منقطع اولمغله زیدک حصه سنی عمرو شریک
اولمغله اهل و یرو یکنی و یروب المغه طالب ایکن سپاهی عمروه و یرمیوب
آخره و یرمکه قادر اولورسکز الجواب اولماز عبد الرحیم

زید فوت اولوب نصرفنده اولان نارلاری اوغلاری عمرو و بکر ایله آخر دیاره بولنا اوغلی عمرو
انتقال ایلدکده اول نارلاره حصه سنک ضبط و زرعا عتنی عمروه سپارش ایدوب
مکتوب کوندرسه حالا عمرو و بکر اول نارلاری تعطیل ایتمیوب بشرک حصه سنی یعنی
زرعا عت ایدوب بشرک خبری منقطع و کل ایکن سپاهی اولان خالد مجرد بشر
الی سنه در آخر دیاره کلماوی دیو بشرک اول نارلاره حصه سنی
طاپو ایله و یرمکه قادر اولورسکز الجواب اولماز چوی زاده

زید فوت اولوب یدی سنه دن بری مفقود اولان اوغلی عمروی ترک ایدیکه زیدک نارلاری
عمروک اوغلاری ضبط ایتدکلرنده صاحب ارض اوغلاره ضبط ایتدرمم عمرو مفقود المغله
طاپو ایله و یررم دیمکه قادر اولورسکز الجواب اولماز عبد الرحیم

ضبط مراد ایتدکلرنده سکه

اون سنه اون بری غیبت منقطعه ایله غائب اولوب حیاتی ومماتی معلوم اولمیان زیدک
تارلالرینی صاحب ارض طاپو ایله ویرمکه قادر اولمدیغی بالجواب اولور
بو صورتده زیدک لابوین ارقرنداشی عمرو اول تارلالری طاپو ایله المغه طالب ایکن صاحب ارض
اکه ویرمیوب آخره ویرمکه قادر اولمدیغی بالجواب اولمازسه
زید فوت اولوب اون سنه اون بری مفقود اولمغله اوغلی عمردی ترک ایتدکده عمرو کندی اوغلی اولمغله
زیدک تارلالرینی عمرو کندی قزلری هند وزینب رسم مشلیله المغه طالب ایکن سپاهی آخره ویرمیوب
اجانبه ویرمکه قادر اولمدیغی بالجواب امر سلطانیه منوط در عبدالرحیم
اون سنه اون بری غیبت منقطعه ایله غائب اولمغله زیدک تارلالرینی صاحب ارض طاپو ایله عمرو
تفویض ایتدکده نصکره زید آخر دیاره تأهل ایدوب بعده اوغلی بکر وجوده کلوب الی سنه مرورنده
اول تارلالرینی بابام تارلالریدر جوعمرو المغه قادر اولمدیغی بالجواب اولمازسه
بکر می سنه غائب اولوب حیاتی ومماتی معلوم اولمیان زیدک نصف قدنه اولمغله برلرینی صاحب ارض
طاپو ایله ویرمک مراد ایتدکده زیدک قرنداشی عمرو مجرد بن بوبرلری بوقدر زمان تعطیل اتمیوب
زراعت ایدوب ساکه عشر ورسمنی ویرمکله طاپو یه سجل اولمازسه صاحب ارضی اول برلری
طاپو ایله ویرمکدن منعه قادر اولمدیغی بالجواب اولمازسه یحیی افندی
زید تارلاسنی عمرو سنه ده شو قدر اجرت تسمیه سیله ایجار ایدوب عمرو اخی سنه سنه الوب
عشرین صاحب ارضه ویرکن زیدکندی آستانه ده ساکن اولوب خبری منقطع اولمیوب
دیه محرر اوزره یکرمی سنه مرور ایله صاحب ارض مجرد بالذات زراعت ایتمزدیو
اول تارلاری طاپو ایله ویرمکه قادر اولمدیغی بالجواب اولمازسه
زید مفقود ایکن باباسی عمرو فوت اولوب اوغلی زید مزبور ایله حاضر وموجود اولمغله اوغلاری
بکر وبشری ترک ایله صاحب ارض تارلالرینک ثلثی طاپو ایله ویرمکه قادر
اولورمی بالجواب امر اویله ایسه اولور عبدالرحیم
زید مفقودک تارلاسنی صاحب ارض اولمغله عمرو سنده طاپو ایله تفویض ایدوب بعد زمان عمرو ک
برینه بکر صاحب ارض اولدقده نصکره زیدک آخر دیاره فوت ثابت اولمغله بکر زیدک فوتنه قدر زمانده
ثابت اولمغله بن طاپو ایله ویرمکه قادر اولمدیغی بالجواب اولمازسه عبدالرحیم
زید فوت اولوب اوغلی عمردی وغیبت منقطعه ایله غائب اولوب حیاتی ومماتی معلوم
اولمیان آخر اوغلی بکری ترک ایتدکده زیدک تارلالرینک نصفنی صاحب ارض طاپو ایله
ویرمکه قادر اولمدیغی بالجواب امر اویله ایسه اولور عبدالرحیم

بدنجی باب ترک زراعته مانع موجود ایکن آخره تفویض اولنمه
تارلالرینی بیانندہ ودر اول عذرلر درندر اولکسی سرعسکر
سلطانیدن خدمت همایونده بالنفس اولمقدر اینجیسی
صباوندر اوچنجیسی کافر الذه اسیر اولمقدر دردنجیسی جبه
جریمه ایچون فراغدر صاحب ارضدن اذن واریسه

آخر دیاردہ ساکن اولوب تارلایه متصرف اولمغله زید فوت اولدقده اوغلی اولوب حرم خاص
همایونده اولمغله عمرو چقاغه امکان اولمامغله سپاهی اول تارلالرینی طاپو ایله بکره اجنبی یه ویرمکدن اون سنه
عسکره حرم خاصدن چیقوب دیاره کلدکده اول تارلالری بکره دعوی ایدوب
المغه قادر اولورمی بالجواب اولور یحیی افندی
زید صغیر ک باباسندن انتقال ایدن برلرینی زید یدی سکز سنه زراعت ایتمکدن
سپاهیسی عمرو طاپو ایله آخره ویرمکه قادر اولمدیغی بالجواب اولور لکن زید
بالغ اولدقده الور اویله امر اولنمشدر مصطفی ابوالمیامن
زید صغیر ک تارلالرین اوکی باباسی عمرو اذن صاحب ارضله بکره فراغ ایله طاپو ایدوب زید بالغ اولدقده
یینه تارلالری مجانا المغه قادر اولورمی بالجواب اولور
بو صورتده زید تارلالرین بکره اولوب ضبط ایتدکده نصکره صغر سنده زراعتیله ترتیب ایدن نقصان
ارضله اجر مثلک ازیدینی بکره المغه قادر اولمدیغی بالجواب اولور عبدالرحیم
دار الحربده اسیر اولان زیدک تصرفنده اولمغله تارلالرین صاحب ارض مجرد اون سنه بوزمغله
دیو طاپو ایله بشره ویرمش اولسه دار زید خلاص اولوب کلدکده اول تارلالری
مجانا یشرون المغه قادر اولمدیغی بالجواب اولور یحیی افندی
دار الحربده اسیر اولمغله زیدک اون سنه دن زیاده صحتی خبری منقطع اولمغله تصرفنده اولمغله تارلالرین
صاحب ارض اوغلی اولمامغله طاپو ایله عمروه تفویض ایتدکده نصکره ایکی سنه مرور نده زیدک دار الحربده
وفاتی ثابت اولمش اولحالده صاحب ارض زیدک وفاتی شهدی ثابت اولدیغی جهتله عمرو ک تفویضندن رجوع
ایدوب اول تارلالری عمرو دن الوب آخره تفویضه قادر اولمدیغی بالجواب اولمازسه عبدالرحیم
دار الحربده اسیر اولمغله زیدک تصرفنده اولمغله تارلالرینی صاحب ارض بوزمغله دیو طاپو ایله عمروه ویرمش اولسه
زمانده نصکره زید خلاص اولوب کلدکده تارلالرینی عمرو دن المغه قادر اولمدیغی بالجواب اولور یحیی افندی
سفره گیدن زید اعاده یدنده ماخوذ اولوب محبوس اولدیغی متعین ایکن تارلالرینی سپاهیسی مجرد اون
سنه کلدیی جهتله طاپو ایله ویرمکه قادر اولمدیغی بالجواب اولمازسه یحیی افندی

اذا بلغ الصغیر فانه فزارع ابیه ویبقی نقصان ارضه علی من انقذها
من الظلم او راضی

لیس لاحد ترک شیء مما یتقی فی بلدتها المتقدمین اذا لم یملک لهم فیها باجماع العلماء وانما متقدمو غیرها علیها من الخراج ولیس لهم فیها ملک یوجب جواز اعطائها لمن شاءت نفسه وهذا بالقاعدة المشهورة الاصل ابقاء ما کان علی ما کان خیر ترجیح فی العشر

سکزنجی باب فراغ سانسنده در اولدخی اون ایکی فصل اوزرینه در فصل اول فراغ معتبر بیانسنده در

زید عمرو سپاهیدن تفویض معتبر شرعی ایله یکی تارلایه هندبن زیدهم مقدم عمرو اذن تفویض ایتدم ایدی دیوب بر تذکره ابراز ایدوب مضمونی ثابت وکل ایکن بکر قاضی اول تارلایه هنده خلاف شرع حکم ایدوب هندک بدینه حجت ویرسه حکم مزبور نافذ وحجت مزبوره معمول بها اولورمی ایکواب اولماز اسعد افندی

زید نصرفنده اولان تارلانسنی اذن صاحب ارضله عمرو فراغ وتفویض ایتدکده نصکره زید فراغتندن رجوع ایدوب اول تارلایه عمرو اذن کرد المغه قادر اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم

زید بر مقدار تارلانسنی بلابدل اجانبدن عمرو اذن صاحب ارضله فراغ وتفویض ایلسه فراغ مزبور شرعا معتبر اولورمی ایکواب اولور

بو صورتده زید بلابدل فراغ معتبر وکلدر دیوب اول تارلالری عمرو هم ایوب اخر بدل مقابلیه سنده فراغ وتفویضه قادر اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم

زید نصرفنده اولان تارلالرین دامادی عمرو اذن سپاهیله مجانا فراغ ایلدکده نصکره زید فوت اولسه حالا زیدک اوغلی بکر فراغ مزبوری طونمام دیمکله قادر اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم افندی

زید تارلانسنه تخم زرع ایدوب یشل جمن ایکن تارلانسنی اذن صاحب ارضله عمرو فراغ ایدوب اکنی بیع ایلسه حالا حصاد ادراک ایتدکده عمرو اکینه حالا غله یه قادر اولورمی ایکواب اولماز علی افندی

زید طاپو ایله تصرفنده اولان تارلانسنی بغدای زرع ایتدکده نصکره نابت اولوب یشل جمن ایکن زید اول تارلایه اذن صاحب ارضله عمرو فراغ ایتدکده جمنه تعرض اولنماسه حالا اکن ادراک ایدوب زید اکنی الوب کسندکده عمرو مجرد تارلایه باکه فراغ ایتمکله اکن بنم اولمش اولور جو زیدی منعه قادر اولورمی ایکواب اولماز علی افندی

زید طاپولو تارلانسنده مغروس اولان جوز اغاجنه مالک ایکن تارلایه اذن صاحب ارضله عمرو فراغ ایتدکده اغاجی بیع ایلسه زید اغاجی ضبط ایتمک استدکده عمرو مجرد تارلایه فراغ ایتمکله اغاج ملکم اولمش اولور دیو زیدی منعه قادر اولورمی ایکواب اولماز علی افندی

مبتاه ان الساقط لا یعود کذا فی الاشباه

ایتدکده یالکز تارلایه فراغ ایدوب سنه

وقد یدخل الزرع فی بیع الارض والشجر فی بیع الشجر اذا بالشرط وان ذکر المحقوق ولم یتفق وقال الطبایع اخلعها وسلم المبیع من ملکی الا بجر

اذا باع نخلا فیها ثمر

فصل ثانی فراغ بالشرط بیانسنده در

زید تارلانسنی معرفت صاحب ارضله عمرو تفویض ایتدکده کندویه اولنجه یدک بسلمک شرطیله تفویض عمرو دخی اول شرطله تفویض ایدوب بعده عمرو زیدی بسلمیجک زید دخی تفویضندن رجوع ایدوب تارلایه المغه قادر اولورمی ایکواب اولماز یحیی افندی

زید تصرفنده اولان تارلالرینی کندویه بسلمک شرطیله فراغ ایدوب اذن صاحب ارضله عمرو فراغ وتفویض ایتدکده نصکره زید فراغتندن رجوع ایدوب اول تارلایه عمرو اذن کرد المغه قادر اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم افندی

زید طاپو ایله تصرفنده اولان تارلالرینی اولنجه کندویه کوروب کوزنمک شرطیله عمرو اذن سپاهیله فراغ ایلسه حالا زید اول تارلالری عمرو اذن کرد المغه قادر اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم افندی

هند تصرفنده اولان تارلالرینی اولنجه بنی کوروب کوزه درسک سنمک اولسون دیو اذن سپاهیله زیده فراغ ایتدکده نصکره ایکی آی مرور ندده هندک اول تارلالره شریکلری اولان بکر وبشر زیدک ویرمدیکنی ویروب هندک تارلالرینه حصه سنی زیده اغه المغه قادر اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم

فصل ثالث فراغ بالوفا بیانسنده در

زید متصرف اولدیغی تارلالرینی عمرو برمقدار اراضیه بدل مقابله سنده صاحب ارضی معرفتیله تفویض ایتدکده عمرو هم الدیغی اراضیه بهرنه زمان ویرسه تارلالری بنه الحق شرطیله تفویض عمرو دخی اول شرطله تفویض ایتکله زید عمرو هم الدیغی اراضیه عمرو ویرسه عمرو هم تارلالرینه المغه قادر اولورمی ایکواب اولماز یحیی افندی

هند طاپو ایله تصرفنده اولان تارلانسنی بهرنه زمان اراضیسنی ویرسه الحق شرطیله اذن صاحب ارضله برمقدار اراضیه بدل مقابله سنده عمرو فراغ وتفویض ایتدکده نصکره هند الدیغی بدلی رد ایله تارلایه عمرو هم المغه قادر اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم

زید تصرفنده اولان تارلالری عمرو هم الدیغی شو قدر اراضیه مقابله سنده وفا فراغ ایدوب بعده زیدک فرزندانی زیدک امریله مبلغ مزبوری عمرو ویرسه بعده زید تارلالری ضبط عمرو ایتدکده عمرو اول تارلالری زیده ضبط ایتدرمکه قادر اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم فی الوفا من الرهن

یحیی افندی مرحومک فراغ بالشرط وفراغ بالوفا مکث مسئله سنده ذاهب اولوب سائرلره مخالفتی قطعه اولدیغی بابنه تاینک نوع ثالثده بیان اولنمشدر

وقد مر مرارا ان الاجارة تفسد بشرط لا یقتضیه العقد

وفی العنایة بیع الوفا وبیع المعاطاة واحد وانه فاسد یفید الملک عند القبض کسائر البیاعات الفاسدة وصایع المسئلة واذا قضی دینه منی شاء من بیوع الامانة خانیة

فصل رابع فراغ صبی وفراغ وصی بیانندہ در

اون باشندہ اولان زید صغیر نارالربنی بدل مشابلہ عمروہ اذن صاحب ارضلہ
فراغ ایلہ حالا زید بالغ اولدقدہ رجوعہ قادر
اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم افندی

بلا ولد ذکر فوت اولان زیدک مسمی طاپو اولان نارلاسنی سپاہی زیدک صغیر قرنی ہندک
وصیسی زینبہ طاپو ایلہ الیور چونکہ تکلیف ایتدکدہ زینب قدرنم یوقدر چونکہ الیور سپاہی
وحی بکرہ طاپو ایلہ ویرد کدہ نصکرہ زینب حالا قدرنم وآر ورچونکہ ایکی سنہ مرورندہ بکرک
ویرد یکنی ویرد اول نارلایہ ہندک چونکہ الیور مکہ قادرہ اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم

زید صغیرک بابا سندن انتقال ایدن نارلاسنی وصیسی اولان والدہ سی ہند عمروہ اذن صاحب ارضلہ
فراغ وتفویض ایدوب بعدہ زید صغیر بالغ اولدقدہ تفویض مذکوری طلب ایتمیوب عمرو متوفی اولمغلہ اونکی بکرک
اول نارلاسنی شرعا المغہ قادر اولورمی ایکواب اولور یحیی افندی

زید صغیرک وصیسی اولان عمرو زیدک بیماری قریہ سندہ محلول اولان آغل برینی طاپوی
مشابلہ بکرہ تفویض ایدوب بدینہ تمسک ویرسہ حالا زید بالغ اولدقدہ اول آغل برینی بکرک
الوب آخرہ تفویضنہ قادر اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم

زید متوفانک صغیر اونکلری عمرو وبکر وبشرہ انتقال ایدن نارلالربنی برمقدارینی والدہ لری
ہند معرفت صاحب ارضلہ خالدہ تفویض ایدوب بعدہ صغیرلرندن مزبورہ بالغ اولدقدن
فوت اولدقلرندہ صاحب ارض بولنان کمسنہ ہندک تفویضی معتبر وکلدر ویوب
تکرار طاپو ایلہ ویرمکہ قادر اولورمی ایکواب مقدما صاحب ارض
معرفتیلہ تفویض اولنجی اولماز یحیی افندی

زید صغیرک بابا سندن انتقال ایدن نارلاسنی وصیسی اولان والدہ سی ہند
اذن صاحب ارضلہ بکرہ فراغ وتفویض ایدوب بعدہ زید صغیر فوت اولسہ
حالا صاحب ارض اول نارلایہ صغیرک محلولندن آخرہ ویرمکہ
قادر اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم

ہند صغیرہ نک زید وعمردک مشترک یتیمارلری اولان قریہ لرندہ نارلاسنی وصیسی بکر
بالکر زیدک اونبلہ شوقدر اراضیہ خالدہ فراغ وتفویض ایدوب بعدہ زمان ہند صغیرہ فوت
اولسہ حالا عمر واول نارلالرک برمقدارینی ہندک محلولندن طاپو ایلہ
ویرمکہ قادر اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم افندی

اذن فیہ

نصرف الصبی والمعتوہ ان کان ناقصا کالصغیر والاطلاق کالتصرف الصبی والمعتوہ ان کان ناقصا کالصغیر والاطلاق کالتصرف

صغیر حقنہ یارار وقدنصکرہ نارلاسی کلربرین ہرکیمک اللہ بولورسہ طاپو ایلہ المش اولسہ حتی اور صغیرہ حکم اولنور کہ یدینہ طاپو انلار حکم وفرمان سلاطین عثمانیہ بوکمک اوزرینہ در منار آنمی انکہ مالغہ

من سعی فی نقض ما تم من جہتہ فسعیہ مردود علیہ الی آخرہ من دعوی الاشباہ

طاپو اوزرینہ طاپو اولماز قدکتب ابو یوسف الی ہارون الرشید لیس للامام ان یخرج شیئا من ید احد الا بمن ثابت معروف من الحکر بالحق

زید صغیرک بابا سندن انتقال ایدن نارلاسنی وصیسی ووالدہ سی ہند شوقدر اراضیہ
بدل مقابلہ سندہ عمروہ اذن صاحب ارضلہ فراغ وتفویض ایدوب بدینی المدیون
صغیرہ زید فوت اولوب والدہ سی ہندی ترک ایتمکلہ ہند بدل مزبوری
عمرو دون المغہ قادرہ اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم

مرت بناء من الاشباہ فتبصل اورق

زید وصیسی اولدیغی عمرو صغیرک نارلالربنی زراعت ایتدرمکہ قادر اولمامغلہ طاپو ایلہ صاحب ارض
آخرہ ویرد یکنی بکرہ اذن صاحب ارضلہ تفویض ایدوب بکر اون سنہ تصرف ندنصکرہ عمرو فوت
اولسہ حالا صاحب ارض اول نارلالری بکرک الدن الوب طاپو ایلہ
ویرمکہ قادر اولورمی ایکواب اولماز اسعد افندی

ہند وصیسی اولدیغی اوغلنک اوغلی عمرو صغیرک نارلالربنی شوقدر اراضیہ بدل مقابلہ سندہ
اذن صاحب ارضلہ بکرہ فراغ وتفویض ایدوب بعدہ بدلنی المدیون برفاج سنہ مرورندہ عمرو
حال صغرندہ فوت اولوب ہندی ترک ایلہ صاحب ارض اول نارلالری عمرونک
محلولندن طاپو ایلہ ویرمکہ قادر اولورمی ایکواب اولماز

بو صورتدہ ہند بدل مزبوری بکر مغہ قادر اولورمی ایکواب اولور ہما عبدالرحیم

زید صغیر نارلاسنی اذن صاحب ارضلہ بکرہ فراغ ایدکدہ نصکرہ زید صغرندہ فوت اولمغلہ ارض
زیدک محلولندن طاپو ایلہ ویرمکہ قادر اولورمی ایکواب اولماز

فصل خامس فراغ مکرہ وفراغ مجنون
ووصی وفراغ سکران بیانندہ در

زید تصرفندہ اولان نارلالری وآمادی عمروہ فراغ ایدکدہ صاحب ارض اولمغلہ فراغ مزبورہ
مکرہا اذن ویرسہ اذن مزبور معتبر اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم

ولو اکرہ علی بیع ونحوہ من العقود کالاجارۃ والہبۃ فسخ او امضی من اکرہ جامع الرموز

زید طاپو ایلہ تصرفندہ اولان چایر برینی مکرہا فراغ ایلہ فراغ مزبور معتبر اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم
تہدید ایلہ اکراہ قادر اولان زید عمروہ تصرفکدہ اولان نارلاکی بکرہ تفویض ایتمکسزین
قتل ایدرین دیمکلہ عمر وخوفندن اول نارلایہ معرف سپاہیلہ تفویض ایلہ تفویض
مذکور معتبر اولورمی ایکواب اولماز یحیی افندی

زید مجنون اولدقدہ تصرفندہ اولان چایر برینی عمرو زیدک وصیسی وکالۃ ایکن بکرہ برمقدارینی
بدل مقابلہ سندہ فضولا تفویض ایدوب سپاہی مومی الیہ اذن ویرمش اولمغلہ زید فوت اولوب
ولدی قالمادقدہ سپاہی اولان بشیر تفویض مزبور معتبر وکلدر یچونکہ اول چایری الوب طاپو ایلہ
مجنونک قرقرندا شنہ ویرمکہ قادر اولورمی ایکواب اولور یحیی افندی

طفلان باشندہ اولوب معتوہ اولان زید عمہ سی حالندہ تصرفندہ اولان نارلالربنی
وصیسی اونغسز اذن صاحب ارضلہ بکرہ فراغ ایلہ فراغ مزبور معتبر
اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم افندی

هند وصیی اولدیغی زید مجنونک تصرفنده اولان تارلالرین شوقدر اقچه بدل مقابله سنده
اذن صاحب ارضله فراغ ایدوب بعده زید افاقت بولدیغین بلا ولد فوت اولسه
صاحب ارض مجنونک تارلالری فراغ اولنماز دیوب زیدکن محلول اولدیغی
اولمق اوزره اول تارلالری طاپو ایله و برمکه فادر
اولورمی الکواب اولماز عبدالرحیم افندی

جنون مطبق ایله مجنون اولان زید تارلاسنی اذن صاحب ارضله عمروه فراغ و تفویض ایدوب
بعده بلا ولد فوت اولسه حالا صاحب ارض اول تارلایه عمرو دن الوب طاپو ایله
آخره و برمکه فادر اولورمی الکواب اولماز عبدالرحیم

زید خمردن سکران دلا یعقل ایکن تصرفنده اولان تارلالرینی اذن صاحب ارضله
بدل مقابله سنده عمروه فراغ ایلسه معتبر اولورمی الکواب اولور عبدالرحیم

فصل سادس مرض موته مبتلا اولان فراغ بیاننده در

زید مرض موتنده تصرفنده اولان سپاهیله بدل مقابله سنده عمروه فراغ
ایدوب کدخدا سپاهی اذنله نادم اولوب اول تارلالری
زیدک محلول اولدیغی طاپو ایله و برمکه فادر اولورمی الکواب اولماز عبدالرحیم

هند طاپو ایله تصرفنده اولان تارلالرینی مرض موتنده اذن سپاهیله برمقدار اقچه
بدل مقابله سنده اوغلی عمرو دیکره فراغ و تفویض ایدوب کدخدا سپاهی هند فوت
اولسه حالا سپاهی مرض موتده فراغ معتبر دکلدر دیوا اول
تکرار بندن تفویض ایلک دیمکه فادر اولورمی
الکواب اولماز عبدالرحیم افندی

هند مرض موتنده طاپو ایله تصرفنده اولان تارلالرینی زوجی زیده اذن صاحب ارضله
فراغ ایدوب کدخدا سپاهی طفوز کون مرور نده هند فوت اولسه حالا صاحب ارض
اذن دن رجوع ایدوب هندک محلول اولدن طاپو ایله و برمکه فادر
اولورمی الکواب اولماز عبدالرحیم افندی

فصل سابع فراغ ملا اذن بیانده در

هند تصرفنده اولان تارلالرک حق تصرفنی صاحب ارض معرفتنه زوجی زیده تفویض
ایدوب حجت اولنوب بعد زمان هند فوت اولسه عمرو صاحب ارض اول تارلالرک طاپو ایله
و برمکه فادر اولورمی الکواب مجوز دکل صه اولور اسعد افندی

مرقبل الورق من الاصل ٥

زید متصرف اولدیغی برلردن برقطعه یری سپاهی اذنیله عمرو یه تفویض ایدوب بعده عمرو
اولورمی الکواب سپاهی اذنیله و برمکه فادر اولورمی الکواب سپاهی اذنیله و برمکه فادر حامد افندی

زید متصرف اولدیغی تارلا اوزرینه سپاهی اذنیله بنا ایلدیکی طاحی بلا ولد فوت
اولدقده سپاهی وزید سنه قلع ایتدروکد نصکره اول تارلایه الوب اخره طاپو ایله
و برمکه فادر اولورمی الکواب اولور یحیی افندی

زید تصرفنده اولان برقطعه تارلاسنی سپاهی معرفتنه عمروه تفویض ایلسه
تفویض مزبور معتبر دکلدر دیوا اول تارلایی کروعمروک بدندن
المغه فادر اولورمی الکواب اولور

زید تصرفنده اولان برقطعه تارلاسنی سپاهی اذنیله بوغیکن عمروه تفویض و تسلیم
ایلسه بعده سپاهی استماع ایتدکده اول تارلایه عمرو دن الوب اخره
تفویضه فادر اولورمی الکواب اولماز یحیی افندی

زید متصرف اولدیغی تارلاسنی عمرو سپاهی اذنیله تفویض ایدوب بعده عمرو
اول تارلایه معرفت سپاهیله زیدک حضورنده بکره تفویض ایلسه تفویض مزبور
معتبر اولورمی الکواب سپاهی زیدک عمروه عمروک بکره
تفویضیله بنه اذن ویرمکله اولور یحیی افندی

زید متصرف اولدیغی تارلاسنی سپاهی معرفتنه عمروه تفویض عمرو دخی اوزرینه باغ
غرس ایلسه حالا زید تفویض مذکور صحیح دکلدر دیوا اول عمروک غرس ایتدیکی کرومی قلع
ایتدیروب تارلایه یدندن المغه فادر اولورمی الکواب سپاهی
اذنیله غرس ایتدیرسه اولور یحیی افندی

زید تصرفنده اولان برقطعه تارلاسنی عمروه صاحب ارض معرفتنه تفویض ایدوب
بعده زید فوت اولوب صغیر اوغلی بکری ترک ایتدکده بکر بالغ اولنجه اول تارلالری عمرو
تصرف ایلسه حالا بکر بالغ اولدقده بابامک تفویضی معتبر دکلدر چو اول تارلالری
عمرو دن المغه فادر اولورمی الکواب اولور یحیی افندی

زید برقطعه تارلاسنی معرفت صاحب ارض یوغیکن عمروه برمقدار اقچه بدل مقابله سنده تفویض
ایدوب بعده زید بلا ولد فوت اولوب صاحب ارض حقی تفویض معتبر اولماش چو تارلایه عمرو دن
الوب آخره تفویض ایتدکده عمرو دخی زیده و برادیکی بدل تفویضی ترکه سنی فیض ایدن
ورثه دن المغه فادر اولورمی الکواب اولور یحیی افندی

التفویض بغیر اذن صاحب الارض
او بغیر کونه نائبا عن السلطان حتی
لو وقع التفویض بلا اذنه او تزول الولایة
عن یده التفویض حقیقة منه الفتاوی الخصاف

من بنی فی ارض غیره غصبا او غرس شجرا
کذلک امر الغاصب بالقلع ای قلع
ابنا ء او الشجر او الزوای رد الارض
فارغة الی المالک ولو کانت القیمة
اکثر من قیمة الارض من الغاصب الفتاوی الخصاف

وقعة شیئا لیس بواجب فلا یسعه
وباقی المسئلة معلوم مما مر من الاصوب

زید نار لاسنی عمرده تفویض ایدوب حالکه حجت یازدیروب مابینده بکرمی سنه مرور
ایله صاحب ارضدن اذن النماسه حالا زید بلاولد فوت اولدقده صاحب ارض
اول نارلایه زیدک محلولندن طاپوایله وبرمکه قادر اولدیغی اکبواب اولور
زید نصرفنده اولان نار لاسنی عمرده فراغ ایدوب حجت ایندرسه لکن اذن سپاهی بولنمادین
فراغ مزبور معتبر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم
زید نصرفنده اولان نار لاربنی شوقدر اراضی بدل مقابله سنده فراغ ایدوب لکن اذن سپاهی
بولنمادین زید بلاولد فوت اولدقده سپاهی زیدک فوتندن عسکره فراغ مزبور اعتبار اذن
وبرمه حالا سپاهی مجرد تمسک النمادی دیو اول نار لاری زیدک محلولندن
طاپوایله وبرمکه قادر اولدیغی اکبواب اولماز عبدالرحیم
زید عمرو سپاهینک تیماری اراضیسندن طاپوایله نار لاره منصرف ایکن زید اول قریه یک
صوباشیلغنی عمرودن التزام ایله لوب بعده اول نار لاری اوغلی بکره مجانا تفویض ایله
بعده اذن صاحب ارض بولنمادین بکر بلاولد فوت اولدقده زید نار لاری کالاول
ضبطه مراد ایندکده سپاهی بکرک محلولندن تفویضه قادر
اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم افندی

زید طاپولی نار لاسنی عمرده شوقدر اراضی بدل مقابله سنده فراغ ایدوب لکن صاحب ارض اذن بولنمادین زید بلاولد فوت اولوب صاحب ارض نار لایه
اخره تفویض ایله عمرو بدل مزبوری زیدک ترکه واراضیسنی قبض ایدن ورثه سندن
المغه قادر اولورمی الجواب اولور علی افندی

فصل ثامن تفویضه ماذون اولانک
اذنیله یازیلان فراغ بیانینده در

زید سپاهینک تیماری واخلنده محلول اولان نار لاری طاپوایله وبرمکه وکیل اولانک
رسم طاپوی مثلندن نقصان فاحش ایله بکره تفویض ایله حالا زید بکره
رسم طاپوی مثلنی تکمیل والا اخره ویررم دیمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز یحیی افندی
زید زعیمک زعامتی قریه سنک ملتزمی اولوب محلولاتنه تفویضه ماذون اولانک عمرو اول قریه
اراضیسنده محلول اولان نار لاری طاپوی مثلیله بکره تفویض ایندکده عسکره
زید بکرمزبور اخره تفویضه قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم

مرتقبل الورق انقاص العشرة بعلامة ٨

اذن صاحب ارض نسخه

والوکیل یجوز بیعه بالقلیل والکثیر عند ابی حنیفه وقالا لا یجوز بیعه بنقصان لا یتغابن فیه من وکالة الهندیة

وقد مرّان تصرف الفضولی ینفذ بنفاذ المالک

زید سپاهینک تیماری قریه سنک صوباشیسی عمرو محلولاتنه تفویضه ماذون اولانک اول قریه
اراضیسنده محلول اولان نار لاری بکره تفویض ایدوب بعده زید مجبراً اولدیغین عمرو فوت اولمه
زید اول نار لاری بکرمزبور اخره تفویضه قادر اولورمی الجواب اولور عبدالرحیم
اراضی امیریه دن بر مقدار بر لری امرایله تفویضه مأمور اولوب ابن اولان زید
بعض کمسنه لردن شوقدر اراضیه مقاطعه ایله ایجار اخر حتی الوب اول بر لرک اوزرلرینه
تفویضیچون زیدک اذنیله دکاکین بنا ایدوب منصرف اولدیکین زید معزول اولوب برینه
بشر ابن اولمه واول کمسنه لر برفاغ سنه دکانلرک مقاطعه لرینی جانب میریه
ویرمکش اولمه لرحالا بشر دستورینه مجتمع اولان مقاطعه یه اول کمسنه لردن
بالتمام المغه قادر اولورمی الجواب قبضه مأمور اولیجی اولور عبدالرحیم
زید سپاهی بر محلول نار لایی عمرو طاپوایله تفویض ایدوب بعده صوباشیسی اولوب
تفویضه ماذون اولان بکردخی طاپوایله اخره ویرمه زید ایله بکردن
قفقنک تفویضی معتبر اولورمی الجواب زیدک تفویضی
زید شوقدر قطعه معین ومحلول اولان نار لاری صاحب ارضدن طاپولغه عمروی توکیل
ایتدکده عمرو اول نار لاری تفویضچون طاپوی مثلیله تفویض ایله حالا زید
طاپوی مزبوری عمرو وبروب اول نار لاری ضبطه قادر
اولورمی الجواب اولور عبدالرحیم افندی
بلاولد فوت اولان زیدک سنجق طاپواولان معین نار لاربنی والده سی ایله طرفندن
تفویضه عمروی توکیل ایلدکده عمرو اول نار لاری بدل مثلیله تفویضچون تفویض ایله
اول نار لاری بهنده ایله عمروک اقفقنکدر اکبواب بهنده کدر عبدالرحیم
زید سپاهی تیماری قریه سنک ضبطنی عمرو سپارش ایتدکده نار لار محلول اولدقده ایل
ویرکینی وبروب رسم مثلیله تفویض ایله دیو تنبیه ایتدکده عسکره بر نار لا محلول اولدقده
عمرو طاپوی مثلیله طالب اولنلره ویرمیوب بکره مجانا تفویض ایله حالا زیده طلوبوب
طاپوایله ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولور عبدالرحیم
زید سپاهینک تیماری قریه سنک ملتزمی وصوباشیسی اولوب محلولاتنه تفویضه ماذون
اولان عمرو اول قریه ده محلول اولان نار لاری طاپوی مثلنجه زیاده ایله اوغلی بکره تفویض
ایله حالا زید بن عمروک تفویضنی طلوبوب وبروب اول نار لاری بکردن
الوب اخره تفویضه قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم افندی

رجل وکل رجلا بشراء شیء معین فاشتراه الوکیل لنفسه لا یصح من وکالة الخانیة

الوکیل بالبیع اذا خالف وقع البیع علی المالک من وکالة الخانیة

فان کان باکثر من القیمة جاز علی المخالف من البحر

زید سپاهی تیماری قریه سنی برسنه ثمامنه وک شوقدرانجه یه عمرد وبکره بشتراک اوزره درعهده
ابدوب ومحلولانه دخی تفویضه مزبور آنه توکیل ایدرحالا اول قریه ده برنارلا محلول اولدقده احدهما
آخرک اذنسز تفویضه قادر اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم

زید خاصی قریه سنک محصولنی اخذ وقبضه وفحلول اولانه نارلالری تفویضه طرفندن عمروی
توکیل ایدوب عمرو اول قریه لری ضبط اوزره ایکن اول قریه ده بلاولد فوت اولان
بکرک مستحق طاپو اولان نارلالرینی وکاله تفویض ایتمدین زید عمروی عزل ایدوب عزل خبری عمروه
واصل اولمدین عمرو اول نارلالری طاپوی مشلیله بشره تفویض ایله
تفویض مزبور معتبر اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم

زید برمقدار نارلالری تفویضه طرفندن اوغلی عمروی توکیل ایدوب عمرو دخی اول
نارلالری صاحب ارضدن زیده بچون طاپو ایله الیویرد کده نصکره عمرو بلاولد فوت اولسه
صاحب ارض اول نارلالری عمرونک محلولندن طاپو ایله ویرمکه قادر
اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم افندی

زید تیماری قریه سنده نارلایه متصرف اولان عمرونک آخر وباره ده بلاولد فوتنی استماع ایدنکده
انانوب عمرونک نارلاسنی طاپو ایله بکره ویردکدن بعده عمرو بلاولد فوت اولدقده اول قریه ده زیدک
صوبا شیسی اولوب اول قریه یی ضبط ومحلولانه تفویضه مأذون بشر اول نارلایه خالد
تفویض ایدیشرک تفویض مزبوری معتبر اولورمی ایکواب اولماز
بوصورتده خالد مجرد زیدا اول نارلایه عمرونک محلولندن طاپو ایله ویردکده عمرو حیاتنده
اولوب صکره فوت اولدی دیو بکره ضبط ایتدرمامکه قادر
اولورمی ایکواب اولماز بهاعبدالرحیم افندی

فصل تاسع ضرورت دین مثبت ایچون
وضرورت نفقه ایچون فراغ بیانندہ در

زید متوفا دن صغیر اوغلی عمروه انتقال ایدن طاپولو نارلالری زیدک ضرورت دینی ایچون
بدل مقابله سنده فراغ اولمق جائز اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم

زید وصیسی اولدینی عمرو صغیره متوفی باباسندن انتقال ایدن برقطعه نارلاسنک حق تصرفی
ضرورت دین مثبت ایچون معرفت سپاهیله برمقدار اراضیه بدل مقابله سنده بکره تفویض
وتسلیم حالا عمرو بالغ اولدقده زیدک تفویضی طوتمیوب اول نارلایه بکره
المغه قادر اولورمی ایکواب اولور یحیی افندی

مدیون متوفا اولان زیدک طاپو ایله تصرفنده اولوب اوغلی عمرو بکره انتقال ایدن
نارلالری دائنلری بدل مقابله سنده اخره فراغ ایتدیروب بدلندن
استیفای دین ایتمکه قادر اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم

زید وصیسی اولدینی عمرو صغیرک باباسندن انتقال ایدن نارلالرین عمروک ضرورت نفقه سیچون
اذن سپاهیله شوقدر اراضیه بدل مقابله سنده بکره فراغ ایتدکده نصکره عمرو بلاولد فوت اولمش
اولحالده اول سپاهی معزول برینه بشر سپاهی اولدقده زیده صغیرک نارلالرین آخره فراغ جائز
وکلدرجیوب اول نارلالری بکره ویردکی الوب عمروک محلولندن اولمق اوزره طاپو ایله ویرمکه
قادر اولورمی ایکواب مقدما فراغ اذن سپاهیله بولندیسه اولماز عبدالرحیم

فصل عاشر سپاهی کندی تفویض وقبول بیانندہ در

زید وعمرو اشتراکی اوزره برتیماره متصرف اولکن تیمار مزبور دافعلنده نارلالر محلول اولدقده
زید اول نارلالری طاپو ایله ویرمیوب کندی تصرف وزراعت ایتمکله حالا عمرو صاحب ارض
اولنلره نارلا تصرف ایتمک ممنوع دیوب اول نارلالری طاپو ایله استیلره
ویرمکه قادر اولورمی ایکواب اولور یحیی افندی

زید سپاهی تیماری طبراغنده محلول اولان نارلالری وچایرلری طاپو ایله ویرمیوب
کندی ایچون الیقومغه قادر اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم

برقریه سپاهیسی اولان زید اول قریه ده بلاولد فوت اولان عمروک مستحق طاپولو اولان
نارلالرینی طاپوی مشلیله طالب اولنلره ویرمیوب کندی ضبط ایدوب بعده زید فوت اولوب
اول نارلالری اوغلی بکر ضبط ایتمکله زیدک برینه سپاهی اولان بشر اول
نارلالری بکرون الوب استدیکنه تفویضه قادر
اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم افندی

بلاولد ذکر فوت اولان زیدک مستحق طاپولو اولان نارلالرینی قزی احمد طاپوی مشلیله
المغه طالبه ایکن سپاهی اکه ویرمیوب تفیجون الیقومغه قادر
اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم افندی

فصل احدی عشر صاحب ارض آوخلنده
وزوجه سنه تفویض وفراغ بیانده در

زید سپاهینک تیماری محصولینی قبضه ومحلول اولمغله مارلالری طاپو ایله دیرمکه مأذونیله اولمغله عمرو داخل تیمار وه محلول اولمغله مارلالری زوجه سی هنده یاخود اوغلی بکره اپله دیرمکی رسم طاپو ایله دیرمکی شرطیله زید عمروک دیرمکینی طلو تمسوب مارلالرکز مزبور لرم المغه قادر اولورسکز بکواب اولماز بحیی افندی

برقریه ده سوباشی اولوب صاحب ارض اولمغله زید محلول اولمغله مارلالری اوغلی عمره طاپوی مثلنجه زیاده رسم طاپو ایله ویرمک شرطیله بعده زید معزول اولوب بر سنه بکر صاحب ارض اولمغله بکر زیدک اوغلنه طاپو ایله دیرمکینی طلو تمسوب اول مارلالرکز عمرو دخی اولوب آخره دیرمکه قادر اولورسکز بکواب اولماز بحیی افندی

زید سپاهی تیماری قریه سنده محلول اولمغله مارلالری اوغلی عمره مجانا تفویض ایلمک حالا زید فوت اولوب بر سنه برات ایله بکر سپاهی اولدقده بکر اول مارلالرکز طاپو ایله دیرمکه قادر اولورسکز بکواب اولور عبدالرحیم افندی

برقریه ده بالاولد فوت اولمغله زیدک مستخی طاپو اولمغله مارلالری صاحب ارض زوجه سی هنده طاپوی مثلیله دیرمکه قادر اولورسکز بکواب اولماز عبدالرحیم

زید سپاهی تیماری طبرانغده محلول اولمغله مارلالری زوجه سی هنده تفویض ایدوب بعده زید فوت اولوب تیماری عمره توجیه ولنمغله اول مارلالری هنده خراولوب آخره دیرمکه قادر اولورسکز بکواب

زید طاپوی مثلنجه زیاده ایله دیرمکه اولماز عبدالرحیم

زید سپاهی تیماری طبرانغده محلول اولمغله مارلالری بدل مثلیله زوجه سنه تفویض ایله معتبر اولورمی بکواب اولماز

فصل اثنی عشر سپاهینک اوندیغی امتناعی بیانده در

زید طاپو ایله تصرف فنده اولمغله مارلالرینی شوقدر اقچه بدل صالمغه سنده عمره فراغ ایدوب صاحب ارضدن اوذن طلب ایتدکده صاحب ارض غرض فاسدیچون اوذن ویرمم دیمکه قادر اولورسکز بکواب اولماز عبدالرحیم

زیدک ارض میریسی اوزرنده مغروس اولمغله باغی خراب اولوب کونکلری چیقوب عرصه صرفه قالدقده بری زیدک طاپو ایله تصرف فنده اولمغله زید برینی بکره تفویض ایدوب بکر دخی صاحب ارضدن اوذن طلب ایتدکده صاحب ارض اوذندن امتناعه قادر اولورسکز بکواب اولماز عبدالرحیم

زید سپاهی اولوب تصرف فنده اولمغله مارلالرینی زراعته قادر اولماسمغله عمره تفویض ایتدکده صاحب ارض غرض فاسدی ایچون عناد ایدوب اوذن ویرمامکه قادر اولورسکز بکواب

بوجهه سپاهی اوذندن امتناع ایده مز بحیی افندی

صاحب الارض مأمور باوذن لیس له الامتناع من الاذن وما یدفعها الی الفقراء فی القرعة من الفقراء فی القرعة

طغوز نجی باب بیع ومیراث بیانده در

زید متصرف اولدیغی ارض میریه بجمله اکدوده جمیع مرعی ومزارعیله داخلنده فارلمش ملک بیکاری ویاپلمش ملک طاملی ایله هریرینه ثمن تفصیل ایتمیوب مجموعنی اون بشبیک اقچه به عمره بیع وتسلیم ایدوب ثمن مسمایه بالتمام والکمال قبض عمره بیعی سپاهی ارض اولمغله اذن تصرف اولوب بعده امین عمره بیعه اذن ویرمیوب ارضه تصرفنه مانع اولیچی امینک منعی زیدک ملک بیکاری ایله ملک طاملری بیعنه سرایت ایدوب زید دخی ملکلرنده بیعه عمرو فسخه رضاسی بوغمکن

ملکلرنده بیعی فسخ ایدوب عمره ویرمیوب جمله اقچه سنی

ویرمکه قادر اولورمی بکواب اولماز

ملکلری بیعده امینک وخلی بوقدر زید ایله عمروک ایجاب وقبولی ایله منعقد ولازم اولوب ملکلری عمروک ملکنه داخل اولمشدر بعد ذلک فسخ اولنمغله اجانبدن تراضی ایله اولور واکر بیکاردن صویده ایله چکیلورسه هر جانبدن فرق ذراع حریم بر اولوب عمروک ملکی اولور واکر جوانب ایله چکیلورایسه هر جانبدن التمش ذراع ارض ملکی اولور امامین قسمنده مفتی به بودر من اوائل بیع الغایة

والرعایة شرح الوقایة ومن احیاء الموات من التوفیق

بوصورتده زید بیکار ایله طاملری اون بشبیک اقچه به قبول ایدرسک ویررم والا ویرمم دیمکه قادر اولورمی بکواب اولماز

زید اراضی امیریه ایله املاکینک مجموعنی اون بشبیک اقچه یه مجموعنه بیع ایلمشدی ارض دخی بیعه محل اولمغین عقد ده داخل اولور بعده امینک اجازتنه موقوف اولوب اجازت ویرمامکین چمشدرکندی ملکنده بیعی صحیحا فالمشدر فساد اکه سرایت ایتمیوب مجموع ثمندن بقدر لابنداء ملک حصه سیله فالوب بقدر حصه ایله بیع ایسه جائزدر زید مجموع ثمندن ملکلرینه دوشن حصه یی

الور باقی وزیاده یی عمره ویرر من باب بیع الفاسد

من بیع شروح الوقایة والهدایة وغیرها

برمقدار ارض میری تصرف ایدن زید فوت اولوب اصلا اولادی قالمیوب قرنداشی اولانک عمر وارض مذکوره باکه ارث شرعله انتقال ایلمش ملکمدر دیو فارجدن بکره بیع ایله بیع مذکور صحیح اولورمی بکواب اولماز

اذا انعقد تم من الجانبین ودخل المبیع فی ملک المشتری فلا یکون الفسخ بعد ذلک الا بالتراضی من اول بیع الزعایة

وکل شیء فی المنتقی انه لو جمع بین ملک موقوف وبیاعهما صفقة واحدة اجاز بیع الملک خانیة فی الوکیل بالبیع واذا جمع بین عبده وحر صح البیع فی العبد بحصة من الثمن من بیع البدیعة عطارد فی البیع

وهو بئر القطن وهی التی ینزح الماء بالید اربعون ذراعا من کل جانب من الجوانب الاربعة هو الصحیح احتراز عما قیل عشرة من کل جانب وکذا الناضح وهی التی ینزح الماء بالبعیر وعندهما هو الناضح ستون وبقی یقول ابو حنیفة فما فی الشمنی وزاد المنتقی فی احیاء

ارض میریه که ارض جوز و مملکه در متصرف اولان رقبه سنه مالک و کلدر رقبه سی
بیت المال در رعایا یه تفویض اولنان اجاره طریقیله حق قرار و تصرف در رقبه سنه
مالک اولماز فقری ایچون نه موروث اولور و نه بیع و نه رهن و نه شفعه و نه هبه و نه وقفی
صحیح در ذکر اولنانلرك بر بیسی شرعی و کلدر کلینا باطلدر بابا سی کبی اجاره و ایداع و اعاره
جائز در اولاد مذکور بابا سی کبی تصرف ایدر بحسب القانون اولاد مذکوره
ملك موروث کبی اعتبار اولنمدر کمسنه دخل ایده مز
بو صورتده عمرو ك ارض مذکوره ده قطعا علاقه سی یوقدر نه شرعا و نه قانونا بیع یه
تصرفه قادر و کلدر من اقسام الاراضی و احکامها الشیخ الاسلام ابن کمال
والمولی ابو السعود علیهما رحمة الملك الودود
و عدم جواز بیع اراضی المملکة مذکور فی زکوة خزانة الفتاوی من انکرمانی
فی کتاب احکام الاراضی
بر ارض خالیه میریه کمسنه نك تحت تصرفنده اولیسه بکر می اوتوز سنه مقداری خالیه اولدوغی
بیت المال ضبط اولنیجق بیت المال جنابی اولمق زید عمرو ده ثمن معین ایله بیع ایتدکده نصکره
خالد بو بیع اولنان ارض باکه بابا مدن ارثله انتقال ایتمش ملك موروثمدر دیو دعوی
ایدوب لکن حین بیعده و تسلیمده بیعه عالم ایکن سکوتندن غیری مدت جانندده بابا سی
ارض مرقومه یی بمقدر یکه تصرف ایتمیوب و اصلا الزنده بر ملك نامه لری اولیجق
مزبورك دعوا سی استماع اولنمیوب الجواب اولمیه
وارث مال موروث دعوا سنده مشاهل و کلدر ملکه خلیفه در بابا سی بمقدر یکه متصرف اولمایوب
استغلالی اولمامق ایتدیکی دعوی لغو و باطلدر بابا سی بر زمانده متصرف اولدیغی تقدیرجه حین موته
ارض مرقومه بدنده و تصرفنده ایدیکنه شاهد لرکرك حتی دعوای وارث ثبوت بوله و الا بیننه باطله
اولور بو مرتبه ثابت اولورسه ماخن فیه دن بینه مفیده و کلدر ارض میریه شرعا مامور و ثمنه اولمایوب
بیت المالکدر بینه و دعوا سی باطله و رخصوصا مدعی مزبورك عالم ایکن حین بعده سکوتیله ارض مبیعه
حقی اولمایوب اقرار و بعده دعوا سی شرعی مرقومه قصدا ضرر و تلبیس محض ایدیکی یوم بدن اظهر
و مدلس بحث اولدیغی لیله بدر من اجلی و اظهر در النقات و استماع اولنامق کرکدر
بعض بذا من تلخیص الجامع الکبیر للخلاطی و بعضه من شهادات الهدایة و الوقایة و غیرها
و بعضه من رسالة الاراضی للعلامة ابن کمال پاشا و بعضه من بیوع جواهر الفتاوی
و من دعاوی فتاوی المنیه و فوائد الفقها من کتاب الدعوی للفتاوی و انکرمانی

سیاتی بطلان بیع الاراضی المبینة بعد اربعة اوراق من الجزء الرابع

زید ذمی تصرفنده اولان بر مقدار ارض میریه یه صاحب ارض اولمغله فرزندآشی اولان ذمی اخوه
بیع و تسلیم ایدوب فوت اولسه جوار نده اولان مسلمانلردن بر مسلمان طالب اولوب
صاحب ارضدن طاپو ایله المق استدعا کده ذو الید اولان ذمی انکر و بر دیکی طاپو یه
صاحب ارضه و بر رکن اکه و بر مسوب اول مسلمانه و بر مکه قادر اولورمی الجواب سنه
نار یخنده ارض میری متصرفنك ما دامکه قریبی اولوب ایل و بر دیکی طاپوی و بروب
طالب اولمه اجنبی یه طاپو ایله و بر لیسه جور من لا الامر امر ایتمدر الی الآن حکمی جاریدر
فسخ اولنامشدر و حضرت امام ابو یوسف رحمه الله هارون الرشیده یازدیغی رساله ده
ولیس للامام ان یخرج شیئا من ید احد الا بحق ثابت معروف بیورمشدر امدی اکر
قریب واخذ اولان ذمی یدنده اخراجی موجب برنسنه بدغبرك کیر بلور غیره و بر لماز
زید بر شهرك ایچنده بابا سندن میراث و کن دکان بر بنی عمر دامیندن طاپولو
زید ملکدر دیو عمرو ك الدن المغه قادر اولورمی الجواب اولور شهر لرده اولان بر لر ملك صحیحدر
موروث اولور ملکده طاپو اولماز طاپو خارج شهرده اولان اراضی جوز
و مملکنده اولور متصرفه اولیجق من انکرمانی فی الاراضی
زید فوت اولدقده متصرفنده اولان ارض میری صغیر اولان اولاد مذکوره بحسب القانون
ارثله انتقال ایدن برضه وصیلری بر نار لالق بر بنی عمرو ده بیع ایلمغله وصیدن اولنار لالك
اشترا ایلدم ملکمدر دیو تصرفی جائز اولورمی الجواب اولماز ارض میریدر
رقبه سی بیت المالکدر رعایا یه تصرفی تفویض اولنمشدر
نه بیعی صحیحدر و نه ملك اولور مسئله مشهوره در
بو صورتده اول صغیر بتملك ذکر اولنان بر لریکه بر قریه بابا لیسی ایله شاع و مشترکدر و صغیر بر نار لالغی
بکر اجنبی یه بر سنه زراعتیچون اجاره یه و بر سنه بکر بر سنه اکدکده نصکره بن درت سنه زراعته
اجاره یه الدم دیو اون سنه فسخ زراعته قادر اولورمی الجواب مشاعی شریك غیری اجنبی یه رأسا
اجاره جائز دکلدر حضرت امام اعظم قدسنده و الفتوی علیه من باب اجارة الفاسده
من اجارات الخانیه و من الاجارات من مقالة النعمانی الحقایق انکرمانی فی الاراضی
بو صورتده بکر بتیم مذکور لرك نار لالغی امینلر طاپو لیسه الیسنه نار لالغی بکر مزبور المغه قادر اولورمی
الجواب صغیر حصه یارادقدنصکره اناسی بر بنی عم کبیر لنده بولورسه طاپو ایله المق جائز اولور
صغیره حکم اولنور کندو حصه طاپو اولنامز حکم و فرمان سلاطین عثمانیه عمرالله تعالی و تقدد احکامهم
فی ربع المسکون الی یوم القیام امین بونك اوزرینه در ذمی المحل المزبور

سنه ثمان و ثمانین و تسعمائه ده مرحوم و مغفور له سلطان مراد خان قرق سالر و رنه دن بولنانلره طالبه الیجی اولدقده قاضی قریه میراث شرعی سلطانیه اولوزره ایل و بر دیکی طاپو ایله و بر لیه اجنبی یه و بر لیسه جور استعمال ایتمدر من اراضی انکرمانی

و لا اجارة المشاع الا من الشریك و فاده یصح اجارة المشاع من الشریك وغیره و هو قول الشافعی له من اجارة الخلاصة من الاصلاح لابن کمال الوزیر

زید تصرف نموده اولان ارض میری به سپاهی معرفتنامه عمروه صاحوب حجت و برسه شرعا
حجت مزبوط معمول بها اولدوغی ایجواب اولماز

زید متصرف اولدیغی ارض میری به معرفت سپاهیله عمروه و برسه حق قراری ایچون عمروک
برمقدار مالنی الوب حدودین تعیین ایدوب عمروه تسلیم ایلیوب عمرو دخی معرفت سپاهیله
بنجه مدت تصرف ایندکدن صکره زید کلوب ساکه بیع ایدیکم یرده حصه‌م
وار در دیو کری المغه قادر اولورمی ایجواب اولماز

زید طاپوایله متصرف اولدیغی مزرعه سنک بیعنی صحیح ظن ایدوب حجت و برسه عمرو بنجه مدت
تصرف ایندکدن صکره بیعی صحیح دکل ایمش دیوب عمروه اچه سن دیو برسه
مزرعه سن المغه قادر اولورمی ایجواب سپاهی اللده در ابو السعود

اولاد مذکوری اولیسان زید منوفاتک برلری دینی ایچون بیع اولنمق جائز اولورمی
ایجواب اولماز ملکی اولیوب ارض بیت المال ایسه بنا آنه

زید تصرف نموده اولان بری سپاهی معرفتیله عمروه بیع ایدوب عمرو اون سنه تصرف
ایندکدن صکره زید فوت اولدقده ورثه سی مزبور بری عمرو دن المغه
قادر اولورلرمی ایجواب اولماز لر ابو السعود افندی

زید سپاهی معرفتنامه میری بر بنی بیع ایله شرعا بیعی صحیح اولورمی ایجواب سپاهی
قبول ایلماسه اللده در بوصورتده سپاهی معرفتنامه میری
برک بیعی صحیح اولورمی ایجواب اولماز سعدی افندی

زید ایله قرنداشی عمرو بر وجه اشتراک متصرف اولدقلری مزرعه حضر زید وفات ایدوب
عمرو حصه سنی اخوه بیع ایتدکده زید ک ابتامی ایل ویرمدیکنی وبرسه المغه
قادر اولورلرمی ایجواب اولورلر محمد زاده عثمان

زید وفات ایتدکده قرنی هند اخوه یاروده بولنوب زید ک ارض میری اوزرنده
باغ و باغچه و سائر منقولاتدن هند حصه سین اجانبدن عمروه بیع ایله بعده بیع مزبور
صحیح دکلدر دیو فسخه قادر اولورمی ایجواب اذن صاحب ارسله
تفویض ایتمیجک اولور سعد الدین افندی

بلا وارث فوت اولمغله زید ک ارض میری اوزرنده مغروس اولان بر ملک باغنی ابن بیت المال
عمروه بیع و تسلیم ایلدکده صاحب ارض عمروه اول باغک بر بنی بندن بندن تفویض ایله
والا اخوه طاپوایله ویرمدیکه قادر اولورمی ایجواب اولماز عبد الرحیم

مرتبا مناسبه قبل الوقوعین من الرعایه ٥

ارض میریده سپاهی اذن نامه اولماز معاملات بالکلیه باطلدر من احکام الاراضی للشیخ موسلم ابو السعود

رجل تصرف ارض امیریه عشر سنین ثبت له حق القرار وعلیه فوض فیه صنه افتاوی من الخانیه فی الدعوی

سعد الدین افندی مرحوم ک سپاهی معرفتنامه قیدنه حاجت بوقدر کم که انتقالی اولدقده زیرا سپاهی دخی ارض میریده بیعه قادر اولمغله دخی صاحب خیر تنک فالسپاهی افندی هو الصواب عارض اولیصلح خصما او نه لیس بهانک عارض بل فاجعل الخ تخریج الذی کان بجعل بیت المال وکذا لا یجوز وفیها لهاوه تصرف فیها بغیر حق بیت المال الی اخره فی واسط کتاب جامع مرموز فولندن مستفاد در کم که بیعه مزدوی متصرف تک اخوه فرغلی اولمه ٥

برفریه از ضبسنده طاپو ایله برمقدار تارلالره زید متصرف ایکن زیدک اولغی عمرو اول قریه
سپاهی اولوب بعد زمان فوت اولوب عمروی ترک ایلدکده اول تارلالر بابام زیدضم
انتقال ایلدی بیوجه ضبط مرآ ایلدکده اهالی قریه سپاهیسی تارلالره تصرف ایتمک جائز دکلدر
اول تارلالری زیدک محلول اولدقدن بزه طاپوی مشیلیه تفویض ایله دیو
جبره قادر اولورسکز ایجواب اولمازلر عبدالرحیم

زید سپاهی فوت اولدقده ظاهرده وارث معروفی اولمامغله جمله مخلفاتنی قبضه وبیعه
وتصرفنده اولان چایرلری وتارلالری تفویضه مستقل امرسلطانی ایله مأمور اولان
عمرو کلوب زیدک جمله مخلفاتنی قبض وبیع وچایرلرین وتارلالرین بکره
امرسلطانی ایله تفویض ایتمش اولسه بکر اول چایرلری وتارلالری
تصرف قادر اولورسکز ایجواب اولور یحیی افندی

زید متصرف اولدیغی باغچه سنک اشجاری ملتقط اولمامغله النتی زراعت ایدوب حاصل
اولان محصولک عشرینی سپاهی به ویرر کن زید فوت اولدقده اولادذکوری اولمامغله
سپاهی اول یری طاپو ایله عمرو ویروب عمرو تصرف مرآ ایلدکده زیدک قزلری
بابامزدن بزه انتقال ایتمش ملکمز دیوجه عمروی تصرف دن منعه قادره
اولورلرمی ایجواب ارض میری اولوب مقاطعه معنه سی
بوغیبه طاپو ایله قزلرینه ویریلور یحیی افندی

زید فوت اولوب تصرفنده اولان برلری وچایرلری اوغللرینه انتقال ایلدکده زیدک
قزلری اول برلردن وچایرلردن بزدخی حصه الورز دیمکه قادره
اولورلرمی ایجواب اولمازلر یحیی افندی

زیدک حصار ایچنده واقع ملک منزل خراب اولدقده زید برینی زراعت ایدوب
بعده زید فوت اولوب قرنداشی وحصرا وارثی اول یری ملکیت اوزره ضبط
ایلدکده سپاهی زراعت اولمغله طاپو به مستحق اولورسه طاپو ایله
ویرمکه قادر اولورمی ایجواب اولماز یحیی افندی

بلاولد ذکر فوت اولان زیدک تصرفنده اولان تارلاسنی صاحب ارض طاپو ایله
ویروکد نصکره اول تارلانک ایچنده اولان اشجار مثمر وغیر مثمر یه ورثه یه ضبط ایندیروب
انری دخی طاپو ایله ویرمکه قادر اولورسکز ایجواب اشجار
زیدک ملکی اولیجق اولماز یحیی افندی

انا جلب من الارث اوما ذکور ذکر فقده
فالوب ذکور اولیجق قزلرینه ویرلدکی
طاپو یه ویریلمکله تحریر اولنمکله
عمر اولنمشدر والی فی الیوم برخلاف
عمل اولنور من الحکر مانع

119

بلاولد فوت اولان زیدک اراضی میریه طاپو دن سنه ص شو قدر اراضیسی مقاطعه ایله تصرف اولنوب
حضرات زرع اولنه کلن بسنا برینی صاحب ارض طاپو ایله ویرمک استدکده زیدک
ورثه سی مجرد ایجنده جابجا برقاچ دیب اشجار یمز اولمغله اول بسنا بری بزه
انتقال ایدرمی مجانا ضبط ایتمکه قادر اولورسکز ایجواب اولمازلر عبدالرحیم

فصل خیار رؤیت واستحقاق
وتغریر وغبن فاحش بیانندہ در

زیدک تصرفنده اولان تارلایه عمرو کورمدین سپاهی معرفتیله بدل معین مقابله سنده
تفویض ودفع بدل ایدوب بعده اول تارلایه کوروب بکنمیجک قبول ایتمیوب ویرو یکی بدل
استرداد قادر اولورسکز ایجواب اولمازیحیی افندی اولور ظ

هند زیدک طاپو ایله تصرفنده اولان تارلالرین کورمدین اذن صاحب ارضله
تفویض ایلدکده نصکره حالا هند کورمدین تفویض مزبوری فسخه
قادره اولورمی ایجواب اولور عبدالرحیم افندی

زیدعمروک تصرفنده اولان تارلالرین کورمدین شو قدر اراضیسی مقابله سنده اذن صاحب ارضله
عمرودن تفویض ایدوب بعده واروب اول تارلالری کوردکده بکنمیوب
خیار رؤیت ایله عمرو ردده قادر اولورسکز ایجواب اولور کذا

زید عمرودن صاحب ارض معرفتیله بدل معلومه تفویض ایلدیکی تارلالری تصرف
اوزره ایکن خارجدن بکر برقطعه سی بندر ویوزیدضم دعوی وبعد الاثبات والحکم
بدندن اخذ ایله حالا زید بکرک الدیغی برقطعه تارلانک بدل مذکورضم
فسطنی مقومین تخمین ایندیکی اوزره عمرودن رجوعه واخذه
قادر اولورسکز ایجواب اولور یحیی افندی

زیدک عمرودن سپاهی معرفتیله تفویض ایندیکی تارلا استحقاق ایله زیدضم اخذ
اولندقده زید عمرو ویرو یکی رسم مذکوره عمرودن استرداد
واخذه قادر اولورمی ایجواب اولور

زید تصرفنده اولان تارلاسنک حق تصرفنی معرفت سپاهیله بکره تفویض ایدوب
مقابله تفویضنده زید برمقدار اراضیسنی اولوب فوت اولدقده بعده ورثه زید دعوای غبن
ایدوب ذکر اولنان تارلایه بکرضم المغه قادر
اولورلرمی ایجواب اولمازلر ذکریا افندی

خیار الرؤیة من اضافات المصنف الی شرط غیر لازم
وما قیل من اضافة الشیء الی شرطه غیر لازم
لان له الرد وقبلها قاله البهنسی
وزاد المنقی شرح الملتقی

من اشتری مالم یره جاز له رده
اذا رآه ملتقی الابحر

ثم اذا ثبت ذلک ظهر بطلان البیع
فیسترد الثمن من بایعه
من التاتارخانیه

تابر و بغبن فاحش فی ظاهر المذهب
وبغبن یتغابن فیه عامة الناس
منح الغفار فی المزارعة

120

زید ارض مبریده تصرف ایتدیکی حصه مشترکه شایعه سنی قبل الافراز قزی او غلی عمروه
مسلمانز حضورنده بهبه وتملیک ایدوب بدینه اسکی جمعی ویروب یکیدن برحجت حجتی ویرسه
زید فوت اولدقدنصکره اوغلی فالمامسه غیری وارثلری زیدک بهبه مرقومه سی مقبولمز
دکلدر دیوب میراثه اوخاله قادر اولورلرمی الجواب زیدک بهبه سی راسا صحیحه
دکلدر ارض مبری حوز وتملکنده اراضی مبری ومملکه مشهوره رقبه سی بیت المالکدر
متصرفک دکلدر تصرفی اجاره طریقیله در وزیدک ملکی اولمیان شیئی بهبه ایتمه سی باطلدر
ودخی مشاع ومقسومی قبل الافراز والتسلیم بهبه سی صحیحه دکلدر ارض مشاع ومقسوم قسمندن
بهبه صحیحه اولماز دیوغی کبی ارض میریت ارث دخی صحیح دکلدر اما بحسب الفتاوی اولادذکورز
طاپولو التمسوب ملک موروث کبی تصرفلری تجویز اولنمشدر وارث اوغلی اولمیجق طاپوسز
تصرفه قادر دکلدر دیکلدر دیکه میراثه اوخاله قادر اولمز

کذا افاده الشیخان الامامان وکذا افکرمانی

بر دیاردہ اولان تیمار اراضیسی طرف سلطنت علیه دن زید وزینبه اشتراکا
وجه شرعی اوزره تملیک اولنوب زید وزینب اشتراکی اوزره تصرف ایدرکن
زید فوت اولوب لابوین قرنداشی زینب مزبوره یه ترک ایتدکده زینب
اول تیمار دن زیدک حصه سنک اراضیسنی مستغله ضبط ایدوب زیدک لابوین عمی
بکره تیمار مزبور اراضیسندن حصه سن ضبط ایتدرمامکه قادره
اولورمی الجواب تملیک صحیح بولنورسه اولماز

زید متوفادن اوغلی عمرو ایله قزی هنده انتقال ایدن برقاچ رأس اوکوزلر وصبا تیموری
وشوقدر آربغه آبه عمرو هندک اونفسه کندی نارلاسنی اول اوکوزلر
وصبان تیمورلر ایله زراعت ایدوب اول بغدایدن شوقدر کیل تخم الوب بعده
عمرو شوقدر محصول تحصیل ایتدکده هنده عمروه اول محصولدن باکه
حصه ویرمکه قادره اولورمی الجواب تخمدن حصه سن الور

برسپاهینک رعایاسندن اولان زید تحت تصرفنده اولان برلرینی زراعته قادر
اولیوب بنه زراعته قادر اولمیان عمروک برباشنده نهایت ایکی باشنده
صغیر اوغلنه ایله طریقیله ویرمکده زید فوت اولسه سپاهی مذکور یرلری الوب
آخره طاپویه ویروب زراعت وحراست ایتدرمکه قادر
اولورمی الجواب اولور سپاهی برینی تملیکه قادر دکلدر

سئل عن رجل استاجر ارضا لیزرعها مدة معلومة ثم بدا لہ ان یترک الزراعة اصلا هل للمستاجر ان یاجرها لغیرہ ام لا اجاب نعم لہ ذلک کما فی فتاوی ابن نجیم کذا فی فتاوی المصنف

من الاجارات

مرقبل الورق من نسخ الغفار بعلامته

باب الاستبضاع وعوارضه بعد الفراغ من باب الاستبضاع

باب الاستبضاع لغة اسم من استبضع وشرعا اقرار بالاستبضاع لغة كاتخذ وشرعا اقرار بالاستبضاع فيما يحتمل الاستبضاع فاطلق في قوله استبضع وابهم حيث كانت بالارض كالبيع بكيف مع اقراره بالاستبضاع وغيره في الحصة

هند تارلاسنی زیده تقریر وغبن فاحش ایله اذن صاحب ارضله فراغ وتفویض ایدوب حالا
هند تفویض مزبور تقریر وغبن فاحش اولدیغنی اثبات ایدیجک الدیغی بدلی زیده ردّ
ایدوب تارلالرینی ضبطه قادره اولورمی الجواب اولور

زید تارلاسنی اذن سپاهیله شوقدر آقچه مقابلسنده عمروه فراغ وتفویض ایدوب بدلی
الدقدنصکره حالا زید فراغ مزبور تقریر وغبن فاحش ایله اولمشدر دیو صاحب ارض
حضورنده دعوی وتقریر وغبن فاحشی اثبات ایدیجک بدلی عمروه ردّ ایدوب
تارلاسنی عمروdan المغه قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم

زید عمرو ایله مشاعیت اوزره متصرف اولدقلری تارلاری اذن سپاهیله بینلرنده قسمت
ایتدیرمش هربری تمامًا حصه سنی الدم دیو اقرار ایتسه لکن عمرو نیم حصه سنده غبن فاحش واقع
اولمشدر دعوی ایتسه مسموع اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

اون بنجی باب تملیک وهبه بیانندہ در

مرحوم سلطان محمد خان علیه الرحمة الغفران زیده برقطعه بری تملیک ایدوب بعده
زید فوت اولوب اوغلاری عمروه وبکره انتقال ایدوب بنجه سنه تصرف ایدوب
دفتروده دخی ملک دیو مقید ایکن حالا سلطان بایزید ولی منولیسی عمرو ایله بکردن
وقف بردر دیو مقاطعه المغه قادر اولورمی الجواب دفتروده
ملک نامه موجبنجه قید اولندیسه اولماز

بو صورتده سلطان محمد خان تملیک ایتدیکنه سامع ایله شهادت ایدن
کمسنه لرعاد للرا ولیجق شهادتنه حاجت اولماز اولورمی الجواب
دفتروده ملک قید اولیجق شهادته حاجت اولماز

زید متوفانک متصرف اولدیغی بری حالری هند ایله زینب طاپو ایله اولوب بعده
هند زینبی عمروه نکاح ایله ویروب یرّدن حصه سنی نصفنی ساکه جهاز ایتدم
ونصفنی دخی سنک اوغلک بکره بهبه ایتدم دیو زینبه ویرمکه قادره
اولورمی الجواب سپاهی معرفتنه اولماز ابو السعود

زید اراضی میریه دن تصرفنده اولان تارلاسنک اطرافنی حولو ایدوب اینجه سپاهی معرفتیله
میوه اشجاری غرس ایدوب باغچه ایله بعده زید فوت اولدقده سپاهی مجرد ولایت
تحریرینده نصکره باغچه اولمغله ملک اولیوب اراضی کبی طاپو یه مستغنی اولورچه اول
باغچه یه طاپو ایله ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز بحسب الفتاوی

ایزدی

زید بر مقدار پرینی او غلاری عمرو و بکره ایله ایدوب عمرو و بکر زیدک زمانه حجت ایله یزه اون سنه
متصرف اولوب زید فوت اولوب بیجه زمان بنه عمرو و بکر تصرف ایدوب عمرو فوت اولوب
ویرزون حصه سی طاپویه مستحق اولوب بکر طاپو ایله الوب بعده بکر دخی فوت اولوب جمله سی
طاپویه مستحق اولیجق بکرک فرزند اشی بشیر یزیابام بریدر رهبه سی جائز
وکلدر ائله باکه انتقال ایدر چو طلب اینکه قادر اولکوری ابجواب اولور
صورت مزبوره ده اون بش سنه زمان گچدکدن صکره بلا مانع استماع
اولنور می ابجواب اولنماز
زید حال حیاتنده ایکن تصرف اولنمش برلری قرالری اسند ایله زینبه اشتراک اوزره معرفت
مسولیله وبرروب تسلیم ایله زید فوت اولدقدن صکره عمرو عامل ذکر اولنان برلری اسند ایله
زینبدن الوب طاپویه ویرمکه قادر اولکوری ابجواب اولور معلول زاده

اون برنجی باب رهن وشفعه وصلح بیانندہ در

زید میری نارلاسنی عمروه رهن قویوب رهنده ایکن ذکر اولنان نارلایه سپاهی معرفتیله بکره
طاپویه ویرمکه اسندکده عمرو مزبور ایله ویرو یکی طاپویه بن ویر بریمن ویرو اول نارلایه
للمرتهن شرعا کلور می ابجواب المرتهن کالمرتهن سعدی افندی
زید عمرو دن الدیغی برمقدار اراضیه مقابله سنده طاپو ایله تصرفنده اولمغله نارلاسنی عمروه رهن
طریقیله وضع وتسلیم ایلدکده نصکره عمرو فوت اولسه ورثه سی اول نارلایه زیده ویرروب
مبلغ مزبوری زید حق المغله قادر اولور می ابجواب اولور لر عبد الرحیم
زید عمرو دن الدیغی التیوز اراضیه مقابله سنده برقطعه نارلاسنی عمروه علی طریق الرهن وضع
ایدوب عمرو دخی اول نارلایه زیدک اذنیله برایکی سنه ضبط وزراعت ایلدکده زید مبلغ مزبوری
عمروه ویروب اول نارلایه عمرو حق الدقدنصکره عمروک زراعتیله ترتیب ایلدیکی نقصان ارضی
دخی عمرو دن المغله قادر اولکوری ابجواب اولور عبد الرحیم
زید عمرو دن الدیغی برمقدار اراضیه مقابله سنده طاپو ومقاطعه ایله تصرفنده اولمغله
برقطعه چایر پرینی عمروه رهن طریقیله ویروب عمرو دخی اول چایر برنده خدایی تابه
اولمان اوتونی بچوب اخذ واستهلاک ایلدکده نصکره زید مبلغ مزبوری عمروه
ویروب اول چایر پرینی عمرو دن الدقدنصکره عمروک وجه محرر اوزره
استهلاک ایلدیکی اوتو دخی عمرو دن تضمین واخذه شرعا
قادر اولور می ابجواب اولنماز عبد الرحیم افندی

والرهن الفاسد کالصحیح بزازیه
یعنی حکم الفاسده کحکم الصحیحه

رجل نزع ارض الغیر لنفسه کما ازرع
له وعلیه لصاحب الارض نقصانها ومن
ان نقصت بزراعته وتفصیل الطریق
معرفة النقصانی فصل من نزع ارض
الغیر بغیر اذنه من المزارعة من الخانیة

وان کان نبت نفسه یجوز بیعه
لانه لیس بمملوک بل هو مباح
یجوز لغیره ان یأخذه من الحاوی
قبیل الفصل السابع

هند قولی عمروی اعتاق ایلدکده نصکره تصرفنده اولمغله طاپوسی نارلالرین اذن سپاهیله
عمروه فراغ وتفویض ایتمش اولسالله نارلالره متصل نارلالری اولمغله مجرد برزم
نارلالر برزه متصل اولمغله برزم حق شفعه مز اولور چو اول نارلالری شفعه ایله
المغله قادر اولور لر می ابجواب اولمازلر
زیدک تصرفنده اولمغله نارلایه اون عمروبنم تصرفنده ورچو زیدون دعوی ایلدکده زید
عمرو ایله اول نارلاده دعوا سنده صاحب ارض اولغنیر برمقدار اراضیه اوزرینه
صلح اولسه صلح مزبور صحیح اولکوری ابجواب اولماز عبد الرحیم فی الفصل

اون ایکنجی باب بری ارض میری وبناسی ملک وکرمن
خراب اولمسی بیانندہ در اولدخی ایکی فصل اوزرینه فصل اول
بعد الخراب اثر بنا مشاهده اولنمسی بیانندہ در

سپاهی برنده اولان وکرمن خراب اولوب مدت مدید صاحب ارضه مقاطعه سنی
ویرماسه لر صاحب ارض ذکر اولنان بری مقاطعه یه ویرمکه قادر
اولور می ابجواب اولور اثر بنا یوغیسه ابو السعود
بنده زینبه بابالرندن انتقال ایدن بری رسماو ارض میری وبناسی ملک اولمغله وکرمنک
بناسی خراب مشرف اولوب برقاچ سنه معطل قالوب صاحب ارضه رسمی ویرماسه
صاحب ارض اول وکرمن اوجاغنی اثر بناسی موجود ایکن بنده زینبدن الوب
آخره تفویضنه قادر اولکوری ابجواب اولماز رسمی الور عبد الرحیم
زیدک ارض میری اوزرینه مبنی اولمغله وکرمنی خراب مشرف اولوب اثر بنا قالمغله وفات ایدنجه کره
حصرا وارثی اولمغله اوغلی عمرو اثار بنا اوزرینه کالاول وکرمن بنا اینکه مراد ایلدکده صاحب ارض
اولمغله بکره عمرو رسمی ویرلیسنه لرک رسمنی ویرکن مجرد برقاچ سنه گچرو رسمی ویرماسه طاپویه
دوشرین طاپو ایله ویرین ویروب عمروی بنا اینکه منعه قادر اولکوری ابجواب اولماز عبد الرحیم
ارض میریده واقع برکرمن اوجاغی یکرمی اوتوز سنه دن برو معطل طورسه لر اکن خراب اولمغله وکرمنک
مالکی بهر سنه صاحب ارضه اوجاغک مقاطعه سنی ویرکن صاحب ارض مجرد یکرمی اوتوز سنه گچرو خالی
طور مغله طاپویه مستحق اولورمی آخره ویرمکه قادر اولکوری ابجواب اولماز یحیی افندی
زیدک وکرمنک بعض برلری خراب اولوب اثر بناسی موجود ایکن سپاهی بوقدر سنه در
وکرمنک رسمنی ویرمدکده اول وکرمنی زیدک اذنیله بیعه قادر
اولور می ابجواب اولماز عبد الرحیم افندی

وبیع قد علم من العقار الذی لا یجوز تملکه
بان یکون بیعه باطلا کالوقف علی
جهاز السلطان لبیت المال وبیعها
مزارعة الی الناس بالنصف وشفعة
فیها کالشفعة فی بناتها واشجارها
کالفی البزازیة من الشفعة البحر الرائق

وبیع ثمر بدوم عنها بغیر وجه
من المزارعة الخیریة

122

فصل ثانی اثر بنا فالمبوب مقاطعه سی و برلماسا بیانندہ در

برد کرمن او جاغنه متصرف اولان زید دکرمن خراب اولمغله برقاچ سنه سپای مقاطعه سن و برماسه حالا کسپای مقاطعه سنی ویراکر و برمزسک دکرمن او جاغنی طاپو ایله و برمکه قادر اولدوغی الجواب اولور یحیی افندی

زیدک بیماری طبر آغنده اولان دکرمن خراب اولوب اثر بنا دن برشئی فالمبوب مالکی اولان عمرودن زید دکرمن رسمنی اون سنه دن متجاوز المدتی دکرمنک او جاغنی طاپو ایله و برمکه قادر اولدوغی الجواب اولور یحیی افندی

برک ارض میری و بناسی ملکی اولان دکرمنک بناسی بالکلیه خراب اولوب اثر بنا دن برشئی فالمبوب اون سنه متجاوز المدتی دکرمنک او جاغنی طاپو ایله و برمکه قادر اولدوغی الجواب اولور عبد الرحیم

برک مقاطعه لی ارض میری و بناسی ملک اولان دکرمنه زید متصرف ایکن دکرمنک بناسی خراب اولوب عمرو ایام ایله بالکلیه آثار بنا مندرس اولوب عرصه صرفه قالدقدن صکره زید اون سکز سنه اول دکرمن او جاغنک مقاطعه سنی صاحب ارضه و برماسه حالا صاحب ارض اول دکرمن او جاغنی طاپو ایله و برمکه قادر اولدوغی الجواب اولور کذا

برک مقاطعه لی ارض میری و بناسی برجهته وقف اولان دکرمنک بناسی خراب اولوب اثر بنا دن برشئی فالمبوب وقفده مساعده اولمیوب رسمی یحیی صاحب ارضه و برماسه حالا صاحب ارض اول دکرمن او جاغنی طاپو ایله آخره تفویضه قادر اولدوغی الجواب اولور

بو صورتده صاحب ارض اول دکرمن او جاغنی طاپو ایله بکره و برمیوب بکر وخی او زرینه اون صاحب ارضله مجدداً دکرمن بنا ایتمک حالا اول وقفک متولیسی بشر اول محله دمقدماً دکرمنی ویرآیدی ویوب اول دکرمنه مداخله یه قادر اولدوغی الجواب اولماز بهاء الدین عبد الرحیم

برک ارض میری و بناسی ملک اولان دکرمنه زید متصرف ایکن دکرمنک بناسی بالکلیه خراب اولوب اثر بنا دن برشئی فالمبوب بعده زید فوت اولوب اونکی عمردی ترک ایتدکده عمرو اول دکرمن او جاغنی معطل ایدوب اون سنه صاحب ارضه برسنه و برماسه صاحب ارض اول دکرمن او جاغنی طاپو ایله بکره تفویض ایدوب بکر وخی او زرینه اون صاحب ارضله بر دکرمن بنا ایدوب متصرف ایکن عمرو اول دکرمن او جاغنی بالمدت انتقال ایتمشیدی چونکه بناسنی قلع ایتدوب برینی ضبطه

قادر اولور می الجواب اولماز عبد الرحیم افندی

وما تصلح اجرة فتدخل فيه مقام اجارة فيلزم فى واقعة الحال المبلغ المعين اجرة مثل وحدث التغلبة والتمكن وترجع الى الاجارة فى كل حكم غيرة فى العشر

ليس له ذلك بل اذا كان له فيها كرد آر دكرمها بالاختيار سقط الفه فكيف اذا تركها ليس له كرد آر من قرار رضه العشر غيره

زید ارض میری او زرینه مبنی اولان دکرمنک بناسی خراب اولوب اثر بنا دن برشئی فالمبوب بعده برک برسنه مقداری رسمی صاحب ارضه و برماسه صاحب ارض اول دکرمن او جاغنی طاپو ایله و برمکه قادر اولدوغی الجواب اولور

زید وعمرو خالی برده دکرمن بنا ایدوب تمام اولوب اشلیجک وقفنده زید فوت اولوب صغیر اوغلی برنجی ترک ایتدکده عمرو بکر سپا ایدن رسمنی طاپو ایله بعده زیدک صغیر لری بالغ اولدقده زیدک دکرمندن حصه سنی عمرودن طلب ایتمکه قادر اولور لر می الجواب اولور

زیدک ارض میری او زرینه وقف ایتدیکی دکرمن خراب مشرف اولوب بکری بیل خراب یاتوب اثر بنا دن عاری اولوب تعمیر ینه متحی غیری وقف اولمیجق صاحب ارض اولان عمرو دکرا ولسان دکرمنک رسمی تمار قید اولنمشدر چونکه مذکور دکرمن او جاغنی طاپویه و برمکه قادر اولدوغی الجواب اولور معلول زاده

اون دردنجی باب ارض میری او زرینه ابنیه بیانندہ در

اولدخی اوچ فصل او زرینه در فصل اول

باذن صاحب ارض بنا بیانندہ در

هندستو فانکک مستحق طاپو اولان تارلاسنی صاحب ارض زیده تفویض ایتدکده زید هندک اول تارلا او زرینه صاحب ارض اذنیله بنا ایلدیکی ملک ابنیه یی هندک ورثه سنه قلع ایتدرمکه قادر اولور می الجواب

حق قراری یوغیسه اولور

زید اوغلی عمرو ایله مشاع و مشترک اولدیغی تارلادن برمقداری او زرینه اذن صاحب ارضله تفویضون براوطه بنا ایدوب بعده زید عمرو ایله اول تارلایه اذن صاحب ارضله چیلرنده قسمت ایتدکلرنده اول اوطه زیدک حصه سی او زرینه واقع اولسه حالا عمرو مجرد اول اوطه اول تارلامک قرینه اولمغله اول اوطه که نزول ایدن مسافر ایچون تارلامه ضرر احتمالی وار در چونکه اول اوطه یی زیدک قلع ایتدرمکه قادر اولور می الجواب اولماز عبد الرحیم

زید عمروک طاپو ایله متصرفنده اولان ارا ضی امیریه او زرینه حالیله تفویضون عمروک اذنی واذن صاحب ارضله بر دکرمن بنا ایلمشلر حالا عمرو زیدک اول دکرمنی قلع و رفع ایتدرمکه قادر اولور می الجواب اولماز عبد الرحیم

ذکر علماء ونا اذا بنى احد الشريكين بغير اذن الآخر فطلب رفع بناءه قسم فان رفع فى نصيب ابنائه فبها واذا ابى خير فى القسمة

واعلم على علم ان الشرع يأبى الضرر خصوصا والناس على هذا وفى القلع ضرر عليهم وفى الحديث عن النبى المختار لا ضرر ولا ضرار خير فى الوجازات

زید طاپو ایله تصرف فنده اولان نارلاسی ایجنده اذن صاحب ارضله برقیون آغلی بنا و احداث
ایلسه حالا صاحب ارض اول آغلی زیبه رفع و قلع ایتدرمکه قادر اولورمی
الجواب اولماز برک اجر مثلی شرعا الور عفی عنه

عرصه سی مقاطعه لو ارض میری و بناسی زیدک ملکی اولان و کرمن بالکلیه خراب اولوب
اثر بنا قالمیوب یکرمی سنه دن بری عرصه سنک مقاطعه سنی صاحب ارضه ادا ایتمکله صاحب ارض
عرصه سنی طاپو ایله عمرو ده و بروب بنا یه اذن و برمکله عمرو دخی نقیجون اوزرینه
و کرمن بنا ایتمکله تصرف زید فوت اولسه ورثه سی اول و کرمنه
مداخله یه قادر اولورلرمی الجواب اولماز علی افندی

عرصه سی مقاطعه لو ارض میری و بناسی زیدک وقفی اولان و کرمن بالکلیه خراب اولوب
اثر بنا قالمیوب اون سنه دن بری صاحب ارضه عرصه سنک مقاطعه سی ادا اولنماسله
صاحب ارض عرصه سنی طاپو ایله عمرو ده و بروب بنا یه اذن و برمکله عمرو دخی
نقیجون اوزرینه و کرمن بنا ایلسه زیدک وقفی متولیسی اول و کرمنه
مداخله یه قادر اولورمی الجواب اولماز علی افندی

فصل ثانی اول بنا یه برجهته وقف بلک بیانندہ در

پادشاه اسلام مدالله ظله علی مفارق الاسلام حضرتلری اراضی امیریه دن
برمقدار اراضی معینه یی برمدرسه نک مصالحنه وقف بلک جائز
اولورمی الجواب اولور علی افندی فیما یصح وقفه

ارض میری اوزرینه نصب بنا و برطام ایجنده ترکیب و احداث اولنوب خلقسی
برجهت بره معین اولمق اوزره زیدک وقف مستجلی اولان ارت کوزه کرمنلرک
ایکی کوزی خراب اولدقدن طامی و ایکی کوزی موجود و مصالح ایکن صاحب ارض
اول خراب کوزلرک برلرینی عمرو ده طاپو ایله و برمکله قادر
اولورمی الجواب اولماز

ارض میری اوزرنده بحق القرار قائم اولان ابنیه و اشجارک اذن سلطان سز وقفی
صحیح اولورمی الجواب حکم حالکله اولور

بو صورتده اول ابنیه و اشجارک مالکی زید برجهته وقف ایدوب بعده وب بعده تسلیم متولی اولنمیوب
و تسجیل شرعی ایتدرمدین زید اول وقفی حاکمه فسخ ایتدیروب ملکی اولمق اوزره
تصرفه قادر اولورمی الجواب اولور بهایی افندی فی الوقف

واما اذا وقف السلطان من بیت المال
ارضا للمصلحة العامة فذکر فاضیخان
فی فتاواه جوازه من وقف کسبا

مر بنا سابقا فی فصل من قطع فی الجائز
والمقاطعة فلیراجع

زید آراضی امیریه دن تصرف فنده اولان بری طرف سلطنت علیه دن کندویه تملیک اولندیغی
برجهته وقف ایلسه وقف مزبور صحیح اولورمی الجواب اولماز علی افندی

اراضی امیریه دن برمقدار بر زیده طرف سلطنت علیه دن تملیک صحیح ایله تملیک
اولندقدن صکره زید اول بری برجهته وقف ایلسه وقف مزبور
صحیح اولورمی الجواب اولور علی افندی

زید عرصه سی مقاطعه لو ارض میری و بناسی ملکی اولان و کرمنک بناسنی برجهته
وقف و تسلیم الی المتولی ایدوب و تسجیل شرعی ایتدرسه وقف مزبور
صحیح اولورمی الجواب اولور علی افندی

فصل ثالث اذن بنا بیانندہ در

زید برطاغک باشنده برصو اوزرنده اوج کوز و کرمن بنا ایلسه اول و کرمنک
بری زیدک ملکی اولورمی الجواب اولماز

زیدک میری براو زرنده و کرمنی اولوب زیدک بدنده سبا بیدیکی طاپو جهتی اولماسله طاموفو فاجی
زیده میری ایچون طاپو اجه سی و برمیوب و کرمنک قلع ایله بری طاپو ایله آخره و برمرم
و بیکه قادر اولورمی الجواب صاحبنه طاپو ایله و برملک کرکدر

میری جانبندن اعطا اولنان بکر بشر سنک و کرمنک بری میریدر طاپوسی الناماشدر و بو
و کرمنی بشردن المغه قادر اولورمی الجواب طاپوسنی الق کرکدر

بو صورتده بشر رسم طاپو نه ایله و برکن بکر قبول ایتمیوب و کرمنی المغه باخود قلع ایتدرمکه شرعا
قادر اولورمی الجواب وخی زیاده یه قبول ایدرریوغیسه قلع اولنماز

ارض میری اوزرنده کی وقف و کرمنی سبیل اولوب بنا دن سنه قالمیوب بری زید
طاپو ایله سبا بیدن اولوب اوزرینه و کرمن بنا ایلسه شرعا بنا ایدیکی و کرمن
زیدک ملکی اولورمی الجواب بنا ملکیدر

ارض میری اوزرنده اولان وقف و کرمن بالکلیه خراب اولوب قطعا اثر بنا قالمیوب
فرق سنه مقداری خالی قالدقدن صکره ارض مذکوره یه صاحب ارض طاپو ایله زیده و بروب
زید وخی ارض مذکوره ده مجددا و کرمن احداث ایلیوب فرق سنه مقداری تصرف ایدوب
صاحب ارضه رسمن او آبدرکن عمرو ایام سابقده بو موضعده امامه مشروطه و کرمن
وار ایدی دیو زیدک احداث ایدیکی و کرمنی و قفیجون ضبطه قادر
اولورمی الجواب اولماز سعد الدین

واو وقف ارضا اقطعه یا با استغلا
فان کانت ملکا او مواتا صح
والا فلا یجوز وقفه

وقف الحاضر لا یستلزم انتقاص ما یقابله
مع رعایة جانب الواقف بدفع اجر المثل
خصوصا بجنب الوقف بعد ما تحرجوا کثیرا
من وقفه ورعایة جانب مالک
البناء بعدم اضراره بالواقف بناءه
والعبرة لما ترجح ظاهرا تقویم وقفی
یه من له نصب سلیم خبیر فی الوقف

زید بری مقاطعه لوا رض میری و بناسی ملکی اولان و کرمنک بناسنی صاحب ارض اولنمز
عمرده بیع ایله بیع مزبور صحیح اولوب ابجواب اولور علی افندی

زید و هند بری مقاطعه لوا رض میری و بناسی ملکلری اولمغله کرمنه علی الاشتراک مالک اولمغلریچون
زید بناسنک حصه سنی هندک اولمنمز عمرده بیع ایله بیع مزبور
جائز اولور می ابجواب اولماز علی افندی فی البیع

اوت ور رنجی باب بری مقاطعه لوا رض میری و اطرافی
خندقلی باغچه نک متصرفی فوت اولدقده اشجار ارسنه
مجرد صباسی بور رجو یا خود اشجار ملتفه اولدقده مجرد عرصه سی
مقاطعه لوور رجو صاحب ارضنک عدا فلدیسی بیاننده در

زیدک بر قریه ده واقع اولوب اشجاری ملتفه اولمغله اشجاری جنسلری جهتله ایله زراعت
اولنوب بوسوسنک عشری مقابله سنده سپاهی سنه بر مقدار رسم مقطوع اولمغله انجیر
باغچه سنده زراعتیله حاصل اولان جبوبدن سپاهیسی اولمغه عمر و عشر طلب ایتدکده زید مجرد
اول باغچه ایچون مقطوعی هر سنه بو قدر اقچه ویرم دیو اول جبوبدن عشر
ویرمکله قادر اولور می ابجواب اولماز

بوصورتده زید فوت اولوب اولادذکوری اولمغله عمر و اول باغچه نک اشجاری جنسلرنده
اولوب جهتله ایله زراعت اولنمغله برلری طاپو ایله ویرمک مراد ایتدکده زیدک ورثه سی مجرد اشجار
ارضلرینه انتقال ایتدکی اول برکرکی تبعیت ایله تصرف و ضبط ایدرلر دیو عمرو
طاپو ایله ویرمکدن منعه قادر اولور می ابجواب ورثه طاپو ایله
المنه طالب اولورلرسه آخره ویرلماز بهایحیی افندی

بری مقاطعه لوا رض میری و اطرافی خندقلی باغچه نک ایچنده ملک اشجاری ارازی صباسی ایله
زراعت اولنوکن متصرفی زید بلا ولد فوت اولدقده سپاهی اشجاری رأسی زراعت
اولنور رجو ارضنی ورثه یه ضبط ایتدرمیوب طاپو ایله طالب اولنده
ویرمکه قادر اولور می ابجواب اولماز عبدالرحیم

عرصه سی مقاطعه لوا رض میری و اشجاری ملک ملتفه اولمغله باغچه نک مالکه سی هند بلا ولد
فوت اولوب اول باغچه یه ورثه سی ضبط ایتدکلرنده صاحب ارض مجرد عرصه سی مقاطعه لو
اولوب هند بلا ولد فوت اولمغله باغچه مستحق طاپو اولور و میوب
طاپو ایله ویرمکه قادر اولور می ابجواب اولماز عبدالرحیم

اطاقک اولمنجاق فی بیع مکدالی اذن الاخر
وجود ظاهر عطاء الله افندی

وذکر فی الصغری بناء رجل علی ارض رجل باع
احد هما نصیبه من الارض دون شریکه
لم یجز وکذا الشجر والمتاع والبناع من غیر
جاز وفی فتاوی رشام انه لا یجوز
من العادة فیه

وفی باب العشر والخراج من سیر الخانی
والبستان کل ارض یجوز علیها حائط وفیها
نخیل متفرقة واعناب واشجار
فان کانت الاشجار ملتفة لا یمکن
زراعة ارضها فهی کرم وفی دیارنا
وظنوا فی الارض التی کلها مناذر انها
وترک کذلک من ترکوه انکر ذلک

یحیی مسئله بعد الورقتین تماثله
عطاء الله افندی من الفاضلیه

التجه تبع الارض والارض متبوعة
تستتبع التابع من الاشجار
اشجار دون مراد فذا به ثابت اولان
اشجار در کندی تغییر غرس ایتمش
یاخود کسلمش ولسه ملک اولور
بوصورتده ورثه یه انتقال ایدر

بری مقاطعه قدیمه لوا رض میری و اطرافی اربعه سی طاش دیوار اولوب ایچنده باغچوان ساکن
اولیحق بینی و اشجار مثمره و غیر مثمره یه مشتمل باغچه نک متصرفی رمد بلا ولد فوت اولدقده
سپاهی باغچه نک اشجاری ارازی صباسی ایله زراعت اولنور و میوب ارضی ورثه سنه
ضبط ایتدرمیوب طاپو ایله طالب اولنده ویرم دیمکله
شرعا قادر اولور می ابجواب اولماز عبدالرحیم

اطرافی خندقلی اولوب جابجا براج و بیه ملک اشجاری اولان بر باغچه یه طاپو ایله متصرف اولان زید بلا ولد
فوت اولدقده صاحب ارض اول باغچه نک صباسی ایله زراعت اولنمغله برلری تفویض مراد ایتدکده
زیدک ورثه سی مجرد اطرافی خندقلی اولوب ایچنده اولان ملک اشجاری ارثله یزه انتقال
ایتمکله باغچه یی ملک حکمنده اولوب ارثله یزه انتقال ایدرلر صاحب ارضی
تفویضدن منعه قادر اولور می ابجواب اولماز عبدالرحیم

زیدک بر قصبه خارجنده بری ارض میری و اطرافنده طاش دیوار اولوب بر براج و بیه جابجا
ملک اشجاری اولان باغچه سنک ایچنده اوتوز دونم بری جمله عرصه بیضاء اولوب صباسی
ایله زراعت اولنور اولمغله زید فوت اولوب قزلری هند و زینبی ترک ایتدکده عسکره
صاحب ارض اول صبیان ایله زراعت اولنان اوتوز دونم خالی بری مزبوره ره تکلیف
ایتدکده مزبوره لر مجرد اطرافنده طاش دیوار و جابجا ملک اشجاری اولمغله مستحق طاپو اولماز
دیوب اول بری مجانا ضبط و تصرف قادر اولور می
ابجواب اولماز عبدالرحیم افندی

زید فوت اولوب قزی هندی ترک ایتدکده همشیره زیدک ارض میریه متصرف اولمغله ملک
جوز اغاجنی ضبط مراد ایتدکده صاحب ارض اغاج یره نابعدر دیوب منع ضبط ایتدرمیوب
طاپو ایله ویرم دیمکه قادر اولور می ابجواب اولماز علی افندی

زید طاپو ایله متصرف اولان خالی یره اوت صاحب ارضنه ملکیت اوزره اشجار غرس ایدوب
ملتفه باغچه اولدقده زید بلا ولد فوت اولوب ورثه سی باغچه یی ضبط ایتدکلرنده
صاحب ارض ورثه یه البته یرینی بلندت طاپو لک دیمکه
قادر اولور می ابجواب اولماز عبدالرحیم

زید طاپو ایله متصرف اولان تارلا کسنده مغروس اولان جوز اغاجنه مالک ایکن بلا ولد فوت
اولوب ورثه سی جوز اغاجنی ضبط ایتمک کسنده کلرنده صاحب ارض جوز اغاجی تارلا ایله
مقاطعه طاپو ایله ویرم دیمکه قادر اولور می ابجواب اولماز علی افندی

اون السبعون باب اجر مثل وطاپوی مثل بیانندہ در

صاحب ارض حق قرار بین الوب زیدہ وبروبکی بری طاق زیادہ انچہ وبرر کمنہ وآرد رجوب
زید دن الوب آنضہ وبرکہ قادر اولور ی الجواب زید جبلہ ایلہ اجر مثلنہ بر اکسکہ الدیسہ
اولور زید زیادہ بر قبول اینجک ابو السعود

فرقہ اشتراط اولمق زید وعمرو اشترک اوزرہ منصرف اولد قلری تارلالری زید آخرہ یارہ وہ لکن عمرو شفقہ
برقاچ سنہ زراعت ایلہ طاق زید کلوب تارلالرکی حصہ سنی ضبط ایتدکدہ نصکرہ حصہ سنی
قصر قیمون عمرو دن اجر مثل المغہ قادر اولور ی الجواب اولماز یجبی افندی

بلا ولد فوت اولمق زیدک سنی طاپو اولمق تارہ لرینی اربعین ارثیہ آشی طاپوی مثلیلہ المغہ طالب لکن
صاحب ارض طاپوی مثلنہ شو قدر زیادہ انچہ ایلہ قبول ایدر کمنہ وآرد رسندی اولمقدر
زیادہ ایلہ آل واتا آنضہ وبررم وبرکہ قادر اولور ی الجواب اولماز عبد الرحیم

زید طاپو ایلہ تصرف اولمق بر قطعہ تارلاسی اوزرینہ اذن سپاہیلہ برمنزل بنا
ایتدکدہ نصکرہ سپاہی ہر سنہ زید دن مقاطعہ نامنہ شو قدر انچہ
المغہ قادر اولور می الجواب اجر مثل الور عبد الرحیم

نقصان ارض دیدکلری نہ در الجواب اول ارض قبل الزراعہ نہ مقدار انچہ ایلہ ایجار
اولنور وبعد الزراعہ نہ مقدار ایلہ ایجار اولنور نظرا الوب مقدار تفاوت
نقصان ارض اعتبار اولنور عبد الرحیم

زید سپاہیلک تیماری ارآضی سندہ عمروک برتاج وبب ملک جوز اخاجلری اولوب
وآللری بیو بوب اطرافنہ متدللی اولوب برمقدار برک زراعتی ممکن اولیوب زیدہ
برسنہ حاصل اولماسہ حالہ زید عمرو دن اول اشجارک تعطیل ایتدیکی یرآ یچون
اجر مثل المغہ قادر اولور ی اولور اولور عبد الرحیم

طاپوی مثل نہ ایلہ معلوم اولور الجواب بیغرض اہل وقوفک
اتفاقیلہ اولور عبد الرحیم افندی

زید اون سنہ دن بری خراب ومعطل اولوب زراعتہ صالح اولمیان برینی عمرو
وبروب عمارت ایدوب زراعتہ صالح اولد قدہ حاصلنہ مشترک اولمق اوزرہ
زراعت ایدہ لم ویوب عمرو دخی برمدت خدمت ایدوب زراعتہ صالح اولد قدہ
زید کندی زراعت ایلیوب جملہ محصولنی قبض ایلہ عمرو زیدہ اجر مثلی
المغہ قادر اولور می الجواب اولور

منافع الغصب لا یضمن الا فی ثلاث
اشیاء فی الغصب

والمجوزان یطلب صاحب الارض
اکثر من اجارة سنة واحدة لذلک
الارض لان الزرع اجرة معجلة للارض
من الاختیار

وطریق معرفة النقصان عند البعض
ان ینظر الی قیمة الارض قبل الزرع
والی قیمتها بعد الزرع فیضمن الفضل
وعند البعض ینظر کم یستأجر الارض
قبل الزرع وکم یستأجر بعد الزرع
فیضمن الفضل من زراعة الغاصب

مارآه المسلمون حسنا فهو عند الله
حسن وعلیه الفتوی للسلطانة

واذا فسدت المزارعة فلصاحب
البذر بذره وعلیه اجر عمله

زید عمرو سپاہیلک تیماری ارآضی سندہ اجرت نقد برنسز عمروک اذنیلہ
برمقدار اربنیہ احداث ایلہ طاق عمرو زید دن اول ارآضی اجر مثلنی
المغہ قادر اولور می الجواب اولور عبد الرحیم

زید طاپو ایلہ تصرف اولمق اولان تارلاسی ایجدہ اذن صاحب ارضلہ برقیون آغلی بنا
واحداث ایلہ طاق صاحب ارض اول آغلی زید طرفلع ورفع ایتدرکہ قادر
اولور می الجواب اولمازیرک اجر مثلنی الور عبد الرحیم

اون التسعون باب ارآضی امیریہ اوزرینہ دیکن اشجار
وکروم بیانندہ در اولد خی بش فصل اوزرینہ در فصل اول
ملکی اولمق اوزرہ باذن صاحب ارض غرس بیانندہ در

زید بابا سی عمروک طاپو ایلہ تصرف اولمق اولان تارلاسنہ عمروک اذنی وصاحب ارض اذنیلہ
تقیمون قدآن غرس ایدوب باغجہ ایدوب بعدہ عمرو فوت اولد قدہ زید اول تارلا
وباغجہ یی ضبط ایلہ طاق عمروک قرنداشی زید دن بری بابا مترک صاغلغندہ غرس ایتمکلہ
بابا مترک اولوب اندن بزہ حصہ انتقال ایدرکن اول قدآنلرک حصہ طلبنہ
قادر اولورمی الجواب اولمازلر عبد الرحیم افندی

زید عمرو ایلہ مشترک اولدقلری ارض میریہ تقیمون کندیلرینک برقاچ وبب مبسوط اشجار بنی غرس ایلہ
ماعمرو اول اشجارہ زیدہ مشارکت اولمغہ قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

زید عمرو ایلہ مشترک اولدقلری تارلایہ کندی ملکی قدآنلرینی تقیمون غرس ایدوب مبسوط
حاصل اولمسہ حالہ عمرو اول تارلاوہ شریکیز دیو اول مبسوطہ وہ زیدہ شرکت
اولمغہ قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

زید تصرف اولمق اولان تارلایہ بعض اشجار غرس ایدوب بعدہ صاحب ارض معرفتیلہ ذکر اولنان
تارلایہ عمروہ تفویض ایتدکدہ اشجار مرقومہ یی قلع اینمک استدکدہ عمرو شرعا منعہ قادر
اولورمی الجواب قرآرایچون غرس اولندیسہ اولور زکریا افندی

قرنداشلر اولمق زید وعمرو بابالرندن انتقال ایدن برتارلایہ بکر صاحب ارض اذنیلہ تقریر ایچون
باغجہ ترتیبی ایلہ اشجار غرس ایدوب برسنہ تمام اولدقدن بکر معزول اولوب یرینہ بشر صاحب ارض
اولد قدہ نصکرہ زید بلا ولد فوت اولسہ اول اشجارک اراضیسنی زرعت اولنمغہ صالح آچق خالی
یرکی بوغیکن بشر مجرد اشجار ملتفہ اولیوب برسنہ اک قدآنلرہ رجوب
اول قدآنلرآلرینی طاپو ایلہ وبرمکہ قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

ارض بینهما زرع احدهما فله نصف الارض
بینهما فاوقع فی نصیبه اکثر وما وقع
فی نصیب شریکه امر بقلعه فصولین

ارض بین ورثة زرعها بعضهم بغیر
مشورة بهم باذن الباقین فالنفقة
علی الشرکة والزرع من بذر نفسه
فالنفقة للزرع فصولین

اذا باع ارضا وکرما ولم یذکر الحقوق
ولم یذکر بکل قلیل وکثیر فاته یدخل
تحت البیع ما رکب منها کما فی التبیین
والاشجار متاع فلا تدخل فی بیع الحیط

فصل ثانی اول اشجار وکرومی وقف بیانندہ در

زید طاہبو ومقاطعہ ایلہ تصرفندہ اولان ارض میری اوزرینہ صاحب ارض اذنیلہ تفویض کرمکی اولمق اوزرہ اشجار غرس ایدوب بعدہ اول اشجاری برجہتہ برہ وقف ایلسہ وقف مزبور صحیح اولورمی الجواب حکم حاکملہ اولور عبدالرحیم افندی

زید طاہبو ومقاطعہ ایلہ تصرفندہ اولان ارض میری اوزرینہ صاحب ارض اذنیلہ ملک اشجار نی غرس ایتدکدہ نصکرہ زید اول اشجاری برجہتہ وقف ایلسہ وقف مزبور صحیح اولورمی الجواب حکم حاکملہ اولور علی افندی

ہند عرصہ سی ارض میری واشجاری ملکی اولان باغچہ سنی برجہتہ وقف ایدوب بعدہ تسلیم الی المتولی وتسجیل شرعی بولندین ہند فوت اولسہ ورثہ سی رأی حاکملہ باغچہ یہ میراثہ اوخالہ قادر اولورمی الجواب اولورلر عبدالرحیم

زید طاہبو ومقاطعہ ایلہ تصرفندہ اولان اراضی امیریہ دن اولمق عرصہ اوزرینہ اذن صاحب ارضلہ نفیسجون ملکی غرس ایتدیکی اشجاری برجہتہ برہ وقف وتسلیم الی المتولی وتسجیل شرعی ایتدردکدہ نصکرہ اشجار متولیسی صاحب ارضہ مقاطعہ مثلثی وبر رکن صاحب ارض مقاطعہ مثلثدن شوقدر فجہ زیادہ وبر واقاشجاری قلع ایتدیرمیوب برمثلی طاہبو ایلہ وبرم ویکمہ قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم فی الوقف

زید بری مقاطعہ لو ارض میری وکرومی ملک اولمق باغنک کرومنی وقف وغلہ سنی اوغلی عمرو بعدہ عمروک اولادینہ واولادا اولادینہ شرطایدوب لکن تسلیم الی المتولی وتسجیل شرعی بولندین زید فوت اولوب اوغلی عمروی وقزی ہندی ترک ایلہ ہند رأی حاکملہ کرومی میراثہ اوخالہ قادر اولورمی الجواب اولور علی افندی فی الوقف

فصل ثالث بلا اذن غرس بیانندہ در

برفاج کمسنہ لر طاہبو ایلہ تصرفندہ اولان نارلالرندہ صاحب ارض اذنسز کردم غرس ایلسہ لر برسنہ مرورندہ صاحب ارض مزبور لرہ کردم طرفنی قلع ایتدرمکہ قادر اولورمی الجواب اولور علی افندی

زید بالواسطہ متوفی اولدقدہ متصرف اولدیغی نارلاسنی صاحب ارض عمرو تفویض ایلہ زیدک ارض مذکور اوزرنہ حق قرارمی اولیان اشجار مثمرہ سنی عمرو ورثہ زیدہ قلع ایتدرمکہ قادر اولورمی الجواب صاحب ارض اذنیلہ غرس اولنادیسہ اولور یحیی افندی

زید بابا سی عمروک عیالندہ ایکن عمروک عرصہ سی اذنیلہ برمقدار اشجار غرس ایلسہ اول اشجار زید وعمرو دن قنقسنک اولور الجواب عمروک اولور ذکر شیخ الاسلام جلال الدین اب وابن اکتسبا وان لم یکن لہما مال فاجتمع لہما بالکسب مال الکل للاب الا ثمرۃ اتہ لو غرس شجرۃ فہی للاب وبہ افتی القاضی الامام فی زوجین اذا اکتسبا وحصلا اسوا فاتہما بزازیہ فی الثالث عشر من الدعوی عطارتہ فی الشرکۃ

۱۲۶

زید عمروک طاہبو ایلہ تصرفندہ اولان نارلاسنی فضولا اذن سیاہیلہ برہ فراغ وتفویض کرمکی اولمق اوزرہ کردم غرس ایدوب باغ ایلسہ عمرو واقف اولدقدہ فراغ مزبوری طوتمیوب اول نارلایہ کیرمکدن المغہ قادر اولورمی الجواب اولور

بوصورتدہ عمرو فراغ مزبوری طوتمیوب اول نارلایہ کیرمکہ قادر اولدقدہ نصکرہ بکرک کردمنی وغی قلع ورفع ایتدرمکہ قادر اولورمی الجواب اولور بہما عبدالرحیم

فصل رابع غدایہ ثابت اولان اشجار بیانندہ در

زید برفاج میوہ اشجار نی سیاہیسی عمرودن طاہبو ایلہ تفویض ایلدکدہ نصکرہ برفاج سنہ مرورندہ عمرو اشجارک طاہبوسی مؤبد اولمازدیو اول اشجاری زیدون الوب آخرہ ویرمکہ قادر اولورمی الجواب اولور عبدالرحیم

زیدک نارلاسی ایجنده غدایہ ثابت اولان اشجاری زیدک عیالندہ اولیان کبیر اوغلی عمرو اثلاثہ اول اثلمدن حاصل اولان میوہ زید وعمرو نفیسجون قنقسنک اولور الجواب عمروک اولور عبدالرحیم

زیدک نارلاسندہ عیالندہ اولیان اوغلی عمرو ملکی اولمق برفاج دیب میوہ اشجار نی نفیسجون غرس ایلہ طاہبو عمرو فوت اولوب بابا سی زیدی واوغلی بکری ترک ایلدکدہ بکر اول اشجار دہ زید مشارک اولورمی الجواب اولور عبدالرحیم

زیدک نارلاسی ایجنده غدایہ ثابت اولان اشجاری زیدک عیالندہ اولیان کبیر اوغلی عمرو نفیسجون اثلاثیوب بعدہ میوہ حاصل اولسہ اول میوہ زید وعمرو دن قنقسنک اولور الجواب عمروک منقاری زادہ فی المزارعۃ

زید قرنداشی عمرو ایلہ علی الاشتراک طاہبو ایلہ تصرفندہ اولان نارلاده غدایہ ثابت اولان اشجاری اثلاثیوب بعدہ محصول حاصل اولدقدہ اول محصول زید ایلہ عمروک قنقسنک اولور الجواب زیدک اولور

برقریہ اہالیسندن زید اول قریہ مرعاسنده غدایی ثابت اولان اشجاری اثلاثیوب بعدہ میوہ حاصل اولسہ اول میوہ زیدک ملکی اولورمی الجواب اولور عبدالرحیم افندی

زیدک تصرفندہ اولان نارلاسی ایجنده غدایہ ثابت اولان اشجاری عمرو فضولا اثلاثیوب اول اثلمدن میوہ حاصل اولسہ اول میوہ زید وعمرو دن قنقسنک اولور الجواب عمروک اولور عبدالرحیم

فتدبا ان ابن بالم یکن فی عیالہ لو اذا کان فی عیالہ وغرس لہ شجرۃ فہی للاب کما مر انفا فی اجارۃ وغیرہ واذا لم یکن فی عیالہ بکون کالاجنبی واجنبی اذا وصل ثمرۃ الی شجرۃ غیرہ فالحکم فیہ نقلہ عطارتہ افندی عن ابن یوسف الفاضلیۃ عن الامام المجتبی الی عطارتہ افندی

اقول المتعارف فی دیارنا وقف الاشجار بدون الارض وکذا وقف الاشجار تفتیت الاوقاف والصحیح انہ من وقف مع الغفار

واذا اطلق الحاکم واجاز بیع الوقف غیر مستغل ان اطلق ولم یکن لہ وارث کان مکابعتہ بیع الوقف من وقف ابن ازنیہ

وقد مر مرارا ان تصرفات الفضولی ینتقض بنقض من لہ النقض

زید و عمرو مشترک اولد فلری نارلاوه خدایه نابت اولان اشجاری عمرو نفسیچون
اشلایوب میوه سی حاصل اولسه زید اول میوه ده عمرو
مشارک اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم

زید قرنداشلری عمرو و بکر ایله مشترک اولد فلری برک اوزرنده خدایه حاصل اولان
زیتون اغاجلرینی اشلایوب میوه سن مستقلا کندی تصرفیله بدرکن عمرو ایله بکر
دخی زیدک اشلاوینی اغاجلرک میوه سندن حصه طلب ایدوب
المغه قادر اولورمی الجواب اولماز لرصنع الله افندی

زید برنارلایه متصرف ایکن اول نارلاوه خدایه برقاج اغاج نابت اولد قدنصکره زید بلا ولد
فوت اولمغله صاحب ارض اول نارلایه اشجاری ایله تفویض مرآ ایلدکده ورثه سی مجرد اشجار
اول نارلا زیدک تصرفنده ایکن نابت اولمغله زیدک ملکی اولورویوب ملکیت
اوزره ضبطه قادر اولورمی الجواب اولماز لرصنع الله افندی

زید برنارلایه داوزرنده اولان برقاج دیب اشجاره طاپو ایله متصرف ایکن فوت اولوب
اولد فلری عمرو و بکری و قزی زینبی ترک ایلدکده اول نارلا و اشجاری عمرو و بکر ضبط ایله لر
زینب حقی اول اشجاردہ عمرو و بکره مشارکه اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم

زید سپاهینک تیماری اراضیسنده خدایه نابت اولان اشجاری قریه سی اهالیسندن
بعض کمسنه لر بغیر حق قطع مرآ ایلدکلرنده زید مزبورشرعا منعه
قادر اولورمی الجواب اولور

بوصورتده مزبورلر قطع ایتش اولسه لر سپاهی قائمه قیمتلرینی تضمینه قادر
اولورمی الجواب اولور بهاءالدین افندی

زید بری ارض میری و اشجاری ملکی اولان باغچه سنک اشجارینی قطع ایدوب برینی
زراعت ایدوب نارلا ایله حالا صاحب ارض زید اول باغچه یه مالک اولدقده
برینی صاحب ارضدن تفویض ایتش اولمایچون برینی طاپو ایله ویرمکه
قادر اولورمی الجواب اولور عبدالرحیم

برقریه سپاهینک تیماری اراضیسنده خالی برده خدایه اشجار نشو نابت اولوب
بعده بعض اهالی قریه مزبوره میوه سنی اخذ مرآ ایلدکلرنده صاحب ارض
اول اشجارک میوه سی بندر دیوب آخذ الدرسیوب کندی
المغه قادر اولورمی الجواب اولور بهجی افندی

۱۲۶

۱۲۷

زید نهدک طاپوایله متصرف اولدیغی نارلالرینی اوزرنده خدایه نابت اولان کسنانه اشجارینی قطع ایله
نهد اول اشجارک قیمتلرینی زیدک تضمینه قادر اولورمی الجواب صاحب ارض تضمین ایدرمی
زید سپاهینک تیماری اراضیسنده خدایه نابت اولان برمقدار اشجاری بعض کمسنه لر زیدک
اذنسز قطع و استهلاک ایلسه لر زید اول اشجارک قائمه قیمتلرینی
اول کمسنه لردن تضمین واخذ قادر اولورمی الجواب اولور

بلا ولد فوت اولان زیدک تصرفنده اولان نارلالرینی صاحب ارض طاپوایله عمروه ویرمکده
عمرو اول نارلالرایچنده خدایه نابت اولان اشجاری حتی اول نارلالرایله
ضبطه قادر اولورمی الجواب استثنا ایتیلسه اولور عبدالرحیم

زید طاپوایله تصرفنده اولان نارلاسنده خدایه نابت اولان اشجاری نفسیچون اشلایوب میوه حاصل
اولد قدن زید اول نارلاوه حاصل اولان محصولک عشرینی صاحب ارضه ویرکن صاحب ارض
اول میوه دن دخی عشر المغه قادر اولورمی الجواب اولور

بوصورتده زید بلا ولد فوت اولمغله ورثه سی اول اشجاری ضبط ایتمک مرآ ایلدکلرنده
صاحب ارض نارلا طاپویه مستحق اولمغله اول اشجار طاپویه مستحق اولورویوب ورثه یه
ضبطدن منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

اما خدایه نابت اولوب زیدک قطع ایتدیکی اشجارک قائمه قیمتلرینی صاحب ارض
ورثه یه تضمینه قادر ور بهاءالدین افندی

زید عمرو سپاهینک تیماری اراضیسنده خدایه نابت اولان براغاجده اری قوانی بولوب
علی الدقده عمروه عشرینی ویرکن عمرو جلسنی الورم دیمکه قادر اولورمی
اولماز کذا مقاری زاده فی العشر والخراج

اراضی امیریده خدایه نابت جوز اغاجلرینی قدیمدن اراضی یه متصرف اولنلر تصرف ایدوب
عشرینی صاحب ارضه اوآیدرلرکن عمرک تصرفنده اولان ارض میریه یتن خدایه جوز
اغاجلرینک زید صاحب ارض عشرون ماعدا جمله محصولن خلاف وضع قدیم
الوزین دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز زکریا افندی

زید برارض خالیه یه اذن سپاهیله احیا و عمارت ایدوب عشرینی صاحب ارضه اوآیدوب
الحمس سنه خراجات وزراعت اجرتله بعض کمسنه لرزیده ذکر اولنان ارضک خدایه نابت
اشجارندن تفضلنه کلدکده چوزید ک زراعت و تصرفنه مانع اولمغله قادر
اولورلرمی الجواب اولماز لر صنع الله افندی

---

۱ اصل ان الشجرة اذا لم یعرف لها غارس ولا مالک اشتراه یحکم بانه ارض عاویه

۲ شجرة فی ملک رجل لا یعرف غارسها لیس لاحد ان یحفظها بغیر اذنه من کروه الخانیة فی الاجارة

۳ وما وجد فی الجبال من اصل فقیه العشر عند ابی حنیفة وعندهما یوخذ منه الخراج وهو المختار محیط فی کتاب العشر اقلم یات بهذا ما یجیبان بهم وهو مقطوع العشر حتی علی تقدیر بالخراج وما یجری فی الارض العشریة وارض دبار غالبت بعشریة فلم یسقط ما وضع علی الارض بهلاک الخراج او الموضوع لا یتعلق بالخراج وجوابه ان ارض دبار ارض ممکنة وهی ما لیس لها مالک وفیها ماء عام یسقط الخراج کما افاده البرانی فی شرحه وخیال لرخراج المقاسمة وهو بمنزلة العشر حتی قالوا خراج المقاسمة یتکرر بتکرر الخراج فتعلقه بالخراج کالعشر کذا قال صاحب عطاء الله افندی

۴ القدیم یترک علی حاله

۵ تسبیحی من الفصول العادی ملخصا

۶ ومن باع ارضا دخل فیها من النخل والشجر وان لم یسم لانه متصل لمقرار بمنزلة البناء عطاء منتقی الهندیه

۷ والشجرة المثمرة ان کانت فی الدار او غرسها بخلاف الکائنة فی الارض وان استکن مع ما فیها فهو لها وهی من ترکة البزازیة

۸ مزبنه فیصل الوزی من العطایه

زيد عمرو سباهينك تيماري طير آغنده خدايه نايت اولوب كسنه نك تصرفنده اولميان
ميوه اغاجني ويبندن قطع واستهلاك ايله عمرو اول اغاجك قائمقامتني
زيت تضيينه قادر اولورمي الجواب اولور علي افندي

فصل خامس اشجاري قطع اولندي باخود
كونكلري چقدي ويوا خود تقويض بيا نده در

عرصه سي مقاطعه قديمه لوارض سپهري اولوب كرومي ملك باغنك كرومنه زيد مالك
اولدقده برينجي صاحب ارضدن طاپو ايله تفويض ايدوب متصرف ايكن اول باغنك
بر مقدار كونكلري چقوب لكن زيد كسنه سي مقاطعه قديمه سني صاحب ارضه ويرمكسزين
صاحب ارض اول اجيلان برى زيد دن الوب اخره تقويضه
قادر اولورمي الجواب اولماز عبد الرحيم افندي

برملك ارض سپهري اوزرنده اولان اشجاري زيدك برجهته مشروطه وقفي اولان باغجه نك اشجارنه
بالكليه قوريوب كونكلري چيقوب زيدك وقفي سولييسي حتي وقفيچون اشجارغرسنه رغبت
اولميوب باغچه كسنه خالي ومعطل قالسه صاحب ارض اول باغچه نك برينجي
طاپو ايله ويركه قادر اولورمي الجواب اولور

عرصه سي انجق مقاطعه لوارض سپهري واشجاري زيدك اولادنه واولادنه اولادنه مشروطه
وقف باغچه نك اشجارنه كرومي مرور ايام ايله بالكليه قوريوب كونكلري چيقوب بيضا
قالدقده متصرف نوبت زيدك اولاد اولادنه دخي هنده كلدكده هند اول عرصه يي
باوك باوك بعض كسنه لره اورزينه منزل بنا ايتمك ايچون
ويركه قادر اولورمي الجواب اولماز

بو صورتده هند اول عرصه دن برمقدار يري عمرو وبكره باوك باوك ويروب برينه
برمقدار انجه اجرت بغليوب اورزينه ملكيت اوزره بنايه اذن ويروب مزبورلرده دخي
بنا ايلسه لر حالا صاحب ارض واقف اولدقده مزبورلره بنالرين رفع وقلع
ايتدركه ويركسه اجر مثللري ايله ابقايه قادر اولورمي الجواب اولور

بو صورتده صاحب ارض هندك ابجارينه طوتميوب مجدداً اجر مثللري اولان مشولقدر انجه اجرت
تقدير ايله بنالرينه بدلرينه ابقارايدوب بدلرينه تملك ويرمش اولسه حالا عمرو وبكر اجرت
ارضي صاحب ارضه ويرمكدن هند دخي مزبورلرك اجرت ارض نائله برسنه
المغه قادر اولورمي الجواب اولماز

وذكر ابضاً في فتاواه رجل قطع شجرة من ضيعة انسان وغرسها في ضيعته ثم ان صاحب الشجرة اخذ الشجرة فاذا جزء قال ما قطع من الارض فعليه قيمته لصاحب الارض فصول العمادي كذا في الخلاصة

رجل زرع كرم الشريف الى الخراب اعطى عشور الى المجتهد يشتري فيه فاذا مات ينتقل الى ورثته وليس للعسكري ان يفوضه كما قدمناه من احكام الاراضي

قال الامام ابو يوسف رحمه الله في كتاب الخراج وليس للامام ان يقطع شيئا من ما حمى قط الا بحق ثابت معروف انتهى ابن عبيم في فتاواه

كل عقد صدر من الفضولي او امر يحتاج انعقاده موقوفا على الاجازة وهو من يتصرف بلا ولاية ولا وكالة ولا نيابة اوفيه وليس له ذلك منح الغفار كذا في القانون السلطاني

١٢٩

128

برخاص قريه لري اراسنده بعض كسنه لرك باغلري اولوب لكن مرور زمانله كونكلري چيقوب
برلري زراعته صالح اولدقده عسكره اون سنه دن متجاوز زمان مرور ايدوب اصحابه زراعت اتميوب
معطل براغوب خاص صاحبلرينه برسنه حاصل اولماسه اول برلرك سنه نك تصرفنده
اولمايجون خاص صاحبي وبلديكنه ويركه قادر اولورمي الجواب اولور عبد الرحيم

اون بدنجي باب ملك چفتلك مع الاراضي بيا نده در

اولدخي اوچ فصل اوزرينه در فصل اول قديمدن
چفتلكله معا استعمال اولنمياراضي بيا نده در

زيد برچفتلكه متصرف ايكن عسكره دن برمقدار نارالايه تفويض ايدوب اول چفتلك ايله تصرف
اوزره ايكن زيد بلا ولد فوت اولغله ميت المال اول چفتلكي بكره بيع وتسليم ايله كدعسكره
اول نارالاري صاحب ارض بشره طاپو ايله تفويض ايلسه حالا بكر زيد اول نارالاري
چفتلك ايله تصرف ايدرمي چيقوب بشرك ويروبكمني ويروب نارالاري
بشره المغه قادر اولورمي الجواب اولماز

برقريه ده ساكن اولان زيد برچفتلكله واول قريه ده برمقدار نارالاره متصرف ايكن فوت
اولوب لابوين همي اولغلي عمروي ترك ايندكده اول چفتلك ارثا عمروه انتقال ايتمكله نارالاري
شو مقدار ي صاحب ارض چفتلكه يغلو درجو طاپو ايله عمروه ويروب ماعداسي قديمدن چفتلك ايله
تصرف اولنه كليسه عسكره دن چفتلكه متصرف اولنلر رعايا يدلرندن الوب چفتلك ايله
تصرف ايدرلردي ديسه اولمقداري دخي قديمدن چفتلكه تابع اولديغي ثابت
اولديغين عمروحجره زيد چفتلك ايله تصرف ايدردي ديوب صاحب ارضي ويلدكنه
تفويضدن منعه قادر اولورمي الجواب اولماز عبد الرحيم

فصل ثاني قديمدن چفتلك ايله
استعمال اولنان اراضي بيا نده در

زيد فوت اولوب اولغلي عمروي ترك ايندكده زيدك ملك چفتلكني عمرو ضرورت
دينه ايچون بكره بيع وتسليم ايدوب بعده قديمدن اول چفتلكه تابع اولان نارالاره
متصرف ايكن بلا ولد فوت اولسه بكر مزبور اول نارالاري طاپوسي مثليله المغه طالب
ايكن صاحب ارض اكه ويرميوب اخرون خالده طاپو ايله ويرمش اولسه حالا بكر
قديمدن چفتلكه تابع اولمغله اخرك ويروبكمني ويروب
المغه قادر اولورمي الجواب اولور عبد الرحيم افندي

نكت الصورة والتي بعدها مما لم اقف على اجابته لعضيعة وغيرها بعد ما سئل عنها مرارا اجابنا بما لا ابقاء على قدمها لما اشتهر ان القديم يترك على قدمه

زید بر حقک چفتلکه و تابع اولان نار لاره متصرف ایکن زید بلا ولد فوت اولوب اول چفتلک
زیدک لابوین قرنداشی اولغلی عمرو ه انتقال ایتمش اولسه حالا عمرو اول نار لاری قدیمدن
اول چفتلکه تابع اولمغله طاپوی مثلثی ویروب اول نار لاری صاحب ارضدر
تفویضه قادر اولورمی الجواب اولور

زید بر چفتلکه و قدیمدن اول چفتلکه تابع اولان نار لاره متصرف ایکن بلا ولد فوت اولوب
زوجه سی هندی ولابوین قرنداشی عمروی ترک ایلدکده حین فتسمده اول چفتلک
هندک حصه سنه تعیین اولنوب وعمرو اول نار لاری المقدن امتناع ایتمکله هند چفتلکم
نار لاری بدرجه طاپوی مثلثی المغه طالبه ایکن سپاهی اکره ویریوب اجانبدن بکره ویرمش
اولسه حالا هند چفتلکم نار لاری بدرجه بکرک ویرد یکنی ویروب اول نار لاری
بکرک بدندر المغه قادر اولورمی الجواب اولور

هند بر چفتلکه و قدیمدن اول چفتلکه تابع اولان نار لاره متصرف ایکن فوت اولوب زوجی زیدی
ولابوین عمی اوغلنک اوغلی بکری ترک ایلدکده صاحب ارض اول نار لاری طاپوی مثلثی یاکمزی
تفویض ایمکله زید اول چفتلکک نصفی کندویه انتقال ایتمکله اول نار لارک نصفنک
طاپوی مثلثی ویروب اول نار لارک نصفنی بکرجه المغه قادر اولورمی الجواب اولور عفی عنهم

زید بلا ولد فوت اولوب ملکی اولان چفتلکی لابوین عمیسی بکر وبشره انتقال
ایلدکده نصکره قدیمدن اول چفتلکه تابع اولوب زیدک متصرفنده اولان نار لاری
بکر وبشر طاپوی مثلثه المغه طالبلر ایکن سپاهی انکره ویریوب
اجانبه ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید بر چفتلکه واول چفتلکه تابع نار لاره متصرف ایکن فوت اولوب والده سی هندی ترک ایلدکده
اول چفتلک هنده ارثا انتقال ایدوب هند حین ضبط ایلدکده نصکره صاحب ارض هنده اول نار لاری
طاپوی مثلثه آرجو تکلیف ایلدکده هند ابا وامتناع ایتمکله صاحب ارض بکره طاپوایله ویرد کده نصکره
هند اول چفتلکی بشره بیع وتسلیم ایدوب بشر اول نار لارک چفتلک نار لاری بدرجه ویرد یکنی
ویروب بکرجه المغه قادر اولورمی الجواب امر عالیه منوطدر عفی عنهم

قدیمدن بر چفتلکه بعلو نار لاره متصرف ایکن زید بلا ولد فوت اولوب اول نار لارک مستحق طاپو
اولدقده اول چفتلکه بطریق الارث مالکه اولان زیدک والده سی هند چفتلکم نار لاری بدرجه
طاپوی مثلثی ویروب اول نار لاری المغه طالبه ایکن صاحب ارض ویریوب
اجانبدن عمرو ه ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

القریب اولی من الغریب وبرادر فی
الکرمانی ٥

بلا ولد فوت اولان زیدک بر حلک چفتلکی قرنداشلری هند وزینبه انتقال
ایلدکده نصکره اول چفتلکه قدیمدن تابع اولان نار لاری سپاهی اکسدیکنه طاپوایله ویرمکله
مراد ایلدکده هند وزینب چفتلکه تابع اولان نار لاری چفتلکلرینه ایریلیوب مالک اولنه
ویریله دیو امر عالی وارد اولمغله نار لاری احق الدر سب کندولرالمغه
قادر اولورلرمی الجواب اولورلر بعضی افندی

بر چفتلکه و قدیمدن اول چفتلکه تابع اولان نار لاره متصرف اولان هند فوت اولوب
زوجی زیدی وقرنداشلری زینبی ولابوین قرنداشلری خدیجه وعایشه یه ترک ایلدوب چفتلک
مزبورلره انتقال ایلدکده نصکره اول نار لارک جمله سن زید وخدیجه وعایشه صاحب ارضدر
طاپوایله المش اولسه حالا زینب چفتلکک نصفنه ارثا مالکه اولمغله مزبور لارک ویرد کلرینک
نصفی ویریوب نار لارک نصفنی المغه قادر اولورمی الجواب اولور

زید فوت اولوب قرنداشی هندی وقرنداشی زینبی وقرنداشی عمروی ترک ایدوب ما بینلرنده
زید مزبورک بر چفتلکی قالسه هند مزبوره ایله زینبک خبری یوقیکن عمرو چفتلکک مزبوری مستقلا
طاپولیوب السه بعده مزبوره هند وزینب عمرو ه معارضه ایلیوب بو چفتلکده بزم حقمز
حقمز وار دیو حصه طلب ایدوب المغه قادر اولورمی الجواب زیدک چفتلکده
ملکی وارجحه اندن حصه طلب ایدرلر ملکی اولمیان ارآینده
امر سلطانی نیجه جهه اولیه تصرف اولنور بستانزاده

هند زوجی زید ایله بر حلک چفتلکه واول چفتلکه قدیمدن تابع اولان نار لاره علی الاشتراک
مالکه ومتصرف ایکن فوت اولوب زوجی زیدی وقرنداشلری زینب وخدیجه یه ترک ایلدکده
اول چفتلک زید ایله قرنداشلری زینب وخدیجه یه ارثا انتقال ایلسه هندک اول نار لاردن
حصه سنی طاپوایله ویررز اولدقده زید وزینب وخدیجه چفتلکه تابع اولمغله
حصه لرینی کندیلرینی طاپوالمغه قادر اولورلر بو حالده زید شریکلرالمغله
جمله سنی یاکمزی طاپولرلر الجواب امر سلطانیه منوطدر عفی عنهم

هند بر چفتلکه واول چفتلکه قدیمدن تابع اولان نار لاره متصرفه ایکن فوت اولوب
والده سی زینبی وبابا سی زیدی وقرنداشی خدیجه یه ترک ایلدکده اول چفتلک مزبوره
انتقال ایلدکده نصکره زینب وزید وخدیجه اول چفتلک نار لارین اشتراکا اوزره
طاپوی مثلثه المغه طالبلر ایکن صاحب ارض انلره ویریوب
آخره ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

130

زید بر ملک چغتکلکی ثمن معلومه عمرو وبیع وتسلیم ایتدکده فصکره اول چغتکلکه قدیمدن تابع اولوب
تصرفنده اولان تارلالری اون سهامیله شو قدر اجره مقابلیسنده بکره فراغ ایلدکده عمرو
چغتکلکم تارلالره بدرجه بکرک وبرو دیکنی وبرو اول تارلالری
بکرون المغه قادر اولورمی الجواب اولور عبدالرحیم
زید بر ملک چغتکلکه واول چغتکلکه تابع اولان تارلاره متصرف ایکن آخره باع کبدوب اوچ سنه دن
زیاده زمان بکوب خبری منقطع اولوب اوغلی وخی اولمامغله صاحب ارض زیدک تارلالرینی
طاپو ایله بکره وبرو ب بعده برتاج سنه وخی مرور ایدوب زیدک خبری کلمیوب
چغتکلک وخی خرابه مشرف اولمغله امین بیت المال رأی حاکمه اول چغتکلکی بشره
بیع ایدوب بشر اول تارلالری مقدما چغتکلکه تابعدر دیو وبرو دیکنی وبرو ب
بکرون المغه قادر اولورمی الجواب امر عالیه منوطدر عبدالرحیم
زید منوفاتک چغتکلکی زوجه سی بند مهری مقابلیسنده الدقده نصکره زیدک اوغلی وفوتی
فوت اولدیکنه صاحب ارض چغتکلکی طاپو ایله آخره وبرمکه قادر اولورمی الجواب
بنده اوغلنده تفویض معتبر ایتدیسه اولماز سعدالدین

فصل ثالث تتمه سکنی بیانده در

زیدک ملک منزلهسی متصل اولوب تصرف وزراعت ایدیکی یری بلا ولد فوت اولمغله
سپاهی طاپو ایله ویرمکه مرادایتدکده زیدک قزی بنده ملک منزلی متصل اولمغله
طاپو ایله ویرلماز اثنا باکره انتقال ایدرجو ب طاپو ایله ویرمکدن منعه
قادره اولورمی الجواب تتمه سکنادن دلیل اولماز بحیی افندی
زیدک تیماری قریه لرندن برقریه ده ساکن اولان عمرو بلا ولد فوت اولدقده عمروک
منزلهسی متصل تارلاسنک تتمه سکنا اعتبار اولنماز بحیث دونم مقدار ندن زیاده دخی
طاپو ایله ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولور بحیی افندی
بنده منوفاتک ساکنه اولدیغی قریه سنده اولان منزلهسی متصل تارلاسنک تتمه سکنا اعتبار
اولنمیان بحیث دونم مقدار ندن زیاده دخی صاحب ارض طاپو ایله ویرمکه
قادر اولورمی الجواب اولور عبدالرحیم
بلا ولد فوت اولان زیدک ملک منزلهسی متصل اولان تارلاسنک تتمه سکنا اعتبار اولنمیان
بحیث دونم مقدار ندن زیاده دخی صاحب ارض ورثه سنه انتقال ایدرجو ب
آخره تفویضه قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم

اون الساکن مع ما تبعها عفو
لا اور آمنی من البراذیه

رجل تصرف ارض الامیریة عشرین
ثبت له حق القرار ولا یجوز خفه من یده
من الکفایة

زید وعمرو اشتراک اوزره ملکلری اولان چغتکلک نوآبعندن اولوب طاپو ایله
تصرفلرنده اولان تارلالرینی بلا ولد متعاقبا وفات ایدنلر نصکره مزبورانک ذوی رحم جهتندن
وارثلری اولوب اول چغتکلکی بورو ثلری اولق اوزره ضبط ایدیکلرینه بکره وبشره ایل وبرو دیکی
رسم طاپو ایله المغه طالبلر ایکن سپاهی انکره وبرمیوب آخره وبرمکه قادر
اولورمی الجواب بکره وبشره وبرمکه انسبدر عبدالرحیم
زید بر ملک چغتکلکه وقدیمدن اول چغتکلکه تابع تارلاره متصرف ایکن بلا وارث فوت اولمغله
امین بیت المال اول چغتکلکی ضبط وبکره بیع وتسلیم ایتدکده نصکره صاحب ارض وخی
اول تارلالری طاپو ایله بشره تفویض ایچون طالب بکر اول تارلالره مقدما بنم چغتکلکم ایله تصرف
اولنوب چغتکلکم تارلالرنده رجو بشرک وبرو دیکنی وبرو ب اول تارلالرکی
بشرون المغه قادر اولورمی الجواب اولور عبدالرحیم
زید ملک چغتکلکه واول چغتکلکه قدیمدن تابع اولان تارلاره متصرف ایکن بلا ولد فوت
اولوب اول چغتکلک ارثله ورثه سنه انتقال ایتدکده ورثه اول تارلالری طاپوی
مشعر له المغه طالبلر ایکن صاحب ارض انکره وبرمیوب اجانبه
تفویضه قادر اولورمی الجواب اولماز
بو صورتده صاحب ارض اول تارلالری طاپوی مشعر له اجانبدن بکره تفویض ایچون طالب
ورثه اون سنه مرور ایتمدین طاپوی مشعر له بکره وبرو ب اول تارلالرکی
بکرون المغه قادر اولورمی الجواب اولورلر بهما عبدالرحیم
برقریه ده برملک چغتکلکه وتابع اولان تارلاره متصرف اولان زید بلا ولد فوت اولوب اول چغتکلک عمرو ایله
اولان عمرو بکره انتقال ایتدکده نصکره مزبور اول تارلالری طاپو ایله امین چغتکلک مزبوری ثمن معلوم
بشره بیع ایله بکرلرنه بشر اول تارلالری وخی چغتکلک مرقوم ایله تصرف اولنه اولوب چغتکلک
تارلالره بدرجه صاحب ارضه رسم طاپوی مشعر له وبرو ب صاحب ارضه المغه طالبلر ایکن صاحب ارض
بشره وبرمیوب آخرون غالده وبرمش ایکن بشر اول تارلالرکی غالدک وبرو دیکی
رسم طاپوی وبرو ب غالده المغه قادر اولورمی الجواب اولور عبدالرحیم
زید بر چغتکلکه وقدیمدن اول چغتکلکه تابع اولان تارلاره متصرف ایکن اول تارلالری اون سپاهیله
شو قدر اجره مقابلیسنده عمرو ده فراغ وتفویض ایتدکده نصکره اول چغتکلکی بکره بیع وتسلیم ایکن حالا
مقدما بنم چغتکلکم ایله تصرف اولنوب قدیمدن چغتکلک تارلالره بدرجه عمروک وبرو دیکنی وبرو ب
اول تارلالری عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب امر عالیه منوطدر عبدالرحیم

برقریه اهالیسندن زید ملک منزلنه متصل تمه سکنا اعتبار اولنجق بحق دونم
مقداری بور و بری اوزرینه بنا احداث اینمک مراد ایندکده قریه
سپاهیسی منعه قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم
بلا ولد متوفی اولان زیدک ساکن اولدیغی قریه سنه متصل اولان تارلانک تمه
سکنا اعتبار اولنمان بحق دونمدن زیاده سنی صاحب ارض طاپو ایله
ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

اون سکز نجی باب صویه چکیلمکه کول وصو
باسمن تارلالر و بوزبلان حرفلر بیانندہ در

زیدک تصرفنده اولان تارلایه صو باصوب اونوز سنه مقداری صو چکامامکله
زید زراعت ایده میوب بامرالله تعالی چکاوب زید دخی زراعت اینمک مراد ایندکده
سپاهی اونوز سنه معطلدر ویرو طاپو ایله ویرمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم
زیدک طاپو ایله تصرفنده اولان بر قطعه تارلانک صو باصمغله بش التی سنه
مقداری صو اولنمده قالوب زراعت ممکن اولماسه حالا صو چکاوب زید
تارلانکی زراعت مراد ایندکده سپاهی بو قدر سنه در
زراعت اولنماوی ویرو اول تارلایه طاپو ایله ویرمکه
قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم
زید سپاهینک تیماری ارامیسنده جریان ایدن نهرک صویه کسلوب بری
زراعته صالح اولماسه حالا زید اول بری طاپو ایله ویرمکه قادر
اولورمی الجواب امر عالیه منوطدر عبدالرحیم
بر ماء جاری ایله سقی اولنه کلن تارلایه متصرف اولان زید اول تارلایه جریان ایده جک
صوکنک مجرا سی کری و اصلاحه محتاج اولدقده اهمال ایدوب اوچ سنه دن زیاده زمان
کچوب کری و اصلاح اینمیوب تارلایه دخی صویه بو قدر چو زراعت اینمیوب تعطیل
اینمکله صاحب ارض طاپو ایله بکره ویرمش اولماسه بکر مجرا یه اصلاح و صویه اجرا
ایلدکده زید مقدما نصرفنده ایدی بن صویه اجرا اینمکله معطل قالمشیدی
ویرو ویرمکینی ویروب اول تارلایه بکرون المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم افندی

اذا لم یعط اعتبار الارض والرغبة
الکثیرة بسبب استعداد البقاعة
مثلا لسنین مخصوصة در شرعی بویله جب
الارض ان یفوض تعطیلها
من احکام الاراضی

ولا اعتبار ما حدل عنه الفرات
ونحوه اذا حمل عوده الیه فان لم یحمل
جاز له کالموات اذا لم یکن جریها
لعام وزالتقی فاجبار الموات

زیدک تصرفنده اولان تارلانکی صو باصوب قابل زراعت اولمامغله اونوز سنه
مقداری معطل قالوب بعده صو چکلوب قابل زراعت اولمشیکن زید بلا عذر
زراعت اینمیوب اون بش سنه مقداری تعطیل ایلسه حالا اول تارلالرده اشتراک
اوزره سپاهی اولانلر عمرو و بکر و بشر اول تارلایه طاپو ایله ویرمکه
قادر اولورلرمی الجواب اولورلر عبدالرحیم افندی
زید سپاهینک تیماری اطرافنده جریان ایدن نهر عظیم قدیمدن مجرا سی اولمغله جریان
اینمیوب آخر یردن جریان اینمکله قدیمدن جریان ایده کلدیکی ترفالی اولوب زراعت
اولنمقه قابل اولسه زید عمرو ده طاپو ایله تفویضنه قادر اولورمی الجواب اولور
جواب اخر امر سلطانی ایله اولور یحیی افندی
برقریه اهالیسنک قریه لری قربنده اولان باغلریدن صو باصوب سارق اولدقده
صاحب ارض اول سارقلق باغلردن صو باصمازه پر لریدن مزبور لرک بدلرندن
اولوب قریه اخری اهالیسندن زید و عمرو ویرمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز یحیی افندی
زید قدیمدن بر باغچه سی ارقدن صو جاری اولسه اول زمانده باغچه نک بعض یرینه ذکر اولنان
ارقدن جاری اولان صو دفعا ایتمادیکی سببدن ذکر اولنان ارقنک اوسنی باشندن اون آدم
برکه عمرو بو دامه سی دیمکله معروف بر یردن ذکر اولنان برده یکی ارق ایلمکه نائب مناب متوفیدن
اذن اولوب حجت شرعیه دخی السنه مذکوره متولی نائبی ذکر اولنان یری زیدک
ایلدن اولوب آخره مقاطعه ایله ویرمکه الدنکلورمی
الجواب کلمانز زید طاپو ایله السه علی الجمالی
زید ذکر منک صویه حرفنی عمروک طاپو ایله تصرفنده اولان تارلاسی ایچندن اذن
صاحب ارضله و عمروک رضاسیله اجرا ایندیروب بعده برقاچ سنه دن بری
اول ذکر منک صویه عمروک تارلاسی ایچندن جریان ایدرکن عمرو اول حرفی تارلام ایچندن
رفع ایندیرمیوب زید ذکر منک صوینی تارلاسی ایچندن اجرا ایدرکن
منعه قادر اولورمی الجواب اولماز
زید عمروک تارلاسی ایچنده عمروک اذنه و صاحب ارض معرفتیله احداث ایندیکی حرفدن
برصویه بدی سنه مقداری اجرا ایلسه حالا عمرو نادم اولوب اول صویه اجرا ایندرمیوب
ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز منقاری زاده فی القرغنه

ومن کان له نهر مجری فی ارض غیره
فارادرب الارض منع لا یجوز فلیس له
ذلک منقی فاضل کری او نهاز یجیا
فی الارض علی ما مر

اصل ان الاراضی دیار ناارض مملکة
کلها مرد و هی فی تصرفات السلطان
وید الفرد علیها ید عاریة فلیس
للمرء ان یمنعه من اجراء و ضاجر ازیده
الماء بادن نائب السلطان
عطاء الله افندی

اون طقوزنجی باب بین الخصماء والشرکاء توفیق واصلاح

بیانندہ در اولدخی ایکی فصل اوزرینہ در فصل اول مقاسمہ بیانندہ در

برقاج آدملر برمقدار ارض میری یہ صاحبدار ایدکلرندہ اشتراک وشیوع اوزرہ طاپولیوب الوب لکن طاپو ایچون ویرد کلری اقچہ برابر اولیوب بعضلرینک زیادہ اولسہ وصع ذلک مرقومدہ برینہ سنک آز وچوق ویمیوب برابر برلرینہ وجہ اشتراک وعموم ارض مرقومہ یہ اوتوز قرق سنہ تصرف ایدکلرندہ نصکرہ ہر بریسی فوت اولنجق اولغلری ارض مرقومہ یہ تقسیم مرآ ایدکلرندہ نوجہلہ تقسیم اولنور الجواب برابر تقسیم اولنور بابالری اوتوز سنہ ہر بریسی بلا مانع برابر اشتراک ایلہ تصرف ایدیجک ارض مرقومہ وہ ہر بریسینون برابر حق قرار ثابت اولور بعد ذلک حصہ کثیرہ صاحبینک زیادہ وعواسی استماع اولنماز وارث ایسہ مال موروثہ خلیفہ در استخلافا ولندیغی وجہ اوزرہ تصرف ایدر حصہ صاحب ارض حوز وملکت کہ ارض امیریہ دیملکلہ معروفہ در رقبہ سی بیت المال اولمغلہ شرعا مصروفہ اولماز اولا وذکور ارشد بحسب القانون بتحویز اولنمشدر صاحبدار ارض مشترکہ خیر عمرا احد الشریکین او بعضہا وتصرفہا ثلثین سنۃ ولم یمنعہ الشریک الآخر وہو یراہ ثم ادعی نصفہا لاتسمع دعواہ فی الصور الاولی قط وفی الثانیۃ تسمع فی الباقی ان عمر ایضا کذا فی دعوی حاوی القنیۃ وفی دعوی فوائد الفقہاء رجل لو تصرف رضاء ما ثم جاء رجل آخر فتصرف بذلک الارض والاول یراہ فلم یدع فمات علی ذلک ثم ادعی ولد الاول انہا ارض ابیہ لاتسمع لان اباہ راہ فلم یدع فانہ دلیل المشترک فاستقر للثانی

وفی دعوی القنیۃ لانہ قائم مقامہ فامتنع صحۃ دعواہ بمنع صحۃ دعوی المورث

کما قرر المورث بمنع دعوی الوارث الخ کما فی کتاب القسمۃ

زید عمرو ایلہ برمقدار خرمن بریسی علی التسویہ بینلرینہ تقسیم مرآ ایدوب زید برابر قسمتہ راضی ایکن عمرو مجرد بنم نارلام جوف اولمغلہ خرمن برندن بن زیادہ الورم ویوب زیادہ المغہ قادر اولورمی الجواب علی التسویہ تصرف ایتمک اوزرہ

تفویض ایتمشلر ایسہ بنہ اولیہ قسمت ایدرلر یحیی افندی

ہند لابوین عمی زید ایلہ مشاع ومشترک برقاج نارلالرہ متصرف اولمغلہ زید فوت اولوب حصہ سی اوغلاری عمرو ایلہ بکرہ انتقال ایدکدہ ہند مشاعیت اوزرہ تصرفہ راضیہ اولیوب اول نارلالردن حصہ سنی بولدیروب المغہ قادر اولورمی الجواب اولماز

132

زید وعمرو وبکر مشترک اوزرہ متصرف اولدقلری نارلالری بینلرندہ معرفت سپاہیلہ قسمت ایدکلرندہ زید اول برون کندی حصہ سن بشرہ اجارہ ایلہ ویروکدہ عمرو ایلہ بکر مجرد اول حصہ یہ اجارہ ایلہ الورز ویمکہ قادر

اولورمی الجواب تفویض ایتمجک اولماز لر

زید ک عمی اوغلاری برمقدار نارلالرہ مشترک اوزرہ متصرف اولدقلری نارلالرک زید اول نارلالرک ربعی بیندر دیو طلب ایدکدہ مزبورلر اقرار ایدوب بعدہ اذن صاحب ارسلہ اول نارلالری اقتسام ایدوب زید ربع حصہ سنی مستقلا ضبط ایدیجک الی حالہ رئیس سنہ مرورندہ زید ک عمی اوغلاری اول نارلالرک ربعی سنک تصرفکدہ اولدیغنی اثبات ایلہ وانا سندہ کروالورز ویمکہ قادر

اولورمی الجواب اولماز لر عبد الرحیم

فرند اشلر اولمغ زید وعمرو بابالرندہ انتقال ایدن نارلالری بینلرندہ قسمت ایدوب لکن اذن سپاہی بولنمدین زید بلا ولد فوت اولمغلہ سپاہی زید ک نارلالرک حصہ سنی طاپو ایلہ تفویض مرآ ایدکدہ عمرو مقدما اولان قسمت معتبر اولمامغلہ نارلالرینہ بینمزدہ مشاع اولمش اولور اویلہ اولجق زید ک حصہ سی سنکی طاپو اولماز دیو سپاہی یہ طاپو ایلہ ویرمکدن منع ایدوب مجانا ضبطہ قادر اولورمی الجواب اولماز طاپوی

مشلنی ویرردہ الور عبد الرحیم افندی

زید عمرو وبکر وبشر ایلہ اشتراک سوی اوزرہ متصرف اولدقلری نارلالری قرعہ ایلہ بینلرندہ اذن سپاہیلہ قسمت ایدوب ہر بری حصہ سنی تعیین وتحدید ایدیروب ضبط ایدکلرندہ نصکرہ حالا زید بنم حصہ مدہ قسمت حالہ بولندی دیو تکرار قسمت ایدرمکہ قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

بلا ولد فوت اولمغ زید ک ورثہ سی ترکہ زیدی بینلرندہ اقتسام ایدکلرندہ زید ک ملک چفتلک اولری زید ک زوجہ سی ہند ک حصہ سنہ تعیین اولندقدہ نصکرہ قدیمدن چفتلکلہ تصرف اولمغ نارلالری صاحب ارض خارجدن عمرو طاپو ایلہ ویرمش اولسہ حالا ہند چفتلک کندوہ اولمغلہ اول نارلالری عمروک ویرد یکنی ویروب عمرودن المغہ قادر ہ اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم افندی

ان فی دعوی العین فی القسمۃ اقامۃ البینۃ بالزامی لاتسمع خبریۃ فی جواب سؤال المخوین بینہما اکرم افتساہ من القسمۃ

زید تارلا الرینی اوغلاری عمرو و بکر و بشره بیلرنده قسمت ایدوب هر برینه برمقدار اینی ویروب
اذن سپاهی بولندیکین زید فوت اولوب بعده عمرو و بکر وفی ملا ولدفوت اولمله لرحالا
صاحب ارض اول تارلا لرک جمله سنک ثلثانی مشاعا طاپو ایله ویرمکه قادر
اولورمی ایکواب اولور لکن حق طاپو بشرکدر عبدالرحیم افندی

فصل ثانی مبادله بیانندہ در

زید متصرف اولدیغی تارلا سنی عمروک تارلا سیله صاحب ارض معرفتیله مبادله و هر بری آخرک
تارلاسنی ضبط و تصرف ایدوب بعده زید و عمر و فوت اولوب اوغلاری تصرف اوزره لرکن
بکر ظهور ایدوب زیدک اوغلی تصرف ایتدیکی تارلایه مستحق چیقوب بعد الاثبات و الحکم ضبط
ایتدکده زیدک اوغلی وفی بابا سنک عمرو ه بدل ویردیکی تارلایی عمروک اوغلی
یدندن المغه قادر اولورمی ایکواب اولور یحیی افندی
زید تصرف ایدن اولان تارلا سنی معرفت صاحب ارضله عمروک ملک باغیله مبادله
ایتمله لر مبادله مزبور شرعا صحیح اولورمی ایکواب اولور
زید صغیر ک تارلا سنی والده سی بهند عمروک تارا سیله عمرو ایله اذن صاحب ارضله مبادله ایدوب
بهند زید ایچون عمروک تارلا سنی و عمرو زیدک تارلا سنی ضبط ایدکلرندن صکره زید بالغ اولدقده
مبادله مرقومه یه تجویز ایتمش اولمله زید تجویز نه نادم اولوب اول تارلا سنی
عمرو دن الوب ضبطه قادر اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم افندی
زید تارلا سنی عمروک تارلا سیله اذن صاحب ارضله مبادله ایدوب بعده عمروک
زیدون الدیغی تارلایه بکر مستحق چیقوب بعد الاثبات و الحکم عمرو دن البحق
عمرو وفی زیده بدل چوق ویردیکی تارلایی زیدون المغه قادر
اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم افندی

بکرمنجی باب فضولا و تغلبا و عصبا ضبط و ذراع بیانندہ در

زید متوفانک متصرف اولدیغی برلرجمیعا اوغلی عمروه تفویض اولندقده خارجدن بکر
فضولا مزبور برلرجه مقدار یره متصرف اولمله بعده عمرو مزبور وفی وفات ایدوب
اکه تفویض اولنان برلری صاحب ارض بشره تفویض ایلدکده بشر مزبور برلرجمیعا
باکه تفویض اولندی دیو فضولا واضع الید اولان بکری منعه قادر اولورمی
ایکواب بکر تصرف ایتدیکی برلری وفی بشره تفویض ایتمش اولمله
امر سلطانیه ایله تصرف ایتمکدر جوی زاده

میری فاصله برلرندن زیدک باغچه سی مقابله سنده طریق عامدن اشوری دریاکنارنده
برمقدار ارض خالیه اوزرنده ارض مذکورک اینی اولان بکرجه طاپو ایله المقسرین
فضولی برابکی قازق قاقوب برمقدار طاشیوکک ایله
شرعا ملکی اولورمی ایکواب اولماز
بو صورتده مذکور برلرک اینی اولان بکر ارض مذکورک رسم طاپو سن الوب آخره
ویرد کده نصکره زید مزبورین بویره بکرمی اولورسه ضرر و متضرر فرجوطاپو ایله
الله ویرمکه شرعا قادر اولورمی ایکواب اولماز عابد افندی
زید متوفانک متصرف اولدیغی بری عمرو اذن سپاهیسز فضولا نیجه زمان تصرف ایلمسه
زیدک اولادی ذکوری ذکرا اولنلر بری اذن سپاهیله عمرو دن المغه
قادر اولورلرمی ایکواب اولور ذکریا افندی
زید صغیرک تطس اولنمش تارلا سنی عمرو فضولا ضبط و القاء بذر ایدوب بابت اولدقده
صکره زیدک وصیسی بهند عمروه مزروعکی قلع ایله جونکلیف ایلدکده عمرو امتناع ایتمکین
بهند عمروه بذر بنک ارض غیریده مبذور اولدیغی حالده قیمتی عمروه ویروب
تارلایی محصولیله ضبطه قادره اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم
زید عمروک تارلا سنی فضولا ضبط و زراعت ایدوب محصول حاصل اولدقده اول
محصول زید ایله عمرو مقتضیکنه اولورمی ایکواب اولور زیدک اولور
زیدک زراعتیله ارضه نقصان ترتب ایتدیسه عمرو زیدون نقصان ارضه
مراجعت ایدر عبدالرحیم افندی
زید بر تارلایی صاحب ارضدن طاپولمدین فضولا ضبط و اوزرینه صاحب ارض اونسز
ابنیه احداث ایتمکله صاحب ارض ابنیه مرقومه یی زیده قلع ایتدیرمکله تارلایی الوب
طاپو ایله تفویضه قادر اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم
زید بهندک طاپو ایله تصرفنده اولان تارلا سنه فضولا کروم غرس ایدوب باغ ایتمکله بهند زیده
کرومنی قلع ایتدیرمکله بر بنی الوب ضبطه قادره اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم
بلا ولدفوت اولمله زیدک برقاچ قطعه تارلا یی سپاهیسی عمرو بکره تفویض و تسلیم ایدوب بکر وفی
ایکی سنه تصرف ایتدکده نصکره عمرو اول تارلالری بکرک یدندن تغلبا الوب بشره تفویض و تسلیم ایدوب
بشر وفی اول تارلالری نزاع ایله اون سنه تصرف ایتمکله بکر ظفر بولدقده اول تارلالرک
بشرک یدندن المغه قادر اولورمی ایکواب اولور یحیی افندی

ومن احیا ما باذن الامام ولو ذمیا
ملکها ولا اذن له بملکها صنده خلافا
لهما له ما اخذ من المختار. فلنفی فی احیاء
الموات وشرحه للشلبی

زرع الغاصب صنطه لم یفصل قبل نهایة
لصاحب الارض ان یضمر الزرع باجره بالغا
الزرع وان شاء اعطاه ما انفق والزرع
فیه ذکر فی شرح مجمع الفتاوی بقوم الارض
بلا بذر ویقوم به بذر یستحق القلع
فی الارض الغیر والمختار انه یضمن قیمة
بذر مبذور لا فی ارض الغیر
من مزارعة البزازیة
رجل زرع ارض الغیر لنفسه کان الزرع
له وعلیه لصاحب الارض نقصان ارضه
ان انتقصت بزراعته خانیة فی المزارعة

ومن بنی بناء فی ارض غیره غصبا
او غرس شجرا الی ان قبل الوقت
من غصب الفصناق ینزع البه
ه

زید عمروک بر قطعه تارلاسنی تغلبا ضبط و برفاج سنه زراعت ایلسه حاصل عمرو ظفر اولوب
اول تارلایه ضبط ایتدکده نصکره زید حضرتلری زراعت ایتدیکی مدتجه ایچون
نقصان ارض المغه قادر اولورمی اکوابلر اولور بحیی افندی

زید صغیر عمروک طاپولی تارلاسنی عمرو برمدت تغلبا ضبط و زراعت ایدرکن زید بالغ اولوب
تارلاسنی الادکده زراعت ایله ترتیب ایدن نقصان ارضله اجر مثلندن
ازیدین عمرو ضمینه قادر اولورمی اکوابلر اولور

زید عمروک تارلاسنی تغلبا ضبط و برفاج سنه زراعت ایتدکدن نصکره عمرو فوت اولوب
تارلایه عمروک اوغلی وحصراوارثی بکر اولوب ضبط ایتدکده زراعتیله ترتیب ایدن
نقصان ارضی زید حضرتلرینه قادر اولورمی اکوابلر اولور عبد الرحیم

زید سپاهی تیماری اراضیسندن اولوب کمسنه تصرفنده اولیان تارلایه برقریه اهالیسندن
برفاج کمسنه لر تغلبا ضبط ایدرکن زید اول تارلایه اول کمسنه لرضد اولوب استدیکی کمسنه یه
ضبط ایتدیرمکه قادر اولورمی اکوابلر اولور علی افندی

زید عمروک طاپولی تارلاسنی تغلبا ضبط و تخمینی زرع ایتدکده نصکره نابت اولوب
اجمن اولسه عمرو مباشرت صاحب ارضله زیده اول اجمنی قلع ایتدیرمکه
قادر اولورمی اکوابلر اولور علی افندی

زید عمروک طاپولی تارلاسنده عمرو تغلبا حرث احداث ایدوب بغیرحق دکرمنه صوابجرا
ایتمکله مرآد ایله زیده عمروی منعه قادر اولورمی اکوابلر اولور علی افندی

زید عمروک طاپوایله تصرفنده اولان تارلاسنده تغلبا بنا احداث ایدن عمرو مباشرت صاحب ارضله
زیده بناسنی قلع ایتدیرمکه قادر اولورمی اکوابلر اولور علی افندی

زید عمرو سپاهینک تیماری قریه سی اراضیسندن طاپوایله تصرفنده اولان تارلاده عمروک
اذنسز دکرمن بنا و احداث ایله عمرو زیده بناسنی قلع ایتدیرمکه
قادر اولورمی اکوابلر اولور علی افندی

زید اراضی خراجیه دن برعرصه یه مالک ایکن فوت اولوب اوغلی زید قریه سنی ترک ایتدکده قبل القسمه
عرصه نک جمله سنی اوغلاری تغلبا ضبط ایله لر قرالری عرصه دن حصه لرینی
ضبطه قادر اولورمی اکوابلر اولور علی افندی

زید عمروک برقطعه تارلاسنی تغلبا ضبط و برفاج سنه زراعت ایله حاصل عمرو ظفر اولوب
اول تارلایه ضبط ایتدکده نصکره زید حضرتلری زراعت ایتدیکی مدتجه ایچون
نقصان ارض المغه قادر اولورمی اکوابلر اولور بحیی افندی

زید صغیر عمروک طاپولی تارلاسنی عمرو برمدت تغلبا ضبط و زراعت ایدرکن زید بالغ اولوب
تارلاسنی الادکده زراعت ایله ترتیب ایدن نقصان ارضله اجر مثلندن
ازیدین عمرو ضمینه قادر اولورمی اکوابلر اولور

زید عمروک تارلاسنی تغلبا ضبط و برفاج سنه زراعت ایتدکدن نصکره عمرو فوت اولوب
تارلایه عمروک اوغلی وحصراوارثی بکر اولوب ضبط ایتدکده زراعتیله ترتیب ایدن
نقصان ارضی زید حضرتلرینه قادر اولورمی اکوابلر اولور عبد الرحیم

زید سپاهی تیماری اراضیسندن اولوب کمسنه تصرفنده اولیان تارلایه برقریه اهالیسندن
برفاج کمسنه لر تغلبا ضبط ایدرکن زید اول تارلایه اول کمسنه لرضد اولوب استدیکی کمسنه یه
ضبط ایتدیرمکه قادر اولورمی اکوابلر اولور علی افندی

زید عمروک طاپولی تارلاسنی تغلبا ضبط و تخمینی زرع ایتدکده نصکره نابت اولوب
اجمن اولسه عمرو مباشرت صاحب ارضله زیده اول اجمنی قلع ایتدیرمکه
قادر اولورمی اکوابلر اولور علی افندی

زید عمروک طاپوایله تصرفنده اولان تارلاسنده عمرو تغلبا حرث احداث ایدوب بغیرحق دکرمنه صوابجرا
ایتمکله مرآد ایله زیده عمروی منعه قادر اولورمی اکوابلر اولور علی افندی

زید عمروک طاپوایله تصرفنده اولان تارلاسنده تغلبا بنا احداث ایدن عمرو مباشرت صاحب ارضله
زیده بناسنی قلع ایتدیرمکه قادر اولورمی اکوابلر اولور علی افندی

زید عمرو سپاهینک تیماری قریه سی اراضیسندن طاپوایله تصرفنده اولان تارلاده عمروک
اذنسز دکرمن بنا و احداث ایله عمرو زیده بناسنی قلع ایتدیرمکه
قادر اولورمی اکوابلر اولور علی افندی

زید اراضی خراجیه دن برعرصه یه مالک ایکن فوت اولوب اوغلی زید قریه سنی ترک ایتدکده قبل القسمه
عرصه نک جمله سنی اوغلاری تغلبا ضبط ایله لر قرالری عرصه دن حصه لرینی
ضبطه قادر اولورمی اکوابلر اولور علی افندی

زید برقریه یا بالیسنک مالکانه سنه متصرف ایکن فوت اولوب اوغلاری عمرو بکر و بشری
ترک ایدوب قبل القسمه عمرو دخی فوت اولوب قرنی هندی والابون ارقرنداشلری بکر و بشری
ترک ایتدکده اول ارضینک جمله سنی بکر و بشر تغلبا ضبط ایله لر اراضی مزبوره ملک اولمغله سنه
اراضی مرقومه حکم المناسخه حصه سنی ضبطه قادر اولورمی اکوابلر اولور علی افندی

زید برقریه ایچنده واقع بری دخی ملک باغچه سنک اشجاری اراسنی صبان ایله
سوروب حبوب زرع ایلسه اول قریه سپاهیسی عمرو زیده صبا ایله سوروب مکلا باغچه یه
طاپوایله اخذه و برم دیمکه قادر اولورمی اکوابلر اولور املاز علی افندی

زید برقریه ده واقع بری دخی ملک دکانه متصرف ایکن دکان محترق اولدقده اول قریه سپاهیسی
عمرو دکانک عرصه سنی تغلبا ضبط و بکره طاپوایله و بروب بکر دخی عرصه اوزرینه
دکان بنا ایله زید بکره بناسنی قلع ایدیروب عرصه
مرقومه یه ضبطه قادر اولورمی اکوابلر اولور علی افندی

زید اوکی قرنی هندک برمقدار تارلالرینی غصبا اخذ ایدوب برمدت ضبط و زراعت
ایدوب بعده هند تارلالرینی زید حضرتلرینه قادر نصکره زراعتیله ترتیب ایدن نقصان
ارضی زید دن المغه قادر اولورمی اکوابلر اولور

زید عمروک طاپوایله تصرفنده اولان تارلاسنی غصبا اخذ ایدوب بعدها زرع ایدوب
نابت اولوب محصولنی زید قبض ایتدکده نصکره عمرو تارلاسنی الوب ضبط ایلدکده زراعت
ایتدین زیدک بغداینه دوکیلوب بعده سنه آتیه ده نابت اولوب محصول اولسه
اول محصول زید ایله عمرو حضرتلرینک اولورکی زیدکی اولور عبد الرحیم

زید عمروک تارلاسنی غصبا اخذ ایدوب برمدت ضبط و زراعت ایتدکده عمرو
تارلاسنی الوب ضبط ایلدکده نصکره زراعتیله ترتیب ایدن
نقصان ارضی المغه قادر اولورمی اکوابلر اولور

زید صغیرک تصرفنده اولان تارلاسنی باباسی عمرو بکره برمقدار اراضیه مقابله سنده فضولا
تفویض ایتدکده زید بالغ اولدقده تفویض مذکوری طوغمیوب اول تارلایه
بکر حضرتلرینه قادر اولورمی اکوابلر اولور بحیی افندی

زید آخر دیاره کندکده والده سی اسندن زیدک فضولا تارلاسنی برمقدار اراضیه مقابله سنده عمرو
فراغ ایدوب بعده بکرمی سنه عمرو زنده زید دیاریه کلدکده تفویضی طوغمیوب تارلاسنی
عمرو دن المغه قادر اولورمی اکوابلر اولور عبد الرحیم افندی

زید عمرو بنیرا و نه بعیرا بالقلع اوزاتیلمق
جامع الفصولین تحت

مرآتا قبل اورق بعلامته

واذا باعها انتقلت بوظیفتها مع الرقبة
وکذا اذا مات انتقلت الی ورثته کذا
فتح القدیر فی العشر

اون سنه بلا عذر ترک اولنان حق طاپو دعوآسی سموعه اولورمی

الجواب اولماز عبدالرحیم افندی

اون سنه بلا عذر ترک اولنان طاپولی چایر دعوآسی سموعه اولورمی

الجواب اولماز عبدالرحیم افندی

زید طاپو ایله تصرف ایدوب اولان تارلالری اون سنه بلانزاع عمروک یوزینه ضبط وتصرف ایدوب عمرو بلا عذر سکوت ایلدکده نصکره زید فوت اولوب اول تارلالر اولغلی بکره انتقال ایلدکده عمرو سنین مرقومه حدّ مقدم اول تارلالر طاپو ایله تصرف ایدوب اولوب بنده ر دیو بکره دعوی ایلسه سموعه

اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم افندی

زید عمروک تصرف ایدوب اولان بر مقدار تارلالری بحدود اول تارلالر مقدم بنم تصرف ایدوب اولوب سن تفویض ضبط ایدرسن دیو صاحب ارض حضورنده دعوی ایلدکده عمرو سن مقدما اول تارلالری اوچ سنه بلا عذر زراعت ایتمیوب تعطیل ایتمکله صاحب ارض سنک تعطیلکه مبنی یا بنم بکره تفویض ایدوب بعده وفاته باکره انتقال ایلمش در حجه دعوی واقامت بینه ایلسه قبلنمق بینه سی زراعت ایدر سوم دیو دعوی واقامت بینه ایلسه قبلنمق بینه سی

اولمه در الجواب زید ک بینه سی اولی در عبدالرحیم افندی

زید تصرف ایدوب اولان تارلالری اون صاحب ارضدن اولغلی عمرو فراغ ایدوب بعده اوچ سنه مرور ایله عمرو بلا عذر فوت اولدقده صاحب ارض عمروک محلول اولدیغنی بیلمیوب شو قدر زراعت رسم طاپو ایله تفویض ایلدکده نصکره زید اولغلی عمرو سنه مقدما فراغ ایدوب بنم تصرف ایدوب در حجه بکره شو قدر عروضی مطالبه سنده فراغ ایلمیه جکنده مقدما زید ک صاحب ارض اولغلی عمرو فراغ وتفویض وبعده عمروک محلول اولدیغنی کندو یه صاحب ارضک طاپو ایله تفویض ایتدیکی بیلمه صاحب ارض یوزینه اثبات ایدیجک اول تارلالری بکره الوب ضبطه قادره اولورمی الجواب اولور عبدالرحیم

زید ک تصرف ایدوب اولان تارلالری صاحب ارض اولمغله بکره زید اول تارلالری فضولی ضبط ایدوب زید دن طلب ایدوب الدیغی مرآ ایلدکده زید اول تارلالر طاپو ایله تصرف ایدوب در حجه دعوی واقامت بینه عادله ایله اثبات ایدرکن بکره بدنده طاپو ثمنکی یوقدر بن زید ک بینه سنه عمل اینهم دیمکله قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم

من ادّعی حقا او انکر حقا عشر سنین فی مقابلة من ادّعی او انکر سنة فی غیر ما ادّعی جامع الفتاوی

من ادّعی ارضا فی ید شخص ولم یطالب بحقه وکان الحاکم والمدّعی علیه موجودا وقد قدر المدّعی علی مخاصمته حتی مضت عشر سنین وادّعی بعد ذلک حقه تسمع دعواه کذا فصّل نظام الدین من مجمع الفتاوی

کان للسبق من السباب التی تسمع بها الدعوی غایة البیان

زید بر قطعه تارلایه زوجه سی هندک حضورنده اون سپاهیله عمرو فراغ وتفویض ایلدکده هند بلا عذر سکوت ایدوب تارلایه متعلقه برسنه دعوی ایلمامله طاپو هند اول تارلالر تفویض مزبور حدّ مقدم بنم تصرفنده اولوب بنده ر دیو دعوی ایلسه سموعه اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم اولور نسخه

بر قریه ده ساکن اولان زید عمرو سپاهینک تیماری اراضیسنده تحصیل ایتدیکی محصولی بجوب بعده کندی قریه سنه طاپو ایله تصرف ایدوب اولان حدّ من بر بینه کتوروب دوکک استدکده زیدک قریه سی سپاهیسی بشر محصولکدن باکره برسنه حاصل اولمازوار عمروک تیماری طیرانغده دوکک دیمکله قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم فی الاعتبار

بر قریه نک ضابطی اولان زید اول قریه اراضیسنده تحصیل ایتدیکی بغدایی بجوب ومدایلدکده اهالی قریه یه کلک اول بغدایی حدّ من ایدوب دوس ایدیوبرک دیوجیه قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم فی الاعتبار

زید تارلاسنی زوجه سی هندک حضورنده اجانبدن عمروه اون سپاهیله فراغ ایلدکده حالا هند بلا عذر ساکته اولوب بعده اول تارلایه بنده ر دیو دعوی ایلسه شرعا مسموعه اولورمی الجواب اولماز

زید سپاهینک تیماری اراضیسنده عمروک طاپو ایله تصرف ایدوب اولان تارلاسنک برجانبنده غارسی نامعلوم قدیمی برقاج دیب عناب اغاجلری اولوب عمرو بلا ولد فوت اولدقده زید اول اغاجلری قدیمه ثابت والمشدر حجوار ارضه تبعیت ایله بنده ر دیو تفویض مرآ ایلدکده عمروک قزی زینب اول اغاجلر عمروک ملکیدر دیو دعوی ایلسه عمروک ملکی اولدیغی ثابت وکل ایکن قول مجرد ایله صاحب ارضی منعه قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم

زید بر تارلایه بنم تصرفنده در دیو عمروک حضورنده معرفت سپاهیله بکره بر مقدار اراضیه مقابله سنده تفویض بکر حتی تفویض ایدوب بش الی سنه عمروک مواجهه سنده بلا نزاع متصرف اولدقده عمرو اول تارلایه بنده ر دیو دعوی ایلسه سموعه اولورمی الجواب اون سنه مرور ایتمیجک اولور یحیی افندی

زید تصرفنده کی تارلاسنک حق تصرفنی معرفت سپاهیله بکره تفویض ایدوب مقابله تفویضنده زید بر مقدار اراضیه الوب فوتا اولسه بعده ورثه دعوای غبن ایدوب ذکر اولنان تارلایه بکر حدّ المغه قادر اولورمی الجواب اولماز لر

قال فی الاختیار اتفق مشایخنا علی انه لو سمع شهود المدعی ان حضوره وسکوته تسع سنین لا تسمع دعواه وان حضر مجلس القاضی وترک المنازعة اقل من عشر سنین لانه ملک الضیاع وجعل سکوته فی هذه الزمان کاقرار ضیاع باع قرار قطعا لاطماع الفاسدة وسدا لباب التدویر وهذا احوط وان کان فی ایراد ان لا تسمع بعد المدعی دعواه وافتی بذلک کان حسنا وان لم یحکم له رای بعض سماهم انه لم یحکم السلطان استحسن سماعها عند التقلید

حاوی الفتاوی

مؤنة عمل العشر علی المستاجر او علی رب الارض خزانة اهل فی العشر

مر تاریخ سبب سن العمارة قبل سبعة اوراق

فضولی باعه ورب الارض ساکت ام یکن سکوته اجازة غایة البیان وتاتی الفصل بناء علی ان من تصرف فی ارض عشر سنین ثبت له حق القرار

زید سپاهیدن تفویض ایدوب تصرف ایدیکی تارلایه بکر بن سنک تفویضنامه سندم اول تارلایه
عمرودن تفویض ایتمشیدم دیو دعوی وزید تفویضنامه ذکر سی تاریخندن مقدم تاریخلی اول تارلایه
تفویضی ایچون ذکره ابراز ایتمکله مضمونی شرعاً ثابت اولمیجی اول تارلایه زید
مجرد ذکره مزبور ایله المغه قادر اولمز ایکواب اولماز

هند متوفانک مستحق طاپو اولان تارلاسنی صاحب ارضندن زید تفویض ایدوب برسنه
تصرف ایتدکده نصکره عمرو دخی اول تارلایه بن سندن مقدم صاحب ارضندن تفویض
ایتدم دیو دعوی ایدوب مقدم تاریخلی برتذکره ابراز ایدوب مضمونه ثابت دکل ایکن بکر حاکم
اول تارلایه عمروه خلاف شرع حکم ایدوب مزبور عمروک یدینه حجت ویرسه
حکم مزبور نافذ وحجت مزبوره معمول بها اولمز ایکواب اولماز

هند متوفانک مستحق طاپو اولان تارلاسنی صاحب ارض عمروه تفویض معتبر ایله تفویض
ایدوب حالا زید عمروه اول تارلایه صاحب ارضندن سن تفویض ایتمزدن مقدم بن تفویض معتبر
ایتدم دیو مجرد مقدم تاریخلی برطاپو نامه ابراز ایتمکله عمرودن مقدم تفویض شرعاً ثابت
بولدیغن اول تارلایه عمروه تصرف ایتدیرمیوب کندی تصرفنه
قادر اولورمی ایکواب اولماز

اوچ نفر سپاهی برتیمارده مشترکاً اولدقلرینه بونلرک ایکیسی برذکر من اوجاغن زیدت
طاپویه ویروب بریسی عمروه طاپویه ویرسه شرعاً اول اوجاق زیدکمی اولور
یوخسه عمروکمی اولور ایکبسنکده اولماز

محلول اولان اراضی امیر تیردن بعضی صاحب ارض اولان سپاهی عمروه تفویض ایدوب
حجت الله قد نصکره یدی سکز سنه عمرو متصرف اولمغله حالا بعض کمسنه لر ظهور ایدوب
ذکر اولنان اراضی بزم ایدی غصب ایلدک دیو عمروه دعوی ایدوب المغه قادر
اولورمی ایکواب اولمازلر تفویض مزبور ثابت اولیجق

زید اراضی امیریه متعلقه دعوا سنده مدعا علیه سنه موافقه ممضی ومختوم برسپاهی تیمکی
ابراز ایدوب لکن اول تیمکک خط وختمی کیمک اولدیغی معلوم اولیوب مضمونه
شاهد دخی اولماسه اول تیمکه عمل اولنمز ایکواب اولماز

زید طاپو ایله تصرف ایدن اولان تارلاسنده صاحب ارض اذنیله کرمدخانه
اتخاذ ایتمه صاحب ارض زیدی منعه قادر
اولورمی ایکواب اولور علی افندی

---

١٣٤ 136

هند تصرف ایتدیکی اولان تارلالرینی اذن سپاهیسیله زیده فراغ ایتدکده نصکره هند فراغ مزبور
صغرم حالنده اولمشیدی دیوب سپاهی حضورنده دعوی ایدوب زید مالغه اولدقده نصکره
فراغ ایتمشیدک دیوب هند انکار ایدوب زید اثبات ایده میوب هند یمین ایتمکله اول
تارلالری زیدک اولدقده نصکره زید فوت اولوب زیدک اوغلی بکر فراغ مزبور هندک
بلوغندن نصکره اولدیغنی موآجهسنده وجه شرعی اوزره اثبات ایدیجک
اول تارلالری هندک المغه قادر اولورمی ایکواب اولور عبد الرحیم

بر تارلایه متصرف اولان زید بلا ولد فوت اولدقده عمرو صاحب ارضندن اول تارلایه
طاپو ایله باکره ویرجک طالب اولوب صاحب ارض عمروه ویرمیوب بشره ویردکده نصکره عمرو
زید اول تارلایه حیاتنده باکره اذن صاحب ارضله فراغ ایتمشیدی دیو
بشردن دعوی ایله مسموعه اولورمی ایکواب اولماز عبد الرحیم

زیدک قدیمی تارلاسی ایجنده موضع معینده عمروک متروکه حق مروری اولمغله یحق مرور ایده
کلمشیکن حالا زید عمروی اول محلدن مرور دن بغیر وجه شرعی منعه قادر اولورمی
ایکواب اولماز بمثله افتی علی افندی فی الخیطان نوع فی الطریق

زید عمروایله مشاعیتاً وزرع متصرف اولدقلری تارلادن حصه سن عمروه شو قدر اوجه
اجرت ایله ایجار ایدوب عمرو دخی استیجار واون سنه دن صنجاوز تصرف ایدوب بهر سنه
اجرت مرقومه یه ویروب تصرف اوزره ایکن فوت اولمغله زید اول حصه سن تصرف
مراد ایتدکده عمروک اول حصه یه مدت مرقومه ده اجاره ایله تصرف ایتدیکی مثبت ایکن
عمروک اوغلی مجرد بابام بدنت بولدم دیو زیده اول حصه یه ویرمامکله
قادر اولورمی ایکواب اولماز یحیی افندی

برقریه نک مالکانه سنه ملکیت اوزره متصرف اولان زید فوت اولوب اولمالکانه
اوغلاری عمرو وبکر وبشر وخالده وقزلری هند وزینبه انتقال ایدوب بعده عمرو
حصه سنی ولیده بیع ایتدکده ولید برایکی سنه اولمالکانه نک محصولنک جمله سنی تغلبا
ضبط ایمه حالا زیدک عمرودن غیری اولان اولاد مذکوره سی اول مالکانه
حصه لرینی ولیده مواجهه سنده بعد الدعوی والاثبات حکم حاکمله اوب ضبط
ایتدکلرندن نصکره ولیدون ایکی سنه ده مزارعلرندن مقبوضی اولان
محصولدن دخی حصه لرینی ولیدون المغه قادر
اولورمی ایکواب مزارعلرینی ولیدون یحیی افندی

اقدم من الاشباه ان فعل القاضی
ان وافق الشرع نفذ والا رد علیه

مر من الاشباه الشیئ المفوض الامین
لا یملکه احدها

تحریر الشرعیه لان البینة والاقرار یکون
مجردا لخط وتزکیه الشهود لیس بشهادة
خیر فی الوقف

تمام طلب انقطعت الخصومة حتی تقوم
البینة فتسمع البینة بعد یمین الخصم
علی ما هو الصحیح وبه نأخذ فی الدعوی

واستیجار ای طلب اجارة شیئ له
منع دعوی الملک المطالب
من دعوی القدر مقتضا

اصله ان ما وجد قدیما یترک علی قدمه

وانما اجارة المقطع ما اقطعه الامام
فانتقل العقارة قاسم بصحتها الاشباه
فی تنبیه قبیل القول فی الدین

رجل باع اقواما دورا قبل استیفاء
الدیون ولم یبع وآثارها ظاهرة فالقاضی
السلطان دیونه عن الغرماء ثم ظهر له
وارث کان علی الغرماء او آثار الدیون
الی الوارث ثانیا لانه لما ظهر الوارث
ظهر انه لم یکن للسلطان حق الوفاء
من نصب الخانیة فی فصل یرد الغاصب

زید زعیمک زعامتی قریه سنک محصولنی قبضنده و محلول اولان نارلالری طاپو ایله
ویرمکه وکیل اولان عمرو آروب محصول زعامتی قبض اوزره ایکن زید زعیم فوت اولوب
بعده اول زعامت آستانه دن کمسنه یه توجیه اولنمین برفاج نارلالری محلول اولوب
عمرو اول نارلالری طاپو ایله بکر وبشره ویرمش اولمغله اول زعامت آستانه دن خالده توجیه
اولندقده خالد کلوب اول زعامتی ضبط ایدوب عمروک اول طاپوسنی طلب ایدوب
بکر آر طاپو ایله ویرمکه قادر اولور می ایجواب اولور یحیی افندی

زید سپاهی تیماری اراضینده محلول اولان نارلایه طاپو ایله عمرو تفویض ایلدکده عسکره
دونوب بن اول نارلایه ساکه موآضعه طریقیله تفویض ایتمشیدم جو عمر وفات
وعوی ایلمسموعه اولور می ایجواب اولماز عبدالرحیم

زید برارض خالیه ده زراعت ایدوب حصاد وقتنده سپاهی ذکر اولنان ارضی سابقا
عمرو طاپویه ویرمشیدم دیوب اثبات ایله فلهٔ ارض مرقومه یه زیدمی قبض ایدر بکر عمرو
زیدک خرجین ویرمز کندیمی قبض ایدر ایجواب زید قبض ایدر

بکرمی برنجی باب مایجوز ومالایجوز بیانندہ در

برقریه ده زید سپاهینک رعایاسندن عمرو آوبنی یعقوب طاشلو جاغنی اوب
آخوریوده براوزبنا ایله حالا بکرمی سنه مرور ایتدکده نصکره بوزمانه ده کک فالی فلان
سابقا عمرو کک ادی برینی عمروه تصرف ایتدرمیوب زید آخوره طاپویه ویرمکه
قادر اولور می ایجواب اولور عمروک دکل ایمش

برقریه اهالیسی اشقیا خوفندن بش سنه یلاقه چقامغله سپاهیسی رسمی تعطیل
ایتمکمز دیو پیلاقی آخوره تفویض ایله تفویضی معتبر
اولور می ایجواب اولماز رسم طلب ایدر

زید معتق متوفانک اولاد ذکوری قالمیوب تصرفنده اولان برلرینک تفویضنه مولای
عمرو طالب ایکن صاحب ارض اولان بکر عمروه ویرمیوب آخره تفویضنه
قادر اولور می ایجواب اولور یحیی افندی

سپاهی اولان زید وعمرو وبکر وبشر علی الاشتراک متصرف اولدقلری تیماردہ
محلول اولان نارلایه خالده تفویض ایتمکلرینه نصکره ایجلرندن زید سپاهی بن
حصه می تفویض ایتمم کندم تصرف ایدرم دیمکه قادر
اولور می ایجواب اولماز یحیی افندی

زید وعمرو وبکر علی الاشتراک متصرف اولدقلری برآو زرنت قدیمدن اشلی اولمیوه اغاجلرینی
وعلی الاشتراک تصرف مرآدایتدکلرنده ایجلرندن زید رأسی اولمیوب بن مستقلا
تصرف ایدرم دیمکه قادر اولور می ایجواب اولماز یحیی افندی

زید تصرفنده اولان نارلاسنی عمروه برمقدار آراضی بدل مقابله سنده تفویض عمرو دخی تفویض اولنن
تصرف وزرعت وعشر محصولنی صاحب ارضه اداایدوب بعده زید بلاولد فوت اولدقده صاحب
ارض بن عمروک تصرفنه اذن ویرمادم دیوب الی سنه عشر المشیکن آخره
طاپو ایله ویرمکه قادر اولور می ایجواب اذن ویرمیجک اولور یحیی افندی

بلاولد ذکر فوت اولان زیدک نارلاسی مسمی طاپو اولدقده زیدک لابوین ارقرندآشی عمرو
صغیرک وصیسی بکر اول نارلایه عمرو ایچون رسم طاپوی مثلیله الیور مکمنافع اولمغله
صغیرک مالندن صغیر ایچون طاپو ایله الیور مکه قادر
اولور می ایجواب اولور یحیی افندی

زید تصرفنده اولان برقطعه نارلاسنک حق تصرفنی معرفت صاحب ارضدن عمروه تفویض
ایتدکده اول نارلانک ایچنده غدایه نابتا اولان اشجار مثمره وغیر مثمره دن غیری ذکر
تفویض مذکور ده داخل اولور می ایجواب اولور یحیی افندی

زید سپاهی تیماری وافلنده غدایه نابت اولان بلاموده وجوزاغاجلرینی عمروه طاپو ایله
ویروب بعده زید معزول اولوب یرینه بکر سپاهی اولدقده بکر عمروه اول اغاجلری
بندن طاپو ایله آل واتا آخره ویرمیرم دیمکه قادر
اولور می ایجواب اولور یحیی افندی

زیدک تصرفنده اولان نارلا اوزرنده واقع اولوب عمروک ملکی اولان موده اشجارینی بکر عمروه
اشتراو ضبط ایتدکده زید مجرد تضییق ایچون بکره اشجار مرقومه یی قلع وتقریغ ایله دیمکه
قادر اولور می ایجواب حق قراری وارمیه اولماز یحیی افندی

غارسی نامعلوم اولان طریق عام اوزرنده واقع ونابت شجری زید قطع ایدوب اودون
ایله حالا ابن بیت المال اولان عمرو ذکر اولنان اودون بیت المال عائد در یحو
زیدک یدندن المغه قادر اولور می ایجواب اولور یحیی افندی

زیدک تصرفنده اولان نارلا ایچنده واقع اشجار عمروک ملکی اولوب ذکر اولنان نارلایه زید مداخلت
ایتدکده اشجارک دیبلرینی سورمکله کوکلرینه ضرری اولسه عمرو زیدی اول اشجارک دیبلرینی
سورمکدن منعه قادر اولور می ایجواب اولور یحیی افندی

اذا مات الموکل بطلت الوکالة
مرده وکالت باطل اولور

مرتبه ثانیه قبل سنة اوراق من الکتابة

مرتبه ثالثه قبل سنة اوراق من الکتابة

مرتبه رابعه قبل سنة اوراق من الکتابة

حتی لو کان تفویضه بغیر اذنه لا یعتبر
لکونه نائبا عن السلطان فی ذلک
صرح فی الذخیرة

الا صل ان الشجرة اذا لم یعرف لها
غارس ولا مالک اثاثه بحکم بالارض
عمادیه

وفی البنایع استاجر کرما فیها اشجار مثمرة
وغیر مثمرة یجوز نانیا فی الاجارة

بلا ولد ذکر فوت اولان زیدک ایجنده اکنی اولان نارلاسی سنی طاپو اولدقده صاحب ارض
دخی عمرده طاپو ایله ویروکده ورثه زید عمرده حصاد وقتنده ورثه مزبوره طورمیوب اجرت
ویروب طورسون دیرلر ایکن عمرو راضی اولمیوب ورثه یه اکنلری کوک ایکن
قالدرمغه قادر اولورمی ایکواب اولماز یحیی افندی

زید متصرف اولدیغی نارلاسنی زرع ایدوب بعده حصاد اولمدین بلا ولد وفات
ایتمکله سپاهی اول نارلایه طاپو ایله عمرده ویروکده اول نارلاده اولان
زیدک زرعی ورثه یه انتقال ایدرمی ایکواب ایدر یحیی افندی

هند طاپو ایله تصرفنده اولان نارلاسنه القاربندرایتدکده نصکره بلا ولد ذکر فوت
اولوب صاحب ارض اول نارلایه بکره تفویض ایتدکده نصکره هندک ورثه سی مزبوره
نارلادن قالدیروقده بکر اجرت ارض دیو ورثه دن برشنه المغه
قادر اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم افندی

هند فوت اولوب تصرفنده اولان نارلالر مستحق طاپو اولدقده هندک اول نارلالرنک
ایکی قطعه نارلاسنی سپاهیدن طاپو ایله زید الوب اوج درت قطعه سنی عمرو المش اول حالا
عمرو زید هندک نارلالرینک جوغنی بن الدم سنک الدیغک نارلالری دخی الوم چو
زیدک ویرد یکی رسم طاپویه ویروب اول یکی نارلالری زیدک یدندن
المغه قادر اولورمی ایکواب اولماز یحیی افندی

زیدک برقریه داخلنده ملکنه اشجاری اولان باغچه سی وفاتنده نصکره اوغلاری عمرو وبکره
انتقال ایدوب مشاعیتلرنده اوزره متصرف اولرایکن حالا عمرو وفات ایتمکله بکر حصه اوارث اولدیغی
جهتله اول باغچه یه مستقلا ضبط مراد ایتدکده سپاهی راضی اولمیوب بر بنک نصفنی
مستحق طاپو اولمشدر دیو ضبطه قادر اولورمی ایکواب اولماز یحیی افندی

زید فوت اولوب حامل زوجه سی هندی ترک ایتدکده زیدک زوجه سی هند
وضع حمل ایتدین نارلالرین صاحب ارض طاپو ایله ویرمکه قادر
اولورمی ایکواب اولماز یحیی افندی

زید وعمرو وبکرک شرکت اوزره بدلرینه اولان نارلالرنده زید وعمرو زراعتایدوب
برسنه خالی قوملرایکن سپاهیسی بشر بکره مجرد سن زراعت ایتمزسک سنک حقی حصه ک
وآرد رچو بکرک حصه سی مقابلیسنده تکرار عشر ورسم طلبنه قادر اولورمی
ایکواب حصه سی معطله اولمیجی اولماز یحیی افندی

زید متوفانک نارلاسنی زوجه سی هند حامل ایکن عمرو صاحب ارضدن طاپو ایله الدقده نصکره
زیدک هندن متولده اولان قزی زینبک وصیسی بکر مذکور نارلایه تفویض ایدوب قبض
وتصرف ایتدین بشره تفویض ایدوب بشر دخی قبض وتصرف ایتدین زینب مذکوره
فوت اولوب نارلالری عمروک یدنده قالسه حالا بشر اول نارلایا بکه تفویض اولندی
دیو عمروک الندن المغه قادر اولورمی ایکواب بشرک تفویضی
اذن صاحب ارضله اولماز یه اولماز

زید فوت اولوب زوجه سی هند حاملی ترک ایتدکده صاحب ارض زیدک
نارلالرینی زیدک قزقرداشی زینبه طاپو ایله ویروکده نصکره هند انقضا عدتله
افرار ایتدین سکزای مرور نده هند براوغلان طوغوروب بعده اوچ کون
مرور نده اول اوغلان فوت اولوب والده سی هندی ترک ایله
هند اول نارلالری اوغلنک محاللندن طاپو لامغه
قادره اولورمی ایکواب امر عالی ایله اولور عبدالرحیم

زیدک نارلاسنک برمقداری عمروک نارلاسنک اوزرینه یقلوب عمروک برمقدار
برین قبلاسه زید عمروک نارلاسی اوزرینه یقلان طبراغی عمروک اجازتی یوغیکن
زراعته قادر اولورمی ایکواب اولماز یحیی افندی

زید نارلاسنی نطس ایدوب تخم اکدین بلا ولد فوت اولوب صاحب ارض دخی
اول نارلایه طاپو ایله عمرده ویروب عمرو دخی تصرف وزراعت مراد ایتدکده
زیدک ورثه سی مجرد بو نارلایه مور ثمز زید نطس ایتمکله بو سنه بزتخم اکوب
محصولی بز الالم بعده سن تصرف وزراعت ایله جوب عمروی زراعتدن
منعه قادر اولورلرمی ایکواب اولماز لر یحیی افندی

هند قزقرداشی زینب ایله بشتراک اوزره تصرفلرنده اولان نارلالری بش سنه
مستقله زراعت ایله حالا زینب اول نارلالری بندخی بش سنه مستقله تصرف
ایدرین دیمکه قادره اولورمی ایکواب اولماز یحیی افندی

برتیماره متصرف اولان زید سپاهی فوت اولوب تیمار مزبور آخره توجیه اولنجه
مستحق طاپو اولان نارلالری ابن بیت المال ضبط ایدوب طاپو ایله ویرمکه
قادر اولورمی بوخصه توجیه اولنان سپاهی دیرلر ایکواب
امر سلطانیه منوطدر عبدالرحیم افندی

رجل استاجر ارضا فزرع فیها ثم مات المستاجر قبل انقضاء مدة الاجارة کان علی ورثته ما بقی من الاجارة الی تمام الزرع لان الاجارة لا تنفسخ بالموت بخلاف الاعذار وکذا لو مات المؤاجر وبقی المستاجر یبقی الاجارة الی ان یدرک الزرع فان انقضت الاجارة والزرع بقل فی القیاس یؤمر بقلع الزرع وفی الاستحسان یقال له ان شئت فاقلع الزرع فی الحال وان شئت فاترکه فی الارض الی ان یدرک وعلیک لصاحب الارض اجر مثل الارض من حین الاجارة بحصته من المسمی

وقد سبق من الجزء ما یناسبه من قوله ینبغی فی بدو الزرعة وقفا للحضر

وعلی هذا لو ان رجلا باع بیتا من رجل فی سفل البیت بئر ماء لا حق لصاحب البیت فی ماء البئر ولا فی الطریق الی البئر وان کان البائع باع الطریق مع البیت لان الطریق لا یدخل فی البیع الا بذکره وکذلک لو باع بیتا فیه بئر ماء لا حق له فی ماء البئر ولا فی الطریق الی البئر وان کان البائع باع الطریق مع البیت لان الطریق لا یدخل فی البیع الا بذکره وکذلک لو باع بیتا فیه بئر ماء لا حق له فی ماء البئر ولا فی الطریق الی البئر وان کان البائع باع الطریق مع البیت لان الطریق لا یدخل فی البیع الا بذکره

بهنده نارلاسی زیده النمش غروش بدل مقابله سنده اذن صاحب ارضله فراغ
وتفویض بعده النمش غروشی زیدون طلب ایتدکده زید بهنده بنم سنك زوجك
عمرو ذمتنده شو قدر اقچه حقم وآر در مبلغ مزبوری اکه طوتارم دیوب
بهنده ویرماکله قادر اولورمی الجواب اولماز

بلا ولد ذکر فوت اولان زیدك نارلاسی سختی طاپو اولدقده نارلا ایجنده زیدك ملکی اولمغله
اشجاری زیدك حصراو آرثه سی قزمی بهنده انتقال ایلدکده بهنده اول نارلایه تفویضدن
امتناع واسقاط ایتمکله صاحب ارض اجانبدن عمروه تفویض ایله اول اشجارك والدی
عمروك اکسنه ضرر ایتمکله شد ایله دفع ضرر ممکن اولمایجون بهنده اول
والدی قطع ایتدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

برقریه اراضیسنده برمقدار نارلاره زید متصرف ایکن زیدك اوغلی عمرو اول قریه یه سپاهی
اولوب بعده زید فوت اولوب عمروی ترك ایتدکده عمرو اول نارلاری ضبط ایله اهالی قریه
قریه سپاهیسی نارلاره تصرف ایتمك جائز وکلدر اول نارلاری زیدك محلولندن بزه
طاپوی مثلیله تفویض ایله دیو جبرا قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم

زید تصرف فنده اولان نارلالرینی اذن سپاهیله اوغلنك اوغلی عمروه مجانا فراغ
ایدوب بعده زید بلا ولد فوت اولسه حالا سپاهی زیدك فراغنی طوتمام دیوب
اول نارلاری زیدك محلولندن طاپو ایله ویرمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم

زیدك طاپو ایله تصرف فنده اولان اشجاری عمرو قطع مراد ایتدکده زید عمروی قطعدن
منعه قادر اولورمی الجواب اولور عبدالرحیم افندی

زید عمرو سپاهینك تیماری اراضیسنده محلول اولان برمقدار نارلالری
طاپولدیدن برقاچ سنه عمروك اوغیله زراعت ایدوب عمروه عشرنه ویرمش اولسه
حالا عمرو زیدك طاپولدیدن زراعت ایتمیدیکچون نقصاً ارض نامنه نسنه
المغه قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم افندی

لب دریاده برملك منزله متصرف اولان زید دریادن برمقدار بری فضولا ملك
طبرلغیله طولدروب عرصه ایدوب منزلنه الحاق ایتمکله زید بلا ولد فوت اولدقده
قریه سی سپاهیسی اول بری بلا امر سلطانه ورثه یه ضبط ایدرمیوب
طاپو ایله ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم

زیدك طاپولی نارلاسی ایجنده عمروك ملك میوه اشجاری اولسه زید عمروه اشجارك
نارلامده اکسنه ضرر ایدرجون اشجاری قلع ایتدرمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم

زید سپاهینك تیماری اهالیسنه عمر وفوت اولوب زید عمروك نارلاسی اولدیغنی بلوب
لکن نه محلده اولدیغنی وحدودینی ومقدارینی بلمیوب بشر وخی بلمز ایکن عمروك نارلاسی ایجنی
بیجن ودوندرمیاکه تفویض ایله دیوب سپاهی ضبطنه ایله جون بشر ضبطنه ویرمیوب
بشردن برمقدار اقچه الدقده عسکره بشر تفویض مزبوره بنا عمروك اون بش دونم
برنارلاسنی ضبط ایله سپاهی الدیغی اقچه یه بشره ویروب عمروك نارلاسنی
استدیکنه تفویضه قادر اولورمی الجواب اولور عبدالرحیم

زید سپاهینك تیماری طبرآغنده اولان برلری عمرو سپاهیسنه تفویض ایتدین
بکرمی سنه ضبط وتصرف ایله زید وافقا اولوب اول برلری ضبط وطاپو ایله
تفویض مراد ایتدکده عمرو بوقدر سنه در تصرفم وار در جون منعه
قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم افندی

زید نارلاسنی برمقدار اقچه بدل مقابله سنده اذن صاحب ارضله عمروه فراغ
ایتدکده عسکره اول نارلاره اولماز زیدك ملك جوزا خاجلرینی وخی تفویض مزبوره دخل
اولور جون ضبط مراد ایتدکده زیدین اشجاری وبرمدم دیو عمروی
منعه قادر اولورمی الجواب اولور عبدالرحیم

زید طاپو ایله تصرفنده اولان برلرندن حاصل اولان محصولدن سپاهی اولنلره صورت
دفتر قانیده بهر سنه عشر بدلی یوز اللی اقچه یه بین اولمغله زید بهر سنه مقطوع مزبوری
سپاهی اولنلره ویرر کن حالا سپاهی اولان عمرو مقطوع مزبوره قناعت ایتمیوب
زیاده طلبنه قادر اولورمی الجواب مقاطعه قدیم جمله
بلا امر تغییر اولماز حکذا عبدالرحیم

زید سپاهیدن طاپولدیغی برك برمقدار یرینی زراعت ایدوب وبرمقدار یرینی
قرنداشی عمرو زراعت ایدوب بهر سنه سپاهی یه عشرین ویره کلوب یدی سنه
تصرف ایلدکده عسکره زید جمله برلری بن طاپولدم دیو عمروون برلری المغه
قادر اولورمی الجواب اولور قرنداشی عاریت
طریقیله تصرف ایدر ایتدیسه

زید بر قریه یه تلبیس برآنکه بر عمارته وقف یازدرسه ضبط ایله تلبیس ایدیکی معلوم
اولدقده نصکره المنوب میری ایچون ضبط المنوب یاخود که عمارت مزبوراوقافدنک
اول قریه دن زیاده رواید یاولیجی کرسته سی میری ایچون
المنق جائزاولورمی الجواب اولور

ایکی قریه یاپیلنده واقع برلرایچون اطرافنده اولان قریه لرک اهالیسی زراعت ایتمیوب
اوتلاق اولمق اوزره اتفاق ایدوب وحجت ایتدکلرنده نصکره بعض اهل قریه کندی سنورلری
داخلنده اولوب فراغ مزبوره دن برمیل بعید اولانلر برلرینی اوزن سپاهیله احیا ایدوب
زراعت ایتمک استدکده قریه اخری خلقی کندی سنورلرنده وکل ایکی بحجت
حجت واردرچه منعه قادراولورمی الجواب اولمازلر

برقصبه ده باج وبازاری ملتزمی اولان زید النزامنده داخل اولیاً برقطعه ارض
خالیه یه طاپویه ویرمکه قادراولورمی الجواب اولماز
بوصورتده قطعه مزبوره یه صاحب ارض بکره طاپویه ویردکده حاکم عمرو سندن
مقدم الدی ویوبکره ضبط ایدرمیوب عمرده حکم ایله حکمی نافذ
اولورمی الجواب اولماز

زیدک ارض میریده اکلمش بسته سنده بکرعمروی عمدًا الت جارحه ایله قتل ایلیوب
ولی قتیل حاضراولوب بکری فی الحال طوتسه قاتل معلوم ومأخوذ ایکن زیده برنسنه
لازم اولورمی الجواب اولماز خصم بکراولور
وحق اکه تعلق ایدر

ارض میری اوزرینه وکلن برباغچه ده بکجیسی مقتول بولنوب قاتلی معلوم اولماسه
ویتی متصرف اولان زیده می دوشر بوحجت جوازنده اولان باغلر تصرف ایدنلره می
دوشر الجواب زید وجارلرینک ملکلری چیفلریدر ویتی چیفلره متعلق اولماز
ارضه متعلق اولور رقبه ارض بیت المال کدر ویتی بیت المال
دوشر زیده وجارلرینه دوشمز

اهل ظلم وایل تلبیس اولمق اوزره معروف اولان زید سپاهی تیماری اولان قریه فلانک
بیوجه تارلالرین جبرًا الوب کندی تارلالرینه الحاق ایدوب متصرف ایکن فوت اولدقده
برینه سپاهی اولان عمرو زمانندهبری طاپونامه وحجتلری موجبنجه
تارلالری المغه قادراولورلرمی الجواب اولورلر

زیدک تیماری اراضیسنده اولمق اوزره فدیمدن ضبط اولنان اراضی یه زید ضبط
اوزره ایکن قریبنده اولان خاصک ضابطی عمرو زیت مجردا اول اراضی سنک برآت
وصورت دفترکده مفیده اولمامغله بن خاصک اراضیسندندر
دیو ضبط ایدرم دیمکه قادراولورمی الجواب اولماز

زیدک برآنله متصرف اولدیغی تیماردهشهریکی اولان عمرو اول تیمارطیرانغنده طاپولی تارلاره
متصرف ایکن عمرو بلاولدفوت اولوب عمروک حصه سی برآنله زیده توجیه اولمغله زید اول
تارلالری ضبط وایجارمراد ایتدکده امن بیت المال تارلالری بن ضبط ایدرم دیو
زیدی بغیروجه منعه قادراولورمی الجواب اولماز

زید طاپوایله تصرف فنده اولان تارلایه ملک تخمینی زرع ایتدکده نصکره نابت اولوب
بشل حمن ایکن بلاولدفوت اولوب ورثه سی اکنی ضبط مرآد ایتدکلرنده صاحب ارض
مجرد زید حصاد ادراک ایتدین فوت اولمغله اکنی بن ضبط ایدرم
دیمکه قادراولورمی الجواب اولماز علی فندی

زیدک بری ارض میری وکرومی ملک باغنک کرومی قویوب عرصه صرف فالدقدنصکره
بری اذن صاحب ارضله زیدک تصرف فنده اولمامغله صاحب ارض اول بری طاپوایله عمروه
تفویض ایدوب عمرو دخی کروم غرس ایدوب باغ ایتدکده نصکره زید فوت اولسه
زیدک اوغلی بکر مجرد اول باغ بری مقدمابابام تصرف فنده ایدی دیو
باغه مداخله یه قادراولورمی الجواب اولماز

بکری ایکنجی باب طاپونامه وتمسک ضایع اولسی احکامی
ومقاسولی سلفی اولان متولینک تمسکنه وفعل ایتمی وبعد الفراغ
قبل قبض البدل فارغ ومفروغ له ضرریسی فوت اولسی بیانندهدر

زید تصرف فنده اولان ایکی قطعه تارلالرینک حق تصرفنی اذن صاحب ارضله برمقدار
اقچه مقابلنده هنده تفویض وتسلیم ایلیوب زیده مقابله تفویضدن نسمیه
اولنان مبلغی هنده المغه قادراولورمی الجواب اولور
بوصورتده هنده بدل تفویض اولان مبلغی ایفا ایتدین اول تارلالری صاحب ارض
اذنیله برمقدار اقچه مبلغ مقابلنده عمروه تفویض وتسلیم ایلسه زیده بدل تفویض
مذکوری هنده طلب ایتمیوب تارلالری عمروه دن المغه
قادراولورمی الجواب اولماز

مرّ ما یناسبه قبیل ثمانیة وراق
من انکر ما فی کتاب النفسة ح

زید متصرفنده اولان برقاج قطعه تارلانسنی معرفت سپاهیله اون بیک اقچه بدل
مقابله سنده عمرو تفویض ایدوب دخی تفویض ایدوب بش سنه اعشار و رسومن
صاحب ارضه ویرمکدن متصرکه اون بیک اقچه دکمرایمش دیو اول تارلالری زیدک
اوزرینه رد ایله بدل نامنه ویردیکی اون بیک اقچه یی بدندن استرداد
واخذه قادر اولورمی الجواب اولمازلر بحیی افندی

زید متصرف اولدیغی تارلانسنی عمرو یه برمقدار اقچه بدل مقابله سنده اذن صاحب
ارضله تفویض عمرو دخی تفویض ایدوب بعده عمرو اول بدلی طلب ایندکده
عمرو دیرمکه قادر اولورمی الجواب اولور بحیی افندی

زید سپاهی تیماری طیرآغنده طاپویه مستحق اولان تارلایه عمرو یه برمقدار اقچه
بدل مقابله سنده تفویض عمرو دخی تفویض و بدل تفویضدک برمقدار یینی زیده
ویروب برمقدار یینی ویرمدین زید فوت اولدقده ورثه سی
اول باقی یه عمرودن طلب ایدوب المغه قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر بحیی افندی

زید متصرفنده اولان تارلانسنی عمرو یه برمقدار اقچه بدل مقابله سنده تفویض
عمرو دخی تفویض ایدوب بعده صاحب ارض اولان بکر دن اذن تمسکی ایچون
برمقدار اقچه ویروب تمسک و اذن استدکده بکر رضا ایدوب زیده
ویردیکک بدل تفویضدک عشرنی ویرماینجه تمسک ویرمم دیمکه
قادر اولورمی الجواب اولماز بحیی افندی

زید متصرفنده اولان برقطعه تارلانسنک حق تصرفنی صاحب ارض معرفتیله عمرو یه
فرق بیک اقچه یه تفویض ایدوب اونوزیدی بیک اقچه سنی قبض
ایندکده متصرکه اوجیک اقچه لک انجو وار ایدوب فرق بیک اقچه یه بالتمام الدم
دیو حجت ویروب لکن انجو عروک یدنده قالسه زید ذکر اولنان اوجیک
اقچه یه عمرودن طلب ایدوب المغه قادر اولورمی الجواب اولور

وجه مزبور اوزره ثابت ایسه
زید تارلانسنی شو قدر اقچه بدل مقابله سنده عمرو یه اذن صاحب ارضله فراغ
وتفویض ایدوب بدلنی المادین زید فوت اولسه ورثه سی بدل مزبورکی
عمرودن المغه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر عبد الرحیم

صاحب الارض مامور باه اذن تملیس
ویهم متناع من معارضه آخر

زید تارلانسنی عمرو یه اون سپاهیله شو قدر اقچه بدل مقابله سنده فراغ وتفویض ایدوب
بدلنی المادین زید فوت اولوب اوغلان یتی ترکه ایله طالب زیدک اوغلاری بدل مزبوری
المیوب تارلایه المغه قادر اولورمی الجواب اولمازلر عبد الرحیم

زید سپاهی تیماری طیرآغنده محلول اولان تارلالری شو قدر اقچه رسم طاپو ایله عمرو یه تفویض
ویدنه تمسک ویروب طاپوسنی المادین زید فوت اولسه طالب زیدک ورثه سی رسم طاپو اولان
اول مقدار اقچه یه عمرودن طلب ایدوب المغه قادر اولورمی الجواب اولمازلر عبد الرحیم

زید متصرفنده اولان تارلالرینی اذن صاحب ارضله عمرو یه فراغ ایدوب لکن عمرو سپاهیدن فراغ مزبوره
تمسک المیسه بعده زید بلا ولد فوت اولدقده سپاهی تمسک النماوی دیو اول تارلالرکی
زیدک محلولندن طاپو ایله ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

زید سپاهی تیماری قریه سنده محلول اولان تارلالری عمرو یه طاپو ایله تفویض ایلدکده متصرکه
رسم طاپو یی المادین زید فوت اولمش اولسه طالب زیدک اوغلی بکر رسم
طاپو یی عمرودن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید تیماری قریه سنده محلول اولان تارلایه عمرو یه شو قدر اقچه رسم طاپو ایله
ویروب بعده زید مبلغ مزبوری عمرودن المادین زید معزول اولوب برینه بکر
سپاهی اولسه طالب زید مبلغ مزبوری عمرودن طلب واخذه
قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم

زید وعمرو کک اشتراکی اوزره متصرف اولدقلری تیمارلرینی تمسک ایدوب محلول اولان تارلالرکی
زید عمرو کک اوذنیله شو قدر اقچه رسم طاپو ایله بکره تفویض ایدوب مبلغ مزبوری بکردن
اخذ ایسه طالب عمرو مبلغ مزبوری حصه سن زیدن المغه قادر
اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم

برتارلا اوندک طاپو ایله متصرفنده ایدیکی ثابت ایکن صاحب ارض یدکده طاپو مذکوره یه
بوقدر جو اخذه ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید طاپو ایله متصرفنده اولان تارلانسنی وآمادی عمرو یه مجانا اذن صاحب ارضله فراغ
وتفویض عمرو دخی بعد التفویض اول تارلایه ضبط وزراعت وزرعه ایکن اول تارلانک
طاپو تمسکی برطرف بقبله ضایع اولسه طالب صاحب ارض اول تارلا طاپو ایله عمرو کک متصرفنده اولدیغی
ثابت وظاهر ایکن مجرد یدکده طاپو تمسکی یوقدر جو اول تارلایه عمرو دن اولوب تفویض
تفویض ایدرم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

وانظره بعقد علیه ولا یعمل به
منا خیریه

ینوشه کلکی

زید سپاهی تیماری طبرآغنده محلول اولان تارلالری عمرده وآرزراعت ایله دیوانون
ویرمکله عمرو دخی اول تارلالری اون سنه زراعت ایدوب عشرین زیده ویرد کدنصکره
زید اول تارلالری طاپوایله ویرمدین معزول اولوب بر بنه بکر سپاهی اولدقده
بکر اول تارلالری عمرودن الوب طاپوایله ویرمکه قادر اولورمی
ایجواب عمرو طاپوایله المادیسه اولور عبدالرحیم

زید سپاهی تیماری اراضیسنده واقع عشر محصول النان تارلالری محلول اولدقده
سنه وه برمقدارآرافیه مقاطعه تقدیریله بایلاق اولمق اوزره عمرده تفویض ایدوب عمرو دخی
اوچ ورت سنه ضبط وتصرف ایدوب بعده زید معزول اولوب بر بنه بکر سپاهی اولدقده بکر
عمرده اول تارلالری زراعت ایله باکه عشر حاصل اولسون والاتسلیم الوب آخر
طاپوایله ویرمدیکمه قادر اولورمی ایجواب اولور کذا

بر قریه اراضیسنده برمقدار طاپولی تارلایه متصرف اولان زید اول مقدار تارلایه قریه
مزبوره نک سپاهیسی اولان عمرده برمقدارآرافیه مقابله سنده فارغ اولدقده زید بلاولد
فوت اولوب بعده عمرو دخی فوت اولمغله تیماری اوغلی بکره توجیه اولنجه اول قریه مزبوره نک
اهالیسندن بعض کسنه لر اول تارلایه طاپوی مثلیله تفویضه طالب اولمکین بکر انکره تفویض
ایتیوب مجرد زید متوفی بابام عمرده وجه محرر اوزره فراغ ایتمکله بن ضبط
وزراعت ایدرین دیمکه قادر اولورمی ایجواب اولماز عبدالرحیم

بکرمی اوجنجی باب لوآزم چفتلک بیانندہ در اوله
درت فصل اوزرینه در فصل اول مرعی اوزرینه بنا
وتغلبا ضبط وقبوض کزدرمک کرک مرعی وکرک تارلا اوله

برقصبه خلقی کندی مرعی لرینه وصوآتلرینه قناعت ایتیوب موآشیلرینه قریبده اولان
قریه نک قدیملرندن کندولرینه مخصوص اولان مرعی لرینی وصوآتلرینی ومزرعه لرینی چکندوب
کللی ضرر ایله لر قریه خلقی مرعالرندن وصوآتلرندن قصبه خلقنک طوآرلرینی شرعاً منعه
قادر اولورلرمی ایجواب قریه نک مرعاسی وصوآدی ملک اولماز
مزرعه لرینه ارسال ایتدرمکه قادر اولورلر

زید قوطن ایتدیکی قریه دن اراضی زراعت ایدوب صاحب ارضه عشر ورسم ویرکن
اهالی قریه زیدک دوآب وموآشیسنی اول قریه نک مرعاسنده بغیروجه شرعی
بورنمکه قادر اولورلرمی ایجواب اولماز لر

برقریه اهالیسنک قدیمدن اباعن جد متصرف اولدقلری مرعالرینی قریه اخری اهلی فضولی
اون بش سنه تصرف ایله لرعسکره قریه اولی اهالیسنک مستقلا بیلا قلری ایدیکی معروف
ومتواتر اولیجی قریه اولی اهلی قریه اخری اهالیسنی شرعاً منعه
قادر اولورلرمی ایجواب اولورلر

برقریه اهالیسنک اوتلاق ومرعالرنده قریه اخری اهالیسی قدیمدن قیونلرینی وصغارینی سائر
انواع مضرلری اولسه قریه اخری اهالیسی قدیمدن قیونلرینی وحیوآتلرینی اوتلاتدیرمن مرعالری
اولدیغنی اثبات ایتمکله قادر اولمادقلری تقدیرجه قدیمدن مرعالری اولدیغنی
اثبات ایدنلرشرعاً منعه قادر اولورلرمی ایجواب اولورلر

صاحب ارض اولان زید برقریه اهالیسنک قدیمدن مرعالری اولان یری طاپوایله
وبرمکه قادر اولورمی ایجواب اولماز

برقریه اهالیسنک حیوآتلری رعی اولنمق اوزره اول قریه اراضیسندن برمقداری
ایچون شرعاً برحد معین وآرمیدر یوخسه هرقریه وه قدیمدن نمقدآرارآضی
مرعالق اوزره اعداد اولنوب تصرف اولنه کلدیسه اول قریه نک
مرعاسی اولمقدآرمیدر ایجواب شق ثانیدر عبدالرحیم

برقریه اهالیسنک مرعای قدیملرندن اولان برک برمقدارینی قریه مزبوره
سپاهیسی زید زراعت ایدرایسه اهالی زیدی زراعتدن
منعه قادر اولورلرمی ایجواب اولورلر علی افندی

برقریه اهالیسنک مرعای قدیملرندن اولان برک برمقدارینی بلده مزبوره
اهالیسندن زید زراعت ایدرایسه سائر اهالی زیدی زراعتدن
منعه قادر اولورلرمی ایجواب اولورلر علی افندی

برقریه اهالیسی قریه اخری اهالیسندن برفاج کسنه لره قریه اولانک مرعاسنده حیوآتلرینی
کزدروب اوتلاتمغه اذن ویرملریله اول کسنه لرضرر شوقدر اجاله الدقدنصکره قریه اولی
ضابطی زید بن قریه ضابطی اولمغله اول اجنبیم اولمش اولورچون مبلغ مزبوری قریه اولی
اهالیسندن تغلبا ایسه اهالی مزبوره مبلغ مزبوری زید دن استرداده
قادر اولورلرمی ایجواب اولورلر علی افندی

برقریه اهالیسنک مرعای قدیملرندن اولان برک برمقدارینی اهالیسندن برفاج کسنه لر
عمرده بیع ایتسه لربیع مزبور صحیح اولورمی ایجواب اولماز علی افندی

قالرمی هی ارض ترکت من زمان الفتح بلا رسم مهملة لا تضیع واو تحرس وتتصرف وجهاتها من الوجوه الشرعیة بن ترکه اه جامل المرعی حموی شی منلا خدادادی

لیس لاحد من المسلمین اخذ مال احد بغیر سبب شرعی کذا فی الفتح القدیر وباقی المسئلة بعلم مما مر فی الاشباه من الفصول فی بعجزة المفتی فتامل ولیتنبه لما یقع کثیرا فی هذه الاعصار من التعدی علی اراضی القری والبلاد بالزراعة الفاسدة من غیر سبب وان کان

ولا یجوز بیع المرعی ولا اجارتها والمراد الکلاء لا مرقبل اوان قطعه فی البیع الفاسد من الهدایة

وفی الاشباه الضرر یزال لقوله علیه السلام لا ضرر ولا ضرار

ان الموضع الذی ینتهی الیه صوت فناء العمران وهم امق بالتدبیر فیه لرعی دوابهم الا تری انه لیس لاحد ان یحمی ذلک الموضع بغیر رضاهم من البسوط السرخسی

زید بر قریه اهالیسنک مرعای قدیملرندن تغلبا اغل بنا واحداث ایدوب
اهالی یه ضرری اولسه اهالی زید بنا سنی قلع ایتدرمکه قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر علی افندی

بر قریه اهالیسنک مخصوص ومعین اولان مرعالرندن بر مقدار یرینی برقاج کمسنه لر
تغلبا ضبط واوزرینه بعض ابنیه بنا واحداث ایلسه لرحالا اهالی قریه مزبوره احداث
ایتدکلری بنالرینی اول کمسنه لره قلع ایتدیروب مرعالرندن اولمق
اوزره ضبطه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر علی افندی

زید بر قریه اهالیسنک مرعای قدیملرندن بر مقدار یرعرصه اوزرینه کروم غرس ایدوب
قریه مزبور اهالیسنه ضرری اولسه اهالی زیده کرومنی قلع ایتدرمکه
قادر اولورلرمی الجواب اولورلر علی افندی

زید بر محله اهالیسنک مرعای قدیملرندن بر مقدار یری تغلبا ضبط واشجار غرس ایدوب
باغچه اینمک ایله اهالی یه ضرری اولسه اهالی زیده اشجارینی قلع ایتدیروب
اول یری مرعی اولمق اوزره ضبطه قادر اولورلرمی الجواب اولورلر علی افندی

بر قریه خلقی طوارلرینی بورنمک ایچون بر مقدار ارض میریه یه سپاهیندن طاپو ایله
الا قدیمکره ارض مذکوره یه چیلرنده تقسیم ایلسه لر غالبا اول خلقدن زید
ارض مذکوره دن کندی حصه سنی باغچه اینمک استیجک باقی قریه خلقی
حصه مرقومه یه باغچه ایتدرمامک اللرندن کلورمی الجواب
کلورکه مرعادر فیه شبهه فلیتأمل

بر قریه خلقی سپاهی ارضندن اولان مرعالرینی اتفاقله یکه سپاهی اونیله مزرعه
اینمک اسمله ایجارلرندن عمر وراضی اولیوب قریه خلقینی منع اینمک
اسمله شرعا مزرعه ایدرلرمی الجواب ایده مزلر

بر قریه دن زید وعمرو اول قریه نک قدیمی مرعالرندن بر مقدار یری تغلبا سورروب
زراعت ایلسه لرحالا اهالی قریه یه اول مرعالرنده دوآب وسواشیلرینه
رعیدن منعه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

بر قریه ده الی سنه دن متجاوز زراعت اولنوب صاحب ارضه عشر ویرلمکله اراضی عالی
اهالی قریه قدیملرندن مرعی ایدی حیث زراعت ایدلری زراعتندن منع اینمکه قادر
اولورلرمی الجواب بلا ثبوت شرعی اولمازلر

برقریه اهالیسنک زید قریه مزبوره نک مرعای قدیمنده بنا احداث ایدوب
سائر اهالی یه ضرری اولسه سائر اهالی زید بنا سنی قلع ایتدرمک مرادایدنلرده
زید بن قریه مزبوره سپاهیسنک اونیله بنا ایلدم حیث سائر اهالی یه
دفعه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر علی افندی

ظلم واکراه قادر اولان زید بر ولایت اهالیسنک قدیم الایامدن مرعالری اولان
کندیلری وحیوانلری اوتمدن وصویندن منتفع اولدکلری موضعی جبرا غصب
واوزرینه بعض باغلر غرس ایدوب وبنالر احداث ایلسه لر بعده اهالی قریه
مرقومه زیدی مرقومه ذکرا ولنان کردم وبنالری قلع ایتدیروب
وضع قدیم اوزره مرعالرینی ضبط وتصرفه قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر

صورت مزبوره ده ذکرا ولنان موضعی صاحب ارض باکره طاپو ایله تفویض ایندی حیث
تمسک ابراز ایلسه لر قدیم الایامدن مرعی ایدیکی ثابت ومقرر ایکن زید مجرد
ذکرا ولنان تمسک ایله موضع مذکوری اهالی قریه یه ویرمزین
دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر

اذ لیس له حد الاشتراک ان جعلی له بناء
یختص به فی الاشتراک کما اذا قبض موضع مشترک
کما هو مشترک وهو محتاج الیه واحتاج
ان یفعل ما هو حق المشترکین کنقول والوضع
والقعود ووضع امتعته ونحو ذلک
وما یمنع به الشریک عن الانتفاع به کبناء
مطبخ او کنیف فی المشترک ونحو ذلک
غیریة فی فصل الحیطان

قرقسل الورق من الحدادی ومن المسجد
الترسی ه

مزمایناسبه من الحدادی ه

ه یعنی بمجرد دعواه مالم یقم بینة
من الخیریه

بر قریه اهالیسنک قدیمی مرعالرندن برمقدار یری قریبنده تمامات متصرف اولان زید
نارلا اینمک اوزره عمرده تفویض ایله حالا اهالی مرقومه اول مقدار یری عمرو ضم
اولوب مرعالرندن اولمق اوزره اساکه قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر

بر قریه ده جفتلکه متصرف اولان زید قدیمدن اول جفتلکه متصرف اولنلر رعی ایده کلدکلری
مقدار قیونتی اول قریه مرعاسنده حق رعیی اولمغله رعی مراد ایلدکده اهالی قریه
زیده سنده شو قدر اراضی دیر والا قیونلریکی رعی ایتدیرمزز دیمکه قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر عبدالرحیم افندی

بر قریه اهالیسندن زید اول قریه ده مالک اولدیغی املاکنه قدیمدن مالک اولنلر قریه
مزبوره مرعاسنده انجق اوجر یوزر قیون رعی ایده کلمشلر کن حالا زید اول مرعی ده
اوچ بیک قیون رعی ایتدیروب اهالی یه تضییق ایتمکله حالا اهالی مرقومه اوچیوز
قیوندن زیاده سنی مرعاده رعیدن منعه قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر عبدالرحیم

بر قریه ده زید مالک اولدیغی املاکه قدیمدن مالک اولنلر قریه مزبوره مرعاسنده نمقدار
قیون رعی ایده کلمشلرایسه زید دخی اولمقدار قیونتی رعی مراد ایتدکده سائر اهالی قریه
زیدی منعه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر عبدالرحیم

زید بر قریه یه صکره دن کلوب برجفتلک اشترا ایدوب اول قریه نک مرعاسنده
قدیمدن اول جفتلکه تصرف ایدنلرایکیوز قیون رعی ایده کلمشلرکن حالا زید
بش الی بیک قیون کتوروب رعی مراد ایتدکده سائر رعایانک طوارلرینه مضایقه
ویریجک رعایازیدی قدیمدن اولاندن زیاده قیون رعی ایتمکدن
منعه قادر اولنورمی الجواب منع اولنور
جواب آخر امر ایله اولورلر یحیی افندی

بر قریه اهالیسندن برقاچ کمسنه لرآخر قریه اهالیسندن زید وعمروک بر مقدار
اچه لرینی الوب قریه اولی مرعاسنده حیوانلرینی اوتلاتمغه اذن ویرملریله زید وعمرو
دخی حیوانلرینی قریه اولی مرعاسنده بغیرحق کزدیروب اوتلادرلر اولسه لر
قریه اولنک سائر اهالیسی زید وعمروی منعه قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر علی افندی

زید سپاهی تیماری قریه سنک سنوری واخلنده اولوب قریه مزبوره مرعاسندن
اولیان بر مقدار یرلری طاپوایله تفویض مراد ایتدکده قریه مزبوره اهالیسی
اول اراضی قدیمدن مرعی اولماد یغنه معترفلرایکن مجرد احیانا حیوانلرینی اول
یرلرده رعی ایتدیررزدیوب زیدی منعه قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر عبدالرحیم

بر قریه اهالیسی کندولره مخصوص مرعالرندن برمقدار یرینی بعض کمسنه لرک بر مقدار
اچه لرینی الوب حیوانلرینی کتوروب اول مرعاده رعی ایتدیرمکه اذن ویرملریله اول
کمسنه لردخی حیوانلرینی کتوروب اول مرعاده رعی مراد ایتدکلرنده قریه مزبوره سپاهیسی
اول کمسنه لری رعیدن منعه قادر اولورمی الجواب اولمازلر عبدالرحیم

زید عمروک بر مقدار اچه سین الوب حصاد ونصکره قیونلرینی طاپوایله نصرفنده
اولان نارلالرنده رعی ایتدیرمکه اذن ویروب عمرو دخی رعی ایتدیرمش اولسه قاضی یه
زیدک وجه محرر اوزره الدیغی اچه نک جمله سین یاخود عشرین زیدن طلب
ایدوب اخذه قادر اولورمی الجواب اولمازلر عبدالرحیم

بر قریه اهالیسنک حصاد ونصکره نارلالرنده بعض کمسنه لرقیونلرینی کتوروب بغیرحق
رعی ایدرلرسه لرا اهالی مرقومه اول کمسنه لری رعیدن منعه قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر عبدالرحیم

زید عمروک شو مقدار اچه سنی الوب مقابله سنده قیونلرینی نارلالرنده رعی ایتدیرمکه
اذن ویرمش اولسه لر سپاهی زیده الدیغک اچه یاکه عائد اولورالسنه یاکه دیروب
دیوب المغه قادر اولورمی الجواب اولمازلر لکن عمروی
رعیدن منعه قادر اولورلر عبدالرحیم افندی

بر قریه ده ساکن اولنلرضد کمسنه قریه ده قیون بسلیه کلمیوب وقیون کرخک یری یوغیکن
اهالی قریه دن زید وعمرو بر مقدار قیون اشترا ایلدکلرنده قدیم الایامدن قیون کزه جک
مرعی اولمامغله اهالی مرقومه نک نارلالری ایچنه بغیرحق صالیوروب ونارلالرینک
اورنه برمنفعت بغیرحق یاتروب زید وعمروک صکره دن احداث ایتدکلری قیونلرینک
کندولره ضرری اولدیغنده سائر اهالی قریه زید وعمروک قدیمه مخالف
قیون بسلیوب نارلالری اوزرنده کزدیروب ویاتر مقدن
منعه قادر اولورسرمی الجواب اولورلر عبدالرحیم افندی

مبناه مافی شرح المختصر الناس کلهم شرکاء فی الماء والکلاء والنار الخ منه

بعد البسمله

بعد البسمله

بعد البسمله

مرتبه بناء قبل الورق بعلامة

برقاج کمسنه لر زیدک طاپو ایله تصرفنده اولان تارلا سندن بغیرحق مرور ایدرا ولسه لر
زید مزبور لری منعه قادر اولورمی ایکواب اولور علی افندی

برقریه نک قدیمی مرعاسنده خدایه نابت اولوب اهالی انتفاع ایده کلدکلری بیشه
اغاجلرینی قریه مزبوره سپاهیسی قطع واخذ مراد ایتدکده اهالی رأی حاکمله
منعه قادر اولورلر ایکواب اولورلر عبدالرحیم افندی

برقریه نک مرعاسنده قریبنده اولان قریه اهالیسی حیوانلرینی کتوروب بغیرحق رعی ایتدرمک
استدکلرنده قریه مزبوره ضابطی اهالی مزبوره یه رعیدن منعه قادر
اولورمی ایکواب قریه اولی اهالیسی اولورلر عبدالرحیم

برقریه ده ساکن اولان زیدک اون رأس صغری اولمغله قریه مزبوره مرعاسنده رعی ایدرکن
عمرونک بیتش سکز صغر دخی ایدیوب اول مرعاده رعی ایتدررا ولدقده سائر اهالی قریه نک
صغرلرینه مضایقه ویرمه غله اهالی قریه رأی حاکمله زیدک زیاده صغرلرینی مرعادن
رعیدن منعه قادر اولورلر ایکواب اولورلر عبدالرحیم

مرتبه بناء قبل الورق نقیض علامته

برقریه اهالیسنک قدیمدن مرعاری اولان موصوفنک اوتوز سپاهی آخوره یندن قیون
وصغر سورو کتورن کمسنه لره بیع ایتمکله قادر اولورمی ایکواب اولمازبحسب الفتوی

فصل ثالث بیلاق وقشلاق بیانندہ در

زید عمرو سپاهیدن قیونلرینه قشلاق ایتمکچون برمقدار بری طاپو ایله الوب وسنوی
برمقدار اقچه رسم تقدیر ایدیروب الی سنه لرمنجاوز بوجهه اوزره متصرف ایکن عاصی عمروک
برینه سپاهی اولان بکر زیده اول برلر دفتر لوقشلاق دکلدر زراعت ایله دالا
طاپو ایله آخوره ویررم دیمکله قادر اولورمی ایکواب اولور یحیی افندی

بورک طائفه سندن برجماعت دفتر خانه یه مفید اولان بیلا قلرنده قدیمدن یایلیوب سپاهی سنه
مقاطعه سن ویررلر کن ایجلرندن زید بلاولد متوفی اولیحق سپاهیسی عمرو زیدک حصه سنی زراعت
ایچون طالب اولمغله بکره طاپو ایله ویررسه زراعت ایدیررم دیمکله قادر اولورمی ایکواب
قدیمدن نیجه اولدکلرینه اویله اولور یحیی افندی

زید سپاهی تیماری واقفلنده اولان برمقدار بری قیونلرینی کرک ایدوب ایچنده قیونلرینی رعی ایچون طاپو ایله
عمرو ویرسه بعده زید فوت اولوب برینه بکر سپاهی اولدقده عمرو اول برلرینی زراعت ایله جو
نبه ایدوب عمرو اصفا ایتمیوب الی یدی سکز زیاده زراعت ایتمیوب اولاق ایدوب خالی قومیوب حاکم
اول بری طاپو ایله زراعت ایچون ویرمکه قادر اولورمی ایکواب اولور یحیی افندی

ه یجوز المقاطعة علی ذکک اذا وجدت لها شروط کونها معتمدة شرعا ان یکون معینا او بعض المقاطع معلوما وبعضه مجهولا وبعضه مشیعا وکان تکرر ایجارتها بیع المنافع والواقع علیه ای المقاطعة المشروحة اعیان لا منافع فهی باطلة باجماع واذا وقعت باطلة کانت کالعدم منه اجارة الخبزیة

المزارع فی ارض السلطانیة والواقعة او النهار لا یملک الارض وانما هو احق بمنفعتها من غیره حیث لم یکن فانتا وه موقوفة تعطیها بقرینة المال او الوقف من مزارعة الخبزیة والمزارع انما حقه فی الانتفاع ما دام ینفذ بالزرع واه انتفاع وترکها سقط حقه من المحل المعهود

زید سپاهی تیماری اراضیسنده زراعت اولنان برلری بیلاق اولمق اوزره طاپو وسنه
شوقدر اقچه مقاطعه ایله برقاج کمسنه لره تفویض ایدوب مزبور لردخی سنه سنه مقاطعه سنی
زیده ویروب برقاج سنه اول برلری بیلاق اولمق اوزره متصرف ایتدکلرنده عمرو معزول
اولوب برینه عمرو سپاهی اولدقده اول کمسنه لره بعد الیوم اول تارلالری زراعت ایمک دالا
آخره تفویض ایدرم دیدکده اول کمسنه لر زراعت ایتمیوب عناد اوج سنه تعطیل ایلسه
عمرو اول برلری طاپو ایله تفویضه قادر اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم

ایکی قریه اهالیسنک اشتراک اوزره طاپو ومقاطعه ایله تصرفلرنده اولان بیلاقده مزبور لر
معتاد اوزره بیلاقیوب حیوانلرینی رعی ایدرا ولسه لر حالا ایجلرندن بعضی صاحب ارض اولمغله
اول بیلاقدن بعض بری زراعت مراد ایتدکلرنده صاحب ارض زراعتدن
منعه قادر اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم

زید سپاهی تیماری اراضیسنده واقع قدیمدن زراعت اولنوب عشر محصول انسان برلری
عمرو قیون قشلاسی ایتمک ایچون برمقدار اقچه بدل مقابله سنده تفویض ایدوب عمرو دخی
اول برلری قیون قشلاسی ایدوب بعده زید معزول اولوب برینه بکر سپاهی اولدقده عمرو اول برلری
اولدیغنه راضی اولمیوب عمرو دیگر سنک زراعت ایله دالا آخره ویررم جوابنه ایتدکده نصکره
عمرو اصفا ایتمیوب اوچ سنه ایچون زراعت ایتمیوب تعطیل ایتسه حالا سپاهی اول برلری
طاپو ایله ویرمکه قادر اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم

برقریه اهالیسندن زید قریه اخری اراضیسنده تارلالری اولمغله اول تارلالری زراعت ایچون
اتخاذ ایتدکده اول اوکوزلری اول قریه اراضیسنده رعی مراد ایتدکده اهالیسی بزم قریه مزرعه مزدر
اولمزسک دیو منعه قادر اولورمی ایکواب اولمازلر عبدالرحیم

زید طاپو ومقاطعه قدیمه ایله تصرفنده اولوب زراعت اولنه کلمیان بیلاقک
مقاطعه قدیمه سنی برموجب دفتر خاقانی سپاهیسی عمروه ویروکده نصکره عمرو قناعت
ایتمیوب زیده البسه اول بیلاق برینی زراعت ایدوب باکه عشره ویرمکه
قادر اولورمی ایکواب اولمازلر عبدالرحیم افندی

برییلاقه اشتراک اوزره متصرفلرندن اولان زید وعمرو دیگر دن زید اول بیلاقدن حصه سنی
صاحب ارض معرفتیله عمروک خبری یوغیکن بکره فراغ وتفویض ایتدکده عمرو دیگر زیده ویرمکی
بدل تفویضدن حصه سنی ویروب بکرایله اشتراک اوزره تصرفنده
قادر اولورمی ایکواب اولور یحیی افندی

مرتبه بناء القدیم یترک علی قدمه وفی الکافی ویجوز ذلک عاما ان یکون المتنع الموظف فی فروع المعاشة او برضاء الجهة او ان فیه نقض العهد انتهی

زید وعمرو وبکر بر بیلاقی مشاعیت اوزره منصرفلرایکن زید حصه شایعه سنی بشره
وعمر وخالده معرفت صاحب ارضله تفویض وتسلیم ایدوب بکر وحی راضی اولوب
اول بیلاقی بشر وخالد اوچ سنه اشتراک اوزره ضبط وتصرف ایتملرایکن
حالا بکر بشر بکلرم بر بدر دیو زید وعمروه وبر دکلری بدلی ویروب
زید وعمروک حصه لرینی بشر وخالدک بدلرندن المغه
قادر اولورمی ایکواب اولماز بحبی افندی
زید وعمرو اشتراک اوزره طاپو ومقاطعه لی بر قطعه بیلاقه منصرفلرایکن زید
اول بیلاقدن حصه سی مقدارینی اون صاحب ارضله زراعته
قادر اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم
هند عمی زید ایله مشترک بر قطعه بیلاقه منصرفه ایکن فوت اولوب اول بیلاقدن
حصه سی محلول اولدقده هندک حصه سن اوغلی عمر صاحب ارضدن طاپولاپوب اله
حالا زید بن وحی اول بیلاقده هند ایله شریکم دیو هندک حصه سنک نصفنی عمروحی
المغه قادر اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم افندی
بلاولد ذکر فوت اولان زیدک مستحق طاپو اولان بیلاقنی صاحب ارض طاپو ایله
زیدک قریه سی اهالیسنه ویرمش اولسه حالا زیدک قرنداشی هند اون سنه بجه بن اهالی مرقومه نک
ویرو یکمن ویروب اول بیلاقی اهالیدن الوب ضبطه قادر
اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم افندی
زید سپاهی تیماری طیراغنده محلول اولان برقطعه بیلاق برینی طاپو ایله عمروه تفویض
ایتدکده بکر کلوب مجرد مقدمابین اول قطعه جیوانامی زیدک اونیله برفاج سنه
رعی ایتدرمشیدم تفویضه بن سندن اولایم دیوب عمروک ویروبکمی
ویروب اول قطعه برینی عمرودن المغه قادر
اولورمی ایکواب اولماز عبدالرحیم
برقریه اهالیسنک علی الاشتراک طاپو ومقاطعه ایله تصرفلرنده اولان قطعه خارجدن برفاج
کمنه لرجیوانلرینی کتوروب بغیرحق قشلامق مرآ ایتدکلرنده اهالی مرقومه اول کمنه لری
منعه قادر اولورسه ایکواب اولورلر عبدالرحیم افندی
زید طاپو ومقاطعه قدیمه ایله تصرفنده اولان بیلاقنک اون سنه عناد امقاطعه سنی ویرماسه
صاحب ارض اویلاقی طاپو ایله ویرمکه قادر اولورسه ایکواب اولور عبدالرحیم

مرتبا بسبب قبول اولورسه مزارعه الخیریه

زید طاپو ومقاطعه ایله تصرفنده اولان قشلاق برینک اون سنه عناد ایدوب
مقاطعه سنی سپاهی به ویرماسه حالا سپاهی اول قشلاق برینی
طاپو ایله ویرمکه قادر اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم
زید سپاهینک تیماری قریه سنده کمسنه نک تصرفنده اولیاه خالی قشلاق برنده قریه
مزبوره اهالیسی برفاج کمسنه لرک برمقدار اجنه لرین الوب مقابله سنده قیوزینی قشلامغه
اون ویروب اول کمسنه لردخی کلوب قیوزینی قشلامق اسنده کلرنده زید اول
کمسنه لری منعه قادر اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم
زید سپاهی تیماری قریه سی اراضیسنده برمقدار خالی اراضی یه عمروه قیوزن قشلاسیچون
ویرمش اولسه قریه نارملری اولایم بکر وبشر جالزکه نارملرینه قیوزن کیروب ضرری اولیچون
سپاهی به منعه قادر اولورسه ایکواب اولماز عبدالرحیم
زید صغیر کوچک وصیسی اولان عمرو زیدک تیماری قریه سنده محلول اولان قشلاق برینی طاپودی
مشلندن نقصان فاحش بکره تفویض ایله حالا زید بالغ اولدقده اول قشلاق
برینی بکردن الوب اسنده بکمنه تفویضه قادر
اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم
زید خاصی قریه سنده محلول اولان برمقدار قشلاق برینی شوقدر رقبه رسم طاپو ایله عمروه
تفویض ایدوب مبلغ مزبوری عمردن الدقده تصکره بکر اول برلره مستحق چیقوب ثم الله
عمردن الوب ضبط ایلدکده عمرو رسم طاپو نامنه ویروبکمی قادر
زید صغر کوچک المغه قادر اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم
برفاج کمسنه لر طاپو ایله تصرفلرنده اولان قشلاق برینک اون سنه مقدارمی مقاطعه سنی
صاحب ارضه ویرمیوب ترک ایدوب اخر دیاره کیتدکلرنده سپاهی اول قشلاق برینی
طاپو ایله ویرمکه قادر اولورمی ایکواب اولور عبدالرحیم
بر واوینک برجانبنده بر بیلاق وجانب آخرنده دخی بر بیلاق اولوب قریه اولان
ایکی قریه اهالیسی قدیمدن بوانه دک بویله قادر خدایی نابت اولان اشجارضه اودون
وکراسته قطع ایده کلوب وضع قدیم بویله ایکن حالا قریتیندن برینک اهالیسی
واوینک برطرفنده اولان بیلاقی برمستقلا ضبط ایدوب طرف آخری قریه اخری
اهالیسی ضبط ایلیوب دیوبوجه اوزره افتسامه جبرا قادر
اولورلرمی ایکواب اولماز عبدالرحیم افندی

فاذا ثبت ذلک ظهر بطلان البیع فیسترد المشتری الثمن من بایعه تاجر خانیه

والترک الاختیاری یسقط حقها من مزارعها من مزارعه الخیریه

مسئل فی ارض سلطانیه بتوارث ورثتها الزرع انها عن بعد اختلفوا فبعضهم یریدان یقسمها وبعضهم یرید بقاءها عامرة علیه قدیما فالمختار فی القدیم علی قدم الاول اجابة یترک القدیم علی قدمه مفت علی ذلک علماؤنا من فتاوی الحامدیه علی هامش باب العشر

زید وعمرو وبکر وبشر مشترک بر بیلاقه منصر فلرایکن زید بلا ولد فوت اولوب اول بیلاقدن
حصه سی مستحق طاپو اولدقده حصه مزبوره یه عمرو صاحبار ضدن مستقلا طاپو ایله
السه حالا بکر وبشر شریک وخلیط اولمغله بس سنه بجه بن عمرو ک وبر دیکنک ثلثانی
عمرو وبر وب حصهٔ زیدی عمرو ایله مشترک تصرفه قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر عبدالرحیم افندی

زیدک طاپو ومقاطعه لو تصرفنده اولان بیلاق اوزرنده بعض کمسنه لر بغیر حق
جبو آنلرینی کزدروب اوتلاده اولسه لر زید مزبورلری منعه
قادر اولورمی الجواب اولورلر علی افندی

فصل ثالث قورو وآورمان وطاغ وچالیلق

اجوب نارلا ایتمک بیاننده در

برجفتلک اطرافنده قورو ایله بس جبلیدن اودون کسمک عادتلری اولوب نفعلنورلر بکرمی
عسکره جبله قریب اولان طائفه بعیده اولندیغی شرعاً منعه قادر اولورمی الجواب
اولدن اولسه کلن نه جهته منعه قادر اولمازلر احمد فاضی زاده

ایکی حصه زیدک برحصه فرندآشی قزی ایله مشترک اولدقلری جفتلک قورو سنی
یالکز زید کندی تصرف ایدوب دیگری بلده تصرف ایدن منعه قادر اولورمی الجواب
سپاهی معرفتیله وضع قدیم مقرر فلنور ابوالسعود افندی

بلا ولد فوت اولان زیدک تصرفنده اولان اودون قورو سی قرفرداشی هنده انتقال
ایدرمی الجواب صاحب ارض اکه ویرر بحیی افندی

زیدک سپاهینک تیماری طیراغنده فدایه ثابت اولان قورویه زید ضبط ایتمک مراد ایلدکده
امین بیت المال زیده ضبط ایتدیرمیوب بن ضبط ایدرم و
دیمکله قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم

زیدطاپو ومقاطعه ایله تصرفنده اولان قورینک فدایه ثابت اولان اشجار ینی صاحب ارض
اوغنسز قطع ایله استهلاک ایلسه سپاهی اول اشجارک قائمًا قیمتلرینی
زید حق المغه قادر اولورمی الجواب اولور عبدالرحیم

برقریه اهالیسنک طاپو ومقاطعه ایله تصرفلرنده اولان قورینک اشجار ینی قرنده اولان
آخر قریه اهالیسی قطع مراد ایدنلر کلرنده قریه اولی اهالیسی منعه قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر عبدالرحیم افندی

مرتبه شاه ظهر الورق من قناوی الزنجی

مرتبه شاه قبل الورق بنی فضیلتی قریه

الاصل ان الشجرة اذا لم یعرف لها مالک فهی
ولاها لک فتاوی یکیم باشی عاریه

ترک الشجرة علی المقاطع وقسمة قیمة
الشجرة قائمة لا من نصب الغایة

زید نیماری قریه سنده اولان قورینک اشجار ینی عمرو ایله طاپو ایله ویرد کده نصکره عمرو فوت
اولوب اوغلی بکر اول اشجاری ضبط وتصرف اوزره ایکن زید معزول اولوب برینه بشر
سپاهی اولدقده بشر اول اشجاری بکردن الوب طاپو ایله آخره ویرمکه
قادر اولورمی الجواب اولور عبدالرحیم افندی

زیدک طاپو ایله تصرفنده اولان قورینک سنده قریه اولان قریه اهالیسی علاقه لری یوغیکن
اودون قطع ایدرلر ایسه لر حالا قریه مزبوره اهالیسی من بعد اول قورو دن اودون
کسمکدن منعه قادر اولورمی الجواب اول قوری انتفاعا
واحتطابا زیده تخصیص ایلمش ایسه لر اولور عبدالرحیم

زیدک طاپو ایله تصرفنده اولان قورینک سنده بعض کمسنه لر بغیر حق اودون قطع
مراد ایلسه لر زید مباشرت صاحب ارضله مزبورلری منعه
قادر اولورمی الجواب اولور علی افندی

زید برادر ومالک عمرو ایله اشترا کا متصرف فلرایکن زید اول اورمانک برمقدارینی چپه سیله
اجوب نارلا ایدوب زراعت ایتدکده عمرو بندن اول نارلادن حصه لرم
دیمکله قادر اولورمی الجواب اولور بحیی افندی

زید سپاهینک تیماری طیراغنده اولان اورمانه طاپو ومقاطعه ایله متصرف اولان
کمسنه لر اول اورمانک اشجار ینی قطع ایتمک استدکلرنده زید اول کمسنه لری
قطعدن منعه قادر اولورمی الجواب اولور عبدالرحیم

برقریه اهالیسندن زید قریه مزبوره اراضیسندن برمقدار اورمانه صاحب ارض اولمغله
اجوب نارلا ایتمش ایسه لر حالا صاحب ارض اول نارلایه طاپو ایله ویرمکه قادر اولورمی
الجواب اولور لکن زید ویرمکده اولدیغی دور عبدالرحیم

زیدطاپو ومقاطعه ایله تصرفنده اولان اورمانی برینک سنه بسنه مقاطعه سنی صاحب ارضه
ویررکن صاحب ارض اول یری فضولا بکره تفویض ایدوب بکر دخی اجوب نارلا ایله حالا زید
طوغیسوب برینی ضبطه قادر اولورمی الجواب اولور عبدالرحیم

زید وعمرو وبکر اشترا کا اوزرنه برادر مانه متصرف فلرایکن زید اول اورمانه بالکلیه نارلا
ایلسه حالا عمرو وبکر زید ایله علی الاشتراک ضبط مراد ایتدکلرنده زید بنم بالکلیه ایله اهل مغله
بنم اولور دیوب مزبورلری وجه محرر اوزره علی الاشتراک ضبط ایدرمی
منعه قادر اولورمی الجواب اولماز

وفیه بخلاف الاشجار النابتة فی ملکه
بلا ابتانه حیث یکون له بیعها لاحد
او خطابها منها لان بیعه وغیره
لون الاشجار تحریر فاوه

صفات فضیلیه

شجرة فی ملک رجل ولا یعرف قدرها
لیس لاحد ان یحتطبها بغیر اذنه
خانیه فی فصل العشر

الا ان فی الاجیریة وان لم یکن لکلاها احد
لکن المتصرف ان یمنع بمباشرة
صاحب الارض لانه نائب السلطان
فللسلطان ان یمنع الغاصب
من القطع واخذ الاشجار

لا ترفع یده منها ما دام مزارعها یعطی
ما هو المتعارف فیها علی وجه المطلوب
من مزارعة الخیریة

زید بر مقدار اورمانه اجوب تارلاک ایچون صاحب ارضدن طاپو لوب بعده
اوچ سنه مرور ایدوب زید اچمامسه حالا اجوب تارلا ایتمک مراد ایتدکده
صاحب ارض منعه قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم

زید بر مقدار اورمانی سپاهیدن تفویض ایدوب بالمنه سیله اجوب تارلا ایتدکده نصکره
بکر کلوب اول اورمان بنم متوفی بابامک تصرفنده اولوب فوتنده نصکره باکه
انتقال ایتمشیدی دیو دعوی و مدعاسنی زید ایله سپاهی مواجهه سنده اثبات
ایدوب الوب ضبط مراد ایتدکده زید بنم بوقدر اکم کیدی دیوب ویرماکه
قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم افندی

زید و عمرو اشترک اوزره بر مقدار اورمانه متصرف اکمش زید اول اورمانک
بر مقدار ینی بالمنه سیله اجوب تارلا ایتدکده عمرو اول اچیلمامش تارلا لرده
زیده مشارک اولورمی الجواب اولور عبدالرحیم

زید بر مقدار اورمان بر ینی طاپولامدین ضبط و بالمنه سیله اجوب تارلا
ایتدکده نصکره زید فوت اولوب اول تارلایه اوغلی عمرو ضبط ایدرکن سپاهی
اول تارلایه عمرو دن الوب طاپو ایله ویرمکه قادر
اولورمی الجواب اولور عبدالرحیم

زید عمرو سپاهیدن تارلا ایتمک ایچون تفویض ایتدیکی اورمانی تارلا ایتمیوب بدی سنه
حالی اوزره ترک ایتمکله اجوب تارلا ایتمدک چو اول اورمان طاپو ایله
آخره ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم

زید سپاهینک تیماری اراضیسندن برخالی اورمانی عمرو سپاهی اوغلنه ضبط
و بالمنه سیله اجوب تارلا ایله سپاهی عمرو اول تارلایه طاپو ایله بندم ال
والا آخره ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولور عبدالرحیم

زید ایکیوز دونم برخالی میری اورمانی سپاهیدن طاپو ایله الوب علوفه لرین صالیورکن
غارجدن کمسنه یه دخل ایتدرمامکه قادر اولورمی الجواب اصلا برکمسنه نک
وجهامن الوجوه علاقه سی یوغیمش اولور والا اولماز

زید بر مقدار خالی بری کندی اجوب احیا ایتدیکی بکرمی بیلدم زیاده تصرف ایتدکده نصکره
موقوفاتجی اولمامش عمرو زیده مذکور برک رسم طاپوسن المغه قادر اولورمی الجواب
اولور بر موقوفه متعلق اولمیجی ابوالسعود افندی

احمد افندی مرحومک جوابه بسط سوزلری مطابق اولمادیغندن ماعدا قاطع شبهه مستفتی حقی و کلدر جواب حق و صواب بولدیغی اولسوب
الشلاتان افلاج عمرو ک اولور کمن اغابک وقف قطعه اولمن قبیلی احیا ایدن زیده ضامن اولور صاحب الجوهر کتاب الغصبده بو مسئوالی اوزره
افتا بیورمشلردر و قاعدتا بنک کتاب الغصبده و علیه نقصان الشجره یوم قطعها لان الشجره مع ذی الغصن تزلا منزله الثمانه مع الارض و من غرس ثمانه
فی ارض غیره فالثمانه له و علیه لارض لصاحبها کما فات الی عبارتی وجی مؤید و مؤکدند تحریرا

١٤٦

148

زید بر برک اورمانی اجوب احیا ایدوب اول یرده اغلد اغاجلری اولوب بو دا یوب
چابره صوصالیوب روب حولی چکوب تصرف ایله عمرو اول اغلد اغاجن اشله
شرعا بو صورتده مجرد اشلمغله اغلد اغاجی عمرو ده می حکم اولنور بونجه احیا ایدوب
بو دا یان زیده می حکم اولنور الجواب یره تابعدر
اول یرز سپاهینکدر احمد بن محال

زید سپاهینک تیماری اراضیسندن اولوب جبال مباحه دن اولمیان طاغدن بعض
کمسنه لر بغیر حق اودون قطع ایتمک مراد ایتدکلرنده زید اول کمسنه لری
منعه قادر اولورمی الجواب اولور عبدالرحیم افندی

بر قریه اهالیسی قریه اخری قریبنده واقعه جبال مباحه دن اودون قطع ایده کلمکله منع ایتدکده
ایتمک مراد ایتدکلرنده قریه اخری اهالیسی بعد الیوم راضی اولمازز دیوب مزبورلری بغیر وجه
منعه قادر اولورلرمی الجواب اولماز علی افندی

زید عمرو ک قدیمی دکرمنک اوسنی یاننده اولان طاغدن قطع ایتدیکی اودونی بغیر حق عمرو ک
دکرمنی حرقنه صالیوب بر اولمغله عمرو ل دکرمنه ضرری اولمغله عمرو زیدی منعه
قادر اولورمی الجواب اولور علی افندی

فصل رابع چایر و یونجه و سازلق بیانندهدر

بلا ولد فوت اولان زید ک تصرفنده اولان چایری سنخی طاپو اولوب سپاهی
طاپویه ویرمک مراد ایتدکده زید ک قزلری بنده و زینب چایر تارلا کبی دکلدر
ملک حکمنده دربزه انتقال ایدرجو طاپو ایله ویرمکدرنم منعه
قادر اولورلرمی الجواب اولماز یحیی افندی

زید تصرفنده اولان چایری عمرو ه سنده الی عربه اوتلق حاصل اولور و بو اوتن سپاهیله
بکرمی بیک اقچه بدل مقابله سنده فارغ اولوب عمرو دخی ضبط و تصرف ایدوب
چایری بجدکده انجق اون عربه اوتلق حاصل اولمغله عمرو سن باکه الی عربه اوتلق
حاصل اولورجو ویرشدیک دیوب چایری زینب ره ایدوب انجه سن
المغه قادر اولورمی الجواب اولماز یحیی افندی

زید وفات ایدوب تصرفنده اولان چایر طاپویه سنخی اولدقده اب قزقرداشی بنده
ابل و بر دیکی طاپو ایله المغه راغبه ایکن صاحب ارض اول چایری آخره
ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولور

وان کان الوقف علی الشجره فکذلک
لیس لاحد ان یقطع احدا من انتفاع
و مالیته منه فی ارض مملوکه او مباحه
صاحبه و کذلک غیر الماذون اکره لکن
مالک الارض متی قلعه غیر ذی قلعه
من غیر دخول فی ارضه ضمنه قیمته
فی الشرب

مرّ قبل الورق من الکفایة ٥

وان لم یکن موضع الشجره ملکا لاحد
ولکنه نبت فی قریة او فی اراضیها
بان کان فی فضائهم فلهم قلعه بامر
عالم بجلده از نک غایه فی فصل العشر

باب از کتاب اصل اثنی یاننده تحریر
اولنان فائده نظر اظاهر اولمان
قزقرداشی بنده بورده ذکر اولنمدده
ساکنه اجره طاپویه سنخی اولمان
ارضه راغبه ایکن صاحب ارض آخره
ویرمکه قادر اولورمی الجواب اولماز ٥

زید ک نصرفنده اولان چایر و فائنه نصکره سنخی طاپو اولدقده قزی هندابل دیر دیکی
رسم طاپو یه ویروب المغه طالبه ایکن سپاهی ویرمیوب اجانبدن عمرده
دیرمکه فادر اولورمی الجواب اولماز یحیی افندی
زید سنده ده شو قدر اراضیه مقاطعهٔ قدیمه ایله تصرفنده اولان برمقدار چایر یرینی زراعت
ایتمک مرادایندکده صاحب ارض اول یرچایرا ولمق اوزره ضبط اولنمکله در
دیو زراعتدن منعه فادر اولورمی الجواب اولور یحیی افندی
زید قدیمدن چایر لق اولمق اوزره تصرفنده اولوب مقاطعهٔ قدیمه وطاپو ایله چایر ک
سنه سنه مقاطعه سنی ویرکن سپاهی اولان بکر زیده چایری زراعت ایله والا
سنه دن الوب آخره ویررم دیمکله فادر اولورمی الجواب اولماز
زید ک طاپو ایله تصرفنده اولان چایر یرینک طبر آغنی بعض کسنه لر طامدرین اورنک ایچون
قازوب کونورمک استدکده زید اول کسنه لری منعه فادر اولورمی الجواب اولور
زید صغیره بابا سی متوفی عمرو دن انتقال ایدن برقطعه بونجه لغی وصیسی بکر عمرو ک زوجه سی
هنده اولان شو مقدار اراضیه مهر دینی مقابله سنده معرفت سپاهیله تفویض ایدوب
هند دخی قبول ایلیه زمان صغیر مزبور فوت اولدقده سپاهی وصینک اول تفویضی صحیح
وکلدر یحیی اول بونجه لغی هندک الدن الوب آخر طاپو ایله دیرمکه فادر اولورمی
الجواب مقدار مانفویض معرفت سپاهیله ویلجی اولماز یحیی افندی
برقریه نک حدودی داخلنده واقع اولان برمقدار سازلق قدیمدن چایر اتخاذ اولنه کلمیوب
اول قریه نک اهالیسنک مرعالری اولوب سوا شیلری کزه کلمشکن حالا آخر قریه دن
بعض کسنه لر اول سازلغک برمقدار ینی سپاهیدن چایر اتخاذ ایتمک ایچون الوب
چایر اتخاذ ایمکه لر حالا قریه مزبوره اهالیسی اول وجه اوزره چایر اتخاذ
ایتمکدن منعه فادر اولورمی الجواب اولورلر یحیی افندی

بکرمی ور دنجی باب رسوم دونم وتارلاده بولنان
مرمطاش ومعدن ومقبره وحق مرور بیانندده در

ولایت تحریرند نصکره خواص همایون طبر اغنده مسلمانلر احداث ایندکلری باغلرندن اسنلری
اولان عمرو عشر طلب ایندکده سائر ولایتده اهل اسلام اولان باغلرندن دونم قید
اولنمشدر بزده دونم حقی وبرلریچون عشر ویرمکه شرعا فادر اولورلرمی
الجواب اولماز لر انچق ارض عشریه یچون ابو السعود

روم ایلی رعایاسی بدلزنده اولان اراضی عشریه مبدر بوخصه خراجیه مبدر
الجواب نه عشریه درونه خراجیه ورارض مملکتدر یحیی افندی
برولایتی سلطان اهل اسلام فتح ایدوب به حاصل اولمغین خواص اراضیسندن
هردونم باشنه بدل عشر سکزاقچه خراج موظف تعیین ایتمکله محرر ولایت وخی
دفتره اویله قید ایدوب الی الآن اول ولایتک اراضیسنک وظیفه سی
اول وجه اوزره ویریلورکن اول ولایتده برقطعه تارلایه متصرف اولان زید هرسنه
تعیین اولنان خراجن صاحب ارضه وبرمکله برقاچ سنه دن بروخالی قیوب
زراعت ایلمیه حالا سپاهی اولان عمرو محرر اول تارلایه سن زراعت ایتمیوب
برقاچ سنه خالی ومعطل ایندک دیو اول تارلایه طاپو ایله ویرمکه
فادر اولورمی الجواب اولماز یحیی افندی
برقریه نک حدودی داخلنده اولان خالی برلرده سپاهیه رسم اوتلاق یازلدیغی
دفتر حافظنده مسطور اولسه حالا اول قریه نک سپاهیسی اولان زید اول برلرده
قیونلرینی کزدروب وتصرف ایدنلردن دفتر مذکور موجبنجه لازم اولان رسومی طلب
ایندکده اهالی قریه اول رسومی بزالوریز دیوزیده الدرمامغه
فادر اولورمی الجواب اولماز لر یحیی افندی
برقریه اهالیسی تارلالرنده حاصل اولان جبوبک عشرینی سپاهی یه ویرد کلرندن نصکره
سپاهی سرمتصرف اولدیغکز تارلالرک بعضیسنی زراعت ایتماو یکز سنه دن بعض
کسنه لره اوزرنده قیون اوتلاتمق ایچون اذن ویرسه برمقدار اراضیه سنی
الورسز اول اراضیک برمقدار ینی باکره ویرک دیمکله فادر
اولورمی الجواب اولماز یحیی افندی
زید وعمرو نصرفلرنده اولان تارلالرندن اکنلرینی فالدروب کلرندن نصکره بعض کسنه لر
قیونلرینی کنورروب اوتلاروب اوزرنده کزدروب کلرندن زید وعمرو اراضیلرنده اولیسه
اول کسنه لری منعه فادر اولورمی الجواب اولورلر یحیی افندی
زید سپاهی کندینک تیماری طبر اغنده برتارلایه متصرف اولان عمرودن زرع ایندیکی
جبوبک عشرینی وسائر رسمنی طلب ایندکده عمرو دیر اول تارلایه نیلر مسک ایله ویسه
بوغه ویمه سبله زید اول تارلایه طاپو ایله آخر ویرمکه فادر
اولورمی الجواب اولماز یحیی افندی

جواب آن بعلم باران ارضی ویارنا منتفی ارض المکنه کالمرج بمشابهتها فی فقدان اهم مثلی به المنسوه وبان الکلام فی تقسیر الجزئی من ارض المکنه باشتهاء ارض ما مالک لها وتقسیرها بان الکل لاشتهاء جمیع کیفیات فقدانها من تحت البلاء وکیفیته وانهاء وتقسیر آن منقار بان معنی والمقام ان یضبط مثل بذره الا ارضی ویدفعها الی من یزرعها بالتحمل الی ارض من الخراج کهذا استفید من الفتاوی عطاء الله افندی فی باب العشر

مرمبناه قبل الورق من محرره الفقیر

تمام حاصلها ان الزقیه لبیت المال والخراج لمن قطع له من جزیرة البحر

وفی الوصل یه بجمیع العشر والخروج فی ارض واحده سواء کانت ارض عشریه او خراجیه محیط البرهانیه قبیل الخراج

مرمایناسبه قبل عشره اوراق من غصب البزازیه

بر دیاروه زمان فتحدن تعیین اولنان سلم چفتلکلرین متصرف اولان مسلمان
اول چفتلکلری تصرف ایدوب واول تصرفلری مقابله سنده سفر سلطانیه یه اشمك
معتاد ولایت محرری دفترنده مقید اولوب اول چفتلکلرك برینه متصرف
اولان زید سفرده مضایقه سی حالنده اول چفتلکلك برمقدارینی عمرو
تفویض وجهی اوزره دیگر برینه حالا زید دیارینه کلدکده اولمقدارینی
عمرودن الدیغی اقچه یه اوزرینه رد ایله بدندن المغه
قادر اولورمی الجواب اولور یحیی افندی

زید صاحب ارضدن رسم طاپو ایله تفویض ایلدیکی تارلایه حولی چورمك
مراد ایتدکده صاحب ارض اولان عمرو حولی چوریجك سنده نصکره جائز که
ملکدر دیونزاعده مؤدی اوله دیوب زید مانع اولمغه
قادر اولورمی الجواب اولور یحیی افندی

زید سپاهی اولدیغی قریه نك مزارعی دارا ضیسی اوزره لرنده خارج قریه اهالیسنك قیونی
وطوارلرین کزدرمکه قادر اولورمی الجواب اولور یحیی افندی

زید سپاهینك تیماری اراضیسندن اولان برقشلاق بچون دفتر سلطانیده کسنه
اوجیوز اقچه رسم بازلمش اولوب حالا زیده نفع حاصل اولمغله متصرف اولدیغی
تحلنه کوره رسم النمق بچون مجدداً امر سلطانی وارد اولمغله زید عمرودن تحلنه
کوره رسم طلب ایتدکده عمرو زیده مجرد مقدماً دفتره اوجیوز اقچه باز المغله
انجق اوجیوز اقچه ویروب تحلنه کوت وبرمامکه
قادر اولورمی الجواب اولماز

برقریه اهالیسندن زید قیونلرینی قریه مزبوره مرعاسنده رعی ایتدیروب انده
قشلادر اولدقده قریه مزبوره سپاهیسی اولان عمرو زیده رسم قشلاق ورسم اوتلاق
نامنه شوقدر اقچه ویر یاخود قیونلرینی رعی ایتدیرمم دیمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم افندی

برخاص اراضیسنده اولان قیونلرك رسم اغنامی خاص همایون جلبنه حاصل قید اولنوب
امر سلطانی وبرلمکله خاص متصرفی امر موجبنجه طلب ایتدکده اول اغنام اصحابه
رسم اغنامی جزنه وآره ویرمیوب امر اولندیغی یره ویرمامکه قادر
اولورلرمی الجواب اولماز عبدالرحیم ش

وفات اولوب زوجی زیدی وصغیر اوغلاری عمرو وبکری ترك ایتدکده اندك تارلالرینی
زید قبضه یه چون طاپو لیوب بعده بکر صغرسنده فوت اولسه بعده زیدی فوت اولدقده اول
تارلالری زیدك اوغلی خالد ضبط ایمکله عمرو بالغ اولدقده اول تارلالرك رسم مثلثی
صاحب ارضه ویرمسه خالد منع المغه قادر اولورمی الجواب اولور عبدالرحیم

زید سپاهی تیماری طیر آغنده محلول اولان تارلایه بش بیك اقچه رسم طاپوی مثلی
وار ایکن بلیوب بیك اقچه طاپو ایله عمروه تفویض ایله حالا زید عمروه درت بیك
اقچه وخی ویر واتلاسندن الوب آخره ویربرم دیمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم افندی

زید تیماری طیر آغنده محلول اولان تارلالری شوقدر اقچه رسم طاپو ایله عمروه تفویض
ایدوب بدینه تمسك وبروب رسم طاپوسنی الدین زید فوت اولسه حالا زیدك
ورثه سی رسم طاپو اولان اولمقدار اقچه یه عمردن طلب ایدوب
المغه قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم

زید سپاهی برتارلایه شوقدر اقچه طاپو ایله بکره ویروب رسمنی الدین زید معزول
اولوب برینه بشر سپاهی اولسه حالا زید مبلغ مزبوری بکردن المغه
قادر اولورمی الجواب اولور عبدالرحیم افندی

زید سپاهینك آخر دیاروه اولان تیماری رعایاسندن عمرو فوت اولوب متصرف اولدیغی تارلالری
مستحق طاپو اولدقده الی بیك اقچه رسم طاپویه تحلی وار ایکن بکر زیده کلوب محلول اولان تارلالر
جزئی نسنه ورانجق اون بش بکرمی بیك اقچه رسم طاپو ایله ویرلور دیمکله زید خی مزبور اولان
اول تارلالری یکرمی بیك اقچه رسم طاپو ایله ویرسه اول حالا زیده واقف اولدقده بکره رسم
طاپوی مثلن تکمیل ایله والا آخره ویرم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز یحیی افندی

برقریه اهالیسندن برقاچ کسنه لر بعد الحصاد حیوانلرینی تارلالری اوزرینه رعی ایدر
اولدقلرنده قریه مزبوره ضابطی بشر اول کسنه لردن اونمسر رعی ایدرسیز دیو
رسم اوتلاق اقچه سی المغه قادر اولورمی الجواب اولماز

زید تارلاسنی عمروه کوسترروب تحدید ایدوب شوقدر اقچه بدل مقابله سنده اون صاحب
ارضدن قرانغ وتفویض ایلدکده تخمینا بکرمی بش دونم کلور دیوب بعده عمرو متصرف ایکن
زید فوت اولدقده اوغلی بکر اول تارلالرنی اوتوز ایکی دونمدن زیادی دونمنی بن
ابرسه الورم دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم

قال شمس الائمة السرخسی ابوبکر محمد رحمه الله
ماذوادامات بعد تمام السنة قبل ان یخرج
عطاءه حاکمه والصحیح فی الجواب فیه انه
لا یصیر میراثا عن المستحق للعطاء
بطریق الصلة والصدقة وتمام الکلام فیه
غایة البیان فی الفصل

ان من برأه امام مصفه فیفعل ما یراه
من الاختیار وقد تکلم خاتمة الافتا
من عطاء السنین الی تمام ان یدفعها
الی من فصر فیها ما تحمل الارض
من الخرج

مرتبناه قبل سبعة اوراق من الجزء الاول
والبسوط

مبناه انما یطلب من ارباب الاغنام
باسم الرسم اذ ذکروا الاغنام وبینی
تجویز هذا الطلب ان للسلطان ان
یطالب ارباب الاموال بذکر اموالهم
کما مر جوابه عطاء الله فی العشر
وباقی المسئلة یعلم خاتمة الافتا
من الاختیار

بکرمی بشنجی باب صاحب ارضدن اون نمسکنک لزومی
ونمسک الده بولنمسنک لزومی بیانندہ در

زید متصرف اولدیغی ارض میریده اولان حق تصرفنی امینک اذنیله عمروه برمقدار اجله سبین ایله
فارغ اولوب عمرو بعده آی اکوب بعده امین عقد لریله اون ویرمیوب عمروک تصرفنه
مانع اولوب ارض مرقومه کالاول زیدک اولوب بدنده قالدقده زید تکرار ارض مرقومه یه
امینندن طاپولیوب طاپو نامه السه عمروه تخلی وسائر خرجنی ویروب حاصل اولان فلدیه
المغه قادر اولورمی الجواب عمروک تصرفی امینک اذنله موقوف اولوب اون ویرمیوب
تصرفنه مانع اولمغله ارض مرقومه کالاول زیدک اولوب بدنده قالمامش زید عمروه برمقدار اجله سبین
الوب حق تصرفندن فارغ اولوب ویرمکله اسقاط حق ایتمش در حق اسقاط وترک ایله باطل
اولور زیدک ارض مرقومه ده من بعد علاقه سی ودخلی قالمامش در بعد ذلک دخل وتصرفنه
قطعا سبیل بوقدر الساقط لایعود تکرار امینندن طاپولیسی کندی جهتندن تمام اولوب یاخود
ایتدیکنی نقضه سعید مردود وباطلدر طاپو نامه سی دخی لغو وجیله در وسداد ون عاطلدر
امین عمروه دخی اون ویرمایه سعقد مانع علاقه وعلایسله ایله ایکمش در ارضی عدم تعطیل ایله میریکه
دخی نفعی اولمشدر جمله غلات حاصله عمروکدر زید ایچون اصلدن وذره وفرعدن حبه بوقدر
امین عشر نامه ارضنک خراج مقاسمه سنی الور وبوقدر علاقه ایله عمروذی الید اولمغله مراد ایدرسه طاپویه
غیر حق اولور من فصل فی الانهار من شرب الخانیه ومن الثامن والعشرین من جوامع الفصولین والعادیه
ومن بیاض مایقبل الاسقاط من الحقوق وبیان الساقط لایعود ومن الاشباه والنظائر ومن الکفالة
والوکالة من العنایه والنهایه ومن قضاء الاشباه انکر ما مضی فی الارا ضی

زید متصرف اولدیغی چفتلکی بنالری وباغچه وبکاری ومزرعه ومرعالریله عمروه امین معرفتیله صاتوب
عمرو دخی تارلالرینی زرعت ایله آخر امین کلدکده عمروه زید هرصانوب الدیغنک یرارض میریه
یاکز زیدک بعضی کفایت ایتمز صاحب ارض اولان امینندن دخی طاپو نامه کرکدر سنک بیعنده شافعنک
مهرلی طاپو نامه سنک بوقدر مجرد معرفتیله الماز ویوب مانع اولسه امین سابقک طاپو نامه
سنکی الماز مجید ریوخسه اذنله اقرار یله مقرر اولورمی الجواب ارض میریه سپاهینک اذنیله واقرارینک
ایتمز زید عمروون اون سپاهی بیله برمقدار اجله الوب برک تصرفنی عمروه فارغ اولوب
وتفویض ایدوب سپاهی دخی تصرف ودخی قرارین عمروه برمقدار اجله سبین
الوب طاپویه ویرسه اشهاد وتمسک لازمدر من احکام الاراضی للشیخ سلام
ابن کمال الوزیر وابوالسعود رحمهما الله تعالی من المحل المزبور

زید ارض میریی اوزرینه دکدیکی باغی اون سنه متصرف اولوب بعد الموت اولی عمروس اون سنه
متصرف اولوب بعد الموت والده سی تصرفنده ایکن برباغدن هرسنه ده دیرلسی
عادت اولان دونم اقچه سی زید ایله عمروک زمان تصرفلرنده امین اولنلره ویره کلدکلرینی
مشعر حالا امین اولان بکر مرقوم لردن سابقده مذکره طلب ایلدکده مذکره لری
بولنماسه امین مرقوم مرقوم لردن سابقده که هرسنه تمک دونم اقچه لرینی المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز دونم اقچه سی باغلرندن خراج موظف قیلندندر من علک
موته ایله ساقط اولور ویرمادیسه من الفصل السادس من کتاب الخراج
من التاتارخانیه ومن خراج الاراضیین من زکوة خزانة الفتاوی

زید طاپو ایله تصرفنده اولان تارلاسنی فاز وقده مرمرطاش درکار جقله امین بیت المال
اول درکاری بیت المال ایچون ضبطه قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم
اسکدار دہ سرای همایون یانندہ میری تارلاسنی زید تصرف ایدرکن مزبور تارلاده
کافری بناچقله ذکر اولنان بناتک طاشلری پادشاه ایچون بنا
اولنان حمامه وضع ایچون بکلک طاشجیلر المغه قادر
اولورلرمی الجواب اولورلر ابوالسعود افندی

زید طاپو ایله تصرفنده اولان تارلاسنده طاش معدنی ظهور ایلسه زیدک صاحب ارض اولدقدن
اول معدندن طاش چقرمغه قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم

زید تصرفنده اولان تارلاسنی مقبره اتخاذ ایدوب میت دفن ایلسه سپاهی زیده
مینی اخراج ایتدیروب کالاول تارلا اولمق اوزره اجابه قادر
اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم افندی

زید اسکی مقبره لک اولوب اوزرنده مقبره اثری قالمیوب مزبره لک اولوب زید اول یردن
برحصه مقداری یرالوب حولی ایدوب اوزرینه میوه اغاجلری غرس ایدوب باغچه اولسه
بعده بعض کمسنه لر اول برمقبره لکدن رجا طلب ایلسه لر حال بوکه اول کمسنه لرک
اول یرده میتلری اولماسه شرعا اول یرلر اوزرنده زیدک باغچه سین
کیدردی بیلورلرمی الجواب بیلورلر

زیدک تارلاسی ایچنده عمروک قدیمدن حق مروری اولمغله کالاول مرور مراد ایلدکده زید عمروی
بغیر وجه شرعی مرورون منعه قادر اولورمی الجواب اولماز بشلهٔ افندی
علی افندی فی نوع فی الطریق من الخیطان

واصله ان الخراج الذی خرج من الجزء الذی احیاه
او میزه ای رتبها بیت المال فعلا
او نائبه اخذه ولیس للمتصرف فیها اخذه
وان ما یکلفه مشایخ الاراضی فقط

مرتبا کسبه قبل الوقف من علامه

وان وقف البیت فی ارض غیره بغیر اذن
المالک فالمالک بالخیار ان شاء
امر بالخروج البیت وان شاء سوی الارض
وزرع فیها وان الارض تخلص الظاهر والباطن
وله ان یترکه للباطن ویشفع بالظاهر
فی الثامن والعشرین من البیوع البزازیه

یکرمی التنجی باب شرکا تیمارون
برینک اذنه کفایت المسی بیانینده در

زید و عمرو و بکر و بشر برتیماره برآت پادشاهانه اشتراک اوزره متصرف فلرایکن زید تیمارینه
واقفلنده محلول اولان تارلالری خالده برمقدار اراجه بدل مغابنه سنده تفویض وخالد دخی
تفویض ایدوب تصرف اوزره ایکن عمرو و بکر و بشر شریکلرینه زید اول تارلالری طاپو ایله ویرمشلرندن
نقصانایله ویرمش بزانک ویرو یکنی طوتمارز آخره ویرمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم افندی

زید عمرو و بکر ایله برتیماره اشتراک اوزره متصرف فلرایکن اول تیمارلرندن محلول اولان تارلاسی
اولان بشر مرض موتنده تارلاسنی بالکز زیدک اوغلنه فراغ وتفویض ایدوب
بعده زید فوت اولسه طالب عمرو و بکر بزم اوغلم بولنادی بوآخره تفویضه
قادر اولورلرمی الجواب اولماز عبدالرحیم افندی

اون نفر کمسنه لرک برآت ایله متصرف اولدقلری تیمارلرطبر اغنده برتارلایه متصرف اولان زید
بلا ولد فوت اولدقده اون نفر سپاهیلرندن عمرو اول تارلایه طاپو ایله بکره ویرسه طقوزی
برکون صکره بشره طاپو ایله ویرسه لر قفشنک ویرو یکی معتبردر
الجواب عمرو ک ویرو یکی معتبردر یحیی افندی

زید ایله عمرو برتیماره متصرف فلرایکن اول تیمارطبر اغنده محلول اولان برقطعه تارلایه
زید بکره طاپو ایله ویرمش اولسه حالا شریک اخر عمرو زیدک بکره طاپو ایله ویرو یکنی
طوتمیوب اول تارلایه طاپو ایله آخره ویرمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز یحیی افندی

یدی نفر سپاهیلر اشتراک اوزره متصرف اولدقلری تیمارلرنده محلول اولان تارلار
دن بشی نفری طاپو ایله زیده ویروب تمسک ویروب کلرندن نصکره ایکیسی دخی همده
طاپو ایله ویروب تمسک ویرمش اولسه لر زید وهند تمسکلرینک
قنقسی معتبر اولور الجواب زیدک تمسکی عبدالرحیم

زید و عمرو مشترک تیماره متصرف فلرایکن اول تیمارطبر اغنده تارلاده متصرف اولان زیدک
بابا سنک بابا سی بکر بلا ولد فوت اولوب تارلاری سکق طاپو اولدقده
زید اول تارلاری عمرو دن تفویض ایله معتبر
اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم افندی

زید و عمرو برآت ایله مشترک اولدقلری تیمارلری ارا ضیسنده محلول اولان
قشلاق برینی زید طاپو ایله بشره تفویض ایلدکده مشترکلرندن عمرو و بکرک
وخی اونده محتاج اولورمی الجواب اولماز
بوصورتده عمرو و بکر براول قشلاق برندن حصه مز مقدار ینی استدیکمزه تفویض
ایدرز دیمکه قادر اولورسکز الجواب اولمازلر بهاءالرحیم

زید عمرو ایله برتیماره مشترک اولوب عمرو غائب ایکن زید برمقدار ارض خالیه یه بکره طاپو
ویروب اندن بکره مزبور ذکر اولنان برون فراغت ایدوب بشره ویروب زید مزبور اونبله تصرف ایدرکن
عمرو بنم اونم یوغیدی دیو بشرک الندن آلوب آخره ویرمکه قادر اولورسکز الجواب ایکیسنک
اتفاقی اولماوقچه نه بشر تصرف ایدر ونه اخر کمسنه تصرف ایدر

زید فرزندانی عمرو ایله مشترک چابرلرینی بولوشدکلرندن صکره عمرو حصه سنک حق قرارینی
سپاهی اونبله بکره ویرسه بعده زید حصه مرقومه یه دخله
قادر اولورمی الجواب اولماز ابوالسعود

زید و عمرو ک برآتله مشترک متصرف اولدقلری تیمارلری طبر اغنده محلول اولان تارلالرین زیدک شو قدر
اوغلی طاپو ایله عمرو ه تفویض ایلسه معتبر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم
بش نفر سپاهیسنک مشترک نصر فلرنده اولان تیمارلری ارا ضیسنده محلول اولان تارلالری
مشترکلرندن زید عمرو ه طاپو ایله ویروب بدینه تمسک ویروکد نصکره سائر مشترکلرک
اون دنمکلرینه محتاج اولورسکز الجواب اولماز عبدالرحیم افندی

زید و عمرو مشترک تیمارلری ارا ضیسنده محلول اولان تارلالری بالکز زیده ویروکد
ویروکد نصکره عمرو بندخی حصه م مقدار ینی آخره ویرمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم افندی

یکرمی بدنجی باب اغفال بیانینده در

برقریه ده تارلاده متصرف اولوب ولدی اولمیان زید خسته اولمغله دونه قریب اولدقده
بعض کمسنه لر قریه مزبوره سپاهیسی عمرو ه زید فوت اولدی دیمکله عمرو زیدک تارلالرین
محلول اولنجه طاپو ایله بکره تفویض ایلدکده نصکره برکون عمرو زنده زید فوت اولسه طالب عمرو بکره
بن ساکه تارلالری تفویض ایلدیکمده زید فوت اولمش اولمامغله ساکه تفویضم معتبر
اولماز دیوب اول تارلالری تکرار طاپو ایله استدیکنه ویرمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم افندی

وان الشیخ من اسباب ترجیح فاتیبیا

وله شفعه فی الارا ضی الامیریه
من نقد القضاوی

زید سپاہینک تیماری ارآیسنده نارلاسی اولان عمرو بلا ولد فوت اولدقده نصکره زید
اونوز فوناق بعدی اولان دیارده اولمغله خبر واصل اولیوب بعده برسنه مرور زیده
تیمار اهالیسندن بکر زیده وآروب عمرو ساکه سلام ایلدی نارلاسنی انکی آی مقدم باکه
فارغ اولدی سندنی فراغنه اذن ویرمدیوب زید دخی فراغنه اذن ویروب بعده زید تیمارینه
وآردقده عمروک برسنه مقدم فوت اولوب بدنده اولان نارلاسی سنجی طاپو اولمکین بکرک
حیله وتزویر ایلدیکنه واقف اولوب بکر دخی وجه محرر اوزره عمروک فوتندن نصکره کذب
وتزویر ایله عمروک جیانده اولمسین خبر ویروب فراغنه اذن الدیغی اقرار ایلسه
زید اول نارلایه بکردن الوب طاپو ایله آخره تفویضنه
قادر اولورمی الجواب اولور
بوصورتده بکر مجرد بهرنه طریقله اولورسه اولسون بدیمه اذن تمسکی ویروبک دیوب
نارلالری ضبطه قادر اولورمی الجواب اولماز بهما عب الرحیم

زید زعیم تیماری محصولنی نعشیر ایدکده نصکره دخی عشر الدین آخر ولایته کندکده اول سنه بقدای
وارپه وسائر حبوبات زیاده قیمتله چیقوب رعایا جمله محصولدن صاتوب واکل
ایدکلرندن نصکره زید کلوب اول سنه ده اولان نرخ اوزره رعایادن عشر ینک قیمتن طلب
ایدکده سکره کی بیلده اوجوزلق اولمغین رعایا سکره که بینک محصولندن اولکی سنه نک
اعشاریني یعنی ایله بغدای ویروب یاخود حالا اولان نرخ اوزرینه ویرمرز
دیمکه قادر اولورلرمی الجواب اولور
سنجاق بکی اولان زیدک زمانده اوزدم بشقوب پازارده ترازویه کیروب
صاتلوب بکرمی بش کوندنصکره سنجاق عمروه ویرلوب ماینده مرور ایدن
بکرمی بش کون ایچنده صقیلوب شیرینک عشرینی
زید المشیکن عمرو بن الورم دیمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز معلوم زاده
زید عشری چفتلش یغدا یندن نخم اکوب حاصلی اولدقده نصکره نخم مقدارینی افرازایدوب
عشرینی ویرمامکه قادر اولورمی الجواب اولماز
زید عمروه برچفتلک رهن قویوب عمرو ارض مزبوره یه تصرف اوزره ایکن
سپاهی چفت حقنی عمرو دنمی الور یوخسه زید دنمی الور
الجواب عمرو دن الور

دیرکاه برد مثله نور العین
ولو غصب عینا فانقطع عن ایدی الناس
فعلی الغاصب قیمته یوم الخصومة عند
ابی حنیفة رحمه الله وعندهما یوم الغصب
وعند محمد یوم الانقطاع وهو ظاهر ما فی المنتقی
وفتوی صاحب البحر بقول ابی حنیفة
رحمه الله تعالی
رعایا جمله محصولی بیع واستهلاک ایله
غاصب ومتعدی اولمشدر
وان استهلکه العشر ضمن وصار بناء
فی قوله من عشر الجزئی الکروة
بناء ان المعتبر فی حق المطالبة
زمان الجنی الغلة وظهورها کما هو المعتبر
فی حق الاولاد فی الوقف علی ما بینه فی باب
العشر
وبلا اخراج البذر فان شرع البهدانة
وغیرهم صرحوا بوجوب العشر فی کل الخارج
من عشر الاقدر بقی الکروة

153

زیدک سپاهی یه عشر بن ویره کلدیکی باغی ایچنده دکدیکی میوه اغاجلرندن سپاهی
عشر المغه قادر اولورمی الجواب اولور
زید ذمینک تصرف ایدیکی یردن سپاهی برک حاصلندن سبع الورکن بکر مسلم اول
یری زیدون اشر ایدوب تصرف ایتدکده مزبور سپاهی یه سبع استه شرعا
قادر اولورمی الجواب وظیفه قدیمه سی ایسه اولور
زعامت متفرقه دن زید متصرف اولدیغی زعامته متعلق قصبه وقرانک وقره حافانک موجبنجه
سنوری متعین وممتاز برلرنده واقع اولان باغجه لرو باغلرصاحبلرندن عمروک مسجل اولمش
مقاطعه لری باغنک باغ وکلشن بر ینک خندق قازیجق اطرافی ربوسنه عمر واضحه چارداقلری
وضع ایدوب دکدیکی اصمه لرک اوزرمنی اونک ایدوب صاندیغی زمانده عشر طلب
ایدن ویوده یه بزم قصبه مزده جمعه نمازی قلنور باغلر بمزک خندق بر ینه قصبه وقراوه اولرک
متصل باغجه وباغلر یمزده حاصل اولان اونک اوزرندن وسائر میوه دن
نقدر صائیلورسه عشر وبرمز دیمه لری مقبولمیدر الجواب وکلدر
بوصورتده سپاهی یه عائد اولان حقوق جمیع زمانده وبرمامکه نهانه اولسون
ویوقاشروع کلمات ایدن امور شرعیه یه مشروع وکل واوامر شرعیه ایله
عامل اولنماره ظالمدر واهل عرف کیجه لروه وکوندزلروه اهل فساد وشارب الخمر
طوتمق بدعتدر دین جنکار قولنه شرعانه لازم اولور ونکاحلری
بوزیلورمی الجواب دلیل قطعی ایله ثابت اولان امور شرعیه یه
انکار کفردر ابو السعود افندی

والواجب علی الائمة والولاة ونواب السلطان
ایصال الحقوق الی اربابها غایة ما یمکن

مسائل شتی فیما یتعلق بالتکلیف اولانلر

اون ایکی فصل اوزرینه در فصل اول محلول

اولان منصبی وزیر سفره خلیفه حضرده توجیه

ایلمک کلری وامتحان مشایخ بیانندہ در

خلیفه تک بر مقرب وزیری سفره کیدوب غیری پرده ایکن بر منصب محلول اولوب اول وزیر بو منصبی زیده ویروب زیده ویرمیکن بلمیوب خلیفه عمرو ویرسه انا زیده حاصلنی ضبط ایله عسکره عمرو کلوب حاصلک اکثرین زید ضبط ایمش بولوب حاصلی طلب ایله شرعا عمرو زیدون طلب ایلدکی حاصلی وخی الورمی بوخصه عمرو برآنه تارپخندن بر یسینی الور باخود جمله سی زیدکی اولور

الجواب زید ضبط ایدرکن البسازکندی تارپخنده اولانه الور علی الجمالی

سئل شریفه تک قزی واوغلی وخی شریف اولورمی الجواب شریفه زاده لرون اولورلر ابو السعود افندی

برمدرسه یه طالب اولان زید ایله عمرو ذاتا برابر اولدقلری تقدیرجه زیدک زمان ملازمتی زیاده اولدیغندن ماعدا اشرف سیادتله اولیجی مدرسه فتنه ویرلمک اولی ورالجواب زیده ویرلمک اولدر

اولیای سالفه دن زیدک خانقاهنده طریقنه سالک اولندن مجاز سالکیندن عمرو خلیفه وآرایکن خانقاه مزبوره فقرایه پیشن طعام شیخی اولان بکر طریق مزبوره سالک اولان مشایخدن مجاز اولیوب مشایخه وخی خدمت ایتمیوب وکسنه یه ارشاده وکسوه کیدرمکه مجاز اولیوب سالکیندن وکل ایکن مجرد بر طریقیله مطبخده وخانقاهده شیخ اولده ویوقیدایدرلمکله خانقاه مزبوره کلنلر واندہ دور نظر کسوه یه بندم کیسونلر ویمکه شرعا قادر اولورمی

الجواب اولماز ابو السعود

سئل فی رجل مات فقرر القاضی وظائفه جماعة ثم ان رجلا انهی الی السلطان امر بان تقرر فی وظائفه بناء علی شعوره بالبلوغ غیر عالم بتقریر القاضی السابق فهل العبرة تقریر القاضی ام تقریر السلطان مع انه انما قرره بناء علی ما انهی غیر عالم بما فعل القاضی اجاب العبرة لتقریر القاضی لا تقریر السلطان بناء علی ما انهی الیه کمسئلة الوکیل اذا عزل ما وکل فیه ثم فعله الموکل خصوصا لم یوجد من السلطان تنصیص علی عزل المقرر والصادر منه مبنی علی امر بین فلا فائدة فی بعضهم واللہ اعلم منه

سئل عن ابن الشریف هل یکون شریفا کامه اجاب ان لم یکن ابوه شریفا لا یکون شریفا کامه واللہ اعلم

مسائل شتی من فتاوی ابن حجیم

افتی صاحب البهجة بکون ابن الشریفة شریفا تبعا لبهائی آخر بابه ثبوت النسب الخ

قلت ومفاده ان الشرف من الام فقط غیر معتبر کما فی فتاوی ابن حجیم من مسائل شتی فلیحفظ نعم لهم مزیة فی الجملة کما فی فتاوی شیخنا الزملی در المنتقی فی باب الوصیة

فلا تغتر وکذا فی الدر المختار

قوله ومفاده مما بوبه فی الهندیة عن البدائع ثبت ان النسب والحسب یختص بالاب دون الام وقد نساه فلا تحرم علیه الزکوة ولا یکون کفوا لهاشمیة اذا کانت امه هاشمیة وابوه من غیرهم وجوبذل فی الوقف علی الاشراف الذین هم علیه وآله وسلم کبنی عبد ابن اخی فهو لابیه او قالوا من ذریة فاطمة لی او کانوا قال فاطمة وان اعتبر نسب الاخی فهو من الخصوصیات کما یفیده لفظ الواقف

قوله نعم لهم مزیة فی الجملة ای علی غیره ممن لم یکن کذلک لاتصاله بالبضعة الهاشمیة

فلیحفظ علی الدر المختار

فصل ثانی منصرفک اوزرندن رفع

اولندیغی وعمل اولنمیه برآت وروزنامجه یه

مخالف وریلان برآت بیانندہ در

زید جلای وطن ایدوب متصرف اولدیغی شیخنی عمرو توقفک اسلامبولده اولان متولیسی عرضیله برآت ایدیروب بکر وخی طیرآف قاضیسی عرضیله برآت ایدیروب عمروک برآتی مؤخر اولدیغندن غیری زیدک الندن المق اوزره یازلیوب مجرد زاویه ده شیخ اولان الندن الوب عمرو توجیه اولندی ویو یازلش اولسه شرعا قنقی ایله عمل اولنوب شیخنه قنقی متصرف اولور الجواب شیخ جلای وطن ایدوب محلول اولمغن عمرو توجیه اولندی جو یازلدیسه بکر اولور

برمزرعه تک نصفنی زید ونصف آخرینی عمرو برآنله تصرف ایدرلرکن زید فوت اولوب حصه سنی قاضیعسکر افندی بکره توجیه ایدوب روزنامه ده نصف قید اولنوب اما بکرک برآنده جمله مزرعه یازلش اولسه شرعا روزنامه ایله می عمل اولنور بوخصه برآنله می الجواب روزنامه ایله عمل اولنور ابو السعود

فصل ثالث عوارض طلب

اولنمیان کسنه لر بیانندہ در

برقلعه خارجنده اولان برمحلده ورثت عدو خانه عوارضه بغلوا اولوب لکن مزبورلره ضعف طاری اولمغله حالریني ویرد دولته اعلام ایلدکلرنده محل مزبوره اهالیسنه اول قلعه اهالیسی عوارضلرینه امداد ایده لر ویو امر عالی صادر اولسه حالا محل مزبوره اهالیسی اهالی قلعه یه عوارضی برابر چکه لم ویوب اهالی قلعه وخی بزه مقدار معین خانه امر اولنادی اویله اولیجی امداد نامه عوارضک ورثت برینی ویره لم ویو نزاع ایدوب حاکمه مرافعه اولسه لر حاکم قنقی طرفک قولیله عمل ایدر الجواب احوالدی ویرد دولته عرض اولنوب فرمان عالی نیجه صادر اولورسه موجبیله عمل اولنور عبد الرحیم افندی فی الکالیف

اجاب نعم لم یصادف محل من العزل والتولیة محلا ازاعطاه بناء علی انها وجبت کان انهاء خلاف الواقع فالاعطاء لم یصادف محله والوظیفة باقیة علی من توجهت الیه اولا من فتح فتدبر فتح العلام بانه لا یجوز عزل الناظر ولا عزل صاحب وظیفة ما بقیت جامعة من المحل المزبور

قد تقرر ان الغرامات السلطانية حيث تتعلق بالاملاك فهي على حسب الاملاك وان تعلقت بالانفس فهي على حسب الرؤس
من فتوى الخيرية

برقريه ده محرر ولايت تحرير ايتدكده عوارضنى املاك وارآضى يه بغليوب رؤسه بغلاسه حالا محرر دفترنده عوارضه بغلو اولوب عسكريدن اولان عمرودن عوارض قولى مجرد سنك يدكده املاك وارآضى اولوب وسن بوقريه ده ساكن سن ديو خلاف امر ودفتر عوارض اقچه سى المغه قادر اولورمى الجواب اولماز عبد الرحيم

برقريه يه محرر ولايت تحرير ايتدكده عوارضنى املاك وارآضى يه بغليوب رؤسه بغلاسه حالا محرر دفترنده عوارضه بغلو املاك وارآضى اولوب مدرس اولان عمرودن عوارض قولى سنك يدكده املاك وارآضى اولوب وسن بوقريه ده ساكن اولورسن ديو خلاف امر ودفتر عوارض المغه قادر اولورمى الجواب اولماز عبد الرحيم افندى

عوارضه بغلو اولميان تارلالرى زيد طاپو ايله المغله اول تارلالرا بچون زيد عوارض طلب اولنورمى الجواب اولماز عبد الرحيم

برمحله ده واقع عرصه سى مقاطعه لى وقف وبناسى ملك اولان منزل صورت دفترخانيده عوارضه بغلو وكل ايكمن منزل مزبورك مالكى زيد عسكريدن محله مزبوره اهاليسى منزل مزبور عوارضه بغلو ودر ديو قول مجرد لريله عوارض اقچه سى طلب ايدوب المغه قادر اولورلرمى الجواب اولمازلر عبد الرحيم

برقصبه اهاليسندن برفاج كمسنه لرميرى چلنك خدمتى مقابله سنده عوارض ديوانيه دن معاف ومسلم فلنوب بدلرينه مجدداً امر سلطانى ويرلدكدن صكره قصبه مزبوره اهاليسى كندى اوزرلرينه لازم اولان عوارضلرندن خلاف امر سلطانى مزبور لردن امداد واقچه سى المغه قادر اولورمى الجواب اولمازلر عبد الرحيم

زيد وعمرو نزول وعوارضلرين ساكن اولدقلرى طبرآغه ديرمسوب اولان بيلدن متجاوز آخر فاضيلغه ديررلركن ساكن اولدقلرى طبرآق فاضيسى بشر زيد وعمرودن طلب ايدوب المغه قادر اولورمى الجواب اولماز نزول وعوارض سلطانك غرآمندن سلطان تعيين وبيان وعيان ايتدكدن صكره خارج قصبه يه قضاة مولى وكلدر

امرنا باطاعة ولى الامر واطاعته فى تصديقه وقبول قوله

حرره الفقير مخدم المأمور بالافتى

واقعات العوارض متعلقه باكثر الخانات التى هى الدور فهى دائرة معها ولو وقفت فاذا طلبت طلبت ممن نقلتها تتبع اليه ملكا كان او وقفا من فتوى الخيرية

فصل رابع عوارض لازم كلنلر بيانده در

برقصبه ده ساكن اولوب برقريه ده عوارضه بغلو ملك باغى اولان زيد قريه مزبوره اهاليسى مأمور اعوارض طلبنه ايتدكلرنده زيد مجردن قريه كزوب ساكن اولمام ديو عوارض ويرمامكه قادر اولورمى الجواب اولماز عبد الرحيم

زيد عوارضه بغلو اولان ملك منزلنى وقف ايتدكدن صكره عوارض جمعنه مأمور اولنلر اول منزلك عوارضنى برموجب امر سلطانى زيد طلب ايتدكلرنده زيد بر مقدار يرينى ويرمدم عاجز اولدغنى مجرد وقف ايلدم ديوب ويرمامكه قادر اولورمى الجواب اولماز عبد الرحيم

عوارضه بغلو باغ وباغچه سى اولان زيدون عوارض جمعنه مأمور اولنلر عوارض طلب ايتدكلرنده زيد باغ وباغچه لك برلرى مقاطعه لودر ديوب ويرمامكه قادر اولورمى الجواب اولماز عبد الرحيم

برقريه اهاليسندن زيد شو قدر اقچه وقف ايدوب غله سنى عوارضنه وسائر امر سلطانيه نازل اولان تكاليفه شرط ايله بعده مبلغ مزبور استرداج اولندقده ريعى انجق عوارضنه وفا ايدوب زياده برشى اولماسه قريه سى اهاليسى زيدن عوارضدن ماعدا امر سلطانيله نازل اولان تكاليف عرفيه ده حالنه كوره سالبانه طلب ايتدكلرنده زيد اول اقچه يى بن وقف ايتدم كمده اهل قريه بعد اليوم سندن تكاليف عرفيه ده سالبانه المازز ديوب بدعه جت وبرشلر ايدى ديوب عوارضدن ماعدا سنى ويرمامكه قادر اولورمى الجواب اولماز عبد الرحيم

برمحله ده ساكن اولوب انده عوارضه بغلو املاك وارآضيسى اولان زيد عوارض طلب اولندقده زيدين آخر محله ده عوارضه قيد اولنمشدم ديوب ساكن اولديغى محله دن اوزرينه لازم كلان عوارضى ويرمامكه قادر اولورمى الجواب اولماز عبد الرحيم

فصل خامس سالبانه وتكاليف عرفيه طلبنده اولنميانلر بيانده در

برقريه ده ساكن زيد صغيرون تكاليف عرفيه ده سالبانه اقچه سى طلب اولنورمى الجواب اولماز عبد الرحيم افندى

برقريه ده ساكنه هندون طرف سلطنت عليه دن نازله اولان تكاليف شاقه دن اهالى قريه سالبانه المغه قادر اولورلرمى الجواب اولماز عبد الرحيم

برقريه ده املاكى اولان هندون قريه سى اهاليسى تكاليف عرفيه ده سالبانه المغه قادر اولورلرمى الجواب اولماز عبد الرحيم افندى

واقع فى بلادنا اخذ العوارض من النساء على دور من كان السلطان يجعلها على الخانات وهى الدور والذى يظهر ان عدم دخولهن فى الغرامات عند اطلاق الغرامة وانما اذا عينها الامام على الدور وجعل على كل دار قدراً معيناً وقلن بالتعيين التصح بتسمية الدار ولا يدمن اخذ المسمى لا محالة وان لم يوخذ طرح على الغير ولزم تضاعف الضرر على ارباب الدور ويظهر لك ما اقيمت فى العوارض من انها على قدر سهام ملاك الدار دكورا كانوا او اناثا فتامل من شرح الاشباه لخير الدين الرملى فى آخر احكام الاراضى

وقد دخل فى الغرامات السلطانية كما فى فتوى الولوالجية اشباه فى احكام الصبيان

ولا تدخل النساء فى الغرامة السلطانية اشباه فى احكام الاراضى

فص

برقریه ده ساکن اولان زیدک آخر قریه ده وجهات الوجوه علاقه سی یوغیکن آخر قریه
اهالیسی اوزرلرینه تخصیص اموال ایچون امر سلطانیله نازل اولان تکالیفده
مجرد قریه مزه قریب برده ساکن سک دیو زیدون سالیانه
المغه فادر اولور لرمی الجواب اولمازلر عبدالرحیم
هیر وقاف وعمل مانده اولوب صدقات ونزور ایله تعیش ایدن زید فقیر خ قریه سی اهالیسی
تکالیف عرفیه ده سالیانه المغه فادر اولور لرمی الجواب اولمازلر عبدالرحیم
سکسان یاشنده هیر اولوب کار وکسبه قدرتی اولمیان زیدک تکالیف ایجاب ایدر املاک
وارا ضیسی اولمیان زیدون قریه سی اهالیسی تکالیف عرفیه خ سالیانه
المغه فادر اولور لرمی الجواب اولمازلر
عجم دیارندن تجارت طریقیله بربلده به نزول ایدوب خانه ده ساکن اولوب برقاچ کون
تجارت ایدن کمسنه لرخ اول بلده اهالیسی امر سلطانیله اوزرلرینه نازل اولان تکالیفدن
سالیانه طلب ایدر المغه فادر اولور لرمی الجواب اولمازلر عبدالرحیم
برقصبه به آخر دیاردن تجارت طریقیله کلوب مسافرت وجهی اوزره اقامه ساکن
اولوب اول قصبه ده تکالیف ایجاب ایدر املاکی اولمیان کمسنه لردن اهالی قصبه
کندی اوزرلرینه نازله اولان تکالیفدن سالیانه المغه
فادر اولور لرمی الجواب اولمازلر عبدالرحیم
اعمی اولوب فقیر اولان زیدون قریه سی اهالیسی سالیانه المغه فادر
اولور لرمی الجواب اولمازلر عبدالرحیم
برمحله ده ساکن اولوب اهل علم وموالی عظامدن برینک دانشمندی اولان
زیدون اهالی محله سی تکالیف عرفیه طلب ایدوب المغه
فادر اولور لرمی الجواب اولمازلر عبدالرحیم افندی
مشایخ عظامدن برینک خدامی اولان زیدخ تکالیف عرفیه طلب اولنور می الجواب املاک
وارا ضیسندن برنسنه سی اولمیوب فقیر صرف اولنماز عبدالرحیم
امام وخطیب ومؤذن اولان زیدون تکالیف عرفیه دشافه طلب
اولنور می الجواب اولنماز عبدالرحیم افندی
عسکری اولان زیدک مالی ایچون زیدک قریه سی اهالیسی تکلیف عرفیه طلب ایدوب
المغه فادر اولور لرمی الجواب اولمازلر عبدالرحیم افندی

برقریه ده ساکن اولان زیدک آخر قریه ده نارلالری اولمغله زید اول
نارلالرندن تصریف ایدوب صاحب ارضه تسلیم ایدکده عسکره قریه
مزبوره اهالیسی اوزرلرینه طرف سلطنتدن برتکلیف نازل اولدقده
اهالی قریه مجرد مقدما قریه مزارآ ضیسندن نارلاره متصرف ایدک
دیوب زیدون بروجهله علاقه سی یوغیکن تکالیفلرنده
ایدآ ونامنه برنسنه المغه فادر اولور لرمی
الجواب اولمازلر عبدالرحیم افندی

فصل سادس کیفیت توزیع وسالیانه بیانندہ در

طرف سلطنتدن برحرفت اهالیسی اوزرلرینه واقع اولان تکالیف
ونوائب اول حرفت اهالیسنک فقیر وغنیسی بینلرنده برآبری توزیع
اولنور یوخسه حاللو حالنجه می توزیع اولنور الجواب
حاللو حالنجه توزیع اولنور عبدالرحیم
برقریه اهالیسی اوزرلرینه امر سلطانیله تخصیص اموال ایچون نازل اولان
نوائب اهالی بینلرنده قسمت اولنور اولدقده اول قریه ده املاک وارا ضی به
متصرف اولوب آخر قریه ده ساکن اولان زید علاقه سنه کوره
قسمتدن وخال اولنور می الجواب اولنور عبدالرحیم
برمحله ده ساکن اولوب آخر محله ده باغچه سی اولان زید محله اخری اهالیسی اوزرلرینه
طرف سلطنتدن تخصیص اموال ایچون امر ایله نازل اولان تکالیفده علاقه سنه کوره
سالیانه ویرر کن اهالی محله راضیلر اولمیوب زیاده المغه
فادر اولور لرمی الجواب اولمازلر عبدالرحیم
برقریه اهالیسی اوزرلرینه تخصیص اموال ایچون طرف سلطنت علیه دن نازل اولان نوائبی
بینلرنده نه وجه اوزره صالشور لر الجواب حاللرینه کوره عبدالرحیم
طرف سلطنتدن تخصیص اموال ایچون برقریه اهالیسی اوزرلرینه بعض نوائب
نازل اولدقده اهالیسندن زید اول نوائبدن حالنه وحالنه کوره
سالیانه سن جامع اولنمره ویرد کده عسکره انلرقناعت ایتمیوب
آخر دیاردن اولان اوغلک عمرو ک سالیانه سن وخی سن ویر
دیمکه فادر اولور لرمی الجواب اولمازلر عبدالرحیم

وما یضع السلطان لتخصیص اموالهم
فعلی قدر ما
فیه فی القسمة
فانهم صرحوا بان غرامات السلطانیة
ان جعلت علی الاموال فهی بحسبها
وان جعلت علی الرؤس فهی بحسبها
وان جعلت علیهما فهی بحسبهما فانه
لا یمکن وضعها فوجب توزیعها علی الکل
ذلک وقد صرحوا ایضا بانه من تمام
توزیع النوائب السلطانیة علی وجه
العدل والمساواة کانت مأجورا
وان قام بها علی وجه الظلم وهوی النفس
کان مأزورا خیرة فافهمه

طرف سلطنتدن تخصین اموال ایچون برقریه اهالیسی اوزرلرینه بعض نوائب نازل اولدقده
اهالی مزبوره دن فقیر اولنلر غنی اولنلره نوائب مرقومه یه مالریمزه کوره حساب
ایدوب هر بریمز حصه مزه اصابت ایدن مقدارنی سالیانه فری ویره لم دیدکلرنده غنی
اولنلر رأیلرینه اولیوب نوائب مرقومه یه جمله پنجمزده برابر توزیع ایده لم
دیمکله قادر اولور لرمی الجواب اولمازلر عبدالرحیم

منقاعد اولان زید هر سنه مأمور اولدیغی بدل کوهر جله سن منقاعد امیلرینه
ویررکن محله سی اهالیسی خلاف امر سلطانی زیدن تکالیف عرفیه
المغه قادر اولور لرمی الجواب اولمازلر عبدالرحیم

برقریه نک اهالیسنه طرف سلطنتدن علیه دن بعض نوائب نازله اولدقده
اهالی مزبوره اول نوائبی نه وجه اوزره صالشورلر الجواب حالهلو حالرنجه
صالشورلر تخصین اموال ایچون اولیجق عبدالرحیم افندی

فصل سابع رسم رعیت وبناک وچفت بوزان بیانندہ در

ملازم ودفترلو اولوب برقصبه ده طلب علیده اولان زید هر بابا سنک
قریه سی سپاهیسی رسم رعیت نامنه اچه المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم فی الاعصار

زید سپاهی دفترلو رعیتندن اولان عمرودن برموجب امر سلطانه رسم بناکی
طلب ایتدکده عمرو بنم بابامک باباسی عسکریدن ایمش دیو اولادم
امتناعه قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم

مسلمین وکفره مختلط اولان برقریه اهالیسی اوزرلرینه تخصین اموال ایچون
بعض نوائب نازل اولدقده اهالی مرقومه بیلرنده اول نوائبی نه وجهله
صالشورلر الجواب حالدرینه کوره عبدالرحیم افندی

برات پادشاهله امام وخطیب اولان زیددن سپاهی باش خرجی نامنه برنسنه
المغه قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم

زید برقصبه ده قرق الی سنه دن برو ساکن اولوب اول بلده ده تکلیفدن وبرو
آخر برده قطعا علاقه سی یوغیکن حالا برقریه نک سپاهیسی کلوب سنک بابامک مقدما
بنم بناکلی رعایام ایدی دیو زیدن چفت بوزان اچه سی نامنه برنسنه
المغه قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم افندی

فصل ثامن

الغزاة ان كانت تحفظ الاملاك
فالقسمة على قدر الملك وان كانت
تحفظ الانفس فهي على عدد الرؤس
وقرع الولوالجي في القسمة اذا اغرم
السلطان اهل قرية فانها تقسم على ذلك
وهي في كفالة الشافعي خانيه
اشباه في كتاب القسمة
وفي التمرتاشي العوائر على قبيل الاول
ان السلطان رتبها على الخانات
وهي الدور خيريه

العلماء ممنوع عنهم اغزامات السلطانيه
وكذا الشافعيات في ارض سكنوا فيها
من الشافعي خانيه

فصل ثامن معاف ومسلم بیانندہ در

مدینه منوره اوقافندن اولان رعایا امرپاشا ایله غزاوات وتکالیف سلطانیه دن معاف
وسلمدر ایکن تکالیف جمعه مأمور اولان کسنه لر مزبور لره خلاف امر شریف بعض کسنه
تکلیف ایتدرمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر ذکریا افندی

برقریه اهالیسی ایجنده ساکن اولان بعض کسنه لر امر شریف ایله معاف ایدلدکلرینی بلمیوب
ایجلرندن کلمانه قادر کسنه لرمعافیتلرینه تکالیفی معاف ایدلدکلرینی بلوب الدرنت
نقیب لاشر آفندی تمسکلری اولیجق بر شمه ذکر وتکالیف ویرمازز دیمکله
قادر اولورلرمی الجواب اولورلر

بوصورتله قریه مزبوره اهالیسی اول کسنه لردن الی الان برنسنه دن آلدقلرک وبو
جهته اقامت ایدیجک حالا شرعا تکالیف المغه قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر بستان زاده

برقصبه ده ساکن اولان زیدن برمیری خدمت مقابلنده تکالیف عرفیه
الخامش اوزره زیدک بدینه مجدداً امر سلطانی ویرلمشکن خلافنه امر وآر داولدیغن
تکالیف عرفیه جمعه مأمور اولنلر زیدن تکالیف عرفیه وسالیانه المغه
قادر اولورلرمی الجواب اولماز عبدالرحیم

فصل تاسع قوطن ایتدیکی قریه دن آخر محله
نقل ایدنلرک احوالی بیانندہ در

خارج رعیتندن برقصبه ده اجاره ده ساکن زید بیاده طبر آغنده ملک منزل آشرا
ایدوب اهل محله یله لازم اولان تکالیفی ویررکن هجرت ایتدیکی محله خلقی دخی نسنه
تکلیف ایتمکه قادر اولورلرمی الجواب اولمازلر صنع الله افندی

زید قریه سندن قطع علاقه ایدوب وآردوب برشهرده قوطن وانده اوغلی عمرو وجوده
کلوب بعده زید فوت اولوب عمرو اول شهرده ساکن اولدیغی محله ده خانه
قید اولسه قدنصکره قریه مزبوره اهالیسی عموما برمحله یه وآردوب انده قوطن
ودر بندیجی قید اولنه لرحالا قریه مزبوره اهالیسی کلوب مجرد مقدما سنک
بابامک قریه مزاهالیسندن ایدی بزدر بندیجی قید اولندق البته بزم دربند اولان
قریه مزه کمل یاخود بزه شو قدر اچه ویرد یمکه قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر عبدالرحیم

فان المؤمن امیر نفسه فلا اقامة
في اي بلد شاء الى اخر ويجب
شخص على محل بغير رضاه ولو بايكاه
او نصر انيا فضلا عن شخص يوجد انه
تعالى خير بر قبيل احياء الموات

اذا كان بيده اذن من السلطان
فعفو عن الخراج وسائر التكاليف
فليس لاحد ان يأخذها من الفقراء

برقریه ده ساکنه اولان بهند قریه مزبوره دن کوچوب آخر قریه ده توطن ایتمکله قریه اولاده
اولان ملک منزلتی بهم ایدوب نقصنی اخذ مرآ ایندکده قریه مزبوره اهالیسی
بهمی منعه قادر اولورلرمی الجواب اولماز لر
زید قریه سندن بالکلیه قطع علاقه ایدوب وآروب آخر قریه ده توطن ایلدکده
آخر قریه ده ضابط اولنلر زیدون توننه تک المغه قادر
اولورلرمی الجواب اولماز لر عبدالرحیم افندی
زید سپاهینک قریه سنده ساکن عمرو هندی تزوج ایلدکده زید عمرودن رسم عروس
ویوانجه المغه قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم افندی
زید ساکن اولدیغی قریه سندن بالکلیه قطع علاقه ایدوب وآروب آخر قریه ده توطن
ایدوب اقامه رعیت قبیله اولنلر حالا قریه اولی سپاهیسی مقدما قریه مده ساکن
اولورکن ویوب زیدون رسم رعیت نامنه انجه المغه
قادر اولورمی الجواب اولماز
زید قریه سندن قطع علاقه ایدوب وآروب برشهرده ساکن اولوب مابیندن
اون سنه مرور ایتدکدن صکره زیدک اقامه اوغلی عمرو وجوده کلوب بعده زید فوت
اولسه حالا قریه مزبوره سپاهیسی بشر کلوب عمردی جیرا قریه مزبوره یه کتورمکه
قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم فی المنفرجات
اون بش یکرمی سنه دن بری برقریه ده ساکن اولوب اقامه رعیت قبیله اولنلر زید اوزرینه
کلان رسوم رعیتی قریه مزبوره سپاهیسی اولان عمرو وبرکن آخر قریه یه تک سپاهیسی اولان
بکر زیده مجرد سنک بابا کدوک نیمارم رعیتندن ایمش ویوزیدون
رسم رعیت المغه قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم
زید قریه سندن بالکلیه قطع علاقه ایدوب وآروب آخر قریه ده توطن ایتدکده صکره
قریه اولی اهالیسی کلوب زیده مقدما نکالیفی برعله وبرکدک ایچون سالیانه طلبنه
قادر اولورلرمی الجواب اولماز لر عبدالرحیم
زید برقریه یه صکرون کلوب توطن ایتدکدن صکره مرور زمانه قریه مزبوره
اهالیسندن اولان برقاچ کمسنه لر زیده غرض ایتملریله برسنک قریه مزده ساکن
اولدیغکی اسنده مزرا البته قریه مزدن کیت ویوجبره قادر
اولورلرمی الجواب اولماز لر عبدالرحیم افندی

واذا سئل ان القیاس ان کل من تقبل شهادته فی خالص حقه لا یمنع عنه فی الحکم، من المحیط البرهانیه

ان من شهر علیه السلاح قریبا علی العود الی القریه یکفی بها فان من شهر علیه السلاح فی دار الحرب فله ان یقاتلهم حتی یقتل فیه من ان کان او یهزمهم والصالحون کانوا یقولون علیه الفتوی وهذا اختیار الفقیه ابی اللیث رحمه الله تعالی، التنویر وبه اخذ الفقیه ابو اللیث رحمه الله تعالی فی النوازل وبه نأخذ فتاوی قاضیخان

زید قریه سندن قطع علاقه ایدوب آخر قریه ده توطن ایدوب ومابینده اون سنه
مرور ایتدکدن صکره قریه اولی سپاهیسی کلوب هفت بوز آن نامنه وجیوز انجه سن
المغه قادر اولورمی الجواب اولماز عبدالرحیم

فصل عاشر اهل برآت فراغی ونزاعی بیانندہ در

اهل برآت اولان زید درلکندن فراغت ایندکده نصکره ایکی دفعه ولایت
تحریر اولنه زیدک قرینه اهل برآت فزی دینلورمی
الجواب دینلورسه ده ضرر شرعا یوقدر
زید برآت ایله تلاوت ایلدیکی جزء شرعی عمروک برمقدار انجه سین الوب دیرسه
عمرو بلا برآت تلاوت ایدرکن فوت اولوب حاکم جزء شرعی بکره توجیه ایدوب
تلاوت ایدرکن زید کلوب بندخی المده براتم وآر دیو
بکرک اندن المغه قادر اولورمی الجواب اولماز
زید جاهل برزاویه یه برآت ایتدیروب عمرو ده بوزاویه یه زید بنم اوزرمدن
بلاسبب خارج فضاده اولان قاضینک عرضیله المشدر جو طلب ایله
زید بن زاویه یه کلنلره پدرمزین ویسه اویله دیدیکنه عمل اولنورمی
بوحنه عمروک جاهل جهته اهل دیدیکنه می عمل اولنور
الجواب رای اولوالامره منوطدر
زید برزاویه یه شیخ اولوب برآت ایله تصرف ایدوب اداء خدمت ایدرکن
قاضی زیدی خلاف واقع عرض ایدوب عمرو ده ویرسه صکره زید بنه زاویه یه
شیخ اولمغه قادر اولورمی الجواب حالن در دولته
عرض ایدوب بنه ویریلورسه اولور
زید خطیب اکر خطابتی عمرو ده ویررسک فراغت ایدرم دیوب قاضی دخی
قبول ایدوب صکره عمرو ده ویرمیوب بکره ویرسه زید عمرو ده ویرلمک شرطیله
فراغت ایلدم والا قبول ایتمزین دیوب بکردن المغه قادر
اولورمی الجواب بکر برآت المادیکنه اولماز
بوصورتده قاضی بکره عرض ویروب بکر عرضی برآت ایتدرمیوب خطابت
ایله بکره تسلیم لازم اولورمی الجواب اولماز
خطابته لیاقتی اولیجق ابوالسعود افندی

وقد مر مرارا ان الساقط لا یعود

159

پادشاه عالم حضرتلری زیده بر قلعه نک کنخدالغنی صدقه ایتدکده قلعه مزبوره
مستحفظلری زیدک خیانتی بوغیکن کنخدالغنی براسته مرزوبملریله
زیده عزله شرعا مستحق اولورمی الجواب اولماز شیخ عبدالقادر
زیده طریق عامده بر برکمش قیو بولوب حسبة لله تعالی کندی پاسنده تعمیر ایتمک
استدکده اول ولایتده بیت المالجی اولان عمرو مذکور قیونک اغزنده اولان
طاشلری قالدیروب بیت المال ایچون ضبط ایدرین دیسه
شرعا الدنه کلورمی الجواب الدنه کلمز شیخ محمد چوی زاده

فصل احدی عشر خراج ارض بیانده در

برولایتده اراضی امیریه اوزرینه اکیلن غلاتی صاحبلری بیچوب کوتوروب
خرمنلرینه یغوب ییغنده ایکن امین اوزرلرینه کلوب خراج ارضی ایچون هر بر بنی
صاحبلری رضالریله بر مقدار غلهیه کسوب کیمنی دوکوب کیمنی دوکمدین حربه کفایه
کلوب جمله سنی یاقسه امین بنه خراج ارض اولمز ترکیه که عوام اکه عشر دیرلر صاحبلرندن
المغه قادر اولورمی الجواب اولور فارج بعد الحصاد هالک اولمیجی خراج ساقط اولماز
نکیف که خرمنه کلوب یغلد قدنصکره من الفصل العاشر من زکوة الخلاصة

ومن النوع الثانی من زکوة منیة المفتی مما ذکر مانی فی کتاب الزکوة

بوصورتده غلاتی دوکنلر امینک انباری اولمامغله عشر قومافه تعیین اولنمش
اکه بنا عشر لرین کنوروب دیرسوب یانمش اولسه امین بنه عشر آدینه تعیین
اولنماز خراج ارضلرینی المغه قادر اولورمی الجواب اولور بعد الوجوب ارباب غلاته
لازم اولمز خراج ارضلرینی ولاة خراجه تسلیم دیره یه قورسه قوسون هیچ دیرمامش
یاخود غیره دیرسه بنه ولاة خراجه دیرر من الفصل الخامس عشر
من جیل النارخانیه من المحل المزبور

چفتجی واکنجی اولان زید اکدیکی فلانک حاصل اولوب دوکوب عشرین دیرمک
لازم اولدقده اکدیکی تخمنی جیقاروب باقیسنک عشرینی دیرمکه قادر
اولورمی الجواب اولماز تخم جیقارلمزاورا تجیلا اجرتی واکوزلر نفقه سی
وبونلرک امثالی خرجلر اصلا حساب اولنماز ارضدن جیقانک جمله سنه لازم
اولانه بالتمام دیرر من باب العشر من زکوة الدرر ومن باب
زکوة الزرع من زکوة الهدایه وشروحها من المحل المزبور

وفی الذخیرة ذکر شیخ الاسلام فی شرح کتاب المزارعة ان باک الخراج قبل الحصاد یسقط الخراج وباکره بعد الحصاد لا یسقط من خراج النارخانیة فی الفصل السادس

ثم ان محمدا رحمه الله شرط اداء الخراج الی ولاة الخراج یعنی نائب السلطان او مأموره قال شمس الائمة الحلوانی وبه یفتی علی ان المستأجر او من طلبه الخراج اذا اداه الی الخراج الی واحد من اهل القری لا یبرأ بخمس ما اذی ثانیا وکذا اذا اداه الی جانب القریة او امین اهل القریة لانه لیس بنائب السلطان ولا مأموره فبالاداء الیه لا یبرأ الا ان یکون ذلک بکتاب نائب السلطان او مأموره جنة یبرأ بالاداء الیه نارخانیة فی الخامس عشر من الجیل

ای یجب العشر فی الاولی ونصف فی الثانیة بعد رفع اجرة العمال ونفقة البقر وکری الانهار واجرة الحافظ ونحو ذلک وبلا اخراج البذر الخ درر

وقد مر ما یناسبه قبیل اربعة اوراق من الخزینة ٥

برقریه ده زبه دار اولان زید احتیاریله فراغت ایدوب عمرو ویرسه عمرو دخی
صاحب زبه معرفتیله طیراق قاضیسندن عرض الوب برات ایندروکدنصکره
یدی سکز کون ضبط ایتدکده وتفتیش ناظری اولان بکر اسلامبول
قاضیسندن عرض الوب برات ایتدیروب مقدم برات ایله متصرف
اولان عمروک الندن المغه قادر اولورمی الجواب
عمروک الندن المماز معلول زاده
برولایتک کفره سی زیدی تفتیش ایچون امر کتوروب تفتیش ایتدروکلرنده
اول ولایتک بکی امر ده بیله مباشر وکل ایکمن امره اطاعت ایتدک دیو
عرض ایلمسه مقبوله اولورمی الجواب رد وقبول
رأی اولوالامره منوط در ابو السعود افندی

اهل عرف طائفه سندن زید عمرو وبکری برجرمله اتهام ایلدکده عمرو وبکر قریه لری
اهالیسندن بشره جریمه مزایچون طرفرفون سنک فلان اوکوزیکی زیده
دیرلری تخلیص ایله بعده بزساکه اول اوکوزی ضامن اولمدیکلرندن
صکره بشر دخی اول اوکوزینی امرلری اوزره زیده ویرسه حالا بشر
دخی اول اوکوزک قیمتنی عمرو وبکردن تضمین واخذه
قادر اولورمی الجواب اولور عبد الرحیم فی الوکالة
آخر وبارودن کلوب برقصبه ده توطن ایدن زید دائما اهل عرف بانه وآروب
قصبه مزبوره اهالیسنی اهل عرفه غمز وتغریم معتادی اولمغله برفاج دفعه
تنبیه اولنمشیکن متنبه اولمامغله قصبه مزبوره حرنفی اولنمیچون
امر عالی وآرد اولسه اول امره امتثال اولنورمی
الجواب اولنور عبد الرحیم فی المنفرقات

برقلعه ده قدیمدن برماء جاری کونکلرایله زیدک منزلنده اولان چشمه یه جریان ایدوب
اول چشمه نک ایکی لوله سی اولوب ایکی لوله دن حوضه ودوکلوب اندن آخر یره
جریان ایدوب وضع قدیم بویله ایکن حالا اول بلده ده معمار اولان زید
اول لوله نک بریسنی سد ایدوب انجق صو بر لوله دن اقسون
دیوب وضع قدیمی بغیر وجه شرعی تغییر ایتدرمکه
قادر اولورمی الجواب اولماز

قال الرجل فلانصنی من عصارة الزیتون او قال لاسبه زیتک فلانصنه لیس بشتم لانه یرجع فیها بالشرط الرجوع وقیل فی الاسبه یرجع بالشرط لانه فی العصارة والاعام الشرعی علی انه یرجع فیها بالشرط الرجوع وهو الصحیح من البزازیة فی المأمور برفع المال من الثالث فی الوکالة

والشاطی فی الارض بالفساد یمنع شفعة کذا فی العمدة

ان کل ما کان قدیما یترک علی حاله فلا یتغیر کذا فی الکفایة

اکنجیلر یرلرنده اکدکلری غلاندن بتوب حاصل اولانک بالتمام خراجنی سنه
ویرمدین حاصل اولان غلهلرین اکل ایسه رحلال اولورمی الجواب اولماز

ولا یحل لصاحب الزرع ان یاکل الغلة حتی یؤدی الخراج
من فصل العشر من زکوة فتاوی فاضیخان

من المحل المزبور

زید نصر فنده اولان ارض سپریده برمقدار یغه آینی اکوب باون اسه برسنه
حاصل اولیوب عشر دیو دفترنده اوزرینه طفوز کیل یغه آی یازیلوب
بش التی سنه دنصکره زیدون طلب اولندقده زید بنم اکدیکم اول سنه ده
بتماوی حاصل اولمادی برسنه المادیم دیوب اوزرینه یازیلانی ویرمامکه
قادر اولورمی الجواب اکر اول سنه آخر سنه یه دک زراعت واستغلال ارض
ممکن اولیجق قدر زمان زراعته امکان وقدرت وار ایسه خراج ارض
ساقط اولماز والا ویرمامکه قادر اولور

فصل ثانی عشر جزیه بیاننده در

زید ذمینک باباسی برقریه اهالیسندن واناسی آخر قریه اهالیسندن اولوب
کندیسی بزیرده جزیه یه بغلنمامسه حالا جزیه سنی اول قریه اهلی دفترینک
جزیه داری اخذه قادر اولورمی الجواب امر عالیه منوطدر

عبد الرحیم افندی فی الجزیة

یاده جزیه داری اولان زید عمرده شو قدر مهرله جزیه تذکره سی ویروب بو تذکره لری
جزیه سنی الدینک ذمیلره ویر دیوب عمرو دخی برمقدار ینی بولوب جزلرینی الوب
اول تذکره ذمی برمقدار ین ویروب برمقدار تذکره یدنده قالسه عمرو یدنده زیاده قالان
تذکره لری زیده ویرکن زید المبلغ البسه اول تذکره لرک اقچه لرین ویرمدیکه
قادر اولورمی الجواب اولماز عبد الرحیم فی الجزیة

زید ذمی قریه سندن بالکلیه قطع علاقه ایدوب واروب آخر قریه ده جزیه دفترینه
قید اولنوب اوزرینه لازم کلان جزیه سنی قریه اخری جزیه داری ویرکدنصکره
قریه اولی اهالیسی کلوب مقدما جزیه یه بزم ایله ویرایدک
دیه بزم ایله ویر چونکه اول جزیه طلبنه قادر
اولورلرمی الجواب اولماز

ابوذنی

زید ذمی برقریه ده جزیه دفترینه قید اولندقدنصکره برفاج سنه مرورنده
قریه مزبوره دن کچوب واروب آخر قریه ده توطن ایتدیکی حالده
قید اولنوب برسنه جزیه سنی آخر قریه ذمیلریله ادا ایدرکن حالا
قریه اولی ذمیلری کلوب مجرد مقدما قریه مزکی جزیه دفترینه
قید اولنمش ایدک جزیه کی بزمله ویرمدیکمه
قادر اولورلرمی الجواب اولماز

عبد الرحیم افندی

محرر ولایت زیدی برقصبه ده جزیه دفترینه قید وتحریر ایدوب بعده زید
برموجب دفتر سلطانی جزیه سنی اول قصبه نک جزیه داریسنه ویرکن
اول قصبه ده یاده جزیه داری اولان بکر دخی زید مثلو جزیه
طلبنه قادر اولورمی الجواب اولماز

عبد الرحیم افندی

برقریه ده جزیه یه بغلنوب اولان زید ذمی برسنه ده اوزرینه لازم کلان جزیه سنی
قریه مزبوره جزیه داریسنه ویروب بعده قریه مزبوره دن قربنده واقع قصبه یه
بعض اشیاء اشتراسیچون وارندقده اول قصبه ده جزیه داری اولان
بکر دخی زیدون سنه مزبوره ایچون تکرار جزیه المغه قادر
اولورمی الجواب اولماز

عبد الرحیم افندی

برقریه ده ساکن اولوب اول قریه ده جزیه یه بغلنوب اولان زید جزیه سنی
برموجب امر ودفتر سلطانی اول قریه جزیه داریسنه ویرکدنصکره آخر قریه نک
جزیه داری بکر زیدی طوتوب سنک باباک بنم جزیه داری اولدیغم آخر قریه
اهالیسندندر اوبله اولیجق سندن دخی جزیه کی باکه ویر
دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

عبد الرحیم افندی

متوفا نک محلول اولان بری قزینه بوغنیه لاب قزنداشنه بوغنیه
اول محلده ساکنه قزقزنداشنه بوغنیه بابا سنه بوغنیه انا سنه
طاپو ایله ویرلور بوغنلرون غیری اقاربه حق طاپو بوقدر فوت اولان عوزنک
محلول اولان بری اینجی طاپو ایله اوغلنه ویرلور فوت اولان ذمینک بری
سالم اوغلنه انتقال ایتمز مشترک بر تصرف ایدنلرون بری فوت اولدقده
باخود فارجدن برکسنه یه حصه سنی تفویض ایلدکده شریک آخر اخود بر دربوب
رسم مثلیله الور بش سنه یه دک حق طلب وآر در تعطیل ایله طاپو یه سنجق اولان
بری بنه طاپو ایله متصرف سابق الور برنارلا یه متصرف اولان آخر دیاره
کیدوب اوچ سنه تعطیل ایتمکله طاپو یه سنجق اولور صاحب ارض مخیر در استرسه
حق طاپوسی اولنلره ویرر استرسه آخره ویرر وفاته کوره دکلدر خدایه نابت
اولان اشجاری صاحب ارض ویرمک مراد ایتدکده مخیر در استرسه قدیمدن
متصرف اولانه ویرر استرسه آخره ویرر باپلاق وتسلاق احوالی وخی سائر
اراضی احوالی کبیدر صغارک بری آخره ویرلسه بعد البلوغ اون سنه یه دک
الور صغارک بری معطل فالمغله طاپو یه سنجق اولماز مشترک اورمان
تصرف ایدنلرون بری بالنه سبیلا آچوب نارلا ایتدکده شریکی اول نارلاده مشترک
اولور اون صاحب ارض بوغنیکن نارلا تفویضی معتبر دکلدر برقاچ سنه عشر
درسمنی المق اون اولماز صریحا اون لازمدر نارلا تفویضنده بیمارده شریک
اولنلرون بربنک اونی کفایت ایدر نارلا تصرف ایدنلر زرعلرین
فالدرد قلرندن عسکره اخرک قیونلرینی رعی ایچون برمقدار اراضی سین السرلر
صاحب ارض مزبورلری رعیدن منعه قادر در برقریه خلقنک تصرف قلرنده
اولان برلردن بوز دفیر قالوب زراعت اولنمیه برلرک اوزرنده بعض
کسنه لرطوآرلرین قدیمدن بوریده کلدک دیو جبرا بورینمکه قادر دکلدر در
خارجدن برقریده ساکن اولنلر اول قریده بوردلرین الدقلری کسنه لرک
نمقدآرطوآرلرین بوریده کلمش ایسه مرعالرنده اولمقدآرطوآرلرین بوریدر
عشر ورسم الثمغله رسم طاپو سائط اولماز برنارلانک متصرفی بیانده ایکن برکسنه
اول نارلانک اوزرنده اون سباهیله بنا احداث ایلدکده اول بنایه رفع ایتدیرر

161

برنارلا فریبنده وکرمن احداث ایدن کسنه صاحب ارض ومتصرف اولانک
اوغلری اولمدین اول نارلا اوزرنده حق حفر ایدوب صواجرا ایده مز
اراضی تصرف ایدنلر صاحب ارض اوغلنز فارغ اولدقده صاحب ارض
استرسه اون ویرر استرسه اسکی متصرفنه ردایدر رسم چفت
خاص پنبه بترون ایکی دونمه برآقچه وسط الحال اولان یرون اوچ دونمه
برآقچه اوتنی برون بش دونمه برآقچه رسم دونم الیوبره سنر ویوامر شریف
وآردا ولنور اوقاف سلاطینون اجارهٔ معجله ومؤجله ایله اراضی
ومنازل ودکاکین تصرف ایدنلر بربرلرینه فراغ ایتدکلرنده باخود
بابالری وانالری وفات ایتدکده بلا عذر اوچ آی اهمال ایدوب
اون المیوب ووقف دفتریه قید ایتدرمیجک متولی دیلدیکنه تفویض
وایجار ایده دیو بیک اوتوز درت رجیله مورخ امر شریف وآردا ولنور
زراعت اولنور خاص برون بنمش سکسان دونم وسط الحال
اولان برون بوز دونم اوتنی برون بوز اوتوز
دونم برچفتلک اعتبار اولنور
دونم خطوهٔ متوسطه ایله
فرق خطوه در

قد وقع الفراغ عن تحریر هذه النسخة المقبولة المرغوبة الموسومة بجامع الاجارتین
عن ید افقر عباد الله الغنی مسود السید الحاج علی العلوی
قره حصار صاحبی بمولدا والاسلامبولی محتدا
غفر الله له ولوالدیه ولمن قرأ ونظر فیه
ولجمیع المؤمنین ولمن قال آمین
سنه اربع واربعین ومائتین وألف
من هجرة من له العز
والشرف